FÜR Emil

FÜR Emil

CSURKA Eszter

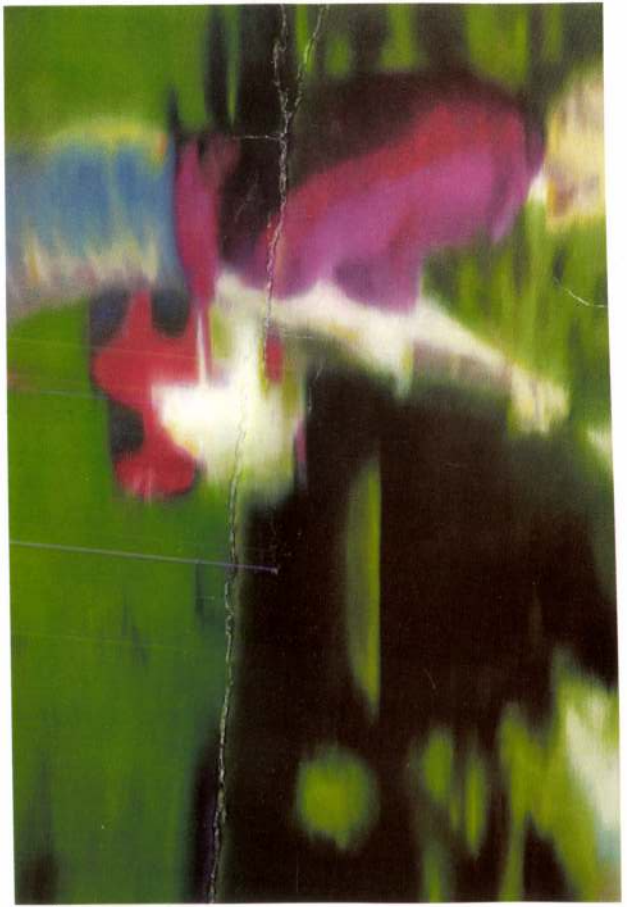

KIRÁLY András

VÁSÁRHELYI Zsolt

NAGY Gabriella

STRABAG

Festészeti Díj 2001

LUDWIG MUZEUM BUDAPEST KORTÁRS MŰVÉSZETI MÚZEUM

LUDWIG MUZEUM BUDAPEST KORTÁRS MŰVÉSZETI MÚZEUM

A Ludwig Múzeum Budapest / Kortárs Művészeti Múzeum és a STRABAG Építő Kft. tisztelettel meghívja Önt a

STRABAG Festészeti Díj 2001. évi díjazott művészei kiállításának megnyitására 2001.március 22-én, csütörtökön este 6 órára

The Ludwig Museum Budapest / Museum of Contemporary Art and the STRABAG Building Ltd cordially invites you to the opening of the exhibition of Prize-Winners

Painting Prize of the STRABAG *on 22nd March 2001 at 6 p.m.*

A kiállítást megnyitja: **APPELSHOFFER József**

Opening speech by ***József APPELSHOFFER***

STRABAG **STRABAG**

Nyitva: 2001. április 17-ig.
Ludwig Múzeum Budapest / Kortárs Művészeti Múzeum
Budavári Palota, „A" épület
Telefon:+36 (1) 375 9175 Fax:+36 (1) 212 2534 e-mail:ludwig@c3.hu
Nyitva hétfő kivételével naponta 10-18 óráig

Open till 17th April 2001
Ludwig Museum Budapest / Museum of Contemporary Art
Royal Palace, Building „A"
Phone:+36 (1) 375 9175
Fax: +36 (1) 212 2534
e-mail: ludwig@c3.hu
Open 10 a.m. to 6 p.m., except Mondays

MAGYAR HIRLAP

fotó: Soós Milán

A fürrealista

ÉPPEN, MOST

Művészek. Fúrnak, faragnak, festenek, kötnek, gyúrnak, írnak, előadnak, filmeznek, azaz: alkotnak. Most épp Für Emil.

Tárgyak, bőröndök mindenütt, festmények a falakon. Für Emil festőművész állandóan úton van, de most padlásműtermet épít, ahol talán megpihen. „A művészek mindig magányosak, de a világ körülöttük forog." A „fürrealista" festő lengyelországi kiállítására készül, két évvel ezelőtti tárlatának folytatására, amelyet a budapesti Zsidó Múzeumban láthattak. Akkor Depó címmel mutatta be az elmúlt generációk felhalmozott személyes tárgyait, emlékeit. „Lehet, az az emlék csak egy fotó volt, amit mindig vittél magaddal, ezért sikerült túlélni mindent." Für Emil fiatalon lett komoly felnőtt, ezért is szeret a mai napig visszatérni a gyerekek fantáziadús világába. A képein angyalok és ördögök mobiloznak, küldözgetnek egymásnak üzeneteket. Festményeiben a gyerek rácsodálkozása találkozik a gúnnyal és iróniával teli hétköznapok történeteivel. A hősök mögött ott a fehér háttér telített üressége. „A fehér a nyugtalanságom színe. Ha ezt festem, mantragyakorlatként csillapodnak az indulatok. A másik kedvencem az indiai narancssárga, a homok, amin járunk, amire az egész világ építkezik."

Szász Eszter

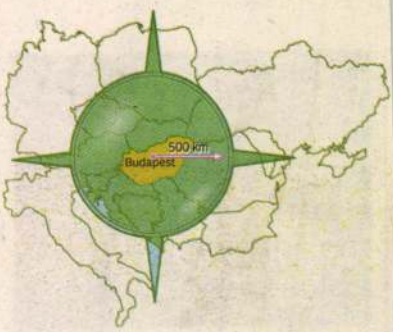

ÖTSZÁZ KILOMÉTER

Ki tudja, hány város, hány történet, hány sors fér bele egy ötszáz kilométer sugarú körbe? Rajzoltunk egyet. Középpontja Budapest. A cél, hogy utazzunk, megérkezzünk; hogy kedvet kapjunk eltölteni valahol pár napot, hetet, hónapot. **Szombathy Pál** ezúttal Tarcalra visz bennünket, ahol megtalálta a magyar Toscanát.

Ha valaki szereti Firenzét és Sienát (és ki ne szeretné, legfeljebb egy lapprajongó), pontosabban elbűvöli az a táj, hangulat, levegő, mely körülveszi e két várost, az bízvást veheti az irányt a magyar Toscana felé. Nem, tévedés: nem a Dunántúl, nem a villányi mediterrán leírása következik alább. Nekem Tokaj-Hegyalja a hazai toscanai világ. Mert itt van a bor, itt van a reneszánsz, itt van a kultúrtáj. Lelke van a vidéknek, létezik a múlt, megfogható, megnézhető Sárospataktól Mádig. És ami a leglenyűgözőbb: az építészet. A hegyaljai Rákóczi-reneszánsz az új kőrakásokon, felújításokon is megjelenik. Mit megjelenik: ott van, helyet kér és kap, tehát él.

Persze sokszor külföldi borbefektetőknek is köszönhetően, de nem csak. Elég végigautózni Miskolc felől: a tokaji-tarcali leágazásnál balra a Disznókő Borászat pazar épületegyüttesei ezt a Hegyalja-stílust adják vissza, de továbbmenve jobbra a szegi iskola úgyszintén. Most azonban nagyon nem merészkednénk messzebbre, mert csak belebonyolódnánk a nézni- és dicsérnivalóba. Na jó, egy kicsit még Sárospatak felé

MDK

Fülöp Zsuzsanna, kerám.

Iparm. Isk. Évk. 1934–36.

43.1.

Fülöp Zsuzsanna, kerámikus, 1939. végbizonyítványt nyert

Iparművészeti Isk. Évk. 1880-1941. Bp. 1942.
33 l.

ég ősi birtoka. Róbert Károly 1332-
ia Sándor fia Jánosnak adományozza.
s Bakóczay Ferenc a földesura, 1562-
zzal a szécsényi szandzsákhoz tartozik.
Ali, 1598-ban Szentmariay György a
tt pestis következtében csaknem egész
5-ben 3 magyar, 2 tót, 172o-ban lo
XVIII-XIX. században a Vattayak és

gy párhuzamos utcával, fésüs beépi-

királynője/
32-ben már volt temploma, mely a törö-
5-ben ujat épitettek, boltozott szent-
itották. Ez is lebontásra került. A

Fülöp (Pressburger) Zsigmond, ötvös. A mult században Hódmezővásárhelyen működött. Fia, *János*, aranyműves u. o.

Szeremlei Samu: Hód-Mező-Vásárhely története. (Hódmezővásárhely), 1913. V. k. 1008. l. — *Tömörkény István és Harsányi Pál dr.:* A szegedi múzeumba került régipénz-leletek. *Numizmatikai Közlöny.* 1912. 10. l.

Fülöpköve (vára)

XII. 27.

Szentkl Krassó

157. l –

BUDAPEST
11 XI 23 11
62

kő- és mész-
je

VI., Liszt Ferenc-tér 8.

162—96

te Fülöp (Kassa)
munka nélkül és
lhelyező munkára
munkára 89.356 k
3 k 05 f, az asz-
23.892 k 07 f, a

lyező munkára 289.807 k 50 f, a kőfar
munkára 73 851 k, az ács munkára 73.256
az asztalos és lakatos munkára 24 127 k 50
a külön vas munkára 24.637 k, a vasfedélsz
kezeti munkára 138.553 k 40 f, a mázoló mu
kára 10.815 k, az üveges munkára 2779 k,

bádog
7 k 40
679.79
Marcell
415.090
k 80 f,
és laka
a 25.71
146 120
ges mu
a 42.750
össze
föld,
4 k 70
, az
atos m
25.65
50.412
z üve
edő m
12.75
nynyel
a l d t
mun
80.83
, az
50
vasfe
zoló n
mun
040 k

bádogos munkára 10.903 k, összesen
772.057 k 97 f. Schiffer Miksa a tető

munkára 9411 k,
Bernstein és

MMÉEÉVK

1934 205 f.

Fülöp Károly

GYŐZŐDJÉK

A VALÓSÁG

összes munkára: Schreiber Gyula
est) a föld, kőmüves és elhelyező munkára
66 k 60 f, a vas munkára 81937 k 77 f,
faragó munkára 27312 k 88 f, az ács
kára 26387 k 42 f, a bádogos munkára
0 k 96 f, a cserépfedő munkára 10418 k
, az asztalos munkára 32176 k 05 f, a
os munkára 32864 k 60 f, a mázoló
ára 11389 k 85 f, az üveges munkára
9 k, az amerikai tölgyfapadozati munkára
k 11 f, a padló burkolati munkára 34785 k
a falburkolati munkára 16569 k 04 f, a
festő munkára 653 k, a kárpitos munkára
k 50 f, a vizvezetéki és csatornázási
ára 34879 k 34 f, az aszfaltjárda készitésére
k 14 f, a villámháritó felállitására 480 k,
sen 588.514 k 45 f, Weil Rezső a föld,
ves és elhelyező munkára 264.227 k, a
unkára 85083 k 98 f, a kőfaragó munkára
k 50 f, az ács munkára 26332 k 29 f,
ogos munkára 10094 k 14 f, a cserépfedő
ira 11210 k 22 f, az asztalos munkára
k 47 f, a lakatos munkára 26349 k 69 f,
zoló munkára 13103 k 17 f. az üveges
ira 11830 k 89 f, az amerikai tölgyfa-
ati munkára 4514 k 78 f a padló burkolati
ira 38372 k 09 f, a falburkolati munkára

a kárpitos mun
1226 k 90 f, Sch
1581 k 50 f;
a vizvezeték és
Charles 36121 k 57
Klein József 41
Antal 43888 k 09 f
az aszfalt járdák
6582 k 72 f, Fium
34 f, dr Helvey
a villámháritók
Deutsch 375 k
417 k 60 f;
a padló burkolati
tsa 34720 k 51 f, S
05 f, Kraszner
alternativ fémbetétes
méterenként 1 k
József 35477 k 20 f,
74 f, Melocco Pé
a redőny munkára
utóda 1685 k 20 fi
Az ajánlatok dönt
Budapest. (Női
A Rákóczi-téren em
iskola épitésére a k
tészeti hivatal jul

Fülöp Károly és

~~Bosrucker Lajos~~

A Torontálmegyei Takarék- és Hitelbank által egy intézeti ház és bérház terveire kiírt pályázatban résztvett 42 pályázó közül a pályabiróság az első díjat Bosrucker és Fülöp, a másodikat Nándor Pál és a harmadikat Marton, Károlyi és Havas műépítészeknek ítélte oda.

~~Művészet 1902~~ 225. l.

Nincs céd.

Fülöpszállási ref. egyház

Önkupája 1737-ből

Iparmüvészeti Múzeum régi Pest-buda kiállításáról

MAGYAR IPARMÜVESZET

1935. 165. b.

10. FÉNYTÖRÉS

Mihalik ~~[illegible]~~ Sándor

Cédula

Fülöpszállási ref. templom

Fent hullámszalagos friz. Pereménél kiszélesedő nosszú magas kupával.

8. 15 l

Talpán belül elhelyezett lemezen vésett feliratban:

„a K K Fülöp=Szállási Reformata Sz. Eccla számára ajándékozta Pap Ferentz A° 1797. die 20 = Maÿ."

Magassága 22·5, talpátmérője 10·5, kupaátmérője 10·5 cm.

Talppereménél és a fenéklemezen a pesti ötvöscéh hitelesítőjegye, L évbetű és az FP monogrammos mesterjegy van beütve. *Pest, 1797. Paschberger Ferenc műve.*

9. FÜLÖPSZÁLLÁS. *Kehely.* Az előző kehely teljes párja. A talpán belől elhelyezett lemezre vésve:

„K. K. Fülöp-Szállási Reformata Szent Eccla számára újra öntette Pap Ferentz die 20 = Maÿ. 1797".

Az előző kehely jegyeivel egyező bélyegekkel. *Pest, 1797. Paschberger Ferencz műve.*

[illegible] a magyarországi ötvöscéhek sorában, hanem egyúttal a magyar művészettörténelemben is.

A magyarországi ezerszázegy református egyház azon huszonkilenc templomának jórésze, melyek pesti eredetű ötvösműveket bírnak, természetszerűleg Pest és Fejér vármegyék területén van. Számos olyan egyházat is találunk azonban, melyek noha Pest gazdasági és kulturális körzetéből távol esnek, szentedényeik beszerzésekor mégis a pesti ötvösöket keresték fel megrendeléseikkel. Ennek következményeként az ország szívétől

templomok legtöbb művei. E vonatkozásban a budai ötvöscéh tevékenysége minimális, hazai református egyházaink liturgikus felszereléseinél a budai ötvöscéh nem játszott szerepet. Hacsak a XVIII. század első felében nem. Az ezen időből származó műveket a városi hitelesítőjegy e kori használatának hiánya miatt felismerni azonban még nem bírjuk.

A magyarországi református templomok Pest — budai eredetű emlékeinek sorát a Tolna vármegyei dunaföldvári járásban levő *nagydorogi* kehely nyitja meg. Hazai ötvösségünk e terméke mai csonkaságában, megviseltségében és úgyszólván roncsaiban is élénken tükrözteti, hogy nagykészültségű és mesterségében artisztikus ízlésű alkotó kezei alól került ki. Az érett, kései gótika stílusában készült; a XV. századvégi mester e művén fokozottan törekedett a formahatás ügyes beállítására és hangsúlyozására. Éppen ezért a talpmezőkön, a nodus cikkelyeken és a kupakosáron rendelkezésre álló síma nagy felületeken elkerüli a plasztikus díszítéseket s ezek helyett vésett gótikus mérművekkel díszíti azokat.

Csúcsíveskori ötvösségünk ezen egykor remek szépségű emléke egyedül és magányosan, teljesen szervetlenül áll hazai református egyházaink pestbudai eredetű ötvösművei sorában. Az ezen csoportba tartozó társait készítési korban több mint 250 évvel előzi meg. Jóképességű mesterének neve ismeretlen és készítési helye is tulajdonképen bizonytalan.

Fülöpszállási ref.

templom

(Pest vm)

l. Chobotvác

287. l.

MDK

Fülöpp Károly

tervpályázatát megvásárolták

A pécsi városháza tervpályázata. Magyar Pályázatok 1904/5. II. évf. 1. sz. 2o.l.

MDK

Fülöpp Károly építész

Magánépitési...engedély. Épitő Ipar, 1959. dec.26.
498. o.

Fülöpné, Weisz Emilia MNK

A Zsolnay-gyárból más beosztásba került érdemes dolgozó

szakszervezeti titkár volt.

79.o. 51.jegyz.

NIKELSZKY GÉZA: A Zsolnay-gyár művészete. Pécs. 1959.

Fülpösi Balázs

a garamszentbenedeki konvent, scriptora és jegyzője Fülpösi Balázs részére az esztergomi egyháztól egy breviáriumot egy esztendőre kölcsön vesz.

1476 nov. 17. kelt oklevél az esztergomi főkapitalan orsz. levéltárában

Iványi Könyvek

12, 13. l.

Műv.

6. 45

Czobor

Béla dr.

1 Köt. 8 r.

A keresztény archeologusok első Kongressusa.

Felolvastatott a tud. és irod. osztály 1894. Október 14-én tartott ülésében.

Külön lenyomat a „Katholikus Szemle" VIII. kötetéből.

A Szent-István-Társulat tudományos és irodalmi osztályának felolvasó üléseiből 7. szám.

Fülpösi Balázs

a garamszentbenedeki konvent scriptora és jegyzője 1476

lásd

Magyar Könyvszemle 1929. 44. l.

Fenti az esztergomi egyháztól egy breviariumot egy esztendőre kölcsön vesz, [bizonyára lemásolás céljából].

FÜNFKIRCHER, FÜNFKIRCHEN s. Séri

Fünfkircher

FUNFCHIRCHER l. Sécri

Funfchircher

FUNFKIRICHER l. Récri

Funfkiricher

[illegible]

FÜMFCHIRCHEN l. Bécsi

Fünfkirchen

FÜR EMIL

2003. MÁJ. 29. ~~MAGYAR HÍRLAP~~
NÉP-SZAB.

Tartósított élmények

Gúny és cinizmus keveredik a gyermeki naivitással

MUNKATÁRSUNKTÓL

Felülírás címmel nyílt meg tegnap Für Emil festőművész kiállítása a Budapest Kiállítóteremben (V., Szabad sajtó út 5.).

Mint Faludy Judit művészettörténész a tárlatról írja: Für Emil mindig költözik, illetve állandóan levelezik. Múltját idegen családok fotóiból építi össze. Mindeközben saját élményeit is „tartósítja". Legtöbbször maró gúny és cinizmus keveredik műveiben a gyermeki naivitással. A festő régi és újabb munkái együtt jelennek meg az összefoglaló tárlaton.

Für Emil 1967-ben Budapesten született. A nyolcvanas évek végén a Budapesti Tanítóképző Főiskolára, majd 1990–1995 között az egri Eszterházy Károly Tanárképző Főiskola rajz szakára járt. 1996–1998 között a Jeruzsálemi Héber Egyetemen művészettörténetet tanult. Több egyéni és csoportos tárlaton vett részt, először 1992-ben a szolnoki Amatőr Képzőművészeti Kiállításon. Első önálló bemutatója, a Macskák és egyebek című a budatétényi művelődési házban volt 1995-ben. Ezt követte kiállítása Budapesten a Magyar Zsidó Kulturális Egyesületnél, a Bárka Színházban, a Balassi Kiadó Galériájában, a Nádor, majd a Duna Galériában és a kapolcsi Művészetek Völgyében is. Műveit bemutatták külföldön is: például Stuttgartban, Frankfurtban és Thesszaloníkiben. Két éve Strabag (Magyar Aszfalt) festészeti díjat kapott.

HÁZ
ÁSZLÓ

kor kezdődik

rülni nem képes embert. Lapis Erika vidéki tanítónők pedantériáját idéző összeszedettsége eleve adott, bár csöppet sem akart megközelíthetetlenséget sugall, tudhatjuk: sohasem jöhet össze Lopahinnal. De ugyanígy karakteres Dobos Judit terebélyes Sarlotta Ivanovnája, Maday Gábor Caligula lovát okkal emlegető Szimeonov-Piscsikje, Ánya szerepében Sallai Nóra kislányos szépsége, Trofimov alakjában Ruszina Szabolcs légiessége. Kóti Árpád kissé fölhúzza a vállát, kicsit roggyantva csoszog, s már kész is Firsz alakja, hiszen a személyiség súlya, a színi jelenlét ereje rég adva van az ő esetében.

A történet hiteles elbeszélése, illetve meggyőző áthelyezése korunkba, amire minden külsőség utal, már kevésbé sikerült. A célzások világosak, csak éppen nem mindig találnak. Jellemző pillanat, amikor Ánya – modern leányzóként – melltartóját megoldva felkínálkozik Trofimovnak, a kapcsolat ugyanis a darab szerint folytathatatlan. Ettől kezdve nemcsak Trofimov beszél hiába arról, hogy ők fölötte állnak a szerelemnek, a néző inkább egyszerűen impotensnek gondolja, de az sem hiteles, hogy a visszautasított nő még egyáltalán szóba áll vele.

A darab lényege szempontjából nehéz helyzetben van a Lopahin különben sem könnyen megoldható szerepét alakító Bakota Árpád. Nem alakíthatja át a figurát mai gátlástalan magyar vidéki vállalkozóvá, ahhoz alighanem alaposan át kellene írni a szövegét. Ranyevszkaja és Gajev szerepében Oláh Zsuzsa és Miske László azonban mégis sikerrel csempész a mai nézőt is szíven ütő tartalmat a birtokát éppen elveszítő testvérpár történetébe. Nem a múlt értékeihez való esztelen ragaszkodásból, hanem valamiféle filozofikus könnyelműségből, léhaságból fogalmazzák meg szerepeiket. Oláh Zsuzsa sokáig mintha egyszerűen ostobaságból eredeztetné Ranyevszkaja nemtörődömségét, aztán a darab végére kiderül, mély életismeretből, csaknem bölcsességből fakadóan nem kíván különösebben beleavatkozni saját sorsába

Kultúrh

Nemrég Tokióban jelent meg Szovjet thermidor című műve. A japán siker után Krausz Tamás történész, az ELTE egyetemi tanára újabb könyvvel jelentkezett Lenintől Putyinig címmel, amely a LaVentana kiadó gondozásában nemrég látott napvilágot.

Mi foglalkoztatja mostanában?

– Egyebek között az, hogy miként viszonyuljunk az államszocializmus történetéhez. Mi az a történelmi, kulturális, szellemi és politikai hagyomány, amely az államszocializmus elmúlt hét évtizedéből ránk maradt, beleértve magát a rendszerváltást is.

Miért olyan fontos ez?

– Azért, mert a mai Magyarországon a legélesebb „kultúrharc" akörül folyik, hogy milyen a viszonyunk az előző rendszerhez.

Azaz a múltunkhoz.

– Igen. Ez történetileg még mindig nincs végiggondolva. Sokan úgy félnek a szocialista hagyománytól, mint ördög a tömjénfüsttől. Pedig e hagyomány messze nem azonos az államszocializmus bukott rendszerével. A most egybegyűjtött tanulmányaim, amelyek 1993–2003 között keletkeztek, ezt a hét évtizedet vizsgálják néhány alapvető történeti kérdés tükrében. Ezek szinte mind vitaírások, van persze köztük műkritika is.

Ilyen A történetietlen politikai gazdaságtan.

– Ez Kornai János A szocialista rendszer című könyvének 1994-es kritikája. Ezt azért tettem bele a mostani kötetbe, mert benne szinte az összes alapvető vitapont a múlthoz való viszonyunkban felmerül. Írásom egyik alapvető módszertani vagy elméleti üzenete az, hogy nézzük meg: mi az, ami a történelemben hagyományként fennmarad, fennmaradhat. Hét évtizedet nem lehet szőröstül-bőröstül kidobni. Ezt még a cári

Fin Emil 1999

Tisztelettel meghívjuk Önt és barátait

FÜR EMIL

festőművész

„Napliget Les Poupées"

című kiállításának megnyitójára
2000. június 14-én 18 órára a Duna Galériába
Bp. XIII. Pannónia u. 95. Dráva u. sarok

A kiállítást megnyitja
SIMON MAGDOLNA
művészettörténész

Megtekinthető 2000. július 2-ig
hétfő kivételével naponta 10-18 óráig.

DUNA GALÉRIA

A kiállítás létrejöttét támogatták:
Magyar Alkotóművészek Országos Egyesülete
Magyar Alkotóművészeti Közalapítvány
Mester Nyomda

Fotó: Sárospataki Györgyi

FÜR EMIL - CSÁSZÁRMORZSA FÜGÉVEL, olaj, vászon, 60 x 80 cm, 2000
✉ H-1051 Budapest, Dorottya u. 9 • Telefon: 36-1 322 2769 • E-mail: harhazofim@hotmail.com

FÜR EMIL

Új MŰVÉSZET

1999/ jún.

reklamáltad a tan.[ulmányi ?] műlapo-

ítás - ellenkezőleg, a püspöki kör-

a, hogy az esperesek szerzik be őket

eg is mondtam.

szóló jelentés elmaradásának ügyében hogy

olt iratok is mutatják; 29o.sz.

átirat ide sohasem érkezett, de ilyen,

lett volna, mint a 29o.számú; mert ha

kem jelentést tenni jogtalanság volna

jus 1. után se tettem jelentést, ez tény

í elfelejtés", hanem egészen más; oka az,

320-71-70

FÜR EMIL

Für felülírásai

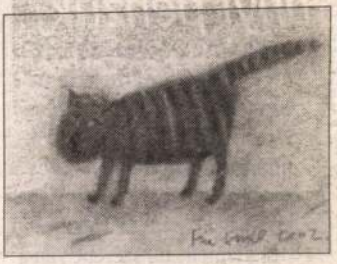

A kortárs magyar képzőművészet jeles képviselője, Für Emil festőművész festményeiből nyílik kiállítás ma este hat órakor a Budapest Kiállítóteremben (V., Szabad sajtó u. 5.). A jelen és az álomvilág határán járó, humorral, iróniával telített művekből rendezett tárlatot Faludy Judit művészettörténész nyitja meg. (Sz. E. P.)

Magyar Nemzet
2003. máj. 28.

i Photo Club II. Országos Művészi Amatőr
tóművészet 125 éve Bp. 1966,:
909. 2.sz. 52.o., A Fény 1910. 1. sz. 27-28.o.
épezés. Fotóművészet, 1943. dec. 18.o., Szilágyi
tóriuma I. MFSZ, Bp. 1978. 199.o., Szilágyi Gábor -
történetéből. Képzőművészeti Kiadó, Budapest, 1983.,
ngary. Kecskemét–Milano, Magyar Fotográfiai

u.) dagerrotípista, fényképész, mechanikus, optikus.
kban. Azon kevesek egyike, aki nem a
stművesség felől közelített az új iparághoz,
l hosszú pályafutása rengeteg állomást érintett,
er volt. Dagerrotipizált, méghozzá az elsők között
t Imre néprajzi útjain is fényképezett, társa volt
szeti kirándulásának. Jedlik Ányos számításai
olt a bencés tudósnak egy fényképészeti
ófa utcában tartott fenn 1845-ben fényképészeti és
1846-tól fényképészeti üzlete volt Pesten, a
ten, az Úri utca 8. alatt 1859-től 1861-ig. Ezután
jth néven 1862 –1863 között. A korábban Fajth
rajzából látható, hogy a fényirdai műterem az
voltak a vendégeket fogadó és egyéb kiszolgáló
zzá kapcsolódó szobákkal. Szétválásuk után a
Kevéssel ezután már Christ Anna és Fajth János

FÜR Emil festő

1998 márc. 3

ég februárban

- időjárásában – nyilatkozta Bozóki István meteorológus.

Hasonlóan enyhe átlagos középértéket 1966-ban mértek, az akkori mindössze egy tizeddel maradt el a mostanitól. A februári országos átlaghőmérséklet 4,9 Celsius-fok volt, amely száz év átlagában csak az ötödik legmelegebb értéknek számít.

eleettük magunkat fakéreggel?
Jelenszky László rajza

– A bécsi és a pesti 1848-as forradalom több ponton érintkezett egymással, ezért kézenfekvő, hogy a bécsi magyar és osztrák állami levéltár együtt állítson nekik emléket. Hétfőn az Osztrák Állami Levéltár épületében megnyílt és augusztus végéig látható kiállításon számos ismeretlen dokumentumot is bemutatnak.

Északon, délen kevesebb felhő

Északon, északkeleten ma is többször megnövekszik a felhőzet, és néhol kisebb eső, főleg a hegyekben havas eső is kialakulhat. Másutt nagyrészt napos időre számíthatunk. Napközben többfelé megélénkül a délnyugati, nyugati szél. Kissé erősödik a nappali felmelegedés, kora délután 8–13 Celsius-fok valószínű.

Várható országos középhőmérséklet: 4–9 fok között.
Orvosmeteorológiai előrejelzés: melegfronti hatásra számíthatunk.
A Duna vízállása és hőmérséklete tegnap Budapestnél: 178 cm, 6,9 C-fok.

Európa időjárása

Város	*Időjárás jellege*	*Legmagasabb hőmérséklet*
Athén	napos	18 °C
Bécs	felhős	10 °C
Belgrád	szeles	10 °C
Berlin	esős	5 °C
Kijev	havazik	0 °C
Koppenhága	felhős	4 °C
Ljubljana	felhős	2 °C
London	borult	11 °C
Madrid	napos	17 °C
Párizs	borult	11 °C
Pozsony	esős	6 °C
Prága	borult	6 °C
Róma	napos	16 °C
Stockholm	felhős	0 °C
Varsó	napos	4 °C
Zágráb	felhős	2 °C

Speciális meteorológiai tájékoztatás:

Regionális előrejelzések (12–36 órás)	
Bp. és környéke tel.:	(06-90) 304-621
É.-Dunántúl	(06-90) 304-622
D.-Dunántúl	(06-90) 304-623
Duna–Tisza köze	(06-90) 304-624
Tiszántúl	(06-90) 304-625
Északi-közép.	(06-90) 304-626
Országos előrejelzés (12–36 órás)	(06-90) 304-611
(5 napos)	(06-90) 304-631

A telefonszolgáltatás díja 88 Ft/perc.

– Kőszeg Városáért oklevéllel és plakettel tüntette ki Básthy Tamás polgármester Hans Becket, az Európai Unió magyarországi nagykövetét. A hét végén átadott elismerés indoklása, hogy a diplomata megkülönböztetett figyelmet fordít a városra. A kőszegiek bíznak abban, hogy a fontos beosztásából visszavonuló Hans Beck a jövőben is figyelemmel kíséri városuk sorsát, fejlődését.

– Robotporszívója prototípusát – amelyet tízéves fejlesztőmunkával alakított ki – piackutató szándékkal mutatta be hétfőn Budapesten a svéd Electrolux. A tányér alakú, fél méter átmérőjű szerkezet navigációs radarral működik, ami biztosítja a bútorok közötti akadálytalan közlekedését. Nem igényli az ember jelenlétét, tehát alkalmas arra, hogy felügyelet nélkül is kitakarítsa a lakást. Mikroprocesszoros agyának segítségével képes útvonalat módosítani, s ha akadályt észlel, lelassít és kikerüli azt.

– Für Emil festőművész a

– Magyarok és románok közösen vettek részt Körösszegapátiban az ortodox görögkeleti liturgián a felújított fedelű templomban. A hajdú-bihari, valamint a romániai Bihar és Arad megyei hívők román nyelven hallgatták meg a püspökök és vikáriusok által celebrált szertartást.

– Arany-napok kezdődtek hétfőn Debrecenben, a KLTE Arany János Gyakorló Általános Iskolájában. A rendezvényen megkoszorúzzák a Református Kollégium egykori diákjának domborművét és szobrát, továbbá városi vers- és prózamondó-versenyt, kiállítást és tanár–diák sportvetélkedőt tartanak.

– Furó Sándor debreceni diák nyerte az országos középiskolás technikai tanulmányi versenyt a negyedikesek mezőnyében, s a 4., 5., 8., és 9. helyet is debreceni versenyzők szerezték meg: a Mechwart András Műszaki Középiskola tanulói, akiket Andics Árpád tanár készített fel.

– Három feltűnően csinos nőt támadott meg egy ismeretlen

„Gyerekcsábítás" hét évszázada

A titokzatos hamelni patkán

Ha egy politikus hízelgő, hamis szólamokkal félrevezeti, rossz útra csábítja az embereket, ezt mondják rá: patkányfogó. A hasonlat egy több évszázados német legendából ered. Eszerint az eset az észak-német Hameln városkában történt 1284-ben. A malmairól és dús gabonaraktárairól nevezetes hely sokat szenvedett a patkányoktól: sok magot felfaltak, nagy károkat okoztak a polgároknak. Az említett esztendő júniusában különös alak jelent meg a városban. Tarka szövetdarabokból varrt köpenyben, furcsa sapkában jött s felajánlotta, hogy bizonyos összegért megszabadítja őket a rágcsálóktól. Az ügylet megköttetett. A garabonciás diák (mert csak ilyenféle lehetett) elővette fuvoláját, ennek hangjával előcsalogatta a patkányokat, a folyóba vezette őket. Megfulladtak. S jelentkezett a pénzért. Csakhogy a város vezetői immár meggondolták magukat, nem akartak annyit fizetni, amennyit megbeszéltek. Boszszúból a titokzatos jövevény ismét elővette fuvoláját, de most már a város gyerekeit csalogatta elő, elvezette és soha többé nem látta őket senki. Pedig a körözőlevél, amelyben igen részletesen leírják az elfogandó személyt, bejárta a világot. A legendát a múlt század elején mesébe foglalták a *Grimm testvérek*, leírva, hogy a vidáman táncoló gyerekek mögött bezárult a hegy. A legenda bevonult a halhatatlan témák világába, többen feldolgozták *Goethetől* Robert *Browningig*.

Nem hagyta nyugodni azonban az eset a tudományt sem. Már régebben is felbukkant a valószínű történeti háttér: a csapat nem a pokolba került, hanem egy távolabbi tartományba hívta az ottani földesúr, letelepítendő őket birtokaira. Vagyis a hamelni „gyermekcsábítás" a németek keleti terjeszkedésének része lett volna. Legújabban *Udolph* göttingeni egyetemi tanár tette közzé változatát. Azt állítja, hogy „a gyerekek a szomszédos tartományba, a mai Mecklenburg területére kerültek". Feltételezve – írja –, hogy a német keleti gyarmatosítás (Ostkolonisation) volt a patkányfogó-legenda történelmi magja, úgy valójában a gyerekek fiatal kivándorló felnőttek voltak. Következtetését egyébként főleg a helynevek kelet felé vándorlásából vonja le.

Az alaptételt megőrizve, egy másik elmélet szerint Cseh- és Morvaországot, valamint Sziléziát a XIII. században (miként Magyarországot is) földúlták a tatárok, s e területek benépesítésére tabbra fekvő, elemzések úgy földbirtokos kellett a munk nem ez az eg történeti előzi Juliska állítóla hanem fiatal p őket megsütni, nyosan élő öre többi stimmel.

Végül is n lényeget a h kányfogó-szal össze: „Udolp olvasása után genda vonzer ben, a feltétel konferenciát aki ne a lege pontba." A l vagy a Faust vel eltünteth a fuvolázó p kányfogónak

Mediterrán szépség

– Az 1848–49-es szabadságharc 150. évfordulója alkalmából március 5-én, csütörtök délután négy órakor rendezi meg ünnepi megemlékezését a Tudományos Ismeretterjesztő Társulat. Helyszín: az Olasz Intézet (Budapest VIII., Bródy Sándor u. 8.) Elő-

– Kancsóratügyeletet tartanak a Poronmester és a lánya című kiállítása nyílik meg Budapesten, a Barka Szinház kávézógáleriájában (Ludovika tér 1.; Orczy-kert). A kiállítást Sagmeister Nikolett művészettörténész nyitja meg március 3-án, kedd este 20.15-kor.

A feleslegesség a legnagyobb kín

Az álruhás püspök

A kitaszítottak életét élte két napig a meghökkentő ötleteiről ismert bredai püspök. *Muskens* püspök Amszterdamba költözött, ahol a *hajléktalanok közé vegyülve* tanúlmányozta a szenvedő, esetleges tanúszenvedőket. A XI. Kerületi Önkormányzat közelében. A XI. Kerületi Hajza szőkésbarna: rendezett külsejű, 25–30 éves. Szexuálisan nem érdekli. Szereti a bort, arca és alla szőgletes, vonásai élesek. Jesebb testalkatú, fehér bőrű, arca méter magas, az átlagosnál erőtelmegyágta. Az elkövető 180 centinyékén. A sértettekel élés tárggyal

Forrás: február 18. és 26. között a XI. kerületi Karinthy úti 3-as busz végállomásánál, illetve annak közelében. A sértettekel élés tárggyal

Forrás: február 18. és 26. között a XI. kerületi Karinthy úti 3-as busz végállomásánál, illetve annak közelében. A sértettekel élés tárggyal

Eddigi kiállítók

Lévay Jenő
Lengyel András
Pataki Tibor

A sorozat további kiállítói

Olajos György
Menesi Attila és Christoph Rauch
Swierkiewicz Róbert
Banga Ferenc–Szemethy Imre
Kemény György
Kovács Tamás

FÜR EMIL

Tisztelettel meghívjuk a
Balassi Könyvesboltba
(1023 Bp., Margit u. 1.)

1999. március 30-án,
kedden 18 órára

a

Könyv – Művész

című kiállításssorozat

negyedik kiállítására

Kiállító

Für Emil

Beszélgetőtársak

Orbán György
Pécsi Katalin
Thury Levente

Minden érdeklődőt szeretettel várunk!

FÜR EMIL

FÜR EMIL festőművész Napliget Les Poupées című tárlata a Duna Galériában (XIII., Pannónia u. 95.) július 2-ig tekinthető meg.

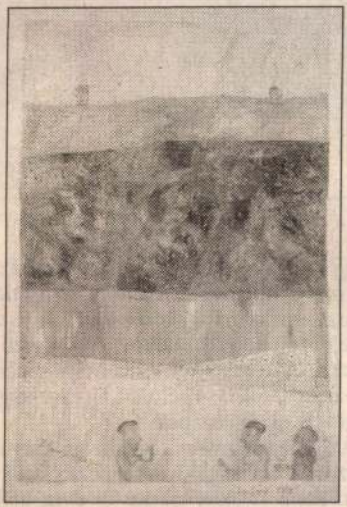

NÉPSZABADSÁG
2000 június 6

POLSKI ZWIĄZEK MOTOROW
BIURO TURYSTYKI ZAGRANICZNEJ
Warszawa, ul. Sandomierska 19
Telefon: 45-23-08

PZM n. 10.000 zam. 68

FÜR ISTVÁN EMIL

Akik figyelemmel kísérték néhány héttel ezelőtt a Narancsgaléria, tapasztalhatták, hogy a kutyák helyzetét vizsgáltam a képzőművészeti életben. (Erre nyilván már a kutya sem emlékszik.) A kutyákat megjelenítő művészek két nagy csoportba sorolhatók: történetesen, akik szeretik a kutyákat, és akik utálják azokat. Nos, ezen a héten Für István Emil jóvoltából egy másik állat ábrázolásának problémáját boncolgatom. Ez az állat, állatka nem más, mint a macska. A „macskabuzik" állítják, hogy a kutya szolgalelkű, míg a macska szabad állat. Nyilván a kutyás tábornak is megvan a maga szemlélete a dolgokról, de ebbe most nem mennék bele. Hiszen ez a hét a macskásoké. Az biztos, hogy a két tábor, mint tűz és víz, vagy legalábbis mint só és szög. Ha összeengednénk őket, olyanok volnának, mint amikor egy kutya és egy macska véletlenül találkozik a boncasztalon. Bizonyára nem árulok el titkot azzal, hogy Für István Emil is a macskások elkötelezett táborába tartozik. Amikor beszélgettem vele, olyan meggyőző hévvel ecsetelte a macska–ember kapcsolatot, hogy szinte már szégyelltem magam, és arra gondoltam, hogy nekem is be kéne szereznem egy cicust, hogy ne érezzem magam ilyen kutyául. Végigfutottak agyamon az évszázadok. A művészettörténeti tanulmányokból oly jól ismert képek, szobrok. Egyiptomtól a fonalgombolyaggal játszadozó biedermeier kölyökcicákig, ef. Zámbó kandúrjain át egészen az itt látható expresszív erejű macskaábrázolásig. Hölgyeim és uraim, fogadják sok szeretettel Für István Emil macskáit, ebben a kutya világban.

Tooth Gábor Andor

1967-ben született Budapesten
1987-től Tanítóképző Főiskola, Budapest
1990-től Tanárképző Főiskola, Eger, rajz szak

Megjelenik kéthetente

IngatlanPiac

HIRDETÉSI ÉS SZOLGÁLTATÓ LAP

PROPERTY
IMMOBILIEN
IMMOBILIER
INGATLAN
HUNGARY

Keresse!

INFO

'94

Megjelenik hetente

Az ÁVÜ ingatlanok aktuális, ellenőrzött adatai.

PRIVATIZÁCIÓ '94 PRIVATIZÁCIÓ

Keresse az **ÁVÜ** budapesti és vidéki Ügyfélszolgálati Irodáiban és a hírlapárusoknál.

ÁLLAMI VAGYONÜGYNÖKSÉG

1133 Budapest, Pozsonyi u. 56. Telefon: 269-8990 Fax: 269-8991
Félfogadás: Hétfőtől-csütörtökig: 8.00-16.00, Pénteken: 8.00-15.00

GYT: Tegyük fel, hogy egy egyházi iskolában van két tanár: az egyik hittant, a másik pedig testnevelést tanít. A kérdés az, hogy a tanári állás betöltésénél kiköthetie az intézmény, hogy az illető melyik felekezethez tartozzon, vagy hívő ember legyen. Az egyház védhető módon elvárhatja a lojalitást az alkalmazottaitól, másrészről viszont – részben állami fenntartású iskoláról lévén szó – az államnak tilos vallási alapon indokolatlan és ésszerűtlen különbséget tennie. Az ilyen esetekben az ésszerűségi teszt adhatja meg a választ. Az Alkotmánybíróság által megfogalmazott ésszerűségi teszt szellemisége vonul végig az új törvényen is, vagyis a hittantanártól természetesen indokolt, a tornatanártól viszont nem ésszerű elvárni, hogy bizonyos felekezethez tartozzon. A készülő törvény ezért úgy fogalmaz, hogy a különbségtétel abban az esetben fogadható el, ha az a munkavégzés természetéből következik.

MN: Mint ahogy az sem feltétlenül diszkriminatív, ha egy külföldi pályázót nem vesznek fel a szolgáltatószektorba, hiszen nem beszéli a nyelvet.

GYT: Ez megint csak azt a kérdést veti fel, hogy mi minősül diszkriminációnak, illetve mihez van joga a munkáltatónak. Ez az eset nagyon hasonlít az előbbi egyházi példához. Itt is azt kell vizsgálni és garanciákkal körbebástyázni a törvényben, hogy milyen körülmények esetén lehet elvárni a magyar nyelv ismeretét. Nagyon nem mindegy, hogy epret szed az illető, vagy magyart tanít egy középiskolában. Akkor mentesülhet a munkáltató a felelősség alól, ha az adott munkavégzés valóban megkívánja a magyar nyelv meghatározott szintű ismeretét. Ez a példa is jól mutatja, hogy az antidiszkriminációs jogalkotás nem a fekete és a fehér világa. Gyakorta kerül szembe munkáltató és munkavállaló, önkormányzat és lakos, akiknek az érdekei első látásra egyformán méltányolhatók. Olyan játékszabályokat kell lefektetni, amelyek mindenki számára egyértelműek és méltányolhatók, különben a törvény nem lesz több óhajok gyűjteményénél. Mondhassa például a cirkuszigazgató, hogy erőművésznek nem akar nőt felvenni. Ha az ilyen ésszerű kivételekre nem ad lehetőséget a törvény, akkor nevetségessé válik, és szándékaival ellentétben kárt okoz.

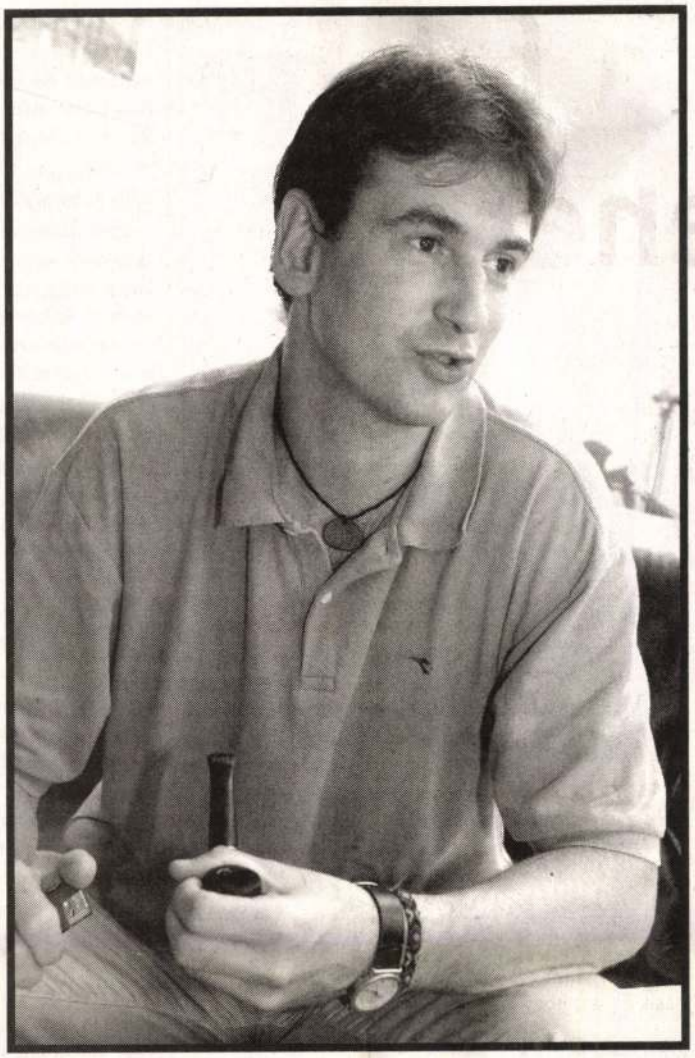

Fotó: Németh Dániel

MN: Mely területeket tárgyalja részletesen a törvény?

GYT: Hat területet próbál meg minél alaposabban szabályozni: a foglalkoztatás, az egészségügy, a lakhatás, az oktatás területét, a hatósági eljárást, az áruk és szolgáltatások igénybevételét – ezekkel kapcsolatban merülnek fel a leggyakrabban problémák. Ez nem jelenti persze azt, hogy a törvényben külön nem szabályozott élethelyzetekre ne terjedne ki az egyenlő bánásmód kötelezettsége. A törvény nem a diszkrimináció tilalmáról, hanem az egyenlő bánásmód elvéről szól, ami szimbolikus, de mégis fontos változás. Alapvető kérdés továbbá, hogy milyen típusú jogviszonyokra terjed ki a hatálya. A köz- és a magánszféra különbségére gondolok. A közszféra esetében egyszerű a kép: az államnak alkotmányos kötelezettsége, hogy ne diszkrimináljon. Problematikusabb a helyzet a magánszemélyek közötti viszonyokban. Lehet-e érvényesíteni az egyenlő bánásmód elvét mondjuk egy családon belül? Beleszólhatunk-e abba, hogy ki milyen etnikumhoz tartozó emberrel akar házasságra lépni? A válasz nyilván az, hogy nem. Van viszont a magánszféra és a közszféra között egy „szürkezóna", a magánszemélyek által működtetett szervezetek, gazdasági társaságok, alapítványok, egyesületek. Ezeket – pontos szakkifejezés híján – „nyilvános magánjogi jogviszonyoknak" nevezhetjük. Ha egy magánszemély ki akarja adni a lakását, akkor a készülő törvény alapján szabadon dönthet majd arról, hogy ezt kinek teszi. Akár úgy is határozhat, hogy romának nem adja ki. Ebbe a döntésbe a törvény nem akar és nem is tud beleszólni, hiszen olyan kötelezettségeket megszabni, amelyekről eleve tudjuk, hogy nem kikényszeríthetőek, nem érdemes. Ha viszont egy kft. a tulajdonában lévő lakást úgy hirdeti az Expresszben, hogy „cigányok kíméljenek", akkor arra a törvény erejével kell lesújtani. Itt is vannak azonban nehezen eldönthető, vitás élethelyzetek. A világon nagyon sok párt van például, amelyik etnikai alapon szerveződik, gondoljunk csak a Romániai Magyar Demokrata Szövetségre. Ha azonban elfogadjuk, hogy egy roma pártnak csak cigány tagjai lehessenek, akkor ad absurdum egy másik párt mondhatja azt is, hogy neki márpedig cigány tagjai nem lehetnek. Továbbgondolva ezt a kérdést az esetleg csak roma tagokkal működő párt kimondhatja-e, hogy neki csak roma portások kellenek a pártszékházba, akik nem a párt tagjai, hanem alkalmazottai? Ezek a kérdések persze nem csupán etnikai alapon merülhetnek fel, hanem vallási vagy ideológiai alapon is.

MN: Milyen szankciókra számíthat, aki megsérti az egyenlő bánásmód elvét?

GYT: A szankcionálás kérdése az egész probléma kulcsa, hiszen ha ez nem hatékony, akkor a törvény szép elveiből kevés válik valósággá. Éppen ez a ma hatályos antidiszkriminációs joganyag legnagyobb hiányossága. A magyar kártérítési jog a kár reparációjára irányul, ellentétben mondjuk az amerikaival, ahol emberjogi jogsértés esetében is kiszabható „büntető kártérítés", amelynek a célja nem a kár megtérítése, hanem a visszatartó hatás elérése. Ez a magyar jogban elképzelhetetlen, ezért más megoldást kellett találni. Két elv volt: a tényleges – vagyoni – kártól valamelyest szakadjon el a szankció, és legyen gyors az eljárás. 2003 nyarán született egy új uniós irányelv, amely a tagállamok számára kötelezővé teszi, hogy egy olyan független testületet állítsanak fel, amely támogatja a diszkrimináció áldozatait, és segíti őket a jogérvényesítésben. Az EU tagállamaiban és itthon is nagy vita folyik arról, hogy erre egy új intézmény álljon-e fel, vagy egy már meglévő intézmény, mondjuk az ombudsmani hivatal, lássa el ezt a feladatot.

MN: A tervezet az Egyenlő Bánásmód Bizottság felállításában látja a megoldást. Ez azonban politikai döntés és persze pénz kérdése is.

GYT: Az erről szóló viták még nem értek véget, ezért csak hipotetikusan tudok beszélni. Ha felállna egy ilyen új, országos hatáskörű szerv, akkor azt fel lehetne ruházni hatósági jogkörrel. Tehát a törvény felett őrködve az államigazgatási eljárás szabályai szerint működhetne, és pénzbírságot szabhatna ki. Ez az összeg a munkaügyi felügyelet bírságához hasonlóan 6 millió forintig terjedhetne.

Bugyinszki György

EGY HÉT

MORZE

BAGDADI MŰKINCSEK Megkerült a Bagdad amerikai ostroma idején a Nemzeti Múzeumból ellopott legértékesebb műkincsek egyike: az i. e. 3200-ból származó agyagedényt, a Warka Szent Vázáját egy háromtagú társaság vitte vissza. Bagdadi amerikai bejelentés szerint a korábbi hírekben elhangzottaknál jóval kevesebb műtárgyat loptak el (nem 170 ezret, hanem csak háromezret), mert a múzeum raktárában megtaláltak 179, elrejtett műkincsekkel teli dobozt, és sok tárgyat visszahoztak azok a múzeumi dolgozók is, akik a háborús napokban megőrzésre hazavitték azokat. A központi bank vízzel elárasztott, föld alatti páncélterméből előkerült az asszír civilizációból fennmaradt Nimrud-kincs több száz darabja is.

A LEGRÉGIBB KÖNYV Szófiában, a Bolgár Nemzeti Múzeum kiállításán látható az emberiség legrégibb könyve: az etruszk nyelven írott kisméretű tárgy hat, 24 karátos aranyból készült oldalán a szövegen kívül egy-egy lovas, sellő, lant és harcosok képei láthatók. A több mint két és fél ezer éves könyvet hatvan éve fedezték fel egy freskókkal borított sírkamrában.

POSZT Urs Widmer *Top Dogs* című darabja (Kamra; rendező Bagossy László) nyerte a legjobb előadás díját a III. Pécsi Országos Színházi Találkozón. A legjobb rendezés díját Zsótér Sándor kapta, Hans Henny Jahnn darabja, a *Medea* színreviteléért (Radnóti Miklós Színház) – ebben játszott a legjobb női alakítás díját kiérdemlő Csomós Mari. A legjobb férfialakítás elismerését Fekete Ernő vívta ki *Az idióta* (Katona József Színház) címszereplőjeként.

APOLLO-HÁZ A hollandiai Eindhovenben 1980–2001 között működött „harmadik típusú művészeti tér", a magyar művészeket (180-as Csoport, Forgács Péter, Szemző Tibor, Kardos Sándor) is bemutató Apollohuis történetéről rendeznek videókkal és diavetítéssel kísért előadással és a házat irányító Paul Panhuysen hangszobrának megszólaltatásával teljes egynapos kiállítást június 20-án 17 órától, az Artpool Paulay Ede u. 60. alatti kiállítóhelyén, a P60-ban.

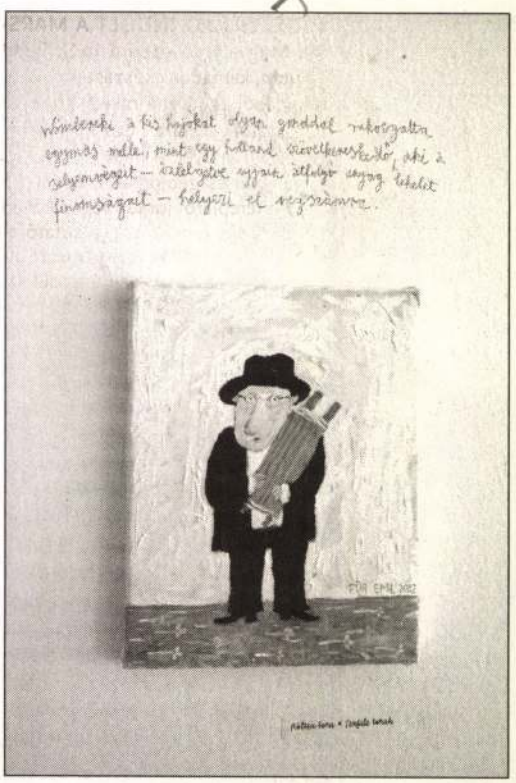

Fotó: Sióréti Gábor

FÜR EMIL *Felülírás* címmel mutatja be festményeit a Budapest Galéria Szabad sajtó úti kiállítótermében Für Emil. Angyali mobiltelefonálói, kövér macskái, öreg szódásüvegei és egyéb sárga teremtményei július 6-ig láthatók.

ÚJRA AD A © A roma rádió támogatására ígért összegeknek egyelőre csupán egy része érkezett meg, ám vasárnap óta mégis újra ad szöveges műsort is a Rádió ©, mely pénzügyi nehézségei miatt április 7. óta csak zenét sugárzott. A kényszerű szünet egyik legfontosabb fejleménye a © és a Magyar Rádió megállapodása arról, hogy az utóbbi napi egy óra magazinszerű összeállítást sugároz vidéki stúdióiban a © műsoraiból.

RÓMAI GLOBE Walter Veltroni, az olasz főváros polgármestere bejelentette: a Villa Borghese parkban felépítik Shakespeare londoni színházának mását. A római Globe fából készül, akárcsak a brit fővárosban 1997-ben felépített nádfedeles szabadtéri színház.

VELENCE Az év egyik legnagyobb európai kortárs képzőművészeti rendezvénye, az 50. Velencei Biennále nyitányán kihirdették az idei díjazottakat. Életművéért Arany Oroszlánt kapott Carol Rama (sz. Olga Carolina Rama) és Michelangelo Pistoletto: az indoklás szerint mindkét olasz művész jelentős hatást gyakorolt a fiatalabb generációkra. Arany Oroszlánnal ismerték el két svájci videoművész, Peter Fischli és David Weiss hosszú ideje tartó együttműködését is, a 35 éven aluli művészek közül pedig a szintén filmeket készítő brit Oliver Payne és Nick Relph tevékenységét, munkájuk aktualitása és univerzalitása miatt. A legjobb olasz művész díját kifinomult animációinak köszönhetően az iráni születésű Avish Kheberhzadeh kapta, a legjobb nemzeti pavilon díja Luxemburgé, ahol Su-Mei Tse alkotásait mutatják be. A biennále november 2-ig tekinthető meg.

A nyitányt megelőzően nemzetközi feltűnést keltett a magyar pavilonban látható mű, pontosabban az, hogy május végén, a berlini Egyiptomi Múzeumban a Kis Varsó (azaz Gálik András és Havas Bálint) *Nefertiti teste* című bronzszobrára (miként június 5-i számunkban hírt adtunk róla) ideiglenesen ráhelyezték az ott őrzött, 3000 éves büsztöt. Ezt követően az egyiptomi régészeti hivatalt vezető Sahi Hawas Kairóban kijelentette, hogy Nefertiti nincs biztonságban Berlinben, Faruk Husni kulturális miniszter pedig kifogásolta, hogy a test (majdnem) mezítelen. Dietrich Wildung, a berlini múzeumot igazgató egyiptológus szerint a szobor egy „igényes művészeti projekt" tárgya, veszélyeztetésének vádja pedig „abszurd félreértés". Egyiptom szeretné visszakapni az 1912-ben a német Ludwig Borchardt által felfedezett szobrot, berlini részről ezt is visszautasítják. A magyar pavilon kurátora, Petrányi Zsolt közleménye szerint a Kis Varsó „hangsúlyozott tisztelettel, a rombolás és a kisajátítás vágya nélkül" kíván közvetíteni az „elzárt világok, intézményrendszerek, politikai szférák és kultúrák között, hogy felmutassák az elfelejtett befogadási lehetőségeket, s az elfelejtett konfliktusokat is, mindennapi életünk érzékeny pontjait".

Ide tartozik a bejelentés: valószínűleg Nefertiti maradványait találták meg azok között a múmiák között, amelyeket még 1898-ban fedeztek fel a Királyok völgye egyik sírkamrájában. Nemrég egy brit kutatócsoport vizsgálódhatott a helyszínen – minderről hamarosan kétórás dokumentumfilmet sugároz a kutatást finanszírozó Discovery Channel.

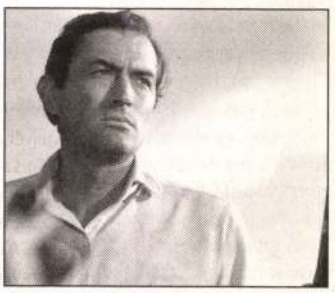

MEGHALT GREGORY PECK Hollywood egyik legnagyobb csillaga távozott az élők sorából: a 87 éves korában elhunyt amerikai színész csak egyszer kapott ugyan Oscar-díjat (1963-ban, a Robert Mulligan rendezte *Ne bántsátok a feketerigót!* főszerepéért), de ötször jelölték a díjra, s klasszikus alkotások sorát forgatta közel hatvan évet átívelő pályáján. 1939-ben, 23 évesen New Yorkban tanult Martha Graham balettstúdiójában. Egy szerencsétlen esés során szerzett gerincsérülése katonai szolgálatra alkalmatlanná tette. 1942-ben prózai szerepben mutatkozott be egy Broadway-színházban, első filmszerepét 1944-ben alakította a részben Lengyel Menyhért által írt, Jacques Tourneur rendezte *Days Of Glory*ban. A későbbiek során olyan rendezőkkel dolgozott együtt, mint Zoltan Korda (*The Macomber Affair*), Henry King (*A Kilimandzsáró hava*), William Wyler (*Római vakáció, Idegen a cowboyok között – képünk ebből való*), John Huston (*Moby Dick*), J. Lee Thompson (*Navarone ágyúi, Mackenna aranya, A rettegés foka*; játszott az utóbbi Scorsese-féle felújításában is), Robert Mulligan (*Lopakodó hold*), John Frankenheimer (*I Walk The Line*), Richard Donner (*Ómen*), Joseph Sargent (*MacArthur*), Franklin J. Schaffner (*The Boys From Brazil*). Utolsó filmszerepét a *Moby Dick* 1998-as változatában alakította.

Für János

Munartalos

l. Pehm 305. l.

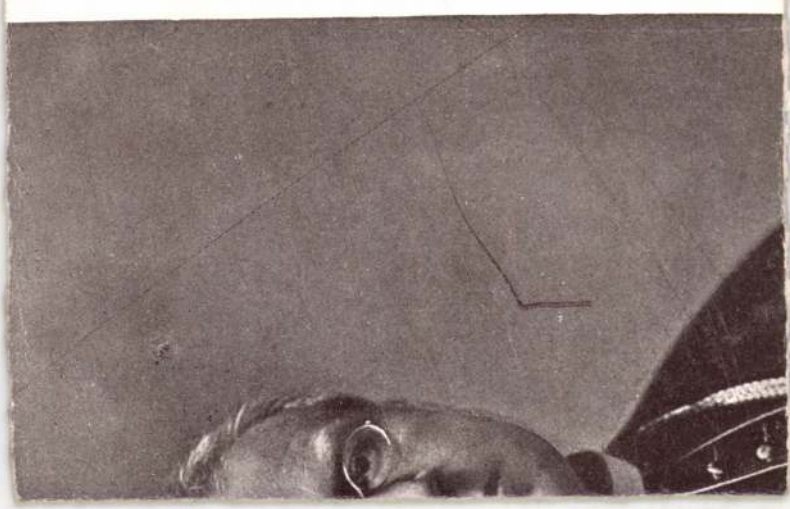

Abbazia. Speranza-szálloda és pensió. Legszebb és legegészségesebb fekvésű. Nagy kert déli növényekkel. Minden szoba a tengerre nyilik. Tulajdonos: Klügl József.

*

Abbazia. Hotel Restaurant Dávid. Reichstrasse központján, polgári ház. Jó konyha és borok, pilseni hordósör. Tulajdonos a Stefánia-szálló volt konyhafőnöke.

*

Abbazia. Lokey József szálloda, pensió és kávéháza. Bécsi udvari sörpincze. Kitünő ellátás, figyelmes kiszolgálás.

*

Abbazia. Pensio Villa Schlosser. Pompás tengeri kilátás egész Fiuméig. Modern berendezés. Villanyvilágítás, vízvezeték a Monte-Maggiorerol.

*

Abbazia. Hotel Pensio Plesch. Első diätikus konyha Abbaziában. Modern kényelemmel a központban, tengeri kilátás, egész éven nyitva. Th. Plesch tulajd.

*

Abbazia. Pensio Wienerheim. Hotel International. Minden kényelemmel berendezve. Mérsékelt árak. Friedr. Klein tulajdonos.

*

Abbazia. Pensio Kuben. Elsőrangú családi ház a tengerpart mellett, elegáns szobák, árnyas kert, fürdők a házban, jó bécsi konyha. Pius Kuben tulajdonos.

*

Abbazia. Hotel Pensio Lakner Villa «Alloro». Előkelő családi pensio a központban. Uj kényelmes berendezés. Villanyvilágítás fürdők. Mérsékelt árak.

*

Cirkvenica. Tengeri szállo
Kitünő konyha és italok,
szállodás.

Cirkvenica. Therapia nag
jesen újonnan átalakítva.
lodát Csilléry Sándor
bérbe és ajánljuk a magy
ezen kitünően vezetett sz

Csorbató. Nagyszálloda.
zett elsőrangú szálloda.
díjak. **Téli** és **nyári** tart

Dona Döme és Társa, IV.,
és névjegyek. Papir, iroda
tára. Poprádi papirgyár ra

Dresden. Hotel Bellevue.
és az opera mellett, g
terrasszal. Auto-garage.
kráczia találkozóhelye. Ig

Elsner Oszkár Budapest, IV
legnagyobb csipkeárúháza

BENOID-GÁ

Für Aranka

"Krumplihámozó" , "Betyár" c. művei, kisebb gyermekportréi és tájképei, a Pfeifer-festőisk. tárlatán.

Sz.U.N.934.X.10.

FÜRI JUDIT

F I S 73.0.

II., patim.gipsz.
akt, Fiufej, Nége
1933.febr.-márc.:
Olasz fiu, gipsz.
1939.dec.-1940.já
H.M.arcmása II.,
Vizhordó fiu III.
jun. /Mües./: Va
cement. - 1937.
Szt.Bernadette, N
/Kassa/: Szt.Imre
Jamczi, Jóska, Za
dec.-1938.jan.: I
Ernst Muzeum. 193
---
ra,I., Varkocs Gy

FÜRDÖS ANDRÁS, csutorásmester

A veszprémi csutorás mesterek névsora 17[illegible]-1891.

49.-Fürdős András: Első adat 1830
Utolsó adat 1850
Szolgáló mester ~~Vizsgálómester~~ 1832
Vice-céhmester 1840
Bejáró-mester 1839
Pápáról jött 258.old

BARTÓCZ JÓZSEF: A veszprémi csutorások 241.old

A Veszprém Megyei Muzeumok Közleményei, 10. 1971
Veszprém, 1971

FÜRDÖS ANDRÁS, csutorásmester

A veszprémi csutorás céhbe beolvadt filiális csutorás mesterek:

4.-Fürdős András:.-Első adat 1819

Pápa.lásd 47.sz.a

260.old

BARTÓCZ JÓZSEF: A veszprémi csutorások 241.old

A Veszprém Megyei Múzeumok Közleményei, 10. 1971
Veszprém, 1971

FÜRDŐS ANDRÁS, csutorásmester

11.kép.-Fürdős András filiális mester részére kiállított levél. 255.old. Fekete repr.

BARTÓCZ JÓZSEF: A veszprémi csutorasok 241.old

A Veszprém Megyei Muzeumok Közleményei, 10. 1971
Veszprém, 1971

FÖRDÖS ANDRÁS, csutorásmester

1830. május 22-én be lépett a céhbeEddig volt filialis csutorás mester beadta magát fizetett 90 váltó forintot. A lékötés után meghiggadt. Több inast felszabaditott, 1840-41-ben vicecéhmesterséget viselt. 1850-ben van róla utolsó adat, amikor "Egy esztendei céhmesterségért megfizetett 5 forintot". 256. old. 94. jegyz. 11. kép.

BARTÓCZ JÓZSEF: A veszprémi csutorások 241. old

A Veszprém Megyei Múzeumok Közleményei, 10. 1971
Veszprém, 1971

FÜRDŐS ANDRÁS, csutorásmester

1830 körül kivánta céh, hogy lépjen be filiális mester nek, Pápára költözött, ott fusér képen csutorás mestersé get folytatott, céh nélkül dolgozik. lovat lopott azt Markalt Pál veszprémi csutorásmesternek eladta, stb. Lép jen be a céhbe és, csináljon remeket. 256. old. 93. jegyz

BARTÓCZ JÓZSEF: A veszprémi csutorások 241. old

A Veszprém Megyei Muzeumok Közleményei ~~xxxxxx~~ 10. 1971.- Veszprém, 1971

M. D. K.

FÜREDI Anna

1924-ben Nagybányán a Szabadiskola tagja

Réti: Nagybánya ... 336. e

Füredi /Szlipcsevics/ Antal MNK

sajtoló müvezető

a Zsolnay-gyár művészeti munkáiban közre-
működött 1893-1925.

71.o.

HIRSELSZKY GÉZA:A Zsolnay-gyár művészete. Pécs.1959.

MDK

Füredi/Szlipcsevics/ Antal, művezető

a kivitelezője volt a stanza-tervrajzoknak.

Nikelszky Géza beszámolója Dr. Szentiványi Gyulámak:
A Zsolnay gyár művészei és kivitelezői.
Pécs.1948.nov.16.

Füredi Béla

Tér és Forma, 1945

V. évf. 146-150. c.
Molnár József: Mi boltok Budapesten.

MDK

Füredi Béla

Portál. Tervezte és kivitelezte: Füredi Béla. Fényképfelv.

Művészet, 1936. 3-4.sz. 76.lap

Füredi Béla, építész

Mély fájdalommal tudatjuk, hogy **Füredi Béla** nyugdíjas építész életének 89. évében 1980. XI. 2-án hosszú szenvedés után elhunyt. Gyászolják: felesége, lánya, unokája, veje, rokonai és barátai. Temetése 1980. XI. 13-án, csütörtökön déli 13 órakor lesz a Rákoskeresztúri temetőben (Kozma u. 6.).

– Halálozás

11.

Népszabadság Bp. 1980 nov. 11

MDK

Füredi Bertalan butortervező

Karácsonyi ipm. kiáll. Magyar Iparművészet, 1906.

3-4.1.

Füredi Béla

Művészet 1936. 3-4. sz. 76 l.

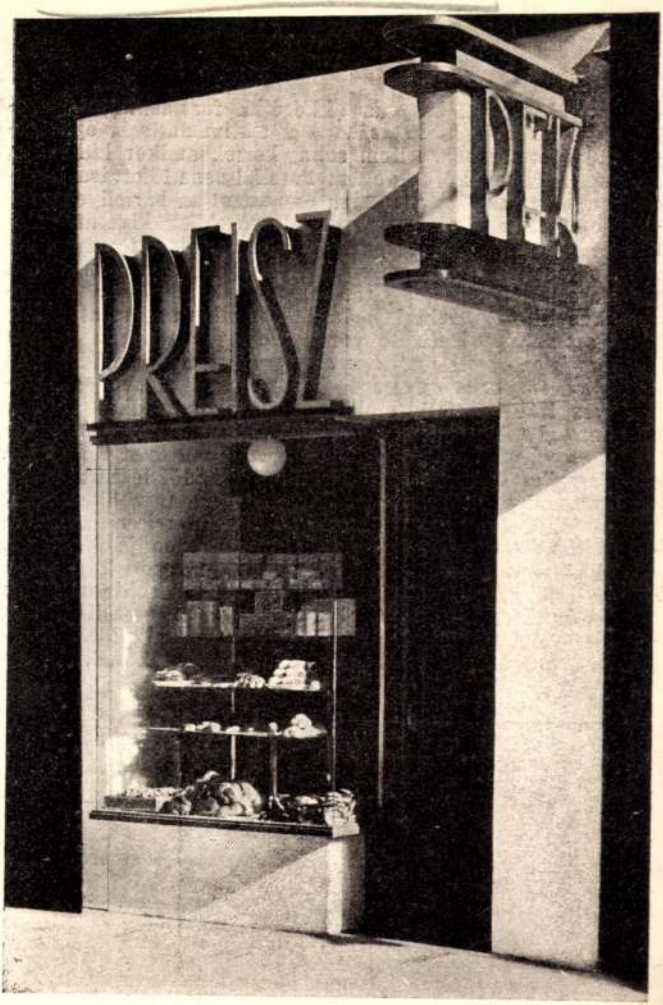

Portál

Tervezte és kivitelezte: Füredi Béla

Foto Seidner Már

latok használatában, az akkordika formaépítő, szimbolizáló és szinező hatásában, a motivumszövés egységesítő formájában. Nem sokat kertel, amikor kimondja, hogy: többek közt az egész Parsifal zene főforrása Lisztben keresendő. A klasszika és romantika bármilyen erős szembeállítása során sem talált régebben kivetni valót a regényes szemléletben, sőt a romantikus formaépítkezés jelentőségét és művészi értékét sem szállította le a klasszika javára annyira, hogy ennek alapján a romantikus iskolát bárki is másod-, vagy harmadosztályú művészetnek minősíthette volna. Mindig rámutatott arra a nagyjelentőségű váltógazdaságra, mely a művészetek fejlődése során egyszer a klasszicizáló, máskor a regényes irányzat felé tereli az egyes korszakokat. Molnár mostani felfogása azonban csodálatosként pózoló, emfatikus vádak alapján a romantikus szemléletet számüzi a klasszika őszintébb, belső erőkből fejlődő, leszürt és kiegyensúlyozott eszmei és formavilágára tesz hitet. Mert mi jellemzi a romantikus művészt? A narcisszizmusba és misztikumba vesző pszichologizmus — mondja Molnár... (Ami persze, mint minden efféle határozott kijelentés, csak félig igaz!) Molnár Antal mégis beszédesen tárja elénk Liszt művészi hitvallását; de új szemléletén át Liszt romantikus alkotómódszerében már alig talál olyan mozzanatokat és értékeket, melyek maradék nélkül, bel-

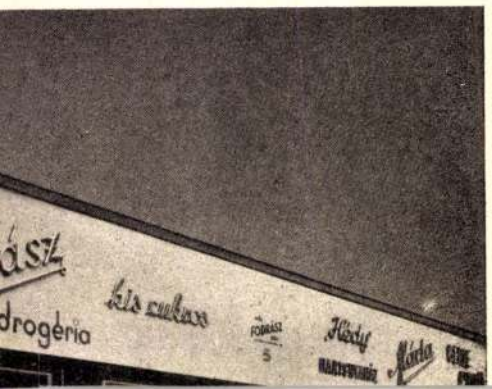

Füredi Béla

Pék volt, Cipőüzlet, Patika.
Repr.

Molnár József: Új bolt-ok Budapesten. Tér és Forma. 1932. 148. l. 150. l.

VISEGRÁD

Vár

-á- -r- : A korona-mentők. W
1878, 501-502 l.

Fürady Béle

Tér F. 1938. 4. sz.

Bérhár Bpen, a Rákóczi-úton. Képpel

Sönyer berendezés és vizzége kirakatok
bolt

Bizottsága Elnökségének.

Budapest

kelt 96/917 számú becses sorára
nes váltóügyet részéről megfüldött
.

Kiváló tisztelettel

s 20

Szerédkeno
áll. sörerlés

Ø Füredi Bertalan

nuaostalos Bp

l.

Ezredeveskiáll

XII. csop. 42. l.

Füredi Bertalan

asztalos

l.

Rath György 1896

410-l

36 M.éra.	1
elcö.	7
ics.	2
elcs.	5
gyutacs	1
izzógyujtó	8
zsinorgyujtó	6
dörzsgyujtó	4
o.3M.durr.zsinor	2
angol gy.zsinor 5 karika á	8
csévélőbot botlódróttal	12
elöverő cövek	4
összekötö hüvely	5
szoritófogó	2
homokzsák	1
elcö.voltmérő	1
egyetemes fogó	4
vizhatlan kenöcs	4
klormész	2
villanyhuzal	2
éra gyutacstár	4
éra gyutacstárdoboz	1

5./ Összeköttetés.Távbeszélő von
szak.pk.hap-jára.

6./ Élelmezés: I.szak.körlet-héz
II.III.szak.körle

A szak.pk-ák a taliga-konyhá
nál vehetik át.A gp.szd. az
konyhájáról étkezik.

Füredi Bestalan

minasztalos

l.

Rákh Györgyi 1896

150. l.

SIMON GYÖRGY JÁNOS
FESTŐMŰVÉSZ
GYÜJTEMÉNYES
KIÁLLITÁSA

1938 ÁPRILIS 24 — MÁJUS 8

M.D.K.

Füredi

"Mindenek felett" c. müvéről tesz említést dr. Rottenbiller Ödön: Téli tárlat a Mücsarnokban cimü beszámolójában.

Magyar Salon, Bp. 1905. január. 41. kötet 363-366. lap

Füredi Béla épitész

MDK

Böszörményi-ut 30-32.sz.lakóház tervrajzai repr.

Lakástervezésünk néhány kérdése Magyar Épitőművészet 1954.4-6.sz.118.l.

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HIRDETŐ
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 337-748, 340-726
1978 AUG 27

DUNÁNTÚLI NAPLÓ

Füredi Ferenc

1021

DN HÉTVÉGE 9.

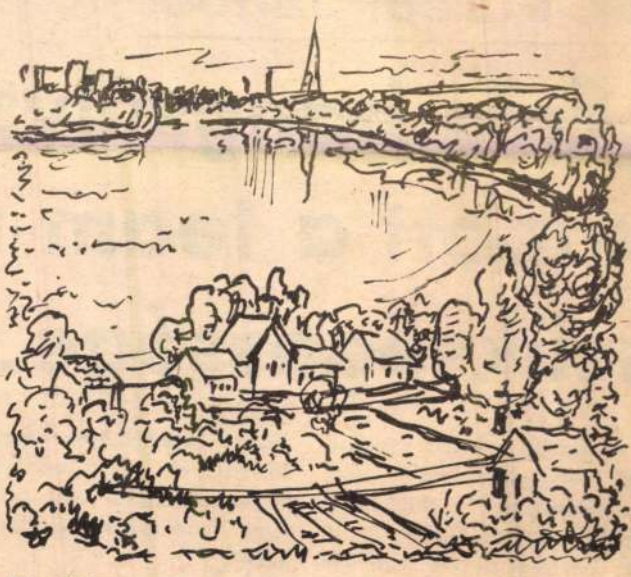

Füredi Ferenc: Dunakanyar

Dr. Füredi János:

„Erős hangsúlyt kapott a team-n szükségessége..

A szerdán végetért pszichátriai tudományos ankét utolsó szekcióüléseinek szünetében kértük meg *dr. Füredi Jánost*, az Egészségügyi Minisztérium szakreferensét, mondjon véleményt a rehabilitáció és ezen ségügyi szakdolgozók, ápolók, nővérek is, tehát mindazok, akiknek a tevékenysége az intézeti team-ekben nélkülözhetetlen.

— *Hazánkban a pszichiátria egy időben a tudományok fo*

MDK

Füredi Bertalan, müasztalos.

2e7. Háló-szoba . Kép

Tervezte Tátray Lajos.
Készitette Füredi Bertalan.

Magyar Iparművészet. 19e7. 15e.l.

FÜREDI Elza

M.D.

1925-ben Nagybányán a szabadiskola tagja

Rédei: Nagybánya.... 337.l.

FÜREDI Elza Lili

M.D.A.

1926-ban Nagybanyan a szabadiskola tagja

Rési: Nagybanya... 37 l.

M.D.K

FÜREDI Endre

A Kéziszövők Szövetkezetének terveröje

Sárvári Márta: A kéziszövők Szövetkezetének kiállítása

agyar Nemzet 1962. május 12.4.e.

Fürecki Ferenc

Rajza Repr.

Dunántúli Napló 1968 IX. 8. 7.

Füredi Ferenc

„Homokhegy a Duna-parton" Repr.

Dunántúli Napló 1968 VI. 16. 7.

1968 JUN 16

1021

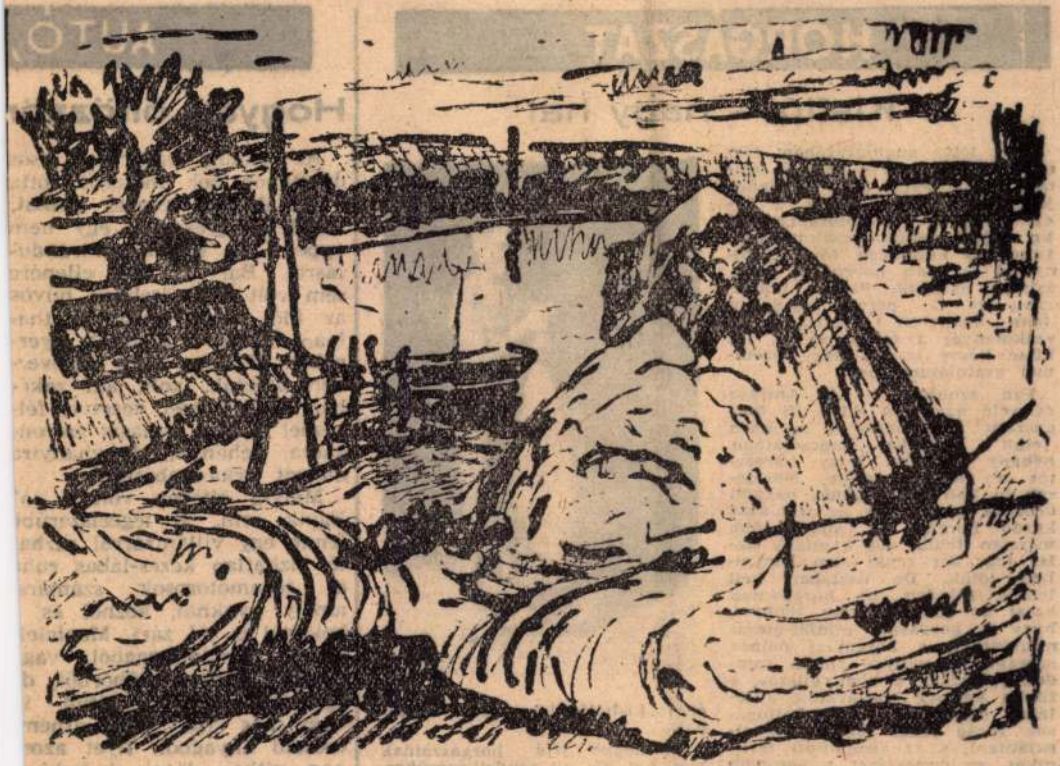

Füredi Ferenc: Homokhegy a Duna-parton

HORGÁSZAT

Kisfiú — nagy hal

Még 1967. augusztusában történt, hogy a 8 éves Székely Antal, aki a Pécsi HE. legifjabbjainak igen lelkes tagja, a Pécsi tavon 63 cm hosszúságú 6,5 kg súlyú pontyot zsákmányolt. Tenekező készségén főtt burgonyával csalizott horgot és 60-as zsinórt használt. Partról horgászott és 15 perces küzdelem után sikeresen csúsztatta ki zsákmányát a lapos partra. Ha kissé késve is, de nagy örömmel gratulálunk neki.

Van azonban a kis Antihoz és vele együtt a többi ifi horgászhoz is a méret és azon felüli halakkal kapcsolatban néhány szavunk. Hogy félreértés ne legyen belőle, előzetesen ki kell jelentenünk, nagyon örülünk annak, ha az ifjú, azaz kezdő horgász is minél több méreten felüli, sőt kapitális halat fog. Ezt senki sem irigyelheti tőlük. De tisztában kell lennie minden ifi horgásznak azzal az elvitathatatlan ténnyel, hogy a horgászat csínját-bínját megtanulni, a horgászat nemes szórakozást nyújtó, annak minden szépségét, a könnyűúszós, a finom készség szakavatott kezelését elsősorban a kishalfogások során lehet tökéletesen elsajátítani, s az elsajátított technikát, az ügyességet a nagyobb halakkal folytatott küzdelemnél kamatoztatni. Sok ifi talán nem is hiszi el: az országos válogatottak, hogy a nemzetközi élvonalban maradhassanak, hetenként három alkalommal 3—3 órás kishalfogási edzést tartanak.

A megye ifjú horgászainak még két hét áll rendelkezésükre, hogy a június 30-án Dunaszekcsőn megrendezésre kerülő 1968. évi megyei könnyűúszós halfogási versenyre felkészüljenek és ezen a versenyen minél többen el is indulhassanak.

AUTÓ,

Hogyan öltözzör

Az elmúlt vasárnapi esős délutánon sok motoros rótta a Balatonhoz vezető utakat, hazafelé igyekezve, egy nem éppen jól sikerült kirándulásról. Bár az eső ellenére sem volt különösebben hűvös az idő, sokan szemmelláthatóan fáztak a motorok nyergében. Többen csak pulóverben utaztak, volt, aki zakóban — félkézzel vezetve, félkézzel a zakó nyílását szorongatva, néhányan dunyhányira dagadt orkánkabátban.

Melyik öltözék volt a jó? Egyik sem. A legcélszerűbb lenne egy villámzárral zárható vízhatlan kezes-lábas ruha a túramotorosok számára, amely nyaknál, kéznél és bokánál is jól zárt. Megfelelő ne ez orkánanyagból, vagy grabona típusú műbőrből, de egyszerű PVC fóliából is, vagy más vizet, szelet átnem eresztő anyagból. Ilyet azonban ritkán látni, boltokban pedig sajnos egyáltalán nem. (Pedig több mint félmillió motor fut már az országutakon.) Ha ilyen célszerű ruhadarab

1970 JAN 1 1

1021

Füredi Ferenc

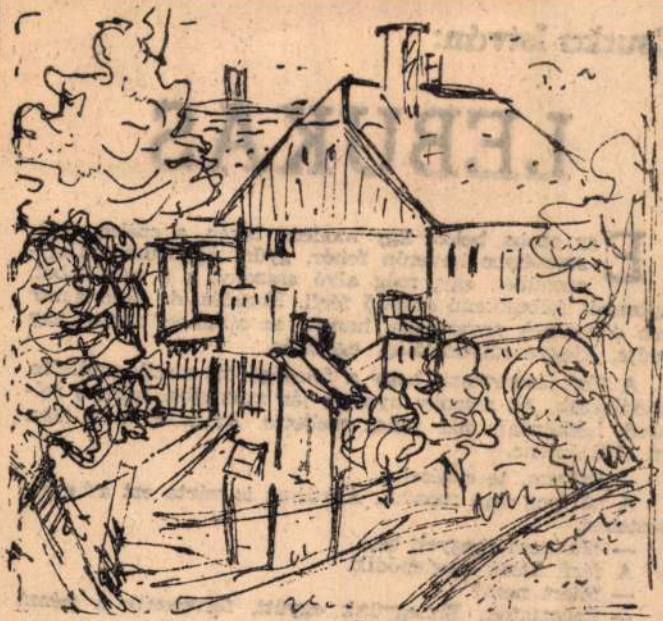

FÜREDI FERENC RAJZA

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HIRDETŐ
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 337-748, 340-726
DUNANTÚLI NAPLÓ
Pécs

Csurka I

L

Egy szoba belső. Egy modern lakás, a széles, kétszemélyes heverőn fehér, gyűrt ágynemű, az ágyneműben egy, még alvó asszony, s a párnákból, paplanból felbukkanó ébredő férfi. Ébredés, de nem a modern ébredések zavartsága, hanem az ablakon besütő nap derűje, kiegyensúlyozottság, egészség.

A férfi észreveszi, hogy a felesége ott alszik mellette. Csodálkozik. Az asszony nyolcra jár munkába, mire ő felébred, hétköznap már nincs mellette. Az órára néz, nem érti. Fél kilenc.

— Szívem, te elkésel...

A nő meg sem mozdul. Álmában is várta ezt a figyelmeztetést.

— Ma nem megyek be.

A férfi kissé meglepődik.

— Miért nem?

— Csúsztatok. Elmegyünk együtt, felvesszük a pénzt és vásárolunk.

A férfi ül az ágyon és maga elé néz.

— Velem akarsz jönni a pénztárba?

— Igen. Baj?

MAHIR SAJTÓFIGYELŐ
1091 BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51.
Telefon: 340-748, 340-726

Füredi Ferenc, grafikus

DUNÁNTÚLI NAPLÓ

1981 SEP 27

1021

Völgy. Füredi Ferenc rajza

Pécs országos ál
ókovásár, valami
ó- és motorvásá
Dunaszekcső orsz
s kirakóvásár.
gos állat- és
. Szigetvár orsz
és kirakóvásár. 1
országos állat-
valamint országos
otorvásár. 11. Pécs
tó- és motorvásár.
szágos állat- és ki-
18. Mázaszászvár
at- és kirakóvásár.
országos autó- és
18. Pécsvárad or-
t- és kirakóvásár.
r országos autó- és
19. Mohács országos
és kirakóvásár. 20:
os állat- és kirakó-
'ajszló országos ál-
kóvásár. 25. Siklós
tó- és motorvásár.
országos állat- és

12.25-kor a Petőfi Rádióban Tüskés Tibor író A nyugati kapu című kötetét ismerteti Kelényi István.

— **Presszós vendéglővé** alakította át — 600 000 forintért — Versenden a Bólyi Áfész az italboltot. A 200 négyzetméter alapterületi helyiség tegnap nyílt meg.

ből hetente már 60
rabot vásárolunk.

— **Néptáncest.** A
fő esték a Ságvárib
rozat keretében sz
ber 28-án a Baranyc
együttes mutatja b
álló estjét Összecs
címmel.

sárnapi magazin. Szerkesztő: Szabó Zsolt. 18.00: Fele sport, fele muzsika. Beszámoló a nap sporteseményeiről. Szerkesztő:

Ismeretterjesztő magazi
Műsorainkat ajánljuk
16.35: Reklám. 16.45:
17 pillanata. Szovjet

MTI SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR TÁVIRATI IRODA
1091 BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51.
Telefon: 337-748, 340-726

Füredi Ferenc
grafikusművész

DUNÁNTÚLI NAPLÓ

1979 JÚL 8

1021

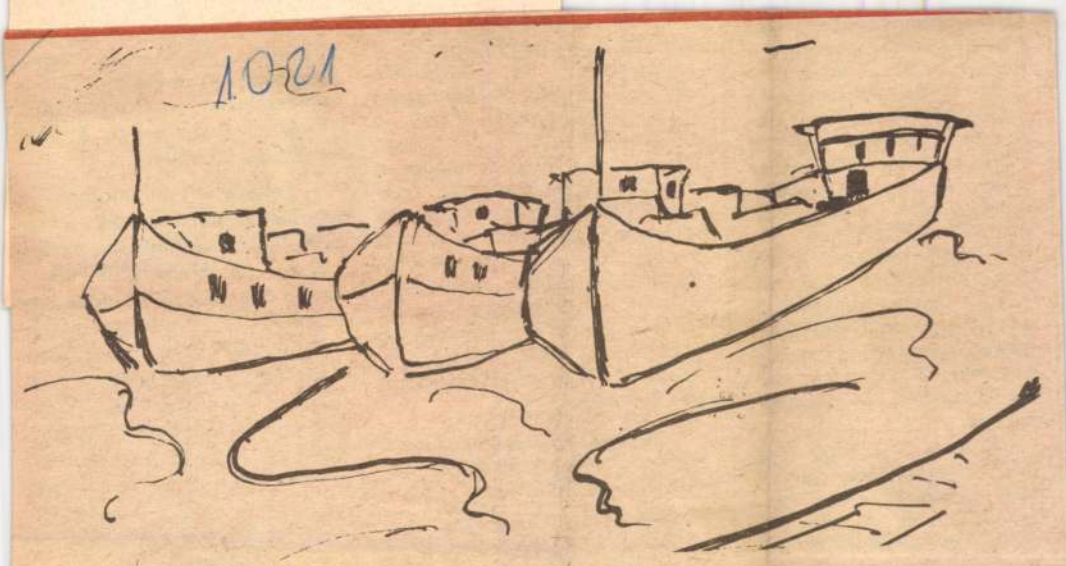

Füredi Ferenc rajza

sebb mennyiségben kőolaj és földgáz, néhány színesfém és kevés vasérc.

Az NDK lakosságának száma 1977-es adatok szerint 16,76 millió. Ebből 7,28 millió a férfi és 8,94 millió a nő. Az egy négyzetkilométerre jutó lakosok száma 155. Kimondottan sűrűn lakott területek a főváros és környéke, Drezda, Halle, Lipcse és Magdeburg megye, valamint Karl-Marx-Stadt és Zwickau környéke. A dolgozók száma 8,4 millió, 50 százalékuk nő.

1975-ben az 1000 főre jutó élveszületések száma 10,8 az elhalálozások száma 14,3 volt. Az átlagos életkor a férfiaknál 69 év, a nőknél 74 év.

800 méteres
ték köti össze
sajtüzemmel,
gondjai a mú
a magdeburg
tejvezetéket a

Véménden
baráti termelő
lőgazdálkodás
szarvasmarha-
megtanulták c
leggazdaságos
S hogy erről
junk: a jövő héten telepítik be a battériás-malacnevelőt, amely szintén NDK-s szisztéma alapján működik.

– *Most új kapcsolat született. Schwerin megye spornitzi szövetkezetével. Miért?*

– Mi is igazodunk a megyék kapcsolataihoz, így mától a schwerini kézfogás az elsődleges. A magdeburgiaknak pedig

érzem, mindig szeretettel fogadtak bennünket, nem titkolták termelési eredményeiket, s nem titkolták módszereiket. Csak egy példát mondjak: Véméndről vittük haza az ötletet, hogy takarmányjuttatással és egyéb módokon is lehet a háztájit támogatni. Két éve „véméndi háztáji" van nálunk is.

Kozma Ferenc

DUNÁNTÚLI NAPLÓ

Füredi Ferenc

1021 **RAJZOK**

Füredi Ferenc: Patak

1976 OKT
SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HÍRLAP
BUDAPEST, IX., DÉLI ÚT 51
Telefon: 387-748, 310-726

egész területéről.

Felnőtt belgyógyászat, sebészet: Pécsbánya. Traumatológia: I. sz. Klinika. Égési sérülések: Honvéd Kórház. Koponya- és agysérülések: Idegsebészet. Fül-orr-gégészet: PÓTE Fül-Orr-Gége Klinika.

SOS-ÉLET telefonszolgálat hívószáma: 12-390, este 7 órától reggel 7 óráig.

HÉTFŐ

Mindennapos felvételi ügyeletek gyermekbelbetegek részére: Pécs város: PÓTE Gyermekklinika, Szigetvár város és járás, a pécsi és a volt selyei járás: Megyei Gyermekkórház. Gyermeksebészeti, gyermekfülészeti betegek, égett és forrázott gyermekek részére páratlan napokon: PÓTE Gyermekklinika, páros napokon: Megyei Gyermekkórház Pécs és a megye egész területéről.

Felnőtt belgyógyászat, sebészet, traumatológia II. sz. Klinika. Égési sérülések: Honvéd Kórház. Koponya- és agysérülések: Idegsebészet. Fül-orr-gégészet: PÓTE Fül-Orr-Gége Klinika.

83. sz. választókerület tag
tagja, Balatonyi Dezső a
szaki Főiskolán, Boszorkány
2., tanácstagi fogadóórát
A 31. sz. választókerület
nácstagja, Czente Gyula elv
október 11-re tervezett fogad
óráját október 18-án 17 órá
tartja a erzsébettelepi kul
házban.

◆

— **Pécsi művész**
Egerben. Fiatal pécsi g
fikusok mutatkoznak
október 15-én Egerben.
kiállításon Nászai Csil
Jarmeczky István, Szaty
Győző és Proksza Lász
alkotásai szerepelnek.

— **PARKOLÁSI TILALOM**
Konzumnál. Hétfőn reggel
megkezdődik a Konzum Áru
áruval való feltöltése, a száll
járművek nagy száma miatt
áruház környékén megválto
a parkolás eddigi rendje. Es
rint a Hal téren és a Tin
utcában, a Kossuth tér és
Goldmark Károly u. közö

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HÍRDETŐ
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 337-748, 340-726

1978 NOV 19

DUNÁNTÚLI NAPLÓ

Füredi Ferenc

1978. NOVEMBER 19.

1021

Füredi Ferenc: Dunakanyar

Nem „Pétsi", „Bétsi"!...

Hozzászólás metronóm-ügyben

Kutatóként magam is érdek-
ődöm Pécs zenei múltja iránt,
nuzsikusként pedig elég sok-
zor használom azt a kegyet-
en eszközt, amelyet metronóm-
ak hívunk. Így különös érdek-
ődéssel olvastam a *Dunántúli Napló* november 6-i számában
Mándoki László cikkét, amely-
en a szerző a *Hasznos Mulat-
ságok*, 1818. évi híradása alap-
a metronóm feltalálóját pé-
mechanikusnak nevezi. Be-
istván kutatói alaptétele
ra játszotta. A kamaramecha-
nikus azután 1816-ban Winkel
amszterdami mechanikus (1780–
1826) által kezdeményezett
metronóm tökéletesítésével vég-
képp híressé vált. 1817-ben Pá-
rizsba költözött, majd 1826-tól
Amerikában működött.

A sok egyező adatot közlő
lexikonok közül mindenki szá-
mára elérhető Szabolcsi–Tóth:
Zenei lexikona. (II. kötet, 569.
l.)

Füredi Ferenc
grafikusművész

MAHIR
MAGYAR HIRDETŐ
SAJTÓFIGYELŐ
LEVÉLREKLÁM
1091 BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51.
Telefon: 337-748, 340-726

1984-10-20

DUNÁNTÚLI NAPLÓ

1021

Füredi Ferenc rajza

otanikus. 17.30: Zenés játékokból. 7.55: A Filharmónia Fúvósötös felételeiből. 18.30: A Magyar Rádió zlovák nyelvű nemzetiségi műsora. 9.05: Iskolarádió. 19.20: Orosz újágnyelvlecke középiskolásoknak. 9.35: A Magyar Állami Hangverenyzenekar hangversenye. Közben b. 20.15: Éjszakai látogatás. Elbezélés. Kb. 20.35: A hangversenyözvetítés folytatása. Kb. 21.30: Operaest. Kb. 22.21: Könnyűzene. 2.43: Cseh előadók albuma.

CSÜTÖRTÖK

KOSSUTH RÁDIÓ

8.20: Oratórium. 10.05: Az Iskolarádió műsora. 10.35: Labirintus. 0.50: Turina: a rocinói körmenet. 1.00: Nótacsokor. 11.41: A sötétség nélyén. Rádiójáték. 12.30: Ki nyer na? 12.45: PAF-műsor. 13.00: Schubert-művek. 13.40: Kapcsoljuk a miskolci körzeti stúdiót. 14.10: A magyar szépprózа századai. 14.25: Bárdi Sándor énekel. 15.00: A fény apujában. 15.30: Zenei tükör. 6.05: A Gyermekrádió műsora. 17.00: Menazséria. Heltai Jenő színművének rádióváltozata. 17.48: Operaáriák. 18.13: Hol volt, hol nem volt . . . 19.15: „. . . miss Judit az ég ablakmosója . . .” Dokumentumműsor. 20.15: Örökzöld dallamok. 21.00: Népzene. 21.30: Eszmék fogatása. 22.20: Tíz perc külpolitika. 22.30: Régi kórusmuzsika. 22.50: A közjó szolgálatában. Riport. 23.00: Szonátafelvételekből. 23.49: Dzsesszmuzsika.

PETŐFI RÁDIÓ

8.05: Karel Gott énekel. 8.20: A Szabó család. 8.50: Tíz perc külpo-

14.00: Péntektől pé
Könyvről könyvért.
ségünkért! 17.30: Ötö
18.30: Fiataloknak! 20
velőknek. 21.05: Bánatj
adósság ára. Dok
21.47: Zenés összeá
Bluesfelvételek szó
23.20: Sullivan operet
Éjféltől hajnalig. A
zenés műsora.

HARMADIK MŰSO

9.08: Irodalomtörtén
gimnáziumok III.
9.38: Mozart: Figar
Opera. 13.05: A befe
dat. Portrék Déry Tib
13.40: Népdalok. 14.0
mélyhegedűn játszik, Falvai Sándor zongorázik. 14.51: Szimfonikus zene. 16.21: Operaáriák. 17.00: Kisiskolások műsora. 17.30: A Magyar Rádió hangversenysorozata. XX/4. rész. Kb. 18.40: Kórusmuzsika. 19.05: Könyvszemle. 19.15: Külföldi tudósoké a szó. 19.35: Ránki Dezső (zongora) hangversenye. Közben kb. 20.25: Egy pálya vonzásában. Kb. 20.45: A hangversenyközvetítés folytatása. Kb. 21.40: Oliver Nelson bigbandje játszik. 22.00: Opera-művészlemezek. 23.00: Lépcsők. Rádiójáték.

SZOMBAT

KOSSUTH RÁDIÓ

8.25: Családi tükör. 9.00: Színes népi muzsika. 10.05: Válogatás az elmúlt hét műsoraiból. 12.30: Déli zeneparádé. 13.20: Népzenei példatár. 13.30: Állattenyésztés nagyüzemben és a háztájiban. 14.10: A hét

zés. Közvetítés Párizsból. 22.20: Szemtől — szembe. 22.55: Tv-híradó 3.

MÁSODIK MŰSOR

17.55: Képújság. 18.00: Ixilon show. NSZK bábműsor. 18.30: Élő német népszokások. 19.00: Isaac Stern hegedül. Francia film. 20.00: Periszkóp. 20.30: Ongyilkosok klubja. NDK tv-film. 21.55: Tv-híradó 2. 22.15: Kínai tájak és emberek. 23.00: Képújság.

CSÜTÖRTÖK

8.05: Tv-torna. 8.10: Iskolatévé: Fizika (ált. isk. 6. oszt.). Energiamegmaradás. 8.35: Francia nyelv. 8.55: Éneklő ifjúság. 9.05: Angol nyelv. 9.20: Kémia (középiskolásoknak). Elektrolitok és ionvándorlás. 9.25: Nem gyerekjáték. 9.50: Parasztok. Lengyel filmsorozat. XIII/6. rész:

FÜREDI FERENC

Füredi Ferenc rajza

MAHIR SAJTÓFIGYELŐ

1091 BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51.
Telefon: 337-748, 340-726

DUNÁNTÚLI NAPLÓ

1981 OKT 25

Füredy Lily

festő

jelentkezzenek.

— **Magyar festőművésznő kitüntetése Amerikában.** *Füredy* Lily fiatal magyar festőművésznő, *Aba-Novák* volt növendéke közel négy esztendeje él Amerikában, ahol több kiállításon jelentékeny sikerrel szerepelt. Két esztendővel ezelőtt a festőnők részére a híres *Bamberger Galleries*-ben rendezett kiállításon első díjat nyert magyar tájképével és ugyanezen a kiállításon idén is első díjjal jutalmazták *Almaszedés* című festményét. Most újabb kitüntetés érte a magyar művésznőt, akinek — a newyorki lapok jelentése szerint — *Roosevelt* elnök a *Fehér Ház részére megvásárolta „The Subway"* (A földalatti) című képét. A tizenhat figurából álló, nagyméretű kompozíció a washingtoni *Conevran Galleries* legutóbbi kiállításán, ezer kép között került a zsűri elé, mely a magyar festőművésznő festményét még 30 másik képpel együtt megvásárolta az állam részére. Ugyanekkor *Füredy* Lilynek *Könyvtárban* című képét is megvásárolták, melyet az *Egyesült Államok* egyik állami könyvtárában helyeznek el.

Magyar Hirlap

1934. máj. 15.

Füredy Lily

M.H.934.V.15.

— **Magyar festőművésznő kitüntetése Amerikában.** *Füredy* Lily fiatal magyar festőművésznő, *Aba-Novák* volt növendéke közel négy esztendeje él Amerikában, ahol több kiállításon jelentékeny sikerrel szerepelt. Két esztendővel ezelőtt a festőnők részére a híres *Bamberger Galleries*-ben rendezett kiállításon első díjat nyert magyar tájképével és ugyanezen a kiállításon idén is első díjjal jutalmazták *Almaszedés* című festményét. Most újabb kitüntetés érte a magyar művésznőt, akinek — a newyorki lapok jelentése szerint — *Roosevelt* elnök *a Fehér Ház részére megvásárolta „The Sub-*

wa
fig
wa
kiá
elé
ny
rol
Lil
vás
egy

— **Agyonlőtte magát Rosenthal Ernő mohácsi téglagyáros.** *Mohácsi* tudósítónk telefónjelentése: Szerdán délután *Rosenthal* Ernő 54 éves ismert mohácsi téglagyáros, a Rosenthal Samu és Fia cég beltagja *agyonlőtte magát*. Rosenthaléknak a város végén van téglagyáruk. Molnár Jánosnak, a gyár vezetőjének délben feltünt, hogy Rosenthal Ernő hosszasan elmarad. Keresésére indult a gyár munkásaival és a telep egyik szárító fészerében a téglarakások között átlőtt fejjel, vértócsa közepén talált rá a gyáros holttestére. Mellette hevert frommerpisztolya. *Rosenthal* Ernő tragédiája városszerte nagy részvétet keltett. Az öngyilkos gyáros tagja volt a város képviselőtestületének és Mohács gazdasági és társadalmi életében vezető szerepet vitt. Minden jótékonysági akciót támogatott. Az a feltevés, hogy *idegösszeroppanás miatt lett öngyilkos*. Búcsúlevelet *nem hagyott hátra*. Pénteken temetik.

— **A Budapesti Orvosok Szövetsége a pénzügyminiszter OTBA-tervezete ellen.** A Budapesti Orvosok Szövetsége szerdán tartott választmányi ülésén foglalkozott *a pénzügyminiszter legújabban leküldött OTBA tervezetével*. A szövetség választmánya egyhangúlag úgy határozott, hogy *a tervezet végrehajtása nemcsak az orvosi rend szociális, gazdasági, sőt morális helyzetére volna felette káros, hanem meggyőződése, hogy ez a tervezet nem szolgálja a köztisztviselők betegellátását sem*. Ennélfogva utasította az elnökséget, hogy a legerőteljesebben hívja fel az orvosi rend minden tagjának figyelmét arra, hogy az elrendelt országos szavazás alkalmával szavazatát *a cavete fentartása mellett adja le*.

— **Kétévi és négyhónapi börtönre ítélték a sikkasztó vattai postamesternőt.** *Miskolcról* jelentik: *Szilágyi* Jánosné vattai postamesternő néhány hónappal ezelőtt többrendbeli sikkasztást követett el olymódon, hogy *a rokkantak részére érkező járandóságokat saját céljaira fordította és az elismervényeket meghamisította*. A postamesternő az ilymódon szerzett pénzt átadta szüleinek. A miskolci törvényszék a postamesternőt és szüleit, *Szücs* Jánost és *Szücs* Jánosnét szerdán vonta felelősségre. Szilágyi Jánosnét sikkasztás és okirathamisítás büntettéért *2 évi és 4 hónapi börtönre* ítélték, szülei orgazdaság címén *1—1 hónapi fogházbüntetést kaptak*.

— **A negyedik magyar gyógyszerkönyv 1935 január 1-én lép életbe.** A belügyminiszter módosította a negyedik magyar gyógyszerkönyv életbeléptetéséről szóló rendeletét. Az új rendelet értelmében a *negyedik magyar gyógyszerkönyv 1935 január 1-én lép életbe* és ezzel kapcsolatban a harmadik magyar gyógyszerkönyv és az annak életbeléptetésére vonatkozó rendelet érvénye ugyanaddig az ideig fenmarad.

— **Báró Rajcevic, a Generali belgrádi igazgatója főbelőtte magát.** *Belgrádból* jelentik: Báró *Rajcevic* István, az Assicurazioni Generali belgrádi fiókjának igazgatója hivatali szobájában főbelőtte magát és meghalt. *Gyógyíthatalan betegsége* miatt lett öngyilkos: tavaly súlyos influenzán esett keresztül és a betegség súlyosan megrongálta *látását és hallását*. Az utóbbi időben többször emlegette, hogy fél a megvakulástól. Majdnem negyven éven át állott a vállalat szolgálatában a báró, aki angol állampolgár volt. Egyike volt Belgrád legismertebb és legnépszerűbb személyiségeinek.

— **A rádió megtalálta 12 év mulva.** Edgar *Evans* az angliai *Glyncorrwegben* 12 év előtt elhagyta a szülői házat és a fiatalembernek azóta nyomaveszett. Most egy éve meghalt az apja és a nővére és édesanyja egészen egyedül maradt. Nagy magányosságában arra gondolt, hogy *hátha fia még él és William Jenkins képviselő útján igénybe vette az angol rádiót* és felhívást tett közzé, hogy fia, ha ugyan él még, jelentkezzék. *És másnap valahonnan Ausztráliából kábel érkezett Glincorrwegbe*. Az elveszett fiú jelentkezett. Küld pénzt anyjának, aki boldogan utazik Ausztráliába.

— **Az Aréna út sínei.** *(Levél a szerkesztőhöz.)* A BESzKÁR felfedezte az Aréna úton a rossz sínviszonyokat és azóta *vége az arénaúti lakosok éjszakai nyugalmának. Éjjel 11-kor*, mikor a békés és fáradt polgárok aludni térnek, megjelennek a munkások, megindul a *kalapálás, kövezés, sínszállítás* és folyik mindennap reggel *hatig*. Arra a kérdésre, hogy mért nem dolgoznak nappal, a munkavezető azt válaszolta, hogy nappal a közlekedés miatt nem lehet. Ami érthető is lenne, de mégis csak lehetetlen állapot az, hogy míg a síncserélés munkáját nem fejezték be, *a fél Aréna út lakossága ne tudjon aludni!* Az Aréna út 36. sz. ház egyik lakója.

— **Halálozás.** Néhai *Zsitvay* Leó kúriai tanácselnöknek, a budapesti büntetőtörvényszék első elnökének özvegye, Zsitvay Tibor nyug. igazságügyminiszter és Zsitvay Géza kúriai bíró édesanyja szerda délután életének 83. évében meghalt. Temetése pénteken délután ½5 órakor lesz a kerepesiúti temetőben.

BEKÜLDÖTT HIREK. *Csütörtök. Előadások.* Dr. Agatha *Szilágyi-Fischer:* St. Stephan's English Guests. ¾9 órakor. The English-Speaking Circle of Hungary, Eszterházy u. 44. — A Magyar Turista Egyesületben *Gaupp* József: Vízi vándorlás Passautól a Vaskapuig. ½7 órakor. Mária Terézia tér 8. — Az Elektrotechnikai Egyesületben *Szekér* Pál: Budapest villamos közvilágítása. 6 órakor. Budafoki út 8. — A Stefánia Szövetség tanfolyamán dr. *Szász* Anna ad elő. 6 órakor. Vas u. 10. — *Különfélék:* A Fészek vidám kerti megnyitó estje, *Elynor* és *Kővári, Kökény* Ilona, *Rajna* Alice, *Herczeg* Jenő, az *Ilosvay*-trió, *Kalmár* Pál, *Kellér* Dezső, *Komlós* Vilmos, *Radó* Sándor és *Szenes* Ernő közreműködésével. 10 órakor. — Az országos rendőr-műkedvelői, képzőművészti, fényképművészeti és iparművészeti kiállítás ünnepélyes megnyitása, 5 órakor. Dunaparti RAC-székház, Timár uccai megálló.

BÚTORházak LÁZÁR u. 3 és 4

— **Magyar festőművésznő képe a Fehér Házban.** *Füredi* Lilly Amerikában élő magyar festőművésznő egyik képét *Roosevelt* elnök megvásárolta a szövetségi kormány kiállításán — a washingtoni *Fehér Ház* részére. *Füredi* Lilly a budapesti Képzőművészeti Főiskola növendéke volt, később *Aba-Novák* és *Patkó* mellé került. Öt évvel ezelőtt követte apját, *Füredi* Samu ismert csellóművészt, a Debreceni Zeneiskola volt tanárát az Északamerikai Egyesült Államokba. Alig két évvel azután, hogy Amerikába érkezett, az amerikai festőnők évi nagykiállításán *első díjat* nyert. 1934-ben a szövetségi kormány a tehetséges fiatal festőgeneráció érvényesülésének elősegítése céljából elhatározta, hogy középületei díszítésére amerikai tárgyú vásznakat festet és az erre kiválasztottakat hetenként folyósított ösztöndíjjal látja el. Füredi Lilly is ilyen ösztöndíjas festő lett. *15.000 festmény gyűlt így össze, amelyekből egy bizottság 500-at választott ki és kiállított a Corcoran Galleryben, Washingtonban*. Ezt a kiállítást *Roosevelt* elnök és felesége nyitotta meg. A megnyitásnál az elnök az 500 festményből *32-őt* kiválasztott azzal a rendeltetéssel, hogy azok a *Fehér Házban* helyeztessenek el. E 32 festmény között szerepel Füredi Lillynek itt bemutatott *Subway* című képe is.

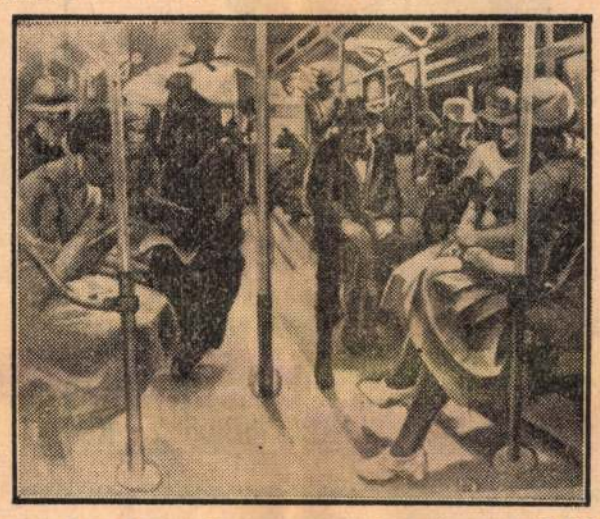

Füredi Lilly »Subway« című festménye a Fehér Házban

— **Az argentinaiak szabadságünnepe Budapesten.** Az ujonnan megalakult *Magyar-Argentinai Egyesület* május 25-ikén, pénteken az argentinai szabadságünnepen vacsorával egybekötött összejövetelt rendez az *Astoria* szállodában. Utána Justo E. *Diana* argentinai főkonzul fogadóestét rendez Argentina barátai tiszteletére. Az estélyen *Kőrösi* Albin egyetemi tanár előadást tart és fővárosi művészek hangversenyt rendeznek. Szombaton délután félhatkor az egyesület rendezésében *Schwimmer* Alex máltai lovag a GyOSz helyiségében előadást tart az *argentinai-magyar kapcsolatokról*.

— **Emberketrecek — művészek számára a párizsi állatkertben.** *Párizsból* írják: egy különös mecénás — állatbarát, vagy művészbarát — végrendeletében nagyobb összeget hagyományozott Párizs városának, hogy abból a Vincennesben épülő új állatkert ketrecei mellé *emberketreceket építsenek*. Ezek a kis rácsos betonpáholyok arra szolgálnak, hogy festő és rajzolóművészek onnan közvetlen *közelből figyelhessék meg állatmodelljeiket*. A vadállati ketrecek mellett a kis erődök építését már meg is kezdték.

— **Egyelőre autobuszokkal bonyolítják le a rómaiparti közlekedést.** A BESzKÁR igazgatósága szerda délután foglalkozott *a rómaiparti közlekedés kérdésével*. Elhatározták, hogy mielőtt megkezdenék a vasúti szárnyvonal építését, előbb megvárják a nyári idényben lebonyolódó forgalom alakulását. E célból a HÉV aquincumi állomásához *megfelelő számú autobuszt állítanak ki*, amelyek az eredetileg tervezett vasúti szárnyvonalon, vagyis a *Nánási* út egész hosszában a határig fognak közlekedni. A viteldíj *két kisszakasz lesz*, s ugyanilyen viteldíjat szándékoznak megállapítani a megépítendő szárnyvonalon. A *BESzKÁR* igazgatóságának határozata azt jelenti, hogy *az idén a rómaiparti közlekedést csak autobuszokkal kívánják lebonyolítani*. Foglalkozott az igazgatóság a BESzKÁR-székház építkezésének ügyével is. Egy választottbírósági tárgyaláson az a vád hangzott el, hogy a 2.4 millió pengős építkezésnél *az építkező Balla cég 1,300.000 pengő tiszta haszonra tett szert és 135.000 pengőt fordított diszkrét kiadásokra*. Az építkezést megvizsgálták és az igazgatóság erről szóló jelentését, amelyet természetesen egyelőre bizalmasan kezelnek, már csütörtökön *Sipőcz Jenő polgármester elé terjesztik*.

— **Megszűnt a Fővárosi Házinyomda cimfestőműhelye.** A főváros közgyűlése sok üzemi műhely megszüntetését határozta el. Ezek között szerepel a Házinyomda cimfestőműhelye is. A cimfestőműhelyt most végleg megszüntették és a polgármester elrendelte, hogy *a jövőben a főváros részére szükséges felírásos festett táblákat stb. az anyagszertár útján kell beszerezni*.

— **A kormányzóné jelenlétében felavatták a Horthy Miklós Szeretetházat Pestszenterzsébeten.** Pestszenterzsébeten szerdán délelőtt a kormányzóné jelenlétében nagyszabású ünnepség keretében avatták fel a Horthy Miklós Szeretetházat. Résztvett az ünnepségen dr. *Preszly* Elemér főispán és dr. *Erdélyi* Loránd alispán is. A kormányzónét dr. *Helle* László polgármesterhelyettes üdvözölte, mint a szeretet és megértés asszonyát. Dr. *Pally* Jenő főorvos beszámolt arról, hogy a »Mi konyhánk« néven működő jótékonysági egyesület többezer ingyenebédet osztott ki naponta. *Ney* Leó ügyvezető elnök az épület aranykulcsát adta át a kormányzónénak, akit meleg és lelkes ünneplésben részesített a nagyszámú közönség.

— **Breyer püspök és a magyar zarándokok a pápánál.** *Rómából* jelentik: *XI. Pius* pápa magánkihallgatáson fogadta *Breyer* István győri püspököt, majd az Actio Catholica országos elnöksége által rendezett magyar zarándoklatot. A zarándokokkal Breyer püspökön kívül megjelent *Luttor* Ferenc kánonjogi tanácsos is. Pius pápa hosszabb beszédben üdvözölte a magyar zarándokokat. Örömének adott kifejezést, hogy ismét az ő kedves Magyarországából érkező híveket üdvözölhet. Áldását adva mindnyájukra és rajtuk keresztül az egész magyar nemzetre, annak a szilárd meggyőződésének adott kifejezést, hogy Magyarország a jövőben megtalálja azt a boldogulást, amelyet megérdemel.

— **Nyári vászonegyenruhát a rendőröknek!** *(Levél a szerkesztőhöz.)* Mélyen tisztelt Szerkesztő Úr! Kérem, szíveskedjék helyet adni annak a kérdésemnek, hogy — *mikor szűnik már meg a mi derék és kötelességtudó rendőreink téli posztóruhaviselete a nyári hónapokban is?* Nincs az a takarékossági szempont, amely ezt a *hallatlan emberkínzást* indokolja. Csináltassanak a rendőröknek *egyszerű vászonöltönyt*, de hamarosan, *rövid pár héten belül!* Nem luxus ez, ennek már régen meg kellett volna történnie. Nem menekülhetünk addig nyugodt lélekkel a forróság elől sehová, amíg ezek a derék emberek állig begombolva szenvednek! Radikális reformra van szükség; kérem, méltóztassék e pár sort közölni, bízom benne, *hogy lesz foganatja! Sz. P.-né*, Házmán u. 9.

AZ IDŐ. *(Kisebb zivataros esők.)* Az időjárási helyzet Közép-Európában lényegében alig változott. A hűvösebb óceáni levegő hazánk felé nyomult és a Balkánt is elérte. Közben, főként Dánia és a Keleti tenger partvidékein a beáramlás viharos jelleget öltött és ez lehúzódik egész Szászországig. Ennek a hűvös levegőnek a behatása alatt Németországban, valamint Lengyelországban és a Balti államokban, tovább pedig a Keleti tenger partvidékein mindenütt voltak napközben kisebb esők, kiadósabbak azonban csak a Balti államokban. Hazánkban a hűvösebb levegő beáramlása nem okozott még lehűlést, amennyiben a hőmérséklet az ország nyugati részein a nap folyamán a 25—26, a keleti részeken pedig a 29 fokot is elérte. Ez az újabb nagy felmelegedés és az óceáni levegő beáramlása módot adott kisebb zivatarok kialakulására, amelyek a Dunántúlnak főként északi részein, valamint Debrecen vidékén jelentkeznek. Ezek nem jártak lényeges lecsapódásokkal, legalább is szerda estig a Meteorológiai Intézetbe beérkezett jelentések csak körülbelül négyszögméterenkénti félliteres mennyiségekről számolnak be. A csütörtöki nap folyamán ez az északnyugati beáramlás tovább tart, a hőmérsékleti viszonyokban lényeges módosulás nem áll be, lehet azonban, hogy a szerdaihoz hasonló kisebb zivataros esők az ország több helyén is kialakulhatnak.. *Dr. Massány Ernő* m. kir. főmeteorológus.

A Meteorológiai Intézet jelenti május 23-án este 9 órakor:

Közép-Európában egyre tart az óceáni levegő beáramlása, amely Dániában és Németország keleti részein viharos erejű. Kisebb esők Németországban sok helyen voltak, nagyobb esőzések azonban csak a Keleti tenger partvidékén fordultak elő.

Hazánkban is voltak a Dunántúlon kisebb esők, a lehullott csapadék mennyisége azonban lényegtelen. Budapesten és Debrecenben zivatar volt. A hőmérséklet a nap folyamán a Dunántúlon 25—26, keleten 28—29 fokra emelkedett.

Budapesten este 9 órakor a hőmérséklet 19 Celsius fok, a tengerszintre átszámított légnyomás pedig 762 milliméter, gyengén emelkedő irányzatú.

Várható időjárás a következő 24 órára: Északnyugati légáramlás, változó felhőzet, helyenként zivataros eső. Lényegtelen hőváltozás.

— **Vízállás.** A Duna Linzig és Bécs—Gombos között apad, máshol árad. Alacsony vízállású. Dunai vízállások: Passau 180, Struden 158, Stein —50, Bécs —75, Pozsony 74, Komárom 202, Budapest 141, Paks 36, Baja 116, Mohács 159. A Dráva Barcsnál 133. A Tisza Vásárosnaményig apad, lejjebb árad. Igen alacsony vízállású. Tiszai vízállások: Tiszabecs —40, Vásárosnamény —135, Tokaj —53, Tiszafüred —38, Szolnok —90, Csongrád —190, Szeged —108. A Szamos Csengernél —37. A Körös Békésnél —78, Gyománál —62. A Balaton Siófoknál 86. A Velencei tó Agárdnál 31.

Egy nagy siker felújítása!
ÚJ KÓPIA! A VÉN GAZEMBER ÚJ KÓPIA!
Bársony Rózsi — Halmay Tibor Csütörtöktől UFA

— **A Nemzetközi Ujságíró Szövetség főtitkárának levele.** A Magyar Ujságírók Egyesülete néhány héttel ezelőtt tartott rendes évi közgyülése alkalmából üdvözölte a Nemzetközi Ujságíró Szövetség főtitkárát, akinek elsősorban volt köszönhető, hogy a Nemzetközi Ujságíró Szövetség tavalyi végrehajtóbizottsági ülését Budapesten tartották. Stephen *Valot* főtitkár most *Boros* László főtitkárhoz intézett levélben meghatott hangon köszöni meg a magyar ujságírók üdvözlését és biztosítja a Magyar Ujságírók Egyesületét arról, hogy a tavalyi végrehajtóbizottsági ülés minden képzeletet felülmúló nagyszerű megrendezése még ma is élénken él emlékezetében. Majd igy folytatja: — Külön öröm számomra, hogy közvetlen érintkezésbe léphettem a Magyar Ujságírók Egyesületével, amely közismerten a legnagyobb erkölcsi tekintéllyel rendelkezik, amelyben olyan erősen él az ujságírói szolidaritás érzése, amely annyi tiszteletet szerzett magának nemcsak benn az országban, de az országon kívül is és amely szerencsésen kiválasztott vezetőin keresztül az ujságírásról alkotott legmagasabb ideáljainkat képviseli. Nagy örömmel fogadtuk annakidején a Magyar Ujságírók Egyesületének csatlakozását, amelyről tudtuk, hogy olyan ország sajtóját képviseli, amely annyira gazdag a mult dicsőségében és a jövő reményeiben. Azoknak a cikkeknek százai, amelyek a budapesti végrehajtóbizottsági ülés óta megjelentek, azt hiszem, bőséges bizonyítékát szolgáltatták annak, hogy azok az ujságírók, akik ez alkalommal Budapesten jártak, magukkal hozták onnan az Önök országa, az Önök népe és az Önök kormánya iránt érzett rokonszenvüket. Lehetetlennek tartom, hogy az a rokonszenv, amely bennünk budapesti tartózkodásunk alatt éledt, az Ön hazája iránt s amely érzés töretlenül él szívünkben ma is, Európa mai helyzetében előbb vagy utóbb ne forduljon hasznára annak a küzdelemnek, amelyet az Ön hazája jogos igényeinek érvényesítéséért folytat. Én mindenesetre őszinte szívvel kívánok mielőbbi sikert ehez a küzdelemhez, a magam szerény személyében pedig minden erőmet fel fogom használni arra, hogy önöknek segítségére lehessek.

— **Dréhr Imre bűnügyét június 8-án kezdi tárgyalni a törvényszék.** A büntetőtörvényszék *Töreky*-tanácsa június 8-ára tűzte ki *Dréhr* Imre volt népjóléti minisztériumi államtitkár bűnügyének főtárgyalását. A tárgyalás előreláthatólag hetekig fog tartani.

— **Orvosi hir.** Dr. *Izsák* Ede belgyógyász szabadságáról hazaérkezett. VIII., József körút 3. Tel.: 403—12.

— **Kecskemét beiktatta új polgármesterét, Kiss Endrét.** *Kecskemétről* jelentik: Ünnepélyes külsőségek között iktatták szerdán hivatalába *Kiss* Endrét, Kecskemét új polgármesterét. Reggel a templomban ünnepi istentisztelet volt, majd a zsúfolásig megtelt városházi közgyülési teremben következett a beiktató ünnepség. Az érdeklődők százai szorultak ki az uccára, ahova hangszórók közvetítették a díszközgyülésen elhangzott beszédeket. *Fáy* István főispán üdvözölte az új polgármestert, aki ezután elmondotta programbeszédét. Ismertette terveit, melyek: a város pénzügyi egyensúlyának helyreállítása, a gyümölcspiac továbbfejlesztése, a nem jövedelmező földek eladása, városi mintagazdálkodás létesítése, a bürokrácia kiirtása, gyümölcsös-, diós-erdő ültetése, autobuszközlekedás, mélyfúrás, repülőtér, csatornázás, vízvezeték. Beszédét igy fejezte be:

— A kecskeméti életnek kívánok polgármestere lenni, *nem leszek az iróasztal és az aktaelintézés polgármestere.*

A nagy tapssal fogadott programbeszéd után *Kovács* Sándor apátplébános és *Sándor* István országgyülési képviselő köszöntötték az új polgármestert, aki a közgyülés után *67 küldöttséget fogadott* és mindegyikhez külön beszédet intézett. Végül 500 terítékes banketten ünnepelték az új polgármestert.

— **A Pesti Tőzsde 16 oldalas új számában Ugron Gábor,** Willerstorfer József, Fleissig Sándor és mások nyilatkoztak. Riport számol be az Élelmiszerszállítónál történt változásról, a Ganz, a Hofherr, az Urikányi, a Hungária Műtrágya Rt., a Vasútforgalmi, a Győri Vagón, a Fegyvergyár, a Kisbirtokosok Földhitelintézete tranzakciójáról.

= **Bad Luhacovice, CSR, világhírű** *inhalatóriuma, ásványvizfürdője és vizgyógyintézete Európa legjátokatottabb és legolcsóbb gyógyulási lehetőségei.* Felvilágosítások: Magyar-Cseh Iparbank (Budapest, V., Nádor ucca 6) vagy a fürdőigazgatóság útján.

= **A serdülő ifjúságnak adjunk hetenként legalább egyszer reggel felkeléskor egy-egy kis pohárnyi természetes Ferenc József keserűvizet, mert gyomor-, bél- és vértisztító hatásának, fiúknál és leányoknál egyaránt, igen fontos eredményeket köszönhetünk.**

= **Bútorra semmi gond.** — Mert a régi Nagy Zsigmond. — Lázár ucca 3 — Jól ad olcsó áron. — Választéka két házzal. — Versenyez minden árral. — Modern, antik, stil-lakást. — Berendezhet egy rakást. — Berendezését megtervezi. — Régi bútorát beveszi.

= **Gróf Hunyady József parcellázza balatonszemesi parti birtokát.** Balatonszemes régi, előkelő törzsnyaraló közönsége élénk érdeklődéssel kolportálja azt a hírt, hogy gróf Hunyady József balatonszemesi partbirtokát a Budapest Székesfővárosi Községi Takarékpénztárral parcelláztatta s a Községi Takarékpénztár parcellázási vállalatát a Parkváros részvénytársaságot bízta meg ezeknek az értékes villatelkeknek az eladásával.

LÓSPORT

Ma ügetőverseny

A májusi míting utolsó napjának programja:

Negyedik nap. Csütörtök, május 24.

I. Nyeretlen háromévesek versenye. 675 P. 3 éves lovaknak. Táv. 1500 m.

Steinitz	1 Zsófi Siró Gy.	1500
Fityó	2 Gioconda Guttmann M.	1500
Vorst	3 Mucs Gyarmati ménes	1500
Tomann	4 Oktondi Anna-istálló	1500
*Wiesner	5 Bohócz Vertan L.	1500
Jónás	6 Rusztika Barcikai ménes	1500
Benkő	7 Pillangó O. Ereszvényi istálló	1500
Feiser	8 Lisbet Pusztaselypi ménes	1500
Kovács II	9 Tilinkó Wampetich I.	1500
Marschall	10 Tóni Steiner E.	1520
Wiesner	11 Zápor Pannónia-istálló	1540

Tip: Tilinkó—Lisbet—Tóni.

II. Lellei díj. 675 P. 4—7 éves lovaknak. Táv. 2100 m.

Hauser	1 Jászmin 7é Galla Gy.	2100
Marschall	2 Lugos 4é Lőrinci ménes	2100
Wiesner	3 Mámor 5é Dadányi S.	2100
*Feiser	4 Kolozsvár 5é Lőrinci ménes	2100
	5 Kohinor 6é Quick-istálló	2100
Feiser	6 Gurka 5é Pusztaselypi ménes	2120
Fityó	7 Simba 4é Guttmann M.	2140
Wiesner	8 Vitézlő 4é Pannónia-istálló	2140
Baik	9 Ond 4é Baik-örökösök	2140
Hauser	10 Pálma 4é Valéria-istálló	2160
Simkó	11 K. L. 4é Pannónia-istálló	2160
Hauser	12 Pezsgő 4é Weisz J.	2160
?	13 Ica 4é Székely I.	2160
Zwillinger	14 Gabriella 5é Körmendi ménes	2160
Maszár I.	15 Rákné 5é Bauer V.	2160

Tip: Lőrinci ménes—Rákné—Gabriella.

III. Háromévesek versenye. 810 P. 3 éves lovaknak. Táv. 1800 m.

Steinitz	1 Risiko Ulmer M.	1820
	2 Irénke Körmendi ménes	1820
	3 Ida Körmendi ménes	1820
Feiser	4 Prókátor Scharo-istálló	1820
Zwillinger	5 Ilus Körmendi ménes	1820
	6 Ilona Gyarmati ménes	1820
	7 Elvira dr. Szakách E.	1820
Maszár I.	8 Rejtély Reinisch J.	1820
Deák	9 Első fia Deák S.	1820
Hauser	10 Tipegő Kornélia-istálló	1840
Maszár F.	11 Ráma Pusztaberényi ménes	1840
Siró	12 Csákány Siró Gy.	1860
Kovács II	13 Ribilio Pusztaberényi ménes	1860

Tip: Csákány—Zwillinger-hajtás—Ribiliő.

IV. Derbykisérleti verseny. 2025 P. Aranyérem a győztes tenyésztőjének. 4 éves, azaz 1930. évben elletett méneknek és kancáknak, melyek az 1931. évi Magyar Ügető-derbyben nevezve lettek. Táv. 2800 m.

?	1 Lenke Szirmay T.	2800
Irsiegler	2 Páva Pusztaberényi ménes	2800
Kovács II	3 Tenore lánya Szirmay T.	2800
Zwillinger	4 London Zwillinger T.	2800

Tip: Páva—London.

V. Kettesfogatú amateurhajtás. 810 P. Tiszteletdíj. 4—10 éves lovaknak. Táv. 3200 m.

Somogyi K.	1 Röpke-Salvia	3180
Földi	2 Pajkos-Zellő	3180
Dadányi	3 Kohinor-Mámor	3200
?	4 Bubenyik-Vinkó	3240
Szántó	5 Hamupipő-Jászmin	3260
Siró	6 Balaton-Ili	3280
Fáy I.	7 Darling-Rebeka	3300
Szántó	8 Fácán-Hamupipő	3300
Somogyi K.	9 Mirha-Pillangó	3300
	10 Galli Curci-Mirha	3320
Stein	11 Fácán-Kuruc	3340

Tip: Pajkos-Zellő—Röpke-Salvia—Fácán-fogat.

VI. Mechanikus-hendikep. 675 P. 5—7 éves lovaknak, melyeknek rekordja nem jobb mint 1.31. Legkisebb táv 2100 m.

Jónás	1 Harpia 6é Bruck V.	2100
Feiser	2 Oda 5é Alexander-istálló	2120
Marschall	3 Nincs tovább 6é Broadway-istálló	2120
Kovács II	4 Vág 5é Éva-istálló	2140
Baik	5 Eladó 6é Baik-örökösök	2140
?	6 Libertas 6é Deutsch J.	2160
Kovács J.	7 Rikkants 6é Gábor-istálló	2160
Kallinka	8 Mogul 6é gróf Almássy P.	2180
Hauser	9 Delila 6é Jantó A.	2180

Tip: Nincs tovább—Hárpia—Delila.

VII. Argonaut-díj. 1080 P. 4—10 éves nemzetközi lovaknak. Táv. 2000 m.

Marschall	1 Handy Volo 6é báró Solymossy J.	2000
Kovács II	2 Tallér 6é Szirmay T.	2000
*Feiser	3 Ugrabugra 6é Székely I.	2000
	4 Karola 7é Anna-istálló	2000
Dózsa	5 Udine 7é Báder Á.	2000
Toplichar	6 Favorite 8é Brünn-Mayerhofi ist.	2020
Feiser	7 Kassa 5é Lőrinci ménes	2020
Fityó	8 Danka 8é Sárréti istálló	2020
Maszár I.	9 Győző 6é Baranyai I. és Fia	2020
Zwillinger	10 Pallós 5é Waldner G.	2040
Jónás	11 Philip Morris 8é Bruck V.	2040
	12 Oszlány 5é Pusztaberényi ménes	2060
	13 Torkos 6é Birtás Gy.	2080

Tip: Tallér—Kassa—Győző.

VIII. I. oszt. nemzetközi verseny. 1080 P. 4—10 éves nemzetközi lovaknak. Táv. 2000 m.

Feiser	1 Selló 7é Stein J.	2000
Kovács II	2 Gondolat II 6é Stauffer E.	2020
Feiser	3 Calumet Berella 6é Mariska-istálló	2020
Jónás	4 Búfelejtő 9é Neubrunn R.	2020
Steinitz	5 Muscicapa 6é Csillag G.	2020
Földi	6 Fuss 9é Földi E.	2020
Zwillinger	7 The Gr. Virginian 8é Hollán-ist.	2060

Tip: Sellő—Muscicapa—The Great Virginian.

IX. Zugligeti díj. 675 P. 4—7 éves lovaknak. Táv. 2000 m.

*Simkó	1 Víglány 4é Tokajpusztai ménes	1980
Kallinka	2 Majmi 4é Kossuth L.	1980
	3 Muskátli 4é Sárossy T.	1980
	4 Szoknyahős 4é Wampetich I.	1980
*Zwillinger	5 Annus 4é Somogyi S.	1980
	6 Pajtás 4é Bari ménes	1980
Kovács II	7 Farkas 4é Szirmay T.	1980
Kovács II	8 Paris 4é Wampetich I.	1980
Hauser	9 Obester 7é Galla Gy.	2000
Maszár I.	10 Jelka 6é Reinisch J.	2000
*Tomann	11 Vártleány 4é Anna-istálló	2000
Vorst	12 Röpke 5é Tamás-istálló	2000
Bedekovich	13 Tóbiás 6é Siró Gy.	2020
*Feiser	14 Mercedes II 4é dr. Szakách E.	2020
Marschall	15 Colgate 7é Steiner E.	2020
	16 Hermione Trust 5é Verő E.	2040
Zwillinger	17 Odább 4é Waldner G.	2040
Feiser	18 Kolozsvár 5é Lőrinci ménes	2040

Tip: Röpke—Kolozsvár—Odább.

X. Hendikep. 675 P. 5—7 éves lovaknak, melyeknek rekordja nem jobb, mint 1.26. Legkisebb táv 2100 m.

?	1 Arditti 5é Fuhrmann Testvérek	2100
Benkő	2 Olvia 7é Rosemarie-istálló	2100
Maszár I.	3 Tamerlan 7é Galgagyörki ménes	2100
Steinitz	4 Oline 6é Csillag G.	2100
Feiser	5 Thyra 6é Székely I.	2120
Kovács F.	6 Upupa Epops 6é Jakupcsek Gy.	2120
Zwillinger	7 Gizella 5é Waldner G.	2120
Feiser	8 Ibrány 7é Mudroncsik P.	2120
Fityó	9 Sacy 6é Sárréti istálló	2140
?	10 Erika O. 7é Fuhrmann Testvérek	2140
Kovács II	11 Ragyogó 5é Szirmay T.	2140
Vorst	12 Guardian Todd 5é Almádi-i istálló	2140
Maszár F.	13 Jeles O. S. 7é Kelenföldi istálló	2140
Marschall	14 Milike 7é Friedmann E.	2140
Kallinka	15 Gallinula 6é Kossuth L.	2160
*Kovács II	16 Elga 7é Baranyai I. és Fia	2180
	17 Gudrune 5é Körmendi ménes	2180

Tip: Jeles O. S.—Marschall-idomitás—Olivia.

XI. Tedd meg díj. 675 P. 4—7 éves lovaknak. Táv. 2100 m.

Feiser	1 Maroulis 4é Stein J.	2100
Feiser	2 Ica 4é Székely I.	2100
*Zwillinger	3 Gabriella 5é Körmendi ménes	2100
Simkó	4 Lili of Pamuk 7é Pamuki ménes	2100
Földi	5 Tigris 4é Földi E.	2100
*Jónás	6 Félix 6é Tódor G.	2120
Wiesner	7 Vadorzó 4é Péchy A.	2120
Földi	8 Primás 5é Földi E.	2120
Baik	9 Eladó 6é Baik-örökösök	2120
Baik	10 Estike 4é Baik-örökösök	2120
Kovács II	11 Őrzse 5é Wampetich I.	2120
Maszár I.	12 Krilatica 5é Reinisch J.	2120
	13 Osztalék 5é Dóra P.	2120
	14 Penny 4é Kornélia-istálló	2120
Maszár I.	15 Gloria 5é Baranyai I. és Fia	2140
Marschall	16 Sony Boy II 6é Schwartz V.	2140
*Dózsa	17 Kuruc 5é Báder Á.	2140
Kovács J.	18 Eliász 7é Király I.	2160
Zwillinger	19 Magvas 6é Waldner G.	2160

Tip: Estike—Lili of Pamuk—Magvas.

Versenyek kezdete ½3 órakor.

*

Weisenbacher Aladárt, a Budapesti Ügetőverseny Egyesület vezértitkárát súlyos csapás érte. Felesége, született *Sztroiny* Vilma 58 éves korában rövid szenvedés után kedden este elhúnyt. A megboldogultat május 25-én, pénteken délután ½4 órakor helyezik örök nyugalomra a kerepesiúti temető halottasházából a családi sírboltba.

Jó állapotban levő 45 m hosszú, 8·5 m széles, 7 m magas, emeletes
fabarak deszkafalakkal egészben vagy részben **eladó**
Bővebbet: **Soroksári út 12. Telefón: 382—53.**

MDK.

Füredi Ferenc

Fotókiállitási kritika

Fotó 1966 okt.

Füredy Ferenc festő

Neve megemlítve.

„A pécsi és mohácsi képzőművészkör kiállítása".

Dunántúli Napló. 1954. XI. évf. nov. 19. 4. l.

Füredi Gábor

a túrkevei rajzpedagógusok képzőművészeti kiállításán, – a Finta Múzeumban – szerepeltek képei.
„Tulipánok" c. (említve).

– ti –: Művész-fáklyák.
Szolnok Megyei Néplap, 1972. okt. 27.

Ø Füredi Gyula

butorterverő

1918 -

Ennisk 1930.

83. l.

~~Meskó - család I. 203~~

1907. augusztus 1. 399

Báró Eiske Kálmánnak: távirat a vasvármegyei kultúr-egyesület régiségtára szükségleteire javaslatba hozott idei államsegély felől (595/1907.)

MDK

Füredi Ignác szobrász és Förk Ernő épitész

Juszt F. cikke. az Erzsébet-emlékműről. MMÉE, 1902, IV.f. 153-163 l. képek

M. D.K.

Füredi Ignác, szobrász

Fürk Ernő építésszel közösen készített és megvásárlásra itélt Erzsébet-emlékmű pályamunkáját ismerteti.

A Magyar Mérnök- és Építész-Egylet Közlönye, Bp.

1902. 36. kót 163. old. IX. t.

MDK.

Füredi István

Mohácson, képzőművészeti pályázaton
részt vett

Dunántuli Napló 1965 május 5.

Füredi Jenő január

Okt. 11.-én a „Művészetről a virágos-
kertben" p.-el vetítettképes előadást
tartott az Ip. m. Múz.-ban.

Iparművészeti előadások.
M. U. 931. X. 11.

Füredi Jenő

„A művészetről a virágos kertben" c. okt. 11. én (931.) Part népszerű vetítettképes előadást az Ip. műv. Muz.-ban.

P. H. 931. X-11.

Füredy Károly

1883–89. a pesti

József főreáliskolában

nevelkedett

Könyvkötőnél adták

Schmall fiúiskolában

113. l.

t
hosszanti
yozása,
llé-
tet-
lüle-
, más
el-
rs

ét-
natá-
ény
za
rke-
ilyen
szi-
ártó-

MDK

Füredy Lili

A Hollywood Library épületében rendezett tárlaton jelentős sikerrel szerepelt.

Cikk: Magyar festőnő sikere Amerikában.

Ujság, 1928. Jun.24. 20.l.

Füredi Oszkár, épitész,

sz.1890 nov.3. Sopronban. Előbb a pesti Müegyetemen Petz S.és Hauszmann tanárok, aztán x Münchenben Th.Fischer és Hocheder professzorok tanitványa volt. 1913.Münchenben szerezte meg épitészmérnöki diplomáját. Még ugyanez évben első dijat nyert a müncheni Pressefest pályázatán, a "Tanz um das goldene Kalb" c. Strauss-paródia diszleteinek és kosztümjeinek terveivel, amelyeket E. Mendelssohnnal közösen készitett. 1914 végén hazajött és bevonult katonának. Az első világháboru alatt készitette el a karlsstadti kórháztelep tervét és kivitelezését. Ennek modelljét kiállitotta a bécsi Kriegsausstellung-on és el-

Rajferenz

elnök, igazgató.

A Müemlékek Ors

ismerést nyert vele. 1918.leszerelt és Sopronban önálló épitészi irodát nyitott. Még ebben az évben I.dijat nyert a város pályázatán, az első munkáslakás település tervével és a kivitelezést is rábizták. 1924.tervezte és kivitelezte a Dunántuli Selyemipar r.t. soproni gyárát, amelynek tervét később /1932/ a bruxellesi ntk.kiállitáson bemutatták és elismeréssel jutalmazták. Ugyanez évben épitette saját terve alapján [redacted] a Soproni Selyemipar gyárát, továbbá a pesterzsébeti iskolaépületet, amelynek pályázatán I.dijat nyert . 1930.megbizás alapján elkészitette Sopron belvárosának rendezési tervét, amelyet kivitelezésre elfogadtak és meg is valósitottak. U.e.évben I.dijat

DEBRECZENI KEGYD
JE 2001 A

nyert az ebenfurti reáliskola épülettervével, valamint a soproni evangélikus elemi iskola pályázatán. A következő évben megbizás alapján elkészitette a soproni Brennberg-bányatelep egész telepitési tervét és megbizást kapott annak kivitelezésére. 1934-40 között fokozatosan megépitette a bányatelep összes aknáit, munkásfürdőit, lakóházait, templomát, iskoláját, ovodáját, paplakát. 1932. I. dijat nyert az Ifjusági Vöröskereszt soproni Otthonára kiirt pályázaton és megbizást kapott a kivitelezésre. 1933. a zágrábi klinikák épületeire kiirt ntk. pályázaton II. dijat, a soproni stranduszoda pály.-án I. dijat kapott. 1934. a soproni Kereskedelmi Bank épületének pályázatán [redacted] I.

Teljes tisztelettel

Römerkémy Szán

igazgató

dijat és kivitelre való megbizást, (nyert) utána közvetlen megbizás alapján felépitette a Wiener Bankverein soproni székházát. U.ez évben II.dijat nyert a győri szinház épületének tervével, 1938. (pedig) a soproni Stadion tervével ~~nyert~~ I.dijat. * Közben számos bérházat, családiházat és villát épitett Bécsben, Sopronban és környékén. A felszabadulás után 1945.kialakitotta a soproni Bástya-teret, amivel kiszabaditotta az eltemetett 14.századi várfalat. 1951.a Müemlékek és Muzeumok Orsz.Központja megbizta a soproni müemlékek vizsgálatával.

Róna Mária

A nyitramegyei múzeum

3. szám.

A Műemlékek Tekin

Hálás köszönettel vettem a
művet a nyitramegyei múzeu

Nyitra, 1914. január 2

Ø

Füredi Ferenc

építész és
vallakozó

bővítette 1930-ban
a sopronszécsényi (?)
rk. templomot.

vöd

Biertempl

VII. l.

HELYSÉG

NAGYBÍCCSE.

VÁRMEGYE

SZAKCSOPORT

Sír

KOR

ŐRZÉSI HELYISÉG

MÉRET

TULAJDONOS

TÁRGY

Balassa-sirkő.

LEÍRÁS (ANYAG, ALAK, MEGMUNKÁLÁS, DÍSZÍTÉS, FELIRAT, JE

FÉNYKÉP, RAJZ

FÜREDI Oszkár építész

1933. Lövér fürdő átalakítása.

SS2 2001. 265-266.

Az élet rendje szerint, Detsky műemlékvédelem kérdés-körébe – talán számított volna – nevezetesen a Ómas vaskohók helyreállításának kérdéskör Dezsőnek és Gerő Lászlónak, mint intézkedési jogaik voltak, a tervek és szakmunkások végezték:

Nem véletlenül kapcsoltam egybe Détc „Vasember" címszóval, ugyanis, mint I kapcsolatba került Eger és Heves meg anyagával, azoknak művészettörténeti r közül elsősorban a kovácsoltvas emlé szorosan kapcsolódnak az öntöttvasból rekonstrukciós feladatai szorosan össz hiszen szinte minden, Barkóczy Ferenc, I

Építénet - világi

Családi ház (Sopron) - Füredi Onkár

Tér és Forma, 1932

V. évf. 239-248.o.
Dr. Bierbauer Virgil: A tervező építész és a családi ház.

Füredi Oszkár MDK

Bérház Sopronban. repr.

Uj bérház egy régi város szélén.
Tér és Forma 1938. 4.sz.95-96.o.

Füredi Oszkár, építész 1.) Folytatás.

7. Sopron: Lövér uszoda a Szabadság körúton, 1933. (repr.)

9 9. Füredi Oszkár: Hernfeld penzió a Deákkúti úton, 1937

56-old.

3 3. Füredi Oszkár: Családi ház a Mikoviny úton, 1934

Sopron. 56-old.

Magyar építőművészet, 1984. 2. 55-old.

Füredi Oszkár
építész

„FIGYELŐ"
ÚJSÁGSZELVÉNY VÁLLALAT
Budapest, XIV., Nürnberg-u. 42.
Telefon: 296—534

Lap: Magyar Nemzet

Me 1949 MÁJ. 4.

Megírtuk már, hogy *Sopronban* a város bombázása következtében a vár területén kibontakoztak a város ősi falai és kibontakozott egy olyan bástya is, amelyről eddig nem tudtak. Hosszas tárgyalás után *Füredi* Oszkár mérnök tervei alapján határozták el az új Bástyatér kiképzését. A bástyák még a régi római időkben épültek és idők folyamán alakultak át a kor ízlésének megfelelően. Az építés- és közmunkaügyi miniszter most értesítette Sopron városát, hogy hozzájárul a Bástya-térnek Füredi által kidolgozott tervek alapján való felépítéséhez. A tér alkalmas lesz szabadtéri előadások rendezésére is. A munkálatokat rövidesen megkezdik.

ván j.
dor
ap.

Hold: utolsó negyed

Ő

2 Bárony 12 Samaran

. B.-A.
nella
a vt.

VI. HÓ JÚNIUS

O

3 ~~Tombor~~

l vt.
nfil
ztin

DA

s pk.
na
efor

TÖK

~~Tolmáné~~ Rónayné 2

ild
tild
sz.

CK

z. szive
ény
ofán

AT

Haló Erni (1)

pk. vt.
ifác
Dorot

Izr. S. Behukotai

Füredi Oskár

Soproni textilcs szö-
nyeg st. igazgató-
sági épülete.
Brennberg-bánya-
telepi r. k. templom.

Szefelslex. 293. l.

Életr. arck.
u. o. 601. l.

MDK

Füredi Oszkár

Nyugdijas otthon Brennbergben,repr.

R.k. templom Brennbergben, repr.

A brennbergi kath. templom belseje,repr.

Épitőművészetünk vidéken. Képzőművészet 1933.
181,183.l.

Füredi Oszkár MDK

A soproni bérház lépcsőháza. repr.

Uj bérház egy régi város szélén.
Tér és Forma 1938. 4.sz.95-96.o.

Füredi Oszkár MDK

Soproni bérház alaprajza. repr.

Uj bérház egy régi város szélén.
Tér és Forma 1938. 4.sz.95-96.o.

MDK

Füredi Oszkár, épitész

nyugdijas otthon Brennbergbányán

r.kat. tpl. "

Épitőművészetünk a vidéken. Képzőművészet, 1933. 63-64 sz. 181. l. képek

Füredi Oszkár építész 2. folytatás

Magyar Építőművészet, 1984. 2. 57-old.

Sopron:

11. Füredi Oszkár: Bérház a Mátyás király utca és a Május 1. tér sarkán, 1940

Raffaello, az épitész

Emlékezés születésének 500. évfordulóján*

Raffaello Santi (1483—1520) a Montrefeltrók urbinói hercegségének székhelyén született. Az Appenninek hegyei között fekvő kisváros a quattrocento második felének egyik legjelentősebb művészeti központja volt, megfordult itt Piero della Francesca és Alberti is. Luciano Laurana, majd Francesco di Giorgio Martini kiépitik a fejedelmi rezidenciát, a Palazzo Ducalét. Ebből a szellemi-művészi környezetből indult útjára a fiatal művész (apja a hercegi udvar festője).

Az Urbinóban, Perugiában, majd Firenzében töltött évek után élete utolsó szakaszában, 1508-tól Rómában élt. Épitészeti munkássága teljes egészében ehhez az időszakhoz kapcsolódik. Az épitészeti gyakorlatba földije, a pápai főépitész, Bramante vezette be (akinek nyilván abban is nagy szerepe volt, hogy Raffaellót II. Gyula pápa (1503—13) Rómába hivta).

Az immár hatvanas éveiben járó idős mester, Bramante és az energikus pápa törekvése a város egykori fényének visszaállitása volt, amely méltó a pápai székhelyhez. Nagyarányú épitőtevékenység folyt szerte a városban, köztük a vatikáni palota és az új Szt. Péter-templom munkálatai. Raffaello Bramante irányitásával megismerkedett ezekkel és az antik Pá-

rését. Megállapitja: az épitészeti terv teljességéhez háromféle rajz kell: az alaprajz, a homlokzatok és a metszet. Ez máig érvényes, igy tehát Raffaello tekinthető a modern épitészeti ábrázolás atyjának. Birálja Bramantét, hogy az épitészeti diszitésben, az ornamentika gazdagságában és színvonalában nem éri el az antik művek szintjét. Első igazi nagy épitészi megbizásánál sem vette át szolgaian Bramante elképzelését: az ő nyomán új terveket készitett. Sajnos Raffaello főépitészségének idején az épités üteme jelentősen lelassult. A Szt. Péter templomra forditott kevés pénzt a Bramante által túl gyengére méretezett kupolapillérek megerősitésére kellett forditani. Igy Raffaello elképzelése csak terv maradt.

Raffaello főépitészségével változás történt a Szt. Péter épitésének munkaszervezetében. Bramante lényegében még a quattrocento metódusa szerint dolgozott, egy alaprajz és egy makett voltak a kivitelezés vezérfonalai. A részleteket (olykor a fontos szerkezeti részek 1 : 1 arányú modellje segitségével) az épitész a helyszinen tisztázta a munkavezetővel. Raffaello ehelyett a modern, egzakt tervezési módszert vezette be, ugyanis az alaprajz, nézet és metszet hármas követelményével a tervet az

Füredi Oszkár

(Családiház Sopronban)

Terverte jeuti

Repr.

Tér és Forma

1932. 247. l.

→ Képekkel és alaprajzokkal.)

KIÁLLITÁS:

1942 MÁJUS 10-TŐL **(VASÁRNAP)** MÁJUS 16-IG **(SZOMBAT)** NAPONTA 9½—19-IG.

AUKCIÓ:

1942 MÁJUS 18-TÓL **(HÉTFŐ)** NAPONTA D. U. 4 ÓRÁTÓL.

BUDAPEST, 1942 MÁJUS

GRÓF ALMÁSY-TELEKI ÉVA MŰVÉSZETI INTÉZETE KIADÁSA
VI., NAGYMEZŐ-UTCA 8.

Füredi Orkai

épitész. Sopron.

vrd

Váljubal

547 – 548. l

lásd

Életr. arck.

Váljubal. 550. l.

Zygm. Sienni ; Pepo Spano

Hlavčenja Kéchéss Divald. Katalyna

Pachafin

Hornald Mutány

Jonor

Fratrin

Ipoji

Deliné

Lavony.

Mizennni zobrázkát Pokrát

[illegible]

~~Ágoston Ernő~~

~~festő~~

Füredi Ondrár

tovább
2

ejtett

rendezték a Soproni
Képzőművészeti Kör
kiállítását
az alábbi kiállítással
kapcsolatban

A soproni ipar
100 évé. 1847–1948

Sopron 1948
10. l.

plébános

(Hont-) Nagybörzsöny 1914. Nov. 8.

Füredi Oszkár

építén, Sopron

Magyar építének modern

törekvésű munkái.

Selyemgyár Sopronban

1927–28.

Építénkongr. 46. l.

JEGYZÉKE.

Füredi O.

építés

Magyar Építőművészet

1941. 245. l. [Bérház

a) Deák-tér és Mátyás

király-utca sarkán,

képpel.)

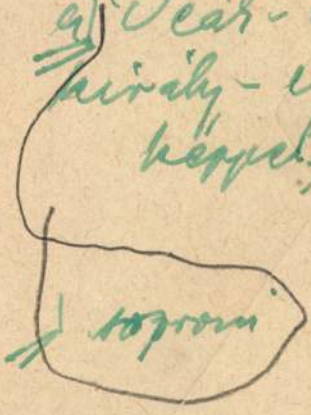

soproni

Napozó terasz

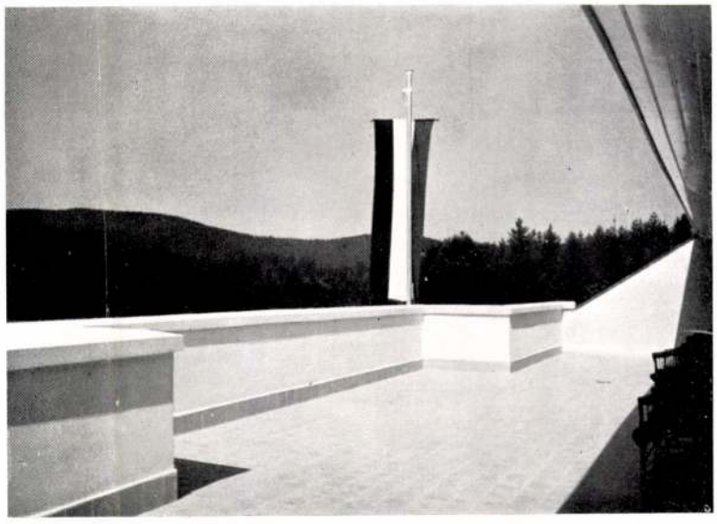

lemben vonatkozik a belföldi vendégre is: azok nagyrésze is megjárta a boldogabb, a kultúrában előrehaladottabb országokat s látta, hogy ott mit nyujtanak a vendégnek. Idehaza is ezt vária, vagy legalább keresi. Sajnos, egy tucatnyi magyar szállodán túl ezt nem találja, — vagy exorbitánsan drága áron: s ezért még a mai megnehezített viszonyok közt is jobb szeret a közelebbi vagy távolabbi külföldre menni. Lehet, hogy ez hazafias szempontból nem helyes — de végeredményben így van s így annak, aki e kérdésekkel foglalkozik, ez igazságoknak szemébe kell néznie!

Kétségtelen, hogy a Lövér-szálloda szállodáink legjobbjai közé tartozik nemcsak remek fekvésénél fogva, tetszetős megjelenésében is. Kétségtelen, hogy kevés ilyen kultúrás szálló épült Magyarországon. Megnyerő a berendezése is, látszik, hogy az építész és az építtető különös gondot fordítottak minden részletre s egy igazán mintaszerű idegenotthont kívántak megteremteni s igyekezetük nem maradt sikertelen.

Sopron ez első, de tiszteletreméltó lépése az idegenforgalmi létesítmények terén példás volt. A város vezetősége és a tervezők óvatos, de talán túlzott takarékossággal jártak el, amelyet rövidesen jóvá kell majd tenni. Hiszen az eddigi eredmények, mint a mutatkozó érdeklődés, a téli üzemet kilátásossá teszik! Sopron természetes adottságai a szálloda egész évi üzemét egyenesen követelik. Hiszen nemcsak festői hegyek övezik, melyeknek erdőiben órák, sőt napok hosszat elsétálhat az idegen, nemcsakhogy a város másik oldalán, dombok alján ott találni a Tómalom kéklő tükrét — hanem maga a város is oly gazdag látnivalókban, pittoreszk részletekben, melyeknek megismerésére napok sem elegendők s az egyszer megismert szépségek mindig új örömet szereznek annak, akinek szeme felnyilt azok számára. E nagy és kisebb — helyi jelentőségű — műemlékeknek, azok egységének értékére Sopronnak vigyáznia kell, azok jobb érvényesítésére munkát és költséget kell szánnia. De amikor elmúlik a ragyogó nyár, a színpompás ősz, még akkor is vonzó Sopron a pihenni vágyó idegenre: télen is. Nevezetesen azért, mert a téli üdülés egyik sajátossága, hogy már a kora délután nem lehet szabadban tartózkodni, nem lehet sétálni, az erdőben járni: s ekkor a vendég más időtöltést keres, szórakozást. Ezt pedig Sopron minden megerőltetés nélkül nyujtja: eleven — sőt könnyen eleveníthető zenei élete, színháza, mozgóképszínháza van... ahova az idegen elmehet, hogy a hosszú estéket kitöltse.

A Lövér-szálló első szezonjának sikere Sopronban már egy másik szálloda gondolatát érleli, szeretnők, ha ebben a második szállodában az elsőnek eredményei, annak hazai viszonylatban mindenesetre magas ízlésbeli szintje épúgy érvényesülnének, mint ahogy a másirányú tapasztalatok is hozzá járulhatnak majd a teljesebb, a 100%-os sikerhez.

eril.

Fotók: Seidner

I. emeleti terasz

Tér és Forma

1934. 11. szám

H.P.: A Sopron a Lövér-szálloda

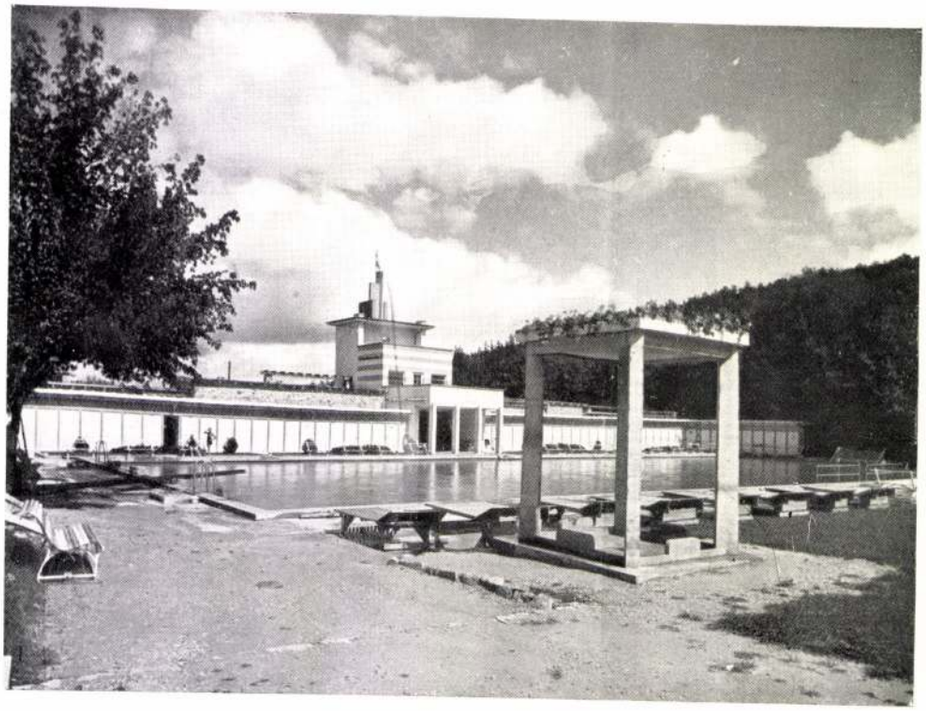

A soproni új Lővér-uszoda

Tervezte: Füredi Oszkár

A sok magyar város között, amely az utolsó években uszodát épített, kevés volt abban a szerencsés helyzetben, hogy ezt az intézményét olyan remek környezetbe állítsa, mint ahogy azt Sopron tehette. A Löverekre vezető Szent István-körút a malátagyáron túl egy széles, két oldalról erdők által szegett zöld pázsit borította réten halad felfelé. Ennek a völgyületnek csaknem a legmagasabb részén volt egy régi medence, néhány már eléggé hajlott korú öltözőfülkével. Sopron város idegenforgalmi berendezkedése során úgyszólván minimális költséggel tette újra életképessé ezt az uszodát: megújítván a medencét, kiegészítvén azt egyrészt egy gyermek lubickolóval, másrészt a régi kabinokkal össze-

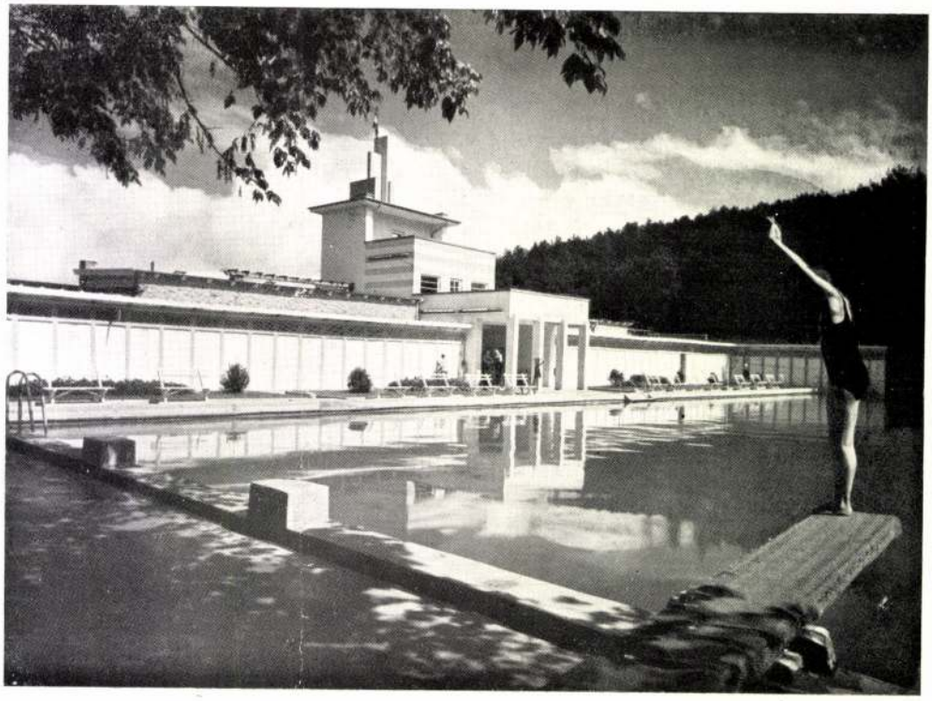

Schwimmbad in Sopron
Arch.: Oskar Füredi
Fotók: Seidner

Pillantás a Lövér-uszoda portikuszából

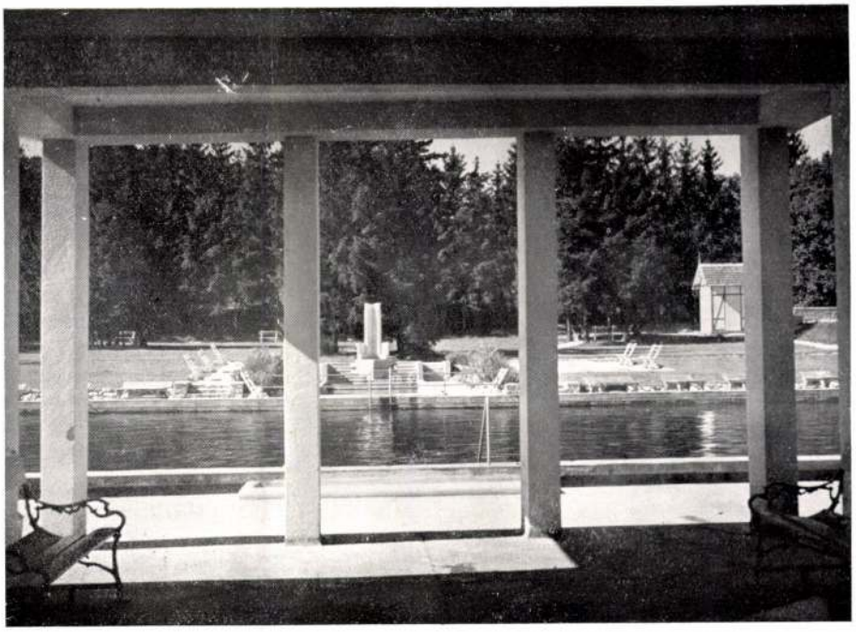

fűzött bejárati épülettel, amelynek portikusza mögött egy kis előcsarnok, pénztár húzódik meg s amelynek első emelete büfféül szolgál, második emelete pedig kilátó és napozó. Hogy a fürdő befogadóképességét növeljék, a bejárattól jobbra és balra szekrényes és váltókabinos öltözőt rendeztek be. Ilyenformán a Lövér-uszoda az elmult nyár meleg napjain 2000 vendéget is befogadhatott.

Az építészeti tervezést F ü r e d i O s z k á r végezte el s munkáját igazán el kell ismerni. Igazán minimális eszközökkel, de annál nagyobb ügyességgel meglepően kedves és tetszetős, sőt mondhatni hatásos megjelenésű uszodát tudott kerekíteni a régi uszodából. A teraszt alátámasztó pillérekből képzett portikusz kitűnően keretezi azt a képet, amelyet az uszodába belépő vendég kap. Remek távlati hatást ad a főmedencével keresztbe állított gyermekmedence, a legegyszerűbb eszközökkel kiképzett igen finom kaszkád pillérrel. F ü r e d i munkájának legfőbb érdeme az, hogy az uszoda elrendezésével hogyan illeszkedett bele a természeti környezetbe, a szép fenyőligetbe, azt az emberi alkotással nem rontotta el — hanem ellenkezőleg felfokozta. Munkája e tekintetben szinte iskolapéldája lehet annak, hogy a magunkrakta épületek miképpen rendelődjenek alá a Természetnek — már csak azért is, mert az igaz alárendelődésből mellérendelődéssé válhat.

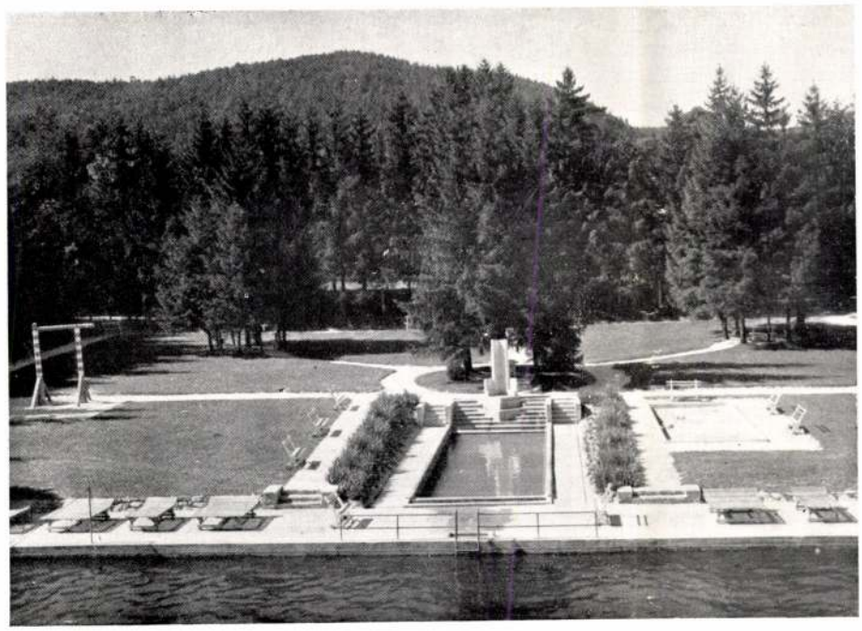

Fotók: Seidner

A Lövér-uszoda távlati képe

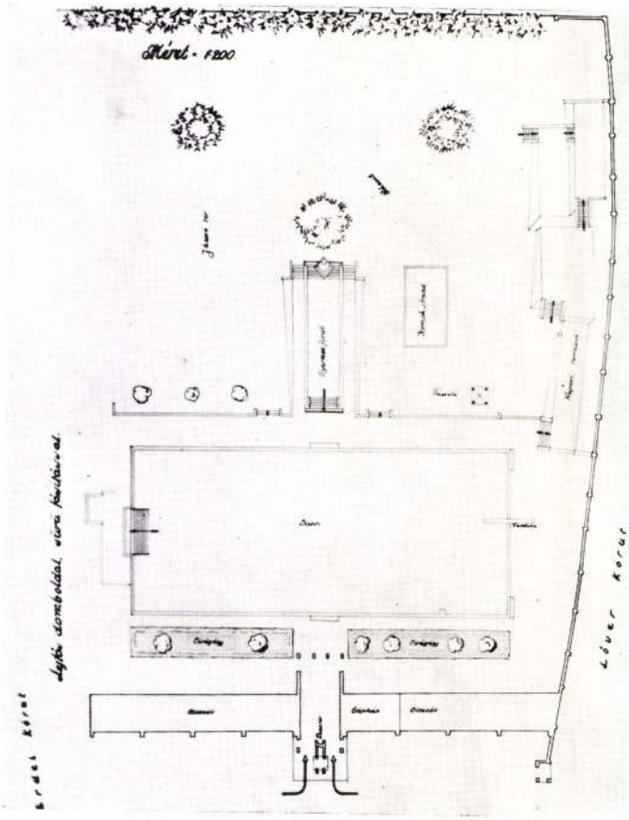

A Lövér-uszoda helyszínrajza Fotók: Seidner

A régi Sopron építészi tanulságai

Sopron Magyarország építészeti szépségekben talán leggazdagabb városa. Akinek érzéke, szeme van az építészeti szépségek iránt, naphosszat járhatja a Belvárost — s nem fog betelni a szépséggel, amelyet ezek nyujtanak neki. Mert ha érzi azt a szellemet, amelynek jegyében minden igazi építészet fogant, akkor lehetetlen, hogy észre ne vegye azt, hogy e város nagyobb építőmesterei, mint a kis, névtelen kőművesei, mennyire törekedtek a célszerűségre, mennyire ki tudták használni az adottságokat arra, hogy a felépített ház a maga korának jegyében célszerűbb, kedvesebb legyen. S nagyszerű volt e mestereknek az az igyekezete is, amellyel az egyes házakat az adott környezet egységébe beleillesztették, ahogy a maguk művét avval testvéri összhangba tudták hozni. S ez, az egységes, összetartó couleur local az, amiért Sopron annyira szeretetreméltó!

*

A XIX. század mindenekfölé helyezte a történelemtiszteletet. Úgyszólván mindent a történelem szemüvegével nézett, értékes csak az volt, aminek meg volt a maga történetadta pedigréje. Ez volt az értékmérés bázisa. Persze másfelől azt tartotta, hogy szorgos tanulmányai folytán ő maga bármely kor stílusában egyenlő alkotó készséggel bír s minden stílusban tud művészit alkotni: építeni, faragni, festeni... E véleményt képviselte bizonyára az is, aki megadta a jelt a régi barokk városház lebontására, hogy helyén felépíttessék a mai „renaissance" stílusú „palota"! S e felfogásnak ma is élő képviselői az új építészet zászlóvivőire azt mondják, hogy nincsen érzékük a mult művészete iránt. Nem szólok arról, hogy ma kevés olyan építészt lehetne találni, aki ilyen merényletre hajlandóságot mutatna — sőt a mai építészek java csak egyet mondhat, t. i. azt, hogy a régi Sopron minél nagyobb részét, minél jobban meg kell őrizni, minél jobban meg kell védeni, a régi girbegörbe utcákat ne bontsa le senki, egyrészt mert oda mai szellemű épületet, mai értelemben jó épületet az ottani telekviszonyok mellett úgy sem lehetne építeni — másrészt, mert ezek a régi bübájos utcák Sopron város részére jelentős és nagy értéket jelentenek: idegenforgalmi tőkét, amelyet semmiféle módon, a legnagyobb befektetésel sem lehet pótolni. Bátran megmondhatjuk azt, hogy minket maiakat erősebb és intenzívebb szálak fűznek a réginek értékeihez — mint a közelmultat. Mi a régit mint olyant becsüljük — s nem lelkesedünk a réginek talmi utánzatáért amelyet az utókor abban a hiszemben készít, hogy a mult igazi alkotásaival legalább is egyenlőértékű! És mi a multból nemcsak a nagy műveket, értékeket becsüljük, a regisztrált műemlékeket, hanem a mult szerény emlékeit is, amelyekből a régi kor építészeti hangulata összetevődik, az a környezet, amelyből a nagy alkotások kinőttek, amelyekben azok ma is élnek — amelyek híjával a legnagyobb műemlékből is halott és hideg múzeális tárgy lesz... H. P.

Kindererholungsheim
in Sopron
Arch.: O. Füredi

Vörös Kereszt gyermeküdülő Sopronban

Tervezte: Füredi Oszkár

Egy emberbaráti alapítvány tette lehetővé azt, hogy Sopronban a Lövereken 40 gyermek részére egy erdei üdülőház épüljön fel. Mint ahogy az mínálunk szokott lenni, az épületet csak a legvégsőkig menő takarékossággal lehetett megépíteni, mert alig 23.000 pengő állott rendelkezésre erre a célra. A tervező ügyes és egyúttal takarékosnál takarékosabb szerkezetre módot adó alaprajzi elrendezéssel tudta megoldani a kitűzött feladatot. (Összehasonlításul megemlítjük azt, hogy a legutóbb Svájcban épített ifjúsági üdülők ágyankénti költségei 860—120 sv. fr. közt mozognak! Tehát 75—

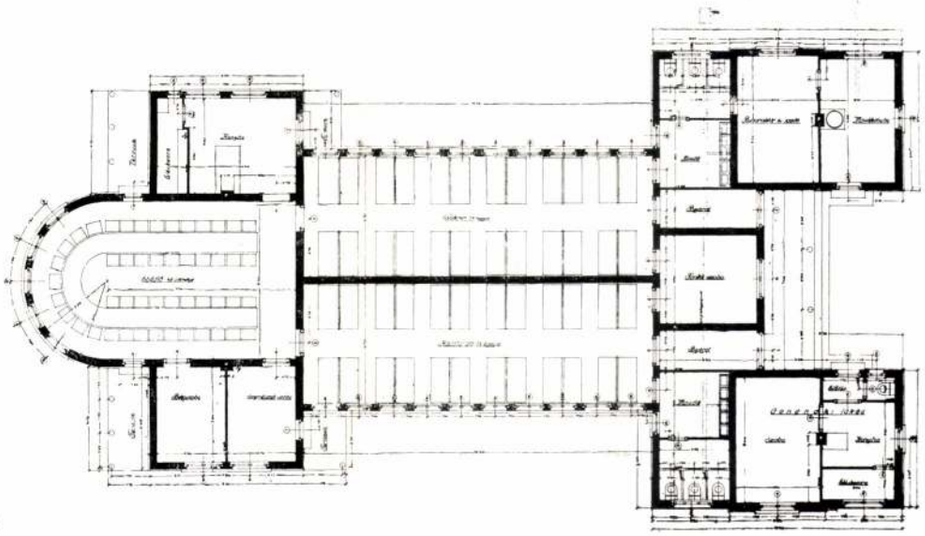

Alaprajz

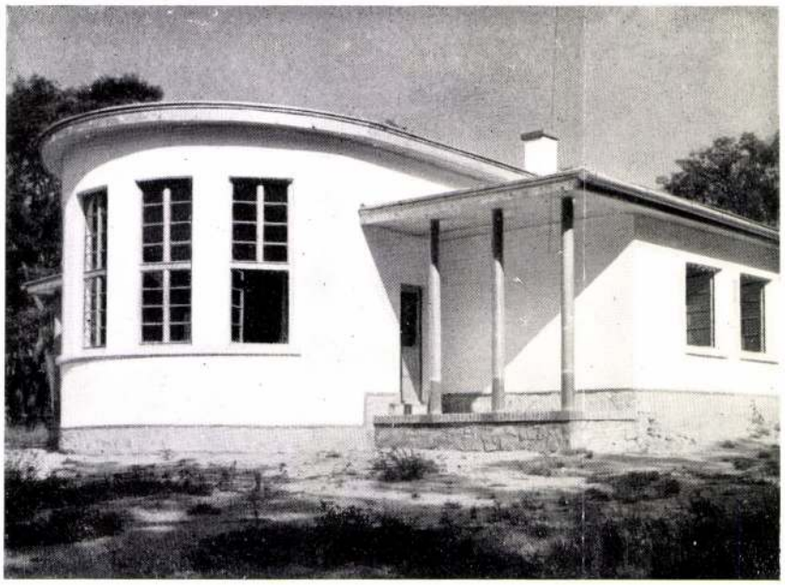

Kindererholungsheim in Sopron
Arch.: O. Füredi

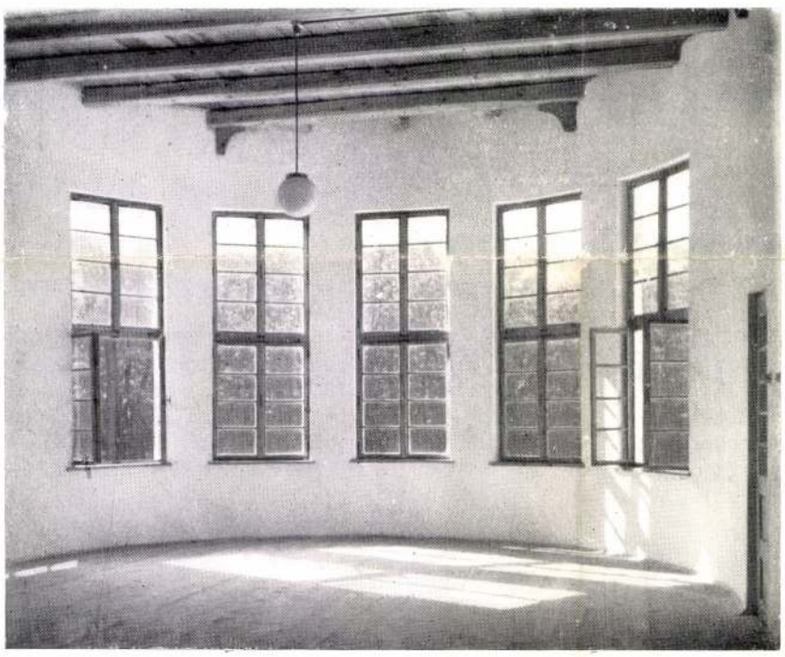

Teremrészlet

120%-kal magasabbak a soproninál.) Természetesen ilyen esetben nem lehet azt várni, hogy az épület valami pompázatos formát kapjon — és épp ezért kell véleményünk szerint Füredinek érdemül felróni azt, hogy architektonikusan is megnyerő megjelenésűvé tudta tenni ezt a szerény eszközökkel létesített üdülőt, a nélkül, hogy az szegényesnek hatna! Az egyszerűség itt egy nemes egyszerűség, a szükösség — rátarti szűkösség. Az anyagiak hiányát a szellemmel, a munkával, az odaadással pótolja. S úgy tetszik, hogyha középületeink igen nagyrészénél — nevezetesen a háború utáni építőkorszak termékeinél! — a felesleges, talmi, nagyzoló, semmitmondó „díszítések" egy töredékét megtakarítottuk volna, ha az építész elhagyta volna a műkőcirádákat — melyekkel nemzeti érzéseit akarta kifejezni, a mult emlékei iránti formális tiszteletének nyilvánítását kívánta leadni! — akkor az így megtakarított összegekből Csonka-Magyarország erdőit tele tűzdelhettük volna a sopronihoz hasonló nyári üdülőházakkal, amelyekben erőt és egészséget szerez fiatalságunk azokra a nehéz feladatokra, amelyek reánk várnak. S úgy tetszik, hogy ez inkább szolgálta volna a nemzeti géniuszt, mint pl. a felsőmagyarországi renaissance üde ornamentikájának működaganatokba merevítése, vagy művészeti multunk bármely más elemeinek elismétlése! nb.

Déry Attila: Klasszikus formatan

TERC kiadó, 280 oldal, 163 képtáblával

ÍZLÉSESEN megformált tankönyv, precíz példatár Déry Attila újabb kötete. A klasszikus formatan évszázadokon keresztül az építészeti tanulmányok alapköve volt. A 20. század első harmada után ez megváltozott, de a modern építészet funkcionalista megközelítésének mégsem sikerült eltüntetnie a klasszikus formákat. Déry Attila a nyugati építészet formahasználatát az 5. századtól egészen az 1950-es évekig tekinti át, azt az időszakot, amely az antik formák önálló alkalmazására épült. A további történetet nem érinti, csupán egy talányos zárótétellel utal rá: „A történelmi formák tisztelete elment az abszurdumig.... És saját dogmájából kiindulva olykor éppen olyan merev és olykor korlátozottan használható együtteseket produkált, mint a korai bauhauslerek. Ez azonban még nem befejezett folyamat." Az építészeti dekonstrukció korában a klasszikus formatan kissé elavult megközelítésnek tűnik, de csak a felszínen. Mert ahogyan Déry nagyon bölcsen megjegyzi a könyv elején, „hatalmi viszonyok, társadalmon belüli kapcsolatok bemutatására semmi sem alkalmasabb az építészetnél, amely a rangsor tükre", és e viszonyok észleléséhez fontos az építészeti jelek elsajátítása. Nemcsak a formakövetés, de az attól való eltérés is jel. Az évezredeken át csiszolódott formák, az idővel díszítőelemmé vált funkcionális részletek viszonyulási alapot kínálnak a dekonstrukciónak is. Déry nem tesz összehasonlításokat, hanem ahogy előtte minden nemzedék minden formatan tanítója, ő is pontosan összegzi és csoportosítja az építésznek felkínálkozó formák sokaságát. Meghatározza az egyes korokban használt arányok karakterét, definiálja a hagyományos görög-római formai eszköztár kifejezéseit. Nem a régi építészet értékeit hangsúlyozza az újabbal szemben, hanem alapokat kínál egy szellemi építménynek: a tudásnak. Jeleket mutat, amelyeket használni nem kötelező, de felismerni igen, hiszen ez az építészeti alkotás olvashatóságának alapja.

Mújdricza Péter: Mikropolisz

Budapest, 2005, 328 oldal, 53 kép

SORSZERŰNEK tűnik, hogy ez a kellemes külsőbe öltöztetett, meglehetősen vaskos kötet magánkiadásban látott napvilágot. Nem lehet véletlen, hogy egyetlen építészettel foglalkozó kiadó sem állt mögé, nem érezte saját ügyének, hiszen maga ez a tény is rímel a kötetben leírt prófeciákra. Mert Mújdricza Péter, a gyakorló építész, avantgárd alkotó, író, gondolkodó, a ma „érvényes" építészeti, városalakító és életviteli normák lehetetlenségéről és tarthatatlanságáról szól.

Kötetbe gyűjtött írásai közül több e folyóirat hasábjain jelent meg először, s ez bizonyos megnyugvással tölti el a lap szerkesztőit. Hiszen olyan személyiségről van szó, aki az építészetet, a kultúrát, az épített környezetet a felelősség teljes spektrumában gondolja át, szemléli és műveli is. Mújdricza írásai – és a kötetben bemutatott, elemzett vagy akár csak illusztrációként felbukkanó építészeti, képzőművészeti művei – a környezet, az élet fennmaradásáért szólnak, amelynek ugyan fontos része az építészet, de az alap, a kiindulópont maga a túlélés, a civilizáció hosszú távú megmaradása. Ez a nézőpont-váltás a megszokott építészeti gondolkodáshoz képest megdöbbentő igazságok kimondásához vezet. Mújdricza műveltsége, érzékenysége, filozófiai jártassága és elszántsága képes egységbe foglalni a szocreáltól a mélyökológiáig, az utópiától a tradícióig vezető vonulatokat, azokat az eseményeket, kiállításokat, konferenciákat, bemutatókat, amelyek az utolsó 10 évben Magyarországon és Európában meghatározták az építészet jelenét és jövőjét, és ezzel egy pozitív képet is megrajzol létező, felkutatható hiteles irányokról.

A szerző fejezetenként jut előre, a pusztítás (Detonáció) rémképétől az önszerveződő, életképes, belső energiákra alapozó Mikropolisz megvalósítható ideáljáig, hitelesítve, hogy az építészet még mindig tevékenyen részt vehetne a fenntartható jövő alakításában. Zárszavában azonban Kunszt György ezt a csak nyomokban fellelhető jelenséget túlértékeli. Véleményem szerint felnőtt korban kissé késő – mondjuk az építészeket – átprogramozni a fenntartható jövő szellemében történő alkotásra. Előbb kéne kezdeni, alapfokon, a szociálpszichológusok szerint „attitűdtárgynak" nevezett gyerekkori kötések tudatos kialakításával. Egy-egy fogalom, pl. természet és ember azonos entitásának játékos-mesélős ismétlése óvodás, okosabb újramagyarázása kisiskolás korban. Erre a tekintélyalapú mintára építhet a kísérletező-elemző oktatás, később. Ha ezt nem kezdjük el holnap, nincs okunk optimizmusra.

Sz. Gy.

Füredi Oszkár emlékkiállítás

HAP Galéria, Budapest 2005. március 24. – április 22.

FÜREDI OSZKÁR (1890-1978) Sopronban született és építészi munkássága is szülővárosához kötődik. A modern magyar építészet számottevő, bár kevéssé ismert alakjának művei egy vidéki településen találhatók, így némileg elkerülik a széles közönség figyelmét. Ez az emlékkiállítás most kiváló alkalmat nyújt a megismerésre.

Tanulmányait a budapesti Műegyetemen kezdte, majd a müncheni Művészeti Akadémián folytatta. Oklevelét 1912-ben szerezte meg. 1914-ben hazajött és bevonult katonának. Építészi munkássága az első világháború befejezése után, 1918-ban indult. Az 1920-30-as években sorra készítette Sopron 20. század elejei városképét meghatározó, jelentős alkotásait. Ezek közül a következőket emeljük ki: A Trebitsch-féle selyemgyár és munkáslakások (1925), melyek megtervezését pályázaton nyerte. A téglaburkolatú, felülvilágítós ipari csarnok és szalagablakos lakóépület modern ipari építészetünk korai értékes emléke. Kár, hogy az épületek új tulajdonosa ezt nem kímélte, a téglaburkolatot levakolta, a szalagablakokat megszüntette. Számos lakóháza és panziója közül a Bettelheim Lipót számára a Mikovinyi utcában 1932-ben épített, kubusosan tagolt tömegű családi lakóépületet említjük meg. Legkimagaslóbb műve a Lővér uszoda bővítése 1934-ből, öltözők sorával és karakteres toronyépítményével. A Vöröskeresztes Otthon félköríves záródású terme 1935-ből a kor jellegzetes formaképzését mutatja. A második világháború bombázásaiban – sajnos – elpusztult. Szépen kanyargó, íves lépcsőházaiból egész gyűjteményt lehet összeállítani. Tervezett hegyes, erdős környezetbe illeszkedő evangélikus templomot Brennbergbányára és ívesen hajló sorban bányászlakásokat. Ausztriai pályázatokon is sikeresen szerepelt. 1945 után az állami tervezésben dolgozott, mint kiemelt tervező.

A HAP Galéria kiállításai az építészeti értékek dokumentálásán túl az emberi kapcsolatok megőrzésének is fontos állomásai. Ezt a kiállítást Csíkszentmihályi Péter egyetemi tanár nyitotta meg, aki tanítványaival Sopronban az építész munkáit kutatja. Winkler Barnabás, a Galéria tulajdonosa elmondta, hogy az eredeti dokumentumokat főleg a magyar Építészeti Múzeum gyűjteményéből és a Soproni Levéltárból kapták kölcsön, a színes fotókon pedig az épületek jelenlegi állapotát mutatják be.

Timon Kálmán

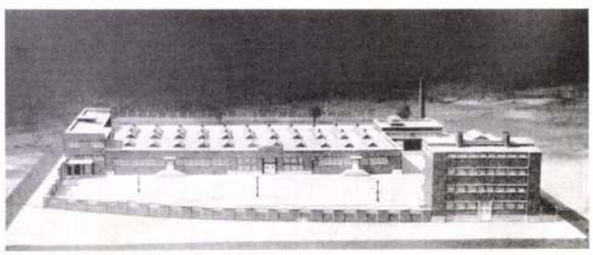

TREBITSCH FÉLE SELYEMGYÁR, SOPRON, 1925

LŐVÉR USZODA, SOPRON, 1934

BETTELHEIM LIPÓT LAKÓHÁZA, SOPRON MIKOVINYI UTCA 32, 1932

TREBITSCH FÉLE SELYEMGYÁR, SOPRON, 1925

Füredi Oszkár

Tervezte az alábbi épületet.

Magyar Kultúrszemle

1939. I. n. 57. l.

(Lövér penzió Sopronban.)

Füredi Oszkár
építész
Sopron

MMÉÉvk
1934.205.l

ORENSTEIN és

Iroda

VI., Andrássy-

M. kir. állami vasgyárak központi igazgatósága.

Árlejtési felhivás.

yitra vm.) község 21/909. számu határozatával egy **ártézi)-kut** létesitését szándékolván, erre nyilvános

község főterén létesitendő; előirányzott mélység gállapitott befejező furócső belső átmérője 104/114 eláthatólag átfurandó talajrétegek lágy agyag és

csakis erre a célra szolgáló és a községi előljáró- sen kapható ürlapon lehet tenni, ennek III. rovatá- ő minden, az ajánlattevő által a szerződéstől kivánt

minta, mely a feltételeket tartalmazza, ugyancsak óságánál kapható, és a Magy. Kir. Országos Vizépi- Közegészségügyi mérnöki osztályánál betekinthető ove-utca 3.)

vállalkozók ajánlata vétetik figyelembe, kik maguk foglalkoznak kutfurással, a munkálatok a vállalkozó adhatók nem lesznek,

tok legkésőbb **1909. évi augusztus hó 20-ig** a ága cimére zárt boritékban küldendők, vagy adandók rati uton érkezett ajánlatok figyelembe nem vétetnek. fenntartja magának a jogot, hogy a beérkezett az egység vagy átalány árakra való tekintet nélkül választani, esetleg a furás létesitése tárgyában kedhetik.

zott **6000 koronáért** percenként 80 liter viz ga- zmedence is állitandó.

öltség a 6000 koronában bennfoglaltatik. A kut e a kut átadásakor illetve annak átvételekor lesz

tik, hogy a 2 km. távolságra fekvő szomszéd furatott egy kut hasonló mélységben és vizbőséggel.

Füredi Oszkár
épitész

Róm. kat. templom
Brennbergben, terverte
irod fenti

Reményi Viktor:

Brennbergbánya
szociális fejlődése
Soproni Szemle
1941. 2, 3,

T.

EUROPA

film-, könyv-, lapterjesztő és könyvkiadó rt.

Budapest, V.,

Visegrádi-utca 36.

Füredi Oszkár, ápítén

Lóvér szálló Terve, Sopron 1929-30

Fotók

36-37

Magyar

Epitomüvészet Bp. 1983

83/2

Füredi Orkár, építész

L. Alpár Ignác

Pusztai L. A magyar építészeti múzeum 35

Magyar

Építőművészet, Bp. 1983 83/2

Füredi Oszkár, építész

L: Kozma Lajos

–: A harmincas évek építészetének kronológiai táblázata 6–8

Magyar Építőművészet. Bp. 1983 83/2

Füredi Oszkár, építész

Sopronban a Vasöntöde épületének emeletén tervezte a 250 személyes Kulturházat 1950-ben. 16.old

Winkler Oszkár: Sopron művelődési középületeiről. 1.old

Soproni Szemle. Helytört. Folyóirat. XII. 1958. Sopron

Füredi Oszkár

tervezte a Brennbergbányai sorhá-
zat 1933. 239 sz. reprodukció.

Merényi Ferenc: A magyar építészet
1867-1967. Budapest 1970.

931

Füredi Oszkár

Soproni épitész, tárlatokon tervei szerepeltek.

Csatkai Endre: A soproni képzőművészet története
Sopron 1962. 36.l.

Füredi Oszkár

Alkotásával szerepelt a XII. Nemzetközi Épitész kongresszus alkalmából rendezett kiállitáson.

Az Est, 930.IX.7.

M.D.K.

Füredi Cezár, építész

tervei szerint épült a soproni uszoda- és strandfürdő.

Dr. Bierbauer Virgil: Sopron, város szerverési tanulmány

A Magyar Mérnök- és Építész-Egylet Közlönye, Bp.
1934. 68. kötet. 278. old. 1 á.

MDK

Füredi Oszkár

Lőversporttér, cer.

Soproni Képesm. Kör 30.kiáll. 1940.máj.

Sopron

családi házak üreditől

Tér és Forma, 1935 VIII. 339

MDK

Füredi Oszkár

Dr.B.V.: A Liége-i nemzetk. építészeti terv-kiáll. Tér és Forma 1930. 7. sz. 302.l.

Építészet - világi

Textilgyári épületek, Sopron - Füredy Onkár

Tér és Forma, 1930. III. évf.

382-420 c.

A XII Nemzetközi Építész-
kongresszus alkalmával
hemutatott magyar munkák

Építénet - világi

Üdülő, - Sopron - Füredi Onkár

Tér és Forma, 1930. III. évf. 11.?

478-479. l. Komor János: Soproni polgári otthon.

Fürcdy Ödkár építész

Tér és Forma, 1930. III. évf.

382 - 420.o.

A XII Nemzetközi Építész-
kongresszus alkalmával
bemutatott magyar munkák

Füredi Orvos építés

Tér és Forma, 1932

V. évf. 239-248. o.
Dr. Bierbauer Virgil: A tervezés építése
és a családi ház.

Füredi Oszkár építén

Tér és Forma, 1930. III. évf.

478 – 479. l. Komor János: Soproni polgári otthon.

Füredi Oszkár építész

Tér és Forma, 1929

I. évf. 293-298.
dr. Csatkai Elemér: Egy toponi
épitész naplójából.

Füredi Oszkár építész

Tér és Forma 1938. 289-290

A szegedi Löver-palotáról

Építészet - világi

Füredi Oszkár művei:
Trebitsch-sehemgér, Haas-fonógyár (Sopron)
szidótemető kapúja (Csorna), magánházak

Tér és Forma, 1928

I. évf. 293-298.
dr. Csathai Elemér: Egy soproni
építész naplójából.

Füredi Oszkár építén

Tér és Forma, 1929

II. évf. 133-139.

Komor János: Fürdőépületek.

Füredi Oszkár építész

Sopron ,Lövér szálló

Tér és Forma, 1934 VII. 336

Epitészet

világi

Sopron, családi házak, Füredi

Tér és Forma, 1935 VIII. 339

(12)346-350

Füredi Oszkár építész

Sopron, Hornház

Tér és Forma, 1935 VIII. 339

Füredi Oszkár építész

Brennberg bánya, házak

Tér és Forma, 1934 VII. 58

Füredi Oszkár

A brennbergi bányai nyugdíjasotthon házai

Terverte fenti

Repr.

Tér és Forma

1934. 2. sz.

FÜREDI OSZKAR, építész

Sopronban a harmadik Károly-kilátó építése.1936-ban 50 pályázó közül Winkler Oszkar építészmérnök nyerte el az építést.Kivitelező Füredi volt.Alsó része kőből épült, a három középső emelet téglából és a felső csigalépcső vasból készült. 20.6 m. magas. 174.old

<u>LORANT ODON:</u> Kilatók Sopronban 171.old

Soproni Szemle, Helytörténeti folyóirat, XXVI. évf. 1972. 2.szam.

FÜREDI OSZKAR, építész

A soproni közgyülés kizárta a városi munkákból Füredi Oszkar épitészt, az épitési direktórium osztályvezetjét. A jogtalan intézkedést a BM semmisitette meg, Győr-Sopron megyei 2. számu Levéltár, Sopron.-17329/1920 polgm. 310.old. 33.jegyz

KORNYEI ATTILA: Üldözöttek ellenállása Sopron megyében a fehérterror éveiben/1919-21/. 299.old

ARRABONA, A Xantus János Múzeum Evkönyve, 15.szam. Győr, 1973

FÜREDI OSZKÁR ép.

HADIK András: A modern építészet a magyar építészeti múzeumban. = Műemlékvédelem, XXXV.évf.1.sz. 1991 61.p.

Hagyatéka

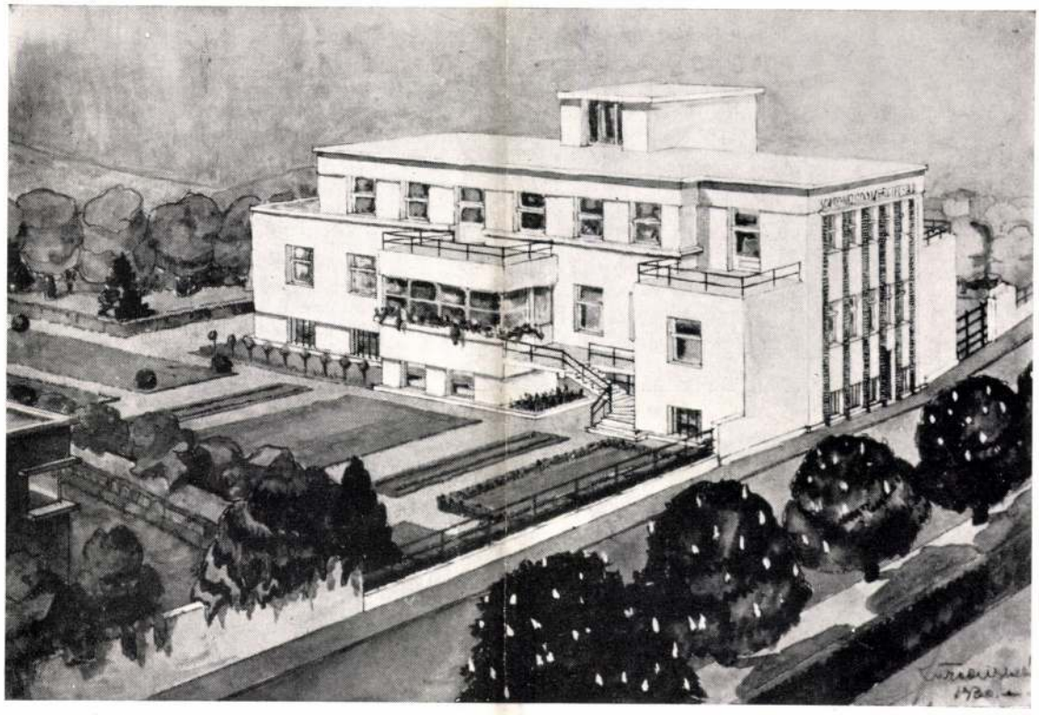

SOPRONI POLGÁRI OTTHON

Füredi Oszkár munkája

Az épület üdülés céljára szolgál 22 személy részére. Az elgondolás minden akadémikus sallangtól mentes, kizárólag a szükséglet, az égtájak, a beépített terület előnyös kihasználása és a szükséges belső közlekedési kérdések kielégítése volt a szempont. Akkor is így volna ez, ha a homlokzat más formákat mutatna, mint amilyeneket tényleg mutat, mert nem győzöm ismételni, hogy a modern építészet nem áll sima falakból és lapos tetőkből, hanem egy egészen új szemlélet, egy gyökeresen megváltozott építő elgondolás képezi alapját.

Füredi Oszkár tervében két emeletsoron helyezkednek el a lakóhelyiségek. A félemeleten a lépcsőházból tágas nappali tartózkodó és előcsarnokba jutunk, ahonnét két rövid folyosó nyílik, amelyek a szobákhoz vezetnek. Az épület főhomlokzata nem az uccára, hanem a kert felé néz, erre orientálódnak a nappali tartózkodó nagy üvegablakai, a földszinti és az emeleti nyitott terraszok. Az emeleten egy orvosi és egy

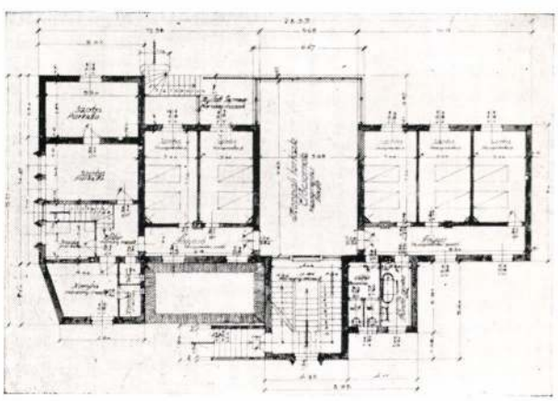

Földszinti alaprajz

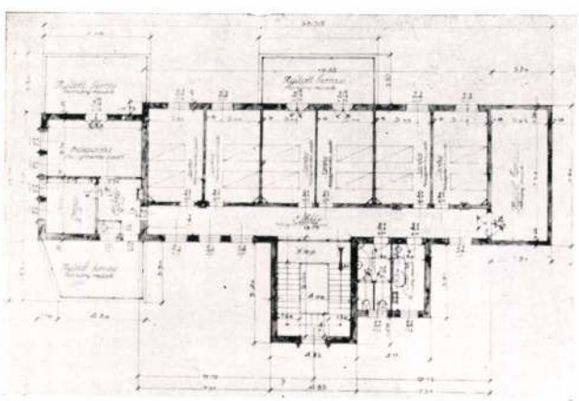

Emeleti alaprajz

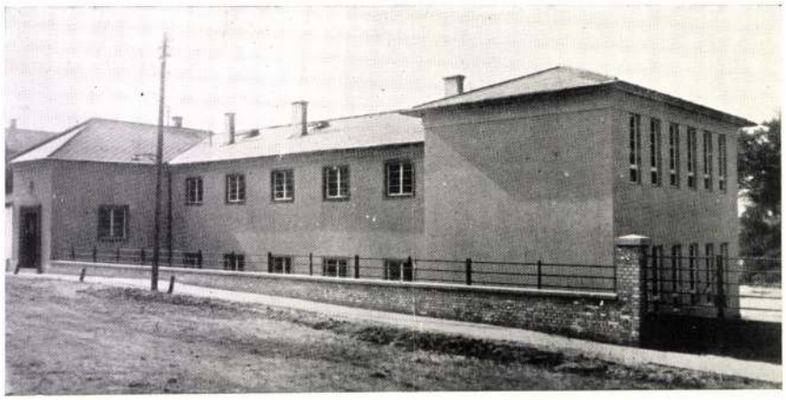

Udvari homlokzat

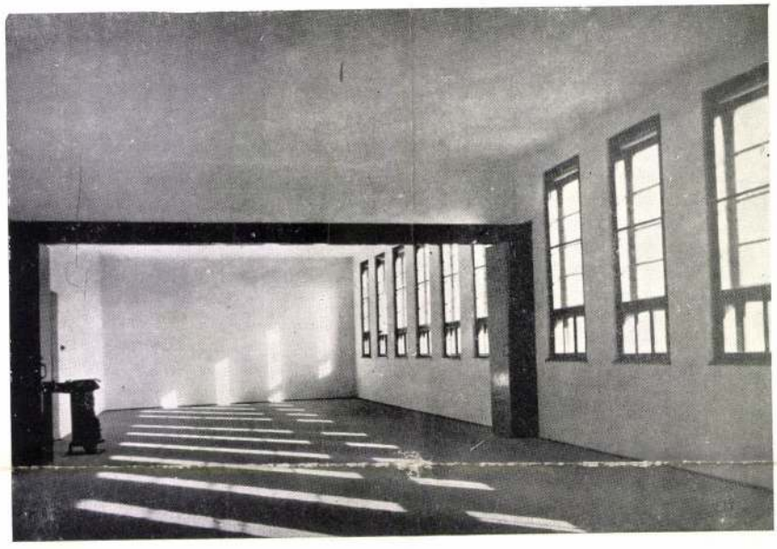

Összenyitott termek

Lépcsőház

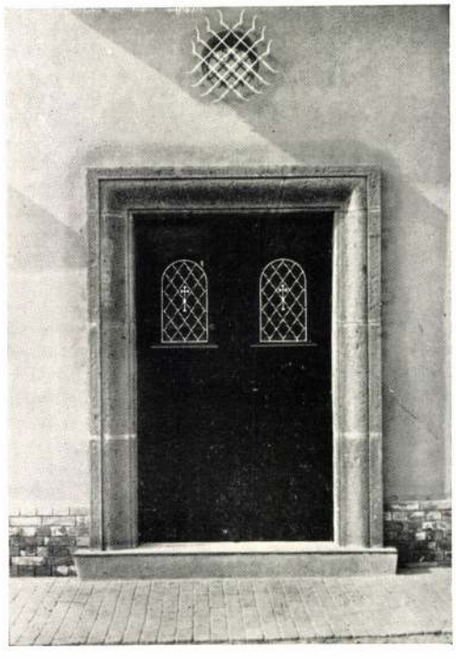

Bejárati kapu

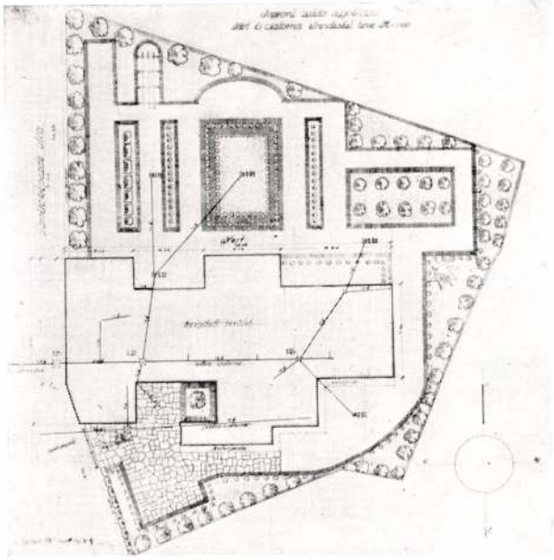

Helyszínrajz

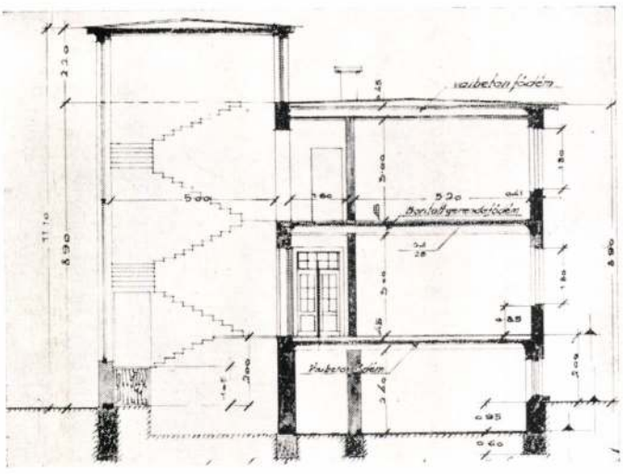

Metszet a lépcsőházon keresztül

betegszoba egészítik ki az intézményt, míg a konyha, gazdasági helyiségek a souterrainben nyernek elhelyezést. Amint a helyszínrajzból látjuk, az épület meglehetősen szabálytalan telken helyeződik el és a telek szabálytalan formáját a parkírozási terv igyekszik kiegyensúlyozni. Ezzel kapcsolatban nem mulaszthatom el megemlíteni, hogy mennyire szükség volna a kertkiképzés komoly tanulmányozására és fejlesztésére Magyarországon. A Műegyetemen édeskeveset tanítanak belőle, az onnét kikerült fiatal építész még azt hiszi, hogy szép kertet csinálni az mindenesetre ornamentika kérdése. Pedig ami áll az épületre, az áll a kertre is: az alaprajz nem ornamens, hanem egy gondolat vetülete, amely formailag gyökeresen más törvények szerint kell, hogy készüljön, mint a díszítő motívum. Megfigyelhettük, hogy hazai pályázatainkon mennyire kis szerep jut a kerttervezésnek és ennek megfelelően nyilvános és magánkertjeink milyen kevés igazi művészi értéket reprezentálnak.

E kis kitérés után még csak azt akarom Füredi Oszkár tervéről megállapítani, hogy architekturája a két látható fronton némi ellentmondásban van egymással, főleg ami a vertikális és horizontális vonalvezetések dolgában tapasztalható. Egy-egy front azonban magábanvéve jó egyensúlyban van és bizonyos mértékig szinte magán hordja az üdülőház egészséges jellegét.

Komor János

KÉT WEEKENDHÁZ

Opaterny Flóris munkája

A weekendház műfaja minálunk tulajdonképpen új fogalom. Elmult időkben csak nyaralókat építettek hasonló rendeltetéssel, a mostani élet azonban új igényekkel lép fel, a nagyváros lakossága angol és újabban főleg amerikai példán okulva, mind szívesebben menekül ki a heti munka elvégeztével a szabadba, zöldbe, víz partjára. Igy tulajdonképpen nem tölt hosszabb időt az ilyen kirándulások céljára épült házban, hanem egy-két-három napi üdülésre szolgál a weekendlakás mindössze. Ujabban asztalosárugyárak megvalósítják a modern építészetnek egyik sarkalatos tételét: szériában állítják elő a weekendházakat különböző típusok és igények szerint. Természetesen ezeknél a házaknál a főszempont az olcsóság, mert egyrészről nincs szükség nagy hőszigetelő képességre, sem pedig a házak hosszú élettartama nem játszik döntő szerepet, másrészről pedig a hétvégi üdülés nem szabad, hogy sokba kerüljön.

Opaterny Flóris két weekendháza a maga egyszerűségében egy-egy meghatóan kedves művészi munka. Mind a két épület festői szépségű, dús növényzet között búvik meg és kitünően illeszkedik be a kerti tájképekbe. Maguk az épületek népies reminiszcenciákkal készültek, azonban bizonyos, hogy a nyeregtető ilyenfajta épületeknél nemcsak a legolcsóbb, hanem a legjobb lefedési mód is. Megkockáztatom ezt az állítást,

1. számú ház két homlokzati nézete

ha mindjárt rám is húzzák ezért a vaskalaposságot, mert tapasztalásom szerint egész Európában, talán csak Capri kivételével, minden nemzet országának minden vidékén ezt a tetőformát használja a nép.

Opaterny házainak alaprajzai, amint látjuk, igen szerény igényekre vannak szabva. Az első épület két szobát, konyhát, fürdőszobát, verandát tartalmaz. Nem értem egészen, hogy a két szoba miért van egymástól elválasztva a konyha által és hogy miért kellett éppen a fürdőszobának egy kis csukott erkély. A másik ház csak szobákat tartalmaz és pedig kettőt a földszinten és egy kis hálófülkét beépített szekrénnyel és ággyal a padlástérben. Megjelenésben ez a második ház kevésbé tetszik, erősen tiroli íze van. Rendkívül artisztikus mindkét épületnél, a kert, amely sajátos sziklás megoldásával, érdekes angolos virágcsoportjaival minálunk ritkán található szépségű.

Az interieurök egyszerűségükben is szépek és szinte feszültséggel teltek. A veranda virággal népes ívei, a lakószoba famennyezete, fehérfalas hangulata szinte a népművészet romlatlan leve-

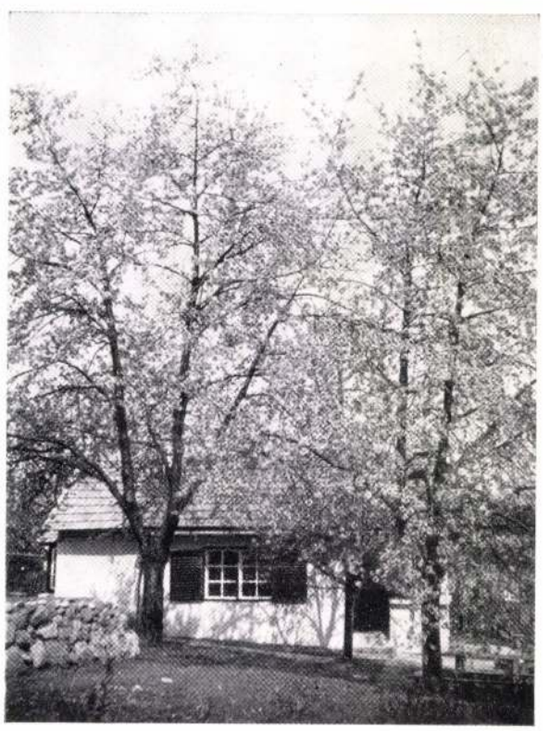

1. számú ház oldalhomlokzata

Verandarészlet

Füredi Oszkár építész

LAPKIADÓ VÁLLALAT
SAJTÓFIGYELŐ SZOLGÁLAT
Budapest VII., Lenin körút 9—11
Telefon: 227—651, 221—285

GYŐR-SOPRONMEGYEI
HÍRLAP, GYŐR

1956 APR 4.

1470

A „SOPRONI VASIPAR TÖRTÉNETE"

Kiállítás a Lábas-házban

Alig van Sopronnak olyan része, amelyet jobban megviselt volna a bombázás, mint az Orsolya tér. Két remek körerkélyes palotája annyira megrongálódott, hogy le kellett bontani. A tér közepén álló bájos kút majdnem teljesen megsemmisült. Mégis azt, aki a régi Sopront jól ismerte és ma a térre téved, örvendetes meglepetések érik. A Városi Tanács tetemes költséggel helyreállíttatta a megsérült Orsolya téri Általános Iskolát, és a Lábas-házat.

A Lábas-ház ritka építészeti stílus Magyarországon, de Bécsújhelyen és a Szepességben is megtalálható, mert hiszen a középkor végétől a kereskedőházakat a kalmárok úgy építették, hogy a ház emelete alatt árkádos folyosó volt. Így esőben, szélben is kirakodhattak a bolt előtt. A régi Sopronban nem volt látható a Lábas-ház. Bár a most feltárt műemléket a XVII. században építették, a boltíveket elzáró újabbkori falazásokat csak a bombázás tárta fel. A légnyomás lesodorta a Lábas-házról azokat a kőfalakat, amelyekkel az épület árkádjait elzárták és a soproniak meglepetten tapasztalták, hogy az Orsolya téri épületek egyike különböző nagyságú ívnyílásokkal fordult a tér felé.

1954-ben a Népművelési Minisztérium vette gondjaiba a már ritkaságszámba menő Lábas-házat és azt helyreállíttatta, hogy a soproni Liszt Ferenc Múzeum rendelkezésére bocsássa. A helyreállítást Füredi Oszkár soproni építész ötletesen oldotta meg. A korábbi jellegtelen hatású épületet visszaállította eredeti barokk jellegében. Az ablakrácsok megtervezésében sem az apró részleteket igyekezett kidolgozni, hanem az egész épület általános hangulatához igazodva adta meg annak barokkos jellegét. Az emeleti részen a hajdani iskolatermet hatásos famennyezettel igazi díszteremmé varázsolta.

Ma, április 4-én, felszabadulásunk tizenegyedik évfordulóján ebben az épületben nyílik meg a Liszt Ferenc Múzeum kisipari osztályának kiállítása „A soproni vasipar története" címmel.

A soproni Liszt Ferenc Múzeumnak számottevő kisipari emlékei vannak. A ma megnyílt múzeum célja, hogy évenként más és más régi iparág fejlődését mutassa meg. Elsőnek a vasipar története került sorra, hiszen Sopronnak ma már fejlett gyáripara van, amelynek munkásait érdekli az a történeti út, amelyen a mai, modern gyáriparig eljutottunk. Erre felel a múzeum első kiállítása, amely bemutatja a legrégibb kohók munkáját. Nemrégen majdnem kétezer éves vaskohó tárult fel a Sztálin téri új bérház építésénél. A múzeum emeleti helyiségeiben, az előcsarnokban képeken látható a Lábas-ház története. A belső nagyteremben sorakoztatták fel a soproni vasipar remek emlékeit, amelyek fejlődési sorrendjükben bizonyítják az ember küzdelmét és győzelmét a vas megmunkálásában az ókortól egészen napjainkig.

A terem baloldali részében a Magas-hídnál feltárt I.—II. századbeli vaskohó maradványait láthatjuk. Igen érdekes a keltakori vascipó, amely Magyarfalváról került a múzeumba. Ezen az oldalfalon van az ókori vasolvasztás rekonstrukciós képe, amelyet Sterbencz Károly festőművész készített. A múzeum történeti dokumentumonként sorakoztatja fel a különböző vasipari szakmák termékeit: a szegkovácsokét, a lakatos céhek, a harkai kovácsok, a reszelővágók fennmaradt termékeit.

A kiállításon igen értékes vasipari dokumentumok is vannak, például Klauzál Gábor 1848-as rendelete, amellyel a céhenkívüli mestereknek iparuk folytatását engedélyezi. A régi céhlevelek mellett érdekes a vasipari kereskedelem néhány fennmaradt emléke is.

Az új múzeum első bemutató kiállításán is meggyőződhetünk arról, hogy nem volt hiábavaló a múzeumi dolgozók fáradságos munkája. A múzeumi anyagok összeválogatásánál arra törekedtek, hogy a történelmi összefüggéseket megmutassák. Ezzel elérték, hogy világos, áttekinthető anyagot adnak a vasipar soproni fejlődéséről.

Megtalált boldogság

Éppen jókor látogattam meg Gősi Sándor bácsit. Búcsú volt Kisbabozon. Tizenegy óra lehetett, de a család többsége már együtt ünnepelt. A nagy asztal szélén Buza János, a jehértói sógor ült, bal felől a vejétávolabb a vő öccse, s az asztal másik szálán pedig Gősi Sándor nőssik ember sorba nőtt unokája. Előttük színig telt poharak emelték a hangulatot. Mert volt ám hangulat: »Kevés beszéd, sok nóta.« Ha bort iszik, ez az öreg Gősi szokása.

Buza János új nótába kezdett. Holla, bánatos dal töltötte meg a szobát, Sándor bácsi pedig a pipafüsttől kissé rekedtesen kísérte a jehértói sógort:

»Nincsen csillag, de sötét az éjszaka,
Lehullott a reménységem csillaga.«

Amikor véget ért a nóta, az öreg felemelte mutatóujját, és úgy csitította a fiatalabbakat:

— Tudjátok, mikor daloltam én ezt először? Negyvenkét évvel ezelőtt, amikor Amerikába mentem. Tizennégyben mentem Ohióba. Boldogságot keresiem. Mert akkor nem úgy volt ám, mint most — biccentett unokája felé. — A mi reménységcsillagunk akkoriban Amerikában volt. En is elindultam érte, de úgy ahogy a nóta mondja: Lehullott a reménységem csillaga.

Gősi Sándor hat évig volt Amerikában. Emberfeletti munkát végzett egy ohiói vasgyárban. Nehezen, nagyon nehezen összekuporgatott kétezer dollárt, ezret azonnal a bankba tett, hogy kamatozzon. Hatévi távollét után aztán bement a bankba és ki akarta venni az ezer dollárt.

— Majd utána küldjük, csak utazzon nyugodtan haza — mondták neki.

Öt hold földet vásárolt a hazahozott ezer dollárból, s amikor a másik ezer is megérkezett — koronában fizették ki — már csak annyit ért, hogy egy pár csizmát vásárolt rajta a téli vásárban. Közben itthon is gürcölt annyit, hogy két embernek is sok lenne. Már éppen házat akart építeni, amikor jobb keze vérmérgezést kapott. A gyógyulásra elfogytak az összekuporgatott fillérek. De Gősi Sándor megint talpra állt. A szomszéd faluban megvette az építőanyagot a házhoz. Fogatja azonban nem volt, nem tudta hazahozni a téglát és a fát. Elment a nagygazdákhoz, segítsék ki, akár fuvardíjat is fizet. De a nagygazdák nem segítettek neki. Ellenkezőleg, ha négyszem között voltak, azt mondták, hogy már ez a rongyos is kapaszkodik.

— És mit gondoltok, ki segített? — kérdezte az öreg. — Aztán feleletet sem várva, folytatta: — Ezek az emberek, akikkel most együtt dolgozom az Uj Életben.

— No, de most már elég ennyi — fejezte be a szomorú történetet. — Ujra felzendült a nóta, mégpedig az öreg Gősi kezdte. Azután egy pohár bor következett, megint egy nóta, megint egy pohár bor. Végül azt vették észre, hogy borozgatás közben újra beszélgetünk.

— Hogy is volt, nagyapa, amikor beszédet mondott — csalogatta valamelyik vendég az öreg szavait.

— Ötvenkettő telén, még egyéni gazda koromban elküldtek Parádra üdülni, mert én teljesítettem legjobban a beadást. Egyszer kijöttek a minisztériumból, végignézték a névsort. Megtudták, hogy Győr-Sopron megyéből vagyok. Azt mondták: Sándor bácsi, mondja el, hogyan lett első Győr-Sopron megye? (Most bi-

SZABAD FIATALSÁG NEV

Csendes, egyszerű kis község ez a Sopronkövesd. Nincsenek itt gyárak, új épületsorok, magasba szökkenő büszke tornyok, csak egyszerű, sárgára, vagy fehérre meszelt épületek sorakoznak végig utcáin. Kívülről minden olyan, amilyen tíz, húsz, ötven esztendővel ezelőtt volt.

Az iskola udvarán színes kardigánban, szalagos hajjal kislányok sétálgatnak. Hátul az udvarban egy kis csoport: fiatal pedagógusok. Ők azok, akik a felszabadulás után jöttek ide, hogy a falu gyermekeinek szebb jövőt építsenek. Ők azok, akik a falu gyermekeinek szebb jövőt építsenek. Ők azok, akik a falu gyermekeinek szebb jövőt építsenek.

vérei, rábeszélésemre, könyveket vásároltak a részére és mint magántanulót én tanítottam egy esztendeig. Ekkor tudtuk csak nagy nehezen a gimnáziumba felvétetni.

— A háborús évek, különösen az utolsó esztendő, igen sok szenvedést hozott a sopronkövesdiekre. Mint segédszolgálatos itthon voltam. Együtt jártam a falu népével bunkerokat ásni. A visszahúzódó fasiszta hadsereg szinte

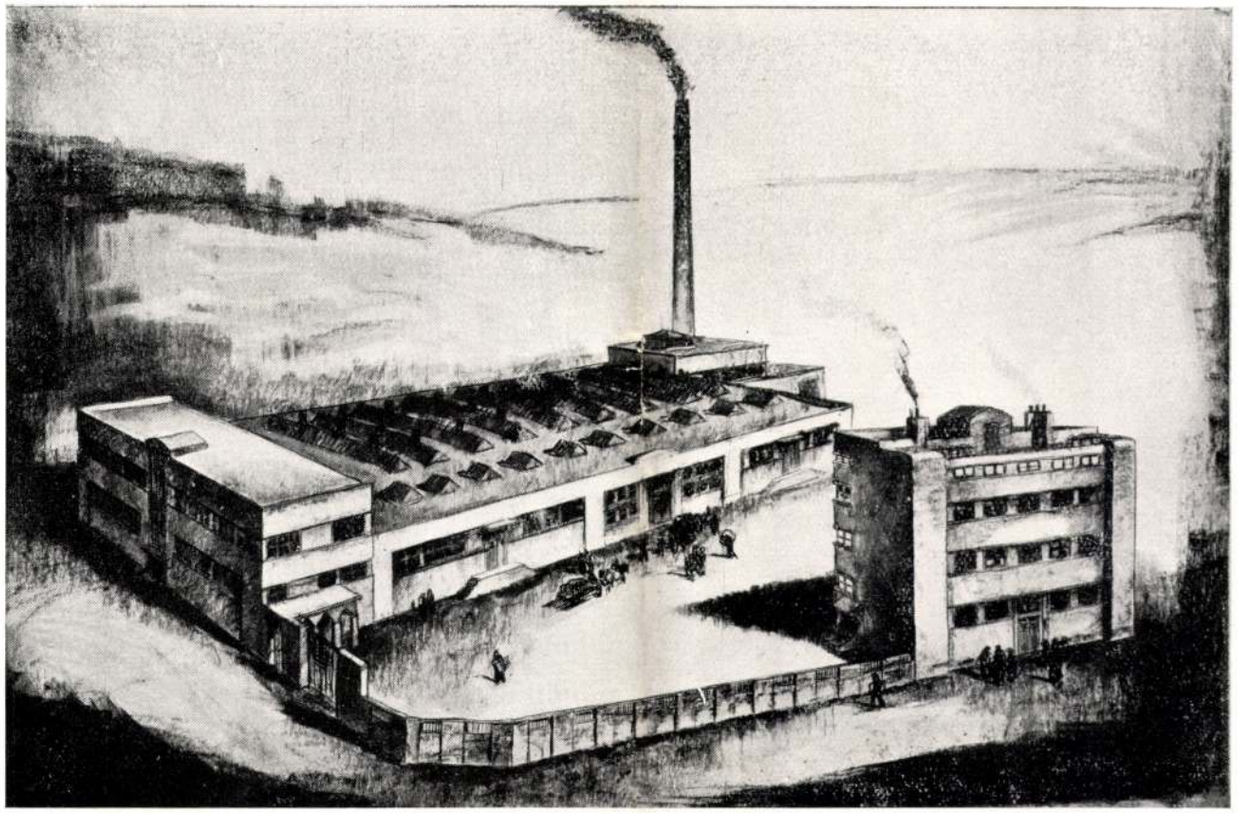

Füredi Oszkár: A Trebitsch-féle selyemgyár

Csatkai E.

EGY SOPRONI ÉPÍTÉSZ NAPLÓJÁBÓL

Régi girbe-görbe uccák, eredeti tisztaságban megmaradt házak, udvarok, melyeket hűvös nyugalommal kereteltek az egyenletes loggiák és minden felett, mint hív örzője dús hagyománynak s a kincset érő jelen percének; a tűztorony; ez volt a mult öröksége apáink számára.

Nem rajtuk múlt, hogy ez a kincs nem fecsérlődött el. A rombolás nagy európai láza itt is kitört és nem egy neves szervét lesorvasztotta a városnak. A nemesveretű kis ékszert becserélték talmi áruért. Annak a Bécsnek közelsége, mely belvárosának régi palotáit csákány alá ítélte bérkaszárnyák érdekében és történeti stílusokból vont gyűrűt a még megkímélt igazi történelem köré, erősen megérzett Sopronban is. Csak egy esetet!

Mivel szinte napjainkig nem lehetett színházat másképen elképzelni, hacsak nem görög oszlopokkal, a régi empire színház lerombolása után az újnak építészét kényszerítették rá, hogy a modern magyar épületbe erőszakolja bele a négy régi oszlopot.

Pulszky Ferenc mondja valamelyik könyvében, hogy amely város a mult században szegény volt, az tulajdonképpen szerencsésnek mondható, mert építkezési kedv híján nem nyult régi dolgaink megbolygatásához sem. A műtörténész szempontjából tehát Sopront is ilyen városnak tarthatni, mert az 1873. évi bécsi tőzsdebukás és még inkább 1901-ben az egyik legerősebb helyi bank összeomlása szegénnyé tette a várost. A szomszédos nagy városok rohanó fejlődése messzire hagyta, de viszont megtartotta régi kincseit.

Nehéz volt Sopronban az építészek helyzete a háború előtt is, hát még utána; a nagy feladatok teljes hiánya, a történelmi reminiszcenciákon élősködő közízlés csak itt-ott engedtek felszinre törni eredeti ötletet. A háború bevégeztével az elszakítás veszélye, utána pedig „Hinterland"-jának elvesztése sorvasztja Sopront. A takarékosság jegyében álló munkáltatókkal szemben heroikus küzdelmet folytat a fiatal építészgárda, hogy a legegyszerűbb építménybe is belevigye az új idők bélyegét.

Az új soproni gárda talentumos építőművészei közt *Füredi* Oszkár intéz legmerészebben attakot a történeti iskola ellen. Természetesen nem a történelem ellen. Korai műve a legartisztikusabb soproni téren, a Városháztéren, egy ősi ház földszintjének átalakítása étteremmé. Az apró ablakok helyett nagy körív foglalja be a fény és levegő kapuját, az apró dekorációban nem másolja az ismert barok motivumokat, hanem olyan ornamentumokat komponál, melyek beleilleszkednek észrevétlenül az egész ház, sőt a tér hangulatába is.

A háború utáni első ocsudásban legfeljebb csak családi házig jutott el, vagy Solness híres

-98 képezzel

Tér és Forma 1928. I. évf. 8-z

Füredi Oszkár: Madarász-villa (Bécs)

idézetére gondolva, mondjuk, emelkedett fel a legtöbb építész megbizatása. Füredi tervei céltudatos tartalommal bontakoznak ki. A házat körülvevő nyerskőkerítés nem magas, a rossz szándékot visszatartja, a jót nem rettenti el. Az alapépítmény biztonságát kőburkolat hangsúlyozza. Nagy, síma, fehér falak, dísz nélkül, mint felület hatnak. Színt beléjük az ablak csillogása visz. Ezek a falak elhatárolják a belső életet; hol rés nyílik, az ablakokat zömök oszlopok határolják őrként. A szeszélyesen mozgó tető piros cserépjével színesen suhan itt-ott át a falakon. (Madarász-villa, Bécs, Gergely István háza, Sopron.)

Sehol régi hagyományos alakzatok, mindenhol a tér, a sík és azoknak lényéből fakadó szín és forma.

Ilyen meggondolások vezették Füredit a nagyszabású soproni Trebitsch-féle selyemgyár terveiben is. Nem szétszórt apró gyárépületek, egységes tömbbe foglalt kolosszus. Hosszanti elrendezés, egyik végében felülhaladva a tömb magasságát az irodahelyiségek, közepén cezurakép csekély szintkülönbséggel a lépcsőház. Ezenkívül csupa horizontális irányzódás; a négyszögletes ablakok ilyen csíkokat futnak a síma falba, s teljesen vízszintes a felület alsó és felső lezárása. A nyugalomnak a jelképével szemben a lépcsőház fala a sürgős munkát adja vissza az építészet nyelvén. A keskeny, magas ablakok küz-

Füredi Oszkár: Villa

Füredi Oszkár: Gergely István háza (Sopron)

ködve nyomják szét a könyörtelen hosszú, rideg pilasztereket.

Az egész gyárépület tipikus formája a tiszta vasbetónkonstrukciónak, ahol a tartóelem tulajdonképen négy erős pillér, felette az összekötő átvonuló főtartó és az így hídszerűen keletkezett nyílásokban a falazat már külső megjelenésénél fogva is nem terhetvivő, hanem csak térhatároló és szigetelő töltelék jellegű. Különös nyomatékkal jelentkezik ez a hatás azáltal, hogy a felső tetőszerkezetet hordó főtartó felülete és a kitöltő falfelület között teljes horizontális hosszban ablaksíkok vannak elhelyezve, úgyhogy a két felület egyáltalában kapcsolva nincsen. A régi nehéz pillérek helyébe egymástól nagy távolságra elhelyezett könnyű vasbetónpillérek lépnek, melyek tiszta konstrukciót adnak kifelé is és szabad lehetőségét a fény és levegő beáradásának. A tömb túlsó végén a funkciók központjaképpen, nem egész szélességben, a kazánház; kiszökellésével jelzi a gyárnak, mint olyannak jelentőségét, mely messzi földre terjed s nem ér véget az utolsó falnál.

A telek másik épülete a tisztviselő- és munkásház. Nagy kockákba foglalt tömb. A hosszanti frontok erős horizontális tagolással két erős pylon közé függesztve adnak a két síma, alulról felszökő falfelületnek szinte megdöbbentő tömeghatást, mely felső legömbölyí-

Füredi Oszkár: A Trebitsch-féle selyemgyár munkáslakóháza

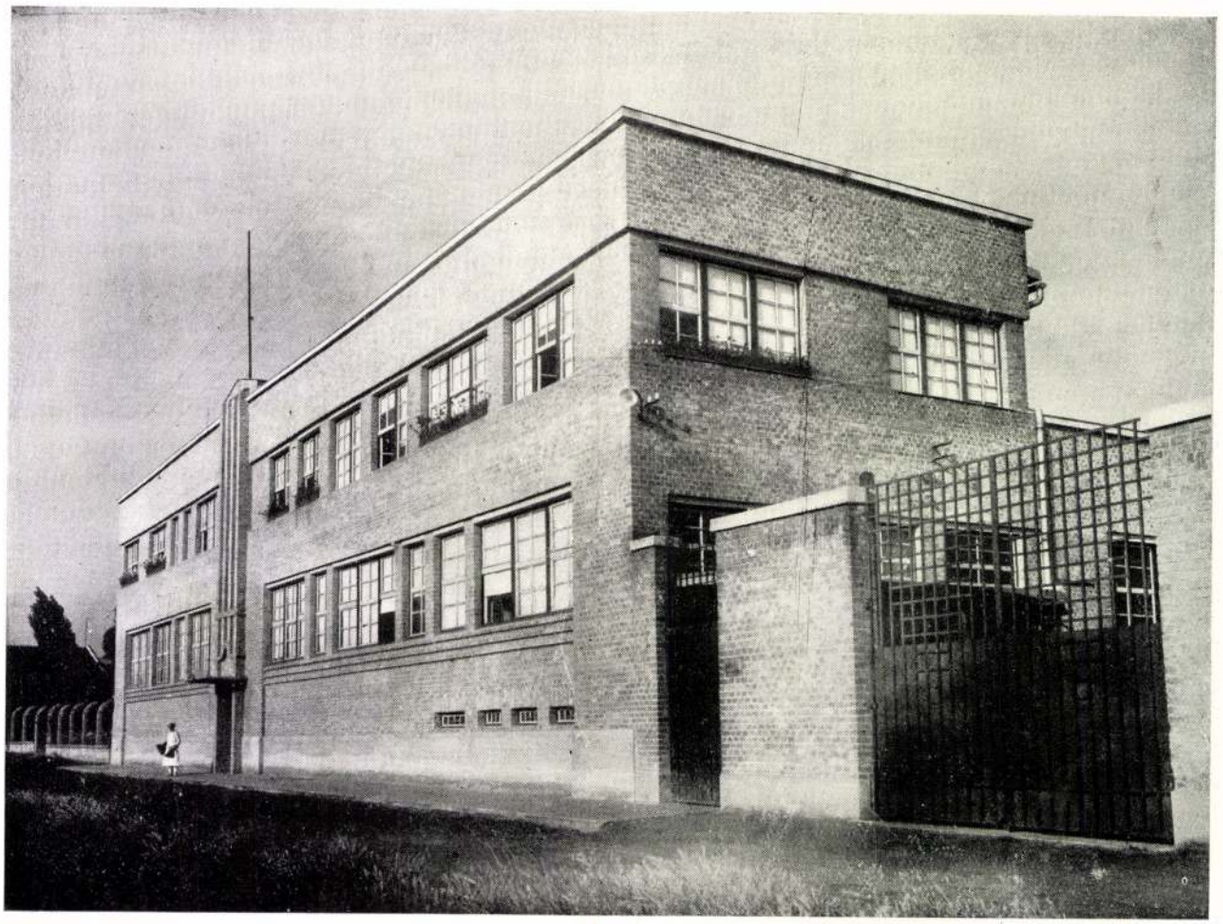

Füredi Oszkár: A Trebitsch-féle selyemgyár irodaépülete

tésével és két kis felületű ablaknyílás elhelyezésével a hatást még lehetőleg növeli. Az egész épület egy tipikusan vasbetonban elgondolt, egy oldalt befogott erkélykonstrukció gondolata. A pylonok nyúlványszerűen tartják a déli oldalon elhelyezett és a sarkokon átnyúló ablakerkélyeket, melyek merész saroknélküliségükkel a lehető legideálisabb világítási viszonyokat teremtik és legjobb kihasználási lehetőséget adnak egy-egy szobában. A szoba egyik sarkán elhelyezett széles horizontális ablak kis virágos erkélyt képez a szobában, meleggé és lakhatóvá téve azt, a többi zárt fal pedig bő alkalmat ad nagyobb család bútorainak elhelyezésére is. A síma tető gyermekek számára játszóhellyé van kiképezve. Kis téren, legnagyobb kihasználás mellett, az élet igényeinek minden mozzanatát átgondolva, van biztosítva egy-egy munkásnak meleg otthona.

Nagy síkok, erős, nyugodt vonalak összevető-

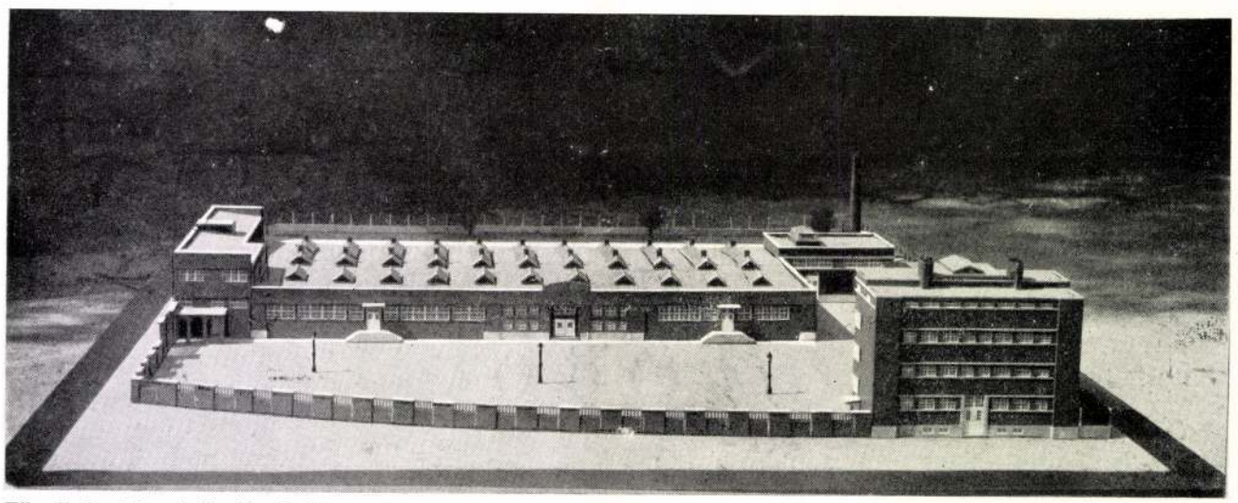

Füredi Oszkár: A Trebitsch-féle gyártelep távlati képe (modell)

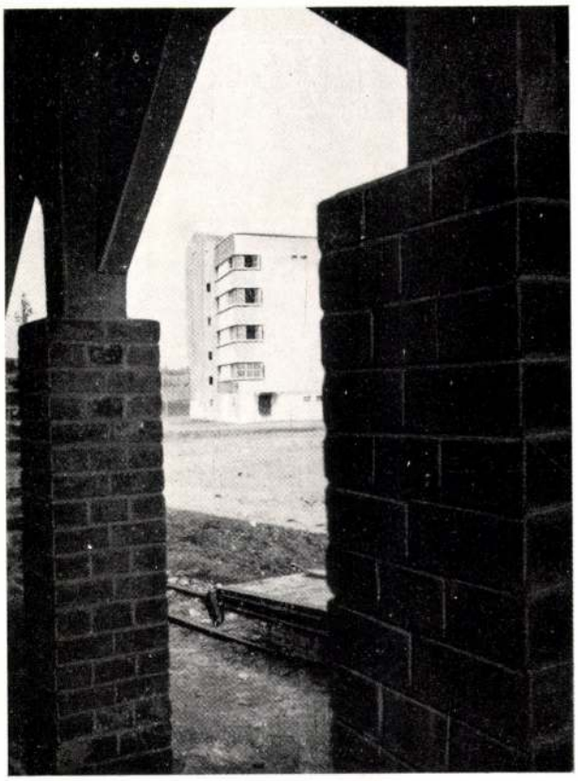

Füredi Oszkár: A Trebitsch-féle selyemgyár munkáslakóháza

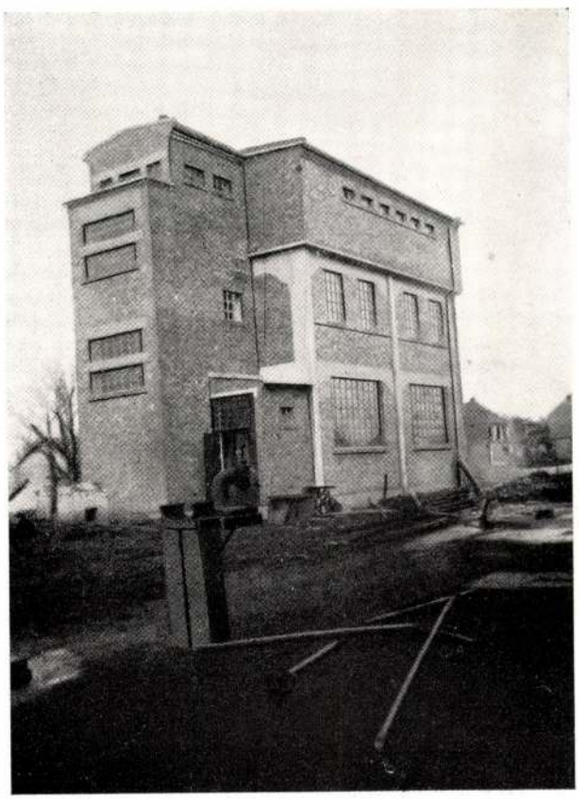

Füredi Oszkár: Víztorony és műhely

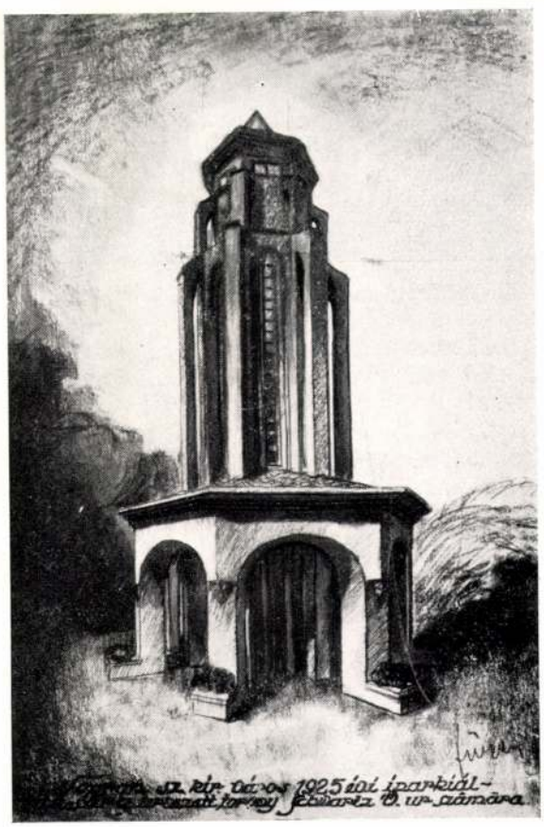

Füredi Oszkár: Víztorony

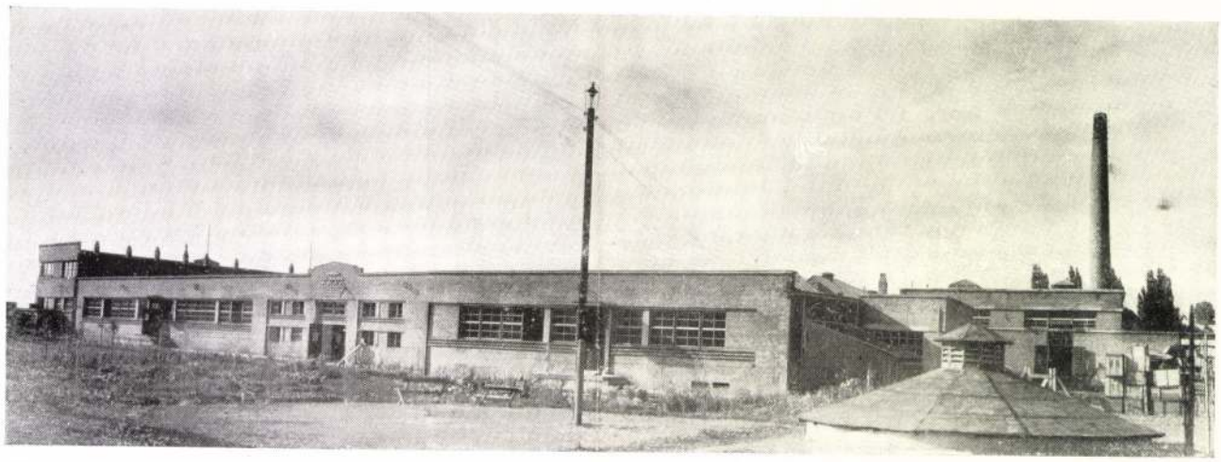

Füredi Oszkár: Haas-féle fonógyár

Füredi Oszkár: Kémiai laboratórium terve

Füredi Oszkár: A csornai zsidótemető kapuja

déséből, minden felesleges, nem az élet valóságát szolgáló cikornyás díszítések és tagozások kihagyásával van alakítva egy nagy monumentális tömeghatás. A szerkezet és anyagszerűség sajátságos önönszépsége az, amely megadja e mű tisztára architektonikus, monumentális szépségét.

Az 1925-ös soproni iparkiállításon a Schwarz-téglagyár tornya nem kíván eget vívni, ezt hangsúlyozzák a földszinti nyitott loggia pilléreinek karomszerű nyúlványai, melyek szinte belekapaszkodnak a földbe. A levegős alépítményre gótikus vázként könnyedén libben rá maga a torony.

A csornai zsidó temető kapuja a nagy, örök ellentét fogalmazása az építészet nyelvén: élet és halál. A nagy falsíkokban hiába próbál rést nyitni a vertikális akarat, mint koporsófedél borul rá a lapos, nyomott tető. Csak a középső épületen a bejárat tárt — nagykapu, hiszen örök a vándorlás befelé. Az épületbe belefoglalt fák s a zöld repkény enyhíti a hangulat zordonságát egyedül.

Semmi évszázadok kitermelte komplikált dísz, mindent a dolgok lényege s a természet ad meg; a düreri sóhaj maga: „wahrlich steckt die Kunst in der Natur".

Másik terv hatalmas kémiai laboratórium; kisebb-nagyobb helyiség nagy tömegegységben. Ismét a nyugodt, zajtalan munka termei és minden alárendelődik a centrum felé, minden rész egy cél felé halad lépcsőzetesen; egy nagy tömeg emelkedik minden fölé, az előadóterem és a lépcsőház. Minden, ami az épületben készül, síma, áttörhetetlen fallal zárva; ami kész, az erősen hangsúlyozott lépcsőházzal és előadóteremmel kínálja magát a nyilvánosság, a köz elé...

Dr. Csatkai Endre

A magyarok elutasítják a demagógiát

Faludy hisz az európai kultúrában

Szerdán este zsúfolásig megtelt a Soproni Városi Könyvtár fonotékája, közel százan vettek részt azon az író-olvasó találkozón, amelynek vendége *Faludy György* volt. Az – elsősorban – Villon-balladák átköltéséről ismert költő-műfordítóval a találkozó előtt beszélgettünk.

– Ön egyszer azt nyilatkozta, ha nem történik gyökeres változás hazánk gazdasági és politikai életében, visszaköltözik Angliába. Hogyan látja a jelenlegi magyarországi politikai viszonyokat?

– A boldogság, amit '89 márciusában éreztem, amikor hazajöttem, énbelőlem nagyon nehezen pusztul ki. Én akkor nem voltam olyan optimista, mint más. Amikor először körülnéztem az országban, azt láttam, hogy hatvan év alatt – amikor semmire se tanították – a magyar nép nagyon sokat tanult. Nem fogja elfogadni egy baloldali, vagy jobboldali szélsőségnek az idejétmúlt, undorító, hazug demagógiáját. Nincs semmi értelme, hogy megismételjük még egyszer azt, amit Bethlen és utódai, Kádár és Rákosi csináltak, hogy nekivitték az országot a pusztulásnak. 1933-tól kezdve volt egy Németország, amelyik pénzelte a jobboldalt, és volt egy Szovjetunió, amelyik pénzelte a baloldalt, és a jó az, hogy most se ez, se a másik nincsen. Én bízom benne és remélem azt, hogy nem fog bekövetkezni a rossz. Azt hiszem, nem kell attól félnünk, hogy a kommunisták vezére, vagy a két szélsőséges vezér Magyarországon népakaratból, vagy pedig a külföld segítségével hatalomra jut.

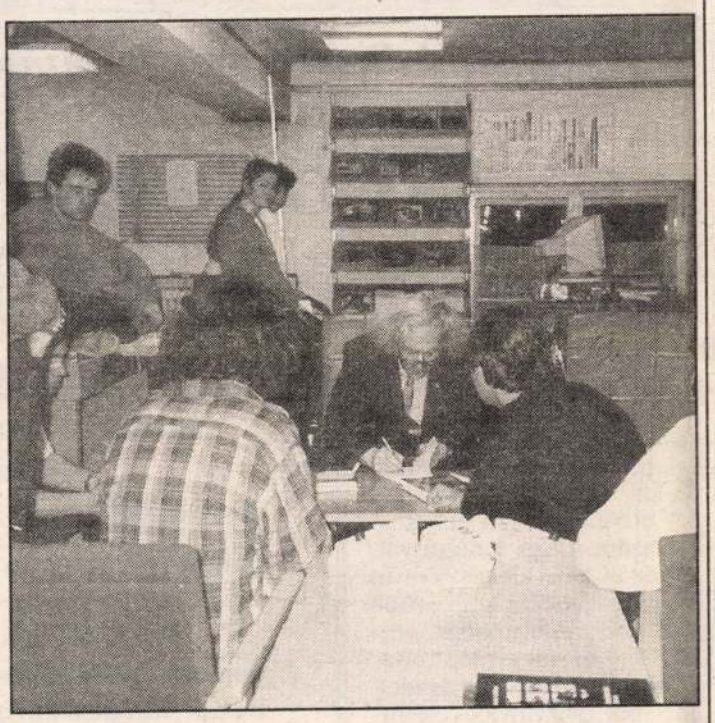

– Az Ön véleménye szerint milyen helyet foglal el a mai magyar irodalom a világirodalomban?

– Hacsak minőségről beszélünk, akkor igen magas helyet foglal el, ha azonban a lefordíthatóságról van szó, akkor igen alacsony helyen áll. Mindenekelőtt azért, mert a mi nyelvünknek semmi köze a franciához, az angolhoz vagy a némethez, tehát nem lehet nagyon könnyen lefordítani. A másik ok az, hogy nálunk van egy tradíció, amelyik elterjedt, és ami miatt a legjobb íróinkat nem lehet nyugati nyelvre lefordítani, mert nem értik őket. Aki Magyarország és Erdély történelmét nem ismeri, az *Móricz* „Erdély" című könyvét nem tudja élvezni. A komiszabb része a dolognak az, hogy a világirodalom – a magyarral együtt – bizonyos hanyatlásban van. Ma nincs olyan író már, mint *Thomas Mann* volt annak idején, aki világviszonylatban közismert, akiről tudják, hogy mit ír most. De én ennek ellenére optimista maradok, hiszen az európai kultúra az egyetlen, amelyik föl tud támadni a romlásból, vagy a sírjából is.

Módos Anikó

Német nemzetiségi regionális iroda alakul

Képviselet helyben

Sopronban május elsején megkezdi tevékenységét a Magyarországi Németek Szövetségének regionális irodája. Ezzel kapcsolatban kérdeztük *Hambuch Gézát*, az országos szövetség ügyvezető elnökét.

– Mikor vetődött fel a regionális iroda létrehozásának szükségessége?

– A Magyarországi Németek Szövetsége az ország minden megyéjében, ahol németek élnek, már régóta rendelkezik érdekképviselettel. A rendszerváltás óta azonban mintegy száz német nemzetiségi egyesület jött létre, s konkrétan fogalmazódott meg az igény, hogy a németséggel kapcsolatos sokrétű feladatok ellátására 6 regionális irodát állítsunk fel az ország különböző területein, köztük Sopronban is. A német állam nagyvonalúan támogatja a más és más országokban élő németeket, így a magyarországiakat is: az irodák felállításának finanszírozását részben a bonni kormány vállalta magára.

– Miben látja az irodák jelentőségét?

– Elsődleges feladatunknak tartjuk, hogy az itt élő német kisebbség, különböző német nemzetiségi szervezetek, egyesületek, kultúrcsoportok hatékonyabb érdekképviseletét helyi szinten valósítsuk meg. Az irodák vezetői – többek között – a koordinálásban, a felbukkanó problémák gyors kezelésében, az önkormányzatokkal és az egyéb intézményekkel, szervezetekkel való együttműködésben és a külföldi kapcsolatok ápolásában játszanak fontos szerepet.

A nyugat-magyarországi regionális iroda (Sopron, Templom utca 4.) vezetésére a pályázatot követően *Brenner Kálmán* kapott megbízatást, aki tavaly a szegedi József Attila Tudományegyetem bölcsészkarán történelem–német szakon végzett.

G. M.

Anyák napi rendezvények

Sopronhorpácson, Fertőszentmiklóson

Vasárnap délután fél 4 órától a sopronhorpácsi művelődési házban a helyi általános iskola anyák napi műsort szervez, amelyre minden érdeklődőt szeretettel várnak.

A fertőszentmiklósi Vöröskereszt hétfőn 18 órai kezdettel az Öregek Otthonában anyák napi műsorral egybekötött ünnepi taggyűlést tart.

A műsor után felnőtt- és gyermekruhákat osztanak a kisnyugdíjasok, a nagycsaládosok és rászorulók részére.

A nap kulturális eseménye

„Jöjjön el egy kávéra hozzánk"

Ma este 7 órától a soproni Petőfi Színházban *Piero Chiara* „Jöjjön el egy kávéra hozzánk" című „kétértelmű bolondozását" tekinthetik meg a bérlettel rendelkezők. A darab rendezője *Kőváry Katalin*, a díszletet *Bozóki Marianna*, a jelmezt *Kónya András* tervezte, a főbb szerepeket *Székhelyi József, Széles Anna, Jani Ildikó* és *Zsurzs Kati* játsszák.

Paronzini, a Díj- és Illetékszabási Hivatal érdemes munkatársa az „erősen érett" férfikorba elérvén úgy gondolja: meg kell lene nősülni, a „díszes kisváros" pompás női testületéből szeretne olyan nőt választani, aki minden kívánalmának megfelel: ne legyen túl szép, ne legyen túl csúnya, ne legyen fiatal, ne legyen öreg... A tisztes város egyik tisztes családjában egyszerre három nővér gondolja úgy, hogy megfelel Paronzini elvárásainak. Megkezdődik az ádáz harc a „kifinomult lelkű" férfiért. A neves olasz író művének filmváltozata régebben nagy sikert aratott a mozikban, s később regényalakban is megjelent.

A fuvolástalálkozó programja

Előadás, szakmai nap, zenekari hangverseny

Ma gazdag program részesei lesznek a soproni fuvolástalálkozó résztvevői. Kora délelőtt „A zeneiskolai alaptanterv" címmel *Herczeg Mária* tart előadást, utána *Wolfgang Schulz* művésztanár tanítási módszereivel ismerkednek a szakemberek. Délután *Peter-Lukas Graf* adja át tapasztalatait, metodikai eljárásait hallgatóinak. Este 19 óra 30 perces kezdettel zenekari hangverseny zárja a napot. Az est szólistái: *Gyöngyössy Zoltán, Matuz István, Milos Jurkovic, Wolfgang Schulz*, közreműködik a soproni Liszt Ferenc Szimfonikus Zenekar, vezényel *Dárdai Árpád*, műsor: Benda: e-moll fuvolaverseny, Mozart és J. Feld egy-egy fuvolaversenye.

A nap eseményeinek színhelye a Liszt Ferenc Művelődési Ház hangversenyterme.

Május elsején ismét a művelődési ház ad helyet a rendezvényeknek. Kevéssel 9 óra előtt a MFT közgyűlése kezdődik a nagyteremben. A közgyűlés befejeztével a kisteremben *Békés Imre* nyugalmazott intézeti tanár tart vetített képes előadást Sopronról.

10 órakor kezdődik *Kovács Lóránt* fuvolaművész előadása „A magyar fuvolaoktatás helye Európában" címmel, utána ugyanő matinékoncertet ad *Szelecsényi Norbert* (zongora) közreműködésével Doppler, Bartók, Schubert műveiből.

A szombati program 14 órakor folytatódik *Milos Jurkovic* előadásával („Fuvoladarabok a mai szlovák zenében"), majd a neves szakember pedagógusként is bemutatkozik.

16 óra 30 perckor hangverseny kezdődik magyar szerzők műveiből; 20 órakor pedig a Vienna Flautists lép föl.

A szombati rendezvények búcsúesttel zárulnak.

A MFT négynapos rendezvénysorozata május 2-án, vasárnap ér véget délelőtti programokkal.

A nyilvános mesterkurzusok, meghallgatások az óvóképző főiskolán lesznek szakiskolai és főiskolai hallgatók részére. Közreműködő tanárok: *Kovács Lóránt, Prőhle Henrik, Bálint János, Matuz István.*

N. A.

Benkő Ferenc kiállítása

A soproni MTESZ-székházban rendezik meg *dr. Benkő Ferenc*, nyugalmazott postaigazgató, festő kiállítását a Magyar Távközlési Rt. soproni igazgatósága és a MATÁSZ területi szakszervezeti tanácsa szervezésében.

A tárlatot vasárnap 11 órakor *Hollndonner László*, a Matáv Rt. igazgatóhelyettese nyitja meg. A kiállítás május 7-ig tekinthető meg, naponta 10–18 óráig.

Nosztalgiabuli – meglepetésekkel

Holnap este 8 órától a soproni egyetemi ifjúsági házban a hagyományoktól eltérő nosztalgiabulin vehetnek részt a táncolni vágyó fiatalok. A munkanélküliség ünnepére meghirdetett est számos meglepetést is tartogat a résztvevők számára. A rendezők minden érdeklődőt szeretettel várnak.

Tizenhat csapat részvételével

Intercisa-kupa

Ma kezdődik és május másodikáig tart a dunántúli szakképző intézetek kézilabda Intercisa-kupája a soproni Roth Gyula Erdészeti Szakközépiskola kollégiumában.

A tornán 16 csapat vesz részt, Sopron városát a 403. számú Pesti Barnabás Ipari Szakmunkásképző Intézet és Szakközépiskola, valamint a Vas- és Villamosipari Szakközépiskola diákjai képviselik. Az ünnepélyes megnyitóra ma reggel 8 órakor kerül sor. A 28. alkalommal megrendezett Intercisa-kupa eredményhirdetése május 2-án délelőtt fél 12 órakor kezdődik.

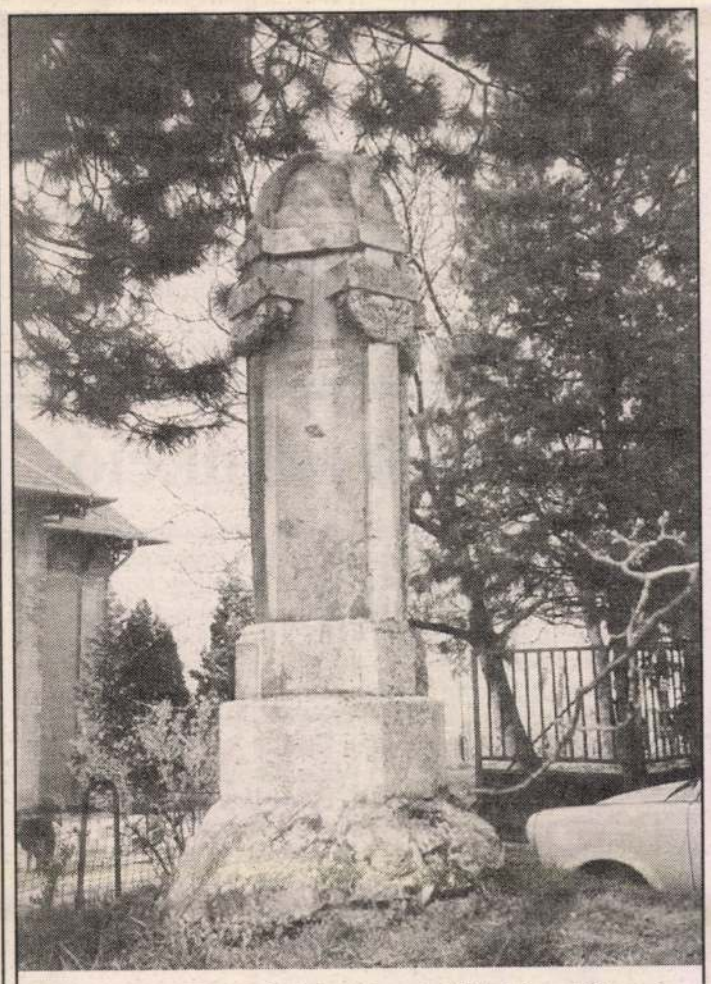

A soproni Koronázó-dombon található emlékoszlopot – III. Ferdinánd 1625-ben történt koronázásának emlékére – 1915-ben emelte a Városszépítő Egyesület. Tervezője a nemrégiben elhunyt *Füredi Oszkár* soproni építész. ***Fotó: P. T.***

Vasárnap a Fő téren

Osztrák vendégzenekar térzenéje

Vasárnap délben osztrák vendégzenekar ad térzenét a Fő téren. A Mürztaler Jugend Sinfonieorchester három város, Kindberg, Krieglach, Mürzzuschlag zeneiskoláiból verbuválódott. A 100 tagú egyesített zenekar népszerű műsorszámokkal szórakoztatja majd a térzene kedvelőit, a Fő tér járókelőit.

Az impozáns együttes a Soproni Állami Zeneiskola és Színház- és Fesztiváliroda vendégeként szerepel Sopronban.

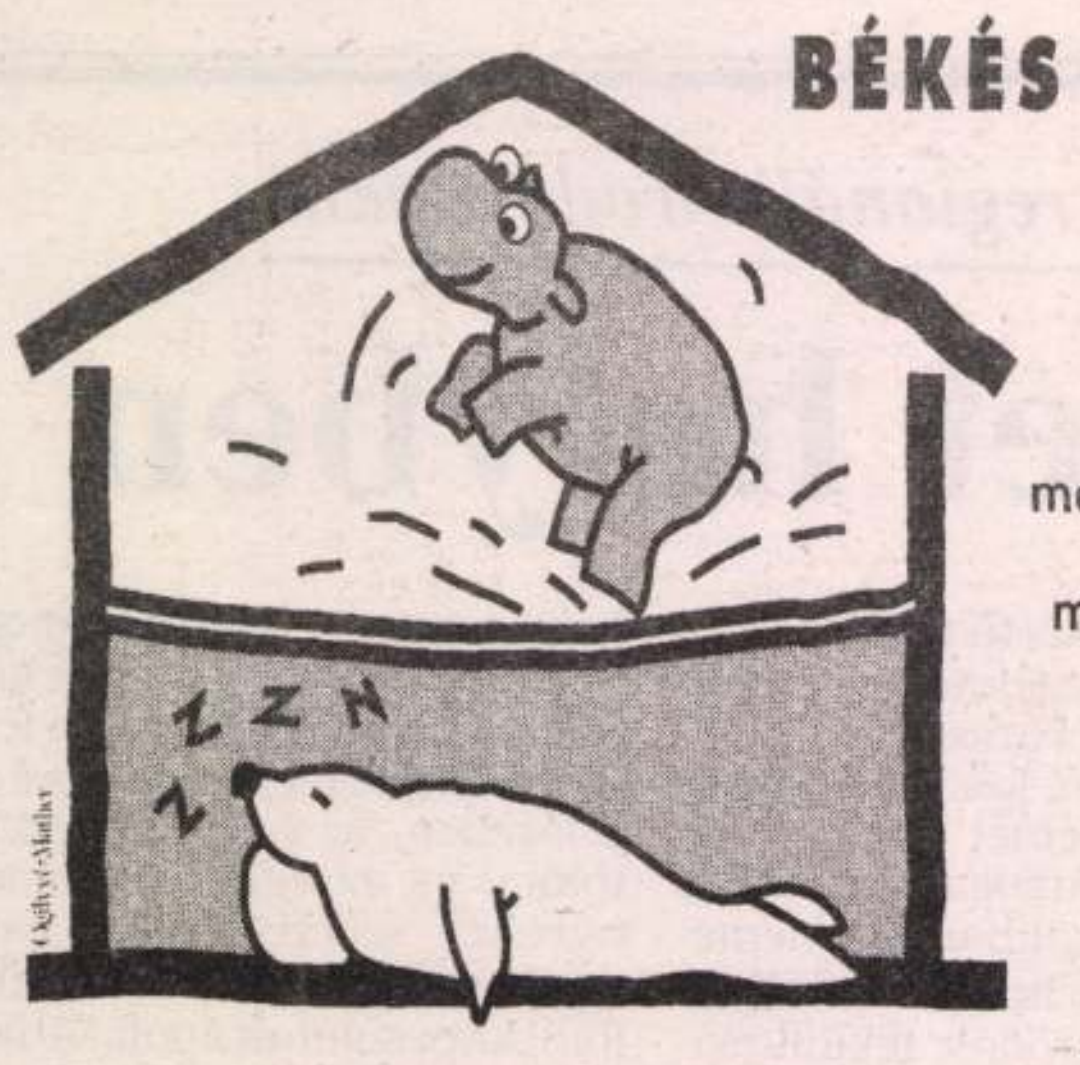

BÉKÉS EGYMÁSFELETTÉLÉS

A meleg otthon kényelméhez
a zavartalan pihenés is hozzátartozik.
Az **AUSTROTHERM** új terméke
a lépéshangszigetelő lemez!
A homlokzati és födémszigetelések
mellett, melyekkel a fűtési szezonban lehet
jelentős anyagi megtakarítást elérni,
most az „úsztatott" padlószerkezetekben
alkalmazható AUSTROTHERM AT-L
lemezeket kínáljuk Önnek.
Kiváló kopogó- és lépéshanggátlás,
egyszerű kivitelezés, kedvező ár.

Lépéshangszigetelés.
Ennyivel tartozunk egymásnak.

Kérje tájékoztatónkat!

AUSTROTHERM

Hőszigetelőanyag Gyártó Kft.
9028 Győr, Fehérvári u. 75.
Telefon: (96) 11-208, 12-208 • Fax: (96) 12-086

Név: ....

Cím: ....

VÁLLALKOZÓ NŐK

Vállalkozó Nők Magyarországi Egyesülete

Még mindig mostoha kerület?

Vajúdik a győr-újvárosi gázprogram

Tudott, hogy évtizedekig mostohának számított a fejlesztésekben Győr-Újváros kerülete. Bizonyítják az ott uralkodó áldatlan állapotok.

– *Változott-e valami?* – ezt kérdeztük *Kalmár Ákostól* (MDF), a településrész önkormányzati képviselőjétől.

– A helyzet nem sokban különbözik az eltelt időszakban jellemzőektől, sőt akkor sem túlzok, ha azt mondom, az állapotok legalábbis megmerevedtek.

– *Úgy tudom, a tervezett gázprogram is vajúdik...*

– Igen. Sajnos nagyon lassan halad előre a gázvezeték építése ezen a területen. Pedig csupán összesen 60 millió forintba kerülne a teljes beruházás, ám azzal, hogy évenként csupán 10–10 milliókat juttat a célra az önkormányzati költségvetés, a vezeték építésének időtartama jócskán elhúzódik.

– *Mikor kezdődött a munka?*

– 1990-ben, még tanácsi döntésre. Akkor arra az évre 10 millió forintot irányoztak elő a gázprogramra csupán. Sajnálatos módon a mostani önkormányzat tovább folytatja ezt a rossz „hagyományt", hiszen 1991-re is csak tízmilliót kapott a kerület a gázvezeték építésére. 1992-ben egy fillért nem irányoztak elő erre a célra. Az, hogy végül is kaptunk 20 millió forintot a költségvetésből, annak volt köszönhető, hogy a tavalyi közmeghallgatásra sok helybeli lakos eljött, és egyöntetűen kérte, hogy épüljön tovább a gázvezeték.

– *Hogy állnak az idén a munkák, mennyit szán az idei költségvetés a gázprogramra?*

– Az idei év ugyanúgy indult, mint a tavalyi, hiszen az előirányzatokban megint nem terveztek pénzt a gázvezetékre. A közmeghallgatásra ismét szép számmal jöttek el a helybeliek és a folytatás finanszírozását kérték az önkormányzattól. A költségvetés végleges tárgyalásakor 11 millió 600 ezer forintot terveztek már erre a célra. A vitában arra kértem a képviselőtársaimat, hogy még tízmillió forintot szavazzanak meg, mert ezzel az összeggel „talán" megvalósulhatna a nagy álom. Kérésemet a testület kisebb része támogatta, így félő, hogy Újváros gázellátása csak tovább húzódik.

– *Gondolom a szokásos ellenérv, hogy kevés a pénz.*

– Erre csak azt tudom mondani: attól függ, honnan nézzük a tényeket. Más beruházásokra, más városrészekben történő fejlesztésekre jut akár hatvanmillió forint vagy netán annál is több... Nem értem, miért nem juthat Újvárosnak is egyszerre több pénz, nemcsak tíz-tízmillió forintok.

ZS. D.

Nincsenek szankciók

Az amerikai kereskedelmi kamara Magyarországot nem sorolta be a szellemi tulajdonjog-védelmi problémák miatt a kereskedelmi szankciókkal sújtandó országok körébe – tájékoztatta az NGKM illetékese az MTI-t, cáfolva az utóbbi időben felröppent ilyen értelmű híreket. Az információ feltehetőleg félreértésen alapul, hiszen ilyen természetű besorolásáról dönteni kizárólag az amerikai kereskedelmi különmegbízott hivatala jogosult. Az ottani kereskedelmi kamarának ilyen jogköre nincs. Az említett hivatal (USTR) e hónap végén valóban közzéteszi azon országok listáját, amelyekkel szemben bizonyos türelmi időn túl az Egyesült Államok kereskedelmi szankciókat foganatosíthat, amennyiben a szellemi tulajdonjog-védelem tekintetében fennálló problémákat nem rendezik az USA-val. A magyar kormányszervek azonban bizakodnak, hogy a legutóbbi időben a két fél közt folytatott tárgyalások nyomán Magyarország státusában nem várható változás.

Névjegykártya-laminálás, konferencia kitűző készítése

TIT PANNON EGYESÜLET
9021 Győr, Szent István út 5.
Tel./fax: (96)16-686 Tel: 96/16-675

Vállalkozó Nők
Magyarországi Egyesülete
Regionális Csoport
Győr
13.

(44920/1H)

A Bakler név fennmarad

Örökségből virágzó vállalkozás

Negyven éve működik Sopronban a *Bakler-könyvkötészet*, amely a régió elismert és valaha egyetlen ilyen működő kis üzlete volt. Az Erzsébet utcai aprócska helyiségből azóta mégis virágzó vállalkozás lett, kiegészítve új szolgáltatásokkal, korszerűbb üzletekkel. Aki mindezt véghezvitte és megvalósította, *Bakler Erzsébet*. Azt gondolhatnánk, nyilvánvaló volt sorsa alakulása...

– Nem így történt. Faipari üzemmérnöki diplomámmal az egyetem könyvtárosaként dolgoztam, amikor meghalt az édesapám. A Bakler név és édesapám emléke kötelezett arra, hogy felhagyjak minden addigi álmommal, és én vigyem tovább az akkor még rozoga polcokból álló sötét kis helyiség gondjait. Nem akartam „botcsinálta" könyvkötő lenni, tanulni kezdtem. 1982 óta vagyok szakiparos. A kezdetben idegennek érzett aprólékos kézi munkát nagyon megszerettem. A könyvkötészet mellett azóta nyomtatványokkal is foglalkozom, társas vállalkozásban újabb üzletet nyitottunk a megye több városában és Sopronban is.

– Továbblépni mindig lehet. Az igények változhatnak, de ha én eléjük tudok menni, nem érhet meglepetés. Szolgáltatni, nem csupán árulni, hanem tanácsot adni is tudni kell! Kész terveink vannak egy kétszáz négyzetméteres papíráruház megépítéséhez.

– Az, hogy nő vagyok, pláne vállalkozó, az állandó bizonyítani akarást hozta felszínre bennem. A mai napig úgy érzem, az üzleti élet nem bánik kesztyűs kézzel a gyengébb nem képviselőivel, de a hátrányos helyzet ellenére (vagy azért?) is lépni kell.

Randevúzzon az ICO-val
Sopronban
a BAKLER & TRITON-nál.
A május 3-án nyíló márkaboltunkban,
a Fapiac u. 31. sz. alatt
ICO- és Parker-termékek,
diplomata- és iskolatáskák, papír–írószerek,
irodai segédeszközök és kellékek széles
választékát kínáljuk Önnek.
Májusban NAGYKERESKEDELMI áron!
Ha Ön viszonteladó, vagy törzsvásárlónk,
akkor a 20% kedvezmény később is jár.

TISZTELJEN MEG ÉRDEKLŐDÉSÉVEL,
HOGY SZOLGÁLATÁRA LEHESSÜNK.

(44668/1H)

A MÓVÁRI CSEMPESZAKBOLT
májusban, új helyen, új névvel, új kínálattal.
"AMETISZT" FÜRDŐSZOBASZALON
néven elköltözik a Barátság utcába.

Nagyobb helyen, nagyobb kínálattal.
Mosonmagyaróvár területén 20 m² felett
ingyenes házhoz szállítással.

FIGYELJE HIRDETÉSÜNKET!!!

(44934/1H)

Kényszerből jött ötlet

Magyar és olasz csempecsodák

A bosszúság is adhat jó ötletet az embernek. Mint *Molnárné Galgóczi Ágnes* vállalkozónak, aki Mosonban, az Egres úton nyitotta meg csempeboltját még 1990-ben. Akkor a kötöttárugyár raktárosaként dolgozott és férjével építkezni kezdett. Mint oly sokan másoknak, az ő türelme is elfogyott, amikor egyebek mellett hiába keresett járólapokat, csempéket. *Ekkor határozta el, hogy csempeboltot nyit.* Újrakezdési kölcsönt vett fel, hogy üzletét elindíthassa. Szerény keretek között indult a vállalkozás, de rövid idő elteltével, széles vevőkörrel és választékkal rendelkező virágzó üzletté fejlesztette csempeboltját. Üzletében magyar és olasz termékek kaphatók. A választék széles. Mintegy 80 féle termék között válogathatnak az érdeklődők. Nemcsak csempék, járólapok kaphatóak, de minden egyéb, ami fürdőszobába kell. Gyakorlatilag a vásárló egy teljes, komplett fürdőszobát be tud rendezni boltjából.

Mi kell ahhoz, hogy valaki nő létére sikeres vállalkozó legyen? Molnárné Galgóczi Ágnes szerint mindenekelőtt biztos családi háttér. Férje segítsége nélkül – aki az árubeszerzést végzi – talán nem sikerült volna ezt az üzletet létrehozni. Aztán szükséges még kellő elszántság és kitartás. A siker nem jön magától, azért meg kell küzdeni. Végül még szükséges jó érzék, megsejteni, mi kell a vevőnek.

A csempebolt lassan túlnő jelenlegi keretein. A megnövekedett árukészletnek már kicsi a hely, ezért a bolt hamarosan költözik. A *Barátság utcában építenek egy új, 80 négyzetméteres üzletet, bemutatótermet.* Az építése előrehaladott állapotban van, talán jövő csütörtökön már nyit is a minden igényt kielégítő csempebolt.

Nemcsak varr, tanít is...

Júlia Divat Stúdió

– *Milyen egy vállalkozó nő hétköznapja?* – kérdeztük Stasztnyné Kocsis Júliannát, a mosonmagyaróvári Júlia Divat Stúdió vezetőjét.

– Mint minden vállalkozónak, nekem is voltak és vannak nehézségeim, de ezt már annyian elmondták, hogy én nem szeretnék erről beszélni, hisz aki vállalkozásra adja a fejét, annak ezekkel a problémákkal számolnia kell, és saját magának kell megoldást találnia a jelentkező gondokra, legfeljebb a családjára számíthat.

– *Ön egyszerűen kielégíti az igényeket?*

– A stúdió fő célja a szolgáltatás, a méretes szabás-varrás. Van rá igény, van helye a piacon. Sokan szeretnének egyedi, méretre készített ruhákban járni, és ezt az igényt szeretnénk maradéktalanul kielégíteni. Sok diák, irodában dolgozó hölgy és vállalkozó varratja itt ruháit. Munkánk színes, sokrétű, ahány ember, annyi fazon, elképzelés. A stúdió varrótanfolyamán megtanulhatják a hölgyek a varrógép beállítását, karbantartását, és a varrási technikákat. Aki szabni-varrni szeretne megtanulni, az két tanfolyam közül választhat. A hosszabb kurzuson az alapokra helyezzük a fő hangsúlyt, a szabásmintára, szabásra, kidolgozásra és a kapcsolódó tudnivalókra. A hölgyek a tanfolyam ideje alatt több ruhadarabot készítenek el saját kezűleg, amit a családjuk is nagyra értékel. A rövidebb tanfolyamot inkább a gyakorlottabbaknak ajánljuk, akik egy-egy komolyabb, nehezebb modellt szeretnének megvarrni saját kezűleg, de a bátorságuk nincs meg hozzá, vagy a varrástudásuk még kissé hiányos és így segítségre van szükségük. Ezt a segítséget mi szívesen megadjuk.

Júlia Divat Stúdió
Mosonmagyaróvár, Magyar utca 8.

Méretes kosztümök, blúzok, nadrágok, egyenruhák,
különleges alkalmi ruhák készítését vállaljuk.

LEGYEN A VENDÉGÜNK!
Vegyen részt a stúdió szabás-varrás tanfolyamain!

(44996/1H)

Horn-villa Sopronban. Tervezte: Füredi Oszkár. Fotó: Csik Ferenc.

Foto: Diebold.

Gróf Széchenyi István Budapestről és az építészetről

Gróf Széchenyi István 1829 november 28-án hosszú, szinte tanulmányszerű levelet intézett gr. Hunyady Ferencné született gr. Zichy Júliához s e levélben ezeket írta: „Ungarn ist unsere Wiege. Wir müssen es verschönern emporbringen beglücken . . . Aus dem Herzen quillt alles — ist das gesund und schlaegt es, so wird der ganze Körper mit frischem Blut belebt. Ungarns Herz ist Pest und Ofen. Ein Englaender heisst diese beiden Staedte Budapist — freilich ist das arme Herz staubig und kotig, wer aber kann dafür? Daran ist nichts zu aendern, desto mehr aber zu helfen. Ich kann das arme Herz nicht wo anders verschieben — wohl aber verschönern ... Sei so lieb gut liebe Julia diesen Brief unseren Anverwandten lesen zu lassen . . ."

Az ebben a levélben megütött gondolatokból gr. Széchenyi lassan egy egész könyvet írt, amely nemcsak a legnagyobb magyarnak szellemi magaslatára jellemző, hanem olyan gondolatokat is tartalmaz, amelyek mindegyike ma is meggondolásra késztet, amely bizonyítja, hogy nagy eszme vetésénél nem egy része csak ma kezd felnőni, ma hozza meg termését. A 30-as években tervezett és írni kezdett könyv lassan készült el s gr. Széchenyi másirányú elfoglaltságánál fogva csak halála után 1866-ban került kiadásra Pesti Por és Sár címen. A könyvből ezúttal csak néhány rövidke részletet idézünk:

„Pest poros, Buda hegyei kiégettek, a Duna-

348
350

képek
Horn-villa
(vill. chal. ház)
Sopronban

Tér és Forma
1935. 12. 7.

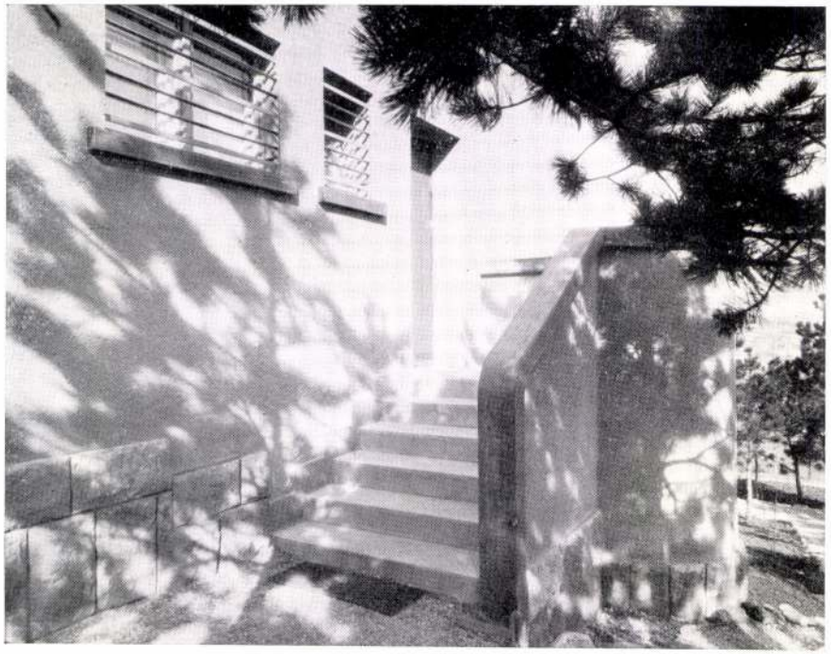

Familienhaus in Budapest. Arch.: F. Bálint. Fotó: Kozelka.

kérdeztem a legkomolyabb arccal a futballmeccsdrukker arculatú házmester urat, hogy mire jó? „Ó, kérem — válaszolta — ha Ön meg akarja látni, hogy szép lesz-e az idő, nem jön-e nagy zivatar, akkor ide kilép . . .” Persze a szemközti háztól alig láttam az égre!

De mindez csak néhány kis tapasztalatom. Heteken át undorodtam, kedvetlen voltam, mert mindez egészen új volt számomra. Én azt hittem, hogy az, amit egyes építészek mondanak és írnak a pesti bérházakról, csak fiatalos hévből ered — de most már igazat adok nekik. Akik ezeket a házakat építették, a legmesszebbmenően semmibe vették az Embert, egészségét, kedélyét, életét. Most már sok mindenen, ami a pesti lapok botrányrovataiban szerepel, nem csodálkozom. Menekülni, menekülni innen, ahol az embert kevesebbre becsülik, mint az állatot . . . Rossz gazda volna, aki csak így gondoskodna a marháiról, a lovairól . . .

Ezekután tehát a legnagyobb közönnyel választottam ki egy lakást, ahol hat hónapra meghúzódhattam mint valami lövészárokban, amíg elkészült az emberi lakás céljaira szolgáló saját házam. Vállaltam mindazokat a terheket és kényelmetlenségeket, amelyekkel a budai hegyekben lakás jár, háztartásom, életvitelem költségvetését átszerveztem s most emberi módon lakom — távol a bérházak poklától. Hogy ez az elhatározásom — sok pesti polgár azonos elhatározása — minő következményekkel jár, azt mint közgazdász nagyon is jól látom. Mindenekelőtt a közterheket növeli a sok-sok út- és csatorna-, vízvezetéképítés folytán. De vannak ennek más következményei is. Míg a városban laktam, havi kávéházi számlám kitett legalább húsz pengőt — mielőtt hazamentem, átnéztem az ujságokat — ma sietek kertes házamba. Minden ezer kertes háznál ez kitesz vagy évi 240.000 pengő elmaradt üzleti forgalmat. Hetenkint legalább kétszer jártunk színházba, ez évi 600—800 pengőt tett ki, ma ezt is elhagytuk és csodálkozik-e, hogy a színházak üresen maradnak? S ki nyer mindezen? A Beszkárt, amelynek a forgalma növekszik.

Vajjon most már feleletet adtam-e az Ön kérdésére, mi vitt reá engem, hogy megépítsem a magam kis házát?”

Úgy tetszik, lapunk barátjának válasza módfelett érdekes, mert világosan megmutatja, hogy mi a mélyebb oka annak, hogy a budapesti ember annyira kívánja a maga házát, a kertes családi házat. S különösen érdekes, ha ezt összevetjük azzal, amit külföldi forrásból hallottunk! Ne csodálkozzanak tehát azok, akiknek bérházai fokozatosan elnéptelenednek — a tatarozás és modernizálás ezt a fejlődést csak pillanatnyilag állította meg. Jobb viszonyok eljöttével csak fokozódni fog az elvándorlás a kiélt, kiuzsorázott házakból.

B. V.

A soproni Horn-villából. Fotó: Diebold.

Familienhaus in Sopron. Arch.: O. Füredi.

part szennyes. Mindezen segiteni kell de szervesen. — . . . e bajokat azokra nézve, akik télen nyáron Pest Budán kénytelenek maradni, én legalább valódi szerencsétlenségnek tartom, minthogy saját izlésem szerint akármit szenvednék inkább, mint a természet szép szineitől örökre eltiltva kénytelen lenni, például Buda-Pesten a szőke Dunát, szennyes Duna partokat, kiégett budai szöllőket, kertnélküli házakat, minden fátul eltiltott utcákat s tereket, szóval az egész láthatárt mindig s mindent hamuszinü köntösben nézni s a természet sokszinü bájai helyett örökleg a homok bajaival küszködni. Sokan kiknek módjuk volt körülnézni egy kissé a világban tanui lesznek annak, hogy mindenütt kisebb nagyobb mértékben csak iparkodnak a lakosok lakhelyeiket csinosbitani s városaikat a szép természet ékességével felruházni . . .''

Mintha a mai Budapest: Dunapartjaival, virágos közkertjeivel, lombos kertekkel borított dombjaival a gr. Széchenyi által eléje szabott feladatok nagy részét megoldotta volna. De más té-

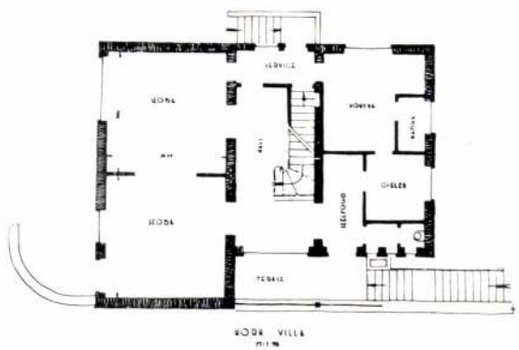

Családi ház Sopronban.

Fotó: Diebold.

ren alig-alig tettük meg, tesszük meg azt, amit gr. Széchenyi elénk szabott. Ezeket olvassuk a továbbiakban:

„A ház épitésénél általánosan két fő kérdés nem vétetik elegendő figyelembe. Legelőször is a földgolyó mily szélességén s másodszor a nap melyik tájára épittetik. Mi okból például azon lak, mely Nápolyban tökéletesen megfelel céljának Pesten annak bizonyára csak tökéletlenül felelne meg. S továbbá ugyanazon lak, mely felette helyes volna ha keletnek állana homloka, egyedül azáltal is helytelenné lesz, mert homloka nyugatra szolgál."

S ebben Pest fekvése hiányos, Budáé sokkal kedvezőbb. A budai hegyen ellenben a nádori udvart kivéve a Várnak mindazon házai, melyek a Duna felé feküsznek, minden józanság ellen éppen megfordítva, t. i. háttal annak a kedvező égtájnak — keletnek — s az egykori épitői az azon időkben divatozott, nem tudom éretlenségből, vagy hiú pompáskodási szellemből, s városi szag hajhászatából e felette szép kilátást, csendet s a legjobb égtájat áldozták fel szomorú, szűk utcákba nézés, ablak előtti ronda vásár és a nyugati viharok szemközti dühe megvásárlása kedvéért . . .

S. L.

Köszönettel veszszük gr. Széchenyi e gondolatainak velünk való közlését és a legközelebbi alkalommal a Pesti Por és Sár című könyvből, melyet átanulmányoztunk, meglepőbbnél meglepőbb részleteket fogunk közölni! *Szerkesztőség.*

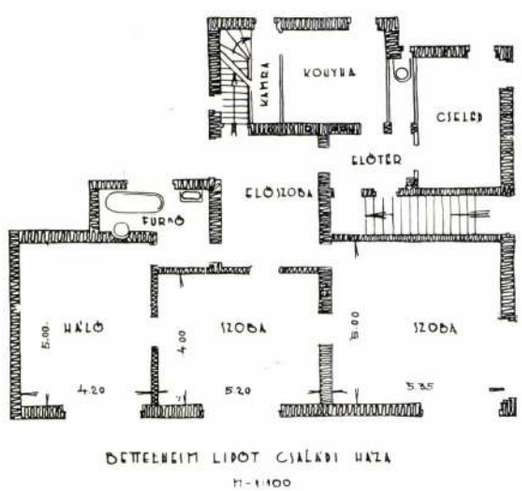

Alaprajz.

Világítótest
az ebédlőben

Vendégszoba
a penzióban
Fotók: Diebold

Éttermi részlet

ezek ilyen szerephez jutottak volna, hogyha a szepesi művészetet csak németek teremtették volna saját maguk és fiaik számára? Hisz e szentek a németségre — legalább is ahogy a német tudomány a németséget látja! — nem jelenthettek túlságosan sokat . . .

Viszont a valóságban más a helyzet! A németség, a vendég nép a befogadó magyar néppel mély bensőséges sorsközösségben élt, — annál is inkább, mert a nemzetiségi disszimilálás, elkülönítés átka még nem tört az emberiségre, még nem működtek Herderek, Palackyak, Benesek meg egyebek, akik életfeladatuknak azt tartották, hogy a békésen együttélő népek közé mesterséges ékeket verjenek, s azokat egymás farkasaivá neveljék . . . Hogy ez a sorsközösség minő mélyen élő, évszázadokon át eleven volt, azt mi sem bizonyítja szebben, mint a szepesi németségnek 1918 november 13-án kelt s történelmi napjainkban a késmárki Karpathenpostban újra feleleventett nyilatkozata:

„Unsere Vaeter waren stets mit Leib und Seele Ungarn zugetan, nie haben wir anders denn als Ungarn gefühlt, . . . unsere Vaeter haben sich trotz ihrer deutschen Sprache als Ungarn gefühlt, und ich wir fühlen uns bei unentwegtem Festhalten an unsere Muttersprache mit Leib und Seele als Ungarn . . . erklaeren dass wir unserem ungarischen Vaterlande treu bleiben und auch in der Zukunft zu Ungarn gehören wollen . . ."

Ebből az érzésből fakadtak ezek a képek, a magyarsággal való bensőséges lelki együttélésből. Ha Schürer és Wiese urak így lták volna e táj történetét, másként magyarázhatták volna annak művészetét.

A legifjabb magyar művészettörténész-generáció munkája lassan előkészíti azt az időt, amikor a szepesség művészetének igaz történetét meg lehet írni — s reméljük, hogy akkor Magyarországon is akad majd kiadási lehetőség arra, hogy ez a könyv olyan formában megjelenjen, mint amilyent a hírhedt német könyv kaphatott. A magyar művészettörténészek egyik feladata erre készülni, az eddig megjelent munkáik reményteljesen világítanak a jövőbe.

Dr. B. V.

Könyvek a Szepesség művészetéről

Dr. **Jendrassik Borbála:** Szepes vármegye középkori faliképei. Budapest, 1938, 72 oldal, 23 képpel.

Dr. **Csánky Miklós:** A szepesi és sárosi táblaképfestészet 1460-ig. Budapest, 1938. 50 oldal, 25 képpel.

A Tér és Forma, valamint a Magyar Szemle hasábjain behatóan ismertettem Schürer Wiese Deutsche Kunst in der Zips című nagyszabású, de módfelett célzatos, politikai irányú művészettörténeti bűvészmutatványát, mely oda konkludált, hogy „a szepesi művészet pedig németeknek készült német művészet". A szerzők véleménye szerint a magyar művészettörténet nem foglalkozott sem régebben, sem ma e táj művészetével, ezért kellett nekik ezt a művészetet feldolgozni. Ismertetésemben reámutattam arra, hogy sok más valótlanság után, minő valótlanság ez utóbbi állítás.

Piccolo albergo a Sopron — Arch.: **O. Füredi**

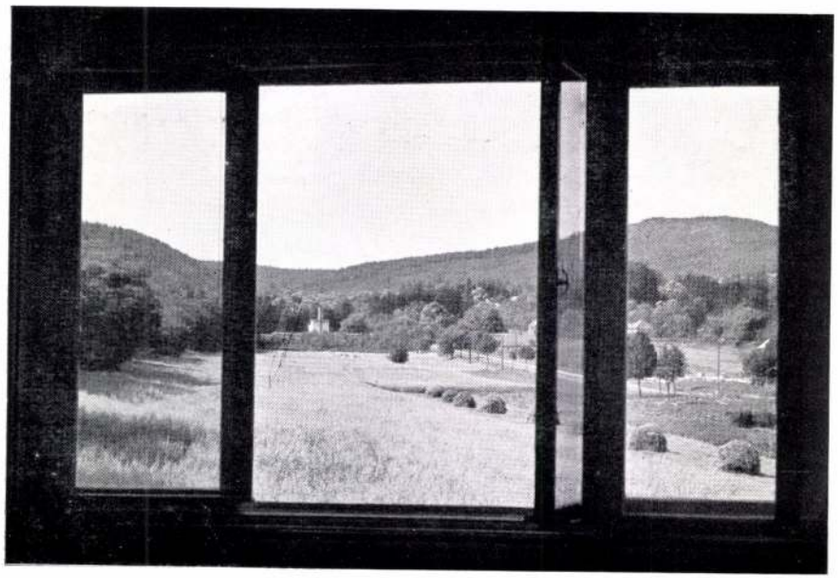

Mialatt ezt a német könyvet Brnoban (Csehszlovákia) egy ottani kiadó egy ottani nyomdában elkészíttette, dr. Gerevich Tibor vezetése alatt szorgosan dolgozó művészettörténeti intézet két tagja két nagyobbszabású, legalaposabb tudományosságú munkán dolgozott: Jendrassik Borbála a falfestés kérdéseit tisztázta, Csánky Miklós pedig a táj táblafestészetének maradványairól írt egy összefoglaló értekezést.

E kötetek ismét emlékezetünkbe idéztek néhány olyan tényt e vidék művészeti kincseiről, amelyet könnyen elfeledünk, — nevezetesen azt, hogy e tájnak festészetét téma tekintetében minő erősen érdekelték a magyar történelem nagy szent alakjai. Így például Zsegrán 1275 körül megfestették Szent István és Szent László rendkívül érdekes és sokatmondó, mert nagyon benyomásteljes arcképét, 1380 körül pedig a Sz. László-legenda egy jelenetét, a szepeshelyi székesegyházat Róbert Károly koronázását ábrázoló freskó-kompozició díszíti. — Mateócon a nagy szárnyasoltár középtábláját Szent István és Szent László ábrázolása tölti ki, míg a szárnyakon e szentek életének jelenetei sorakoznak (XV. sz. közepe). Látjuk tehát, hogy a kevés reánk maradt emlékeknek sorában minő nagy szerepet játszottak a magyarság jellegzetes szentjei, — vajjon

Építészet az idegenforgalom szolgálatában

Az idegenforgalom mindig nagyobb szerepet játszik az országok gazdasági életében és pedig egyrészt az ú. n. láthatatlan export formájában, melyet az idegenek behozott valutáikkal egyenlítenek ki, de talán ugyanilyen mértékben a belső idegenforgalom révén, amely az ország lakosságának utazgatásaival termékenyíti meg a különböző országrészeket, másrészt pedig a különben külföldre vitt fizetőeszközök fizetőképességét az ország számára gyümölcsözővé teszi.

Hogy az idegenforgalom elevenné váljék, ahhoz természetesen elsősorban természeti adottságokra van szükség, olyan tájakra, amelyek szépségükkel, gyógytényezőikkel, klimatikus természetűekkel, mint főként vizeikkel vonzóak. Azonban mindezek az értékek idegenforgalmi értékké csak akkor lesznek, ha megfelelően felszereltetnek, illetve kielégítően kezeltetnek. Az első feladatot elsősorban az építészmérnök oldhatja meg, vendégházak megépítésével, — ilyenek nélkül gazdaságilag értékes idegenforgalomra nem számíthatni. Ahol nincsen olyan szálloda, amely a mai ember kényelmi és egészségügyi igényeit kielégíti, legfeljebb igénytelen, s keveset vagy semmit nem költő — magukat hátizsákjukból ellátó, a szénapadláson is megháló — túristák jönnek, akikből legalább is semmiféle anyagi haszna nem lesz a vidéknek. Ezek az utazók legföljebb az úttörők szerepét játsszák — de gazdaságilag eredményessé az idegenforgalom csak akkor lesz, ha kifogástalan vendégházak, szállodák, penziók épültek meg.

A dolog természeténél fogva arra van szükség, hogy minden egyes ilyen vendéglátó helyen többféle szálloda, penzió épüljön, mert az utazók igényei és pénzügyi lehetőségei is különbözők, s a vendégek széles rétegződését csakis a különféle kategóriájú házak elégíthetik ki, mindegyik kategória pedig csak egy szűkebb réteg befogadására hivatott: a kispénzűek nemcsak hogy nem képesek egy luxusra berendezett ház árait megfizetni, hanem ott nem is érzik jól magukat — azok pedig, akik a legmagasabb árakat is meg tudják fizetni, az olcsóbb házak életét kínosan megzavarhatják.

Úgy tetszik, a magyar vendéglátó ipar ma már elérkezett ennek átlátásához, mert idegenforgalmi gócpontjaikon ma már mindinkább kialakul az a differenciálás, amelyet szükségesnek tartunk. Így pl. Mátraházán, Sopronban és a Mecseken már egymás mellett állanak a különféle igényekre szabott házak s egymást nem károsítják, hanem kölcsönösen segítik, egymás üzemét fokozzák.

Így épült meg a soproni Lövér nagyobb igényekre szabott, nagyobb vendégszámot befogadni képes szállodájától nem túl távol, a felvezető út egy igen szép pontján, Füredi Oszkár tervei nyomán a Lövér-penzió, amely kisebb szobaszámával intimebb, csendesebb és békésebb otthont nyújt mint a Lövér-szál-

Penzió Sopronban. Tervezte: **Füredi Oszkár**

Tér és Forma 1938. 10. sz.

289 - 92
LT
képezzel

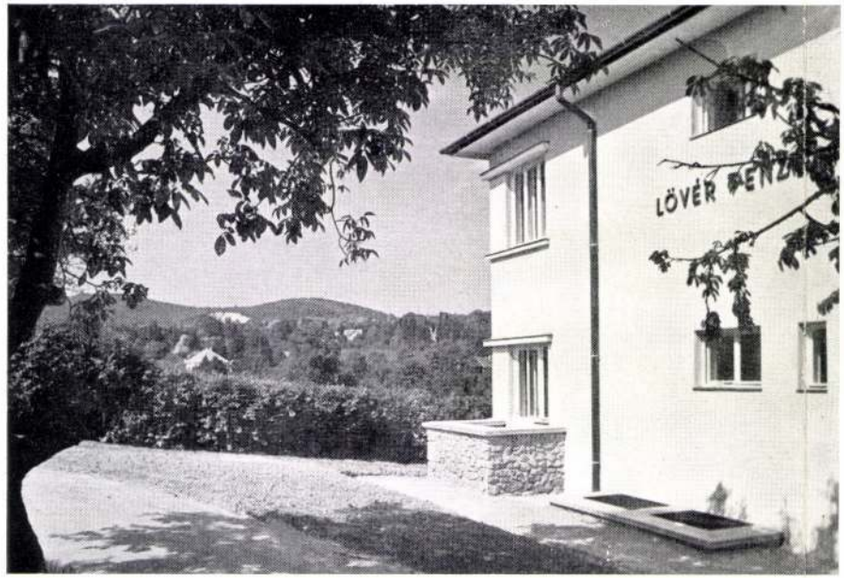

Fremdenpension in Sopron. Arch.: **O. Füredi**

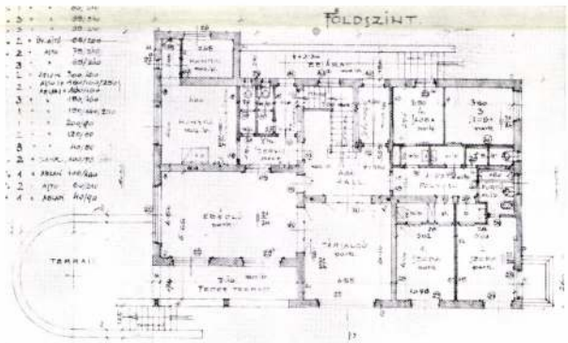

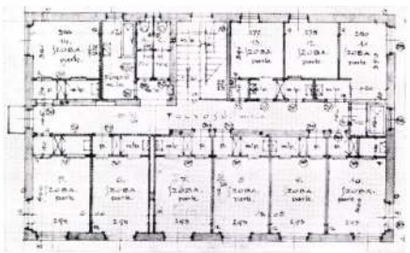

loda, ahol a nagy szobaszám, a nagy vendéglői üzem egyeseknek kedves, de másokra talán zavaró.

Szállodaépítkezésünk mai irányára, fejlettségére jó fényt vet a kisebbarányú Lövérszálloda egész felépítése, kialakítása és berendezése. Különös dícséretet érdemel a szobák alaprajzi elrendezése, berendezése, nevezetesen az hogy minden szoba külön mosdófülkét kapott, ami a szobának használhatóságát és kényelmét messzemenően fokozza. Igen ügyes a ruhaszekrénynek a kis előtérbe illesztése, ami által a szobák tere legalább 50 cm.-rel szélesebb, mint hogyha a szekrény szabadon állana a szobában.

Az épület megjelenésének nagy egyszerűsége különösen dícséretreméltó, igénytelen formáival kitűnően illeszkedik bele a Lövér alatti völgy idillikus tájképébe, amely remekül játszik bele a penzió éttermébe s az ott tartózkodást kellemessé teszi.

Füredi Oszkár
épitész

KisUjság
1949 NOV. 13.

Horváth B. J.

Őszi séta Sopronban,

ahol szép a mult és szép a jelen

Sopron, november hó

(A Kis Ujság kiküldött munkatársától.)

Friss, havat rejtő felhők kergetőznek a város felett. A fenyvesek, a végtelen alpesi erdők illatát hozták magukkal, melyet most bőkezűen rápazarolnak az öreg utcákra, a kőcsipkés házakra, a völgykatlanra, melyben annyi szépség húzódik meg. A hegyek csendjét is magukkal hozták. Azt is odakölcsönzik a városnak.

Csend van itt ezekben a görbe, kacskaringós utcákban, legfeljebb a történelem beszél. Az is halkan. Arról, hogy jártak itt már akkor is népek, mikor még a történelem nem jegyezte fel nevüket. A soproni belvárosban a rómaiak is otthont találtak. Fórumot meg Capitoliumot építettek itt s a *híres borostyánkő-út is itt vonult keresztül.* A honfoglaló magyaroknak is megtetszett a gyepű szélén ez a település, a középkor új várost épített, mely korból egy-egy lakóháznak maradványa átmenődött napjainkra is. A nagy tűzvészekről is mesélnek a csendben az öreg falak, még a harcokról, melyet a város századokkal előbbi lakói harcoltak végig. Jártak itt költők, művészek, írók, hadvezérek elegen — dicsekszenek az emléktáblák, a barokk-épületek pedig arról szólnak, hogy valamikor megismerte az osztrák elnyomást éppen eléggé a Sopron magyarja, miként néhány évvel ezelőtt is éppen elegét szenvedett a germán gőgben telszelgők fennhéjázásától is.

A Belváros egy kicsit foghijas. Jóegynéhány házat megsebzett a háború, s bizony még nem mindenütt gyógyultak be a sebek. De mégis szép. Nagyon szép. Egy kicsit múzeum a városnak ez a része. A gótbencés-templom mellett megtaláljuk a Szent Móric-kápolnát, a korakőzépkor emlékeként. Építészeti kincseit a Műemlékek Országos Bizottságának anyagi támogatásával most emelik ki évszázados homályból. Sok-sok évvel előbb a régi gótikus oszlopfejeket befalazták, a légnyomás, meg a szépet szerető kezek most régi köpörtönéből a napfényre hozták.

— Sok kárt okozott, rengeteget a háborús pusztítás ebben a városban, — világosít fel bennünket *Füredi Oszkár* építészmérnök, a régi soproni Belváros egyik legjobb ismerője. Bizony számos régi, műemlékjellegű öreg épületet nehéz volt megmenteni, így a Káptalan épületét, mely valóban építészetileg komoly érték. De megmentettük. S igaz, hogy nagy volt ebben a városban a háborús pusztítás, — legnagyobb az országban —, mégis azt kell mondani, hogy a nagy kárban akad egy kis haszon is. *A régi, középkori emlékek a felszínre kerültek.* Igy például a *középkori bástyafal*, melynek alapját még a rómaiak, sőt a trák-illyrek rakták le és amely eddig be volt zárva az épületek cellájába. Most megvalósíthatjuk a régi soproni vágyat: *a bástyasétányt és a bástyaterét.* Ez utóbbinak kiképzése már folyamatban van és tavaszra nemcsak Sopron, de a Dunántúl ékessége lesz.

Sok mindent megcsodálunk a régi Sopronból. Az Eggenberger-ház loggiáit, ahol az ellenreformáció idején összegyűltek a protestánsok, a Szent György-utca szögleteit, melyeket *hadászati szempontból* építettek így évszázadokkal ezelőtt, hogy az ellenséget meg-megzavarja itt a város lakossága: a céhek meg a többi védők. A *római kori siremlékek* is érdekesek, melyeket egy-egy belvárosi ház falába beépítve találunk meg. Belvárosi sétánk során eljutunk a csodálatosan szép Szentháromság-térre. Barokk- és renaissance-házak harmóniában egymás mellett, ott a gótikus templom is, mely előtt a magyar történelem egyik legkorábbi földosztásának adminisztrációját bonyolították le.

Ne gyönyörködjünk sokáig ebben a szép képben, hanem kérdezzük meg a városházán, melyet ugyancsak e téren találunk meg, *Bognár Dezső* polgármestertől, hogy mi a város legsúlyosabb gondja, mi a legfőbb óhaja?

Van problémánk elég. Eddig sok nehézséget adott a romtalanítás kérdése. Az állam, meg a város kétmillió forintot fordított erre a célra, de a magánosok is sokat segítettek. Bizony, sok volt a rom, sokat el kellett takarítanunk. *De ezt a munkát lassanként mégis csak befejezzük.* Aztán meg kell oldani a *lakásproblémát*, meg számos *újjáépítési kérdést.* Építettünk már eddig is sokat, de az ötéves terv keretében erre a városra is fokozott mértékben rámosolyog az állam támogatása. Mert érdemes támogatni ezt a várost. Sokat fejlődött politikailag s ma már valóban a *népi demokráciának nyugati bástyája, mely jól megoldja a feladatát.*

Kultúrvezetőkkel beszélgetünk, akik nem győzik hangoztatni, hogy Sopront a Dunántúl egyik haladószellemű kultúrbázisává szeretnék kiépíteni. Az adottságok megvannak.

A legutóbb megrendezett kultúrhét megmutatta. Van már Sopronnak *modern zeneiskolája* is, ahol a híres Liszt Ferenc Zeneegyesület utánpótlását nevelik nagy sikerrel. Az irodalmi élet is megindul, a képzőművészet fejlődik, bizonyítja ezt a legutóbbi tárlat. Sopron az *iskola-város* jellegét is megőrizte, melyet itt ugyancsak az évszázadok alapoztak meg. Igaz, hogy a műegyetemi bánya- és kohómérnöki fakultást Miskolcra helyezte át kormányzatunk, új műegyetemet létesítve ott, de tudja a város, hogy viszont a *műegyetemi erdőmérnöki kart tovább fejlesztik* és nem szenved károsodást a város.

A Lövért is szeretnénk nézni, meg a soproni erdőket. Mert nagyon szép még ilyenkor, novemberben is a soproni erdő. A fenyvesek zöldje, a tölgyesek bíborvörös-sárga avarszőnyegén kellemes sétálgatni. Az erdei utak végtelen nyugalomba vezetnek bennünket. A soproni hegyek felejthetetlen élményt rejtegetnek. Ezért, ha valaki egyszer látta, nem tudja feledni. Sokáig fogva tartja az embert a hegyek szépsége, a táj, a kép, mely a játékvárosnak tűnő Sopronra meg a Fertőre nyílik, a gesztenyeerdő. Ahogy lebukik a vörös napkorong, mégiscsak a hegyekről a Lövér-szálló felé járunk el. Vidám itt az élet még ősszel is.

A dolgozók százai *juthatnak ide.* Azok, akik eddig nem ismerkedhettek meg sem az őszi nyaralással, meg Sopronnal sem. Most itt pihennek s mint mondják, boldogok, hogy itt lehetnek.

Estére megint csak a városba jutunk vissza. A gazdanegyed felé járunk.

Vagy három hete már, hogy véget ért a soproni szüret, mégis egy kicsit mustízűek az utcák.

— *Jó borunk lesz!* — mondják vendéglátóink, ahol megízleljük a soproni vörőst. — Jó és sok. Nem hiába fáradtunk a fertőmenti szőlőkben, meg arrafelé, hol a déli napfény érlelte a szőlőt.

A jó vörös enyhe mámort kölcsönöz. A kicsit kihaltnak tűnő utcákra rámosolyog az ezüst hold. Ezüst kupolát von a Hűség Tornyára, megszépíti a várfalat, illatoznak a közeli fenyőerdők.

Horváth B. Jenő

162749.sz.

Belgium ajánlatára a
ta, hogy a belga állammal a hiv
csereviszonyba lép. A csereszol
lat lebonyolitásával megbizott
tisztikai hivatal fogja intézni
megküldetnek s mely a külföldr
továbbitja. A statisztikai hiva
előkészitése végett már érintk

A KIS UJS

M

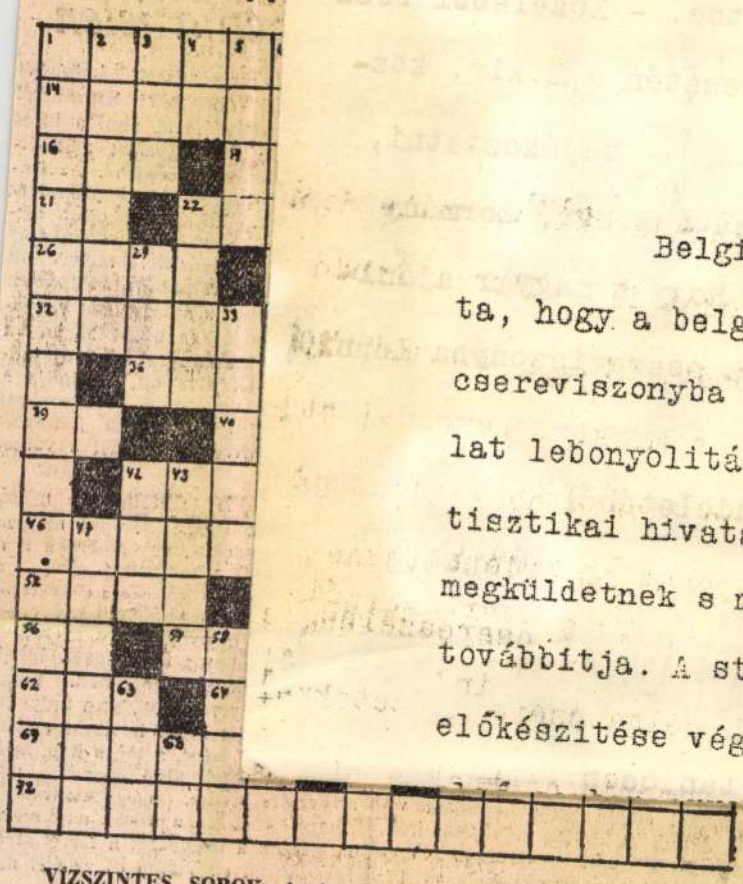

VÍZSZINTES SOROK: 1. Az egyiptomi jelenet legjellemzőbb mondata a rabszolga sorsáról. 14. Az első jelenet kórusa. 15. Latin szerző. 16. Súlyos betegség. 17. A lakat része. 19. Iparos. 20. Vonatkozónévmás. 21. Török Zoltán. 22. Legendás arab törzs, a monda szerint tagjai meghalnak, ha szerelmesekké válnak. 23. Német völgy. 25. Bródy Sándor névjele. 26. Északi nemzet. 28. A test szerkezete. 30. Ezt kutatjuk minden cselekedetnél. 32. Az összhang ellentéte. 34. Borít. 35. Kis üvegtartály. 36. Megszégyenít. 38. Céghag. 39. Ilyen a jó termés. 40. A Madách-dráma egyik főszereplője. 41. Folyadék. 42. Annyi, amennyi kell. 44. Az első gyilkos. 46 Hirtelen megragad valakit. 48. Orosz súlymérték. 50. A nagyböjt harmadik vasárnapja. 52. Piszok. 53. Néha a kérő is megkapja. 55. Holnap, latinul. 56. Csak félig éber. 57. Őszi erdőn látod. 59. Gyermekek öröme. 61. „Éktelen" fűszer. 62. A tüdővész jelbetűi. 64. Tréfa. 65. Lásd: 25. vízsz. 66. Diplomás jelbetűi. 67. Az erdő munkása, gyakran ellensége. 70. Eljutsz a célhoz. 72. Madách szülőhelyére.

FÜGGŐLEGES SOROK: 1. Éva töprengő kérdése, amely elindítja a drámát. 2. Járomba fogva. 3. Rés. 4. Műtörténeti írónk névbetűi. 5. Tánczene. 6. Idenézz, ha a pontos időt akarod tudni. 7. Finom kutya. 8. Luxus-hajó. 9. Latin múzsa. 10. Római szám: 99. 11. Tisztítószer. 12. Vadul mérgelődik. 13. Wagner-opera. 18. Idegen férfinév. 19. Odanyujt. 22. Az ének. 24. Francia folyó. 27. A Madách-dráma egyik főszereplője. 29. Vegyész. 31. Állati hím. 33. Rátapos. 35. A Madách-dráma egyik szereplője. 42. Első Kispesti Sportegylet. 43. Ritkás, nem tartós. 45. Régi űrmérték. 45/a. Csak, Berlinben. 47. Sebbel-ikerszava. 48. A csontok végén van. 49. Francia kártyafigura. 51. Volt sakk-világbajnok. 53. Tengeri rabló. 54. Reszket. 58. Kövesd el a hibát. 60. Gabonaraktár. 63 Zenei félhang. 66. A Korán közepe. 68. Görög betű. 69. A Madách-dráma egyik jelenetének színhelye. 71. Tizenkét hónap.

...gfejtése: *Vízszintes:* 1. Távolban egy ...ges: 20. Életem. 49. Vergődés.

feladó kívánságára hitelesíti. Ennek az újításnak különösen a *nemzetközi forgalomban* feladásra kerülő küldeményeknél van nagy jelentősége, mert a multban a nemzetközi küldemény feladója a fuvarlevélről, illetőleg annak másodpéldányáról további másodpéldányt nem kaphatott, ami gyakori zavart okozott a küldemények elszámolásánál. *Az új intézkedés nemcsak a zavarokat és félreértéseket, de a késedelmeket is kiküszöböli.*

...I-UTCA
... RÉSZÉN
...tcai
...e.yiség
...helyel
...al atado
...l forgalmas"
...iókkiadóhiva-
...rvita-tér 8

...anélétű, jómeg-
...bszolút megbiz-
...lligens, r.-kat.
... ért üzlethez,
...azdasághoz, ke-
...jólelkű, anyagi-
...tező nőt 36 éve-
... hűséges élet-
...atársa lenne.
...'' jeligére

Megveszem rádióját, gramofonosat is, hibásan is. Érte jövök, készpénzt fizetek. 496-661

Bécsi és angolmechanikás zongorák és pianinók olcsón vásárolhatók Rákóczi-út 63. I. 11. Hantken

Ha valamit venni, eladni vagy cserélni akar,

HIRDESSEN A

KIS UJSÁGBAN

Apróhirdetési árak

1 szó hétköznap 50 fillér
1 szó vasárnap 1 forint

Legkisebb hirdetés tíz szó!

Az első szó és a vastagon szedett szó duplán számít!

KIS UJSÁG

3. évfolyam 264. szám

Kiadja a Független Kisgazda Párt

felel: KATONA JENŐ felelős szerkesztő

előfizetés ára havonként 12 forint
Csekkszámla: 936.510

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
VI., Eötvös-utca 12 Telefon: 420—760

Független nyomda NV Bp. VI Eötvös-u. 12
Felelős: Földi Vilmos igazgató

(Füredi Oszkár)

cikke

[ ] Sopron belvárosának rendezése.

Tér és Forma

1947: 226–228 l.

4./ Kautezky Lardel Bezsone
gépiró-kezelő

5./ Saláth Ferenc I.o.altiszt

Füredi Oszkár

rád

Hock István: A soprom nyári egyetem és annak építészi vonatkozásai –

MMÉEKözl.

1939. 16 s.l.

742. KOSÁR, fehér fajánsz, ovális.

743. REKESZES TÁL, fajánsz, kék,

szines, áttört rokokó izlésü domboru diszitéssel. Kül-
D vakbélyeg. XIX. sz. m. f.

herendi porcellán, festetlen, domboru pikkelyes diszi-

rna márványos alapon levelek, virágok és lepkék. Ko-

gdiszitéssel. Egy leveses tál fedővel, egy mártásos tál
rtó, 24 tányér és 11 kis tányér. Festette Seszták János,

lal, szines virágos diszitéssel. Herend, XIX. sz.

hér porcellán, bordás kagyló alak. Herend, XIX. sz.

SZ ÉS ÜVEG.

725—843.

ázzal.

apon mélyitett körvonalu diszitéssel. Rajnavölgyi,

körtealaku testtel, szines virágokkal. (Egy csorba,
VIII. sz.

(Füredi Oszkár)

épitész cikke

( ) Sopron Belvárosának rendezése.
Tér és Forma, 1947.
10. n. ábrákkal

YIVÁNÍTÁS ÉS FONTOSABB

TELEKKÖNYVI ADATOK

TULAJDONOS

Füredi Oszkár

terve alapján állitották helyre a soproni „Lábasház"-at.

Dercsényi Dezső, Entz Géza, Gerő

László stb.: Magyar Műemlékvédelem, I.
Budapest 1960. (1949-59) 49 l.

mivel lehetővé tenné, hogy az egész negyed gyalogosan bejárható legyen, a sűrű autóközlekedés keresztezése nélkül. A Givors-i, szerényebb munkálat lesz tehát az első befejezett munka és valamilyen módon lehetővé fogja tenni egy új eljárás kipróbálását, amely szakít a meggyökeresedett és ésszerűtlen doktrinákkal, melyek egészen a közelmúltig eluralkodtak a városépítésben. Ez a gyakorlatban megvalósított bírálat ugyanakkor egy új várospolitika reményét is megcsillanttatja, amely korántsem akar a város ellen gyűlöletet hírdetni, de mégis ennek a városi életnek a megújulását igyekezne megvalósítani, amely mindenfajta demokratikus élet forrása.

Pierre Joly

1—4. Képek az Ivry-i lakóépület-együttesről
5—8. Képek Givors-i lakóház-együttesekről

1—4. Vues des ensembles résidentiels d'Ivry
5—8. Vues des ensembles résidentiels de Givors

5

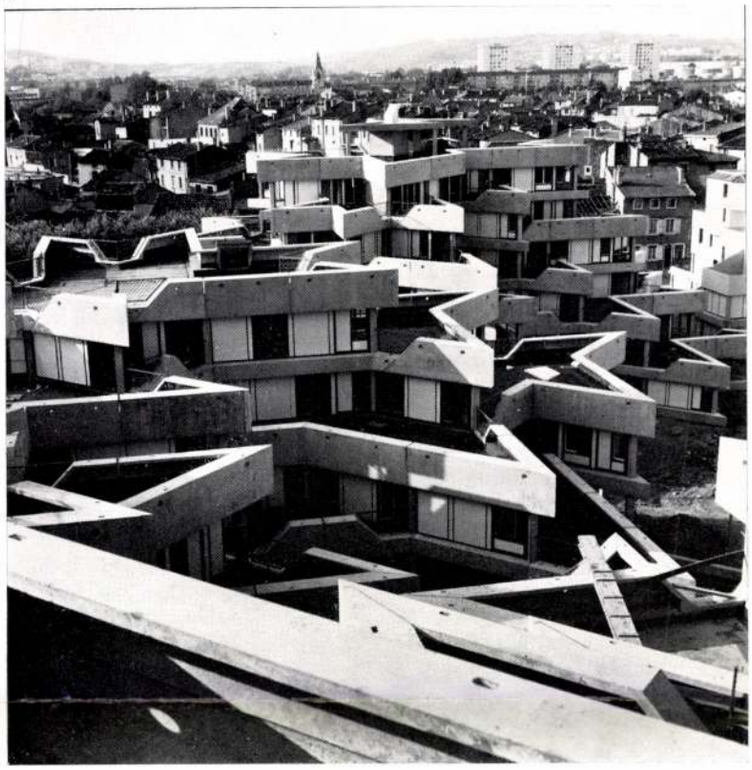

6

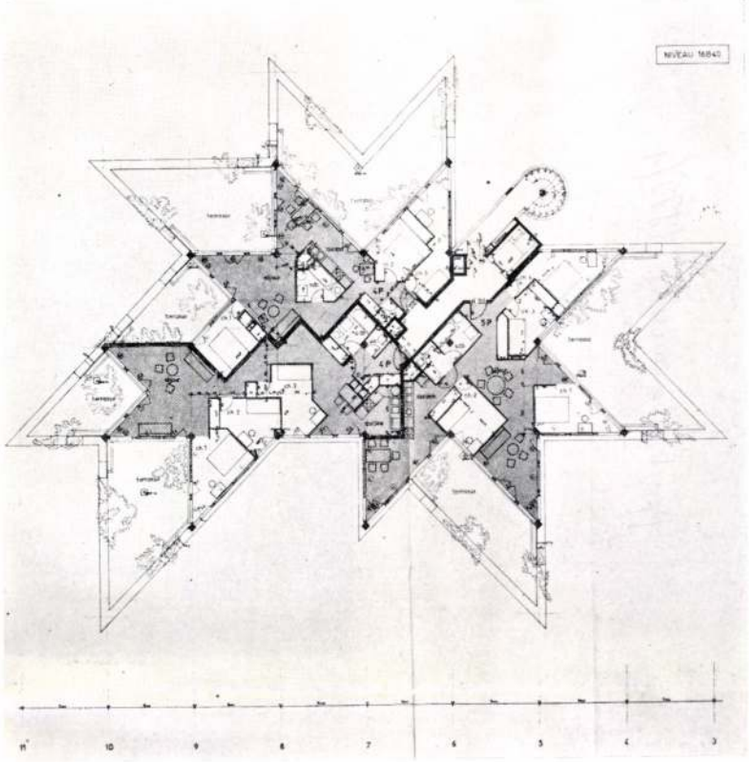

7

8

krónika

Füredi Oszkár építészmérnök
1890—1954

Füredi Oszkár 1890-ben született Sopronban, ahol édesapja orvos volt. Érettségijét is az ottani reáliskolában tette le. Tanulmányait a budapesti Műegyetemen folytatta, az első szigorlata után pedig a münchenin. Építészmérnöki oklevelét is ott szerezte meg 1912-ben. Barátja Mendelsohn Erich később a leghíresebb német építészek egyike lett, kinek lakóházáról — melyet az alapfalaktól, az asztali evőeszközökig maga tervezett — külön könyvet jelentettek meg. (Erich Mendelsohn: Neues Haus, neue Welt. Berlin 1932.) Ilyen kezdet után szinte természetes, hogy a fiatal mérnök gyakorlati éveit is Münchenben töltötte, volt tanára H. Hocheder irodájában. 1914-ben jött haza, mert Sopron városa részére is tervezett egy nyaraló-szállót. Ennek kivitelezésére már nem került sor, mert kitört a háború és őt is behívták, 1918 nyarán mint többször kitüntett főhadnagy szerelt le, amikor megnyerte a soproni munkáslakásokra kiírt pályázatot és neki kellett volna a kivitelezést is levezetni.

A Tanácsköztársaság idején megalakult az Építési Direktórium, melybe az Intéző Bizottság őt delegálta. Természetes, hogy ezután és ennek következtében nem számíthatott arra, hogy az akkor uralomra került rendszertől hivatalos megbízást, vagy éppen állást kapjon. Egyik legismertebb és ma is működő alkotása az ún. Lővér uszoda, részvénytársasági alapon létesült. Ennek tömegelosztása nagyon kedvező és napozásra is kiválóan alkalmas, jól illeszkedik a Lővérek akkor még romantikus környezetébe. Hibája, hogy a medence méreteit angol yardban adta meg, tehát az itt elért eredmények rekordként nem hitelesíthetők.

Külföldön is elismerték tudását és tehetségét. a brüsszeli nemzetközi építészeti kiállításon dicsérettel tüntették ki. Első díjat nyert Ausztriában az ebenfurti iskola és az osztrák vasutasok munkásház pályázatán is. A zágrábi klinikák tervpályázatán harmadik díjat és dicséretet nyert. Az akkor Olaszországhoz tartozott Abbáziában modern, kétemeletes penziót épített stb.

Itthon is sokat tervezett és épített: főként Brennberg bányatelepen. Itt r. k. templomot tervezett, melynek különösen a belső tere sikerült jól. Gótikus boltozatot jelképező fából készült mennyezetén van a hangsúly. Óvoda, iskola, 12 házból álló lakótelep, mindegyik lakáshoz egy-egy kis kert is tartozik. A Szent István akna összes üzemi épületei, munkásfürdő, pihenő stb. mind az ő tervei szerint épültek. Ugyanígy a mai SOTEX szövőgyár 28 lakásos munkáslakótelepe, festődéje és az egész gyártelep bővítése.

Sok magánházat is tervezett Sopronban, pl. a Május 1. tér 49. sz. kétemeletes lakóházat, melynél a bejárat és a lépcsőház architektúrája emelendő ki. Az ovális alaprajzú lépcsőház szinte töretlen vonalban vezeti fel tekintetünket a földszintről a padlásig. A falburkolat és a lépcsők anyaga olyan jó, hogy évtizedek múltán is úgy hat, mintha új lenne. Tervezéseinél — a kor ízlésének megfelelően — nagyvonalú volt. Pl. a soproni az Entzbruder u. 12. sz. családi ház emeletének két oldalán egy-egy hatalmas terasz teszi lehetővé a pihenést és napozást. Az egyikről a város, a másikról a hegység felé nyílik kilátás.

A soproni Képezde u. 6. sz. épület, a zsidó aggok háza a maga 30 szobájával, étkezőjével, társalgójával mintaszerű megoldása volt annak, hogy az elöregedett emberek számára milyen életkörülményeket kell és lehet biztosítani. Mind tömeghatása, mind homlokzata modern volt. Az persze már a sors iróniája, hogy az ország és Sopron német megszállásakor ez volt az első épület, melyet a Gestapo és az SS a maga céljaira igénybe vett.

Főként brennbergi kapcsolatainak köszönhette, hogy amikor 1944. március 28-tól bujdosni volt kénytelen, a bányamunkások rejtegették. 1945. jan. 10-én a Gestapo mégis megtalálta, elfogta és átadta a nyilasoknak. Azok előbb a Sopronkőhidán levő fegyházba zárták, majd behozták a hadbíróság székhelyére, a soproni „48-as" laktanya börtönépületébe. Ítéletre csak azért nem került sor, mert a szovjet haderő elérte és felszabadította a várost. Ekkor — 1945. ápr. 1-én — szabadult ki Füredi Oszkár is.

A felszadulás után a Soproni Építésügyi Igazgatóság vezetője lett, majd az ÉM Győri Tervező Vállalat soproni irodájánál dolgozott, mint kiemelt tervező. Pl. a soproni lebombázott Templom u. 24. sz. épület újjáépítésénél is megmutatta, műemléki környezetben is lehet olyan mai épületet elhelyezni, mely abba szépen beleilleszkedik, sőt a „Lantos lány" szobrával még emeli is annak szépségét.

Szabad idejében, szinte haláláig, terveket dogozott ki az erősen bombasérült város rendezésére és műemlékeinek megmentésére. E javaslatait teljesen önzetlenül bocsátotta a hatóságok rendelkezésére.

Tompos Ernő

A fényképeket részben az Építészeti Múzeum bocsátotta szerkesztőségünk rendelkezésére.

1. A Selyemgyár munkáslakóháza, 1924
2. Nyugdíjas bányászok otthona, Brennbergbánya, 1934
3. Sopron, Május 1. téri (azelőtt Deák tér) lakóház
4. Lővér strandfürdő, 1934

1. Maison d'habitation des ouvriers de la manufacture de soie, 1924
2. Foyer des mineurs retraités, Brennbergbánya, 1934
3. Maison d'habitation, Sopron, Place Május 1 (auparavant Place Deák)
4. Plage Lövér, 1934

Déry Attila: Klasszikus formatan

TERC kiadó, 280 oldal, 163 képtáblával

ÍZLÉSESEN megformált tankönyv, precíz példatár Déry Attila újabb kötete. A klasszikus formatan évszázadokon keresztül az építészeti tanulmányok alapköve volt. A 20. század első harmada után ez megváltozott, de a modern építészet funkcionalista megközelítésének mégsem sikerült eltüntetnie a klasszikus formákat. Déry Attila a nyugati építészet formahasználatát az 5. századtól egészen az 1950-es évekig tekinti át, azt az időszakot, amely az antik formák önálló alkalmazására épült. A további történetet nem érinti, csupán egy talányos zárótétellel utal rá: „A történelmi formák tisztelete elment az abszurdumig.... És saját dogmájából kiindulva olykor éppen olyan merev és olykor korlátozottan használható együtteseket produkált, mint a korai bauhauslerek. Ez azonban még nem befejezett folyamat." Az építészeti dekonstrukció korában a klasszikus formatan kissé elavult megközelítésnek tűnik, de csak a felszínen. Mert ahogyan Déry nagyon bölcsen megjegyzi a könyv elején, „hatalmi viszonyok, társadalmon belüli kapcsolatok bemutatására semmi sem alkalmasabb az építészetnél, amely a rangsor tükre", és e viszonyok észleléséhez fontos az építészeti jelek elsajátítása. Nemcsak a formakövetés, de az attól való eltérés is jel. Az évezredeken át csiszolódott formák, az idővel díszítőelemmé vált funkcionális részletek viszonyulási alapot kínálnak a dekonstrukciónak is. Déry nem tesz összehasonlításokat, hanem ahogy előtte minden nemzedék minden formatan tanítója, ő is pontosan összegzi és csoportosítja az építésznek felkínálkozó formák sokaságát. Meghatározza az egyes korokban használt arányok karakterét, definiálja a hagyományos görög-római formai eszköztár kifejezéseit. Nem a régi építészet értékeit hangsúlyozza az újabbal szemben, hanem alapokat kínál egy szellemi építménynek: a tudásnak. Jeleket mutat, amelyeket használni nem kötelező, de felismerni igen, hiszen ez az építészeti alkotás olvashatóságának alapja.

Mújdricza Péter: Mikropolisz

Budapest, 2005, 328 oldal, 53 kép

SORSZERŰNEK tűnik, hogy ez a kellemes külsőbe öltöztetett, meglehetősen vaskos kötet magánkiadásban látott napvilágot. Nem lehet véletlen, hogy egyetlen építészettel foglalkozó kiadó sem állt mögé, nem érezte saját ügyének, hiszen maga ez a tény is rímel a kötetben leírt próféciákra. Mert Mújdricza Péter, a gyakorló építész, avantgárd alkotó, író, gondolkodó, a ma „érvényes" építészeti, városalakító és életviteli normák lehetetlenségéről és tarthatatlanságáról szól.

Kötetbe gyűjtött írásai közül több e folyóirat hasábjain jelent meg először, s ez bizonyos megnyugvással tölti el a lap szerkesztőit. Hiszen olyan személyiségről van szó, aki az építészetet, a kultúrát, az épített környezetet a felelősség teljes spektrumában gondolja át, szemléli és műveli is. Mújdricza írásai – és a kötetben bemutatott, elemzett vagy akár csak illusztrációként felbukkanó építészeti, képzőművészeti művei – a környezet, az élet fennmaradásáért szólnak, amelynek ugyan fontos része az építészet, de az alap, a kiindulópont maga a túlélés, a civilizáció hosszú távú megmaradása. Ez a nézőpont-váltás a megszokott építészeti gondolkodáshoz képest megdöbbentő igazságok kimondásához vezet. Mújdricza műveltsége, érzékenysége, filozófiai jártassága és elszántsága képes egységbe foglalni a szocreáltól a mélyökológiáig, az utópiától a tradícióig vezető vonulatokat, azokat az eseményeket, kiállításokat, konferenciákat, bemutatókat, amelyek az utolsó 10 évben Magyarországon és Európában meghatározták az építészet jelenét és jövőjét, és ezzel egy pozitív képet is megrajzol létező, felkutatható hiteles irányokról.

A szerző fejezetenként jut előre, a pusztítás (Detonáció) rémképétől az önszerveződő, életképes, belső energiákra alapozó Mikropolisz megvalósítható ideáljáig, hitelesítve, hogy az építészet még mindig tevékenyen részt vehetne a fenntartható jövő alakításában. Zárszavában azonban Kunszt György ezt a csak nyomokban fellelhető jelenséget túlértékeli. Véleményem szerint felnőtt korban kissé késő – mondjuk az építészeket – átprogramozni a fenntartható jövő szellemében történő alkotásra. Előbb kéne kezdeni, alapfokon, a szociálpszichológusok szerint „attitűdtárgynak" nevezett gyerekkori kötések tudatos kialakításával. Egy-egy fogalom, pl. természet és ember azonos entitásának játékos-mesélős ismétlése óvodás, okosabb újramagyarázása kisiskolás korban. Erre a tekintélyalapú mintára építhet a kísérletező-elemző oktatás, később. Ha ezt nem kezdjük el holnap, nincs okunk optimizmusra.

Sz. Gy.

Füredi Oszkár emlékkiállítás

HAP Galéria, Budapest 2005. március 24. – április 22.

FÜREDI OSZKÁR (1890-1978) Sopronban született és építészi munkássága is szülővárosához kötődik. A modern magyar építészet számottevő, bár kevéssé ismert alakjának művei egy vidéki településen találhatók, így némileg elkerülik a széles közönség figyelmét. Ez az emlékkiállítás most kiváló alkalmat nyújt a megismerésre.

Tanulmányait a budapesti Műegyetemen kezdte, majd a müncheni Művészeti Akadémián folytatta. Oklevelét 1912-ben szerezte meg. 1914-ben hazajött és bevonult katonának. Építészi munkássága az első világháború befejezése után, 1918-ban indult. Az 1920-30-as években sorra készítette Sopron 20. század elejei városképét meghatározó, jelentős alkotásait. Ezek közül a következőket emeljük ki: A Trebitsch-féle selyemgyár és munkáslakások (1925), melyek megtervezését pályázaton nyerte. A téglaburkolatú, felülvilágítós ipari csarnok és szalagablakos lakóépület modern ipari építészetünk korai értékes emléke. Kár, hogy az épületek új tulajdonosa ezt nem kímélte, a téglaburkolatot levakolta, a szalagablakokat megszüntette. Számos lakóháza és panziója közül a Bettelheim Lipót számára a Mikovinyi utcában 1932-ben épített, kubusosan tagolt tömegű családi lakóépületet említjük meg. Legkimagaslóbb műve a Lővér uszoda bővítése 1934-ből, öltözők sorával és karakteres toronyépítményével. A Vöröskeresztes Otthon félköríves záródású terme 1935-ből a kor jellegzetes formaképzését mutatja. A második világháború bombázásaiban – sajnos – elpusztult. Szépen kanyargó, íves lépcsőházaiból egész gyűjteményt lehet összeállítani. Tervezett hegyes, erdős környezetbe illeszkedő evangélikus templomot Brennbergbányára és ívesen hajló sorban bányászlakásokat. Ausztriai pályázatokon is sikeresen szerepelt. 1945 után az állami tervezésben dolgozott, mint kiemelt tervező.

A HAP Galéria kiállításai az építészeti értékek dokumentálásán túl az emberi kapcsolatok megőrzésének is fontos állomásai. Ezt a kiállítást Csíkszentmihályi Péter egyetemi tanár nyitotta meg, aki tanítványaival Sopronban az építész munkáit kutatja. Winkler Barnabás, a Galéria tulajdonosa elmondta, hogy az eredeti dokumentumokat főleg a magyar Építészeti Múzeum gyűjteményéből és a Soproni Levéltárból kapták kölcsön, a színes fotókon pedig az épületek jelenlegi állapotát mutatják be.

Timon Kálmán

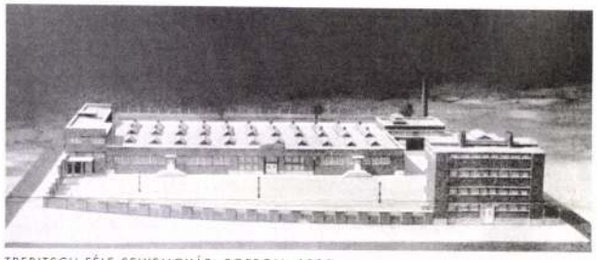

TREBITSCH FÉLE SELYEMGYÁR, SOPRON, 1925

LŐVÉR USZODA, SOPRON, 1934

BETTELHEIM LIPÓT LAKÓHÁZA, SOPRON MIKOVINYI UTCA 32, 1932

TREBITSCH FÉLE SELYEMGYÁR, SOPRON, 1925

krónika

Füredi Oszkár építészmérnök
1890—1954

Füredi Oszkár 1890-ben született Sopronban, ahol édesapja orvos volt. Érettségijét is az ottani reáliskolában tette le. Tanulmányait a budapesti Műegyetemen folytatta, az első szigorlata után pedig a münchenin. Építészmérnöki oklevelét is ott szerezte meg 1912-ben. Barátja Mendelsohn Erich később a leghíresebb német építészek egyike lett, kinek lakóházáról — melyet az alapfalaktól, az asztali evőeszközökig maga tervezett — külön könyvet jelentettek meg. (Erich Mendelsohn: Neues Haus, neue Welt. Berlin 1932.) Ilyen kezdet után szinte természetes, hogy a fiatal mérnök gyakorlati éveit is Münchenben töltötte, volt tanára H. Hocheder irodájában. 1914-ben jött haza, mert Sopron városa részére is tervezett egy nyaraló-szállót. Ennek kivitelezésére már nem került sor, mert kitört a háború és őt is behívták, 1918 nyarán mint többször kitüntett főhadnagy szerelt le, amikor megnyerte a soproni munkáslakásokra kiírt pályázatot és neki kellett volna a kivitelezést is levezetni.

A Tanácsköztársaság idején megalakult az Építési Direktórium, melybe az Intéző Bizottság őt delegálta. Természetes, hogy ezután és ennek következtében nem számíthatott arra, hogy az akkor uralomra került rendszertől hivatalos megbízást, vagy éppen állást kapjon. Egyik legismertebb és ma is működő alkotása az ún. Lővér uszoda, részvénytársasági alapon létesült. Ennek tömegelosztása nagyon kedvező és napozásra is kiválóan alkalmas, jól illeszkedik a Lővérek akkor még romantikus környezetébe. Hibája, hogy a medence méreteit angol yardban adta meg, tehát az itt elért eredmények rekordként nem hitelesíthetők.

Külföldön is elismerték tudását és tehetségét. a brüsszeli nemzetközi építészeti kiállításon dicsérettel tüntették ki. Első díjat nyert Ausztriában az ebenfurti iskola és az osztrák vasutasok munkásház pályázatán is. A zágrábi klinikák tervpályázatán harmadik díjat és dicséretet nyert. Az akkor Olaszországhoz tartozott Abbáziában modern, kétemeletes penziót épített stb.

Itthon is sokat tervezett és épített: főként Brennberg bányatelepen. Itt r. k. templomot tervezett, melynek különösen a belső tere sikerült jól. Gótikus boltozatot jelképező fából készült mennyezetén van a hangsúly. Óvoda, iskola, 12 házból álló lakótelep, mindegyik lakáshoz egy-egy kis kert is tartozik. A Szent István akna összes üzemi épületei, munkásfürdő, pihenő stb. mind az ő tervei szerint épültek. Ugyanígy a mai SOTEX szövőgyár 28 lakásos munkáslakótelepe, festődéje és az egész gyártelep bővítése.

Sok magánházat is tervezett Sopronban, pl. a Május 1. tér 49. sz. kétemeletes lakóházat, melynél a bejárat és a lépcsőház architektúrája emelendő ki. Az ovális alaprajzú lépcsőház szinte töretlen vonalban vezeti fel tekintetünket a földszintről a padlásig. A falburkolat és a lépcsők anyaga olyan jó, hogy évtizedek múltán is úgy hat, mintha új lenne. Tervezéseinél — a kor ízlésének megfelelően — nagyvonalú volt. Pl. a soproni az Entzbruder u. 12. sz. családi ház emeletének két oldalán egy-egy hatalmas terasz teszi lehetővé a pihenést és napozást. Az egyikről a város, a másikról a hegység felé nyílik kilátás.

A soproni Képezde u. 6. sz. épület, a zsidó aggok háza a maga 30 szobájával, étkezőjével, társalgójával mintaszerű megoldása volt annak, hogy az elöregedett emberek számára milyen életkörülményeket kell és lehet biztosítani. Mind tömeghatása, mind homlokzata modern volt. Az persze már a sors iróniája, hogy az ország és Sopron német megszállásakor ez volt az első épület, melyet a Gestapo és az SS a maga céljaira igénybe vett.

Főként brennbergi kapcsolatainak köszönhette, hogy amikor 1944. március 28-tól bujdosni volt kénytelen, a bányamunkások rejtegették. 1945. jan. 10-én a Gestapo mégis megtalálta, elfogta és átadta a nyilasoknak. Azok előbb a Sopronkőhidán levő fegyházba zárták, majd behozták a hadbíróság székhelyére, a soproni „48-as" laktanya börtönépületébe. Ítéletre csak azért nem került sor, mert a szovjet haderő elérte és felszabadította a várost. Ekkor — 1945. ápr. 1-én — szabadult ki Füredi Oszkár is.

A felszadulás után a Soproni Építésügyi Igazgatóság vezetője lett, majd az ÉM Győri Tervező Vállalat soproni irodájánál dolgozott, mint kiemelt tervező. Pl. a soproni lebombázott Templom u. 24. sz. épület újjáépítésénél is megmutatta, műemléki környezetben is lehet olyan mai épületet elhelyezni, mely abba szépen beleilleszkedik, sőt a „Lantos lány" szobrával még emeli is annak szépségét.

Szabad idejében, szinte haláláig, terveket dogozott ki az erősen bombasérült város rendezésére és műemlékeinek megmentésére. E javaslatait teljesen önzetlenül bocsátotta a hatóságok rendelkezésére.

Tompos Ernő

A fényképeket részben az Építészeti Múzeum bocsátotta szerkesztőségünk rendelkezésére.

fényképek az 55. oldalon:

1. A Selyemgyár munkáslakóháza, 1924
2. Nyugdíjas bányászok otthona, Brennbergbánya, 1934
3. Sopron, Május 1. téri (azelőtt Deák tér) lakóház
4. Lővér strandfürdő, 1934

1. Maison d'habitation des ouvriers de la manufacture de soie, 1924
2. Foyer des mineurs retraités, Brennbergbánya, 1934
3. Maison d'habitation, Sopron, Place Május 1 (auparavant Place Deák)
4. Plage Lövér, 1934

Füredi Oszkár építész

1890-1954

Magyar Építőművészet 1979/1

FÜREDI Richard ~~építész~~ szobrász

VÉN Zsuzsa: A Neugebaute hült helyén. = Budapest, 1983/9. 39.p.

1928-ban a Szabadság téren Ereklyés Országzászlót emeltek. Zászlórud + szószék felirássa. Építész: Lechner Jenő, szobrász Füredi Richard.

MDK

Füredi Richárd

I.

A Hősi emlék pályaterv-kiállitásán résztvevő müvészek. Képzőmüvészet 1927. 2. sz. 3.l.

Az Ujság. 1913 okt. 21. (Erzsébet királyné emlékének sorsa.) — *Budapesti Hírlap.* 1913 okt. 21. (Az Erzsébet-emlék.) — *Csányi Károly és Birchbauer Károly:* Az új országház. Budapest, 1902. 21. l. — *D. J.:* A szabadságharcz és a Kossuth-szobor pályázat. *Vas. Ujs.* 1905. 314. l. (képpel). — *Éber László dr.:* Szabadságharczunk emléke. *Magyar Iparművészet.* 1907. 176—197. l. — *Épitő Ipar.* 1908. 87. l. (A Rákóczi-síremlék pályatervei; képekkel.) — 1909. 421. l. (A Rákóczi-síremlék tervpályázata; képekkel.) — *Just Ferencz:* Az Erzsébet-emlékmű pályázatának 1902. évi eredménye. *Magyar Mérnök- és Épitész-Egylet Közlönye.* 1902. 163. l. — *Kézdi-Kovács László:* Az Erzsébet-emlékmű. *Pesti Hírlap.* 1913 máj. 28. — *Kiáll. tárgymutatók.* — *Kovács Dénes dr.:* Az Erzsébet-emlékszobor pályatervei. *Vas. Ujs.* 1903. 25. sz. (képpel). — *K—ny Ö—n:* A Munkácsy szobor-pályázat vázlatai. *Vas. Ujs.* 1906. 111. l. — *Művészet.* 1902. 121, 225, 355, 431. l. — 1903. 65. l. — 1904. 339. l. — 1905. 202. l. — 1906. 56—61, 105, 280. l. — 1907.

268. l. — 1908. 128, 204. l. — 1909. 264, 398. l. — 1911. 142. l. — 1913. 206, 221. l. (képpel.) — *Nemzeti Szalon Almanach.* Budapest, 1912. 167. l. — *Ország Világ.* 1906. 517, 518. l. — 1907. 558. l. — *Pesti Hirlap.* 1908 okt. 16. (Az ötvenötödik és a többi készülő Kossuth-szobor.) — —*r* —*r.*: Művészi siremlékek. *Vas. Ujs.* 1907. 195—196. l. (képekkel). — *Sajó Aladár:* A Vörösmarty-szobor. Budapest, 1908. 66. l. — *Szana Tamás:* Száz év a magyar művészet történetéből. Budapest, 1901. 352. l. — *Vasárnapi Ujság.* 1895. 698. l. — 1902. 221—222. l. (A Kossuth-mauzoleum pályatervei; képpel.), 641—642. l. (A Vörösmarty-szobor pályatervei; képpel.) — 1905. 282, 517. l. — 1907. 25. sz. (A szabadságharcz emlékszobrának pályaművei; képpel.) — 1908. 155. l. (A Rákóczi-siremlék; képpel.) — 701. l. (Bronzkirályok az Andrássy-úton; képekkel.) és a művész közlése nyomán.

Füredi Rikárd

Helyreigazitás: Füredi atyja kereskedő volt anyja énekesnő a budapesti operaház énekkarában!!!

A Fővárosi Vigadó nagytermében volt két táncos fiú közül az egyik Stróbl Alajos műtermében készült és ott Füredi mintázta a Mester kezei alá, a másik gipsz-figura Füredi önálló müve volt !!!

Lechner Jenőtől
1954. szept. 22.

MAGYAR RÉGÉSZETI MÜVÉSZETTÖRTÉNE
ÉS ÉREMTANI TÁRSULAT
Budapest, Üllői-ut 33-37.

M E G

a Társulat 1954. szeptember 23-á
évadnyitó kirán
az ezévi óbudai római-kori ás
Találkozás: d.u. 3 órakor a 6-o
Az ásatás eredményeit az ásatásv
Vendégeket szivesen látunk.

Budapest, 1954. szeptember 18.

1690. Füredi (Führer) Richard.

Sz. Budapesten 1873 július 18-án.

Tavaszszal.

Az élet tavaszát: az ifjúságot, mellig látható fiatalember ábrázolja, ki a keblére borult leányt csókolgatja. Az ifjú, kinek rövid haja dús, bajusza és szakálla leberetvált, köpenyét bal vállára vetetten viseli. A meztelen vállú leány fölfelé tekint és haját leeresztett kontyba foglalta. Jelzése hátul jobbra két sorban: »*Führer 98.*«

Gypsz-szobor, magassága 56·5 cm. — Lelt. sz. 1690. — Vétetett az 1898 deczember 31-iki 90432 sz. engedély szerint 800 K-án. — Kifizettetett 1899 január 13-án. — Elszámoltatott 1899 április 6-án (14–899). — Az elszámolást jóváhagyta az 1899 május 25-iki 29855 szvsz. határozat (277–899).

III 3 - 54

Pl.
Vét. 1898

Füredy Richard

szobrász

Téli Tárlat - Mücsarnokban - a Magyarok Nagyasszonyáról nevezett I.Ferenc József emlékezetére épült Rezsőtéri plébániatemplom belső müvészi diszitésének szoborterveivel szerepel.

Pesti Hirlap
1934.I.17.

MDK

Füredi Rikárd

Választmányi ülés 1907. ... Műcsarnok 1907. dec. 15. 3.sz. 13-14. l.

vegyes

h. 55

1 Köt. 8½

Korabinszky,

Joh. Matth.

Atlas Regni Hungariae
portatilis.

Neue und vollständige Darstellung
des Königreichs Ungarn auf LX Tafeln
in Taschenformat.

Ein geographisches Noth- und Hülfsbüchlein
fürs gemeine Leben.

Füredi Richard

u. 1837

Vas. Lyc.

1907. 497. l

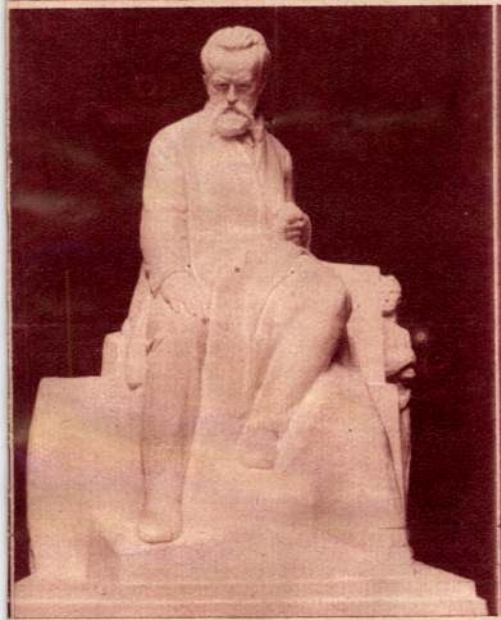

Füredi Richard: Madách

Füredi Richard

Visszaírás 1934 febr. 4

4207. Fi

A XIV. s

Trónoló Madonna s

Felhőkön ülve és kissé
Baljával a térdére vett gy
táplálkozik és kinek lepelje
gel bevont előtérben, mindké
egy női szent imádkozik oly
szent Katalin van leghátul.
mentén, Cherubok láthatók,
hat pár olvasható meg. A
zéssel szegélyezett kék palás
ujjú brokátruha. Mindnyájo
háttér aranyozott. A fölül cs
czímer között, Krisztus-képe
váltót térdig, balrafordultan,
rázolja.

Fa, méretei 103 : 49·5 c
5000 K. — Néhai gróf Pálffy
ber 14-én (1429–908). — Az
sára vonatkozó adatokat lásd
tetett 1913 márczius 16-án (
Kifüggesztésére vonatkozó
ban. 1913 : 35. *Firenzei iskola*

LELŐHELY

Más vértanúk

A fél város vigyorgott kajánul 1990-ben, amikor Vértanúvá vált a korábbi Ságvári tér. Nem mintha a tényben bármi vicces volna, csak hát mindenki tudta: a Ságvári téri Pest legkedveltebb házasságkötő terme, a legproccabb, legversmondólányosabb, leggitárosfiúsabb esküvők helye.

Hogy Vértanúvá lett a tér, nem lepett meg tehát senkit. Különösen, hogy mindenki azokra a vértanúkra gondolt, akikre csak akart. A kis tér a Kossuth és a Szabadság tér között, a Báthory, a Nádor és a Vécsey utca találkozásánál fekszik, ki-ki asszociálhatott tehát a hírhedt Neugebaude mártírjaira, Batthyányiminiszterelnökre vagy a Kossuth téri sortűz áldozataira. Csak azokra nem gondolt valószínűleg senki, akikről valójában elnevezték a teret. A Vértanúk tere elnevezés nem új keletű ötlet ugyanis: így hívták ezt az utcadarabot a Ságvárivá avanzsálás előtt is, igaz, alig egy szűk évtizeden keresztül. 1936-ban volt a keresztelő, akkor, amikor már két éve állt az összefutó utcák ölelésében Lechner Jenő építőművész és Füredi Richárd szobrászművész munkája, a Nemzeti vértanúk emlékműve. Azoké a vértanúké, akik 1918–1919-ben, a forradalmak, lázongások – nem kívánt törlendő – alatt vesztették életüket.

Az emlékmű ma már csak fényképeken látható. A kortárs Liber Endre így írta le a haraszti mészkőből faragott roppant alkotást: „A lépcsőtalapzatból hatalmas kőpillér emelkedik ki, melynek teteje honfoglalás kori magyar motívumok alkalmazásával megoldott kőkoporsóval zárul. Két oldalán az ún. Attila-kincsről vett bikafőn nyugvó áldozati csésze van (...) A kőpillér egyik oldalán Hungária hatalmas ősmagyar alakja áll. Alatta a felirat: »A nemzet vértanúinak 1918–1919«." A kőtömb másik oldalán erőteljes, izmos férfi vív sikeres harcot a lábai előtt vonagló szörnyeteggel. Alatta a felirat: »A Fehér Ház kezdeményezésére kegyelettel emelte a magyar nemzet«.

Ez a Fehér Ház természetesen nem az a Fehér Ház. Emez bajtársi szövetség volt, melyet József főherceg hívott össze 1929-ben, hogy ápolja „a polgári rend helyreállításáért vívott küzdelemben vértanúhalált halt" bajtársak emlékét. Legfőbb ideje volt egyébként, mert a gondolat már egy évtizeddel korábban, közvetlenül a kommün leverése után megfogalmazódott. Huszár Károly miniszterelnök a nemzetgyűlés legelső ülésén fogadalmat tett, hogy „az utánunk jövő nemzedék ezeknek a vértanúknak a neveit soha nem fogja elfelejteni".

A szót tehát idővel tett is követte, és 1929-ben nekiláttak az emlékmű felállításának. Kezdetben az Eskü térre szánták ugyan, de a helyszíni szemle rávilágított, hogy az ottani terület lejtése túl erős. A költségek fedezésére indított gyűjtés jól haladt, a főváros jelentős adománya és az áldozatkész polgárok segítsége révén hamar összejött a szükséges nyolcvanezer pengő. Lechner 1930-ra elkészült a kőpillérrel, az e célból összehívott igazolóbizottság pedig igyekezett összeállítani azoknak a listáját, akiknek neve felkerülhetett a hófehér mészkő oszlopra.

A vértanúk emlékművét végül 1934 márciusában avatták fel, alig egy hónappal azelőtt, hogy a Parlament északi kapuja előtt lelepleztek volna az 1918-ban meggyilkolt gróf Tisza István monumentális szobormását. A miniszterelnök figurája ötméteresre sikeredett, a művet uraló oroszlán kifaragásához harminchat köbméter követ használtak föl. A két emlékmű sorsa ettől kezdve kísértetiesen rímelt egymásra: alig volt idejük bekerülni a bedekkerekbe, máris eltűntek. Pedig a háborús pusztítást mindkettő viszonylag épen megúszta, a békével azonban nem bírhattak. Pótó Jánosnak az emlékművek sorsáról írott művében olvasható, hogy a Fővárosi Közmunkák Tanácsa már 1945. április 16-án kinyilvánította: „A Tanács úgy dönt, hogy a már lerombolt Tiszaszobrot eltávolítja, ugyancsak eltávolítja a Vértanúk terén lévő ellenforradalmi emléket." A tér névadójának ügyében mégis az utca embere mondta ki a végső szót: az újságok tudósítása szerint szeptember 30-án Budapest népe úgy tett pontot a história végére, hogy nem is maradt utána más, csak mészkőtörmelék.

N. Kósa Judit

Ír–walesi

MUNKATÁRSUNKTÓL

Nem mindennapi vállalkozás ez: *Závory Andrea* és a Bran együttes megpróbálja érzékeltetni Dylan Thomas sokszínű, sokhangú költői világát a műveinek hangulatához illő zenéken keresztül. E különlegesnek ígérkező est december 19-én lesz a Fonó Budai Zeneházban. A walesi születésű Dylan Thomas a XX. századi költészet egyik legjelentősebb angol nyelvű képviselője. Závory Andrea, a 25. Színház egykori tagja, előadóművész és a Bran együttes – az ír folk talán legjobb hazai tolmácsolója – lassan kétéves együttműködés most ért nagylemezzé.

Az A csontnak partjain – Egy gyermek karácsonya Walesben című album igazi konceptlemez, aki ismeri a Bran korábbi munkáit – Immar-Idir, Port, Tír

Csornoje M

Igen, így, oroszul leírva, Csornoje Móre, azaz Fekete Tenger Fesztivál. A helyszín az Almássy Téri Szabadidőközpont, az időpont péntek este, a legfontosabb fellépők a Band of Mad Women, a Korai Öröm Ütősök, az Üzgin Üver és a Besh O Drom.

Újabb világzene-népszerűsítő összejövetel tehát az Erzsébetvárosban, jó kis társaságot sikerült itt összerántani, csak ember legyen a talpán, aki ezt végigbírja szusszal. Az első számú csemegének kétségkívül a kortárs bolgár zene egyik legrangosabb képviselője, a Band of Mad Women (az Őrült Asszonyok Csapata) ígérkezik, velük már találkozhattunk az idei Szigeten is. A két éve alakult hattagú szófiai zenekar zenei stílusa – saját meghatározásuk szerint – transzcendentális ethno-ambient, alapvetően elmélyült, meditatív muzsikájukat számítógép vezérelte látványtechnika, illetve fergeteges tánc kíséri. Nemzetközi szinten elismert társulatról van szó, eddig egy stúdió- és egy koncertlemez fűződik a nevükhöz.

A péntek este hazai fellépői közül a Korai Örömöt nem kell különösebben bemutatni, a „gyógynövényrockot" játszó formáció ütős szekciója már független zenekarként is működik, didgeridookkal,

HANGVERSENYEK

GUTENBERG MŰVELŐDÉSI OTTHON SZÍNHÁZTERME (VIII., Kölcsey u. 2.) 18-a, 19 óra: Karácsonyi koncert. Km.: a Magyar Állami Operaház gyermekkarának volt, és jelenlegi tagjai.

MAGYAR NEMZETI MÚZEUM (VIII., Múzeum krt. 14–16.) 20-a, 17.30: A Voces Pannoniae kvartett karácsonyi koncertje.

ÓBUDAI TÁRSASKÖR (III., Kiskorona u. 7.) 18-a, 19 óra: a Pódium Duó – Orosz Zoltán, Ursu Gábor – koncertje. Vendég: Bardóczy Attila, Budapest Harmonika Trió. 20-a, 19 óra: Divertimento Kamaraegyüttes – karácsonyi koncert..

TÁRLATOLGATÓ

ERNST MÚZEUM (VI., Nagymező u. 8.) Szabados Árpád kiállítása.

MŰCSARNOK (XIV., Dózsa Gy. út 37.) Világépítészet.

PATAKY GALÉRIA (X., Szent László tér 7–14.) N. Kiszely Melinda Sámánok és boszorkányok című kiállítása.

PLATAN GALÉRIA (VI., Andrássy út 32.) Jerzy Nowosielski festménykiállítása.

ÚJPEST GALÉRIA (IV., Árpád út 66.) Gömbös László szobrászművész kiállítása.

PÓDIUM

ANGYALFÖLDI GYERMEK- ÉS IFJÚSÁGI HÁZ (XIII., Dagály u. 15/A) 18-án 10 órától nemzetközi betlehemes találkozó – folkkarácsony.

KISCELLI MÚZEUM (III., Kiscelli u. 108.) 18-án 10 órától ajándékkészítés, ünnepi csomagolás, népi játékok.

MARCZIBÁNYI TÉRI MŰVELŐDÉSI KÖZPONT (II., Marczibányi tér 5/A) 17-én 18 órától D
Egy csi
MAZSIKE
án 18
adás e
MŰCSARN
én 18 ór
Sárbogá
köteténe
A balkán
NÉPRAJZI M
19-én 1
lehem a
szóház, b
népzene
PESTSZENT
ÁKKÖZPO
18-án 1
tyamártá
zesbáb-k
madísz-k
ÚJLIPÓTVÁR
ra u.-20/
Závory A
ÚJPEST KA
66.) 18-
műsora.
rek – Koc

ALMÁSSY
(VII., Alm
Csornoje
tól Rhyth
Negus, A
imal Hea
órától Si
gyar, 2
szláv, b
ARATÓ DI
én a Ca
án Jani
BELVÁROS

SZÍN

Bárka Stúdió: Bábelna (7). I love... Kép, zene, szöveg
pest Bábszínház: Az ember tragédiája (7). **Budapest**
Játszó-tér: A zsiráf nyakú cica (10). **Budapesti Kamara**
voliban: Shalom Klezmer Band (7). **Ericsson Stúdi**
Shure Stúdió: Pici Malcolm... (fél 8 – nyilv. főpróba).
Paudits Béla sanzonestje (fél 8). Rocky Horror Show
nyilv. főpróba). **Fővárosi Nagycirkusz:** Kínai Állami C
tékszín: Black Comedy (7). **József Attila Színház Alul**
(fél 8 – bemutató). Tanár úr, kérem! (7). **Kamra:** Új
és kompozíciók (7 – Jeney Zoltán estje). **Kolibri:**
(10). **Kolibri Fészek:** Jeremiás, a hóember (fél 11
Táncszínház: „Bethlen" Kortárs Táncműhely (7). **Lé**

Fűredi Richárd

1999. dec. 17.

MDK

Füredi Rikárd

Lechner Jenő dr. és Füredi Rikárd:
Jókai-siremlék pályaterve.

KMTárs, 1939. őszi tárlat. 39.lap

MDK

Füredi Rikárd

Rövid hirek a müvészvilágból. Müvészi Ipar
Nemzeti Müvészet. 1906. 78.l.

M.D.K.

Füredi Richárd, szobrász

egyre volt annak a hat művésznek, akiket 1881-ben, Alexy halála után, de még Fesel életében, ellenben 20 évvel előbbi elgondolásával ellentétben, a Vigadó homlokzati befejezésére felszólítottak.

Vámos Ferenc: Alexy Károly müve a Vigadón Müvészettörténeti Értesitő, Bp.1962.XI.évf. 4. sz. 266. old.

MDK

Füredi Rikárd

A Hunyadi-család c. szobormüvéért looo pengős dijazásban részesült

Esterházy Pál herceg művészeti dijainak nyertesei. Szépművészet 1941. 108.l.

MDK

Füredi Rikárd szobrászművész

Dr Lechner Jenő: A sárospataki állami tanitóképző-intézet főkapuzata. A szobrászmunkák Füredi Rikárd szobrászművész művei. Repr.

Magy. Iparművészet, 1928. 61. lap

MDK

Füredi Richárd

A Medgyaszay-szinházban a relief-munkák mind Füredi Richárdtól vannak.

Cikk: Az uj szinház.

Szinházi Élet, 1918. 49.sz. 7-9.lap

MDK

Füredi Richárd szobrász

Füredi Rikhárd és Tóth István szobrászművész, Lechner Jenő építőművésszel a budai Várbazárban kiállított síremlék-terveik. Repr.

-r.-r.: Művészi siremlékek.

Vasárnapi Ujság, 1907.54.évf. 195-196.l.

MDK

Füredi Rikárd

Dr.Lechner Jenőés Füredi Rikárd : A Jókai-siremlék terve. Repr.

Magy.Iparművészet, 1928. 59.lap

MD K

Füredi Richárd,szobrászm.

106.	Madách.	Gipsz.
112.	1941.	Gipsz.

KMTárs.1941.dec.-1942.jan. téli kiáll. Kat. 8.1.

MDK

Füredi Rikárd

Regős, terrakotta

"A Magyar Művészetért" Képzőm.Kiáll.Kat.
Műcsarnok, 1940 Dec. 15 - 1941 Jan.12. 13.1.

M.D.K.

Füredi Richárd, szobrász

Förk Ernővel közös műve 1000 koronás megvételt nyert a Kossuth-mauzoleum pályázatán.

Vállalkozók Lapja, Bp. 1902. XXIII évf.
márc. 26. sz. 3. old.

Füredi Richárd, szobrászm. MDK

a müvészi sirkövek tervrajzaira vonatkozó pályázaton teljesen kifogástalan müvet egyet sem talált a zsüri. Ezért a három dijat egyesitve egyenlő arányokban osztotta fel s felosztotta a négy legjobb mü között. Dijat kapott.

Azonkivül meg is vásárolta F.R. tervét.

Eldöntött müvészi pályázat.

Magyar Iparmüvészet. 1906. 30.l.

MDK

Füredi Rikárd

Képzőművészet 1929. 16. sz. 28.l.

MDA

Füredi Richárd

A Kossuth Lajos siremlékre hirdetett palyazaton, a Füredi Richárd és Förk Ernő tervét,1000 koronán megvételre ajánlotta a bizottsag.

Cikk: A Kossuth-mauzoleum tervei.

Vas.Ujs.1902. 49.évf. 13.sz. 207.1.

Füredi Richárd, nobrán M.D.K.

és Markup Béla terve, a Corvin-téri diszkut második és ismét meddő pályázatán az öt egyenlő díj egyikét nyerte el.

Vállalkozók Lapja, Bp. 1903. XXIV. évf.

febr. 4 sz. 8. old.

MDK

Füredi Richárd

Tanayné Halmi Margit mellszobra Füredi Richárdtól, terakotta.

Höllr Nemz.Szinh. kiáll. 86.lap

MDK

2o. Füredu Richárd, szobrász

Körösföi Aladárral még egy tervet készitett.

A Rákóczi emlékmű terv pályázata.
Vállalkozók Közlönye. Ip. 1896 okt. 6. 6.l.

Oc. D. K

FÜREDI Richárd szobrász

A kortobágyi csárda falán Petőfi-
emléktábla

Balogh István: Debrecen. 84. l.

Füredi Rikárd, Bp. I.Ybl Miklós-tér 4.

Adressenverziechniss der ungarische Medailleure

Füredi Richárd

Éneklő lantos, terakotta

Szent György Céh III. árverésének katalógusa.

19lo. 11 l.

MDK

Füredi Richárd

Erős Jancsi, bronz

Árverési Közlöny. 1938. 4.sz. 38 l.

MDK

Füredi Richárd
Erős Jancsi, bronz

Árverési közlöny. 1938. 6.sz. 37 l.

MDK

Füredy Richárd

Erős Jancsi, bronz

Árverési Közlöny. 1940. I.rk.sz. 4o 1.

Füredi Richard

Mindenek fölött, gipsz

Az 1904-iki téli tárlat. 9 l.

Füredi Richard
Erős Jancsi, bronz

Árverési Csarnok aukció katalógus. 1933. október, 3.sz

41 1.

279

Litt

Sekrest
fa gyer
ginfesz
mintás.
A
vonalu,
deg. A
formáj
1766-ba
Helyre

Plébáni
F
az utca
lakkal.

Kuria.
A

Füredi Richárd

dombormüvek

Ybl E: A Ferenc József fogadalmi temploma. Magy. Épitőmüv. 1931. XXXI.écf. 7-9.sz. 4 l. Képek

MDK

Füredi Richárd .

János vitéz

Erős János .

Kenyér és Bor, plakett

Erdélyi művészeti kiáll. Walter Gyula: Festők és szobrászok. Erdélyi Szemle. 1919. jun. 285 l.

MDK

Füredy Richárd szobrász, Szatmár-Ugocsa,
Bereg megyék dija

A hősi emlékek pályatervkiállitásának dijnyertesei.
Épitő Ipar-Épitő Müv. 1927. szept. 1. 132 l.

MDK

Füredi Richárd

Jókai emlékkiállítás. A M.Nemz.Mus. kiáll. III.

Bp. 1925. 8 l.

MDK

lo. Füredi Richárd, szobrász

Körösföi K.Aladár, festö és Lechner Jenö
épitész közösen terveztek.

A Rákóczi emléknü tervpályázat.
Vállalkozók Közlönye. Bp. 19o9 okt. 6. 6.l.

MDK

Füredi Rikárd szobrász

A Hunyadi-család

1000 pengős díj

Esterházy Pál hg. műv. díjainak nyertesei ...
Uj Magyarság, 1941, márc. 22.

Füredi Richárd

Zala György hat sobrásztársa közül az egyik, kinek közreműködésével valósult meg a Milleniumi emlékmű 10 királyszobra.

Gádor E. Budapest sobrai, Budapest, 1955. 51 l.

Füredi Richárd

alkotta Könyves Kálmán szobrát, 1906-ban a bpesti Milleniumi emlékművön, a tábla II. Lipótét.

Gádor E.: Budapest szobrai, Budapest, 1955. 51 l.

Füredi Richárd
szobrász

M.D.Y.

Mélius Juhász Péterről készült
szobra az Egyetem téren van el-
helyezve.

Dr Szücs Ernő: Debreceni ércemberek
Hajdu Bihar Napló 1969 aug 31

Iktatószám:
Ügyintéző:
Tárgy:

M.D.K.

Füredi

Kisebb méretü szobrokkal szerepel, mint Déry Béla irja "A Nemzeti Szalon tárlata" c. beszámolójában.

Képes Családi Lapok, Bp. 19o4. okt. 16.
26. évf. 42. sz. 762. lap

Ügyintéző:
Tárgy:

MDK

Füredi Richárd
Erős Jancsi, bronz

Árv. Közl. 94. aukc. 194o. 44 l.

Füredi Richárd: MDK

Madách. repr.

Mücsarnok 1905. Tavaszi Nemzetk. kiáll.

MDK

Füredi Richárd

Madách, gipsz

KMTárs kiáll. 1941. dec. Mücs. 8. 1.

MDK

Füredi Rikárd

1941. gipsz

KMTárs kiáll. 1941. dec. Mücs. 8. 1.

MDK

Füredi Rikárd

Csillagász. Gipsz.

Hunyadi János. Gipsz.

Tavaszi Tárlat. 1940. ápr.-máj. 16.1.
Mücs.

MDK

Füredy Richárd

Erős Jancsi, br.

Árv. Közl. 1939. 5.rk.sz. 92.aukc.

4o. 1.

MDK

Füredi Rákárd

Biloveczky József ifj: A Rákóczi siremlék pályázatai
Felvidéki Ujság, 1908.febr.18,19,2o.

MDK

Füredi Rikárd

Malonyay Dezső: Rákóczi siremléke. Budapesti Hirlap. 1908. febr. 11.

MDK

Füredi Rikárd

Épitő Ipar. 1908. febr. 23. K-ó: A Rákóczi-siremlék tervpályázata.

MDK

Füredi Richárd

Erős Jani, br.

Árv. Közl. 1933. dec. 4.rk.sz. 68.aukc.

39.l.

MDK

Füredy Richárd

Erős Jancsi, bronz

Árverési közl. 1940. okt. 4.rk. 93. auk.

42 l.

MDK

Füredi Rikárd szobrász és Markup Béla szobr.

müve 4oo koronával honorálva.

A Milacher L. hagyatékából . . . Müvészet, 19o2, 431 l.

Füredi Richard

l.

Győr Pápai

79 l.

[illegible]

1900.

Bp 1901

MDK

Füredy Rihárd

Kertiszobor, gipsz

Műcsarnok 1926 Angol-magyar kiállitás

MDK

Füredy Richárd szobrászművész

A Rezső-téri Magyarok Nagyasszonyáról nevezett és I. Ferenc József emlékezetére épült plebánia-templom belső művészi kialakításához, készitett ingyenes tervet.

(m.v.): A Műcsarnok téli tárlata.

Nemzeti Ujság, 1934.Jan.13. 11.lap

MDK

Füredy Richárd szobrász

szobormű
xxxxxx
A debreceni koll. szobmű p. nyertesei. ÉIÉM.
1931. aug. 1. 119. l.

Füredy Richárd MDK

Játék, terrakotta

Műcsarnok 1944. márc.-ápr.
Tavaszi Tárlat

MDK

Füredy Béla

Peleskei nótárius

Magyar Nemzeti Művészet 1938. 4.sz.
64.l.

MDK

Füredi Richárd

Műcsarnok 1904/5. téli kiáll. kat. 58.l.

Füredi Richárd

Kiállít

Mj. Ir. 1942. IV. 19.

T. Cim!

A Müvészettörténeti Dokumentációs K
ráskiadvány-sorozatát. A sorozat első

"Magyar Tanácsköztársaság K
cimü levéltári publikáció jelent meg,
Müvészeti Osztályának iratanyagát és
iratanyagának a képzőmüvészetre vona

Értesitjük, hogy ezenkivül intézetünk

"Müvészettörténeti Tanulmány
cimü kötete, mely a Dokumentációs K

Továbbá kapható

"Müvészettörténeti Tanulmány
cimü kötete. Ára: 45.- Ft.

A felsorolt kiadványok megvásárolhat

Füredy Richárd MDK

Madách, gipsz

Mücsarnok 1934 Téli kiállitás

Füredy Rikárd MDK

Honfoglalás kora, gipsz

Mücsarnok 1934.Nemzeti Képzőművészeti Kiállitás

MDK

Füredi Richárd, szobrász

a 4000 koronás IV.dijat nyerte el.

A Szabadságharc-szobor tervpályázata.
Vállalkozók Közlönye. 1907.jun.12. 5.l.

MDK

Füredi Rikárd **szobrász**

Döntöttek a debreceni ref. vezérférfiak szobrainak pályamunkái fölött. Budapesti Hirlap, 1931. jul. 12.

MDK

Füredi Richárd **szobrász**

A debreceni ref. szobrok pályázata. Képzőművészet, 1931, 42.sz.

Füredi Rikárd MDK

6ooo Kr. 23 3.dij

A szabadság-szobor... Művészet 19o7. 268 l.

Füredi Richard, szobrász MDK

dicséretben részesült.
~~XXXX

MDE

Füredi Rikárd szobr.

Munkácsy Mihály szobra. Vállalk. Közl. 1907. okt. 9. 3. l.

MDK

Füredi Rikárd szobr.

II.Sándor cár szobra. Mücs. 1900, 336 l.

MDK

Füredi Rikárd

Mücs. 19o1, 348 l.

MDK

Lechner Jenő müépitő és Füredi Rikárd

szobrászmüvészek

közös müve a XV.teremben.

Mücsarnok.-Kiállitás.
Az Erzsébet-müemlék.
Művészet.1913. 2.5-6.1.

Füredi Richárd

„Kerti zebor márványban" megvásárolva a Bp. zéresfőváros művásárló birottsága által.

Magyarság
H. 1926. VI. 17.

Füredi Rikárd MDK

1941. gipsz

Mücsarnok 1941 Téli kiállitás

Füredi Rihárd [redacted]

Madách, gipsz

[redacted] 1941 Téli Kiállitás

MDK

Füredy Ricgárd

Peleskei nótárius, terr.

7.nemzeti képzőm. kiáll. 1944.jun. Mücs.

Füredi Miklós

Petőfi, terrakotta

Műcsarnok 1942-43 téli kiállítás

M.D.K.

Füredi [Richárd], nobrán

és Lecknar Jenő Kerepesi uti temetőben lévő Jókai sírmlékét körli a szerző, meglehetősen elítélő kritikával.

Csöregh Éva: Temetői séta

BUDAPEST, Bp.1966. IV.évf. 8. sz. 28. old.

Füredi Rikárd MDK

Petőfi, gipsz

Mücsarnok 1943 tavaszi kiállitás

Füredi Rikárd MDK

A Szabadságharc-emlékszobor pályamüve.IV.dij. repr.

Magyar Iparmüvészet 1907. 4.sz. 187-188.o.

MDK

Füredi Richárd

2. dij

A kassai székesegyházba szánt Rákóczi siremlék...
Művészet, 1909, 398 l.

Füredi Rikárd MDK

Erős Jancsi, gipsz

Műcsarnok 1936. máj-jun. Jub. kiáll.

MDK

Füredi Richárd szobrász

looo kor. jutalom

A debreceni Kossuth-szobor pályázat.

Vállalk. Közl. 1909. jul. 21. 4.1.

MDK

Füredi Richard

Erős Jancsi, br.

Árverési Közl. 4.rk.sz. 1937. okt.

43 l.

Füredi Richárd MDK

A Hunyady-család, gipsz

Műcsarnok 1944. márc.-ápr.
Tavaszi Tárlat

Füredi Rihárd MDK

Madách, repr.

Műcsarnok 1906. tavaszi nemzetközi kiáll.

Füredi Rikhárd

MDK

Chopin, szobormü

Mücsarnok 1904. [illegible] téli kiáll.

Füredi Rihárd

MDK

Mindenek fölött, szobormü

Műcsarnok 1904-5. téli kiáll.

Füredi Rihard MDK

Madách, szobormü

Műcsarnok 1905. tavaszi nemzetközi kiáll.

MDK

Füredi Richárd

Lechner Jenő dr. és Füredi Richárd: Bpest
Ereklyés országzászló, Szabadság-tér.

Liber Bpest szobrai. 344.lap

M.D.K.

Füredi Richárd, szorrás

2000 koronás első díjat nyert a Tóth László-család sírboltjára kiírt pályáraton.

Vállalkozók Lapja, Bp. 1906. XXVII. évf.

jun. 20 sz. 9. old.

MDK

Füredi Rikárd, szobrászm.

174. Sírszobor.

KMTárs. 1928/29. téli kiáll. Kat. 14.l.

MDK

Füredi Rikárd, szobrászm.

sírszobra érdekes.

/gy./:A Műcsarnok téli tárlata. -Szobrművek. Képzőművészet. 1929. 15.sz. 25-28.l.

Füredi Richárd, szobrász

M.D.K.

1500 K-ás hetedik
díjat nyert a lipcsei
Kossuth-szobor pályá-
zaton.

Vállalkozók Lapja, Bp. 1908. XXIX. évf.
ápr. 15- sz. 12 old.

М.Д.А.

Vallajkoзкй lapja. Bp. 1909. XIX. évf.

as. 212 old.

MDK

Füredi Richárd

E. L. és neje arcképe. Gipsz

KMTárs. 1901/2. téli kiáll. kat. 30.l.

MDK

Füredi Richárd

Bogdanovics Lucian, gipsz

A.F.-né arcképe, gipsz

Tanulmány, gipsz

KMTárs. 1901/2. téli kiáll. kat. 30.l.

MDK

Füredi Rikhárd

Chopin. Szobormü

Mücsarnok 1904/5. téli kiáll. kat. 35.l.

Füredi Richárd, szobrászm. MDK

Szobrok. IV.terem.

96.	Bogdanovics Lucian arcképe.	Gyps-szobor.
97.	A.F.urnö arcképe.	" "
98.	Tanulmány.	" "
110.	E.L. és neje arcképe.	" "

Képzöm.Társ. 1901-2. Téli Kiáll. Kat. 3c.1.

Füredi Rikárd MDK

Lechner Jenő képmása, terrakotta

Mücsarnok 192o-21. Téli kiállitás

MDK

Füredi Richárd

Erős Jancsi, br.

Arv. Közl. 1938. dec. 8.rksz. 88.sukc.

MDK

Füredi Richárd szobr.

Rákóczi-síremlék tervpályázata. Építő Ipar, 1909, okt. 3. 362 l.

Füredi Richárd szobr.

MDK

Rákóczi-siremlék tervpályázata. Építő ipar, 1909. okt. 3. 362 l.

MDK

Füredi Richárd

A debreceni Kossuth-szobor tervpályázata. Magyar Épitőművészet 1910. 6. sz. 31.l.

MDK

Füredi Rikhárd szobrász

Művészi siremlék-tervek Tóth István, Füredi Richárd és Lechner Jenő kiállitásából. Repr.

-r.-r.: Művészi siremlékek.

Vasárnapi Ujság, 1907. 54.évf. 195-196.l.

Füredi Richárd

MDK

A kassai székesegyházba szánt Rákóczi síremlék...
Művészet, 1909, 398 l.

MDK

Füredy Richárd

résztvett az alábbi pályázaton

Kik pályáztak az Ady-siremlékre? Képzőművészet 1928. 7. sz. 64.l.

Füredy Richard

MDK

Natura, gipsz

Műcsarnok 1932/33 téli kiállitás

Füredi Richárd, szobrász M.D.K.

Hívitelre való megbízást nyert a debreceni Kollégium diszitésére szolgáló nagy nagy magyar reformátor egyháznak emlékművére kiírt pályázaton.

Vállalkozók Lapja. Bp. 1931. LII. évf.

jul. 18. sz. 2 .old.

Füredi Richárd, szobrák M.D.K.

1000 p-ös harmadik
díjat nyert a péczi hősi
emlékmű pályázaton

Vállalkozók Lapja. Bp. 1931. LII. évf.

jun. 10. sz. 5. old.

Füredi Richárd MDK

Emberi fenség, gipsz

Műcsarnok 1937 Téli kiállitás

Füredy Richárd

szerepelt a magyarság képzőművészeti kiállításán.

M. 1933. XI. 5.

Füredi Richárd

szerepelt a nemzeti kiállításon.

PfL 1933. IV. 20.

M.D.K.

Füredi Richárd, szobrász

Zala György Millenniumi Emlékművén a királyszobrok alkotásában vett részt. 484.o.

Kampis Antal: A képzőművészetek

A Kultúra Világa. III. köt. A képzőművészetek, a zene, a szinház és a film. Bpest. Minerva. 1960

Füredi Richárd

Réntvett a Klebelsberg
szobor pályázaton

Pesti Napló 1936 IX. 13

Füredy Richárd

Réntvett a Klebelsberg szobor pályázatou

Az Est 1936 IX. 13

Füredy Richard

Réntvet a Klebelsberg Kuno emlékmoboi pályázaton

Cipróg 1936 IX. 16.

Füredy Richárd

Szerepelt az I. nemzeti tárlaton.

M. 1933. IV. 20.

Füredy Richárd

Szerepelt az I. nemzeti tárlaton.

NM 1933. IV. 20.

Füredi Richard

szobrász

Klebelsberg emlékkiállítás - Műcsarnokban - szoborral szerepel.

Méliusz Juhász Péter

Pesti Hírlap
19[illegible].11.12.

Füredi Richárd

A Nőcsarnok 1927-es
tavasszi tárlatán szerepelt.

? 1927. IV. 1.

Füredi Richárd

A Rücsarnok 1942-ben rendezett téli tárlatán szerepelt.

Új Magyarság 1942. XII. 8.

Füredi Richard.

* **Több apró művészi szobrot helyeznek el a főváros különböző terein.** A főváros tanácsa az utóbbi időben több kisebb művészi szobrot vásárolt, amelyeket a már régebbi szobraival együtt nyilt terekn akar felállitani. Több szobor kerül ilyenformán az Erzsébet-térre, a Döbrentei-térre és a főváros egyéb tereire. A szobrok között vannak *Füredi* Richard, *Tóth* István, *Kiss* György és más művészek alkotásai.

Magyarság, 1927. jan. 4.

3

Fürst di Richard.

[illegible]

Füredi Rikárd, szobrász; szül. 1873 júl. 18-án Budapesten. 1888-ban a m. kir. iparművészeti iskolába lépett, hol 1893-ig Lóránfi Antal tanár vezetése alatt tanult. Ezután a Strobl-féle szobrászati mesteriskola tagja lett, melytől 1896-ban vált meg. Ismeretei gyarapítása czéljából többször megfordult a külföldön s Rómától Párisig minden jelentékenyebb művészeti központot meglátogatott. A budapesti Műcsarnokban 1898-ban mellszobrokkal jelent meg először. 1900-ban a párisi világkiállításon ezüst, az 1906. évi milanoi kiállításon szintén ezüstérmet nyert. 1905-ben Madách cz. gipsz-szobrát az állam vette meg a Szépművészeti Múzeum részére. F. másfél évtized óta csaknem minden jelentékenyebb szoborpályázaton részt vett s pályatervei sűrűn részesültek elismerésben. 1902-ben a Vörösmarty-szobor pályázaton Foerk Ernővel, az Erzsébet-emlékmű pályázaton szintén Foerkkel közösen készített tervét megvétellel, s ugyanez évben a a Kossuth-emlékmű pályázatra ugyancsak Foerkkel készített vázlatát szintén megvétellel tüntették ki. 1903-ban a Millacher-féle kútpályázaton pályaműve díjazásban részesült; 1904-ben a pozsonyi Petőfi-szobor pályázaton nyert III. díjat. 1905-ben, a Szabadság-szobor első pályázata alkalmával tervét a szobor-bizottság megvásárolta, két évvel utóbb pedig ugyanezen szoborműi második pályázatán pályaművére a 6000 koronás III. díjat kapta. 1906-ban a Tóth László-féle családi sírbolt pályázaton a 2000 koronás első díj nyertese lett. 1907-ben Tóth István szobrászszal és Lechner Jenő építészszel több művészi síremléktervet készített s ezekből a budai várbazárban levő műtermében kiállítást rendezett. 1908-ban a Rákóczi-síremlék pályázaton nyert egy háromezer koronás díjat és ugyancsak ebben az évben a budapesti Kossuth-szobor pályázaton megkapta a VII. díjat. 1909-ben a debreczeni Kossuth-szobor pályázaton jutalomban részesült, a kassai székesegyházba szánt Rákóczi-síremlék pályázaton pedig Kőrösfői-Kriesch Aladárral és Lechner Jenővel közösen készített terve az 5000 koronás II. díjat nyerte. Az Erzsébet-emlékmű legutóbbi pályázatán (1913) Lechner Jenővel közös tervét a szoborbizottság megvásárolta. Művei közül kiválnak az 1908-ban készült Madách-szobor s a budapesti városligeti millennaris emlékmű három, bronzból készült királyalakja.

A Képzőművészeti Társulat kiállításain következő műveivel vett részt:

1898. tavaszi nemzetk. kiáll.: Mellszobor, gipsz. — Wulf Ede képmása, gipsz-szobormű. — Tomory Pál kalocsai érsek, gipsz-szobormű, 300 frt. — Mellszobor, gipsz. — Nefers herczegnő, gipsz-szobormű, 200 frt. — Tanulmány, gipsz-szobormű, 300 frt.

1898—99. téli kiáll.: Erkel Sándor képmása, mellszobor. — Erős Jancsi, szobormű, 500 frt. — Tavasz és nyár, szobormű, 600 frt. — Vándori K. dr. képmása, mellszobor.

1899. tavaszi nemzetk. kiáll.: Női képmás, gipsz-mellszobor. — Férfi képmás, gipsz-mellszobor.

1899—1900. téli kiáll.: Tánczosnő, szobormű, Budapest székesfőváros tulajdona. — Villamos kandellaber, szobormű, 1500 frt.

1901—2. téli kiáll.: Bogdanovics Luczián püspök arczképe, gipsz-szobor, 1000 K. — A. F. úrnő arczképe, gipsz-szobor. — Tanulmány, gipsz-szobor, 1000 K. — E. L. és neje arczképe, gipsz-szobor.

1903. tavaszi nemzetk. kiáll.: Tessényi Margit képmása, gipsz-szobor. — Üzlettársak, gipsz-szobor. — Képmás, gipsz-szobor. — Képmás, gipsz-szobor. — Ábrányi Emil képmása, gipsz-szobor.

1904—5. téli kiáll.: Chopin, szobormű. — Mindenek fölött, szobormű.

1905. tavaszi nemzetk. kiáll.: Madách, szobormű.

1906. tavaszi kiáll.: Nagyzajtai Zajtai István, szobormű. — Könyves Kálmán, szobormű.

Füredi Rikárd

Füredi Richárd

hélium tuhán Péter c. nobrát

1939-ben állítottál fel

Debrecenben az Egyetem előtt

Alföld, 1965, 6 sz. 77 o.

MDK

Füredi Rikhárd szobrász

Müvészi siremlékek. Vas. Ujs. 19o7. lo.sz. 54.

évf. 195 l.

MDK

Füredy Rikárd

Művével résztvett a kiállításon.

KmTárs. 1943. marc. - apr. tav. kiáll.
Kiállító művészek névsora. 25.lap

Füredy Rikárd

MDK

Erős Jancsi, gipsz

Műcsarnok 1936 Jubileumi kiállítás

MDK

Füredi Richárd szobrász

Eltemették Tóth István szobrászt. Uj Magyarság, 1934. dec. 16. 2o l.

MDK

Füredi Richárd

Térdelő nő, szobor

Képzőművészet 1927. 2.sz. 3o l.

MDK

Füredi Richard szobrász

Jókai siremléke, melyet Lechner Jenő épitész és Füredi Richárd szobrász készitettek.

Cikk: Budapest szobrai...

Képzőművészet, 1931. 42.sz. 150.lap

MDK

Füredi Richárd

Épitó Ipar, 1913. 274.lap. (Az Erzsébet királyné emlékmű tervpályázata, képpel és tervrajzzal.)

MDK

Füredi Rikárd

Siremlék, repr.

Magyar Iparművészet 1907. 156.l.

MDK

Füredi Richárd

Képzőművészet 1934. 37.l.

MDK

Füredi Richárd

A Képzőm.Társ. fennállásának nyolcvanéves jubileuma alkalmából kiállitást rend. a Műcsarnokban. Műveivel résztvett a kiállitáson.

Landini Abonyi Ernő: A Képzőm.Társ.kiáll.

Magyarország,1941.márc.2. 15.l.

MDK

Füredi Richárd, szobrászm.

205. Mindenek fölött. Szobormü.

Mücsarnok. 1904/5 téli kiáll. Kat. 38.1.

MDK

Füredi Rikhárd, szobrász.

190. Könyves Kálmán. Szobormü. Repr.

KMTárs. 1906. tav.kiáll.

Füredi Richard, szobrászm. MDK

a IV.dij nyertese. Pályaterve nem kiforrott munka, de erö van benne./ Sphinx-szerü nagy m mellszobor jelképezi a szabadságot,magas obeli liszkre állitva, stb.

Fénykép:497.old.

A szabadságharc emlékszobrának pályaművei.
Vas. Ujs. XXXX 1967. 54.évf. 25.sz. 498.1.

Füredi Richárd, szobrász M.D.K.

Lechner Ferivel közös pályaművét 3000 K-ás jutalomra javasolták a II. Rákóczi Ferenc kassai síremlék-pályázaton.

Vállalkozók Lapja, Bp. 1908. XXIX. évf.
febr. 12. sz. 13 pld.

MDK

Füredi Richárd

Tanulmányfejekkel szerepelt a Műcsarnok 1943/44 évi téli tárlatán.

Pipics Zoltán: Téli tárlat a Műcsarnokban.

Uj Magyarság, 1943.nov.21. 14.l.

Füredi Richárd

wobrair

wéd

Ki-kicsoda?

231. l

NYOMTATVÁNY

Budapest

úrnak

AZ ORSZÁGOS MAGYAR RÉGÉSZETI
ÉS MŰVÉSZETTÖRTÉNETI TÁRSULAT
és
A MAGYAR-OLASZ TÁRSASÁG

tisztelettel meghívja

L. VAN PUYVELDE

a belga művészeti múzeumok igazgatójának,
liègei egyetemi tanárnak

folyó hó 28-án (csütörtökön) délután ½6 órakor
a Magyar Tudományos Akadémia előadótermében

Rubens et l'influence italienne

címmel tartandó előadására.

(Vetített képekkel)

GEREVICH TIBOR
az Orsz. Magy. Régészeti és
Művészettört. Társulat elnöke

FABINYI TIHAMÉR
a Magyar-Olasz Társaság
elnöke

Füredi Richard

szobrász

Szód
2

Krück. I. 362. l.

Kehely a XVI. z. ból a necrpáli r. k.
templomban VI. 12.

Füredi, Richard, Bildhauer, geb. 1873 in Budapest, absolvierte seine Kunststudien in Budapest und im Auslande. Bekannter sind seine *Madáchstatue* und *Drei Königsfiguren* des Millenniumsdenkmales im Budapester Stadtwäldchen.

Knick I. 362. l.

Füredi Richárd

az alábbi szoborpályázaton IV. díj

Lechner Jenő:

A szabadságharc szobra A Kor

1907 443. 1.

Szerpel

lehet eredményes még az Actio Cathol
hoz akarunk jutni, fejlesztenünk kell
öntudatot, bizonyitékokat, érveket ke
alátámasztására. Ha ez meglesz, bátra
és diadalra vihetjük a boldogitásra e

Erős fegyver, biztos
zében a M A G Y A R K U L T U R A
folyóirat. A mai katolikus élet legki
si ára negyedévre csak 3.- pengő. Biz
ket mielőbb felkeresni nb. megrendelés
hogy már az első példány átolvasása u
és érezni fogja idetartozóságát.

Szeretettel várjuk é

Budapest, 1935 JUL. 15.

Füredi Rikárd

nobrán
kérvitette az alábbi
épület nobrán
munkait.

Lechner Jenő A

sárospataki áll
tanítóképző intézet
új épülete.

Bp. 1914. 7. l.

M.D.K.

Fürcdi Richárd, orobrán

művét 1000 K-ért megv.
vásárolták a debreceni
Kossuth-szobor pályázaton

Vállalkozók Lapja, Bp. 1909. XXX.évf.
jun. 16. sz. 13. old.

MDK

Füredi Richárd, szobrászm.

neves szobrászaink közül ő is szerepel a gazdag bronz-kollekcióban.

A MIP Társ. karácsonyi vására 1908 nov.21.-én nyilt meg.
MIP. 1908 341.1.

M.D.K.

Füredi Richárd, szobrász

500 korvnás második díjat nyert a parsonyi Petőfi szobor pályázaton

Vállalkozók Lapja, Bp. 1904. XXV. évf.

aug. 10 sz. 7. old.

M.D.K.

Füredi Rikárd MDK

Dr. Lechner Jenő képmása, ágetett agyag

Mücsarnok 192o-21 téli kiállitás

állította a feszületet, kétfelől két gyertyát gyújtott melléje és oda állott János elé.

— Hát, fiam, te bizonyosan jószántodból és kellő megfontolással jöttél ide hozzám... Jól tetted, fiam, helyesen cselekedtél.

— Nem jöttem biz' én jószántomból; a tensúr küldött!...

— Jól van, fiam... Mert te szereted a pálinkát, ugy-e?

— Hát nem mondom: megiszom, ha éppen akad! Ki ne inná meg?

— De az a baj, hogy te erősen szereted, fiam. Azért most meg fogsz esküdni, fiam, a feszületre, hogy soha többet ebben az életben nem fogsz affélét cselekedni, hogy igyál. A pálinka: az a halál, fiam; az ördög: megeszi a csontjaidat, agyonveri a feleségedet, megöli a gyermekeidet, felfalja a földjeidet, felgyújtja a házadat, bezárja előtted az istennek a házát... Tartsd fel a három ujjadat és esküdj meg!

— Nini... — próbálta János közbeszólani; és az agyában rémítő világossággal gyuladt fel a tudat, hogy itt Tógyernek kellene állania.

— Nini... Nem jó helyt járunk!...

Hanem a pap a feszület mellé odatett egy jó vastag botot is, úgy folytatta:

— A pálinka maga az ördög, fiam, kilopja a derékszíjjadból a pénzedet, leszaggatja rólad a ruhádat, elrothasztja a húsodat.

— Nini... Nem jó helyt járunk... Nem én vagyok!...

— Kutyateremtette!

A papot Szeplekámnak hívták. Fogta a botot és olyat húzott vele a varrottas ágyterítőre, hogy kihallatszott az utcára.

— Amikor én beszélek, amikor a pap beszél, amikor az úristen szolgája beszél, akkor te befogod a szádat! Érrted?!

János hát végleg elhallgatott. Ha ennyi nagy úr beszél egyszerre, mit csináljon ő egyedül!

Rábízta magát tehát a tisztelendő úrra, aki mint egykor Vergilius Dantét, meghurcolá az eltévelyedett juhot a hétrendbéli pokolnak minden gyötrelmein keresztül, pártfogásába ajánlván vérét, húsát, csontját, velőjét, lelkét, máját, fel- és lemenő rokonait, meglevő és esetleg megszerzendő ingó- és ingatlan vagyonát, együtt és egyenként az ördögnek, a sátánnak, a halálnak, a tűznek, a kisérteteknek s mindazon keresztyén és pogány mithologiai szörnyetegeknek, akikkel ez útjokban nagy bőséggel találkoztak.

Úgy, hogy az ámen után szegény János kábult agygyal az ajtót sem tudta megtalálni, hanem egy sifonérbe nyitott be.

Csak akkor tért magához egy kissé, amikor kiért az utcára.

— Megállj, vankúj!...

Megemelte az öklét és megfenyegette vele az egész Nyugatot.

Tógyernek azonban volt esze és nem várta meg a szárazföldön, hanem fölvonult a szénapadlásra, és a lajtorját felhúzta maga után.

János, amikor ott fölfedezte, utána zúdította a vasvillát, és semmit sem sajnált jobban, minthogy nem tudott személyesen is felmászni hozzá.

De Tógyer könyörgésre fogta a dolgot, s végre is megegyeztek abban, hogy: veszen, vagy lop Jánosnak az őszi vásárkor egy új bocskort meg egy pár csizmát.

Akkor leszállhatott.

Mondanom sem kell, hogy akinek az őszi vásárkor egyetlen fitying kommenciója sem volt már bent: az Tógyer volt. Így hát nem vehetett semmit.

Mea

Irta LŐRINCZY GYÖRGY

Az erdőben találkoztak, a szerelem templomában. Tavasz volt s május diadalmas verőfénye az erdő bágyatag árnyékával ölelkezett. A lombok között ezer szín, ezer illat és ezer dal bujkált, zsongó harmóniában. A fiúnak mind a két keze tele volt fehér gyöngyvirággal, a kalapja széles, kövér tölgyfalevéllel s az ajakáról dalok fakadtak, amiknek verse nincsen, csak melő-

Ferenc József király szobra. A millenáris emlékmű egyik bronzalakja. Füredi Rikárd műve.

Füredi Rikárd

Helpa. A leégett falu egy része — Úthy Béla amatőr-fényképe

diája. Dalai szárnyán a szeme is, a lelke is szerte csapongott, félénken, szinte reszketve a szerelem gyönyörétől, amivel körülötte minden tele volt. A leány pedig feléje közeledett. Kacér szalmakalapján vörös pipacsok lángoltak, karcsu, hajlékony testén könnyü habként rózsaszínü ruha omlott alá és gyönyörü arcán a bibor s a hó pörlekedett. Valami formátlan kérdés néma izgalmával egymásra néztek s a fiu a leány felé gyöngyvirágot nyujtott.

— Nesze.

A leány elvette s a virágok körül összekulcsolta két kis kezét, mintha a tavasz teremtő dicsőségéről, az életvágy örök erejéről, az erdő és a dal szerelmes csodáiról imádkoznék. Nedvesen csillogó, beszédes kék szeme olyan volt, mint a hajnali harmatban úszó nefelejts.

— Nekem adod? — kérdezte.

— Neked áldozom, — felelte a fiu. — Neked szedtem.

A leány kezet nyujtott neki.

— Köszönöm. De hogyan szedted volna nekem? Holott nem is ismersz. Azt sem tudod, ki vagyok. Azt sem tudtad, hogy eljövök.

A fiu csönedesen a fejét csóválta.

— Tudtam, ki vagy. Tudtam, hogy eljösz. Vártalak.

— Kerestél? Itt?

— Nem kerestelek, az hiábavaló lett volna. Téged csak megtalálni lehet. Azért bolyongtam itt, ahol a szerelem, a dal, a virág és az élet terem. Minden dalomat feléd sóhajtottam és neked szedtem minden virágot, amit az erdővel együtt álmodtam a számodra.

Amíg beszélt, a szemében és halovány arcán a rajongás tűzrózsája lángolt föl és átragyogott a leány szemébe. S az fölsóhajtott.

— Milyen szépen beszélsz! Hol tanultad?

— A fülemülék és a gyöngyvirágok tanítottak. Amikor a szellők szárnyára, a felhők napsugaras biborszegélyére sóhajtottam a nevedet, hogy vigyék el hozzád és az álmaid közben súgják a füledbe . . .

— A nevemet? Hát tudod?

— Nem tudom, de érzem. Olyan név, amiben benne van minden szépség, minden gyönyörűség, minden báj, ragyogás és fény, minden szín, illat és melódia. A tűz lángja és a hó tisztasága. A hajad lágy selyme, szemed kék szelidsége, arcod halványsága s ajakad bibora és csengő kacagása. Liliomalakod nádkönnyűsége és karcsu kis lábad, amely alatt boldogan hal meg a virág, ha eltaposod . . .

Már nem volt halovány a leány. Lángolt az arca s a gyöngyvirágot lihegve szorította dobogó szívéhez.

— Mondjad. Mondjad! Mondjad azt a nevet! — susogta.

A fiu csüggetegen lehajtotta a fejét.

— Nem. Nem akarlak megsérteni olyan névvel, amit más is mond. Azzal úgysem mondhatnám el, hogy milyen vagy, hogy ki vagy. Hogy te — te vagy. Az, akit én álmodtam. Mindennél szebb, mindennél kedvesebb, mindennél okosabb. Isten lehelete és a nap csókja. De majd ha megint eljösz, akkor megmondom. Most pedig eredj, eredj . . .

— Elűzöl?

— El. Eredj. Holnap úgyis eljösz, megint.

— Hogy tudod?

A Tőth-család sirkőpályázata

Az első díj nyertese. Szerzője Füredi Rikárd

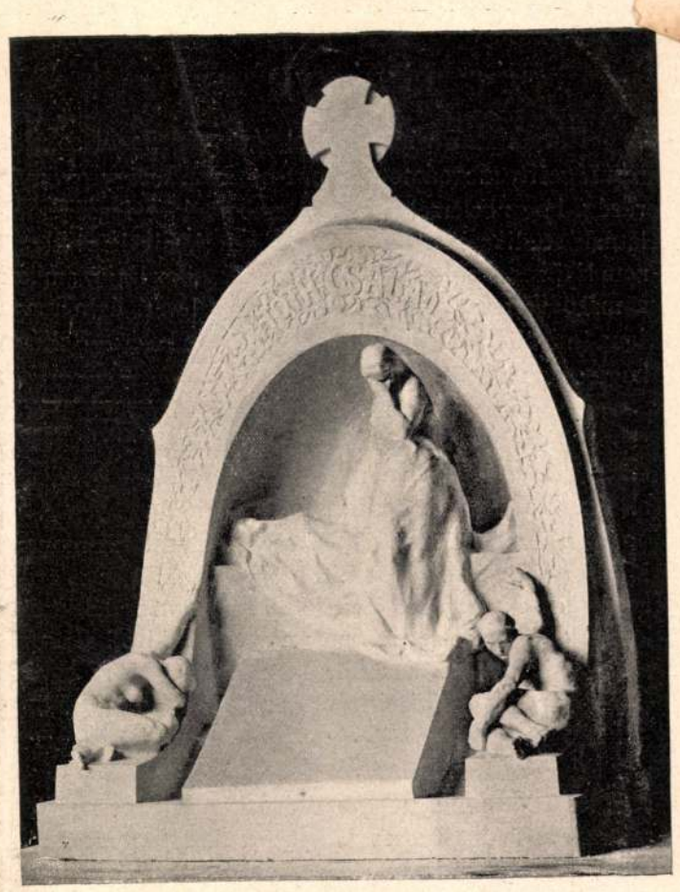

A második díj nyertese. Szerzői Betlen Gyula és Fritz Oszkár

— Tudom. Amint tudtam, hogy megtalállak, úgy tudom azt is, hogy holnap is eljösz. Új dallal, új virággal, új rajongással várlak. Eredj . . .

A leány duzzogott.

— Nem. Nem jövök el. Félek tőled.

— Azért jösz el éppen.

— Mikor?

— Ha megérzed, hogy hívlak.

Erre azután sóvár vágygyal villant össze a szemük s lassan megindultak a fák között kigyózó gyalogösvényen. A fiu óvatos kézzel hárította el az útból a bozótot, hogy le ne tépje a leányról a ruhát s kezéből, kalapjáról a virágot. Lángoló tekintetével körülsimogatta és ölelte a leány gyöngéd alakját, amely hajladozva suhant tova a bokrok között. A dombtetőre értek. A nap már búcsuzott s a látóhatár aljáról aranybiboros gloriolát sugárzott föléjök s a fiu a völgybe mutatott.

— Arra mégysz?

— Arra. Egyedül.

— Nem, nem, nem. A szemem, a vágyam, sóhajom, a lelkem kisér. Eredj . . . és jöjj vissza.

*

S a leány eljött. Rózsaszínü ruhájában, pipacsvirágos kalapjában, nefelejtsszeme beszédes ragyogásával, lihegő szive hangos dobogásával. Dalolva járták be az erdőt, hallgatták a patak csacsogását, a vadgalambok búgását, a teremtés bűvös zenéjét. A fiu megfogta a leány kezét és akkor mindaketten úgy érezték, mintha tüzet markoltak volna. Lángolva értek oda, ahol a lombok alatt, nagy, széles mezőségen millió gyöngyvirág fehérlett, mintha a tavasz zöld köntösét karácsonyi hó lepte volna be. A leány megállott, térdig gyöngyvirágban, mintha maga is azok közül nőtt volna ki s a fiu két kézzel tépte és teleszórta a leány rózsaszínü ruháját. A cipőjétől a kalapjáig rája tapadtak a gyöngyvirágok. A csók telhetetlen odaadásával borították be a derekát, a karjait s szőke haja selyembodrai közé bujtak. Illatuk láthatatlan fellege elborította őket, mint valami álomfátyol. Már nem láttak, nem hallottak semmit sem, csak az egymás sóhajtását. A fiu átölelte a leányt. Reszkettek mindaketten.

— Milyen szép vagy! — suttogta a fiu.

— Milyen?

— A szemed lángol.

— A tiedből loptam a tüzét.

— Add ide az ajkad, abban több van . . .

A leány feléje nyujtotta gyönyörü fejét. S amíg ajka a csók szilaj lázában a fiu ajakához tapadt, mámorosan suttogott.

— Mondjad . . . mondjad . . . A nevem . . . Most sem tudod?

S a fiu ujjongva fölsóhajtott. Vad gyönyörrel ölelte magához a leányt s míg a csók tüzében lángolt, diadalmasan, reszketve susogta:

— Mea! Mea! . . .

A világ fölött Ámor lángoló lehelete suhant el. Az erdő megrázkódott s a gyöngyvirágok illatában, a madarak dalában, a bujdosó napsugárban a teremtő szerelem gyönyörü nevét sóhajtotta:

— Mea . . . Mea . . .

Gyógyulás

Kárpótlásul a hivatásával járó végtelenül sok keserűségeért, megadatott az orvosnak az a nagy gyönyörűség, hogy belemélyedhet az embernek, e fenséges állatnak studiumába. Senki oly közelről, oly közvetlenül nem látja az embert, mint ő, mert olyankor látja, amikor a második természetévé váló pózt is leveti és a maga igaz mivoltában mutatkozik: amikor beteg. Feltéve, hogy maga a betegsége nem póz.

A beteg ember lelki tulajdonságaiból mind erősebb világításban válnak ki természetének olyan tulajdonságai, amelyeket a modern póz eddig gondosan elrejtett: a félelem és a hit.

Mellőzzük ezúttal a félelmet, amelyről azt mondja Motaigne, hogy ez az, amitől legjobban fél és nézzük, hogy milyen szerepet játszik a beteg ember lélektanában a hit. Természetesen nem a vallásos hitről akarunk szólani, hanem arról a hitről, amelyet a beteg orvosa és a gyógyítás eszközei iránt érez.

Ez az a hit, amelyet talán helyesebben bizalomnak nevezhetünk. Hogy pedig a bizalom mily fontos segédeszköze minden gyógyításnak, azt már a XIII. században hangsúlyozta Villanova Arnold, mondván, hogy a beteg bizalmának birtokában az orvos mindent elérhet.

De nem voltak mindig az orvosok a betegek bizalmának letéteményesei és végiglapozva a kulturhistória ezen érdekes krónikáit, azt látjuk, hogy a gyógyulás után áhítozók hite, bizalma ugyancsak szabálytalan hullámokban csapong ide-oda.

Ennek oka némi részben az orvosokban is rejlett. Voltak idők, amelyekben a medikai tudomány annyira eltávozott a természettől, annyira beletévedt a metafizika útvesztőjébe, hogy a beteg ember ösztönszerűleg megérezte, hogy nem jár az igazság és az élet útján. Ilyenkor kapva-kapott rajta, ha a nép valamely egyszerű gyermekével, holmi pásztorral vagy hasonló egyénnel akadt össze, aki életét a szabad természet ölén töltötte s ezen ismeretség révén némi gyógyfüvekre, mi egyebekre tett szert.

A mai orvostudománynak nem vethetjük szemére, hogy a természet reális alapját elhagyná, sőt bátran állíthatjuk, hogy a medika sohasem állott annyira a természettudományok biztos alapján, mint ma. És mégis éppen mostanában, amikor a gyógyítás művészete napról-napra újabb és újabb területeket hódít el a kórság szomorú birodalmából, mostanában, amikor már az állati, növényi és ásványvilág, sőt a vegyi laboratórium nyújtotta segédeszközökkel be nem éri, hanem a fizikális gyógytényezőket: a levegőt, vizet és fényt is befogja a maga diadalszekerébe, Röngten-sugárral és rádiummal bevilágít eddig koromsötét dominiumokba, éppen mostanában, a legszédítőbb haladás korszakában a kuruzsolás hidrája újabb és újabb csápokat bocsájt ki magából.

Honnan van ez? A magyarázat nagyon egyszerű. A tény ismét csak az akció-reakció elvét illusztrálja, amely vörös fonálként húzódik végig az emberiség egész művelődéstörténetén. Ott, ahol talán legfényesebben ragyog a modern orvostudomány csillaga, Németországban üli a kuruzslás legádázabb orgiáit. Még a törvény sem tiltja és az egyetlen parancsolat, amelyet respektálnia kell: ne ölj. De ők még ezt az egyet sem veszik tragikusan és ölik az embereket aktive és passzive.

Az aktiv tömeggyilkosok egy díszpéldányát mutatta be a berlini törvényszék egy végtelen hosszu tárgyalása, amely vagy három évvel ezelőtt izgatta a kedélyeket. Akkoriban egy Nordeköter nevü kuruzslóról szólott az ének, aki őrületes mennyiséggel fogyasztatott el pácienseivel arzénikumot, kénsavat és hasonló kedves dolgokat. De valóságos gyilkosa betegének az olyan kuruzsló is, aki a véredényelmeszesedett öreg embert hidegvízkúrával traktálja és ezzel tényleg provokálja a gutaütést, hogy csak a legmindennapibb példát említsem a sok ezer közül.

Az ezen alakok által okozott megkárosodás túlnyomóan nagy része azonban a mulasztási hibák számlájára irandó. Ki tudná megmondani számát azon szerencsétleneknek, akik kezdődő rákos daganattal, tüdőcsúcshuruttal, vérbetegségekkel stb., stb. kuruzslókhoz fordulnak és az ő kezelésükben vesztegetik el azt a drága időt, amikor betegségünk még olyan stádiumban van, hogy szakértő orvos kezei közé jutva, gyógyítható volna. Mire azután kiábrándulnak a kuruzslóból s őt füveivel egyetemben kidobják s az orvoshoz fordulnak, gyakran kell hallaniok a kegyetlen igét: már késő. Mit tesz akkor a beteg? Mit tehet? A legkevesebb ember fatalista. Ismét csak a kuruzslóhoz fordul, olyanhoz, aki raffináltabb, mint az első volt, lehetőleg olyanhoz, aki orvosi oklevéllel takarózik és ennek vezetése alatt, csupa állítólagos javulás közepette fejezi be földi pályafutását.

Mert vannak ám orvosok is, akiknek működése tisztán kuruzsolás számba megy. Hirdetnek nyakraföre és világgá kürtölik, hogy ők meg tudnak gyógyítani jóformán mindent. Mindeniküknek megvan a maga truckje, az ő általános nagy csodaszere vagy módszere, amely mindenre jó. És ezeknek rendesen jól megy a dolguk, ha t. i. eléggé tudatlanok, mert jaj a kuruzsoló dotornak, ha igazán képzett ember adja rá magát erre a mesterségre! Többnyire sehogysem tud boldogulni, mert hiányzik belőle a naivitás, amely megkapja klienseit. Nem tud velük az ő nyelvükön beszélni, nem tudja megnyerni bizalmukat.

Már pedig a bizalmon múlik az egész. A betegségek egész hosszú sora szépen meggyógyul minden érdemleges kezelés nélkül az olyan orvos vezetése mellett, aki ért ahhoz, hogy betegeinek bizalmát a maga részére meghóditsa. A gyógyítás e nemét psychotherapiának hívják és a modern ideggyógyintézetekben ugyancsak kihasználják. A lélek-gyógyításnak meglesz akárhányszor a maga haszna olyan esetekben is, ahol nem éppen a kedély vagy az idegrendszer beteg, hanem már kézzelfoghatóbb székhelyei vannak a bajnak. Mert az orvosba és tudásába vetett bizalom eloszlatja a beteg aggodalmait, a félelem és gond megnyugvásnak és derültebb hangulatnak adnak helyet, miáltal a beteg ét-

Füredi Richárd

und

Lechner, Jenő.

Verlag „Meister der Baukunst".

Genf, 1930.

XVI. l.

XIX. l.

kritik u

neu
neu
neu
neu

a

int
ba
glo

33 abbi

Füredi Rikárd

Liber Baptizatorum

251, 335, 342. l.
277 344-46
278 356
358
388-89
410
411
412

Fűresdi Richárd

— **Méliusz Péter szobra Debrecenben.** A debreceni Tisza István-tudományegyetem központi épülete előtti Tisza István téren 17-én délelőtt 10 órakor leplezik le *Méliusz* Péter szobrát, *Fűresdi* Richárd szobrászművész alkotását. Dr *Varga* Zsigmond, a debreceni egyetem rektora, dr *Révész* Imre egyetemi tanár, dr *Tihamér* Lajos miniszteri tanácsos és dr *Vásáry* István polgármester mondanak beszédet a szoborleleplezési ünnepélyen.

Magyar Hírlap

1934. máj. 15.

BUDAPEST
934 MÁJ
62
Sa

Fuředi Richard

MMÉE kòrl

1902. 163. l IX. t

J. F.: Az [illegible]. emlmin pályárat

Füredi Richard

MAGYAR MUVESZET
1928. 399
1929. 350

Doszkár János és Ferenc

Háztatarozási, építési és átalakitási

vállalata

Budapest.

Iroda:
IV. Veres Pálné-u. 40.
Telefon 117-04

Telep:
IX. Márton-u. 3/B.
Telefon József 8-53.

Füredi Rikárd

A Mücsarnok 1941 évi jubiláris kiállitásán Esterházy Pál herceg 1000 pengős dijat nyert Hunyadi-család c. bőrmunkával.

Magyarország. Esti lap. 1941. márc. 21. /Döntött Esterházy Pál herceg a Mücsarnok jubileumi kiállitásának dijai felett./

A Műcsarnok 1941 évi jubiláris
kiállításán Beterhézy Pál hercegprímás

Magyarország. Heti lap. 1941. márc. 21. Dömötör Beterhézy Pál hercegprímás a Műcsarnok jubileumi kiállításának díjai felett.

Füredi Richard

az alábbi intézet
szobrászmunkáit vé-
gezte 1912-
ben

Csod
2

Hodossy Béla =

A sárospataki állami
tanítóképző intézet
értesítője az 1913/14.
tanévre. Sárospatak
1914. képekkel

a cím nem biztos,
utána nézni.

76959-902

2322. A. Turchi (l'Orbetto).
Sz. Veronában 1582-ben. Romá

Krisztus a keresztfán (Ma

Az előtérbeli Kálvária-h
kinek töviskoszorús feje dics
kendővel kötötték körül. Tövé
a kisebbik Jakab anyja és Józ
só szárát a zokogó Salome kar
palástot viselő Madonna előtt,
tárt karokkal és sárga ruhá
letei bontakoznak ki és az út
térnek vissza előkön a lovas Centuri

Fekete márvány
~~Falakó~~, méretei 51.8: 27.
Némethy Lajos ~~ajándéka~~, a
ex 902 sz. leirat alapján. (15

Becsértéke 400 K.

Elszámoltatott 1903: II.

Az elszámolást elfogadta
az 1903: X. 15-iki 18308 (710-

val ékesített

Mária,

adománya

904: IV. 28.

76959-902

Füredi Rikárd

a szószék dombor-
művei, a két oldal-
kápolna Szent József
és Jézus Szive-szobra,
valamint a csegelye-
ken a négy evange-
lista alakja a tisz-
viselőtelepi Ferenc
József emlék templom-
ban, fenti művei

Horváth Mihály-i
templejítés
Bp-en
1946

57.
~~56-59~~

u. o. F.-ből a korentelőmedence
bronz Kor. nt Jánosa.

Frühlin

Füredi Richard

Geboren am 18. Juli 1873 in Budapest, besuchte F. die Kunstgewerbeschule ebendort von 1888 bis 1893 unter Leitung Professor Loránfi's, um sich hierauf bis 1896 in der Strobschen Meisterschule weiter auszubilden. Von Rom bis Paris alle bedeutenden Kunstätten besuchend, beschickte er 1898 zum ersten Male das Künstlerhaus in Budapest. F. hat nur eine einzige Plakette, sein Selbstporträt verfertigt und ist Monumental-Plastiker.

Önarckép Dakette.

Hu Prinagyerem 228. l.

Hadsereg.

Blankenstein huszár.

A jobbra vágtató paripán ül
vont rövid görbe kardot tart. Fel

Husaren Regiment

ez után balra: Der Stab liegt zu
a kép alatt négy sorban:
Entstand 1734 unter Kaiser K
Graf v. Karoli. Der starb (+
1759 - Graf v. Palfy +1768 -
v. Blankenstein.
jelzése a fölső sarkokban: 84. és

Szines rm., mér. a rl. 15.5

Sz. n.
72-9

609. **Ujházi Ede** (1844—1915) **arcképe,** fénykép 1906-ból.

Dr. Rauss Károly.

610. **Talpas serleg,** ezüst. XVI. századi, nürnbergi harangvirág-serleg mintájára készült augsburgi és ulmi áljegyekkel. „Ujházi Edének a legnagyobb Gonosz Pistának" felirattal és számos névaláírással.

Székesfővárosi Történeti Múzeum.

611. **Ujházi Ede** (1844—1915) **karikatúra szobra** Lányi Dezsőtől 1910-ből. Gipsz (43 cm magas).

Nemzeti Színház Múzeuma.

612. **Ujházi Ede,** plakett bronzból, felirata 1883—1908, Ujházi nagynevű kollégájuknak a M. Kir. Orsz. Színművészeti Akadémia igazgatósága és tanári kara". Mester Jenő munkája, fekete márvány talapzaton.

Székesfővárosi Történeti Múzeum.

613. **Gyenes László** kisméretű szobra Strobl Alajostól, terakottából.

Nemzeti Színház Múzeuma.

614. **Gál Gyula** kisméretű mellszobra bronzból, Körmendi-Frimm Jenőtől. 1906.

Hajdu László.

615. **Gyertyatartó,** kézi, ezüstből, „Kedves Juliskámnak 1903 XI. 14. Lendvayné Ilona" felirattal. Ligeti Juliska kapta nászajándékul Lendvayné Fáncsy Ilonától.

Ligeti Juliska.

616. **Váradi Aranka.** Bourdel „A szerelem órája" című darabjában. Fénykép.

Dr. Váradi Jenő.

617. **Nemzeti Színházi 25 éves tagsági gyűrű** aranyból, „Váradi

Aranka 1903—1928 szept. 1." bevésett felirattal. Dobozának belsejében „Emlékül a Nemzeti Színház tagjai 1929 április".

Dr. Váradi Jenő.

618. **Nemzeti Színházi 25 éves tagsági gyűrű** aranyból, „Mészáros Lajos 1884—1923. Mészáros Sándor László 1911—1936" bevésett felirattal.

Mészáros Sándor László.

619. **Nemzeti Színházi 25 éves tagsági gyűrű** aranyból, „Rózsahegyi Kálmán 1901—1926" bevésett felirattal.

Rózsahegyi László.

620. **Bot,** mahagoni-fából, ezüstnyéllel, rajta a következő bevésett felirat: „Debrecenben is „Süt a nap" — Vén gazember". 1924 VI. 10—11. Rózsahegyi Kálmán kapta.

Rózsahegyi László.

621. **Fénykép.** Rózsahegyi Kálmánnak az 50-ik Bor emlékére 1901. III. 29. — Ligeti Juliska 1902. IV. 1.

Rózsahegyi László.

622. **Babérkoszorú,** ezüst, csokrán következő felirat „Dolovai Jób — Vilmának Budapest 1895 január 4". Török Irma kapta.

Gróf Berényi János.

623. **Török Irma arcképe,** fénykép.

Dr. Tóth László.

624. **Babérkoszorú,** ezüst, csokrán „Török Irmának a Nemzeti Casino-i tisztelői" Budapest, 1899 dec. 1.

Gróf Berényi János.

625. **Török Irma** arcképe, fénykép.

Dr. Tóth László.

626. **Tanayné Halmi Margit mellszobra** Füredi Richárdtól, terakotta.

Tanay Magda.

Füredi Führer Richárd

kisplasztikus

1887 - 1890

Éinusk 1930.

83. l.

Meskó Ödön, Sanár I. 104

1904. július 2. 322

A nagybányai múzeum-egyesület elnökségének: Nyikovszky Ernő múz. őrnek a múzeum berendezése körüli munkájáért az egyesület pénztárában rév. áll. segélyként elszámolandó 300 kor. kiszteletdíj engedélyeztetik (1464/1904.)

Füredi Richard

A hősi emlékmű pályatervkiállításon 1927-ben Szatmár és Ugocsa vármegyék díját nyerte.

Képzőmindenet

1927. 3. 4.

Füredi Richard

Ivód

Kár Ersab

[illegible] 1932

9. l – 11. l.

BUDAPEST
42 IV. -8.11
Ta 62 Ta

3
8
9
3

Führer Richárd

1892/93 - 1895/96

Ferkèpzomfoiskèvk

83. l.

MINDEN KORREKTÚRÁT
VISSZAKÉRÜNK!

KORREKTÚRA

Küldetett: 1934 OKT. 8.

Visszaérkezett: _____

PÉLDÁNYSZÁM? 271-320

A KÉZIRATOKTÓL ELTÉRŐ
SZERZŐI JAVÍTÁSOKAT
KÜLÖN SZÁMÍTJUK FEL

Füredi Richárd

Hősi emlék.

Repr.

Képzőművészet

1927. 2. sz. 16. l.

Katonai gyászkíséret.

Egész alakban, diszl
val, fáklyákkal, két sorban
zolva. Felirata fölül

balra: K.k.österr.M
és jobbra: es kir h
jelzése pedig alól
MORSACK,

Szines könyomat, m

Sz.r
189
Át.1

Füredi Richárd

Árpád-szobor
(tanulmány)
repr.

Karczagmagyállam

lapszám nincs

Füredi Rikárd

l.

Kéry Petőfi-ház

Képes kétal.-a. 58-l.
1909

Helidij-jegyzék IV.

1915 julius 12. töl jul

	12	13	14
ács			
Verebélyi Pál	2 óra	—	—
Napszámosok	Föld m		
fa és tégla hezek 3 óra			
Szivák Pál	10½	10½	10½
Gottyán Sándor " " 3 "	"	"	"
Verebélyi Gyula	"	"	"
Toth István cseller	"	"	"
Zagyi István	"	"	"
Csemer János	"	"	"
Oláh György	—	"	"
Verebélyi János Mihály	—	—	"
Mengyi Pál	—	—	—
Verebélyi Ferencz	—	—	—
Csemer Orbán	"	"	"

Füredi Rikárd

szobrász

lásd

Lex Magy Társ

174. b. l.
23. t. arch

Külföldi szemle III. 156.

Füredi Richard

cikk

Magyar Hirlap

1913. máj. 25.

(Döntés az Erzsébet-
tábor pályázatáról)

U. 304

Ismeretlen:

S. Horvatus képe.

Csaknem r
fésült rövid haja s s
teretvált. Fejét dicss
szürke köntösének ga

Ho
T

Vászon, méreten
Al. Képt. 38.

Füredi Rikárd

Erős Janesi és Vadász-
nő c. kis bronzai repr.
Művészet 1906, 105. l.

Thaly Kálmán emlékezete IV. 258, 259

Füredi Richárd

Művészeti lexikon
265. l.

~~Ezüst virágváza~~ ~~pesti ötvösmű~~ ~~VII. 33.~~

Füredi Rikárd

cred
2

Mysk Ernő

A m. kiprm 58. 1.
tört
Tud. zeldeni
1906

Törvényszék!

[illegible] Ferenc, [illegible]
[illegible] budapesti [illegible]
[illegible] [illegible] ~~lakosok~~
[illegible] hó [illegible] án az A) alatti

200 kor. ~ fillt. lefizetni.

ztelettel esedez[em] B) alatt igazolt ügyvéd[em]

hoz.

[illegible]

Füredi Rikárd

lásd Medvey
111-112. l.

2072-909-5
Alagsori folyosó.
Aréna-út felől.

118. Mángorló.

1 darab puhafa mángorló két fahengerrel, két fogóléczczel és törmelék-kövekkel.

Méretei: 127 cm. magas, 62.5 cm. széles és 197 cm. hosszú.

Becsértéke.....60 K

Szállították Kovács és Walczer társvállalkozók az 1902: V. 1-jén kelt és 1902: VI. 16-án 37042 sz.a. jóváhagyott alkuegyezmény alapján (382-902).— Kifizettetett az 1907: VI. 14-én kelt 44636 sz.leirat utján (1104-907).

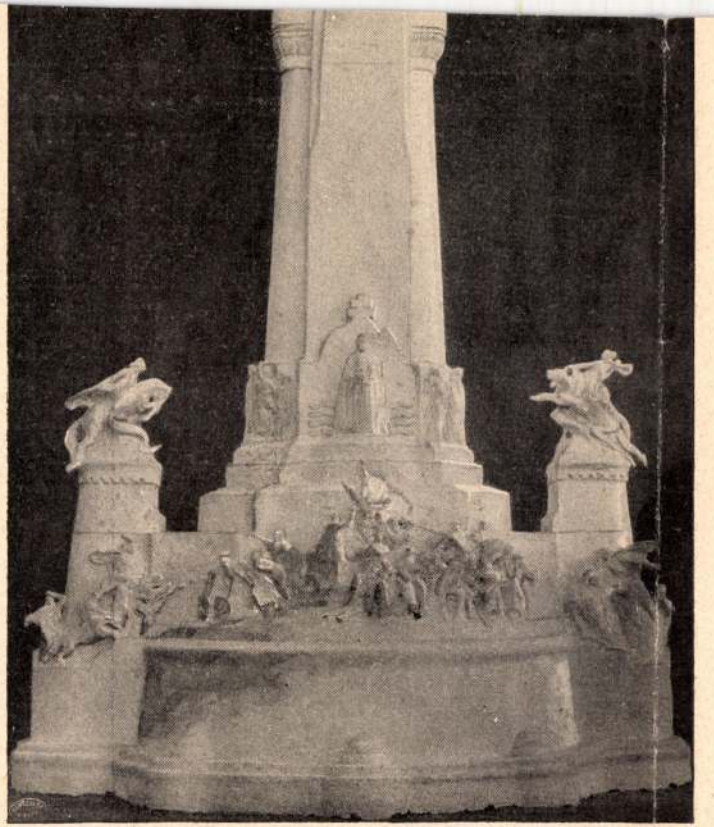

A Szabadságharc-szobor-pályázat

FÜREDI RICHÁRD MŰVE

Kálváry nem válaszolt, hanem megint az utcát nézte. Most már dobolt is az ujjaival, meg lóbálta is a lábát. Az idegessége rám is átragadt. Én is dobolni kezdtem és nagyon vártam Komlósyt.

— Ő az! — kiáltotta egyszerre Kálváry.

Bérkocsi ügetett a vendéglő elé. A kocsiból Komlósy ugrott ki, egy úriember, akit ugyancsak most láttam elsőízben déli világításban.

— Nos? Megtörtént? — kérdezte Kálváry a belépőtől.

— Meg! — mondta Komlósy diadalmasan. — Pedig ugyancsak nehezen ment!

Kálváry a pincérhez fordult.

— Hozhatja a bibictojást. A Mouton Rothschildot melegítsék meg, a Goulet-t pedig hűtsék be . . .

Aztán szeretetreméltó mosolylyal fordult felém.

— Te ma a mi vendégünk vagy!

— Miért volnék a vendégetek?

— Flóris lakodalmát ünnepeljük. Hiszen a mi művünk volt!

Elnevettem magamat.

— Ti igazán jó fiúk vagytok, hogy annyira érdeklődtök annak a vén korhelynek a sorsa iránt.

— Hogyne, amikor én húszezer, Komlósy pedig huszonötezer forint áru váltót zsirálunk neki.

A pincér már hozta a bibictojást.

Uj Idők 1905. XI. 33. sz. 154 lap

Flóris alkonya

Irta Herczeg Ferenc

A Király-vendéglőbe mentem ebédelni. Még korán volt és a nagy teremben csak az egy Kálváry Kálmánt találtam. Kissé meglepődtem, amikor megláttam. Én ezzel az úrral eddigelé mindig csak éjjel találkoztam, a kaszinóban vagy valamelyik mulatóhelyen, frakkban vagy szmókingban. A reggeli ruha és a nappali világítás nem tett neki jót. Egészen idegenszerünek találtam. Az ablakfülkében ült és mereven bámult ki az utcára, közbe az ujjaival az asztalon dobolt. Hozzátelepedtem. Ő ekkor kivette az óráját.

— Azt hiszem, hogy megállott, — mondta. — Egy óra óta mindig félegyet mutat.

Azzal megrázta, majd a füléhez tartotta.

— Az órád jól jár, — mondtam, — a teknika szerint most félegy van.

Ő kedvetlenül morgott valamit és megint kinézett az ablakon.

— Vársz valakit? — kérdeztem.

— Senkit. Azaz, hogy Komlósy Bélát várom . . .

— Úgylátom, hogy valami fontos hiradással jön?

— Olyanformán van. Hogy jó hirrel-e vagy rosszal, az majd elválik . . .

— Talán rátettétek a pénzeteket a bécsi derbyre?

— Sokkal komolyabb dologról van szó! Arról, hogy Flóris e percben esküszik, — ha ugyan meg nem gondolta magát . . .

Megint kibámult az utcára. Annyira félre fordította a fejét, hogy csak a fülét láthattam. De az vérpiros volt. Most nem dobolt ugyan az ujjaival, ahelyett azonban a keresztbe vetett lábát rázta jobb ügyre méltó kitartással.

— Te, mi bajod neked tulajdonképpen? — kérdeztem.

— Mondtam már, hogy Komlósyt várom . . . Elment az anyakönyvi hivatalba, hogy meggyőződjék róla, igazán esküszik-e Flóris . . . Ha megtörtént, akkor idesiet és hírt hoz nekem . . . Tizenkettőre volt mondva és most már félegy is elmult . . . Értheted, hogy nyugtalan vagyok . . .

— Semmit se értek az egészből . . . Melyik Flórisról beszélsz tulajdonképpen?

— Zsigáról, a kövér Flórisról.

A kövér Florist mindenki ismerte a fővárosban. Néhány esztendővel ezelőtt még a szép Flóris volt a neve. Hogy volt-e valaha valami mestersége, azt nem tudom. Én mindig csak sétahelyeken, vendéglőkben és mulató társaságokban találkoztam vele. Flóris arról volt nevezetes, hogy minden budapesti férfiuval tegeződött és hogy minden csinosabb nőnek a lakását tudta. A vagyoni

Füredi Richárd

F. Á.: Megnőtt öt szobor...
Pesti Napló 1937. júl. 25.
(Felállítandó fővárosi szobrok)

Füredi Richárd műve tulajdonképpen nem új... színésznőkkel is előfordul, hogy sokáig apró szerepekben lépnek fel, — ami körülbelül azt jelenti, amit egy szobornál — elhagyott helyen felállítva lenni. Most aztán alkalma lesz feltűnni...

Füredy Richárd: Ülő nő

Füredi Richárd mester hatalmas terméskő-asszonya királyi nyugalommal tűrte a mellőzést. Az Állatkertben áll még egyelőre — és mintha az oroszlánok komor gőgjéből ragadt volna rá valami... Az izmai félelmesen feszülnek, a lába még így ülve is erőteljesen dobban a talapzatra — alig merjük megszólítani.

— Én szeretem a csendet — mondja váratlanul kedvesen. — Befelé élek és azok a dolgok, amiket gondolok, alig fejezhetők ki szóval, olyan egyszerűek: — ilyenek jutnak eszembe — föld, erő, meleg... de már ezt is szószátyárkodásnak tartom...

*

ve 320 oldal	6.--	3.60
ıy 200 oldal	3.60	1.20
eti irányokról, 150 oldal	3.--	1.--
3 kötetben 800 oldal	12.--	3.60
g történetéből, 160 oldal	3.--	1.--
ávéházi italok 150 kitünő		1.20
utja, képekkel 432 oldal	8.--	3.--
kötetben 940 oldal	7.--	2.80
kötetben 668 oldal	6.80	2.40
Vigjáték 80 oldal	1.60	-.50
94 oldal	8.--	4.80
egény 380 oldal	4.--	2.--
e 2 kötetben 452 oldal	7.--	3.50
kötve 212 oldal	5.--	1.80
evelezései és titkos ldal	8.--	2.40
mű 152 oldal	1.60	-.70
um. Kötve 271 oldal	4.--	1.60
kötve 430 oldal	5.--	2.--
Regény kötve 183 oldal	4.--	1.40
ötve 334 oldal	5.--	2.40
ás félbőrkötésben	8.--	3.60
25 70 képpel kötve	6.--	2.80

gész kis példányszámmal rendelkezünk

bb összegü rendelésnél - a pénz mellett szállitunk.

1937. 29

Hét esztendő múlva, az érettségi banketton egy különös találkozásom volt. Ez a bankett nem volt sablonos vacsora, tokkal és vegyes befőttel, hanem valóságos bál. Néhány osztálytársunknak serdült nővére ugyanis mindenáron táncolni akart és ezért az ünnepélyt egy nyári vendéglőben tartottuk meg. Volt cigányzene, lampion és tüzijáték, sőt Szekula tanár úr valami gyanús bowletől annyira berugott, hogy hangosan ordítozni kezdett. Azt ordította, hogy az igazgató úr hülye. A hivatalos titoknak ezen súlyos megsértése miatt szegény Sekula később fegyelmit is kapott. Szóval, igen szép este volt.

Éjféltájban a cigány végtelen hosszuságu csárdásba kezdett, mi, lematurált diákok pedig blazirt arccal odatámaszkodtunk a falnak és úgy tettünk, mintha nagyon megvetnők a táncot. Az igazság az volt, hogy a bowle nekünk sem tett jót. De hősiesen tűrtük az émelygést és apró, maliciózus megjegyzéseket tettünk a párokra.

— Nézd a Virányi nővérét. Ha az én hugom volna, most pofon ütném, — ezt egy szigoru erkölcsü osztálytársam mondotta. Közbevetőleg megjegyezve, ez az osztálytársam ma rendező egy varieté-színházban.

A Virányi nővére csakugyan botrányosan táncolt. Vagyis helyesebben, tűrte, hogy a táncosa botrányosan táncoljon vele. A táncosnak fekete haja volt és rövidre nyírott bajusza. Az én lelkemben pedig egyszerre derengeni kezdett a sejtelem, hogy ezt az embert már láttam valahol. Egy pillanat mulva már azt is tudtam, hogy hol. A nagy jégen, közvetlenül a híd alatt. Ez a hozományvadász.

Egy lematurált diák tudvalevőleg érett ember és szívesen foglalkozik társadalmi problémákkal. Érdeklődni kezdtem a feketehaju iránt. Egy tüzérönkéntes azután megadta a fölvilágositást.

— Hogy a Virányi Médivel ki táncol? Csodálom, hogy nem ismered. Vagy igaz, te csak most maturáltál. Ez Göncs Theo. Veszedelmes ember. A nők bomlanak utána, ámbár igazán nem tudom, hogy mit találnak rajta. Azt hiszem, hipnotizálja őket. Különben komisz fráter. Hozományvadász, a szegény Virányi Médit már egészen megbolondította.

— Hát olyan gazdagok a Virányiék? — kérdeztem tisztelettel.

Az önkéntes hátba vágott.

— Két sarokházuk van. Göncs tudja, hogy mit csinál.

Göncs azonban ebben az esetben úgylátszik mégsem tudta, hogy mit csinál, mert amikor ujabb hat esztendő mulva ismét találkoztam vele, még mindig nőtlen volt. Egy nagy svájci fürdőhely esplanadeján pillantottam meg és azonnal reáismertem. Most már a haját is rövidre nyiratta, de ez még érdekesebbé tette az arcát. A fehér flanellruhája különben mestermunka volt. Egy feltünően szeplős, kis leánynyal sétált, aki áhitatosan figyelt reá.

Délben, a magyar asztalnál, bővebb részleteket tudtam meg a kis szeplősről. Egy berlini bankárnak a leánya és irtózatosan gazdag.

— Nagy ördög ez a Göncs, — mondotta az asztalfőnk, egy magyar analitikus író. — Bámulatos módszere lehet, mert minden nő beugrik neki. A kis berlini már a hálójában van. Megfigyeltem őket és mondhatom, hogy a kicsike tüzel.

— De vajjon megkapja-e? — vetette közbe egy skeptikus hang.

— Az ilyen ember, mint Göncs, mindenre képes, — magyarázta az analitikus. — Ha kell, megszökteti vagy komromittálja vagy . . . egyszóval a hatalmába keriti. Csak a módszerét szeretném megismerni.

Én megismerkedtem a módszerrel is. Az olvasóteremben ismerkedtem meg vele egy esős délelőttön. A „Standard" cimü lepedőformája angol lap ugyanis, annyira eltakart, hogy Göncs és a kis szeplős nem vették észre, amikor a közelemben letelepedtek és igy akaratom ellenére is meghallottam egy és mást.

— Lássa, Editke, úgy képzelem, hogy maga megért, — beszélt Göncs. Kellemes baritonja volt. — Az úgynevezett morális kérdéseket nem szabad egyoldalulag elbirálni. Mondja, de egészen őszintén, mit gondol, mi a tiszteletreméltóbb vonás egy leányban? Ha fentartás nélkül átadja magát a vonzalmának, vagy ha gyáván megalkuszik a körülményekkel.

A kis szeplős láthatólag zavarban volt. Azután nagynehezen nyögött valamit, hogy mit, azt nem értettem meg. De Göncs hevesen tiltakozott.

— Jó? Mi az a jó, — mondotta mély megvetéssel. — Jó és rossz színházi fogalmak. Az élethez semmi közük. Az életben csak egy komoly dolgot ismerek, a szenvedélyt.

És ezzel megfogta a kis szeplős csuklóját. Valószinüleg meg is csókolta volna, ha ebben a pillanatban nem jelenik meg a berlini anya. A tekintetéből nem olvastam ki sok jóakaratot Göncs iránt.

— Edith, apa hiv, — mondotta, azután gőgösen biccentett honfitársam felé és a kis szeplőssel együtt elvitorlázott.

Nem kisérhettem Göncs regényét tovább is figyelemmel, mert sürgősen hazahivtak. A magyar analitikusnál azonban tudakozódtam őszszel. A jeles férfiu vállat vont.

— Úgylátszik, Göncs taktikai hibát követett el, mert a berliniek beszüntették vele az érintkezést. Pedig a kis leány odáig volt érette.

— Félek, hogy a szegény kis leány pofonokat is kapott, — jelentette egy másik magyar, akinél szintén a Göncs-ügy után tudakozódtam. — Nagyon gyanus zajt hallottam a szobájukból. Hjah, a szerelemnek is megvannak a maga vértanúi.

. . . A mult héten azután ismét viszontláttam régi barátomat. A haja megint hosszu, de a fekete alapszinbe már ezüstös szálak is vegyülnek belé. A Gizella-téri cukrászdában ült egy nagy asztalnál, a szomszédja egy feltünően csinos bakfis volt. A bakfis odaadóan figyelt reá, közben egy-egy félénk, rajongó pillantást vetett feléje. Ismertem ezt a pillantást. Virányi Médi és a kis szeplős is igy nézték.

A magam részéről egy öreg és gyomorbajos úrral ültem együtt, aki mindenkit ismer és mindent tud. Ismerte tehát a Göncs új bakfisát is.

— Az a Kundrák Stefi. Az öreg Kundrák két esztendeje, hogy meghalt. — Isten nyugosztalja. — Öt évi fegyházat azonban bátran rádiktálhattak volna életében, mert ő volt a monarkia legszemtelenebb borpancsolója. Ha a kisasszony toalettjeit látom, mindig az a sok anilin jut az eszembe, amit az öreg a gyomrunkba trafikált.

— Fölteszem, hogy nagy vagyont hagyott hátra, különben Göncs nem ülne a leány mellett.

— Az ám. Szegény Göncs!

— Szegény Göncs? Már ugyan miért volna Göncs szegény?

— Mert én minden ideálistát sajnálok.

— Göncs és ideálizmus? Eddig csak annyit tudtam róla, hogy dühös hozományvadász.

— Tanuld meg, öcsém, hogy a két dolog nem mond ellent egymásnak. A legtöbb hozományvadász javithatatlan ideálista. Szegény Göncs is az.

— Hüh, bátyám, ez volt azután a paradoxon. Akkora, mint egy négyemeletes ház.

Az öreg dühbe jött. Mindig dühbe jön, ha ellent-

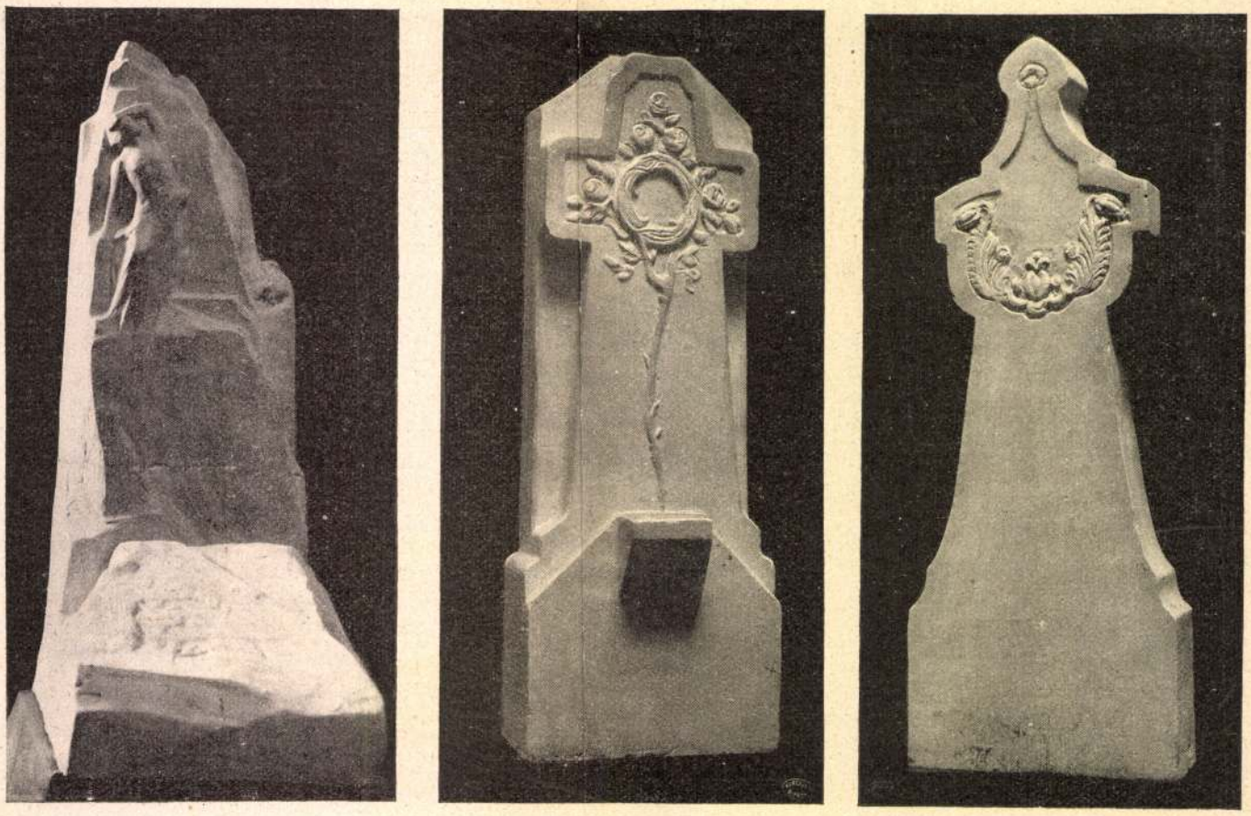

A „Kulatár" kiállításából. Modern és művészi sírkövek. Füredi Rikárd, Tóth István és Lechner Jenő művei

mondanak neki. Az arca cinóbervörös lett és krákogni kezdett.

— Paradoxon? Már miért volna paradoxon. Hát igenis, a legtöbb hozományvadász ideálista. Vagyis szamár. Nézd meg például azt a Göncsöt. Tisztességes, uri familiából való. Valami kis pénze is maradt a szülei után. Esze is van. De huszonkét esztendős korában belebolondult egy ábrándba. Hogy ő gazdagon fog nősülni. És azóta úgy hajszolja ezt a ködképet, mint a gyermek a szivárványt.

— Magyarán mondva, fut minden gazdag leány után . . .

— Hiszen éppen ez benne a szamárság, illetve az ideálizmus. Az egész erejét, energiáját, munkakedvét beleöli egy meddő munkába. Valahányszor egy úgynevezett gazdag leányt pillant meg, az ihlet megszállja. Utána veti magát, táncol, valzert komponál, elmés, ötletes, utazik, tenniszezik, korcsolyázik és csónak-kirándulásokat rendez. Ha bármelyik más pályán fejti ki ezt a munkát, ma már vagyona van, sőt esetleg királyi tanácsos is.

— Csakhogy ő munka nélkül szeretné ezt a vagyont megkapni. A királyi tanácsosság azután megjön magától is.

— Látod, öcsém, itt van a ti kardinális tévedéstek. Nemcsak a tietek, hanem a szegény, félrevezetett hozományvadászoké is. Ők arra számítanak, ugy-e, hogy a leány, illetve a leány pénze gondtalan és kellemes életet biztosít majd nekik. Minő borzalmas tévedés. Tegyük fel, hogy a leány, az a bizonyos gazdag leány csakugyan gazdag. Van, — mondjuk, — százezer forintja. Az már igen szép összeg, ugy-e? Most számítsd ki, hogy mennyi százezer forint ötszázalékos kamatja. Tiszta számítás, — ötezer forint. Helyes. Most vedd elő a fiatalembert. Vagy ügyvéd, vagy orvos, vagy minisztériumi ember — mindenképpen van azonban valami jövedelme. Nem sok, de egy nőtlen fiatalember aránylag kevésből úri módon megél. Legföljebb adósságot csinál. De egy házaspár, ugy-e, az egészen más. Az a bizonyos gazdag leány odahaza nyolcszobás lakást látott, négy cseléd szolgálta ki, páholyban járt és Osztendében nyaralt. A férjétől is megkíván legalább négy szobát és két cselédet, zártszéket és Tátrafüredet. Igen ám, de ötezer forintból erre nem telik, sőt nyolcezerből sem. A ruhákról nem is akarok beszélni. A szegény hozományvadász csakhamar észreveszi, hogy becsapódott. Ő automobilra, versenyistállóra és a Rivériára gondolt, ehelyett mindennap ötforintos tételek miatt kell veszekednie. És ekkor reájön, hogy egész pályáját egy nagy félreértésre alapította.

— Szegény, szerencsétlen hozományvadászok, — mondottam gúnyosan. — Nem gondolja bátyám, hogy védelmükre talán ligát lehetne alkotni?

Az öreg csak a kezével intett.

— Elfogult vagy. A liga különben nem is olyan rossz gondolat. Ha tagja volnék, most elküldetnék ennek a Göncsnek egy bizalmas figyelmeztetést. Hogy ne udvaroljon a Kundrák Stefinek, mert hiába szerelmes bele a kis leány, az öreg már intézkedett a végrendeletében. Az unokaöcscsét jelölte ki férjnek, aki a borüzletet is folytatni fogja. Ismerem a fiatalembert, nagyon derék fiu és fekete pofaszakálla is van. Jelenleg tanulmányutat végez több német kémiai gyárban.

Átnéztem a Göncsék asztalához. Theo egészen a leány füléhez hajolt, úgy magyarázott valamit. Valószinüleg azt, hogy egy leány sokkal tiszteletreméltóbb, ha átadja magát érzelmeinek, mintha eltitkolja őket. Hévvel és meggyőződéssel beszélt, látszott rajta, hogy komolyan átérzi azt, amit mond.

Isten tudja, ebben a pillanatban majdnem sajnáltam. Hátha csakugyan ő az ideálista?

Farkas Pál

Uj Idők 1907. XIII. 24. sz. 598 lap

san, — csak a világrenddel van baj. A világrend ugyanis a teremtés kezdetétől fogva mindig az erősebb mellett volt. Így eszi meg a fogoly a hernyót, a róka a foglyot, a tigris a rókát, a vadász a tigrist, a kolera a vadászt, s így tovább, ha ugyan természetrajzi geográfia szerint a magyarázat helyes. Így eszi meg ön is a kis partájt, a fizetni nem tudó szabót, s így győzi le önt végül a fiskus, meg a hatóság, két bölcs tényező, amely a törvényt alkotva elsősorban önmagára gondolt. Ebbe már bele kell nyugodni, kedves Bauernebel úr, mert ez évezredek óta így megy.

— De nem nyugszom bele! Én is vagyok valaki, és meg tudom mutatni, hogy ki.

A jogász felhúzta a keztyűjét, Fabriczius is a nyaka köré csavarta hosszu pamutkendőjét.

— Már pedig itt kevés a remény, Bauernebel úr, — jegyezte meg a jogász és az ajtó felé tartott. — Ajánlom magamat szíves jóindulatába!

A háziurat újra elfogta a méreg.

— Nincs úgy! — mondotta pulykapirosan. — Az igazság az én pártomon áll s az igazságnak érvényre kell jutni! És ha le is szakad a Lánchíd!

Pető már kint volt a folyosón. Fabriczius, aki végre körülcsavarta végnélküli kendőjét, az ifju után akart surranni, de öreg lábai már nem voltak elég gyorsak: a háziúr elcsípte a küszöbön és megfogva, flaskózöld gérokkja szárnyát, így kiáltott a fiskálisra.

— Avagy nincs igazam!? Feleljen! Nem vagyok jogomban!?

Fabriczius ijedten állt meg.

— Igaza van, persze, hogy igaza van, — bólintotta csöndesen. — Erről beszélni se lehet. De egyre kérem, kérve-kérem. Mérsékelje kissé fölindulását.

Majd fölhasználva azt a szünetet, mialatt a háziúr kifujta magát, édes hangján hozzátette:

— Még meg találja ütni a guta s akkor — tisztesség ne essék mondván, — az egész világ azt fogja mondani, hogy én öltem meg Bauernebel urat. Folytatjuk

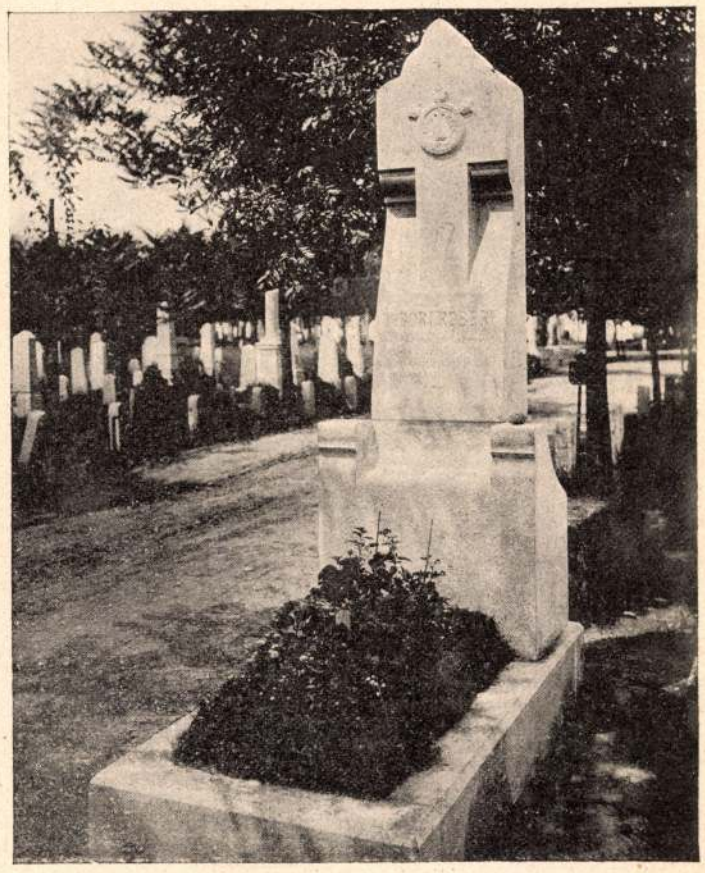

TÁBORI RÓBERT SIREMLÉKE Füredi Rikárd műve

Ceruza-jegyzetek

Irta GÁRDONYI GÉZA

A régi mesékben a varázslók könyvből idézik a szellemet:

— Jelenj meg! Hozd el az Aladin lámpását! Vigy el engem ide, vagy oda! Hozz kincset!

Ma már ez nem is mese. Külön varázsló tudomány se kell reá. Akárki is szerezhet olyan könyveket, amelyekben van szellem, s a szellem a könyv első felnyitására megjelenik; hozza a világosságot; visz bennünket ereje szerint távol szép világokba, vagy hord nekünk aranynál értékesebb kincseket . . .

*

A könyv is emberi test. Papiros test. A földön élt lélek világító része maradt benne. S hangtalan beszéde, könnye, mosolygása, — szive dobogása.

*

A meghalt írók úgy mentek el tőlünk, mint a mesében a tündér-leány a reá-bukkanó pásztor elől:

„A gyepen ott maradt a gyémántos selyemfátyol . . .“

*

Mégiscsak nagy valami, ha elgondoljuk, hogy a világ száz legokosabb, legkedvesebb emberét betehetjük a szobánkba.

S nem foglalnak el nagyobb helyet, mint egy vadász-puska hossza!

*

Semmi sem olcsóbb a könyvnél. Aki csomósan veszi, az látja. Tíz könyv között mindig találunk egyet, amely mind a tíznek az árát megéri. S egy másikat, amely a következő tíz könyvnek az árát is előre megadja.

*

A könyvre adott pénz látszólag eldobott pénz.
Mint a vetőmag.

*

Jó könyvtárt összeállitani nem lehet egy-rántásra. A könyvszerető ember egész életén át szemelget, válogat.

Könyvtár-összeállitásban irodalom-történethez igazodni . . . Ne felejtsük el, hogy az irodalom-történetet tanárok csinálják!

A tanárok egy-rendbe iktatják a szenet a gyémánttal, és a verebet a fülemilével.

*

Szóltam egy tanárnak:

— Komolyan hiszi, hogy a mi nyomunkban növekvő nemzedék csak Zrínyi Miklóstól tanulhat meg verselni? És magának is az a véleménye, hogy Kemény Zsigmondnál jobb regényeket nem irt senki sem?

A vállát vonogatta:

— Hja, alapot kell vetni . . .

— De az irodalom nem kőépület, hanem élőfa. Olyan, mint a pálmafa: minden évben új gyűrűvel magasodik. A most iskolába járó gyermekek közül is kell fejlődnie irónak. A gyökérről fejlődjön? Az az ág nem terem gyümölcsöt, amely gyökérről hajt. Vagy ha terem is, silányat.

*

Egy német meg akarja ismerni a Dunát Bécstől Orsováig.

Beül tehát a hajóba a bécsi állomáson, és így szól:

— Hogy alaposan megérthessem ezt az útazást, először is a hajózás történetével kell megismerkednem.

S Bécstől Orsováig benn űl a szalónban, és olvassa a hajózás történetét.

*

Uj Idők 1907-8, XIV 6.sz. 128 27 Dec.

kedvéért azonban az ifju némi szünetet tartott, s csak aztán felelt.

— Nézetem az, — mondotta nyugodtan, — hogy az egész pör meglepően kifejlett őrültség.

Bauernebel nem haragudott. A gorombaságok mindig hatottak rája, a világ sora megtanította, hogy az udvariasság, figyelmesség, céltudatos hazugságok, őszinteség csupán a gorombaságban lakik.

— Az eset lehet őrültség, — felelte bölcs mérséklettel, — de maga az igazság elvitathatatlan benne.

— Az igaz, — felelte a jogász. — De épp ilyen igaza volna önnek akkor, ha tiltakoznék az ellen, miért nincs télen este hétkor is világosság, holott nyáron még nyolckor se kell lámpát gyújtani.

— A hasonlat sántít, — vetette ellent fölcsillanó szemmel az arany polgár, mert azt remélte, hogy a diákban újabb áldozatra lel, akivel disputálni lehet, — a nap fénye ugyanis földi erőnk fölött áll, az az Isten jogkörébe tartozik. De a galambokat a földi igazságszolgáltatás is ráncba szedheti. És ráncba is szedte volna, ha nem Fabriczius úr dirigálja a pört.

— De hát mit tett volna ön a helyemben? — kérdezte a zöldkabátos pörvesztő mézédesen.

Bauernebel fagyosan nézett a fiskálisára.

— Hogy mit tettem volna? Magától értetődő. Nem kérdeztem volna se hatóságot, se birákat, se polgármestert, hanem fogtam volna magamat, az első percben kicsavartam volna a galambok nyakát és aztán eladtam volna őket a Rókusnak.

— Ez interverzió lett volna! — emelte föl kezét tiltakozólag Fabriczius.

— Jó, jó, — legyintett az arany polgár. — Ez pedig clades. Sőt annál rosszabb, mert nevetséges. És az egész dologban ez a legfájdalmasabb, beismerem. Én, Bauernebel Jeromos, az okos, hideg, gazdag ember e percben nevetségesebb vagyok az utolsó útszéli csavargónál. Rajtam, aki a mellényzsebemből ki tudom őket fizetni, rajtam mulatott a polgármester, a jegyző, a tanácsnok, az egész kupaktanács, sőt az egész város! Enynyire kellett vinnem Fabriczius úr jóvoltából! Ezért költöttem pénzt, fáradságot erre a végnélküli pörre, hogy befejezésül még a Kladderadatschba kerüljek!

A háziúr arca kigyult. Most igazán haragudott, tiszta szívből, lelke mélyéből, őszintén, nem a rendes veszekedési szenvedélyből, hanem attól az örök lelki erőtől hajtva, amely mindnyájunkban él, ha érezzük, hogy valaki csúffá akar tenni. Száraz homlokán kidőltek az erek, Ádámcsutkája gyorsan járt föl és alá.

— De megbosszúlom magamat! — kiáltotta rekedten. — Meg én, ha addig élek is!

Pető úgy vélte, hogy az eset kezd kedélytelen lenni. Jobb lesz talán odább állani. Fölkelt és búcsúzáshoz fogott.

— Ön tehát nem ád nekem igazat? — kérdezte Bauernebel, aki, hogy ilyen szépen benne volt, még tovább szeretett volna veszekedni.

A jogász nem állt kötélnek.

— Önnek föltétlen igazsága van, — szólt udvaria-

Füredi Rikard

l.

Rath György 1896

160 l.

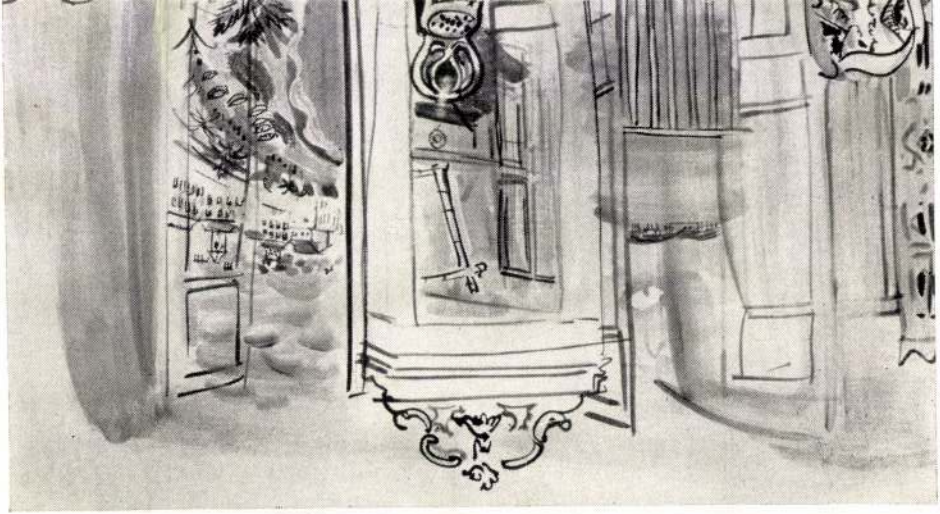

Füredi Rikárd

Revai XXI. 368.l.

Lemercier Paris.". — T. Kcs. Kat. 49. —

MDK

Füredy Rihárd szobrász

A Rezső-téri plébániatemplomban a körszobrok között Füredy Rihárd Jézus szive szobra.

Pipics Zoltán dr.: Templomi művészet.

Magyarság, 1934.Jan.21. 20-21.lap

Füredi Richárd

Néhány gipsz mellszobrával szerepel a tárlat szoborcsarnokában s az "Üzlettársak"c. művén a planétát huzó papagáj és gazdája éles megfigyelésre vall és humorérzékre.

Voinovich Géza: Tavaszi tárlat c. kritikája.

A HÉT, Bp. 1903. ápr. 12. XIV. évf.
15. sz. 242-243. lap.

Füredi Richárd

Irod

Kabadságharcz-kobor
terepályázata. Bpest,
1907.

Müleirás, költségszámítás 4. l.
Bírálat 31. l.

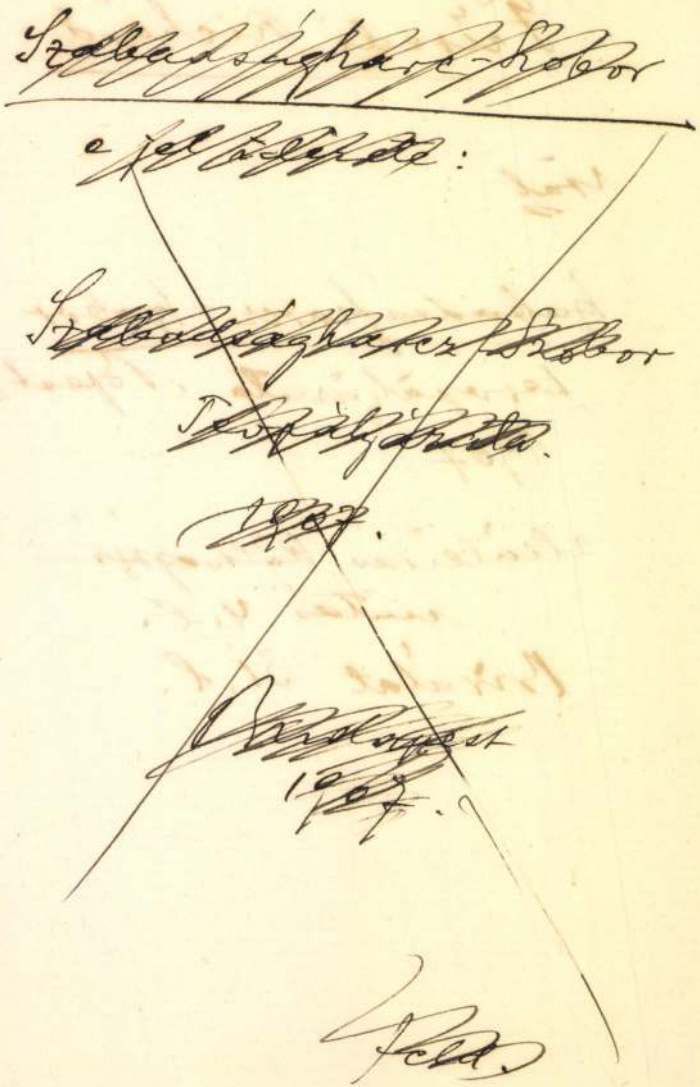

Füredi Richárd †

Budapesten 1947.
nov. 17-én 74 éves
Korabanmeghalt
3 király szobor a
millennium em-
lekén. Művészi
szeremlekek Egy
Madách-szobor.

vid.

— Szabad Művészet

1947. 12. 27
253. l.

Nagyságos

dr S z e n t i v á n y i G y u l a urnak

müvészettörténet iró, stb.

BUDAPEST 941 SEP.-9.14 3 H

Budapest

XI., Lágymányosi-utca 16.

Díjátalányozva

Füredi Rikárd

nobrán

l.

Szépmüvészet

1941. 108. l.

Füredi Richárd

l.

Szinnyei X.

1001.h.

Führer Rikárd

l. Füredi R.

L.

Szendrey - Szentiványi

528. l.

Guccio, siennai, olasz ötvös VII. 124.

Füredi Rikárd

az alábbi emlékmüvön
Könyves Kálmán és
II. Lipot

iród

Ybl Ervin: Az Ezredéves
Emlékmü. Bpesti
Hirlap. 1929. máj. 25.

miniszteri tanacsos ur,

n emlékezete!

n és fiánál, II. kerület, Ponty-utcza 4.

Füredi Richard

Perállag III/3
54, 98. p.

ismertettük egyszerű tyulánok a pécsi szeleszkiy épitésztöté-
netével foglalkozó munkáját, melyben visszatér Nagy Sajos egy
korábbi hipotezisére ~~is~~ feltételezve is vizsgálva, hogy a
szeleszkiy ikonterv ~~folokon~~ bazilika tervét épitésétől
alakult ki. A szeleszkiy épitési különlegességének, szolog-
tolantágának vizsgálatát során jutott a konkluzióra, hogy
az allemgalona helyén római tekintő bazilika állott, melyet
a hovoling korban meghosszabbítottak nyugat felé, a magyar
kereszténység első évtizedében pedig püspöki szeles-
szkiszszá alakítják át.

Nem mondhatjuk, hogy Gosztonyi adós marrett a bi-
zonyítékokkal, mert sok is jelentős érvet hozok fel téte-
lének támogatására, de ~~az egész~~ problémát csak is egy
mindenre kiterjedő ásatás tisztázhatja. A háború utolsó
évtiben ez meg is kezdődött, de ~~végső~~ elvégezhetetlen
nem jutott el. ~~Hiszelembe kell venni azt a kvantumot~~ is,
hogy a háromszögelő apszisszal záruló alsó temptom
alu épitészeti formát kiépvisel, meg a VI.n. közepére jelenik
[illegible] elvendezése

Füredi Richard

vod.

A Rákóczi-siremlék-pályázat nyertesei. Pesti Hirlap. 1909 okt. 27.
U. 182

Pályatervé megváltellel kitüntetve.

Körösfői Kriesch
Aladárral Erzős
Aero

FÜREDI *Rikárd*, szobrász, * Budapest 1873 júl. 18. s ugyanitt végezte tanulmányait. Képmásokon kívül ő készítette a bpesti millenniumi emlékmű három királyalakját, Madách Imre szobrát, a bpesti Vértanuemléket, Ipolyi Arnold szegedi, Méliusz Péter debreceni szobrát és nagyszámú síremléket, amely utóbbi típus művészibbé formálására nagy agitációt fejtett ki. Tavasszal és Madách c. gipszszobrai a Szépműv. Múz.-ban vannak.

Fo. G. I 359 l

Római castellum D. 185

Füredi Richard

vrád

Dívald 1927

16 i. l.

MAGYAR MÉRNÖK- ÉS ÉPITÉSZ-EGYLET

Budapest, IV., Reáltanoda-u. 13-15. Telefon: 185-330.

Elismervény B 806

12 Pengő — fillér, azaz Tizenkettő

pengőről, mely összeget de Szentiváryi Gyula úr

1 db Nagykunság Épitészete címén

mai napon a Magyar Mérnök és Épitész-Egylet pénztárába befizetett.

Budapest, 1943 november hó 17

MAGYAR MÉRNÖK- ÉS ÉPITÉSZ-EGYLET
Bélyegző.
PÉNZTÁRA

Pápay

Mérnökök Nyomdája, Bp. 8377.

Füredi Richárd

Ébar L:

Erzsébet kirné
emlékszobre

MI. 1916. 220. l

Füredi Richard

XII. Karoly svéd király
emléktáblája (műkő)
fenti serverte

Debreceni Kalauz
Debr. 1927. 82. l.

gozta át és jegyezte ki, különösen episztemológiai tárgyú munkákat, amelyekre „Über den wissenschaftlichen Charakter und die Möglichkeit einer Rechtwissenschaft“ című értekezése megírásához szüksége volt. Az év második felében a jogfilozófiai szemináriumban felolvasást tartott és megírta német nyelven fentjelzett munkáját, amelyet elbírálásra Verdross professzornak nyujtott át.

Dr. Pap Zoltán (1900, Bulcsú, Bereg m., ev. ref.), orvosdoktor, egyetemi tanársegéd a Gróf Tisza István Tudományegyetem Ideg- és Elmeklinikáján, Debrecenből (Benedek László professzor). Állami ösztöndíjas a második félévben. Tanulmányait a Pötzl professzor vezetése alatt álló bécsi ideg- és elmeklinikán kezdte meg. Behatóan foglalkozott a serdüléses elmezavar gyógyításában újabban alkalmazott insulinos gyógymóddal, Hoff professzor osztályán az agydaganatok diagnosztikájával és terápiájával, Urbán osztályán a thorostratos arteriografiával. A lainzi kórház sebészeti osztályán Schönbauer professzor vezetése mellett az agydaganatok eseteiben alkalmazott agyműtéteket és azoknak gyógyulási eredményeit tanulmányozta. Rendszeresen hallgatta Bühler professzor pszichológiai előadásait és részt vett a szemináriumi megvitatásokon. Ösztöndíjas ideje alatt

Füredi Richárd

Mélius Juhász Pétert ábrázoló bronzszobra a debreceni központi egyetem előtt áll. Ennek a gipsz modelljét felajánlotta a Déri Muzeumnak, mely azt nagy mérete s azért, hogy azeredeti a város egyik közterén áll, nem fogadta el.

Évk Déri 23. I. 1934

2.

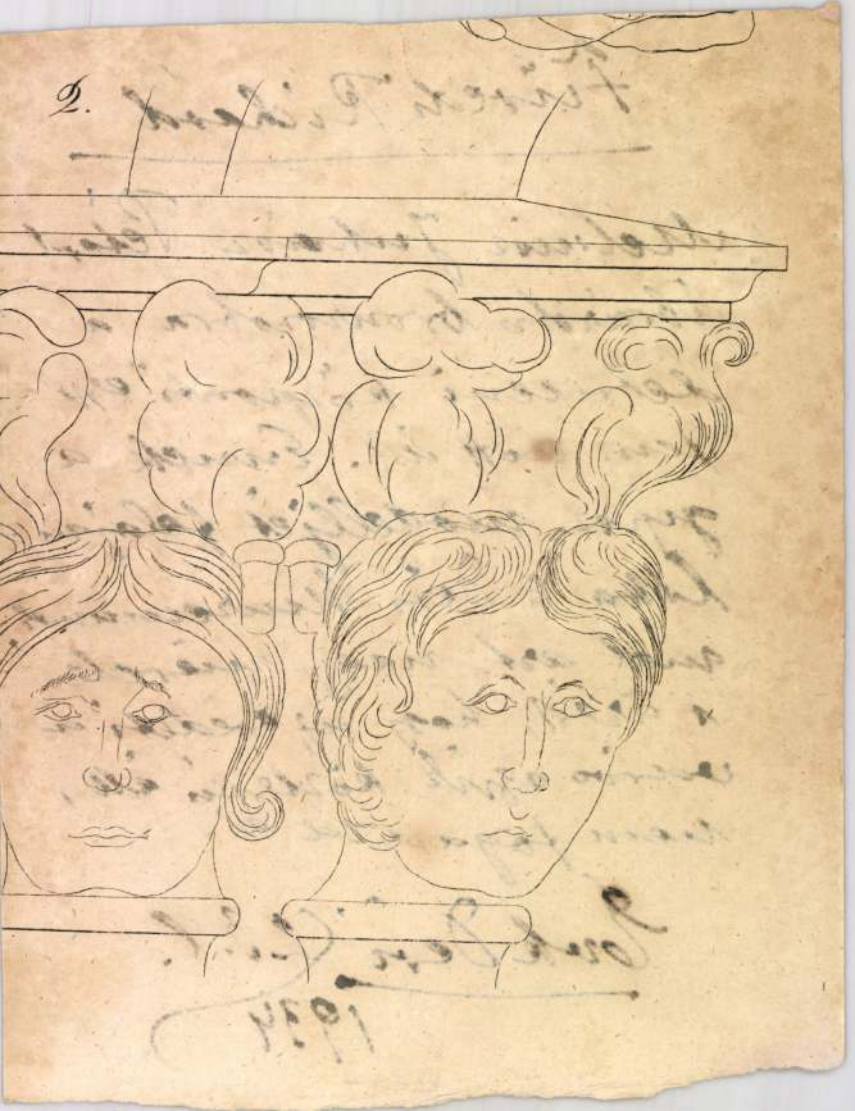

Füredi Rikárd

FÜREDI RIKÁRD

szül. Bpesten, 1873. Itt és külföldön végezte tanulmányait. Alkotásai között legismertebb a bpesti millenáris emlékmű három király alakja. Madách Imre szobra mesteri munka. Különös előszeretettel vetette magát a síremlékek minél művészibbé formálására és ezen a téren nemcsak monumentális és újszerű műveket alkotott, hanem jelentékeny propagandisztikus tevékenységet is fejtett ki. Úgy itthon, mint külföldön, számos kiállításon vett részt és értékes alkotásaival több kitüntetést és díjat nyert.

FÜREDI RICCARDO

nato a Budapest nel 1873. Svolse i suoi studi artistici in patria ed all'estero. Fra le sue opere meritano particolare attenzione le figure dei tre Sovrani del Monumento del Millennio a Budapest. E' opera magistrale la statua di Emerico Madách. Si diede con particolare passione all'esecuzione di monumenti funerarii tendendo a darne una forma sempre maggiormente artistica ed in questo campo non solo produsse molte opere di vero senso artistico e nuove per concezione ed esecuzione, ma svolse anche vivissima attività propagandistica. Partecipò a numerose esposizioni sia in patria che all'estero e vinse numerosi premi e menzioni con le sue più notevoli opere.

Csókásy 17.

Füredi Rikárd

életrajz

írod

Csókássy 17. l.

Doszkár János és Ferenc

Háztatarozási, építési és átalakitási
vállalata

Budapest.

Iroda:
IV. Veres Pálné-u. 40.
Telefon 117-04

Telep:
IX. Márton-u. 3/B.
Telefon József 8-53.

Füredi Richard

l.

E:)

Csoban Hajduvm

és Debr. városa 169. l

Várm. troc. XII-XIII. 1940

~~Mura folió~~ III. 121

Füredi Richard

l.

Forst Erzieh. bizúa
er lu
emlékei

10, l.

IX tabla

1907

T.

EUROPA

film-, könyv-, lapterjesztő és könyvkiadó rt.

Budapest, V.,

Rothermere-utca 12. III. 2.

Füredi (Führer) Rikárd
szobrász

Fővárosi Lapok 1896. máj. 24., 16. old.
(Magyar iparművészet a kiállításon.)

Kalmár

Füredi Rikárd

röd

Budapesti Hírlap

1913. máj. 25.
(Döntés az Erzsébet
királyné emlék-
pályázatról.)

U. 307

881.

élgetre.
~~[illegible]~~

rdulva, de ~~[illegible]~~ szembe nézve (állva beszélő főúr,
meghajtó köznemes ~~[illegible]~~ van s hátul a sze-
sztalnál egy asszonyül. A főúr jobb kezével
okat tesz s balját csipőjére tette. Ustöke s
a beretrált. Öltözete: tollal díszített, prémes
ente piros posztóból, ugyanilyen öv, sárga dolmány
hegyű piros topán s egyenes kard. A köz
kucsmáját tartja, mentéje kék, dolmá-
ros, ~~[illegible]~~ magas szárú sárga csizmája sar-
nosító öv sárga. A ~~[illegible]~~ szolga turbán-
itja ~~[illegible]~~ barna s alóla ingének alja s bő
alon szűk szájú s gombolyú hasú fűles
be.

: 22·8 cm.,
htold Arbeitel 1899. II. 10-én (87/99). — A 81
o frs. — A vételár elszámoltatott 1899 XII. 31.
ást tudomásul vette 1900. IV. 25-én a 7101

Füredi Richard

Erdei hangulat

Aovább

Feinyes Adolf

Antalos c. Elpe és

Füredi Richard

Erős Jamesi c. Nobra

hevült az alabbi muzeumba

~~Erkönyve, a~~ Borsod-Miskolci Közmüvelődési és Muzeum-Egyesület Évk. 1906-7.

Miskolc, 1909. 36. l.

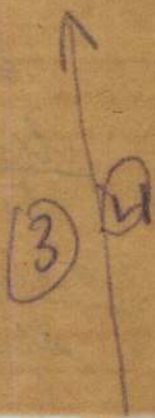
3
4

Füredi Rikárd

Római Rózsásagi érmek

V. 256.

Irod

Fiebermodmüvirt

H:) ern

H. és év 148.1

n.

Füredi Richard

cród
2

Épitő Ipar – Épitő
Művészet 1921. márc.
15. (A „Nemzeti
Mozgó.")

Szombathelyi Muzeum II. 238.

Stein Emil lett a Lipótvárosi Kaszinó uj elnöke

Az izgalmas közgyülésen leszavazták Dési Gézát

— A Reggeli Ujság tudósitójától —

Szokatlan sürgés-forgás volt negyvennyolc órán keresztül a Lipótvárosi Kaszinó elegáns termeiben, ahol a tagok csoportokba verődve tárgyalták a készülő eseményt:

az elnökválasztást, amely vasárnap délelőtt zajlott le.

Baracs Marcell halála óta, mint ismeretes, *nem töltötték be az elnöki széket* és a tagok többsége ugy határozott, hogy a mostani 1934. évi rendes közgyülést használja fel arra, hogy *a kaszinó uj elnököt kapjon.*

Hosszu évtizedek óta a kaszinó ügyeit *Rust* József udvari tanácsos-alelnök intézte, akit a tagok egy csoportja elnöknek akart megválasztani. *Rust* azonban, amikor látta, hogy *nem lehet szó egyhangu megválasztásáról*, a közgyülés előtt visszalépett. Igy tehát

a vasárnap délelőtt lezajlott közgyülésen egyhangulag Stein Emilt, a Pesti Magyar Kereskedelmi Bank vezérigazgatóját választották meg elnöknek.

Stein Emil egyébként e pillanatban *nem tartózkodik Budapesten, hanem külföldön folytat fontos pénzügyi tárgyalásokat.*

Ugyanekkor

alelnökké választották egyhangulag Rust Józsefet,

akit az egybegyültek nagy óvációban részesitettek.

A választás pikantériájához tartozik az, hogy

a tagok egy csoportja Létay Ernő országgyülési képviselővel az élén Dési Géza országgyülési képviselő számára akart elnökhelyettesi tisztséget létesiteni

és ezért alapszabálymódositási inditvánnyal járult a közgyülés elé. A közgyülés ezt az inditványt óriási többséggel *elutasitotta.* A 420 szavazat közül csupán 86 szavazat, tehát *a leadott voksok alig több, mint 20 százaléka kivánta az elnökhelyettesi tisztség kreálását.*

Tekintve, hogy ez a szavazás *félreérthetetlenül Dési Géza ellen döntött,*

Létay Ernő, aki a Dési-párt vezetője volt, levonta a konzekvenciákat és közölte, hogy lemond a választmányi tagságáról.

A közgyülésen egyébként *a Lipótvárosi kaszinó tiszteletbeli tagjává választották Márkus Jenő alelnököt,* aki nem *hajlandó a jövőben semminemü tisztséget vállalni.* Ezután felfüggesztették a közgyülést és délután *kezdetét vette a másik két alelnök és a tisztikar megválasztására vonatkozó szavazás.*

A negyedik emeletről az udvarra vetette magát és meghalt egy belvárosi kereskedő

— A Reggeli Ujság tudósitójától —

Vasárnap délelőtt megdöbbentő öngyilkossági tragédia játszódott le a Belvárosban. A Hajó-utca 12—14. számu bérház

negyedik emeletéről levetette magát Rubinstein Miklós 34 éves kereskedő és azonnal meghalt.

Az öngyilkos kereskedő feleségével együtt lakott a ház egyik negyedik emeleti lakásában. Rubinsteinnének a belvárosban *kalapszalónja van,* amelynek vezetésében régebben *Rubinstein Miklós is részt vett.* Néhány hónappal ezelőtt azonban Rubinstein Miklós szervezetét

sulyos betegség támadta meg,

amely állandóan sulyosbodott, ugy hogy a nemrégen még életerős 34 éves férfi, *fizikai ereje teljesen összeroppant* és az utóbbi hetekben állapota már annyira rosszabbodott, hogy a *szobát sem tudta elhagyni.*

A betegség annyira elkeseritette a szerencsétlen embert, hogy többizben kijelentette hozzátartozói előtt, hogy öngyilkos lesz.

Éppen ezért hozzátartozói fokozottabb gonddal vigyáztak reá, nehogy alkalma legyen öngyilkossági tervét végrehajtani.

Rubinstein Miklós azonban nem mondott le öngyilkossági szándékáról. Vasárnap délelőtt jókedvüen kelt fel és feleségét *valamilyen ürüggyel elküldte hazulról.* Az asszony nem is gondolt arra, hogy férje, aki feltünően jókedvü volt, *távollétében öngyilkosságot fog elkövetni,* mitsem sejtve távozott hazulról. Alig ért azonban Rubinstein Miklósné a földszintre, amikor *az udvarról hangos csattanást hallott.* Férje ugyanis alighogy egyedül maradt a lakásban,

kivánszorgott a folyosóra, átmászott a folyosó korlátján és az udvarra vetette magát. Szétroncsolt fejjel, összetört tagokkal terült el az udvar kövezetén.

A szerencsétlen ember *azonnal meghalt.* A rendőri bizottság megállapitotta, hogy *Rubinstein* Miklós kétségtelenül *sulyos betegsége miatt követte el tettét.* Holttestét a törvényszéki boncztani intézetbe szállitották.

A kormányzó jelenlétében leleplezték a forradalmak vértanuinak emlékművét

— A Reggeli Ujság tudósitójától. —

A *Fehérház Bajtársi Egyesület* és az *Országos Emlékmü Bizottság* együttes rendezésében vasárnap délben leplezték le ünnepi külsőségek között az 1918—1919. évek nemzeti vértanuinak emlékművét. Pontosan déli féltizenkettő órakor kezdődött meg a szoboravatás ünnepsége a Kossuth Lajos-térre torkoló «*Vértanuk teré*»-n. Már jóval a kitüzött időpont előtt megkezdődött a felvonulás az ünnepség színhelyére.

Egy-két perccel féltizenkettő óra előtt kürtszó harsant fel, a diszőrségül kivezényelt csapatok vigyázz-állásba merevedtek, a zászlóerdő a földig hajolt: megérkezett nagybányai vitéz *Horthy* Miklós kormányzó, leánya: gróf *Károlyiné-Horthy* Paulette kiséretében. Ugyanebben az időpontban érkezett meg *József* királyi herceg tábornagy, valamint *Auguszta* királyi hercegasszony is. A térséget környező paloták ablakai, amelyek szőnyegekkel, virággirlandokkal, égő gyertyákkal voltak feldiszitve, pillanatok alatt szinte zsufolásig megteltek kiváncsi emberfejekkel.

Pekár Gyula mondotta az ünnepi beszédet, amelyet a következő szavakkal fejezett be:

— *Szól Hungária s ime belső szemünk előtt az imbolygó lelkek százainak seregétől népesedik az emlékmü tája.* Félezer vértanu... Látjátok-e őket, rájuk ismertek-e? Ott vannak: *Tisza* István, *Návay* Lajos, a két *Hollán, Ferry* Oszkár, *Borhy* és *Menkina* csendőrezredesek, velük a meg nem alkuvó dacos ifju hősök: *Nikolényi, Lemberkovics, Stentzel, Dobsa,* —

ott vannak a társadalom minden rétegének ellenálói, papok, katonák, tanitók, diákok,

tisztviselők, kalmárok, földmivelők,

— egyetemi tanárok, mint *Berend* Miklós, — főispánok, mint *Butykay* Ferenc, — férfiak és nők, nagyok és kicsik, mind ama két legkisebbig: *a tizéves Prokay Erzsikéig s a nyolcéves Hejszán Feri iskolásfiucskáig...* Mind magyar vér, mártir vér, szent vér, mely méltóan öntözte a magyar emlékezés szabadságfáját, hogy

ez a feledékeny nemzet többé ne feledjen, hanem e haza szentistváni és krisztusi fun-

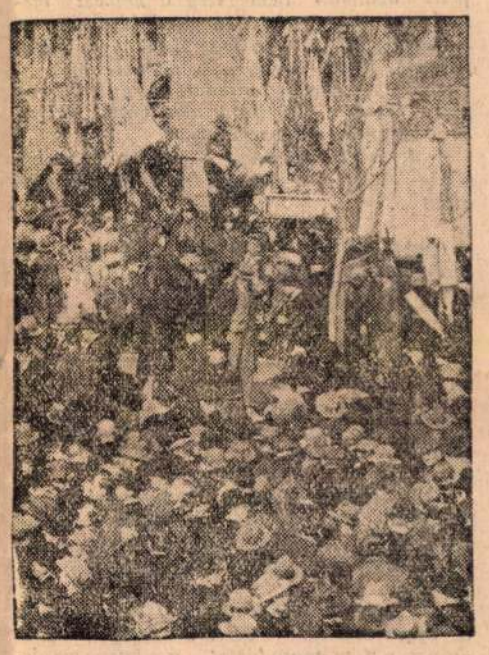

A közönség az uj emlékmü előtt.

damentumának védelmére mindig kész legyen.

Akkor, ahogy Kossuth mondta, *Magyarországot a poklok kapui se döntendik meg!"*

Pekár Gyula beszéde közben lehullt a lepel az emlékműről, s hatalmas gránittömb előtt láthatóvá lett Hungária asszony jól ismert fenkölt alakja. A mü tervezője *dr. Lechner* Jenő épitőművész tanár volt, a környező szobormüveket pedig *Füredy* Richard szobrászmüvész alkotta.

Ezután *Sipőcz* Jenő dr., a székesfőváros polgármestere lépett a szónoki emelvényre s a következő beszéd kiséretében átvette Budapest Székesfőváros tulajdonába a mártirok emlékművét:

— *Ennek a kornak mártirjai saját vérükkel mosták le a foltot a nemzet homlokáról, saját életük áldozatával váltották meg a nemzet becsületét. Ezek a mártirok a nemzeti becsület hősei.*

Egy megalázottságából feltámadt nemzet tiszteleg ma a mártirok szimbolikus koporsója előtt

és ebben a tisztelgésben szent fogadalom is van, hogy ilyen korszak csak egy volt a magyar történelemben, de az nem fog megismétlődni soha!

RADIUS METRO FILMPALOTA

Hétfő s edd Szerda } még **3 napig**

láthatja **GARBO**-t

a

Krisztina királynő

cimszerepében. — Utána

az Északi sark Trader Hornja

ESZKIMÓ

Metro—Goldwyn—Mayer filmek

Nadrágszoknya, sottis, tüll, és taft a pesti tavaszban

Pesten ezidőszerint a legdivatosabb cikk: a *divat.* Minden unatkozó uriasszony felcsapott divattudósitónak. Nem csoda, mert maga a divat is nagy divat. Évek óta nem volt olyan nagy érdeklődés (sőt rendelés!) női ruhákban, mint az elmult héten. A szalontulajdonosok általában nemcsak hogy nem panaszkodnak, hanem határozottan *meg vannak elégedve.* A szokatlan nagy rendeléseknek, egyrészt a tulkorán beköszöntött tavasz, másrészt — állitólag — az az oka, hogy hölgyeink az utóbbi 1—2 évben *többet alakittatnak, mint rendeltek.* Miután azonban ezt a hasznos cselekedetet nem lehet ad infinitivum müvelni, ujabb energiák és pénzek összegyüjtésével *uj modellek rendeltetnek...*

Hölgyeink az elmult két hét folyamán végignézték az összes bemutatókat. Kezdték a Belvárosban és végezték a Lipótvárosban.

Nagy szinházi premiereket megszégyenitő autótábor vonult fel az ismert divatszalonok kapuja előtt. A névsorolvasásnál senki sem hiányzott! Örömmel fogadták a *kis kosztümöket, taft és organdi bluzgarnirozással, szürke és beigeköpenyeket,* a *sok csikos és kockás ruhát.* De a lorgnonok legszorgalmasabban *az estélyi ruhák bemutatásakor léptek akcióba.* Nagy sikere volt egy *fehér-fekete sottis, mousseline-organdiruhának, piros taftövvel és egy szürke-fekete csikos tüllruhának,* amelynek további sorsát az is eldöntötte, hogy a szép *irónő-bárónő azonnal megrendelte...* Ugyaninnen rendelte meg telefonon (Párizsból) gróf Khuen-Héderváry Sándorné is tavaszi toalettjeit.

A megjelentek nagyrésze a hét folyamán több más szalonban is látható volt. Elvégre, ha már az embert annyira sujtják a társadalmi előitéletek, hogy nem járhat fügefalevélben, legalább végignézi az összes végignézhető kollekciókat és tudását gyarapitja..

Valóságos embarras de richesse volt fiatal grófi- és bárónőkben annak a méltóságos asszonynak a szalonjában, akinél egy *grófi direktrisz működik.* A bemutatott ruhák slágere egy *barna nadrágszoknya-ruha volt fazövvel és hozzávaló horgolt anyagból készült háromnegyedes beige-kabáttal.* Igen pikáns volt az az estélyi ruha is, amelynek kivágásában *elől és hátul egy-egy 9-es piroslik* (?).

A szép társaságbeli uriasszony — akinek *megjelenése* is elég volna ahhoz, hogy a legjobbizlésü vevőket gyüjtse maga köré — az amerikai irány hive. A deshabillée-tól az utcai kis trottőrruhákon át, egész az estélyi ruháig, agyon fájditotta a nézők szivét, akik mindezeket *nem rendelhették meg egyszerre.* Mert valljuk meg, hogy álmatlan, tavaszi éjszakáink, sokkal kevésbé az ellenállhatatlan lovagnak, mint ezeknek a ruháknak szólnak...

Lukács Klári.

Sós Endre: Diktátorok és diktaturák

A *Magyar Cobden Szövetség* előkelő sorozatában most jelent meg *Sós* Endre *„Diktátorok és diktaturák"* cimü tanulmánya, amely komoly értéke a magyar politikai irodalomnak. *Sós* Endre tanulmánya főképp *Stalin* és *Mussolini* rendszereivel foglalkozik és megrajzolja ugy a szovjet, mint a fasizmus kialakulásának utját, valamint ezeknek a szisztémáknak gazdasági fejlődését. Külön figyelemre tarthat számot a munka történelmi része, amely a régi diktátorok sikereiről és kudarcairól számol be és arra törekedik, hogy bevilágitson a diktátorok lélektanába.

Az érdekes tanulmányhoz *Fischer* Ödön irt előszót, amelyben *Sós* Endre *„higgadt, tárgyilagos szemléletét"* méltatja, ami külön érdeme a szerzőnek, aki olyan problémákat tárgyal művében, amelyekről a kortársnak nem könnyü nyugodt hangon megemlékezni. *Sós* Endre tanulmányának bizonyára sikere lesz ugy tudományos, mint politikai körökben. De figyelemmel fogja elolvasni a gazdasági kérdések iránt érdeklődő közönség is.

A legérdekesebb divatbemutatók egyikét Dénesnél láttuk. A szalont zsufolásig megtöltötték az érdeklődők. Bemutatásra kerültek Marcel Rochas, Lelong, Schiaparelli, Worth, Jodelle, Patou, Dormoid és Augustabernard legujabb remekei és Dénes saját kreációi, amelyek most is, mint minden szezonban nagy és komoly sikert arattak. A pesti hölgyek még mindig Dénes saját modelljeit veszik legszivesebben. A fütött hangulatu bemutatón ismét bebizonyitotta, hogy izlése a női divat terén egyedülálló.

A nagy szalónok bemutatói után is frappánsak voltak azok a ruhák és komplék, amelyeket a *Motty*-szalon fiatal tulajdonosnője, *Sch. Müller* Otty a Perczel Mór-utca 5. szám alatt bemutatott. Worth, Patou, Mainbocher, Schiaparelli és Molyneux legjobb kreációi. Kollekciójának minden egyes darabja az, ami a legjobban öltöző és legelegánsabb pesti hölgyek izlésének és öltözködési módjának megfelel. Sima vonalu szürke és beige trottőrruhák, gyönyörü impriméek — mind olyan tökéletes szabással, amilyent sajnos kis- és háziszabónőkkel nem lehet összehozni. A modellek egyformán osztatlan sikert arattak.

Egy divatdáma barátnőnket a napokban délelőtt elkisértük kalaposnőjéhez, Steinerné Bölcskey Edithez, a Károly-körut 5. szám alá. Meglepődve láttuk, hogy a szalon tulajdonosnője, noha egészen fiatal — szalonja is az még —, izlése és modelljei a legrégibb belvárosi masamódok kalapjaival vetekszenek. Barátnőnk gyorsan néhány kalapot vásárolt, mi pedig őszintén örülünk a fiatal masamód sikerének.

A közönség erős érdeklődése mellett **még 6 napig tart a**

LINGEL 1864—1934

JUBIELUMI VÁSÁR

Meglepően olcsó árakon:

Stylusos és modern szobaberendezések,

garniturák, egyes butordarabok, fotelek, székek, csillárok, szőnyegek, képek, disztárgyak, antik órák, gobelinek, butorszövetek és **nagymennyiségü szövetmaradékok**

VII., RÓZSA-UTCA 4 **Egész nap nyitva!**

ETOILE KÁVÉHÁZ TŐZSDEPALOTA

TELEFON 138—82

Darvas Zsuzsa

Malcsiner Béla duo — a dobnál

Szántó Miklós

REGGELI HIREK

Nem fontos, de érdekes...

SZOMBATON ESTE a szezon egyik legszebb estélye volt, Helmeczyné Bertalan Margit Badacsonyi-uti villájában. Közel százan voltak jelen, a meghivott lányok, akárcsak egy nagy bálon, táncrendet kaptak, kis arany karkötőt aranykutyával. Estély volt szombaton még Bud Jánoséknál, Nedeczky Griebs Viktoréknál, vitéz Matolcsy Károlyéknál, Sólyomvári Snetzer Kálmánéknál és Pákozdy Balázséknál is. Hétfőn lesz az utolsó Mac-tea, kedden pedig gróf Károlyi Gyuláné ad teát a Nemzeti Kaszinóban.

*

A TAVASZ visszavonhatatlanul megérkezett, a Dunapart, a pesti Riviera már olyan népes, mint nyár közepén. Közbecsülésnek örvendő «bajnokunk» valamelyik nap a szabadban óhajtotta meginni feketéjét — és mert megszokott kávéházában még nem rakták ki a kerti asztalokat, — a pincérrel széket és asztalt vitetett le az alsó rakpartra és ott itta meg délutáni kávéját — a társaságában lévő fiatal hölggyel.

*

IVOR DÉNES, a Reggeli Ujság Rómába küldött munkatársa érdekes ismeretséget kötött az államfői tanácskozások alatt. Megismerkedett az Olaszországban vendégeskedő sziámi trónörökössel. Ivor Dénes rengeteget mesélt Magyarországról az egzotikus királyi gyereknek, akinek érdeklődését annyira felcsigázta, hogy a kis trónörökös megigérte, megkéri a mamát, hogy európai körutjuk során, még a tavasszal látogassának el Budapestre is.

*

HÁRMAS LOVAGIAS ÜGY keletkezett egy-két nap előtt lezajlott affērból. Farkas Ferenc részvénytársasági igazgató és Ditrich Ferdinánd festőművész a Holub-sörözőben összeverekedtek. A kettes affér utóbb kibővült, csatlakozott a verekedőkhöz Siklósy József, a Rimamurányi cégvezetője és addig amig a jelenlevők szét nem választották őket, perceken át folyt a hármas tusa. A hat segéd már tárgyal s napokon belül meg lesz a párbaj is.

*

HOFFMANN PÁLMA MICI, Wenckheim Lajos gróf elvált felesége, az ismert pesti szépség, már nem használja a Wenckheim-nevet és nem kapja a nyolcszáz pengős tartásdijat sem. Az ex-grófné ismét leánynevén szerepel (birói határozat folytán) és az apanázs-t sem kell folyósitani volt férjének — hasonló indoknál fogva.

*

MONTE CARLÓBAN most tart kongresszust a Kutyatenyésztők Nemzetközi Egyesülete. Minden országot két kiküldött képviseli, akik a monacoi hercegnő vendégei: Magyarországról Sarlay Ernőné utazott ki, Ilosvay Lajos, az egyesület elnöke betegsége miatt itthon maradt. A kongresszust nagyszabásu kutyakiállitással fejezik be.

*

PETROVICH VIDOR, aki a közelmultban magyar idegenforgalmi irodát létesitett Londonban, — a Berkeley square 10. szám alatt, — május 8-án hozza Budapestre az első luxus-cserevonatot. Disszes prospektusa 20 guineáért Budapest összes látnivalóit megigéri az utazó angoloknak. A luxusvonaton 220 hely van és a 220 helyet napok alatt tuljegyezték. Az első három nap alatt 280-an jelentkeztek. A londoni Sunday Times a «Nem fontos»-sal rokon rovatában hosszu interjut közöl Petrovich-al, akit idegenforgalmi zseniként aposztrofál és tökéletes elismeréssel ir a London—budapesti «The bleu Danube Express»-ről.

*

ELEVEN ARISZTOKRATA VICC: Az elmult hetek egyik főuri esküvőjén történt az esküvői ebéd alatt. Már a felköszöntőknél tartottak, mikor az egyik köztiszteletben és raccsolásban megőszült gróf igy kezdett szónokolni:

— Kedves őhőmapa, kedves őhőmanya, kedves őhőmleány...

*

BESZÉLGETTÜNK RAKOWIANUVAL, a világhirü bárzongoristával, aki most jött Párizsból, ahol 9 hónap alatt a soviniszta párizsiakat is meghóditotta közkedvelt bécsi sanszonjaival. Rakowianu most néhány hétig Pesten marad és a Dunacorsobarban fogja gyönyörködtetni a főváros közönségét.

Sváhhegyi Szanatórium

Ideális magaslati gyógyhely
Ideális diétás ellátás

Mérsékelt pausál-árak
Kura, sport, szórakozás

PESTI MÜVÉSZ nemrégiben állami ösztöndijat kapott külföldi tanulmányutra. A pénz azonban nem elég a müvész igényeinek, akinek egyetlen földi kincse a tehetőségen kivül — a már nem éppen fiatal felesége. Egyik barátjának panaszkodik:

— Mit kellene csinálni, hogy kellene pénzt szerezni. Kölcsönt nem adnak, képet nem vesznek, mit tanácsolsz?

— Egyszerü az egész — válaszolta a barát — végy fel a feleségedre tatarozási kölcsönt...

*

GRÓF ZICHY TIVADAR, aki most esténként a Liszt Ferenc-téri Ciró kaffé-barban énekel és zongorázik, rövidesen moziszinész lesz. Egy Pesten időző francia filmrendező, Bessaut-Moiret fedezte fel Zichy Tivit a népszerü Ciróban és leszerződtette egy francia hangosfilm főszerepére. A film — egy orosz nagyhercegből lett bárénekesről szól és májusban kezdik forgatni Párizsban.

*

KIS APRÓSÁG egy közismert pesti smokkról, aki a héten elfelejtett elmenni egy előkelő estélyre. Másnap kétségbeesve panszkodik barátainak, hogy most mit csináljon?

— Talán küldj egy táviratot — tanácsolta az egyik barátja — ezzel a szöveggel: «Bocsánat a távolmaradásért, a hazugság levélben jön.»

*

GÖRL-VERSENY volt az elmult héten a Molo-étteremben. Egy sereg csinos. ugynevezett „szépreményü" hölgy startolt az esti versenyen, ahol müvészekből és irókból álló zsüri a közönség közremüködésével választotta ki a legcsinosabbakat. A nyertesek közül néhányan elhelyezkedéshez is jutottak, részben az egyik operettszinházban, részben pedig Székely István legujabb filmjénél.

(U. J.)

— A Magyar Pen Club Móra Ferenc-emlékünnepélye. A *Magyar Pen Club Móra* Ferenc Ferenc emlékére vasárnap délelőtt az Akadémia üléstermében disszes közönség jelenlétében ünnepi ülést tartott. Az ülésen *Radó* Antal elnökölt. A nagyhatásu elnöki megnyitó után *Varságh* János ünnepi költeményét olvasta fel, majd *Rubinyi* Mózes dr. tanár Móra Ferenc emlékezetéről szóló tanulmányát adta elő. Ezután Móra Ferenc költeményeiből adott elő T. *Monostory* Margit s végül *Somody* Pál szinművész mély hatást keltve, felolvasta Móra Ferenc „Göröngykeresés" cimü elbeszélését.

— Vasárnap szentelték be Sixtus herceg holttestét. *Párisból* jelentik: *Sixtus* bourbonpármai herceg holttestét ma délelőtt szentelték be ünnepélyesen. A szertartáson jelen volt *Zita* királyné *Ottó* királyfival, továbbá *Sixtus* herceg felesége és a luxemburgi nagyhercegnő.

— Egy vasuti fütő kiesett a mozdonyból. *Nyiregyházáról* jelentik: *Török* András vasuti fütő tegnap Lóránttháza vasuti állomás előtt erősen kihajolt a mozdonyból, hogy a szelepeket elelnőrizze. *Hirtelen elveszitette az egyensulyt és kiesett a teljes sebességgel haladó vonatból.* Sulyos belső sérüléseibe kórházbaszállitás közben belehalt.

— A kereskedelmi utazók tiltakozó nagygyülése. A *Kereskedelmi Alkalmazottak Országos Szövetségének* utazói szakosztálya vasárnap délelőtt tiltakozó nagygyülést tartott. Az utazók követelték, hogy havi fixfizetést, napi utiátalányt és vasuti bérletjegyet kapjanak. *Peyer* Károly országgyülési képviselő arról beszélt, hogy a munkaadók nem kivánhatnak az utazóktól ingyen munkát. Az utazók pedig a jutalékból már nem tudnak megélni.

— Miért hirdessünk? A *Fővárosi Kereskedők Egyesületében* március hó 21-én, szerdán este 7 órakor dr. *Berkes* Róbert, a Budapesti Napilapok Testülete főtitkárának bevezető szavan után *Pór* Géza kiadóhivatali igazgató *«Miért hirdessünk?»* cimmel előadást tart.

— A HÁTOE közgyülése. A *Ház- és Telektulajdonosok Országos Egyesülete* 8-ik évi rendes közgyülését gróf *Somssich* Tihamér országos elnök akadályoztatása folytán *Szende* Péter Pál ügyvezető elnök vezetésével tartotta meg. Alapszabálymódositás után megválasztották az uj tisztikart, amelynek során országos elnökké gróf *Somssich* Tihamért, ügyvezető elnökké *Szende* Péter Pált, társelnökökké ireghi *Balla* Aladárt, gróf dr. *Haller* Józsefet, dr. *Halom* Dezsőt, *Lingauer* Albint, *Ruffy-Vargha* Kálmánt és *Wolf* Jenőt választották meg.

— Eckhardt Tibor párizsi előadása. *Eckhardt* Tibor, aki március 16-án Milánóban tartott előadást, elutazott Olaszországból és néhány nap mulva *Párizsba* érkezik, ahol március 23-án a *Sorbonne*-on tart előadást *„Magyarország politikai és gazdasági helyzetéről"* cimen.

x **Pénz áll a házhoz!** Ön is könnyen lehet boldog tulajdonosa mindannak, amit megtagad öntől a gyenge kereset és a csökkentett jövedelem. Miért nem nyujtja kezét a szerencse felé? Kisérelje meg! Rendeljen egy sorsjegyet még ma, a legendás szerencséjü Kiss bankháznál, IV., Kossuth Lajos-utca 1. (Ferenciek temploma mellett.) Rendeléshez elegendő egy levelezőlap, melyet ha elküld, már be is jelentette igényét egy főnyereményre. Fizetni van ideje legkésőbb az április 14-én kezdődő huzás előtt.

Dreher Maul husvéti tojások és figurák elsőrendü tejcsokoládéból

— Török képviselők Budapesten — magyar képviselők Londonban. *Gömbös* miniszterelnök ankarai utja alkalmával a rodostói különvonat utasai között volt a magyar képviselőház és felsőház *egy delegációja is,* amely *látogatást tett Ankarában a török nemzetgyülésben és a küldöttséget Kemál pasa is külön kihallgatáson fogadta.* A török nemzetgyülés tagjai most *viszonozzák ezt a látogatást s május első napjaiban ugyancsak különvonaton érkeznek Budapestre.* A török képviselők fogadtatására minden előkészület megtörtént. Egyébként május hó folyamán a magyar képviselők egy csoportja is utra készül, a magyar képviselők delegációja *Londonba utazik,* hogy közvetlen érintkezésbe léphessenek azokkal az angol képviselőkkel, akik a magyar revizió mellett foglaltak állást.

— Egy ismeretlen urinő meghalt a Szt János kórházban. Szombaton este a Döbrentei-téren haladó 75-ös jelzésü villamoson rosszul lett *egy 50 év körüli, elegánsan öltözött hölgy.* Az őrszemes rendőr a mentőket hivta, akik az uriasszonyt az Uj Szt. János kórházba szállitották. Mikor a mentőkocsiba emelték, már *elvesztette eszméletét is* és igy személyazonosságát sem lehetett megállapitani. Az ismeretlen nő vasárnap virradóra anélkül, hogy *eszméletét visszanyerte volna, a kórházban meghalt.* A rendőrség az ismeretlen nő személyazonosságának megállapitására meginditotta a nyomozást.

— Bárczy István emlékbeszéde gróf Teleki Sándorról. A Magyar Szülők Szövetsége vasárnap délelőtt tartotta gróf *Teleki* Sándornak, az egyesület alapitójának emlékére rendezett *diszközgyülését.* Az elnöki megnyitót gróf *Keglevich* Gyula országgyülési képviselő tartotta, majd *Bárczy* István nyugalmazott igazságügyminiszter mondott nagyhatásu emlékbeszédet gróf *Teleki* Sándorról, a *Magyar Szülők Szövetségének* alapitójáról, aki már harminckét évvel ezelőtt látta azokat a problémákat, amelyek *ma az ifjuság és a családi otthon égető és aktuális kérdései lettek* és amelyek nem lettek volna azzá, ha gróf Teleki szellemében sikerült volna a társadalom megszervezése. Ezután *Nemes* Linót tanár méltatta gróf *Teleki* Sándort.

— Betörők egy grófnő és egy tanársegéd lakásán. A szombatról vasárnapra virradó éjszaka betörők jártak dr. *Niederecker* Gáspár egyetemi tanársegéd Magos-ut 8957. helyrajzi szám alatt levő villájában, ahonnan nagymennyiségü ezüstnemüt és értékes szőnyeget vittek el. — Gróf *Arz* Nándorné bejelentette a főkapitányságon, hogy az elmult éjszaka Rózsa-utca 67. számu házban levő földszinti lakásába *betörtek és onnan több értékes perzsaszőnyeget loptak el.* A rendőrség mindkét betörés tetteseit keresi.

— Taxisofőrsztrájk New-Yorkban. *New-Yorkban* szombaton ujabb taxisofőrsztrájk tört ki. *Ezerötszáz sofőr abbahagyta a munkát és elvonult a standokról,* mert a munkaadók nem akarták elismerni azt a jogukat, hogy szakszervezetben tömörüljenek. A sztrájknak tehát ezuttal *politikai jellege van.*

— Vasárnap meghalt az öngyilkos pomázi gazdálkodó. Vasárnapra virradó éjszaka a Margit-kórházban meghalt *Unger* Miksa 30 éves pomázi gazdálkodó, akit két nappal ezelőtt a vármegyei mentőegyesület *átlőtt fejjel szállitott be a kórházba* Pomázról, a Bakó-telepen lévő lakásáról. A szerencsétlen fiatalember *öngyilkosságot* követett el. Régebben jómódu gazdálkodó volt, de az utóbbi időben teljesen *tönkrement, sulyos anyagi gondokkal küzdött és nyomora miatt lőtte magát főbe.* Hozzátartozóihoz irott bucsulevelében hangoztatta, hogy anyagi gondjai miatt megy a halálba. *Unger* Miksa két napon át feküdt eszméletlenül a kórházi ágyon, mig a vasárnapra virradó éjszaka meghalt.

— Az angol evangélikusok a játékszenvedély ellen. *Londonból* jelentik: Az *Evangélikus Szabadegyház Nemzeti Szövetsége* most tartotta meg az angliai Birkenheadben rendes évi kongresszusát, amelyen az angol egyház lekiválóbb képviselői heves támadást intéztek *a világon uralkodó játékszenvedély ellen.* Az egyházi kongresszus elitélte a sorsjátékot is, mégpedig mindenféle formájában, még akkor is, ha a sorsjátékot kifejezetten vallásos, vagy jótékonycélra rendezik.

x **Miért tanácsos most osztálysorsjegyet venni?** Mert a sorsjegyeknek egy későbbi osztályhoz való vásárlásánál az előbbi lejátszott osztályok betétjeit is meg kell fizetni, tehát mindenkinek célszerübb a sorsjegyeket már az első osztály huzása előtt megvenni, hogy a rendkivül kedvező nyerési esélyeket teljes mértékben kihasználhassa és hogy ne veszitse el egyetlen osztály nyereményeire való igényét se. Mindenkinek és minden egyes sorsjegynek egyforma a nyerési esélye!

x **Fogat fogért.** Ne áldozza fel a fogait, hanem használjon Diana fogkrémet.

x **A Kaliment pályázat nyertesei:** A Kaliment jelmondat-pályázat nyereményeit az e célra kiküldött bizottság az alábbiaknak itélte meg, összesen 12 pályázó munkáját találva jutalomra érdemesnek: I. dij. **Fürst István** Bp., I., Tölgyfa-u. 17. (P 300.—). II. dij. **Dr. Molnár Pál** Bp., VII., Dembinszki-u. 4. (P 200.—). III. dij. **Lőwy Vilmos,** Felsődabas (P 100.—) azonkivül Atlasz Ida, Bp., Klauzál-tér 14. 1 darab autóbuszjegy Lillafüred és vissza. Husz pengőt Partos Gézáné, Bp., József-körut 17. Tiz pengős dijakat: Vaszulik Tibor, Diósgyőr-Vasgyár, G. Hoor Tempis Erzsébet, Debrecen, Hittig Rózsi Bp., III. Meggyfa-u. 9., dr. Légrády László, Balassagyarmat, Király Irma, Győr, Megyeház-u. 1., Tárnay Andor ny. tan. Cinkota-Árpád-telep, Wortmann László, Dolnja Lendawa. A nyertes pályamunkák a Pharmacia kizárólagos tulajdonát képezik. A pályadijakat postán küldjük meg. A dijjal nem jutalmazott pályamunkákat kivánságra válaszbélyeg csatolása esetén április 15-ig visszaküldjük, ezen terminus után megsemmisitjük.

IDŐ

Nyugateurópában és a Földközi tengeren változatlanul tovább tart a viharos, csapadékos időjárás. Középeurópában viszont mérsékelt délnyugati szél mellett csendes eső hull.

Hazánkból eddig 1 milliméternél magasabb csapadékot sehonnan sem jelentettek. A hőmérséklet tegnap nyugaton 12—14, keleten pedig 14—16 Celsius fokig emelkedett, mig az éjszakai lehülés sehol sem haladta meg a 4—6 Celsius fokot.

A budapesti Meteorológiai Intézet időjárásjelentése a legközelebbi huszonnégy órára: élénk délnyugati, később északnyugati szél, ezzel kapcsolatos hőcsökkenés, változó felhőzet, sok helyen eső — helyenként pedig zivatar, — a magasabb hegyekben pedig eső várható.

Budapesten vasárnap, március 18-án, a déli hőmérséklet 11 Celsius fok. A tengerszintre átszámitott légnyomás gyengén emelkedő irányzattal 715 milliméter volt.

Atütő szinpadi és rádiósikere folytán
minden este
Szabad a csók
a Városi Szinházban
Rendkivül olcsó helyárak

— A Magyar Általános Ingatlanbank Részvénytársaság igazgatósága megállapitotta az 1933. évi zárszámadásokat. A közgyülésnek előterjesztendő jelentés előadja, hogy az elmult üzleti évben az általános gazdasági pangás az ingatlanüzlet terén is érezhető volt. A bank tevékenysége igy folyó üzleteinek lebonyolitására és vagyonállományának kezelésére szoritkozott és ujabb számottevő ingatlanüzleteket és parcellázásokat nem bonyolitott le. A bérjövedelmek köztudomás szerint tetemesen hanyatlottak, a kamatmargó pedig az általános viszonyok folytán lényegesen megcsappant. E körülmények, valamint az ingatlanokra nehezedő közterhek sulyosbodása az üzleteredményt kedvezőtlenül befolyásolták. A viszonyoknak megfelelően eszközölt leirások után a tiszta nyereség 71.965.54 pengő. — *A bank saját tőkéje változatlanul 7,420.000 pengőt tesz ki.* Az igazgatóság a közgyülésnek javasolja, *hogy a 71.965.54 pengő nyereség a jövő év számlájára vitessék át.*

— A Mágus kamaraest összes jegyei elkeltek. Az *Amatőr Mágusok Egyesülete* által ma, hétfőn, estélyt rendeznek a *Fészekben.* A *Mágikus Kamaraest* iránt olyan nagy érdeklődés nyilvánult meg, hogy *az összes jegyek elkeltek.* Miután a névreszóló meghivókat a tulajdonosok átvették, *további jegyeket a rendezőség nem fog kibocsátani.* A fényesnek igérkező estélyen részt vesz *József* királyi főherceg, *Auguszta* főhercegasszony és *Erzsébet* királyi főhercegnő is. Éppen azért a rendezőség felkéri a jegytulajdonosokat a pontos — 9 órai — megjelenésre.

A Del-Ka kirakatok

megtekintése célja most minden jóizlésü hölgynek. Mindenki megcsodálja a kiállitott modelleket, melyek a tavaszi idény legszebbjeinek tekinthetők. Ön se mulassza el, Nagyságos Asszonyom, annál kevésbé, mert a gyönyörü modellek mellett a feltüntetett, bámulatosan olcsó árak is meg fogják lepni. A *Del-Ka*-kirakatokat tehát feltétlenül meg kell néznie... még ma! Ön is győződjön meg róla, Nagyságos Asszonyom, hogy valódi *Del-Ka*-cipőt viselni nemcsak a legjobb, hanem a legolcsóbb is!

Most még olcsó elöidényárakon
Siesta jegyezhet elő néhány luxusszobát vagy appartementet (15.—, illetve 18.— pengőtől) **I., Ráth György-utca 5.** Telefon: 50—1—60
Tavaszi verőfényben pompázó park! Ismert bőséges diétás konyha!

Használt BUTOR RÉSZLET-re Lázár utca 4

A legnépszerübb lap az, amelyet a legtöbben olvasnak, a **Biztositási és Közgazdasági Lapok**
37. évfolyamát járja * A lap tanit, oktat, felvilágosit
Előfizetési ára egy évre **12** P
Kiadóhivatal: Budapest, VI., Vörösmarty-utca **43,** I. em. 3

Hadikölcsönt,
olasz sorsjegyet, kényszerkölcsönt magas áron vásárol **BARNA BANK,** V., Nádor-u. 26. Tőzsdével szemben. Telefonszám: 213—16. 104—67.

GUMI árlapunkat uraknak 30 fillér postabélyeg ellenében, zártan, bérmentve küldjük: **GUMI FORRÁS, BUDAPEST, ERZSÉBET-KÖRUT 8.** Egészségügyi gumi szaküzlet.

Német végzett szinésznő
(Schauspielakademie) tanit irodalmi német nyelvet. Retorika és drámai oktatás. Ugyanitt tanit angol, francia és olasz nyelvet különleges módszerrel kezdők részére. Frydar Franciska, Aranykéz-utca 3., IV. em. Telefon: 875-66, d. u. 2—4

Nagyanyáink mind

levendulát használtak illatositásra és sót a belélegzésre, az egészség megtartására. A Lavin pezsgős, tengersós levendula-tabletták mindkettő előnyeit egyesitik és hölgyeink 1 Lavint a napi mosdóvizbe dobva, 6 fillérért az ideális arc- és testápolást nyerik. A Lavin 5 darabos tekercsben szaküzletekben kapható.

Közkert a parkból

Mühlbeck Károly rajza

gulatot. Még nehezebb lett mellette a szivem, mint amilyen nehéz. Nem értek én valamit, lehet hogy még meg fogom érteni, de még eddig nem értem. Károly megkóstolhatta a gyilkosságot, azt hogy az ember az embert megölje. Én azt nem kóstoltam, én azt még nem értem. Ugy kellett rá nézni nekem Károlynak a homlokára is, olyan zavarodva, olyan titkosan, olyan vigyázva. Mert efelől nem teszen kérdést az ember.

Halat hozott nekem, sütött halat és akkor beszélte, hogy ők odakint Szibériában minden nap csak halat kaptak. De csak egy utálatos fekete ‚sovány heringet. És azután felhozta, hogy őket egyszer a csehek géppuskával lövöldözték, csak azért ‚mert ők magyar katonák voltak. Egy nagy téli erdő előtt voltak ők nagy csapatban, ott voltak összegyülekezve, úgy jöttek a csehek a havon géppuskákkal, azokat letették a földre s elkezdték a magyarokat irtani. Beszaladtak szegény magyarok abba az erdőbe, ott olyan hideg volt, olyan borzasztó csend volt, elkezdtek ríni, jajgatni szegény magyarok félelmükben, szerencsétlenségükben.

Olyan alacsony, halk szóval beszélt Károly, úgy, mint hogyha valahol egyszer elakadt vón' a hangja néki.

Akkor őtet is megfogták az erdőben, úgy agybafőbe verték puskatussal, meg ököllel, ni, tetszik látni, ez a négy fogam itt elől akkor pusztult el.

Megmutatta Károly a száját, abban négy felső fog elől nincsen benne.

— Pedig kérem az a négy fogam aranyból volt. Akkor kérem a mi orosz parancsnokunk is úgy megsajnálta a magyarokat, mikor engem a kórházban meglátott, hogy hogy össze lettem kinozva, nékem is részvétét fejezte ki, kérem.

— Hogy nézett ki az az orosz parancsnok? — Csak azér kérdeztem, az az orosz parancsnok is egy élő ember és azt én nem láthatom a világon.

— Kérem, egy elég cingár férfi volt, már ősz bajusza volt néki, olyan szőke férfi volt, kapitány rangba volt.

Azután Károly hideg és vak halk hanggal mondta nekem, hogy ha egy cseh elébe kerülne néki, ő annak el tudná oltani a gyertyáját. És Károly a két szemével mintha nem rám nézett volna, pedig rám nézett. Mintha Szibériába pillantott volna, meg a halálhoz, mert Károly ismeri Szibériát és a halált is tudja.

Egy olasz proletárköltő

— SETTIMIO DI VICO —

Irta BALLA IGNÁC

Dante klasszikus nyelvén is megszólaltak már régen az emberek millióinak fájdalmát hirdető poéták. Azok, akik nemcsak, hogy a szegényeknek, az esett embereknek, a munka rabszolgáinak szívéhez szólanak, hanem akik megértik és megszólaltatják a szegények, a robotosok millióinak szívét. Alulról jöttek ők is, abból a néprétegből, amely névtelenül dolgozott évezredeken át, akár az egyptomi fáraók piramisainak köveit hordták, akár pedig gyárakban álltak az esztergapadok mellett.

Egy-egy cseppjei voltak annak az óriási oceánnak, amely a dolgozó, szürke, kizsákmányolt munkástömeget jelentette és amikor, a fölszinre kerültek, amikor társaik sorából kiváltak és a napfényben tündökölve csillogtak, akkor is ott zengett szavukban az a fájdalom, az az érzés, amit magukkal hoztak, örökségképpen a mélységből.

Az olasz proletárköltők gárdájában talán a legérdekesebb egyéniség Settimio di Vico.

Rómában, még a béke éveiben, a Piazza di Spagna hatalmas lépcsői alatt találkoztam vele először. De akkor még nem tudtam, hogy kivel hozott össze a sors. Én csak kocsist kerestem — és költőt találtam.

Ha a nagy idegenvándorlás idején az ember lejött a Trinita dei Monti óriási kőlépcsőin, lent a téren — a virágárusok rózsa-, ibolya- és nárcisztengerén átvádolva — a bérkocsisok táborába került. Hangos ostorpattogással, temperamentumos kiáltásokkal invitálták a római kocsisok vendégeiket egy-egy kis kocsikázásra. Udvariasságuk már egyenest tolakodó előzékenység volt és sokszor — kellemetlen.

Ezek között a római kocsisok között feltünt nekem egy, aki nem kiáltozott a járókelőkre, hogy „tessék, tessék beszállni", aki nem fészkelődött izgatottan, nem versenyezett a többivel tolakodás dolgában, hanem szépen csöndesen ott ült kocsija bakján és apró, tüzesfényű fekete szeme inkább a távolba nézett, a bizonytalanba, semmint a lépcsőfokokra, amelyen az idegenek baktattak lefelé. Mellette — a bakon — kis fekete kutyácska húzódott meg és ő, jobbkezében a gyeplővel, baljával szeretettel simogatta a szép jószágot.

Nem szeretem a tolakodó előzékenységet: az ő kocsijába ültem be tehát. Napokon át jártuk be Rómát és a római campagnát, ezt a csodálatos vidéket, amelynek minden talpalattnyi földje históriai emlék. És bár nap-nap után az ő kocsijába szálltam be, még mindig nem tudtam, hogy kicsoda voltaképpen a kocsisom.

Ferenc József szobra, amelyet a budapesti millenáris emlékműről ledöntöttek.

Egy olasz ujságíró barátom, — aki egyszer az ő kocsiján látott engem, — figyelmeztetett reá.

— Tudja, hogy kinek a kocsiján járt ma ön Rómában?

— Ha nem csalódom, egy konflis kocsisén.

— És tudja, ki ez a konfliskocsis?

— Ki? Hát konfliskocsis!

— Igen, de amellett — Itália egyik legérdekesebb költője. Settimio di Vico.

Ekkor már ismert költő volt Settimio di Vico, akinek már két kötet költeménye jelent meg s akiről már hasábos cikkeket irtak az olasz lapok. De ő még mindig megmaradt a konfliskocsisnak, a nép egyszerű, józan emberének. A népszerűség, a dicsőség nem forgatta ki lényéből és — egyáltalán nem szégyelte azt, hogy a kocsiskodással keresi meg kenyerét. (Mert hiába, a költő Itáliában sem tud megélni a verseiből.)

Settimio di Vico, a talián kocsis, mialatt ott ült konflisának bakján, gondolatban a legtökéletesebb formaművészetű szonettek sorait csiszolgatta, ha elnézett az emberek feje fölött, a végtelenbe. Ha aztán elkészült egy-egy szonettje, az Avanti-hoz, a római szociálista pártlap szerkesztőségéhez vitte, amelynek hasábjain jelentek meg legelső, erősen szociálisztikus-ízű költeményei. Ezeknek nagy része természetesen politikai és társadalmi szinezetű szatirikus költemény volt és helyi aktualitásokkal foglalkozott, de az egyszerű római kocsis verseiben az egész világ proletárságának gondolatvilága ott tükröződött.

Rómában, a legtöbb templom városában, természetes, hogy őt, a szociálistát nem a vallási babonák inspirálták, hanem a papok visszaélései, álszenteskedései. Magát a vallást sohasem gúnyolta ki. Hanem annál csipősebbé lettek szonettjei, mihelyt a papokról énekelt.

Settimio di Vico, a római kocsis, finomra csiszolt szonettjei közül bemutatok hármat:

Igazság

Habár nem vagy irástudó, barátom,
De azt te is tudod, ó fájdalom,
Hogy az Igazság az egész világon,
Csak kétséges, csak fonák fogalom.

Az élete, mint a miénk, csak kurta
És vak volt már, ahogy világra jött,
Nézzed bár lentről, bűn sarában túrva,
Vagy föntről, az erény-felhők fölött.

Hát van Igazság e viszás világban?
— Amíg a választ végre megtaláltam,
Kérdém ezt sokszor, mikor nem hivék.

Igazság . . .? Ó, van, van Igazság itt lenn,
S ő mozgat mindent, akár az isten,
De — egyiket sem látta senki még!

Incselkedés

Ninetta, ó a szókat nem lelem,
Csak azt tudom . . . — A többit nyeld el bátran.
— Tudod biztosan, mi a szerelem . . .
— Hordd el magad, . . . sehonnai, arcátlan!

— Mily édes lehet egy csókja ajkadnak
— S te még erről beszélsz, te szemtelen!
— Ninetta, mondd, szeretsz-e, mondjad csak!
— Hallgass, mert a port rajtad elverem!

— Te kis bolond . . . — Hohó! Az, aki mondja . . .
— No nézd: kapsz annyi szoldót, kis bolondja.
Amennyi csókot kicsi ajkad ad . . .!

— Hordd el magad . . . Vén kópé ösmerlek reg . . .
Hiszen ha minden csókom megfizetnéd,
Királynőknél lennék én gazdagabb!

Egy papnak

Egy papnak volt zsiros parókiája,
Parókiáján ösztövér lova.
És az ostort nyelével fogta rája,
Habár ez paphoz nem méltó soha.

Volt egy kutya is a pap udvarában,
Ki ennek láttán végre kifakadt
S megkérdezé a paptól ekkor bátran,
Hogy mért veri úgy e szegény lovat.

A pap dühösen gőggel mordult rája:
— Te kutya . . .! Ugyan, mi közöd hozzája . . .?!
Gebbedj meg . . . s csak őrizd a házakat!

S felelt amaz: — Kutya vagyok . . . Csak állat . . .
De ösmerem, te pap, a bibliádat:
— Szeresd felebarátod, mint — magad!

Ujabb 1918/19. XXV. 27 2.

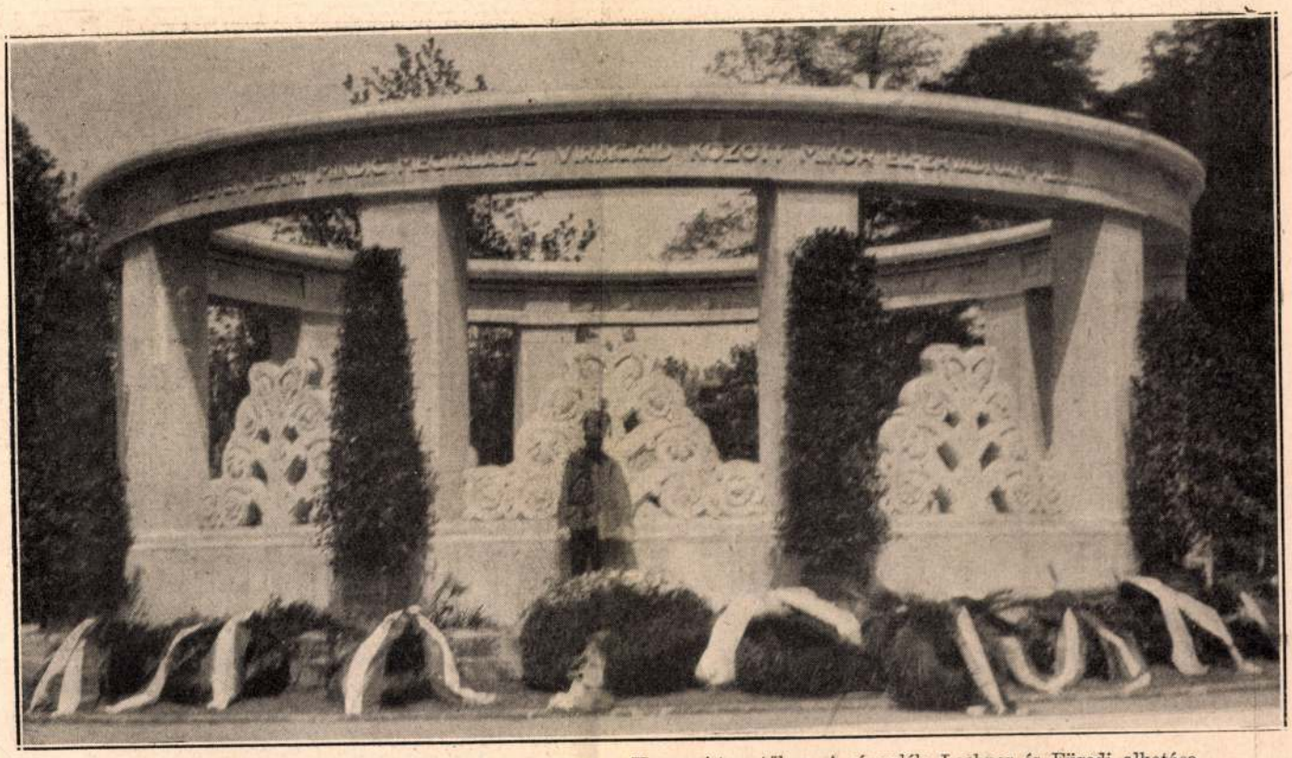

A hét krónikája. Jókai síremlékének leleplezése a Kerepesi-temetőben. A síremlék. Lechner és Füredi alkotása

Amit mindenkinek tudnia kell

A mi szivünk

Az *Uj Idők* számára elmondta:

Hasenfeld Arthur dr.

A művészetben és az irodalomban ősidők óta hatalmas szerepet játszik a szív. Valamikor, a természettudomány gyerekcipős korszakában azt hitték, hogy az érzéseknek helye ez a kis, ökölnyi izomcsoport. Erre a felfogásra később rácáfolt a tudomány. Szerinte a szív csak arra való volna, hogy a vért és ezzel a táplálékot, rendszeresen útnak indítsa a test minden része felé.

Az irodalom és a művészet, — az emberi gondolkodásnak ezek az „enfent terrible"-jei — azonban utóbb sem voltak hajlandók tudomásul venni, hogy a szerelem, a lelkesedés, az önfeláldozás, az emberszeretet nem a szív funkciója, hanem komplikált lelki tényezők együttes működésének eredménye. És az irodalom és a művészet továbbra is a magasabbrendű emberiesség fizikai gócpontjának tette meg ezt a lüktető, örökké munkában levő, soha el nem lankadó szervet.

Az irodalom és a művészet ritkán téved. Költők, festők olyan emberek, akik intuicióval dolgoznak ott, ahol a racionális tudás és tudomány megáll. Igazuk lehet olyan kérdések megoldásában, amelyre az idő csak később adja meg a pozitiv választ.

És a legmodernebb orvostudomány objektíven meg is állapítja, hogy az érzelmi élet és a fizikai szív között igenis van összefüggés. Mindenekelőtt azt konstatálja a mai orvos, hogy a modern ember idegéletének intenzitását, érzelmeinek kifejlődését, vagy akár kiesését: megérzi a szív. Megérzi, reagál rá és ezen a reakción keresztül az egész emberi szervezet is tudomást vesz arról, ha a lélek, amelynek szolgálatában állani szerencséje van: — mondjuk — szerelmes Klári kisasszonyba, esetleg az öngyilkosságig kétségbeesik Lili kisasszony hűtlensége miatt, vagy állandó tépelődésben van a havifizetés kicsinysége és elégtelensége kapcsán.

Hogy tehát tömören fejezzük ki magunkat: a szív szeizmográfszerűen jegyzi fel életünk örömeit és megrázkódtatásait, megőrzi lelki életünk minden percének emlékeit, hogy az adott pillanatban, mint az életerő, a „vitalitás" plusz, vagy minusz járuléka jelentkezzék. Mint plusz: annál az embernél, akinek sok becsületes, ártatlan öröme volt az életben és mint minusz annál a szerencsétlennél, akinek gond, bánat, boldogtalanság volt az élete... Mert kétségen kívül áll: ha két embert veszünk, akik azonos életképességgel születnek, egyformán egészségesek, de az egyik nyugodt, zavartalan életet folytat, míg a másiknak élete fárasztó, nyugtalan évekkel van teli — a boldog ember évekkel, vagy talán évtizedekkel él tovább, mint boldogtalan kollégája.

*

Hogy miért?

Erről a kérdésről és a szív többi aktuális problémájáról beszélgettünk *Hasenfeld* Artur dr. egyetemi tanárral, a szívbetegségek híres orvosával. Azt hiszszük, hogy a magyar nyilvánosság érdeklődéssel hallgatja meg Hasenfeld professzornak a fizikai szív dolgairól való érdekes és találó megjegyzéseit.

— A háború-utáni ember megszokta, — szól a professzor, — hogy sokat foglalkozzék a szivével, talán többet, mint helyes volna. Nagymértékben járulnak ehhez hozzá a napilapok hírei, amelyek szerint már megint összeesett egy jólöltözött ötvenéves úr, vagy egy rosszulöltözött negyvenévkörüli hölgy az

Uj Idők 1929. jun. 9. 24. sz. 732

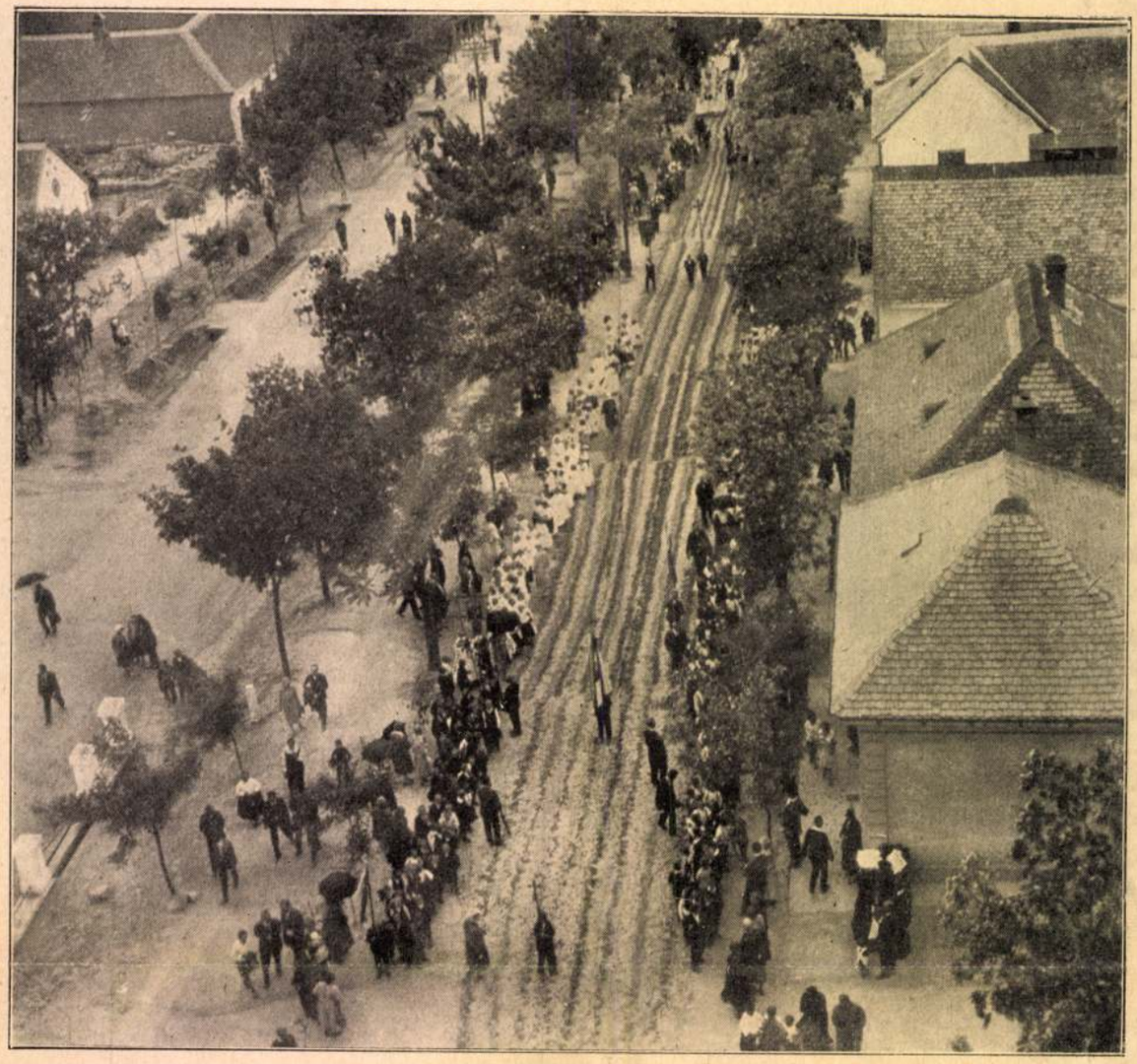

Úrnapja Budaörsön. A körmenet a virágbarázdás úton

és megnyugtató mozdulattal rásimított az önkéntelen bűnös mentegetőző arcára.

— Ne emésszе magát, Eszter néni. Aminek meg kell történni a földön, az megtörténik, elkerülni nem lehet. A cédulát odaadom majd az uramnak.

Dedéné elment. Ruhájának avas, dohos paraszti szaga ottmaradt a konyhában.

A kitárt ajtón áradt be az áldott friss levegő. A pecsenye sistergett. Óvatos gonddal meglocsolta, s a terítéket kezdte összerakni.

Hirtelen ijedt rémülettel nyilallott az agyába, hogy nincs itthon Eszti. És az ura nem tudja! Amikor a kocsi bezörög, most majd nem lesz, aki a csupa sár kalucsnikat lehuzza.

Megint ordítani fog, — gondolta megremegő szívvel, — ordítani, hangosan, csunyán — az evőeszköz didergősen megcsörrent az asszony kezében, — s ő, ő újra vissza fog felelni. A türelemetlenség megrontja életüket. Egyik nem tud gyöngéd, másik nem tud alázatos lenni.

Hát ordítani fog! — gondolta dacosan.

De ez nem nyugtatta meg. Keresett valamit, amivel elcsendesíthetné a készülő vihart. Nem talált semmit. A forró levest leszürte. Ideges kezéből kilötyytyent a forró lé a konyhakőre. Míg a padlóruhával feltörülte, könnye, a tehetetlenség keserű könnye szaporán hullott a földre.

— Hé, lassan, óvatosan. Úgy! Most engedje el a karját. Na nincs mán baj, menyecske.

Az asszony a konyhában felfigyelt a kintről jövő hangokra. Letörölte arcáról a könnyet, és kinézett.

A folyosón vérrel csapzott menyecskét támogatott két férfi. Egy harmadik fiatal paraszt tétova izgalommal nézett körül.

— Erre jöjjön, — kiáltotta az asszony. — Mi a baj?

— Kezit csókolom. Ezt a menyecskét hoztuk. Az ura elrakta egy kicsit, mert asszonynép, oszt nyelves, hamar visszafelesel a szája. De nincs nagy baj. Ír majd a tekintetes úr valami jó orvosságot, oszt rendbe van. Nyugodj meg mán János.

Az elkínzott menyecske szava is fáradt-bíztatón, engesztelően szólt:

— Ne haragudjék János, majd rendbe leszek én nemsoká — és szép szent paraszti mosollyal az urára próbált mosolyogni.

A másik asszony csak nézte. Csodálattal, megalázottan, szégyenkezve, mint akit megvertek.

És később, amikor hazajött az ura és Eszti után ordított, kiment hozzá, csendesen, fitogtatás nélkül, alázatosan hajolt le, mélyen, egészen a férfi lábához, lehúzta a csupa-sár kalucsnikat és azt mondta halkan a meglepettnek, a legyőzött a lecsendesedettnek:

— Betegek várják, végezze el Sándor és jöjjön. Kész az ebéd.

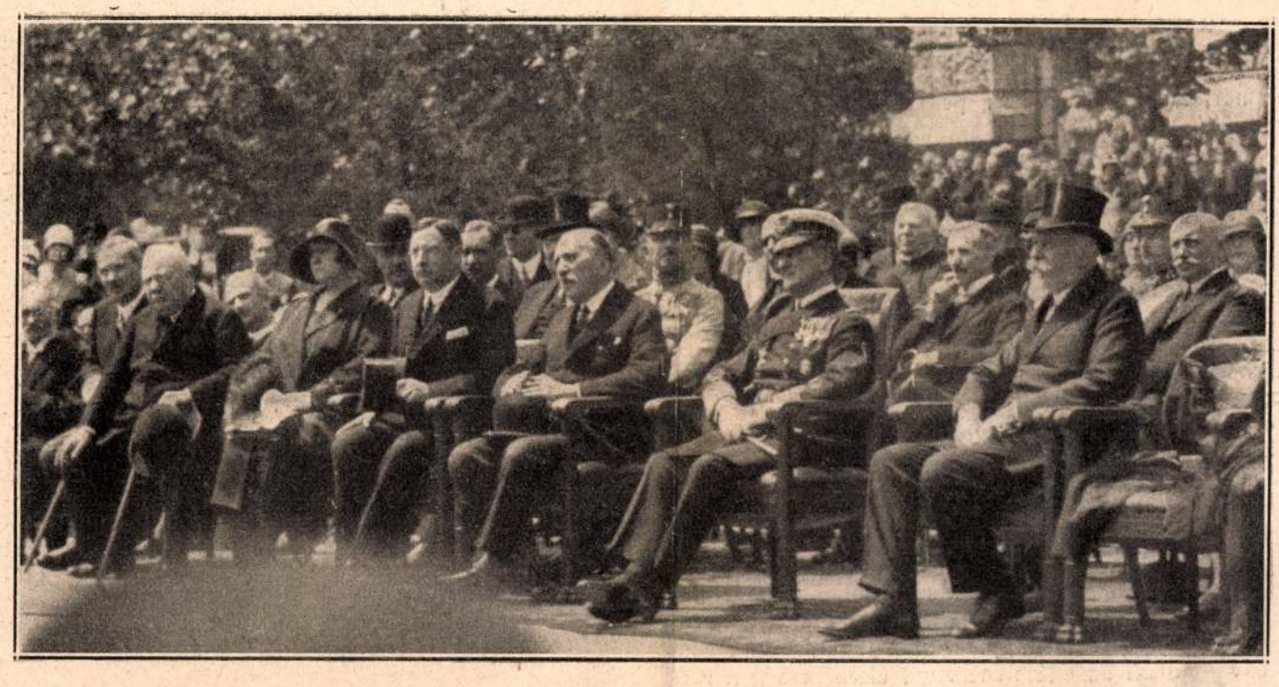

A hét krónikája. Jókai síremlékének leleplezése a Kerepesi-temetőben. A kormányzó jobboldalán: Herczeg Ferenc, Klebelsberg Kunó gróf, Jókai Mór özvegye, Vészi József. Klebelsberg gróf mögött Petrovics Elek, Vészi mögött Pakots József ül. A kormányzótól balra: Puky Endre, mögötte Buzáth János

utcán és a „gyorsan előhívott mentőorvos" csak a beállott szívszélhüdést konstatálhatta. Ha az olvasók tudnák, hogy a boncolás után az esetek legnagyobb hányadában ki szokott derülni, hogy a szerencsétleneknek *egészen más* okozta a halálukat: a tucatjával felsorolható megbetegedések hirtelen katasztrofálissá váló állapota: akkor nem félnének annyira a szívszélhüdéstől és nem foglalkoznának olyan sokat a szivükkel.

— Mert a szív ügye — a régebbi időkhöz viszonyítva — kedvezően áll. Kedvezően áll olyan orvosi statisztikákkal ellentétben is, amelyek a szívmegbetegedéseket mint a leggyakoribb halálokot jelölik meg. A közelmultban jelent meg Bécsben egy ilyen statisztika, amely alkalmas a közönség megriasztására. Eszerint az osztrák fővárosban — de a dolgok természete szerint más európai nagyvárosokban is — elsősorban szívmegbetegedésekben, másodsorban tüdővészben és harmadsorban rákban halnak meg az emberek. A többi halálozási ok gyakoriságban csak a fentiek után következik.

— Ha gondolkodó orvos nézi ezt a statisztikát, rájön arra, hogy az emberi élet tartama a multhoz képest jelentősen, egy-két évtizeddel lett hosszabb. Mert a bécsi statisztika „szívmegbetegedései" tulajdonképpen az öreg emberek elhasznált, elkopott szívének rendellenességeinek felelnek meg. A hetven, nyolcvan éves ember szíve nagyon természetesen, nem működik olyan precizen, mint egy fiatal férfié, vagy egy javakorbeli emberé, itt tehát a katasztrofák gyakoribbak. Azért vezet a „bécsi" halálokok között első helyen a „szívmegbetegedés": pontosabban kifejezve egyfelől az aggkori végelgyengülés (marasmus senilis) — *és* a billentyűhibákból kifejlődő, igen-igen ritka halálozás fiatalabbaknál.

— Mert oktalanság volna föltenni, hogy az „organikus szívbajban" szenvedők, ami alatt az olyan embereket értjük, akiknek szívbillentyűi nem zárulnak pontosan, megfelelő elővigyázatos életmód mellett gyorsabban kell, hogy elpusztuljanak, mint az „egészségesek". Billentyűhibával, szervi szívbajjal évtizedekig lehet élni, sőt nemcsak lehet, de élnek is az emberek hetven, nyolcvan éves korig. Az organikus szívbajban szenvedők — hangsúlyozom, megfelelő életmód mellett — ugyanúgy elérhetik az emberi élet „legvégső határát", mint az olyan ember, akinek soha nem volt a szívével baja.

— Persze: a szívtől nem szabad több munkát követelni, mint amennyit elbír. Ez a tétel vonatkozik elsősorban a szegényebb osztályokra, ahol — fájdalom — szociális okokból nem igen számolhat a szervi szívbajos azzal, hogy teszem föl: sem hordárnak, sem levélhordónak, sem nehéz testi munkásnak nem való, ha csak idő előtt elpusztulni nem akar... A magam részéről már régebben megpendítettem — mondja Hasenfeld professzor — a „szívbajosok üdülőotthonának" gondolatát, amelyre, nézetem szerint, főleg a szívbajosok racionális életmódjának a beteggel való megismertetése és megfelelőbb foglalkozás elsajátítása szempontjából: rendkívüli szükség van. Sajnos, nem tudtam pénzt szerezni ilyen intézmény felállítására, amelynek népegészségügyi jelentősége, természetesen, hatalmas volna.

— Mi tehát a legjobb módszer, hogy egészséges szívünktől távoltartsuk a megbetegedést? Az orvostudomány intézményesen is küzd a szervi szívbajok ellen akkor, amikor hadjáratot indított a fertőző betegségek leküzdésére. Minden szervi szívbajnak, billentyűhibának keletkezési alapja ugyanis egy fertőző betegség, pl. izületi csúz, skarlát, influenza, torokgyulladás, tüdőgyulladás stb. Ha tehát megtaláljuk valamely fertőző betegség eredményesebb gyógyítását, vagy pláne megelőzésének módját, akkor egyúttal a szervi szívbajok egyrészének keletkezési lehetőségét semmisítettük meg.

— Nagyon fontos szempont a szív zavarainak megítélése szempontjából korunkban *a sport*. Ott tartunk, hogy a komoly orvos bizonyos esetekben inkább ártalmasnak, mint hasznosnak ítéli meg a sportolást. A baj ott van, hogy egészen fiatal gyermekek, serdülőkorabeliek űznek intenziv sportot, a maguk „féligkész" szívével, mely még nem alkalmas ilyen hatalmas fáradalmak kompenzálására. Az emberi szív csak a huszonötödik és a harmincadik életév körül éri el fejlődésének tetőpontját, addig fejlődő szerv, amellyel úgy kell bánni, mint „egy fejlődő gyermek-

kel." Aki csak egyszer látta a marathoni futók elkékült, szederjes száját, az állapotot, amely közel van a teljes összeomláshoz, aki egyszer résztvett egy boxmérkőzésen, aki tudja praxisból, hogy a sportemberek igen nagy része szervi szívbajban szenved: az nem győz elég intenziven felszólalni a sport túlkapásai, nevezetesen az előzetes orvosi vizsgálat hiánya és az állandó orvosi felügyelet nélküli sportolás ellen... Csak mellesleg: az egész sportvilág csodálkozik azon a haláleseten, amely legutóbb ért egy magyar boxolót egy bécsi mérkőzésen. Én nem csodálkozom: inkább azt tartom valószínűtlennek, hogy nem fordulnak elő gyakrabban halálozások a boxmérkőzéseken. Hiszen minden kezdő medikus tudja, hogy az úgynevezett Goltz-féle kísérlet, a szívgödörre mért ütés az ember azonnali halálát okozza. És nem tartom valószínűnek, hogy a boncolás „szabályai" a mérkőzés izgalmas feszültségének pillanatában nagy szerepet játszanának és a szembenállók arra ügyelnének, hogy: „Isten ments, csak a kolléga úr szívgödrére ne üssek..."

— Ami már most az ember érzelmi, lelki életét, a pszichikai affektusokat illeti: ezek a modern orvos megfigyelései szerint nagymértékben határozzák meg a szív és ezzel az egész szervezet életképességét. Még élénk emlékezetemben van annak a régi ügyvédpáciensemnek az esete, aki nagyszerűen birta magát billentyűhibája és magas kora ellenére. Egy napon hírül hozták neki, hogy fia, akit nagyon szeretett: hirtelen súlyosan megbetegedett — és az én páciensem holtan esett össze. A nagy lelki fölindulás az idegrendszer útján a szívre, mint hatalmas inzultus hatott: a szív felmondta a szogálatot, a test, az ember összeomlott.

— Egy inzultust, sőt az inzultusok rövid sorozatát is kibírja az egészséges szív. Hiszen alig van a szervezetnek még egy ilyen szerve, amely olyan nagyszerűen tudna alkalmazkodni a test és lélek munkájához. Ha — teszem föl — fölemelek egy tíz kilogramnyi súlyt: a következő pillanatban, mint egy csodálatosan finom műszer: a szív már beállította magát a plusz tízkilogrammos munkateljesítményre... A szív tehát alkalmazkodik az életünkhöz... Ha érzelmi megrázkódtatások érnek bennünket: a szív elvégzi a munkatöbbletet... De ha éveken keresztül rendszeresen érnek bennünket nagyarányú lelki inzultusok — nem is beszélünk testiekről, mint a szervezetünknek aránytalanul nehéz testi munka és így tovább, — akkor a szívben működési rendellenességek lépnek fel, nem ugyan „szervi szívbajok", mert hiszen ezek, mint mondottam, csak fertőző betegségeken alapulhatnak. De a lelki és testi inzultusokon alapuló működésbeli szívrendellenességek is lehetnek elég súlyosak ahhoz, hogy az életet veszélyeztessék... Vigyázzunk tehát testi életünkön kívül lelki életünkre is, tartsuk távol az izgalmat, testünk higiéniáján kívül lelkünk higiéniájára is ügyeljünk...

— Ön azt kérdi tőlem, hogy van-e eszköze az orvostudománynak, hogy a szervi szívbajokat, tehát a billentyűhibákat radikálisan meggyógyítsa... Ilyen radikális eszköz nincs, de erre nincs is szükség, ezt már kifejtettem: billentyűhibával addig lehet élni, mint egészséges billentyűkkal. Eszembe jut az az idős úr, aki egyszer billentyűhibával jött hozzám és mikor többek között a szivarozástól is eltiltottam, mosolyogva jegyezte meg: ó, ezt már negyven év előtt eltiltotta nekem Stiller tanár és máig nem ártott meg a dohányzás... Tehát ennek a régi, csaknem elfelejtett kiváló belgyógyásznak idejében is billentyűhibája volt az én páciensemnek és fél évszázadon át szépen átmentette magát és betegségét.

— Egyébként történtek Amerikában kísérletek a billentyűhibák operatív eltávolítására, de eddig nem sok eredménnyel. Van azután egy másik újabb módszer is, a szívhormonok belső adagolásának gondolata: eszerint a szív bizonyos „nedveit" adagolják mesterséges úton a szervezet számára, állati szívekből kivont, vagy szintétikusan előállított és a szív működését állítólag pontosan és véglegesen szabályozó vegyi anyagokat... Nézetem szerint ezeknek a szívhormonoknak a hatása csak felületes és időleges... A mai orvosi iskolának csak a szív lüktetés-tempóját szabályozó, erősítő, vagy gyöngítő, illetve szív-munkáját megkönnyítő gyógyszerek állnak rendelkezésére...

*

Rövid óra alatt rávezetett a professzor arra, hogy a mi kis szervünknek, a szívnek külön élettana, sőt külön „pszichológiája", lélektana is van. Önálló, öntudatos „egyéniség" az emberi szív, amely meg is kívánja, hogy úgy kezeljük, mint egy individuális tényezőt, hogy jóba legyünk vele, vigyázzunk rá, mert az élet misztikumából, az élet megőrzésének tudományából jóval többet tud, mint mi, emberek...

Majthényi György két verse

Falevél

Száraz, elsárgult falevél,
Elém sodorja épp a szél.

Megállok és fölemelem:
Te üzensz véle, Istenem?

Van-e más ilyen elhagyott:
Levelet csak Tőled kapok;

Levelet, száraz levelet, —
Ó, még a szél is kinevet.

A széle csorba, tört, repedt,
Mintha példázna engemet.

Ha elengedem, sárba hull,
Mint én, kit elhagyott az Ur.

Szirén

Kezemben voltál, itt pihegtél,
a tűzhelyemnél melegedtél
és szívem volt gyűrt vánkosod;
Harmat voltam, kit szomjan ittál,
gyermeked, akit megríkattál
s most a véremet kóstolod.

Ha most is kezemben lehetnél
s árva szívemre hengerednél:
ököllé gyúrnám tenyerem;
Pisztolyt, vagy tőrt ragadnék gyorsan —
de ha súgnád: szeret-e mostan?
azt rebegném, hogy — szeretem.

Füredi Richárd

Szépm. Muz

Madách
Jókai } gépi

Tavasszal (hettes mellszobor) gépi

Füredi Richárd

Elpusztult műve: a Lechner Jenővel közösen képített ellenforradalmi emlékmű. A Milleniumi emlékművön munkatársa volt Zala Györgynek; alkotásai Könyves kálmán, II. Lipót.

Gádor E.: Budapest szobrai, Budapest, 1955. 30 l.

Füredi Richárd

mintázta meg az 1919-ben összetört milleniumi Ferenc József szobrot, melyet utóbb Zala György újból elkészített.

Gádor E.: Budapest szobrai, Budapest, 1955. 301.

M.D.K.

Füredi Richárd, szobrász

Az Országház 88 pirogránit szobordísze a pécsi Zsolnay gyárban készült. Ő is egyike volt a 12 tervező szobrásznak. 272.o. 8.jegyz.

Komváry Ferenc: Sinkó András művészetéről 259.o.

A Janus Pannonius Múz. Évkönyve. 1966. 1-6os. 1967
Somogymegyei Nyomdaipari Váll. Kaposvár

Füredi Richárd M.D.K.

holván

Részt vett a millenenni emlékmű királyszobrainak elkészítésében.

Kanyis, Magy. Mův. Bp. 1960 485

MDK

Füredi Richard, szobrász

pályaterve is mély plasztikai gondolkodásról tesz tanuságot. Az egészet fölül befejezö hatalmas mellszobor a "Magyarország. Feje kifejezésében is monumentális.

Eber László: Szabadságharcunk emléke.
Magyar Iparmüvészet. 1907 4.sz. 194.l.

Füredy Richárd szobrász

A közi emlékek kiállítása

Szatmár – Ugasa – Bereg
vármegyék díját kapta

Budapesti Hirlap 1927 VIII. 19

Füredy Richárd szobrász

A hősi emlékkiállításon
Szatmár - Ugocsa - Bereg
vármegyék díját kapta

Nemzeti Ujság 1927 VIII. 19

M.D.K.

Füredi Rikárd szobrász

Könyves Kálmán király szobrát készitette el az ezredéves emlékmüre.
Hónapról-hónapra c. rovat hiradása.

Magyar Salon, Bp. 1905. szept. hó. 42. kötet 1116. lap

M.D.K.

Füredi

"A budapesti Szabadság-szobor pályatervei" cimmel a lap felsorolja és bemutatja a pályázatra beérkezett terveket.
Közöttük szerepel a müvész pályaterve is.
Repr.

Magyar Salon, Bp. 1905. junius. 42. kötet
804-809. lap

M.D.K.

Füredi

és Moiret müvészek együttes pályamüvét "A Munkácsy-szobor" cimmel méltatja a lap más müvészek alkotásával együtt.
A pályamüvek az Országos Képzőmüvészeti Társulat pályázati felhivására készültek.

Magyar Salon, Bp. 1906. márc. hó 44. kötet 468. lap

Füredi Richárd

szobrászművész

74 éves

(szívizomelfajulás)

† 1917. XI. 18, XI. 25

Farkasrét

Halotti főkönyv

1311

F ü r e d i R i c h á r d
szobrász

Ujság. 1931.ápr.5. (Miért nem állitják fel Erzsébet királyné szobrát ?)

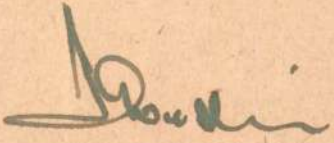

Füredi Rikárd

Vésztette a Vigadó díszterméneb kelető oldalán a „Polonaise" c. nobrot.

Czagány István: A pesti Vigadó épülettömbje.
Éptud. 1970. /II.köt./ 1-2.sz. 173-268.l.

220.l.

Páris és Róma
az uj béketerv előkészitésére népszövetségi bizottságot akar küldeni Abesszíniába

Páris, január 11.

Párisban élénk érdeklődéssel fogadják azt a tervet, amely szerint *a népszövetség Abesszíniába vizsgáló-bizottságot küldene ki* és ennek a bizottságnak a helyszinen szerzett adatai *a békés megoldás kiinduló pontjául* szolgálnának.

A *Temps* római tudósítója szerint az olasz fővárosban úgy tudják, hogy a népszövetség január 20-i ülésszakán *a Vatikán sugalmazására Belgium javasolja majd ezt a tervet*. Olaszország nem fél a tárgyilagos helyszini vizsgálattól, ellenkezőleg, úgy véli, hogy a Tigre tartományban végrehajtott civilizációs műve csak előmozdíthatja az olasz ügy sikerét és emellett *lehetőség nyilik majd arra is, hogy a szeptemberi olasz emlékirat tételeit a helyszinen igazolják.*

A pillanat rendkívül alkalmas arra, — irja a tudósító, — hogy ilyenféle eljárásmód alkalmazását kipróbálják. A hadműveletek még nem haladtak annyira előre, hogy a vizsgáló-bizottság munkáját gátolják. Ugylátszik tehát, hogy *január 20-án Genfben újabb kivezető út nyilik majd a jelenlegi zsákutcából.*

A *Reuter*-iroda párisi tudósítója a népszövetséggel szoros összeköttetésben álló francia körökből arról értesül, hogy Olaszország maga is javasolja semleges tagokból álló népszövetségi bizottság kiküldését annak megvizsgálására, hogy milyen módon folytatják az abesszin háborút. A bizottság vizsgálata kiterjedhetne az Abesszíniában szükséges társadalmi és gazdasági reformok megállapitására is. Ezzel kapcsolatban történhetnék, hogy újabb békejavaslatokat terjeszthetne a népszövetség elé például Belgium, amely ország a két királyi család közti összeköttetés révén a legközelebb áll Olaszországhoz. Még ismeretlen tényező azonban az, hogy *mennyire volna hajlandó igénybevenni a népszövetség segitségét a négus* és főként hajlandó volna-e Olaszországnak a többi hatalmakkal való együttműködését elfogadni.

Kellős vereség érte Makale közelében az abesszineket

Róma, január 11.

A sajtó- és propagandaügyi minisztérium szombaton a következő 94-es számú jelentést közli a keletafrikai helyzetről:

Badoglio tábornagy táviratozza: A pénteki nap folyamán olasz és eritreai különitményeink jelentékeny ellenséges csapatokat támadtak meg, amelyek a Gabat és Geva folyók összefolyása közelében helyezkedtek el. Ez a hadművelet, amely a tüzérség és a hadirepülés közreműködésével folyt le, az ellenség visszavonulásához vezetett. A menekülő ellenséget különitményeink üldözőbe vették. Az abesszinek súlyos veszteségeket szenvedtek. A mi részünkön egy eritreai altiszt és két aszkari elesett, három tiszt, két eritreai altiszt és három aszkari megsebesült. A hadirepülők az egész hadszintéren igen élénk tevékenységet fejtettek ki.

A meghódolt Hailé Szelasszié Guksza dedzsasz a Tigre tartománybeli olasz politikai hatóságainkkal egyetértésben folytatta harcosainak az arcvonalon küzdő gyalogos különitményekbe, valamint az elfoglalt területeken elhelyezett rendőri különitményekbe való beszervezését.

*

Az olasz hivatalos jelentés cáfolata azoknak a híreknek, hogy az eritreai olasz katonai hatóságok kémkedés miatt állitólag agyonlövették Guksza herceget. A herceg ellen egyáltalán nem merült fel az a gyanú, hogy résztvett volna a tigrei nemesség olaszellenes összeesküvésében. A herceg híveivel együtt a legteljesebb szabadságot élvezi s mindössze annyi történt, hogy az olasz katonai hatóságok bizonyos elővigyázati intézkedéseket foganatositottak a herceg testi épségének védelmére, mert attól kellett tartani, hogy Guksza ellen merénylet készül. Az elterjedt hirek szerint a négus állitólag magas vérdijat tüzött ki annak, aki meggyilkolja az olaszokhoz átpártolt vejét.

Makale, január 11.

Az olasz főparancsnokságnak néhány nappal ezelőtt tudomására jutott, hogy abesszin csapatok korszerű felszereléssel vonulnak a Gabat és Géva patakok folyásának irányába. A főparancsnokság hagyta, hogy az abesszinek tovább folytassák menetelésüket. Csütörtökön az egyik olasz katonákból álló hadoszlop gépfegyverekkel és gránátokkal felszerelve Mai Gibba helység közelében, Makalétól körülbelül húsz kilométernyire délnyugatra, megütközött az abesszinekkel. Ezzel egyidejüleg az egyik eritreai, úgynevezett repülőhadoszlop parancsot kapott arra, hogy vonuljon a Mai Gibbatól nyugatra eső területre, ahol az abesszinek valószinüleg összegyülekeznek majd vereségük után visszavonulásuk során. Ezt a tervszerüen kidolgozott mozdulatot az olasz csapatok a legnagyobb pontossággal végrehajtották és a hadművelet teljes sikerrel járt.

Az olasz katonákból álló hadoszlop ellenállhatatlan lendülettel az abesszinekre vetette magát, akiket azután az olasz tüzérség közreműködésével rövidesen meg is vertek. Az abesszinek ellenállása megtört és kénytelenek voltak visszavonulni nyugati irányban, ahol az eritreai hadoszlop már várta a visszavonulókat. Az eritrealak erős tüzet zudítottak a visszavonulókra, akik azután a kétszeri vereség után fejvesztetten menekültek a környező hegyekbe.

Február 1-ére halasztották a fasiszta nagytanács ülését

Róma, január 11.

Hivatalosan jelentik: A fasiszta nagytanács december 20-iki ülésén január 18-ig napolta el üléseit. A nagytanács ülését most február elsejére halasztották. A fasiszta nagytanács február 1-én, szombaton este 10 órakor ül össze legközelebbi ülésére.

Ezzel a rendelkezéssel az olasz kormánynak arra is meg van a lehetősége, hogy feltűnés nélkül *két alkalommal is megvitathassa állásfoglalását a népszövetségi tanács és a 18-as bizottság döntésével szemben.* Január 30-án ül össze a miniszertanács, két nappal később pedig a fasiszta nagytanács és igy nemcsak a genfi döntéseket van alkalma az olasz kormánynak a minisztertanácson nyugodt megfontolás után számbavenni, hanem *az esetleges olasz rendelkezések hatását is megvizsgálhatja* és további intézkedésekkel kiegészitheti a nagytanács ülésezése alkalmával. Minthogy pedig mind a két alkotmányos szerv ülését előre bejelentették, *elkerülhetővé válik a kedvezőtlen benyomás,* amelyet az országban a tanács sürgős összehivása az esetle-

350 budapesti és vidéki könyvkereskedésben kaphatók Révai tavaszi könyvvására 1936

könyvei, soha nem volt és soha vissza nem térő árakon!

A kapható könyvek jegyzéke:
(amig a készlet tart)

NAGY ÍRÓK — NAGY ÍRÁSOK

	Régi ár	Most
Ambrus: Midás király, bőrk.	22.—	6.—
Dante Komédiája I/III., díszk.	165.—	24.—
Jókai: Az aranyember, kve	16.—	3.80
Szász: A világirodalom nagy eposzai I/II., kve	30.—	9.—
— Költemények és műfordítások, kve	15.—	2.40
Szekfű: A mai Széchenyi, kve		4.50
Tormay: Virágok városa — Szirének hazája, kve		3.—

AZ ÉLŐ VILÁGIRODALOM

Björnson: Arne	3.40	—.80
Conan Doyle: Kettős	3.50	—.20
Dickens: Kis Dorrit I/III. kve	13.50	3.60
Fogazzaro: Daniele Cortis	4.—	—.40
Ibsen: Brand	2.—	—.60
Kinck: A pap	5.—	—.80
Mauriac: A méregkeverő	4.—	—.80
Wharton: Félálomban	5.—	1.—

ZOLA MŰVEI:	Régi ár	Most
A föld	9.—	1.20
A mestermű	6.70	—.90
A pénz	8.50	1.50
Az álom	4.50	1.20
Az emberi dúvad	7.50	1.20
Az összeomlás	9.—	1.50
Családi tűzhely	4.50	1.20
„Hölgyek öröme"	5.60	—.90
8 kötet Zola egyszerre vásárolva		*7.20*

MAGYAR ÍRÓK — MAGYAR ÍRÁSOK

	Régi ár	Most
Ambrus: Giroflé és Girofla	4.50	—.20
— Őszi napsugár	4.50	—.20
Erdős: Pándy György ifjúsága	6.—	—.80
— Római napló	4.—	—.30
Lengyel: Taifun	2.85	—.60
A magyar humor	1.20	—.40

RÁKOSI VIKTOR MŰVEI

Elnémult harangok, díszk.		2.40
Falu meg a város	4.—	—.90
Humoreszkek	4.—	—.90
Kis emberek világa	4.—	—.90
Kóborlások	4.—	—.90
Korhadt fakeresztek, díszk.		2.40
Magyar Iliász	4.—	—.90
Őszi termés	4.—	—.90
Polgárháború — Egy falusi Hamlet	4.—	—.90
Rejtett zugok	4.—	—.90

DOSZTOJEVSZKIJ	Régi ár	Most
A félkegyelmű	9.—	2.—
A játékos	1.10	—.20
Golyadkin úr hasonmása	1.10	—.20
A kamasz	9.—	2.—
Dosztojevszkij özvegyének emlékiratai	12.—	1.80

HÁROM MAGYAR IRÓNŐ	Régi ár	Most
Dénes Gizella: Ezüstnyárfák	4.40	—.60
Ritoók Emma: Gyárfás Sándor két élete	4.40	—.60
Sz.-né Szabó Mária: Éva	4.40	—.60

OROSZ ÍRÓKRÓL

Meier-Graefe:	Régi ár	Most
Dosztojevszkij	7.80	1.—
Fülöp-Miller: Az ismeretlen Tolsztoj	9.—	1.20
Tolsztája: Tolsztoj futása és halála	7.—	1.20

AZ ŐSEMBERTŐL A GÉPEMBERIG

	Régi ár	Most
Maspero: A Kelet ókori népeinek története	12.—	1.50
Gyomlay: A görögök története	12.—	1.80
Geréb: A rómaiak története	12.—	1.80
Borovszky: A népvándorlás kora. Goldziher: Az Iszlám. Egy kötetben	12.—	1.50
Mika: A hübériség és a keresztes hadjáratok	12.—	1.50
Csuday—Schönherr: A renaissance	12.—	1.50
Marczali: A reformáció kora	12.—	1.50
— Az ellenreformáció kora	12.—	1.50
— Az abszolutizmus kora	12.—	1.50
— A francia forradalom és Napoleon	12.—	1.50
— A XIX. század története	12.—	2.80

IRODALOMTÖRTÉNET, MŰVÉSZET

	Régi ár	Most
Benedek: Délsziget	6.10	1.50
Czillich Anna naplója	2.85	—.60
Dóczy: Arany János	2.85	—.60
Kertész: Szállok az úrnak	7.40	1.20
Rubinyi: Mikszáth Kálmán	1.20	—.40
Szendrey Júlia ismeretlen naplója, levelei és vallomása	12.—	1.80
Szini: Jókai	2.85	—.60

TÖRTÉNELEM, POLITIKA

André: Kolumbusz Kristóf	2.85	—.60
Arnaldi: Vörösök és fehérek	1.20	—.30
Carnegie: Napjaink problémái	1.70	—.30
Czernin: Emlékeim Tisza István grófról	1.—	—.20
Eötvös József báró: Beszédek	12.—	1.20
Farbman: „Pjatiletka"	1.80	—.30
Gáthy: A munka társadalma	2.85	—.40
Kray báró: A kabinetiroda szolgálatában	3.40	1.80
Milotay: Az ismeretlen Magyarország	2.85	—.60
Paléologue: Eugénie császárné vallomásai	2.85	—.60

IFJÚSÁGI IRODALOM

	Régi ár	Most
Andersen: A tűzszerszám és egyéb mesék	2.85	—.60
Andersen: Az ábécés könyv és egyéb történetek	2.85	—.60
Andersen: A szélmalom és egyéb mesék	2.85	—.60
Böngérfi: Magyar mondák	2.—	—.30
Gaal: Ezeréves multunkból	2.—	—.50
— Francia háború és szabadságharc	2.—	—.50
— Német világ Magyarországon	2.—	—.50
Hanusz: Dél-Európából	2.—	—.30
— Közép-Európából	2.—	—.30
Morvay: Egy eltemetett város	2.—	—.40
Nemzeti küzdelmek	2.—	—.50
Sealsfield: Tokeah	2.85	—.60
Szerelemhegyi: Római királymondák	2.—	—.30
Sztrokay: Az ördög tanul	4.—	—.40

ISMERETTERJESZTŐ MŰVEK

	Régi ár	Most
Culbertson: A kontrakt bridzs második kék könyve	3.60	1.20
Ifj. Gonda: A fiatal lány otthon	2.20	—.50
Marden, O. S.: Hogyan érünk cél az életben	5.60	1.20
Szegedy: A levélírás művészete	2.—	—.40

HÁROM KÖNYV ASSZONYOKNAK

Magyar uriasszony háztartása	4.40	—.70
Magyar uriasszony otthona	4.40	—.70
Magyar orvosnők tanácsai	4.40	—.70

ORVOSTUDOMÁNY	Régi ár	Most
Dr Moravcsik: Elmekór- és gyógytan	6.—	3.—
Dr. Sellei: A bőr betegségei	15.—	4.—
— Venereás betegségek	4.—	—.60

TECHNIKA, SZAKIRODALOM

	Régi ár	Most
Ardos: Az ékrovás	1.70	—.60
— Batikmunkálatok	2.20	—.80
— Fabeégetések	1.70	—.60
— Fafaragások	2.20	—.60
— Kézügyességi segédmunkálatok	1.70	—.60
Dr. Incze: Rádiótelefon	2.—	—.20
Jalsoviczky Géza: Tűzgépek	11.—	5.—
Loos—Pechány: Szlovák-magyar magyar-szlovák szótár	11.20	3.—
Morva: Cséplőgépek	2.20	—.50
— Villamos csengők szerelése	1.70	—.40
— Telefonok szerelése	1.70	—.40
Schack: A kereskedelmi üzletvitel	16.—	1.20

TUDOMÁNYOS ZSEBKÖNYVTÁR

NYELVTAN, IRODALOMTÖRTÉNET

Albrecht: Kis német nyelvtan	—.60	—.20
Gaal: Kis magyar nyelvtan	—.60	—.20
— Kis magyar stilisztika	—.60	—.20
— Magyar poétika	1.20	—.40
— Magyar retorika	—.60	—.20
Hamvas: Egyetemes irodalomtörténet I—III.	4.20	1.40
Kéky: A magyar irodalom története	1.80	—.60
Pröhle Vilmos: Rendszeres angol nyelvtan	1.30	—.40
— Rendszeres francia nyelvtan	1.20	—.40
Rubinyi: Általános nyelvtudomány	1.20	—.40
Schmidt: Görög nyelvtan	—.60	—.20
— Kis latin nyelvtan	1.20	—.40

GYORSÍRÁS — ZENE

Bódogh: Levelező gyorsirás	1.20	—.20
— Vitagyorsirás	—.60	—.20
Goll: Általános zenetan	—.60	—.20

TÖRTÉNELEM

Cseh Lajos: Magyarország oknyomozó története	1.80	—.60
Stirling: A kereskedelem története	—.60	—.20

TERMÉSZETRAJZ

Cserey: Az állatok természetrajza	1.20	—.40
— Gombaisme	1.80	—.60
— Kis növényhatározó	3.—	1.—
— Lepkehatározó	1.80	—.60
— Növénytani kifejezések	1.20	—.40
— Növények természetrajza	1.20	—.40

MATEMATIKA — FIZIKA

Baumgartner: A fizika története	1.20	—.40
Lévay: Algebra	2.40	—.80
— Algebrai példatár	1.20	—.40
— A sík trigonometriája	—.60	—.20
— Planimetria	—.60	—.20
— Stereometria	—.60	—.20
— Számtan	—.60	—.20
Polikeit: Ötjegyü logaritmustáblák	1.80	—.60

ges genfi döntések után eredményezne.

Az összehívásra kiadott rendelkezésekből azonban az is következik, hogy *a genfi elhatározással szemben az olasz kormány állásfoglalását csak nyolc-tíz nappal később lehet majd megismerni.* Ez az időnyereség az elkövetkezendő helyzet szempontjából rendkívüli fontosságú lehet.

Páris érseke a jogosult önvédelmi háboruról

Páris, január 11.

Verdier bíbornok, Páris érseke, szombaton előadást tartott a Thêatre Parisienben. Előadásában kifejtette, hogy a katolikus egyház tüzesen és kitartóan *csatlakozik a békéért indított kereszteshábarúhoz.* A háború — mondta Verdier — ostobaság és esztelenség. A háború csak akkor megengedett, ha törvényes önvédelemből történik. A jogos önvédelem akkor állhat elő, ha egy népet jogtalanul megtámadnak, s a támadás megsemmisítéssel fenyegeti a nép testi vagy szellemi létét. és más lehetőség nincs a védekezésre.

A bíbornok hangsúlyozta, hogy a pápa az egyházi hatóságokkal együtt szívósan ragaszkodik a békéhez. Az egész világ tudja, hogy az egyház a béke egyik legnagyobb barátja és egyben egyik legjobb őrzője is.

Olaszország kiaknázza Albánia petroleumforrásait

Róma, január 11.

Olaszország megállapodott Albániával abban, hogy ez évtől kezdve *az egész albán petróleumtermés Olaszország rendelkezésére áll.* Ez a mennyiség, hir szerint, több mint ötven százalékban fedezi Olaszország petróleumszükségletét. Albánia, mint ismeretes, nem csatlakozott a népszövetségi megtorlásokhoz s így semmi akadálya sincs a megállapodásnak.

Az albán petróleumforrások kiaknázására külön társaság alakult, az Azienda Italiana Petroli Albania s az olasz állam 70 millió lirát bocsátott a társaság rendelkezésére az Albániában felállítandó petróleumfinomító költségeire. Az albán petróleum legfontosabb lelőhelye a *kuosovai* kátrányvidék, ahonnan *85 kilométer hosszú csővezetékkel* továbbítják majd a petróleumot az adriai tenger partján fekvő *Valona* kikötőjébe. A csővezetéket tavasszal megépítik s ez évben Albánia legalább 50.000 tonna petróleumot szállít Olaszországnak. Később ezt évi 200.000 tonnára akarják fokozni.

Egyébként illetékes olasz körökben újra kijelentik, hogy Olaszországnak mind Keletafrikában, mind az anyaországban oly nagy olajkészletei vannak, hogy ezek *a készletek katonai és gazdasági szükségletekre hosszú időre elegendők.* Ha Genfben elhatároznák az Olaszországba való olajkivitel tilalmát, ez a rendszabály elsősorban a polgári lakosságot érintené. Határozottan visszautasítják azonban azt a felfogást, hogy Olaszország tekintettel nagy olajkészleteire politikailag kevésbbé súlyosnak ítélné az olajkiviteli tilalom kimondását. *Az olajkiviteli tilalom kimondása nagyon súlyos helyzetet idézne elő.*

Anglia arab és afrikai tengerészei

London, január, 11.

Az angol birodalmi honvédelmi tanács elhatározta, hogy a keletafrikai *Mombasa kikötőjét* megerősített hadi kikötővé építi ki. *Egy hónapon belül nehéz ágyúkat, légi elhárító ütegeket, fényszórókat és aknaszedő készülékeket állítanak fel a kikötőben* és önkéntes hadtestet toboroznak a helybeli angol lakosság körében, míg az aknaszedő és őrhajókon *arab és afrikai tengerészeket is fognak alkalmazni* angol haditengerészek vezetése alatt. A költségekhez a keletafrikai kormány is hozzá fog járulni. Hivatalos helyen hangoztatják, hogy az elhatározás a legtávolabbról sem **áll összefüggésben az olasz-abesszin vitával.**

Szobrásznak lenni . . .

A Várbazár barlangműtermeiben egész sereg kitünő szobrászművész húzódik meg. Hatalmas barna papirral beterített üvegajtók mögé rejtőztek, elbújtak a világ elől, műtermüket a hegy alá fúrták. Isten tudja, kinek az ötlete volt, hogy ezeket a kavernákat műtermekké léptessék elő. Fejük fölött a királyi kert domboldala tör a magasba, a pinceszerű nagy rókalyukakat felségesen kirakták téglával, elől ellátták bőven világossággal, de hátul virúl bent a mennyezeten a penész, terjeng a doh és düh, a fák és a növényzet gyökerei áttörnek a téglaboltozaton s az esős évszakokban bőséges függönyeső öntözi a művészek hajlékát. Ahová bemegyek, a barátomhoz, a tolsztoji arcú és termetű Füredi Rikárdhoz, ott is lavórt találok a földön, mert a mennyezet még e téli időben is csurog s a lavór fogja fel az áldott talajvizet, amely a magasból ömlik alá. Meg lehet fagyni ebben a dobsinai gipszbarlangban, ahol a nagyszerű tehetségek egész sora bontogatja ki álmait sárban, agyagban, gipszben, márványban és bronzban. Akárhogy fűtenek, a hegybe vájt üregben didereg az ember s miután a szobrászművészek sora nem a legfényesebb, Füredi Rikárd barátom ráadásul itt is lakik. Felesége francia asszony, langyos éghajlathoz szokott dáma, aki megadással tűri ennek a szibériai fedezéknek szörnyű klímáját. Mentegetődzik, hogy éppen kismosás van a lakásban. A lakást a mennyezetig futó deszkafal választja el a műteremtől, a műteremben sarki hideg van, a deszkafal mögött már úgy Norvégia fagya lengedez. Hogy birják ki? Rejtély.

Füredi Rikárd 32 éven át birtokolja már ezt a műtermet. Nem kell kimenni a ferencvárosi kiserdőbe, ha barlanglakást akar látni az ember. Van itt a királyi vár alatt. Nevét a művész kemény k betűvel írja, nem ch-val (Rikárd!) Felvilágosít, hogy nevében nem fagyott meg keményre a ch, hanem Rákosi Jenő magyarizáló helyesírási divata óta írja így a keresztnevét.

— Igy talán jobb a sorod?

— Oly mindegy, hogy az ember hogy írja a nevét!

Téli kabátunkban állandóan táncolunk, mert lábunk alatt jéghideg a burkolat. Csak a szobroknak van itt jó dolguk, Tomory Pál kalocsai érsek kardra támasztja két hatalmas kezét, Árpád ázsiai kényelemmel trónol egy széken, a roppant hidegben, fent a polcon, atyai szigorral tart ítélőszéket. A szobrásznak műtermében él egész multja, a papírral beszögelt ajtók felső ablakain át is poros gipszarcok néznek ki az utcára, eredeti másuk városok terein, parkokban, aulákban birkózik az időjárással. Senki sem ilyen gazdag, mint a szobrász, ő itt látja mindig maga előtt összes alkotásait. Igaz, hogy egy barlangba összezsúfolva és porréteg alatt, de mégis . . . Kontaktusa saját multjával állandó és folyamatos. Az író, a színész, a zenész mindent szétszór, még a festő is; a szobrász körül mindig jelen van az ifjúság, a férfikor.

Vigasztaló ez?

Füredi Rikárd lemondóan int.

— Megmondta már Rodin, hogy a plasztikának vége volt a reneszánsszal. Elmúlt. Elfelejtenek bennünket. Aki ma ide bejön, elrémítő, hogy mennyire siet, jóformán szét se néz, vagy ha néz, nem lát semmit. Tudod mit jelent ma szobrásznak lenni? . . . Annyit jelent barátom, mint fölösleges embernek lenni. Sose volt irántunk különösebb érdeklődés. A zene: az igen. Az kell. Még a piktura is. De a plasztika? . . .

A nagy hidegben lángragyúlva magyarázza elméletét: azt követelik a szobrászattól, hogy legyen ugyan a formák művészete, de ne beszéljen semmit. Pedig beszélnie kell, beszéd nélkül a szobor semmi. Egyet-egyet szippantva szivarjából fejtegeti, hogy a szobor nem lehet csak a formák játéka. A szobor a magasabb igényeket kell, hogy fejlessze. De lehet itt igényfejlesztésről szó, mikor az egyik dúsgazdag vidéki város azzal utasította vissza a gipszmodell megvételét, hogy abban a városban nem szeretik a „hótt embert". A gipsz nekik hótt ember.

Látom a polcon Pázmány Pétert bronzban.

— Hát ez hogy maradt itt?

— Felajánltam az egyetemnek, de már nem volt kétszáz pengőjük.

Igy maradt vissza Dobronoky Györgynek, az első egyetemi rektornak álló szobra is, az egyetem csak a mellszobrára tudott áldozni. Tisztességesen. Dobronoky György tehát a raktáron áll, az idők végezetéig. Ellenben sok szobor kifutott innen, ebből a fagyos barlangból, régen, a jobb időkben. Tomory Pál Kalocsára, Méliusz Péter Debrecenbe került, Kossuth Pestszenterzsébetre. Lechner Jenővel csinálta meg Jókai siremléket, a Mártiremléket. Ő mintázta a Millenáris emlékműhöz Könyves Kálmánt és II. Lipótot. Párisban aranyérmet nyert egy kandelláberrel, a Vigadóban táncol egy halhatatlan nője s az Erzsébet-téren mosolyog fehér márványban egy másik szép asszonya. Kolozsvárott lerombolták hősi emlékművét, Németboksán a honvéd emlékművet.

A sarokban egy élő hercegnő mosolya vigasztalja az embert a kemény hidegben, a Rezső-téri templom szentjei hintenek szét megbocsátást a terem közepén. A kályhacsövek és a magasban feszülő drótok világában Hunyadi János roppant feje uralkodik egy monumentális bajusszal. Fent a polcokon a Peleskei nótárius kalaplengetve köszönti Mátyás király palotáját, lóhátról, teli kulaccsal. Ugyanitt hetvenkedik Erős Jancsi. Szent Ferenc halhatatlan beszédet intéz a madarakhoz márványban. Mögötte a Garabonciás diák repül sárkányon, igric dalol a várkastély vendégei előtt, jó vacsora reményében. Két pufók kis huszár, mint magyar kapuőr: tüneményes. Oldala mellett Attila lovagol.

Ilyen gazdag anyaggal van itt tele még vagy tíz műterem. Nem tudnak vele mit csinálni. Vevő nem jön, állam és főváros fogukhoz verik a garast. Valami tévhit verte meg a világot, hogy a szobor lukszus. A Várbazár félretolt művészei nagyon elkeseredtek, fel szeretnék rázni a világot.

— Van rá ötletetek?

— Hogyne! De van ám!

— Na mi?

— Májusban Várbazár-kiállitást rendezünk. Kinyitjuk az összes itteni műtermeket. Megőrizve szigorúan a műterem jellegét. Hadd jöjjön a közönség és lássa, hogy mi kincs van itt.

— Képzelem, milyen szép rendet csináltok majd itt.

— Hát egy kicsit jobban kiseperjük a helyiségeket. Nem kell ide disz, cafrang, van itt más! . . .

Májusig ez a Várbazár-kiállítás melegíti majd őket.

Papp Jenő

— **Étvágytalanságnál,** gyomorhurutnál, gasztrikus láznál, bélrekedésnél, emésztési renyheségnél, anyagcserezavaroknál, csalánkiütésnél és bőrviszketésnél a természetes **„Ferenc József"** keserűvíz rendbehozza a gyomor és a belek működését s megszabadítja a testet a felgyülemlett rothadó anyagoktól. Az orvosok ajánlják.

Nyilt levelezőlap

UJ MAGYARSÁG
BUDAPEST
Rákóczi út 30

ÖTVENEZER SZAVAS SZÓTÁR KÉSZÜL SZÉKESFEHÉRVÁRON

Nyilt levelezőlapon írják: Krisch Alajos, a neves turkológusunk most rendezi sajtó alá Székesfehérváron török-magyar-német szótárát, amely körülbelül ötvenezer szót fog tartalmazni. A szótár nyelvészek számára készül, de a gyakorlati igényeket is ki fogja elégíteni. Krisch tizenöt évig dolgozott a szótáron és mivel tudja, hogy nálunk aránylag kevesen foglalkoznak a török nyelvvel, azért készített török-magyar-német szótárt. A német rész lehetővé teszi, hogy nemcsak a német, hanem más nyugateurópai országokban is elterjedjen a magyar nyelvész kitünő szótára, amelyhez hasonlót Németországban még nem adtak ki. Az a körülmény, hogy a szótárnak magyar része is van, nagyon sok külföldi nyelvésznek felkeltheti érdeklődését a magyar nyelv iránt és határozottan propagandisztikus értéke van.

FESTETICS SÁNDOR GRÓF SPORTREPÜLŐ LETT

A nyilaskeresztesek egyik vezére, Festetics Sándor gróf országgyűlési képviselő, tudvalevően nagy sportbarát. Birtokán már évekkel ezelőtt megalapította a dégi sportegyletet, levitetett több fővárosi csapatot is, s egész „komoly" mérkőzések folytak a dégi pályán. A futballcsapatban Festeticsen kivül fiai is résztvettek, kisgazdákkal, a vidéki intelligencia sportkedvelő tagjaival együtt rugták a labdát. Most egyik olvasónk írja, hogy Festetics Sándor gróf sportrepülő lett. Szorgalmasan veszi a repülőórákat Mátyásföldön, kitünő sikerrel halad és hetenként máris többször repül Budapesttől Fehérvárig. A pilótaigazolvány megszerzése után gyorsjárású, olasz sportrepülőgépet szándékozik vásárolni.

CSENDÉLET A KISKOCSMÁBAN

Lapunk egyik barátja írja: Ünnepek után nehezen zökken vissza az ember a közönséges napok szolid kerékvágásába és — tagadás ne essék — a mai napig sűrűn látogatom magam is a budai kiskocsmákat. A multkorjában parázs vita keletkezett a szomszédos asztalnál. A rövidség okából csupán a párbeszédet közlöm itt, ami két cimbora között lefolyt:

— Aztán szolgáltál te a háborúban? nyavalyás?

— Meghiszem azt! Voltam olyan legény, mint te, édes egy ecsém.

— Aztán hol szolgáltál? A bakáknál?

— Nem.

— A tüzéreknél?

— Nem.

— Csak nem a huszároknál?

— Nem.

— A császárvadászok . . .

— Az sem.

— Hát akkor hol a fészkes fenében? Repülő voltál?

— Nem.

— Utász?

— Utállak — hangzott meggyőződéssel.

Mire a két cimbora egymásra nézett. Eleinte dühösen, aztán mosolygósan, végül is egymás nyakába borultak.

VADASZAT ESTERHÁZY TAMÁSNÁL

Kedves Uj Magyarság! Esterházy Tamás gróf devecseri birtokán pénteken nagy vadászat volt, amelyen Albrecht főherceg, Sztranyavszky Sándor, az országgyülés elnöke, Jékey Ferenc, veszprémi főispán, sok arisztokrata és megyei előkelőség vett részt. A vadászat kitünő hangulatban folyt és szokatlanul jó eredménnyel járt. Az egyik vadászvendégtől sikerült megtudnom, hogy Esterházy Tamás gróf súlyossá vált anyagi ügyeit egyik pápai ügyvéd akarja rendezni, aki jelenleg svájci pénzcsoporttal tárgyal és állítólag a tárgyalások eredménnyel kecsegtetnek.

CSAK BRIDZSEZŐK OLVASSÁK!

Kedves Uj Magyarság! Bridzsjátékos vagyok, de bevallom, szégyenlem magamat, hogy a jellemnevelés helyett bizony csalafintaságra szokik az ember a mi nemes kártyasportunk üzése közben. Ezért már előre kérem, lehetőleg úgy közölje az alábbi történetet, hogy azt csak bridzsező kollégák olvassák, nem pedig olyanok, akiknek lelke még tiszta a sipizmus határán járó ravaszkodásoktól. A multkorjában előkelő társaságban voltam, politikusok között. Alig helyezkedett el a társaság, négy képviselő felesége — az egyik báróné — máris helyetfoglalt a bridzsasztal mellett és ránk ügyet sem vetve, játszottak rendületlenül. A hangulat emelkedett volt, különösen akkor, amikor a báróné indító licitjére partnere bemondta a hat kört. Terítés után kissé kellemetlenül tapasztalta a báróné, hogy „csak" a kőrkirály fekszik az asztalon, a kördáma tehát valamelyik ellenfélnél van. Izgatottan ült a helyén és nem tudta, melyik oldalról csalja elő a kördámát. Hibás számítás esetén nemcsak a kis szlemmet nem csinálja meg, hanem legalább 2-őt bukik. Háta mögött álltam, amikor — úgylátszik — mentő ötlete támadt, mert a következő hallatlan kijelentést tette:

— Ja, angyalom, hogy el ne felejtsük, írd fel mindjárt a négy honneurömet!

— Négy honneur? Te tévedsz, angyalom, a király az asztalon fekszik, — hangzott balról a felelet.

A báróné nem követett el semmiféle szabálytalanságot, mégis sikerült kivennie az ellenfelekből, hogy melyiknél van a kördáma. Kis hebegés, bocsánatkérés — és abszolut biztos hivás után a báróné természetesen a játékot megnyerte.

MDK

Füredi Richárd, szobrász

közösen tervezett Körösföi Kriesch Aladárral és Lechner Jenövel. Emlékmüvük nem csak plasztikailag gazdag, de festöileg is, bizonyos ösmagyar hangulatot áraszt.
II. dijat nyertek.
Illusztr. 1001.1.

A Rákóczi-sirenlék. -Vasárnapi Ujság.1909.48.sz.
56.évf. 999-1002.1.

Füredi Richárd

Kéjes Pesti Hírlap

1938 június 14.

A Rá
lye
k

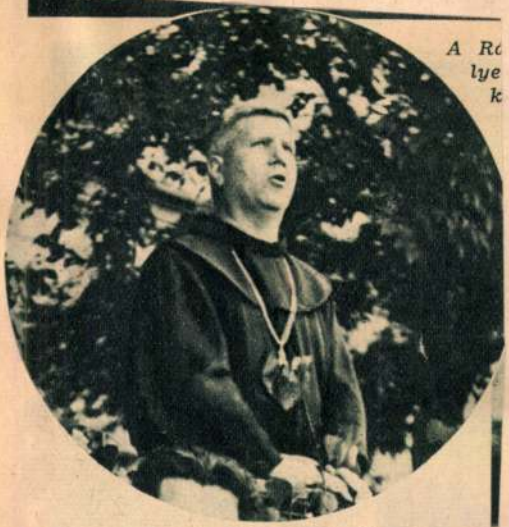

Zadravec István tábori püspök ünnepi beszédet mond Kalocsán Tomori Pál érsek szobrának leleplezésén. Alsó kép: a Tomori-szobor, Füredy Richárd szobrászművész alkotása.

rás fölszen-
nond. Jobb-
része volt.

nöke. Lent: John G. Winant, a Nemzetközi Munkaügyi Hivatal uj igazgatója.

Füredy Richard

II., MARGIT-KÖRÚT ...

Leleplezték Tomori Pál kalocsai érsek szobrát

(Felvételeink a Képes Pesti Hirlapban.)

Kalocsa, jun. 13. Vasárnap leplezték le Tomori Pál kalocsai érseknek, a mohácsi ütközet fővezérének, a főszékesegyház és a hittudományi főiskola közötti virágos téren álló bronzszobrát. A szobor *Füredy Richárd* alkotása. Tomorit barátcsuhában ábrázolja, amint egyik kezében buzogányt tart, a másikkal kardjára támaszkodik s elszántan néz a messzeségbe.

A város *lobogódiszbe* öltözött. Az ünnepségre külön filléres vonaat jött Kalocsára s idegyültek a járás vitézei, leventéi, valamint a vidéki küldöttségek is. Tizenegy órakor megérkezett a térre gróf *Zichy Gyula* érsek, *P. Uzdóczy Zadravetz István* és dr. *Horváth Győző* püspökökkel. A kiséretükben levő előkelőségek sorában ott voltak: vitéz *Endre László* alispán, dr. *Margittay Lajos* mohácsi, dr. *Fekete Imre* halasi, dr. *Farkas Géza* kalocsai polgármesterek és még számosan.

A Hiszekegy és *Biró Imre* szavalata után *P. Uzdóczy Zadravetz István* ny. tábori püspök avatóbeszédet mondott. Rámutatott arra a hazafias és katolikus lelkületből fakadó erőfeszítésre, melyet *a nemzetvédő munkában teljesen magára maradt Tomori fővezér fejtett ki.* Ez a szobor *mementóként álljon előttünk* — hangoztatta az ünnepi szónok — és ne csak azt a hitünket erősitse meg, hogy *amint a mohácsi vészből is volt feltámadás, mostani elesettségünkből is talpraállunk*, hanem *inditson hódolatra a katolikus Anyaszentegyház iránt is*, amely annyi áldozatkészséggel sietett bajbajutott nemzetünk segitségére.

Majd a hatóságok képviselői megkoszorúzták a szobrot, amelyet dr. *Farkas Géza*, Kalocsa polgármestere vett át. Befejezésül a testületek és egyesületek elvonultak az emlékmű előtt. Délben közös ebéd volt a kaszinóban, délután pedig népies tornabemutató zárta be a napot.

Pesti Hirlap
1938 jun. 14.

Füredi Richárd, szobrászm. MDK

a homlokzat és külső szobor díszek egyik alkotója.

L.: Képek és szobrok a királyi palotában.
Magy. Ip.müv. 1905. 168.l.

FÜREDI RIKÁRD szobrászmüvész dekorativ és figurális szobrászmüvei

LECHNER JEMŐ épületein:

Együtt tervezett és felállitott siremlékek a "KULATÁR" nevü, müvészi siremléktervező mühelyükben: Rákoskereszturi zsudótemetőben: Misner sirbolt
Adler sirbolt
Paulheim sirbolt 1911
Jókai siremlék 1925
Lendvay " 1929
Lemberkovics siremlé
Kautz Gyula 1909
Kolbinger család 1915

Kerepesi uti temetőben:

Csengeri Dezső siremlék /19o6/
Scheuring család /1911/

Majolika emléktábla Rózsahegyi szinmüvész budai villáján. /1924/

Farkasréti temetőben:

Viraágh Béla sor
Hoepfner Quido ne 190
Kienast gyermek sir

Magyaróvárott : Cserháti siremlék

Továbbá számos rajtárukból szállitott márvány siremlék "Szomorufőz","Letört rózsa","busuló galambok" st tipus

Szobrászmunkák :Sárospataki Allami Tanitóképző /1912
Aranyosmaróti iskolaépület
Székesfővárosi Elemér utcai iskola /191o/
Mészöly utca 4 bérház /191o/
Kisjános utcai bérház /19o7/
Ereklyés Országzaszló /cimerek, bronz turul és gyermekalakok /
1918-19-i Vértanuk Emléke Hungária alakja és az emlékmü háts. oldalán hétfejü sárkánnyal viaskodó hős
Hősi emlék epitáfium a Bölcsészkari egyetemi épületben
" " A Nemzeti Muzeum előcsarnokában.
Magyar cimer és emblémák a nyiregyházai rendőrség székházán.
Majolika emlámák a Mester utca 36 sz Fővárosi bérházon
Gyermekfigurák a Somlói uti Novák villán
" " a Pasréti uti Pettovics viloán és arch. dekoi- tektonikus ráci.k.

½ méteres angyalalakok Bernini után az 1838 évi Nemzetközi Eucharistikus Kongressus főoltárán
m² drb Evangelista relief a Ferenc József Emléktemplom kupola-pendentifjén /193o/
Honfoglaláskori motivumok felhasználásával stukkodekorációk a Ferenc József Emléktemplom belsejében.
Lechner Jenő portré mint gyámkő a Hermina uti Apácatemplom homlokzatán. /1931/
Kasetta-és fries rekiefek az Eskü uti volt Medgyaszai-Szinhár előcsarnokában és nézőterén/1918/
Restaurálta Monti Rafael gipszmodelljét a Nemzeti Muzeum timpanon Csoportjáról /1927/
Bua és Magyarország cimerei a Bécsi kapun/Ostrom utáni ujjáépitéskor elpusztultak lévén nem ujittattak met

Szökőkut medence a budapesti Állatkert Arena uti bejárá-
3 drb mellvédrelief tánál/A talapzatán volt "Természet-anya" szobrát eltá-
A Ferenc József volitották,tulzottan naturalistikus volta miatt.
Emléktemplom 3 angyalalak a Hermina uti Apácatemlom főkapuján
szószékmellvédjén Imádkozó angyalok a Ferenc József E,léktemplom oratorium-erkélyeinek konzoljain
Ugyanott Szt János bronzszobor a keresztelő kuton
Ugyanott a Szt József és Jézus Szt Szive oltárszobrok

Füredi Rikard

FÜREDI RIKÁRD szobrász, szöletett Budapesten 1873-ban, meghalt ugyanott 1949-ben. Atyja a budapesti operaház zenekarának volt tagja. Füredi Stróbl Alajos mütermében tanult és mintázó segitő társa is volt. Csaknem teljesen az ő keze munkája Azany János szobrának Toldija és a Fővárosi Vigadó termében volt rokoko táncosnő gipszfigurája, melyek magukon is hordják füredi egyéniségét. Az Ezredéves emlékmü bronzszobrai közül Könyves Kálmán, II. Lipót és I. Ferenc József legelsőbben felállitott szobrát Füredi mintázta. Debrecebben Melius Péter ,Szegeden Ipolyi Arnold, Kalocsán Tomori érsek bronzszobrai az ő müvei. Madách Imre szobrának és a Tavasszal cimü müvének gipszmodelljei a Szépmüvészeti Muzeumban vannak. 19o8-ban Tóth István szobrásszal és Lechner Jenő épitésszel "Kulatár" cimen a Várbazárban müvészi siremlékmodellekből kiállitást rendezett, azzal a célzattal, hogy temetőinkből kiküszöbölje a sivár obeliszkkultuszt. Lechner Jenővel haláláig szoros munkaközösségben állott és együtt számos XXgX siremléket állitottak fel. Nagyobbszabásu siremlékek: az Adler és Misner sirboltok az izrelita temetőben Rákoskereszturon, a Paulheim családé és a Jókai siremlékek a kerepesi uti temetőben. Ezenkivül nagyszámu siremléket állitanak készáru raktárukból, melyben terveik szerint márvány emlékmüveket tartottak. Lechner Jenőnek épitészi müködésében is társa volt. A Ferne József -templomban a négy evangelista pendentif reliefjeit, a szószék mellvédjének dombormüveit mintázta, ugyanott a Szt Ferne és Jézus Szive oltárok szobrait is ő készitette. A templom dekoratiu szobrászmunkájában a honfoglalás kori magyar motivumok nyomán ő mintázza a diszitményeket. A Hermina uti zárdatemplom portikuszának kőbefaragott angyalalkjait Főredi mintázta. Mennyezeti relirfeket és frizeket mintázott a volt Eskü uti Medgyaszay:szinházban. Füredi-lechner müve a bpesti Bölcsészkari épületben és a Nemzeti Muzeumban a Hősök emlékmüve. Számos mellszobrot faragott és öntött bronzba a Nemzeti Muzeum és a Pázmány -egyetem termei számára. Az Állatkert Trena ut bejáratánál levő Lechner Jenő tervezte XXX vizmedencén egykor egy a Természetanyát ábrázoló kőszobra állott, melyet tulzott naturalisztikus volta miatt később eltávolitottak. A Vécsey utca tengelyében állott Vértanuk emlékmüvén Füredi mintázta a Hungária alakját és a sárkányoló csoportot. Dijazott Pályatervekkel szerepelt a Szabadságszobor, az Erzsébet királyné emléalmü tervpályázatain ugyancsak Lechner Jenő épitésszel társulva. Utolsó müve egy hatalmas Attila emlékmü modellje volt, melyet a Vérmezőn való felállitásra szánt,melynek modellje aMagyar Müszaki Muzeumban Kassán rekedt. Az albertfalvai plébánia templom számára a keresztut 14 stáció dombormüvét mintázta. Mötermében volt egy másfél életnagyságu Petőfi szobor ,melynek sorda is,e ertetlen. Föredi ötletes mintázó volt, XXXXXXXXX

A Mezőgazdasági Muzeum homlokzatának párkányszobrai közül a Kertészleány bronszszobra Füredi müve.

/Kismarty-Lechner Jenő dr/

Füredi Rikárd

nobrász.

A Szentiványéji álom a Margit-szigeti szabadtéri szinpadon

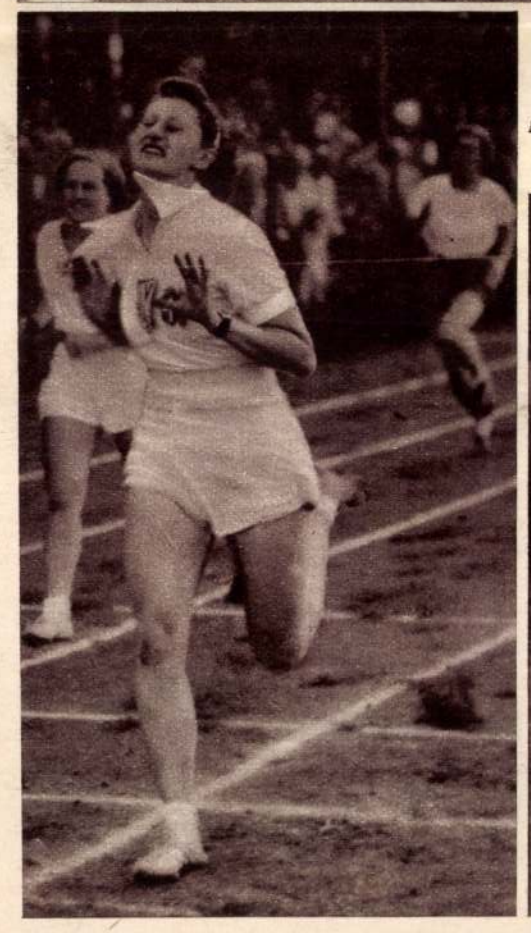

AZ MTK JUBILÁRIS ATLÉTIKAI VERSENYÉRŐL

Az olimpiai bajnoknő, az olasz Valla kisasszony, a verseny sztárja, fölényesen győz a 100 méteres sikfutásban

A 10.000 méteres sikfutás mezőnye. Elölről a negyedik Szilágyi a győztes, mellette Virtanen. A finn óriás feladta a versenyt

1938 junius 14

ÚJ MAGYARSÁG
képesmelléklete

Vitéz Imrédy Béla miniszterelnök az országos frontharcos szövetség vezetőségi értekezletén

A miniszterelnök beszél. Balján Takách-Tolvay József gróf, jobbján Bobory György

Keitel Vilmos tüzérségi tábornok, a német véderő főparancsnokságának főnöke junius 14-én Budapestre érkezik

A miniszterelnök Rátz Jenő honvédelmi miniszter és Takách-Tolvay gróf országos elnök kíséretében ellép a frontharcos zászlók sorfala előtt

A máltai lovagrend kongresszusa Budapesten

A máltai lovagrend tagjai ünnepi istentiszteletre vonulnak a Budavári Koronázó templomba: a lovagrend zászlója az ünnepi menetben

A lovagrend „dame d'honneur"-jei fekete ruhában, fekete fátyollal, kezükben a hagyományos legyezővel...

Chigi Albani herceg, a máltai lovagrend nagymestere József főherceg, a magyarországi máltai lovagok szövetségének elnöke kíséretében a Névtelen Hős emlékkövének megkoszoruzása után távozik a Hősök-teréről

Magyar táncok a KDF hamburgi kongresszusán

Leleplezték Tomori Pál szobrát Kalocsán

A diszemelvényen (balról-jobbra,: Zadravetz István tábori püspök, Zichy Gyula gróf kalocsai érsek, Horváth püspök, vitéz Endre László alispán, Mosonyi nagyprépost, Margitay mohácsi polgármester

Tomori Pál, a hős érsek szobra

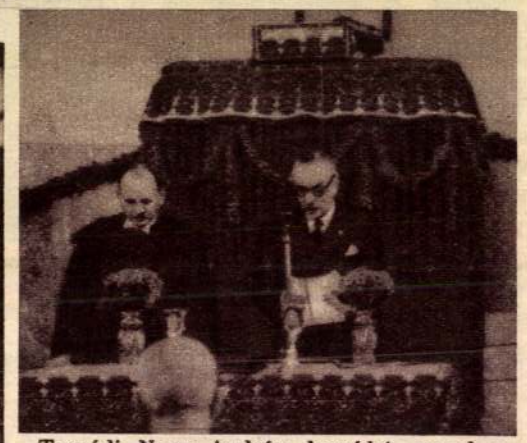

Tasnádi Nagy András beszédet mond a fasori református templom huszonötéves jubileumán. Mellette Szabó Imre főesperes

ELFOGTÁK A FLORIDAI GYILKOS GYERMEKRABLÓT

Florida mocsaraiban keresik az elrabolt gyerek holttestét. Baloldalt fent: Jimmy Cash, az áldozat. Jobboldalt: Franklin Pierce McCall gyermekrabló beismerő vallomást tett

A hollandi trónörökös pár vendégül látta a környék öreg embereit. Julianna trónörökösnő megmutatja kisleányát vendégeinek

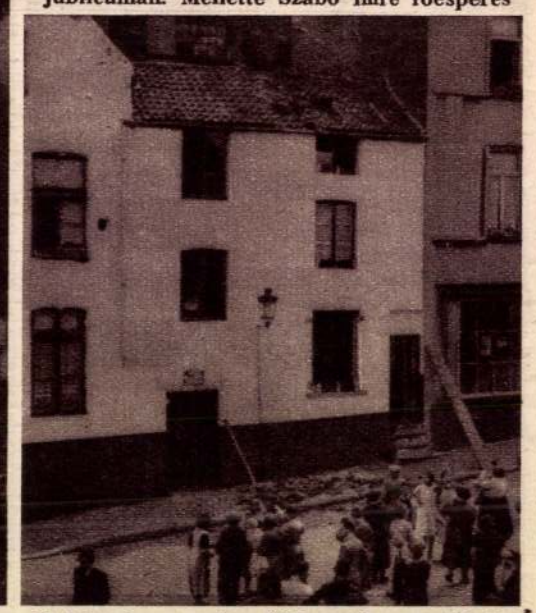

Belgiumban erős földrengés pusztított. Több brüsszeli ház lakóit kilakoltatták

Füredi Richard

vzobrán

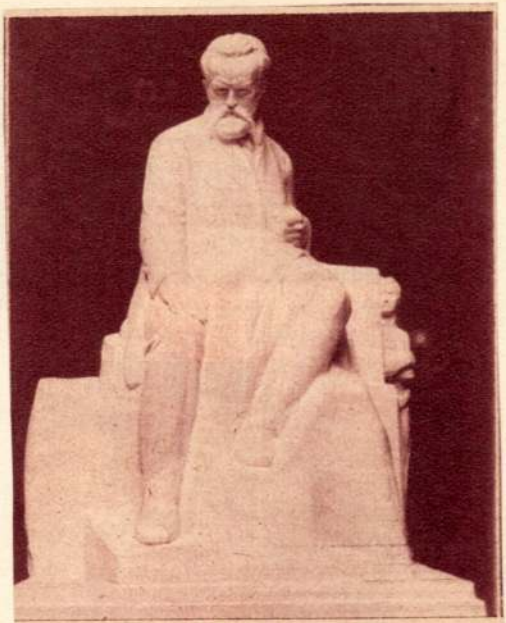

Füredi Richard: Madách

Magyarság

1934 I. 14.

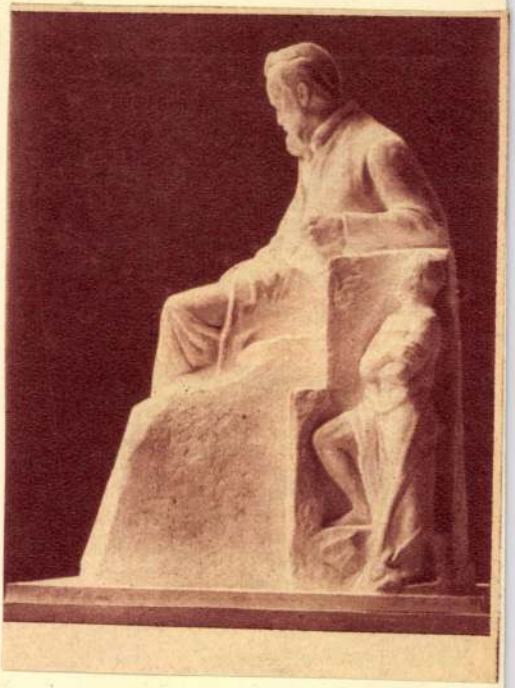

Füredi Richárd

Paulheim-család
síremléke

Repr.

Petrik Albert: A
budapesti kerepesiúti
temető II. Építő Ipar
1912. 447. l.

FÜREDI RICHÁRD: KERTI SZOBOR
Az Erzsébet téren

BERÁN LAJOS: HATVANI-KAPU EMLÉKTÁBLA
Az Országos Casino palotájának falán
Erdélyi-Fotó felvétele.

Szerkesztésért és kiadásért felel: **Dr. Gyöngyösi Nándor**
Elek-nyomda Budapest, VII., Vörösmarty ucca 5.
Felelős vezető: Elek L.

Füredi Richard

az alábbi oltár,
szabrait fenti ~~Ezzitelle~~

íród

Vállalkozók tapja

1938. máj. 19. (Az
eucharisztikus kongresz-
szus főoltára és tribün-
jei a Hősök-terén!)
Képekkel

~~2139. A. F. Maulbertsch:~~

2139. Judit és Holofernes (Ju

A bethuliai özvegy deréki
visszanéz. ~~Jobbjával~~ Kardját át ka
baljában pedig kendő ~~tart~~ van. Haj
ruhája kivágott. ~~kendője kék~~. A
szolgálja tünik fel.

Pergament, méretei 35.3
Delhaes István hagyatéká
Átvétetett 1902: I. 12-é

904:IV.27.

MDK

Füredi Richárd szobrászművész

Rózsahegyi Kálmán szinművésznek nemzeti ajándék gyanánt épült villán az emléktáblát Lechner tanár tervei szerint készitette. Repr.

Tér és Forma, 1928. I.évf. 5.sz. 170.lap

(Führer) M. D. K

FÜREDI Richard szobrász

Bp. Várpalota tónetérem teraszának korlátján álló szoboralak

Tanc

Ybl Buda 268, l. 276.

M. D. K.

FÜREDI Richard szobrász

Bp. Várpalota kupola szoborcsaport

Alkotmány

Ilit

(közösen Damkó Józseffel

Kriszsinavárosi nánu díszlépcső pihenő diszitésére barokk apród Maria-Teresia kebli testőr

Ybl Buda 267, 276, l.

A Szépművészeti Múzeum grafikai kiállításából. Hazatérés Oroszországból. Theodore Géricault kőrajza 1818-ból

Bevezették egy kellemes irodába, ahol egy ugyancsak kellemes úriember igen barátságosan fogadta.

— Ne haragudjék kérem, hogy ide fárasztottam. Parancsoljon rágyujtani. Önt talán meg fogja lepni az, amit mondani fogok. De üzletember vagyok és üzletembertől nem szabad rossz néven venni semmit. Megenged egy kérdést? Jó állása van önnek?

Péter rábámult, aztán őszintén és szégyenkezve felelte:

— Sajnos, nincs semmiféle állásom.

Az igazgató úrnak tetszett ez a váratlan fordulat.

— És mégis milyen jóízűen tud nevetni, — dörmögte barátságosan. — Hát még hogyan tudna kacagni, ha állása volna. Nos uram, én hajlandó vagyok önt álláshoz juttatni.

— Nem értek az ön szakmájához, — vallotta be Péter szokott élhetetlen őszinteségével.

— Ó, kérem, nagyon könnyü dolga lesz. Nem kell hozzá semmiféle szakértelem. Önnek nem lesz más feladata, csak egyszerűen nevetni fog.

És megmagyarázta, mit akar. Szabó úr olyan ellenállhatatlan lendülettel, olyan magával ragadó erővel tud kacagni, hogy aki ezt a kacagást hallja, annak vele együtt kell nevetnie. Az igazgató figyelte ma, hogy milyen hatással volt a közönségre a Szabó úr nevetése. Együtt nevettek vele az emberek, eleinte csak kevesen, aztán mind többen és ha Szabó úr harsogó, remek, dionysosi nevetése felhangzott, nevetett az egész terem. Ez kérem, egy kincs, egy ilyen nevető tehetség. Ezt nem szabad kiaknázatlanul hagyni. Ezzel pénzt lehet keresni. Ebből a nevetésből meg lehet élni. Ez a nevetés kész siker. Ha egy humoros filmnél egy ilyen nevető ember ott ül a nézőtéren és nevet, akkor nevetnek vele a többi emberek is és akkor a film jó film, mert „harsogó derültséget keltett a nézőtéren". Az igazgató úr tehát hajlandó szerződtetni mozijába naponta mind a három előadásra Szabó úr nevetését.

— Nem értem, — dadogta Szabó Péter megzavarodva. — Nem értem.

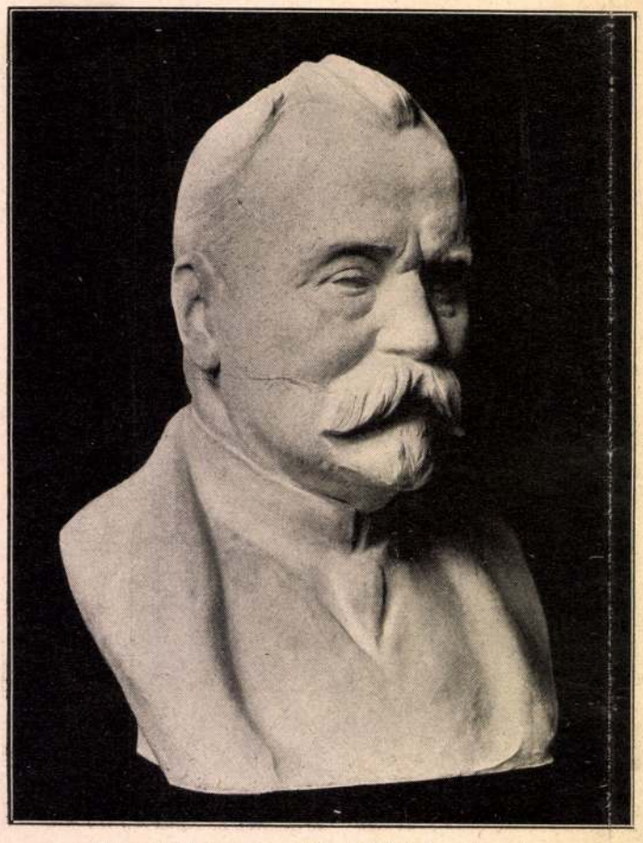

Rákosi Jenő képmása. Füredi Rikárd szoborműve

— Oly egyszerű. Ön beül minden nap minden előadásra, mindig más és más helyre és ha vidám film kerül sorra, nevet. Olyan jóízűen, mint ma. Miután a mi műsoraink mindig olyanok, hogy az egyik fele a műsorunknak vidám, önre minden nap szükségünk lesz. Ezen nincs mit gondolkozni. Ön is belátja, hogy ez az állás, amely tulajdonképpen kizárólag csak szórakozás, olyan pompás, amit nem lehet visszautasítani.

Péter habozott. És úgy érezte, ez az egész dolog a végzet hatalmas újjmutatása, Istennek kegyes jósága, ki utolsó pillanatban íme utána nyult még egyszer. Igen, ezen nem lehet gondolkozni. A dolog kissé furcsa, kicsit megalázó is talán, de végre is... nem lehet visszautasítani.

És Péter leszerződött nevető embernek a mozihoz.

IV.

Eleinte néhány napig nem volt semmi baj. Péternek nem volt oka panaszra. Nagy fizetést ugyan nem kapott, de ez éppen elég volt ahhoz, hogy fenntartsa magát. Kényelmes állás volt, szó sincs róla. Egyszerűen beülni egy jó fotelbe délután és estig nézegetni, mi történik ott a vásznon és nevetni, amikor nevetni lehet valamin.

De hamarosan rájött arra, hogy ez a nevetés kissé fáradságos, amikor az ember már negyedszer, ötödször látja ugyanazt és amikor már egyáltalán nem új az, amin nevetni lehet. És amikor erre rájött, akkor hamarosan rájött arra is, hogy nemcsak fáradságos, hanem egyenesen kellemetlen, utálatos, sőt gyűlöletes munka, — igen: munka, nagy és nehéz munka nevetni olyasmin, amin már tízszer és hússzor nevetett az ember. Nevetni harsogva, vidáman, ellenállhatatlanul, robbanó erővel, amikor az ember legjobban szeretne ásítani egy nagyot.

Hetenként pontosan huszonegyszer kell végignéznie ugyanazokat a képeket és hatvanhárom órán keresztül kell riadt figyelemmel lesni, mikor következik egy kép, egy mondat, amelyre neki muszáj, igen: muszáj hangosan és szívből felnevetnie.

Harmadik héten Péter érezte, hogy mindez nemcsak kényelmetlen, fárasztó és kellemetlen, hanem elviselhetetlen, rettenetes!

Annyi azonban bizonyos, hogy újból nem volt kedve meghalni. Az élet ittmarasztalta és most, kínlódva és vergődve új foglalkozása gyötrelmeiben, makacsul kezdett ragaszkodni az élethez. Olgára gondolt, egyre csak Olgára és az, hogy őrá gondolhatott, volt az egyetlen segítsége, amikor nevetnie kellett.

De meg lehet-e nősülni erre az állásra? Egyáltalán: honnan vegyen annyi bátorságot, hogy odaálljon Olga elé és megmondja neki: van foglalkozásom, feleségül is vehetlek, de ez és ez a foglalkozásom...

És eszébe jutott, hogy megint élhetetlen. Hiszen ez a mostani kétségbeejtően vidám foglalkozása arra mindenesetre jó, hogy különbeni szabad idejében folytassa a hajszát igazi és rendes és hozzá méltó állás után. Tehát ezt fogja cselekedni. Hiszen csak délután van dolga, egész napja különben szabad.

És útnak eredt ujra, hogy keresse e világ rideg kőfalai közt azt a rést, amelyen emberhez méltón megközelítheti a sóvárgott boldogságot.

Most aztán kétszeresen terhesek voltak a napjai. Egész nap lótott-futott, szimatolva, mint a vizsla, megalázkodva és százszor és százszor újra megalázva barátoktól, ismerősöktől és ismeretlenektől és sehol semmi eredmény, sehol semmi remény. Holtfáradt volt mindig, amikor alkonyattal beült abba a székbe, amely új és új, minden nap megismétlődő szenvedést jelentett számára.

Így ezt nem lehet birni tovább! És egy napon, amikor már azt hitte, most igazán végkép kifogyott minden lehetőségéből annak, hogy régi álmai módjára élhessen ezen a földön, elhatározta: szégyen ide, szégyen oda, holnap mégis csak elmond mindent Olgának, megmondja neki, hogy ő semmi más, csak egy ember, aki nevet. Hogy minden képességéből, tudásából, küzdelméből, rátermettségéből, férfiasságából ennyi maradt meg csak neki: a nevetés és ebből kell élnie. Ha Olga szereti, megérti őt. Ha pedig nem, nos akkor...

Ez a végső elszántság öntött bele némi erőt, különben ismét rettenetesen fáradt volt. Pedig ma premiére van, új műsor, nagy műsor, amelytől a direkció igen sokat vár, amiből kéthetes műsort akar, — ma sokat és nagyokat kell nevetnie.

Péter beült hivatalát jelentő székébe a terem sarkában és szabályszerűen, hűségesen és ellenállhatatlanul nevetett. Állkapcsa remegett és sajgott az undortól és gyűlölettől, de nevetett, nevetett, mert mi mást tehetett volna! A műsor vidám fele tehát nagyszerűen lepergett és következett a második rész, a nagy dráma, amelynél Péternek nem volt semmi szerepe. Legalább kifujja magát egy kicsit és erőt gyüjt ahhoz a szörnyű szerephez, mely egy félóra mulva megint kezdetét veszi.

A terem elsötétült, a zene lágy és sejtelmes szomorúságot zengedezett és a forróságban és csendben ekkor Péterrel megtörtént élete legnagyobb szerencsétlensége: rettentő kimerültségében elnyomta az álom.

Nem aludt sokáig, az ideges, kimerült emberek mély és rövid álma volt ez, amelyből felébredve, nem tudja az ember, mi történt vele és hová került. Így járt Péter is. Tíz percnyi vagy negyedórai mély és mozdulatlan álom után egyszerre csak hirtelen felébredt. Kábán meredt maga elé, első pillanatban fogalma se volt róla, hol van és mit csinál. De a jól

Uj Idők 1927. XXXIII. 14. sz. 368 (Rákosi Jenő kép

Füredi Rikárd

Füredi Rikárd: Attila szobor
Füredi Riccairdo: Statua di Attila

Csikássy

Füredi Richard

Készítette az alábbi szinház empire-stilü reliefjeinek mintáit.

Figáró. 1918. szept. 25. (Séta a Medarasszay-szinházban)

A szinházzal együtt elpusztultak 1945-ben Bpest ostroma alkalmával.

Füredi Richárd

„T. Halmi Margit," mellszobor, terrakotta

Magyar szinészportrék 2. Cenner Mihály: Festmények, szobrok, domborművek a XIX. század. Budapest, 1966. katalógus, 481.

Füredi Rikárd

ill. Damkó József hérítette a Hit (angyal 2 figurával) és az Alkotmány (angyal koronával és két férfi) nobovcio-portrait, melyek a budai palota kupolatombus-falának nyugati oldalán lévő edikula-építményekben voltak elhelyezve

Czagány István: A budavári palota és a Szent György téri épületek. Bp. 1966. Müszaki k., 194 l., 214 kép.

66. l.

Füredi Rikárd

készítette a budavári palota „B" épülete mellvédhorlátján elhelyezett 2 Táncosnő alakját. /Nyugati homlokzat./

Czagány István: A budavári palota és a Szent György téri épületek. Bp. 1966. Műszaki k., 194 l., 212 kép

73-75.l.

MDK

Füredi Rikárd

A Medgyaszay- (Orion) Szinház nézóteréről, a dombormüvek Füredi Rikárd müvei. Repr.

Magy. Iparmüvészet, 1928. 58. lap

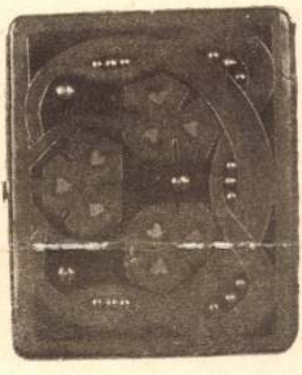

∘∘∘ SZIVARTÁRCÁK ∘∘∘

FARAGÓ ÖDÖN RAJZA UTÁN

KÉSZÍTETTE TULL VIKTOR.

MINTÁZTA FÜHRER RIKÁRD. °

°°° BRONZBA ÖNTÖTTE °°°

A BESCHORNER-FÉLE ÖNTŐDE

Füredi

Magyar Iparművészet

1900. 128. l.

FÜREDI Richárd

a Miklós tári iskola szobrait lénitette

ld. Erdei 1991 68

453-4800

gyűjteményét a múzeumnak ajándéko
zökkenőmentesen illeszkedett az ott
anyagba: ugyanúgy volt passzpartuzva,
lyan kemény fedelű, jól záródó, fél
nagyobb dobozokban volt tárolva, mi
meglévő múzeumi anyag.

Majovszky Pál 1871-ben született Beszterce
1935-ben halt meg Budapesten, ahol élet
Diákkori emlékeim szerint családja Madá
ládjával állt rokonságban, hiteles adatom erre nincs,
zem, milyen jól ismerte és mennyiszer emlegette Az e
diáját. 1894-től a Vallás- és Közoktatásügyi Miniszté
gozott, ahol Lippich Elek utódaként a művészeti osztá
rült. 1902-től szerepel kritikusként több fővárosi lap

Korán kezdett metszeteket gyűjteni, néhány képet
olyan, nálunk alig ismert festőktől, mint Andreas Zo
seli Gallen-Kallela, akikkel feltehetően barátságban
200 darabot alig meghaladó metszetgyűjteményét u
Szépművészeti Múzeumnak ajándékozta 1914-ben, a
tős rajzgyűjteményre tett szert. A század első évtizedé
valaminő családi örökséghez jutott, és elhatározta, ho
egészében olyan rajzkollekció vásárlására fordítja, a
an egészíti ki a múzeum akkor igen soványan dotál
nyét. Szakértőként a grafikai osztály vezetőjét, Me
kérte fel, és vele együtt vásárolta Párizsban 1911 és
mintegy 260 rajzot. A gyűjtemény nagyobb részét fra
rek művei alkotják, nyilván ők álltak a legközelebb
ízléséhez. E vásárlás a 19. század egészét átfogja, a
fele művészeitől, főleg Delacroix alkotásaiból is siker
ló példányokat szerezni; az impresszionizmus képvis
dig alig van olyan, aki ne szerepelne méltó alkotással
gyűjteményében, akár festő, akár szobrász legyen is.
rítkozott ezekre, a nálunk akkor gyűjtési szinten telje

ÉVI EREDMÉNYE" CÍMŰ CIKKELYHEZ.

ETETT PÁLYAMŰVEK.

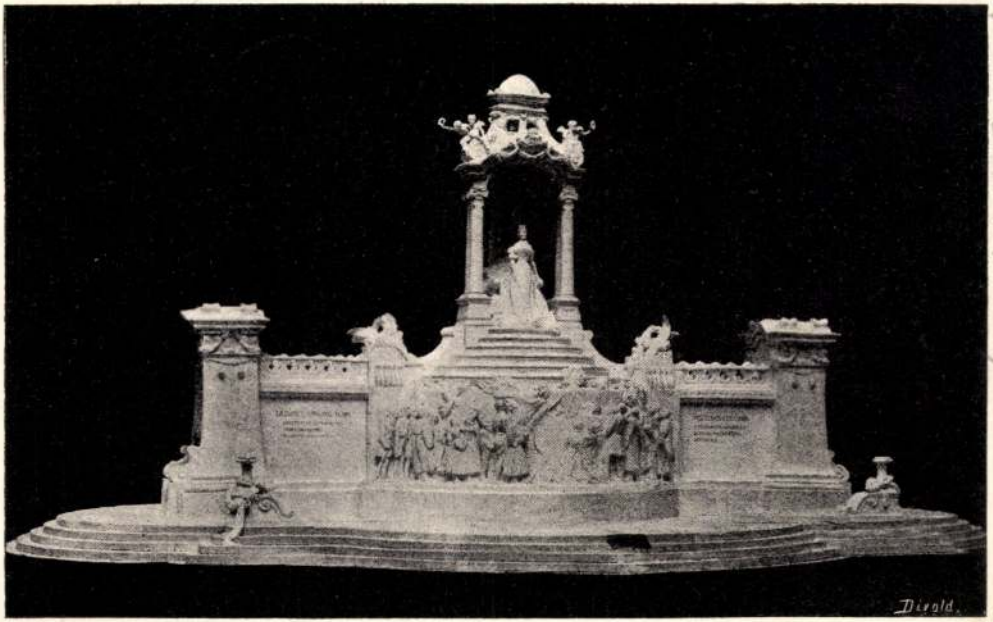

Építész: Förk Ernő.

Szobrász: Füredi Ignác.

Füredi Richárd MDK

szobrász

Toborffy Géza: A M.Kir.Mezőgazdasági Muzeum épületcsoportjának mütörténelmi vonatkozásai. Bp. é.n.

Füredi Richárd
szobrász

Molnár Miklós: Várbazár. Szinházi Magazin. 1939.aug.7. (Képekkel.)

Füredi Rikárd

Füredi Rikárd: Leányka

nak hívják, — akkor megint egy n
megkapó dologra kell gondolnunk, a
ezen a néven egy másik leány is s
kespearenél, még pedig nem kisebb
Romeo és Juliában. Ott nem jön k
padra, mert ő az a leány, akibe R
mielőtt Juliával találkoznék. De míg
féle személyleírás nincs a drámában
mondják, hogy halványbőrű és fek
zán nem lehet szó véletlenről. Mind
mind a kettő elmés, kegyetlen, feh
szemű, tehát szakasztott olyan, mint
nője.

9.

Ezek azonban idáig csak célzás
— azt lehet mondani árnyalatok.
azok a művek, amelyekben a fekete
a dráma hősnője jelenik meg? V
pearenek ilyen drámái, s ha vann
nyítható, hogy a saját egyéni élmén
hogy az a nő, akit leír: ugyanaz, akit
tékenyen, boldogtalanul, szerencsé
esve szeretett ugyanakkor, amikc
csülte, legyalázta az asszonyt is csa
ségéért, állhatatlanságáért, önmagát
relmeért, érzékenységéért, gyengeség
ségéért, szakasztott úgy, mint ezt
teszi?

10.

A kérdésre könnyű a felelet.
két nőalakja van, akik eltagadhat
viselik a szonettek fekete hölgyénel
vonásait. Itt is elegendő a szonet
vetni a drámák megfelelő soraival
meggyőző és kétségbevonhatatlan e

Az almafa

Irta: Jules Lernina

Jacques nem volt rossz ember, csak egy kicsit heves természetű és nem igen tudott ellenállani pillanatnyi gerjedelmeinek. Szorgalmasan hallgatta a jogot, tanulmányozta Schopenhauer filozófiáját és a legnagyobb nehézségek között tengette életét. Minthogy pénze nem igen volt, órákat adott, de így is alig volt mit ennie.

Határozottan nem volt rossz ember. De a megélhetés bajai súlyosan nehezedtek rá és néha olyan hangulatok áldozata lett, melyek — amint látni fogjuk — a szélsőségekig ragadtatták el.

Egy nyári este üres hassal és üres zsebekkel kóborolt Páris utcáin. És emellett különösen bosszantotta, hogy pénztelensége miatt azon a kiránduláson sem vehet részt, melyet barátjai másnapra terveztek. Igy érkezett el a külvárosokon át az aubervilliers-i sikság hosszú, kopár országútjáig, mely úgy hatott a sötétben, mint egy krétával húzott, egyenes vonal.

Különös szerencsétlenségére az eső is kövér cseppekben kezdett hullani és dörgött szakadatlanul. Jacques nem volt gyáva ember, nem is félt s a folyton ismétlődő villámlásokkal sem sokat törődött. Hanem az eső, mely az anyagi viszonyaihoz mérten nagyon is értékes ruháját egészen átáztatta, komoly gondokat okozott neki. Az úttól sem jobbra, sem balra egyetlen védett helyet sem lehetett látni. Végül — milyen szerencse — egy fát vett észre, egyedül álló, kissé meghajlott almafát, mely úgy nézett ki, mint egy berugott ember, akinek félrecsúszott a kalapja. Jacques örömmel üdvözölte a fát és lombozata alá húzódott meg.

A vihar folyton erősödött. Jacques, aki bizonyára nem volt rossz ember, erős keserűséget érzett a sors ellen. Ilyen dolgok csak vele történhetnek. A természet is haragszik rá. Ökleit rázta abba az irányba, ahol az eső különösen sűrű barázdákat mutatott, melyek úgy csillogtak a sötétben, mint az acél, mintha csak a színházban látná.

*

Becc! Brr! Micsoda kutyaidő! Egy másik ember érkezett az almafa alá, szitkozódva; háttal Jacques-nak állott, akit nem vett észre. A jóltápláltság lerítt róla. Lókereskedőnek látszott, aki éppen üzletet kötött, mert fogai közt mormogta: kedves dolog... és a semmirevalók... még inni is adtak nekem... miután a lovat és kocsit otthagytam. Most ebben az időben gyalogolhatok haza pénzzel a zsebemben!

Jacques nem volt rossz ember. Ezt újra ismételnünk kell, mert e pillanattól fogva jogos kételyek emelkedhetnek a karakterével szemben.

Miután hallotta, hogy a másik ember dadog magában és egy udvariasan feltett kérdésre sem válaszol, lassan a háta mögé lopózkodott, megragadta a torkát és megfojtotta azt. Miután ez megtörtént, kivette a halott zsebéből az oldaltárcáját, a pénzt a saját zsebébe tette át, eldobta a tárcát, s minthogy már késő volt, elindult Páris felé.

Az almafa, mely az egész dolog lefolyása alatt meg sem mozdult, most követte őt.

Nem mindennapi dolog, hogy egy almafa kövessen valakit, aki éppen egy másik embert fojtott meg. Jacques-ot aki e fölött meglepődött, szintén nem lehet tehát félénkséggel vádolni.

Mikor az országúton hallotta, hogy a gyökerek csúsznak mögötte, visszafordult és látta, tisztán látta, hogy jön — a fa.

— Ugyan — mondta, — bizonyosan képzelődöm. A megszokás hiánya. Majd elmulik.

Folytatta tovább az útját, s a fa is követte őt tovább.

— Vagy én bolondultam meg, — mondta magában Jacques, — vagy ami történik, egy eddig még föl nem derített természeti erőnek a megnyilvánulása. Különben mindjárt meglátjuk, mert a vámhivatalnokok, akik bizonyára nem őrültek meg, csak nem fognak átengedni egy almafát a kapun.

A vámházikónál azonban a hivatalnokok nyugodtan nézték a dolgot s az almafa sem látszott izgatottabbnak miattuk. És Jacques az almafával, egyik a másik mögött, mentek tovább Páris utcáin.

Jacques újra gondolkozni kezdett.

Most már bizonyos, hogy az almafa csak a lelkiismeretfurdalásnak látható formája, mint Banco szelleme a Macbeth-ben, vagy a kormányzóé a Don Juan-ban. És ez a képzelődés annál különösebb, mert én semmiféle lelkiismeretfurdalást nem érzek. Ez az almafa, úgy látszik, nem ragaszkodik a hagyományokhoz. Nem baj; pénzem van, jól fogok aludni s az almafa is a régi helyén lesz holnap reggel. Elhibáztad a hatást, öregem!

Jacques különben nyugodt ember volt, aki mindig hozzá tudott alkalmazkodni a körülményekhez.

Dr. Cholnoky Jenő.
(Füredi Richárd dombormüve.)

Pásztortűz 1930 június 1. Kép

Miután megelégedéssel számlálta össze a zsebében levő pénzt, gyorsította a lépteit. Nem a fa miatt, melynek gyökerei fáradhatatlanul haladtak utána, hanem azért, hogy előbb dobhassa magát az ágyba.

Megérkezett a hoteljéhez. Az ajtó előtt kérdezte magától, hogy az almafa is be fog-e vele menni, s már majdnem sajnálkozást érzett iránta, mikor a lakásához vezető szűk folyosóra gondolt, melyben az ágai bizonyára össze fognak törni.

Csöngetett, kinyilt az ajtó és újra bezárult. Az almafa künt maradt. Jacques mosolygott, nem azért, mintha az almafa zavarta volna őt. Inkább a tulajdonosnőre gondolt, aki nem szivesen látja, ha éjjel mással jön haza az ember.

Szobájában gyertyafénynél megállapította, hogy nyolcszáz és egynéhány frankot hozott haza csak aranyban és ezüstben. Többé nem állott üres zsebekkel.

És egyszerre csak szemrehányásokat tett magának, hogy nem is gondol többé az almafára, amely végeredményben igazán nagy tapintattal játszta bosszúálló szerepét. Félrehúzta a függönyt és íme a járdán ott sétált föl s alá legnagyobb nyugodtsággel az almafa. Jacques még azt is látta, amint udvariasan meghajolt két rendőr előtt, akik előtte haladtak el.

Jacques lefeküdt és aludt reggelig.

*

Kilenc óra felé megébredt. Öklökkel ütötték az ajtaját. Barátai jöttek, hogy a kirándulásra hívják. Jókedvűen nyitotta ki az ajtót, s amíg öltözött, vígan szőtték a terveket. Azután nehány aranyat tett a zsebébe és örömtől sugárzó arccal ment ő is le.

Az almafa, mely tisztelettelljesen várta a járdán, követte őt, mint egy szolga a gazdáját. Jacques, akinek nem voltak előítéletei, még mosolygott is rá, mint egy régi ismerősre.

Szeretetreméltó lányok vártak a fiatalemberekre. — Minthogy reggel volt, vermutot ittak, amint illik. Mindent Jacques fizetett és közben egy aranyat is mutatott, amit hurrá-val üdvözöltek.

Pincér — mondta Jacques — adjon az almafának is egy vermutot.

A pincér, aki nem értette őt meg, mérges arcot vágott. Jacques hangosan felkacagott. Különben is úgy tetszett neki, mintha az almafa ágaival visszautasító mozdulatot tett volna. Kétségtelenül mértékletes volt az almafa, legalább is reggel nem ivott szeszes italt.

Vitatkoztak, hogy hova menjenek, végül is Nogent sur Marne mellett döntöttek. Jacques azt mondta, hogy ő fizeti a kocsit a Bastille-ig. Mindannyian el voltak ragadtatva.

Na? Most hosszú lépésekre lesz szükség, mondta Jacques az almafának és öklével barátságosan oldalba lökte.

Amíg beszálltak a kocsiba, az almafa hidegvérüen a járda szélén maradt, azután ő is mozogni kezdett és követte a kocsit.

Jacques a kocsi hátuljára támaszkodva nézte ezt. Egyszerre csak ijedten felkiáltott, mert az almafát majdnem elgázolták. Szerencsére még idejében kitért.

De mi van veled? — kérdezték a jókedvű barátnők.

— Ne nyugtalankodjatok, megvan az almafám.

— Megvan az almafája! Megvan az almafája!!!

Az állomásnál az almafa is ott volt. Jacques félt, hogy kegyetlenség ennyire megerőltetni az almafáját, melyet most már — becsületszavára — komolyan szeretett. De rövidesen megnyugodott. Az almafa — ilyen semmirevaló — jegy nélkül is bement a perronra és szokásához híven a kocsi ajtaja mellé állott. Olyan volt, mint egy gárdista, mely fejedelmének kocsiját kiséri.

Jacques csak az almafával volt elfoglalva, s így teljesen elhanyagolta bájos barátnőit. Egyik közülük, aki őszinte rokonszenvvel viseltetett iránta, enyhe szemrehányásokat is tett neki ezért.

— Te bizonyosan az almafára is féltékeny vagy, — válaszolt Jacques kacagva.

Ó almafa! Ó almafa! Egy épen népszerű dal végső strófájának zenéjére énekelték és hozzáköltöttek egy pár vastagabban hangzó verssort is. Jacques félt, hogy megsértik az ő almafáját. De ez megőrizte angolos nyugalmát.

A kiszállásnál borzasztó tolongás volt. Nem sok hiányzott ahoz, hogy Jacques is elveszítse az almafáját. De semmi sem kellemesebb, mint ha a tömegben olyan barátot keres az ember, aki magas növésű. Jacques látta, amint legnagyobb ügyességgel vergődött át minden akadályon és elfoglalta a szokott helyét. Igazán megbizható almafa volt.

Egy vendéglőbe mentek a Marne partján. Jacques kissé kellemetlenül érezte magát, nem volt-e illetlen, antidemokratikus dolog, mint igazi egoista, szépen elhelyezkedni a terrászon és hagyni, hogy az almafa hátrahajtott ágaival egyedül sétáljon az úton.

Mégsem mert fölállani.

*

Ó bolond könnyelműség! Ó ezüsthangú kacagása az ifjúságnak! A beszélgetés mind élénkebbé vált s azt mind több borral öntözték vígan. Minthogy Jacques épen sokat nélkülözött, különös élvezetet talált az ivásban. Többet is ivott, mint amit elbírt, de ez már így van. Az ember nem mindennap fojtott meg az előző estén egy lókereskedőt és nincs mindíg egy almafája, mely a vendéglő előtt vár rá. Túlzott vígadozása annál megbocsáthatóbb volt tehát, mert barátai és barátnői lépést tartottak vele.

Nagylelkűen egy pohár pezsgőt dobott az almafa ágai közé.

Egy csónakot! egy csónakot! Menjünk a farkasszigetre!

— Nem, nem! — kiáltott ijjedten Jacques — lehet, hogy nem tud úszni . . .

— Ki?

— Az én alm . . .

Almafa! Almafa, nagyszerű! Brávó!

Jacques elvörösödött egy kissé, érezte, hogy ezek az emberek nem értik őt meg. Az almafára nézett, mintha tanácsot kérne tőle és úgy tetszett neki, mintha a fa egy vízisétától nem is félne, valószínűleg a gyökereit akarja megnedvesíteni. A csónak elindult. A fa engedelmesen szintén leszállt a partról a vízbe és minden komolykodás nélkül követte a csónakot, Jacques nem vesztette el a szemei elől, készen állott arra is, hogy szükség esetén kihúzza a vízből.

*

Estére Jacques rettenetesen berugott. Odakiáltotta barátainak: untattok mindannyian. Társaságotok megöl engem, itt hagylak és megyek tovább az almafámmal.

Kikacagták, megpróbálták visszatartani, de hiába. A nők mérgesen harapták ajkaikat. De nem törődött velük, a hálátlan.

Beállott az éjjel. A meredek part mellett ment tovább almafája kiséretében. De bárhogy is szégyelte, be kellett vallania, hogy borzasztóul szédül. Lealacsonyultnak érezte magát a fa előtt, mely nem ivott semmit és mindíg egyenesen, sőt egy kissé mereven tartotta magát.

Jacques szégyenletesen tántorgott alig pár centiméternyire a meredek part szélétől. Minthogy támaszték szükségét érezte, az almafához közeledett és dadogva mondta:

— Barátom vagy, engedd, hogy rád támaszkodjam.

És rátámaszkodott. De a teste nem talált ellenállásra; megtántorodott, legurult a szakadékon a vízbe és elmerült.

Az almafa, mely egyedül maradt, visszatért Aubervilliers-be

Fordította Lakatos Imre.

MDK

Füredi Rikárd

Lechner Jenő: Az eucharisztikus főoltár.

Művészet, 1938. 18-19.sz. 76.lap

MDK

Füredi Rikárd

A sárospataki tanitóképző intézet szobrász munkáit Füredi Rikárd végezte.

Lechner Jenő: A sárospataki állami tanitóképző intézet új épülete.

Épitő Ipar - Épitő Művészet, 1914. Jan.11. 14-16.lap

Füredi Richárd, szobrászművész (1873-1947).
Zwickl András: A szegedi Dóm tér.

Füredi Richárd: Ipolyi Arnold, fehér mészkő, 135 × 125 × 42 cn, 1930

Művészet, 1988. ~~[illegible]~~ 3-old.

FÜREDI RICHARD, éremművész

Gáty-Goldmann Fülop 1921-ben az általa elérhető összes magy.szobrász-éremművésztől ~~emarcképet~~ megrendelte emarcképüket 100+100 mm.plakettben.A gyüjt a MNM.-ban van. 116.drb.

A sorozathoz tartozó emarcképplakettek:

FÜREDI RICHARD,Felirat:FÜREDI.-MNM.-100+100 mm.Leirás HP. 2380. 30.old

GOSZTONYI JANOS: Magyar szobraszok és éremművészek emarcképplakettjei 24.old

AZ ÉREM, XXXII.évf. 1975.-1. Bp. 1975

FÜREDY RICHÁRD, éremművész

Gáty-Goldmann Fülöp 1921-ben az általa elérhető összes magy. szobrász-éremművésztől megrendelte önarcképét 100+100 mm. plaketten.-A gyüjt. a MNM.-ban van. 116.drb
A sorozathoz tartozó nem önarckép plakettek:
FÜREDY RICHÁRD.-Felirat:DONÁTH/Gyula/FÜREDI.-MNM.-100 100+100 mm.-Leirás:Ltsz.:41/963/104. 32.old

COSZTONYI JÁNOS: Magyar szobrászok és éremművészek önarcképplakettjei 24.old

AZ ÉREM. XXXII.évf. 1975.-1. Bp. 1975

MDK

Füredi Rikárd, szobrász

Pesti Vigadó szobrai. 1859-65.
Mezögazdasági Muzeumot is disziti szobra. 1896.
Ugyancsak az Igazságügy Palotát. 1906.

Bajó Gyula: Budapest ujabbkori épületszobrászata. Bp. 1943. Pázm. P. Tud. Egy. dolgozatai. 61.1. 63.1.

Füredi Richard

„Polonaise" c. szobra a Vigadó nagy-termében az oldalfalak félosztopáin elhelyezett szobrok között volt ~~elhelyezve~~ eredetileg.

Czétényi Pirosla: A megújult Vigadó

Budapest 1980/5 a citket lásd: Feszl-nél

MDK

Füredi Richard szobrász

Gyáripar c. műve a Felsőházi társalgóban.

Zámborszky Ilona: A Magyar Országház. Bpest. 1937./képekkel./ 131.l.

MDK

Füredi Rihárd

A kongresszusi főoltár figurái Füredi Rihárd elgondolásai.

Lechner Jenő: Az Eucharisztikus főoltár.

Művészet, 1938. 18-19.sz. 75-76.lap

Müvészi díj: Tóth László-féle családi
Hobolt pályázat

Művészi díj: Rákóczi síremlék-pályázat
Füredi Richárd

Művészet VII. évf. 1908. 128. l.

Művészi díj: Sírkőtervek

Füredi Rikárd.

Művészet V. évf. 1906. 57, 61. l. repr.

Füredy

szobrász

Klebelsberg-emlékkiállitás - Mücsarnokban - szoborral szerepel. Négy reformátor szobrának egyike Debrecenben.

Magyarság
1933.II.12.

MDK

Füredi Richárd szobr.

Képzőművészet 19[illegible] 1931. 42.sz. 155. l. képek

MDK

Füredi Richárd szobr.

Képzőművészet 1931. 42. sz. 156. l. képek.

Füredi P.

felvételei illusztrálják

a Budapest c. folyóirat 1969. 11. számát.

36, 37. l.

Füredi P.

és mások felvételei illusztrálják

a Budapest c. folyóirat 1969. 1o. számának cikkeit.

36-37.l.

Füredy Richárd

— **(Vasárnap leplezik le Tomori Pál érsek szobrát Kalocsán.)** Pünkösd előtti héten érkeztek meg Kalocsára a kis park közepén felállitandó *Tomori*-szobor talapzatának hatalmas kövei és már hozzáfogtak a talapzat felállításához. E munka elkészültével a városba érkezett a rendkivül kifejező szobor alkotó művésze, *Füredy* Richárd, akinek utmutatása mellett helyezik a bronzöntvényből készült szobrot a talapzatra. A szobrot ünnepélyes keretek között vasárnap, junius 12-én fogják leleplezni, mely alkalommal az avató beszédet P. *Uzdóczy-Zadravecz* István m. kir. titkos tanácsos, ny. tábori püspök mondja. A város nevében dr. *Farkas* Géza polgármester veszi át a szobrot.

Nemzeti Ujság

1938. junius 8.

40/1938.sz

Műemlékek Országos Bizottsága

Tekintetes

E l n ö k s é g é n e k

Budapest.

MDK

Fügedi Richárd

Képzőművészet 1930. 34. sz. 205.l.

IDŐJÁRÁS

A hüvös tengeri levegő eddig csak kisebb tömegekben tudott beszivárogni a Kárpátok medencéjébe és ezért csak az ország nyugati határszélén állott be lehülés és főleg a Dunántulon, valamint az északi hegyvidéken léptek fel helyi jellegü zivataros esők. Vasárnap a napali felmelegedés a Dunántulon 27—30, az Alföldön általában 30—32, Debrecenben 34 fokot ért el. Több helyen lépett fel mérsékelt erejü zivatar néhány milliméter csapadékkal. Hétfőn a nyugati határszélen már gyengült a déli felmelegedés, Sopronban csak 22, Szombathelyen 25 fokot mértek. Keleten azonban tovább tartott a hőség 30—32 fok déli hőmérséklettel. Ez annál kellemetlenebb volt, mivel a levegő nedvességének emelkedése fülledtté tette az időt. Helyi zivatar ismét sok helyen alakult ki, Sopronban 6, Egerben 15, Békéscsabán 2 milliméter eső esett és más helyeken is hullott jelentéktelen csapadék. Az időjárási helyzet szerint a zivatartevékenység naprólnapra fokozódni fog és a lehülés nyugat felől tovább terjed, kedden azonban a Tiszántulon tovább tart a fülledt, meleg idő.

Nyugateurópában és Középeurópa legnagyobb részén, a Kárpátok medencéjének kivételével, rendkivül hüvös és többnyire csapadékos az időjárás. Franciaországban és Németországban a hőmérséklet körülbelül 10 fokkal alacsonyabb, mint nálunk. Olaszországban is esős és hüvösebb az idő, a Balkánon viszont tovább tartott a száraz hőség 30 fokot meghaladó felmelegedéssel.

B. N.

•

A Meteorológiai Intézet jelenti junius 13-án este 9 órakor.

Budapesten a hőmérséklet 23 Celsius fok, a tengerszintre átszámitott légnyomás 758 milliméter, mérsékelten emelkedő irányzatu.

Várható időjárás a következő huszonnégy órára: Mérsékelt szél. Helyenként záporeső, zivatar. A meleg északon és nyugaton csökken.

Eljegyzés:

Zilahy Margit székesfővárosi tisztviselőnő és *Károlyi* László okl. rajztanár jegyesek.

Erőss Ilonkát (Győr) eljegyezte *Mispál* István okleveles mérnök (Eger).

Házasság:

Szebeszlói Svachulay Daisy és *Orbánhegyi Olbert* Emil junius 15-én, délután 6 órakor tartják esküvőjüket a Margit-körúti Szent Ferenc-rendi plebániatemplomban.

Halálozás:

Özv. rendesi *Bárány* Sándorné szül. *Bagoss* Julia ny. tanitónő junius 11-én életének 89-ik évében Budapesten elhunyt. Temetése junius 13-án délután volt a Kerepesi-temetőben.

Barczen Gyula m. kir. kormányfőtanácsos, ny. székesfővárosi tanácsnok junius 12-én elhunyt. Temetése junius 14-én, kedden délután 5 órakor lesz a Kerepesi-temető halottasházából.

Németh Andor, Jászladány római katolikus főkántora junius 9-én életének 52-ik évében Jászladányban meghalt. Temetése junius 11-én volt a jászladányi temetőben.

Hétfőn reggel a Kerepesi-temető kápolnájában *Acél* József lelkész gyászmisét mondott néhai *Pakots* József iró, országgyülési képviselő lelkiüdvéért. A kis kápolna ebből az alkalomból teljesen megtelt az elhunyt családtagjaival és barátaival.

Özv. pacséri *Kanovits* Zoltánné, született *Szentes* Ferike junius 13-án hetvenhat éves korában meghalt. Temetése junius 15-én, szerdán délután 6 órakor lesz az ujpesti régi temető halottasházából.

— (Darányi Kálmán ny. miniszterelnöknek átadták Székesfehérvár jubileumi emlékplakettjét.) *Csitáry* G. Emil székesfehérvári polgármester vasárnap Balatonfüreden felkereste *Darányi* Kálmán ny. miniszterelnököt és a város közönsége nevében átnyujtotta a Szent István-jubileumra készitett ezüstplakettet. Egyben hálás köszönetet mondott *Darányi* Kálmánnak a város iránt tanusitott jóindulatáért. *Csitáry* G. Emil a mult hét végén jubileumi ezüstplakettet nyujtott át *Fabinyi* Tihamér ny. pénzügyminiszternek, vitéz leveldi *Kozma* Miklós v. belügyminiszternek, a Magyar Távirati Iroda elnökigazgatójának és az Országos Vitézi Szék vezetősége tagjainak.

— (Szebeny Antal emlékezete.) A budai társaskörök, kaszinók és egyesületek minden esztendőben junius 13-án kivonulnak a farkasréti temetőbe, hogy megemlékezzenek *Szebeny* Antalról, a Szabadpolgári Párt egykori vezéréről, aki a keresztény nemzeti gondolat előharcosa volt a kilencszázas években. A budai polgárság idén is nagyszámban jelent meg a farkasréti temetőben, ahol *Szebeny* Antal sirjánál először a *Budai Dalárda* a magyar Hiszekegyet intonálta, majd dr. *Andor* Endre ny. államtitkár mondott emlékbeszédet. A Himnusz eléneklése és *Szebeny* Antal sirjának megkoszoruzása után az egybegyültek dr. *Platthy* György volt országgyülési képviselő és *Szigeti* János volt országgyülési képviselő és felsőházi tag sirját keresték fel és sirjukon elhelyezték a régi budai szabad polgárok virágait.

Egy egész város leégett Lettországban

Riga, junius 13.

A Lettország keleti részén a szovjetorosz határ közelében fekvő ötezer lakosnyi *Ludsen* városban szombaton óriási tüzvész pusztitott, amelynek a város egyharmada áldozatul esett. 212 ház égett le, köztük hét középület, két templom, a katonai laktanya és a rendőrség székháza. Több mint száz ember sulyosan megsebesült, kétezer ember pedig hajléktalanná vált. A tüz a belvárosban pusztitott és csak nehéz munkával lehetett továbbterjedését megakadályozni. A leégett katolikus templomban igen sok értékes festmény és kegytárgy pusztult el.

— (Londonba érkezett Barcza György követ.) *Barcza* György, az uj londoni magyar követ Londonba érkezett. A Victoria-pályaudvaron vitéz *Marosy* Ferenc követségi tanácsos, továbbá a londoni magyar követség tagjai és Sir William *Goode* üdvözölték a követet, aki a sajtófényképészek ostroma után a követségre hajtatott.

PAX? REX? FIX? 58-38-28
GUTMANN SAROK – RÁKÓCZI-ÚT 12.

— (Bornemisza miniszter Kaposvárott megtekintette a Légoltalmi Liga vándorkiállitását.) Kaposvárott vasárnap alakult meg a Légoltalmi Liga helyi csoportja. A megnyitást megelőzően Kaposvárott a Légoltalmi Liga vándorkiállitását mutatták be. A kiállitáson megjelent *Bornemisza* Géza iparügyi miniszter és megszemlélte a tanulságos kiállitás egész anyagát. Délután a kaposvári szinházpalotában került sor a Liga alakuló gyülésére. Az alakulógyülést *Barcsay* Ákos, Somogy-vármegye főispánja nyitotta meg. Vitéz *Magay* Béla ny. ezredes ismertette az alapszabályokat és részletesen szólt a Liga céljairól. *Tegnap kellett volna* — mondotta vitéz Magay —, *ma az utolsó óra, holnap már késő lehet.* Lépjen be mindenki a Légoltalmi Liga tagjai közé! A nagy tetszéssel fogadott szavak után Barcsay főispán kimondotta a Liga kaposvári csoportjának megalakulását, majd a közgyülés *Bornemisza* Géza iparügyi minisztert egyhangulag védnökké, *Barcsay* Ákos főispánt elnökké, *Füleky* Dezső táb ornokot, *Stephaich* Pál alispánt és *Kaposváry* György polgármestert tiszteletbeli elnökké, vitéz *Magay* Bélát ügyvezető elnökké, *Ravaszdy* György ny. alezredest gazdasági hivatali főnökké, titkárrá pedig vitéz *Wenczely* Béla ny. főjegyzőt választotta meg. A megnyitó ünnepségen az Országos Légvédelmi Parancsnokságot *Fónagy* János vezérkari őrnagy, a Légoltalmi Liga országos központját pedig *Demeter* Lajos ny. huszárezredes képviselte. Az alakulással kapcsolatban megrendezett vándorkiállitás mintegy tiz napig marad Kaposváron.

SZ
SZIGETI SZABADTÉRI SZINPAD

— (Villásreggeli a távozó argentin ügyvivő tiszteletére.) A Budapestről távozó Felipe Chappe argentin ügyvivő tiszteletére báró *Apor* Gábor rendkivüli követ és meghatalmazott miniszter, a külügyminiszter állandó helyettese hétfőn délben a Dunapalota-szállóban villásreggelit adott, amelyre hivatalosak voltak *Muguiro* spanyol követ, bárcziházi *Bárczy* István magyar királyi titkos tanácsos, miniszterelnökségi államtitkár, továbbá a külügyminisztérium főbb tisztviselői.

— (Ötvenéves piarista találkozó.) A budapesti kegyesrendi főgimnázium 1888-ban érettségizett tanfolyama, melynek emléke a piarista hagyományokban mint a hires „Maywald-osztály" maradt fenn, vasárnap tartotta emlékünnepét a belvárosi piarista gimnáziumban. A hálaadó istentisztelet után dr. *Hültl* Dezső müegyetemi tanár tolmácsolta a jubilánsok köszönetét és a tradiciókhoz való ragaszkodását a rend képviselője, dr. *Balanyi* György főigazgató előtt. Az emlékünnepen, melyet dr. *Hampel* Antal szervezett, megjelent az öregdiákok közül a már emlitetteken kivül: *Drucker* Géza, dr. *Dobrziniecky* Árpád, dr. *Gyengő* Kornél, *Korbuly* Imre, *Krepelka* Béla, *Krajcsevits* János ezredes, *Metzler* Jenő, dr. *Nádory* Béla, dr. *Ott* János, dr. *Pauer* Károly, dr. *Pórszász* Károly, *Rédly* Károly, dr. *Schwab* Nándor, *Szabó* Nándor, dr. *Kauffer* Emil, dr. *Waldhauser* István, dr. *Wenhardt* János és dr. *Zubriczky* József.

Ha influenzája van, gondoskodjék arról is, hogy gyomra és belei a természetes „Ferenc József" keserüvíz használata által gyakran és alaposan kitisztittassanak. Kérdezze meg orvosát.

— (Reviziós gyülés Cegléden.) A ceglédi Reviziós Liga vasárnap délelőtt nagyszabásu reviziós gyülést tartott a Kulturházban. A reviziós gyülésen a központ részéről dr. *Lukács* György társelnök és dr. *Fall* Endre ügyvezető igazgató vettek részt. A nagygyülést *Ceglédy* Sándor ref. esperes, volt egyházkerületi főjegyző nyitotta meg. Ezután Lukács György tartotta meg beszédét, amelyben kifejtette, hogy két évtized kitartó felvilágositó munkája folytán a külföld immár megismerte azokat a csalásokat és félrevezetéseket, amelyek alapján jöttek létre az igazságtalan békeszerződések. A megváltozott világfelfogás első konkrét eredménye az, hogy a mesterségesen teremtett természetellenes alakulat, a Csehszlovák állam felbomlóban van. Magyarország a szlovák és ruthén testvérei részére autonómiát követel, amelyet a csehek szószegése eddig tőlük megtagadott. *Lukács* György nagyhatásu beszéde után dr. *Fall* Endre ügyv. igazgató ismertette a Reviziós mozgalom fejlődését és a Reviziós Liga munkásságát. *Bádonyi* Karola tanitónő a Magyar Hiszekegyet szavalta el, majd *Bükki* Zsigmond református lelkész a helyi szervezet igazgatója mondott beszédet. Dr. *Derzsi* István a ceglédi ifjuság nevében beszélt, végül Ceglédy Sándor ref. esperes zárta be a mindvégig igen lelkes hangulatu nagygyülést.

— (Betöltendő állások.) Kispest városnál kezelői, dijnoki, esetleg altiszti és kisegitő szolgai állás — pályázati határidő julius 30. — a tihanyi Magyar Biológiai Kutatóintézetnél egy II. osztályu altiszti állás — részletes feltételek a Budapesti Közlöny junius 5-iki számában —, Jászberény városnál egy dijnoki állás — pályázati határidő julius 8. — kerül betöltésre. Az 1931. évi III. és az 1938. évi IV. törvénycikk alapján az igazolvánnyal ellátott pályázóknak, továbbá a vitézeknek, tüzharcosoknak és hadirokkantaknak elsőbbségi igényük van.

— (A Keresztény Községi Párt XIII. kerületi szervezete) hétfőn este társasvacsora keretében üdvözölte ügyvezető elnökét, *Worschitz* Antalt. *Zaymus* Gyula plebános a Szent Margit Egyházközség nevében köszöntötte az ünnepeltet, majd több felszólalás után dr. *Homonnay* Tivadar országgyülési képviselő ünnepi beszédében kiemelte Worschitz Antal párthüségét, rámutatott arra, hogy mint szilárd torony áll az Angyalföld nehéz terepén a Kereszténypárt szolgálatában. Rámutatott arra, hogy ez a nemzet akkor fog boldogulni, ha a kereszténypártbeli jellemes ifjuság olyan érett lesz, hogy a nemzet helyes vezetését a jövőben át tudja venni. A Kereszténypártnak ninesen megujhodásra szüksége, hanem szilárd jellemekre, hogy a párt által az egész világon először hirdetett keresztény eszméket itt a hazában teljes egészében megvalósitja. A politikai hibákat, amelyek sokszor nemzeteket pusztitanak el, sem jóvátenni, sem megbocsátani nem lehet. Ha a Kereszténypárt tagjai a hatalomnak részesei lesznek, akkor őrködni fognak a rend és a szociális igazság érdekében. Worschitz Antal könnyes szemekkel köszönte meg az ünneplést, majd az egybegyültek lelkes éljenzése közben több virágcsokrot nyujtottak át neki.

SZ
MEGNYITÓ ELŐADASA:

— (Puky Endre ünneplése.) A m. kir. közigazgatási biróság hétfői teljes ülésén dr. *Puky* Endre elnök Horthy Miklós hetvenéves születésnapjáról emlékezett meg, majd előterjesztette a kormányzóhoz ez alkalomból intézendő felirat szövegét, amelyet az ülés résztvevői lelkesedéssel fogadtak el. Szünet után a teljes ülésben tették le hivatali esküjüket az ujonnan kinevezett dr. *Tholt* József és dr. *Matzke* Károly tanácselnökök, akiket dr. *Puky* Endre elnök üdvözölt.

— (Bacsó Jenő a debreceni egyetem jövő évi rektora.) A debreceni Tisza István tudományegyetem rektorává az 1938—39. tanévre dr. Bacsó Jenőt, a jogi kar nyilvános rendes tanárát választották meg.

— (Enying országzászlóavató ünnepsége.) Vasárnap avatta fel Enying község félárbócos országzászlóját. Az ünnepségen szinpompás magyar ruhákban vonult fel a járás sokezerfőnyi népe. Az Ereklyés Országzászló Nagybizottság nevében *Javorniczky* Jenő miniszteri tanácsos mondott avatóbeszédet, majd *Tóth* Jenő főjegyző beszélt. Az egyházak lelkészeinek áldása után a község vezetősége vette át az országzászlót.

— (Olasz—magyar baráti ünnep Palermóban.) Vasárnap délelőtt ünnepélyes keretek között adták át a palermoi kikötőben a város ajándékát, a Garibaldi cirkáló zászlaját. Az ünnepség Donna Constanza Garibaldi, a nagy szabadsághős menye, báró *Villani* Frigyes quirinali magyar követ és a városi hatóságok jelenlétében folyt le. Délben a tartományelnök villásreggelit adott a magyar vendégek tiszteletére, amelyen több fölköszöntő hangzott el. *Benigni* tartományi főnök vasárnap délután a királyi palotában fényes fogadást rendezett a magyar vendégek tiszteletére.

Gyógyszerész kongresszus a Balatonon

Balatonfüred, junius 13.

A Magyar Országos Gyógyszerészegyesület vasárnapi közgyülésén, Balatonfüreden, megjelent *Johan* Béla belügyi államtitkár, dr. *Aczél* Béla miniszteri tanácsos, *Strommer* Victorin OSB apátplebános, aki *Kelemen* Krizosztom főapát nevében üdvözölte a balatoni gyógyszerészkongresszus résztvevőit. A kongresszus során dr. *Tauffer* Gábor országgyülési képviselő ismertette a megjelentek előtt az uj gyógyszerésztörvényt, amely igen fontos rendelkezéseket tartalmaz. Ezután *Johan* Béla államtitkár a közegészségügy és a gyógyszerészek összefüggéseiről szólott. Bejelentette, hogy a kormány a Gyógyszerészkamara megteremtésének kérdésével is foglalkozik. Felszólitotta az egyesület vezetőségét, hogy a létesitendő Kamarára vonatkozó javaslatát minél előbb terjessze elő. A kongresszus során vitéz *Hunyady* László főszolgabiró Zala-vármegye törvényhatósági bizottságának nevében, dr. *Korláth* Ádám tiszti főorvos a Zala-vármegyei orvosi kar nevében üdvözölte a közgyülést. Dr. *Koritsánszky* Ottó igazgató jelentésével kapcsolatban fölszólalt vitéz *Várady* László országgyülési képviselő, *Molnár* Antal, *Török* Árpád, *Romhányi* Gyula gyógyszerészek. *Aczél* Béla miniszteri tanácsos felszólalásában azt hangoztatta, hogy a gyógyszerészegyesület és a belügyminisztérium minden szociális és gazdasági kérdésben tökéletesen együttmüködik. A kongresszus hatalmas szótöbbséggel a lemondott *Müller* Vilmos helyére dr. vitéz *Várady* László országgyülési képviselőt választotta meg az egyesület uj elnökévé.

— (Hősi emlékkereszt Rábahidvégen.) Nagy ünnepség keretében szentelte fel az elmult napokban *Szekér* Antal pápai kamarás a rábahidvégi emlékkeresztet. Az ünnepi beszédet dr. *Tulok* József járási főszolgabiró mondotta. Vitéz *Szüle* István alezredes az ötödik vegyesdandár parancsnoksága nevében helyezett koszorut a község 58 hősi halottjának emlékezetét megörökitő hősi emlékmüre.

— (Százötven éves Dugonics „Etelká"-ja.) Most volt százötven éve annak, hogy *Dugonics* András „Etelká"-ja megjelent. Ebből az alkalomból a szegedi piarista gimnáziumban mindazok, akik ötven év óta végeztek, találkozót adtak egymásnak. A találkozón az ország minden részéből igen nagy számban jelentek meg az egykori szegedi diákok. Az ünnepséget vasárnap reggel szentmise vezette be, amelyet *Glattfelder* Gyula megyéspüspök pontifikált. A szentmisén az ifjuság és az öregdiákok *Singer* Kornél egykori igazgató, ny. rendfőnök vezetésével vettek részt. Utána az intézet disztermében dr. *Muntyán* István táblai tanácselnök az ötven évvel ezelőtt érettségizett növendékek nevében üdvözölte

SZ
1938. JUNIUS 18., ESTE 1/2 9 ÓRAKOR.

a tanári kart és az intézetet. Az üdvözlésre *Karl* János igazgató válaszolt. Ezután az intézet tanácstermében leleplezték az elmult ötven év igazgatóinak arcképét s itt *Fodor* Jenő ny. h. polgármester mondott beszédet. Az ünnepség résztvevői innen a Dugonics-térre vonultak, hogy itt áldozzanak Dugonics emlékének. Az ifjuság nevében *Tóth* László bölcsészethallgató és vitéz dr. *Nagy* Géza méltatták Dugonics nagyságát, majd koszorut helyeztek az emlékmüre. Délben az ujszegedi Vigadóban társasebéd volt, amelyen *Gaál* László miniszteri tanácsos mondott serlegavató beszédet.

— (Fényképkiállitás.) Az Egyesült Magyar Amatőrfényképezők Országos Szövetségének (IV., Ferenc József-rakpart 17. V. em.) tehetségkutató kiállitása folyó hó 14-én este 7 órakor nyilik meg. A kiállitás hétköznapokon délelőtt 10—1-ig és délután 4—7-ig, vasár- és ünnepnapokon délelőtt 9—2-ig dijtalanul tekinthető meg.

MEGHIVÓ az Épitő és Telekértékesitő R. T. 1938. évi junius hó 24-én déli 12 órakor Budapesten, XI., Horthy Miklós-ut 49. sz. a. helyiségében tartandó évi rendes közgyülésére. Tárgysorozat: 1. Igazgatóság jelentése. 2. Felügyelőbizottság jelentése. 3. 1937. évi mérleg- és eredményszámla megállapitása. 4. Felügyelőbizottsági tagok megválasztása. 5. Esetleges indítványok. Mérlegszámla: Aktivák: Magyar Leszámitoló és Pénzváltó Bank 697.88, Angol-Magyar Bank 2620.97, Szücs István 4025, Telkek 58300, Összesen 65643.83. Passzivák: Részvénytőke 7500, Tőketartalék 43508, Hitelezők 12972.06, Nyereség 1663.79, Összesen 65643.83. Eredményszámla: Veszteségek: Tiszti fizetések 1700.—, Illetékek, közjegyzői költségek 326.26, Közgyülési költségek 336.15, Járadékvezés 496.79, Csatornázás 548.80, Ügyvédi költségek 986.50, Kamatok 154.49, Postaköltségek 50.36, Közlekedési költségek 37.26, Adók 3185.93, Leirások 185.94, Nyereség 1663.79, Nyereségek: Telekbérek 3244.39, Nyereség telekeladásokból 6428.—, Összesen 9672.39. Az igazgatóság. Megvizsgáltuk és rendben találtuk. A felügyelőbizottság. A közgyülésen megjelenő részvényesek tartoznak részvényeiket a közgyülést megelőző napon déli 12 óráig a T. T. pénztáránál letétbe helyezni.

Kellemesen és olcsón nyaralhat a soproni
TOMALOM-Strandszállóban
Felvilágositást és prospektust küld a tulajdonos. KOVÁCS VINCE.

— **(Adomány.)** A *Nemzeti Ujság* egy clevelandi (Ohio, USA) olvasója 10.— azaz tiz USA dollárt küldött a *Nemzeti Ujság* filléres hirdetéseiben segélyt kérő „L. B." cimére. A küldeményt rendeltetési helyére juttattuk.

— **(Álhir Schmitz haláláról.)** *Bécsből* jelentik: Angol forrásból hétfőn azt jelentették, hogy *Schmitz* volt bécsi polgármester rákoperáció következtében meghalt. Mint a *Német Távirati Iroda* tájékozott helyről értesül, ez a jelentés téves.

— **(Tormay Cécile-emlékest.)** A MONE orvosnői csoportja junius 14-én, kedden este háromnegyed 8 órakor az egyesületben, VIII., József-utca 2. *Tormay* Cecil emlékére müsoros ünnepi estet rendez. Az ünnepélyt dr. G. dr. *Madarász* Erzsébet h. főorvos, az orvosnői csoport elnöke nyitja meg. Dr. *Tormay* Gézáné, a MANSz országos társelnöke, dr. *Toldy* Etel, az orvosnői csoport választmányi tagja, gróf *Ambrózy Migazzi* Lajosné, a MANSz alelnöke, dr. *Urr* Ida, az Orvosi Kamarai Közlöny szerkesztője és dr. M. dr. *Tary* Eta, az orvosnői csoport választmányi tagja tartanak előadást a müsor keretében.

— **(A magyar kiküldött beszéde a nemzetközi munkaügyi értekezleten.)** *Genfből* jelentik: A nemzetközi munkaügyi értekezlet hétfői ülésén a hivatal igazgatójának jelentése feletti vitában magyar részről felszólalt *Böszörményi* László külügyminisztériumi tanácsos és *Peyer* Károly országgyülési képviselő. *Böszörményi* László a szociális kérdés fontosságát hangoztatta. Magyarország az utóbbi időben — mondotta — nehéz gazdasági viszonyok közepette is *egész sor szociális intézkedést tett.* Ismertette a 48 órás munkahétről, a legkisebb munkabérekről és a fizetéses szabadságról szóló rendeleteket, valamint a hitbizományi reformot, a telepitést és a mezőgazdasági munkások öregségi biztositását. A magyar kormánynak ezek az alkotásai *nemzetközi viszonylatban figyelemreméltóak.* A nemzetközi munkaügyi szervezetnek politikai tendenciák kizárásával és különböző államok speciális és gazdasági lehetőségeinek figyelembevételével kell folytatnia szociális működését. A munkaügyi értekezlet alkalmával Miss Francis *Perkins*, az amerikai kormány munkaügyi minisztere a legnagyobb elismerés hangján nyilatkozott a magyar munkásról. — Az amerikai magyar munkás — mondotta — szaktudásánál és megbizhatóságánál fogva egyik legértékesebb eleme az amerikai munkásságnak. Mind a munkaadók, mind az amerikai illetékes körök ismerik és megbecsülik a magyar munkás képességeit és lojalitását és a legjobb véleménynyel vannak felőle.

— **(Hat évi fegyházat kapott a kónyi gyujtogató.)** A győri törvényszék hétfőn délután hozta meg itéletét a kónyi gyujtogató ügyében. Mint a *Nemzeti Ujság* megirta, *Kóny* községben április 7-én éjjel tüz pusztitott: 33 lakóház teljesen, 12 lakóház pedig részben leégett. A nyomozás során megállapitották, hogy gyujtogatás történt. Később önként jelentkezett a csendőrségen *Kaszás* András 29 éves kónyi napszámos, aki *beismerte, hogy ő gyujtotta fel szomszédjának szalmakazlát, de csak azért, hogy a tüz átterjedjen az ő házára is és ilymódon megszerezze a biztositási költséget.* A hétfői tárgyaláson is beismerő vallomást tett, mire a biróság gyujtogatásért *hat évi fegyházra* itélte. Az ügyész sulyosbitásért felebbezett.

— **(Elveszett)** Mátraverebély-Szentkutnál ezüst órám arany lánccal. Emléktárgy, a becsületes megtaláló illő jutalomban részesül. Cim: Nefelejts-utca 27—29 I. 8., vagy Mátraverebély, Zárdairoda.

---

x **Nagy sikere van a 9.80-as Gólya-ruháknak.** Aki a Gólya-áruházak Király-utcai és Rákóczi-uti helyiségeiben az utóbbi időben megfordult, az meglepetve látta, hogy még a mostani kevéspénzü világban is zsufolva vannak a Gólya-áruházak helyiségei. Ennek magyarázata a már városszerte hires 9.80-as imprimékrepdesin ruhák, melyek oly elegánsak és szépek, hogy még a legkényesebb izlésü hölgyek ruhatárában is megállják a helyüket. Ugyancsak 9.80-as áron árulnak elegáns virágos strandköpenyeket, földigérő harangszabásu fazonban, 3.90-ért remek szép müselyem pongyolákat, 2.90-ért fürdőtrikókat. A selyemosztálynak is meg van a maga szenzációja. A cég cca 3000 méter nehéz divatselymet, imprimét és más finom női ruhaselymeket árusit (müselyemfonálból) 2.90-es, 3.90-es és 4.90-es egységárakon. De sok a vevő az uridivatosztályon is, ahol a Goldsmart gyürhetetlen nyakkendőt 1.50 helyett most 78 fillérért árusitják. Ez is legjobban bizonyitja, hogy milyen olcsó a Gólya!

x **(Gázhütőszekrény) a neve, lakásában ott a helye.**

x **Ülőfoglalkozásu egyének, akik idült székrekedésben és aranyeres bántalmakban szenvednek,** vegyék a természetes „Ferenc József" keserüvizet egy pohárnyi napi adagokban, esetleg kissé felmelegitve, de mindig reggel éhgyomorra. Kérdezze meg orvosát.

Szinpompás ünnepségen leplezték le Tomori érsek kalocsai szobrát

Kalocsa, junius 13.— *(A Nemzeti Ujság kiküldött tudósitójától.)* A zászlódiszbe öltözött ősi érseki város szomoru magyar mementót idézett a virágos nyár verőfényes vasárnapján. *Tomori* Pál érsek és hadvezér, a magyar történelem egyik legtragikusabb hősének ércbeöntött alakját leplezte le a város közönsége nagy ünnepség keretében, hogy lerója a késő utókor hódolatát és kegyeletét a hős iránt, aki történelmünk sötét korszakában egyedül állt itt tisztán, hófehéren és hősi elszántsággal, s mert egyedül volt, elbukott és elbukott vele együtt az egész ország.

Az érseki város utcáit nyüzsgő tömeg lepte el már kora reggel. A MÁV az ünnepi alkalomra filléres gyorsot inditott Budapestről. Délelőtt 9 órakor ünnepélyes főpapi mise volt a főszékesegyházban, melyet gróf *Zichy* Gyula érsek pontifikált. Tiz óra után már végeláthatatlan tömeg várta a szobor ünnepélyes leleplezését a székesegyház melletti téren, ahol tribünt emelt a rendezőség. Felvonultak a testületek, a papság, járási vitézek, leventék, iskolák, a falvak és szállások népe szinpompás népviseletben. Tizenegy órakor az érseki palotából megérkeztek az előkelőségek gróf *Zichy* Gyula kalocsai érsekkel és P. *Uzdóczy-Zadravecz* István titkos tanácsos, püspökkel. Velük együtt foglaltak helyet az emelvényen dr. *Horváth* Győző püspök, dr. *Mosonyi* Dénes pécsi nagyprépost, vitéz *Endre* László alispán, vitéz *Nemes Kovács* István járási székkapitány, *Erdőssy* Rezső alezredes, a pécsi vegyesdandárparancsnokság kiküldöttje, dr. *Margittay* Lajos mohácsi, dr. *Fekete* Imre kiskunhalasi és dr. *Farkas* Géza kalocsai polgármesterek, valamint a vidéki és helybeli notabilitások egész sora.

Alkalmi szavalat és a tanitóképző énekkarának éneke után P. *Uzdóczy-Zadravecz* István lépett a szónoki emelvényre és intésére lehullott a szoborról a lepel. *Tomori* Pál, a mohácsi hős sasorru, kemény, energikus arca ércbeöntve nézett az ünneplő tömegre. Nyakában olvasó és kereszt, baljával kardra támaszkodik, jobbjában leeresztett buzogány. *Füredy* Richárd szobrászművész egyik legkiválóbb alkotását állitotta a dunamelléki magyarok elé.

— Ne legyen ez panasz — mondotta ünnepi beszédében többek között a püspök, — csak fájó igazságot hangoztatok ezen a napon, de ki kell mondanom: mikor az Alkotó hozzányult e haza megalkotásához, csupa árnnyal, csupa fekete szinnel, csupa szomoruósággal dolgozott. Olyanok vagyunk a nagy földgolyón, mint az árnyék a nappal szemben. Annyi szomoru napunk és századunk volt: a tatárjárás, törökdulás, Trianon. Királyaink Szent Istvántól IV. Károlyig, hadvezéreink: Rákóczi, Hunyadi, Tomori — csupa tragédiák hősei. Ez az ősi város mementót állit ma ide Tomori Pálról, aki egész hitét, franciskánus szőrcsuháját, érseki stallumát vetette neki a kérlelhetetlen sorsnak s az mégis végiggázolt rajta. Ő lett igy ennek az országnak legtragikusabb hőse.

Hatalmas történelmi visszapillantást vetett ezután P. *Uzdóczy-Zadravecz* István Tomori Pálra és korára. Ismertette Tomori életét, akit lelkének természete katonai pályára hivott. Ismertette Tomori tragikus küzdelmét, ami közte és a király, meg a viszálykodó főurak között a nemzet nehéz napjaiban lefolyt s a gyászos mohácsi csatát, amikor Tomori vitézül küzdött, hősiesen halt meg a sokszoros tulerővel szemben.

A viharos éljenzéssel fogadott beszéd után gróf *Zichy* Gyula érsek lépett a szobor elé és letette koszoruját, majd a pécsi vegyesdandár kiküldöttje, vitéz *Endre* László alispán, dr. *Margittay* Lajos mohácsi polgármester, a járási vitézek, a hivatalos város, leventék, iskolák, hivatalok helyezték el koszoruikat. Végül dr. *Farkas* Géza, a város polgármestere vette át nagyhatásu beszéddel a szobrot.

Egy órakor az érseki palotában volt ebéd, délután pedig sportünnepélyt rendeztek a város sporttelepén, ahol felvonult mindaz a szin, szépség és hangulat, amit az ősi érseki város az ámuló idegeneknek nyujtani tud. Felvonult itt a járás hatalmas levente-tábora, a döngölépésü, kemény szállási és pusztai legények, az ellenforradalom dicsőséges kalocsavidéki földmüves népének fiai. Láttuk a hires kalocsai kis- és nagybokrétának erdők, mezők, kertek ezerszinü pompájában viritó csapatát. Egy darab virágos kert ez a gyöngyös bokréta a zöld mezőben. A legények, lányok „under"-jukon, „rizikli"-jükön és kötényein ott hordják a mezők ezerszinü, szélben hajladozó virágait, a Papruskát, Istenkefát, Pillevirágot, Bánatvirágot, Csöngetővirágot, Szélcsöndvirágot, ahogy ősi, szép magyar nyelvükön nevezik a szineknek és árnyalatoknak ezt a pompás tobzódását.

Lovas leventék vonultak fel ezután gangosan lépő, pompás lovakon. Káprázatos lovasmutatványokat mutattak be a bronzarcu, pusztai gyerekek, mintha a régmult századokból dübörögtek volna elő.

A nagyszerü sportünnepély után megkezdődött a sporttelepen a tánc, a filléres vonat utasai részére pedig a város pompás fürdőhelyén, az árnyas-lombos *Csajdán* volt vacsora és tánc egészen a vonatindulásig.

L. V.

— **(Közigazgatási eljárás indult a Hunyadi-téri verekedők ellen.)** Az elmult héten, — mint megirtuk — nagyszabásu tömegverekedés zajlott le a Hunyadi-téren, néhány nap mulva pedig a Klauzál-téren, a Mussolini-téren és a *Magyar Nemzeti Szocialista Párt* Andrássy-uti székháza előtt voltak összetüzések. A verekedéssel kapcsolatban több embert állitottak elő. Közülük 12 fiatalembert átkisértek a toloncházba, ahol kihirdették előttük a rendőri felügyelet alá helyezésről szóló végzést.

— **(Közlekedési balesetek.)** Vasárnap éjjel a Máriaremetei-uton *Komáromi* Ferenc 79 éves szabómestert elütötte egy kereékpáros. *Komáromi* koponyaalapi törést szenvedett. A mentők életveszélyes állapotban vitték az Uj Szent János-kórházba. Kórházba került a gázoló kerékpáros, *Kiss* László 30 éves szabósegéd is. — Hétfőn hajnalban Martonvásár határában árokba zuhant *Illés* János gyárigazgató autója. A gépkocsin az igazgató és felesége ültek, mindketten sulyosan megsérültek. A vármegyei mentők a Rókus-kórházba szállitották őket.

Nyári társasutazásaink luxusautókkal

1. Szepességi városokon át a Magas-Tátrába

Utvonal: Kassa—Lőcse—Késmárk—Tátrafüred—Dobsinai jégbarlang, tutajozás a Dunajecen, Besztercebánya—Szliácsfürdő—Selmecbánya.
Junius 29-től julius 5-ig. Részvételi dij P 162.—.

2. A Grossglocknerre és Zell am Seebe

Utvonal: Semmering—Gesäuse alpesi müut, Zell am Seeben másfélnapi tartózkodás. A Grossglöckner magas alpesi müut teljes bejárása, Heilegnblut, Felső Dráva-völgye, Wörti-tó, Pack-hágó, Gráz.
Indulás: kéthetenként. Az első junius 19-én indul
Részvételi dij P 168.—.

3. Délnémetország középkori városaiba és a Rajna völgyébe

Utvonal: Salzburg—München—Heidelberg, végig a Rajnavölgyén Kölnbe, visszafelé Wiesbaden—Frankfurt a/M.—Rotenburg, Nürnberg, Regensburg, Walhalla—Wien.
Julius 10-től 21-ig.
Részvételi dij P 333.—.

Jelentkezés és részletes prospektus:

Christophoros Utazási és Menetjegyiroda, IV., Kossuth Lajos-u. 5. Telefon: 187—852 és 189—533.

Badacsonyban kiadó egész szezónra nyaraló!

Szoba, előszoba, veranda a Balatonra, butorozva, három fekvőhellyel; azonkivül: 2—3 szoba, egy vagy két hónapra. Kényelmes berendezés, WC. A kiadó helyiségek szőlő közepén, pormentes helyen, posta, állomás, strand közvetlen közelében vannak. Fiatal urileányoknak ellátással és felügyelettel is. Érdeklődni lehet telefonon: 126-323. szám alatt, hétköznap délután ½4—½6 óra között.

— **(Letartóztatás kormányzósértés miatt.)** A főkapitányságon kormányzósértés miatt letartóztatták *Bálint* Tibor 24 éves zeneakadémiai hallgatót. A jugoszláviai illetőségü fiatalember egy Szent István-uti söröző ben olyan kijelentéseket tett, amelyek miatt a söröző vendégei feljelentették. *Bálint* a főkapitányságon tagadta, hogy elkövette a kormányzósértést, a kihallgatott tanuk ellenben ellene vallottak.

— **(Sulyos ételmérgezésben meghalt egy uriasszony.)** Hétfőn délután a Rókus-kórházba szállitották a mentők *Szilágyi* Lajosnét, egy nyugállományu százados feleségét. *Szilágyi*né, aki sulyos mérgezéssel került a kórházba, elmondotta, hogy vasárnap este egyik budai vendéglőben vacsorázott, a vacsora után nem sokkal rosszul lett. Valószinünek tartja, hogy a vendéglőben evett étel okozta rosszullétét. Nem sokkal később *Orbán* Irén tanitónő is megjelent a Rókusban, aki Szilágyinéval együtt vacsorázott. Önála is sulyos mérgezés lépett fel. *Szilágyi* Lajosné hétfőn este a kórházban meghalt, *Orbán* Irén állapota sulyos.

— **(Egy leányiskola, amely az életre nevel.)** Látványosan szép kiállitáson tett bizonyságot Rákóczi-téri épületében a m. kir. állami nőipariskola most lezárult tanévének eredményéről. Az intézet hetvenötéves multra tekint vissza és ma is fontos pillére a magyar nőképzésnek. A iskola jövő feladatai szinte beláthatatlanok. A magyar népművészetet, a női kézimunkát ősi, eredeti formájában igyekszik megtartani. Határozott és jellegzetes népművészeti formák alakultak ki a Sárközön, Torockón, Kalotaszegen, Pozsonyban, az Ormánságban, a Mezőségben, a matyóföldön stb. s ezeket a népművészeti formákat a modern gyáripar által termelt finom anyagokból ősi eredetiségükben őrzik meg. A művészi munka mellett az iskola nevelése a gyakorlati életet sem téveszti szem elől. A növendékek tökéletes kiképzést kapnak a női és férfi alsóruha varrásban, a női felsőruha szabásban és varrásban, füző-, kalap-, ágynemü, asztalnemü készitésben, mosásban, vasalásban, ugy, hogy tudásukat kenyérkereseti pályákon is használhatják. Az iskola multjából kiemelkedő események az 1912. évi 40 éves jubileumi kiállitás, az 1933—34. évi Városi szinházi kiállitás és az idei operaházi bemutató. Kedves emléke az iskolának, hogy 1928-ban a leánycserkészek budapesti világtáborozásán Lady Baden-Powell is megtekintette nagyszámu külföldi kisérője társaságában az intézet kiállitását és elismerését ezzel a mondattal fejezte ki: „Sajnos, Angliának ilyen iskolája nincs". Az intézet kiállitása dijtalanul megtekinthető junius 12—16-áig.

A prostata megbetegedéseinek kezelésében a rendkívül enyhén ható természetes „Ferenc József" keserüvíz — reggel éhgyomorra egy pohárral — gyakran nagyfontosságú szolgálatot tesz azzal, hogy igen könnyű, lágy széklétet biztosit és az egész anyagcserét előmozdítja. Kérdezze meg orvosát.

Találkozó.

A **Szilágyi Erzsébet-leánygimnázium** VIII/b. osztályát 1932—33. évben végzett növendékek ötéves találkozójukat junius 19-én, vasárnap délután 5 órakor tartják a Russwurm-cukrászdában.

Egyesületi és társadalmi hirek:

A **Klotild Szeretetház Egyesület** junius 17-én, pénteken délután 5 órakor tartja az I. ker., Budakeszi-ut 8. szám alatti Szeretetház helyiségében évi rendes közgyülését, amelyre az elnökség az Egyesület tagjait ezuton is meghivja.

A **Svábhegyi Polgári és Közművelődési Kör,** a **Svábhegyi Egyesület** és a **Frontharcos Szövetség XII. kerületi főcsoportja** vasárnap emlékünnepet rendeztek a svábhegyi hősi emlékműnél. Az ünnepi szónok Sándor Károly, a Diana-uti iskola igazgatója volt, aki beszédében a magyar egység szükségességét hangoztatta. A frontharcosok nevében dr. Csapó Ferenc ny. rendőrtanácsos beszélt, az ifjuság nevében Csáky Imre fővárosi tanitó, a budai református egyházak nevében Gaál József lelkész, az Orbánhegyi Egyesület nevében pedig Baranyay József lelkész. Az ünnepségen résztvett a budai hegyvidék és a Svábhegy egész közönsége.

Az **Állami Iparoktatási Intézetek Tanárainak Országos Egyesülete** junius 12-én tartotta meg évi közgyülését a budapesti m. kir. áll. nőipariskolában. A közgyüléssel kapcsolatban nyilt meg a vitéz szellai Spolarich László igazgató vezetése alatt álló nőipariskola nagyszabásu munkakiállitása, amelyet szombaton délután mutattak be a sajtó képviselőinek. A közgyülésen nemes Márkus Jenő igazgató, országos elnök méltatta az ipariskolák fontosságát az ifjuságnak a gyakorlati életpályákra való terelése szempontjából. Szentvári Miksa főtitkár pedig az Egyesület ezévi működéséről adott beszámolójában rámutatott az Egyesület jövőbeli teendőire az ujabban szervezendő ipari középiskolákkal kapcsolatban.

MOST JELENT MEG

A kamatkérdés erkölcstudományi megoldása

Irta: **Ibrányi Ferenc**

Kapható a szerzőnél (Esztergom, Szeminárium) és a Szent István Társulat könyvkereskedésében (Kecskeméti-utca 2. szám).

ÁRA 4 PENGŐ

Füredi Rikárd

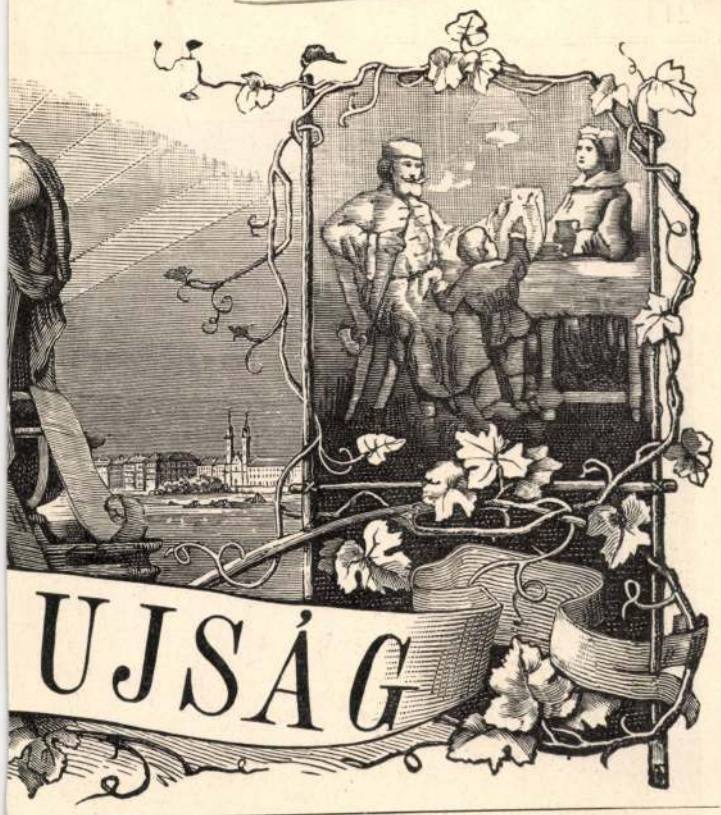

UJSÁG

NKATÁRS
H KÁLMÁN. | BUDAPEST, ÁPRILIS 8.

A «*Világkrónikával*» negyedévenként 80 fillérrel több. | Külföldi előfizetésekhez a postailag meg határozott viteldij is csatolandó.

nem egy egész termet igénybe vesznek, pedig nagy részük csak arra szolgál, hogy e tehetséges, de előszeretettel különczködő művész komolyságát a gyorsan nem lelkesülő műbiró előtt kétségbe vonják. Mert megtaláljuk az igazság után való törekvést ezekben a festményekben; de viszont annyira gyakori bennök a keresett, erőszakolt naivság s oly gyakran felbukkan a karikatura, hogy élvezetet leginkább csak azoknak nyújthatnak, a kiknek izlését a meg nem emésztett művészeti theoriák teljesen megmételyezték. A mily örömest látjuk egy-egy kitűnően jellemzett arczképét, kompoziczióiban ép oly kellemetlenül hatnak reánk elrajzolt alakjai, s a minden áron szokatlanságra törekvő staffage, melylyel csak a képek mulatságos czímei versenyezhetnek. Ezért van aztán, hogy a kiállítás látogatói nagyon vegyes érzelmek közt szemlélik és méltányolják ezeket a festményeket. Így vagyunk többé-kevésbbé a többi gyűjteményes kiállítással is, azzal a különbséggel, hogy az utóbbiakban nem az excentrikus elem, hanem, a mi szintén nagy hiba: az unalmas chablon üli diadalát. Ha az ilyen kol-

Füredi Rikhárd: Könyves Kálmán.

A KÉPZŐMŰVÉSZETI TÁRSULAT TAVASZI KIÁLLÍTÁSÁBÓL.

lekcziókból csak egy-két válogatott darab képviselné az illető művészt: nyerne a kiállítás, de nyerne bizonyára maga a művész is. A gyűjtemények közül talán még legérdekesebb a *Glatz* Oszkáré, mely több oldaláról változatosan és jellemzőleg mutatja be a fiatal képirót.

Azok között a művészek között, a kik csak egy-két darabbal szerepelnek, a már jól ismert és még ismeretlen nevek sűrűn váltakoznak. *Benczúr* Gyulát ép úgy megtaláljuk, mint a fiatal *Márffy* Ödönt, a ki nehány csinos mun-

tője, az a
meit veti
pén megv
a művész
ség előtt i
A «Golg
már lezaj
megtörötte
talmasabbj
rázza a tör
Homály
tóan ültek
kárpit, az

1971 MÁRC 6-

Füredi Richárd

1021

DEBRECENI SZOBROK ÉS EMLÉKTÁBLÁK

20

XII. KÁROLY EMLÉKTÁBLÁJA

Korának egyik kiemelkedő uralkodója, a hódításairól és szinte folyamatos háborúiról ismert svéd király: XII. Károly seregeit Poltavánál 1709-ben legyőzte Nagy Péter cár. A szétszórt hadsereget elhagyó uralkodó életét mentve Lengyelországon, majd Törökországon keresztül menekült, s több éves bujdosás után hazafelé tartva 1714. november 13-án eljutott Debrecenbe. Ez alkalommal a város tanácsa a közgyűlési jegyzőkönyvben nevét megörökítette, s habár a király inkognitóban utazott, mégsem kerülhette el a vezetők tisztelgő fogadását.

Emlékét tartózkodásának helyén: a mai Széchenyi utca 6. sz. alatti házon megörökítette. E ház boltíves falaival Debrecen vitathatatlanul legrégibb építészeti emléke. Az utcára néző külső falán elhelyezett emléktábla a látogatást örökítette meg, az alábbi szöveggel: „Itt szállott meg XII. Károly svéd király 1714. november 13-án. Emelte hálából és tiszteletből a Debreceni Mensa Academica", Füredi Richard tervei szerint.

A ház annak idején Diószegi Sámuel főbíró tulajdona volt, aki tanácsnokaival és a kollégiumi professzorokkal együtt szívélyes összejövetelen látta vendégül az évek óta otthonától távol élő uralkodót, aki nem maradt sokáig Debrecenben, hanem lóháton folytatta útját Magyarországon át Bécsnek, majd haza. (Legutóbb svéd újságírók kísérték végig hazamenetelének teljes útvonalát.) Kancellárja, br. Müller, november 24-én utazott utána ugyancsak Debrecenen keresztül. Olyan feltevéssel is találkozunk, hogy nem ebben a házban lakott a svéd király, hanem a mellette levő földszintesben. Ma már nem deríthető ki, hogy a két feltevés közül melyik a helytálló.

Poltava városában ugyancsak áll egy emlékmű, amely a nagy jelentőségű ütközetre utal. Ez a csata ugyanis véget vetett a svéd hatalom akkor minden szomszédot fenyegető terjeszkedésének és azoknak a hódításoknak, amelyek évtizedeken át nyugtalanították Közép- és Kelet-Európát.

K. Gy.

ÖNT IS I

40 %-OS ENGE

most vásárolhat egyes
szekötő

SZŐNYE

különböző méretekbe

a Hajdú-Bihar meg
Kiskereskedelmi Vállalat

debreceni, hajdúszoboszlói, hajdúnánási, hajdúböszörményi és polgári szaküzleteiben.

Keresse fel szaküzleteinket!

HAJDÚ-BIHAR MEGYEI RUHÁZATI KISKERESKEDELMI VÁLLALAT
RKV

ÍZLÉSE SZERINT OLCSÓN MOST VÁSÁ

HAJDU-BIHARI NAPLÓ
Debrecen

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HIRKÉTŐ
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 337-748, 340-726

Gyakorlattal rendelkező

gépésztechnikust keresünk

szerkesztői munkakörbe.

Fizetés megegyezés szerint.

NYÍRTERV

Nyíregyháza, Bercsényi u. 4.

Felveszünk villanyszerelő, festő szakmunkást, valamint nyugdíjas kazánfűtőt és segédmunkást. Alföldi Nyomda, Böszörményi út 6.

Éjjeliőrt és raktári anyagkiadót felvesz a Vegyesipari Vállalat. Jelentkezés: Bellegelő 1102. sz. alatt.

Klinikára gondnokot, elméleti intézetekbe nyugdíjas alkalmazásra leltárkezelőket keres az Orvostudományi Egyetem. Jelentkezés a munkaügyi csoportnál.

Tiszántúli Gázszolgáltató és Szerelő Vállalat Debreceni Üzemegysége raktári segédmunkást felvesz azonnali belépéssel. Bérezés megegyezés szerint. Jelentkezni Mikepércsi út 2., anyagosztály.

Nyugdíjas kőművest keres felvételre határozatlan időre a Mezőgép Derecskei Gyáregysége. Jelentkezés: Derecske, Konyári út (volt Gépjavító Állomás).

Röntgenhegesztő vizsgával rendelkező hegesztőket felveszünk. Jelentkezés Hajdú-Bihar megyei Vegyesipari Vállalat, Püspökladány, Kolozsvári u. 2. (Állomás mellett.)

A HAJDÚ MEGYEI ÁLLAMI ÉPÍTŐIPARI VÁLLALAT HÁZGYÁRA

DOL

A Debrecen
Egyetem Soksz
szet gépmeste
cen, Böszörmé
Részmunkaid
veszünk. Jelen
V. Üzemigazg
Debrecen, Mik
Gyakorlattal
tárost élelmisz
felvesz a II. s
Debrecen, Pall
Gyakorlattal
gépírót keres
lat, 5 napos
14-070 130-as m
Hajdú-Bihar
tornamű Válla
sel alkalmaz
lői képesítéss
ellenőrt, épít
lőt, könnyűgé
ges gépjármű
nyal rendelke
mélyépítésben
munkavezetői
kezés: Debrec
személyzeti v
Tmk-munká
szakmunkásol
lott gyors- é
Vasipari Váll
A Pallagi M

MD K

Füredi Rikárd, szobrászm.

a pozsonyi Petőfi-szoborpályázatra 41 mü érkezett be.

F.R. a III. díjat nyerte el.

Kitüntetések.
Müvészet.1904. 339.l.

MDK

Füredi Richard szobrász

Gyáripar

Zámborszky I: A magyar Országház. Bp.1937, 131 l.
/az épület belsejében elhelyezett szobrok/

MDK

Füredi Richárd

A Munkácsy szobor tervpályázatán...
Vállalkozók Közlönye, 1907. szept. 11. 6.1.

MDK

Füredi Richárd: Könyves Kálmán. repr.

Vasárnapi Ujság 1906.213-217.o.

MDK

Füredi Rikárd, ép.

Jókai-siremlék pályatervénél dr. Lechner Jenö müépitész társszerzője volt.

Mücsarnok.-Őszi Tárlat.1930.okt.6.-nov.19. Kat. 30.1.

Füredi Rikárd MDK

Jókai, gipsz

Műcsarnok 1943. nov-dec.
Téli kiállitás

MDK

Füredi Richárd, szobrász

A Várbazár falai között volt a műterme.

s.f.: Ahol Mátyás király szobra született.
Pest, 1944. máj. 8.

MIK

Füredi Richárd

/XZ Ezredéves emlékmű. /Zala és Schickedanz/
Bp. Hősök tere.

Készült XX 1896-1929-ig.
Repr. 291 kép.

A királyszobrok közt az ő műve is szerepel

-.-

Zakariás G. Sándor: Budapest. Bp. 1961.
185.-186.l.

Füredi Rikárd

MDK

A szabadságharc-szobor
Vállalkozók Közlönye, 19o7, jun. 19.

Füredi Richárd MDK

Elek Artur: Erzsébet királyné emlékének pályázata. Az Ujság 1916. jul. 5.

MDK

Füredi Richárd

Rákóczi siremlék pályázaton 3000 koronás jutalmat kapott.

Művészet, 1908. 128. l.

Füredi Rikárd MDK

résztvett az Erzsébet szobor 1913.évi pályázatán

Kézdi Kovács László: Az Erzsébet emlékmü
Pesti Hirlap 1913. máj. 28.

MDK

Füredi Richárd

Magyar Studio II. 63. l.

MDK

Füredi Richárd, 1872. sz.

Erős János, br.

Magy. Studio II.sukc. 1922. 63. l.

MDK

Füredi Richard, szobrászm.

a budapesti Kossuth-szobor pályázatán a hetedik-
1500 koronás díjat nyerte.

Művészet. 1908. 204.l.

MDK

Füredi Rikárd

A tóth László-féle családi sirboltpalyázaton a 2000 koronás első dijat Füredi Rikárd kapta.

Művészet, 1906. 280.l.

Füredi Rikárd MDK

Csak nevét említi a XIX. sz. szobrászai közt.

Mirowi Myskovszky Ernő: A magyar képzőművészet története. Bp. 1906.

58.l.

Fürcdi (Führer) Richard

Sz. 1873 juli 18 Bp

+ 1947 nov. 17 (74 ...)

Ypam Isk 1887-1890

Loránfi

1892-96 Strobl A. master isk

Tan. út Róma, Páris

Guarchip pl (~~[illegible]~~)

tiépu: Tavasszal Madách

[rös]ecsi

Misk-i mnök

szobra Kalotay Gyötöl (omlet 1942-43)

Füredi Oszkár

épitész

szul. 1890.

mint egyet. végzett.

Szabó Ernsi lajstroma

FÜREDI RICHÁRD

Erős Jancsi c. szobra

MURAKÖZI Ágota: Barzó Endre és a régi Miskolci Művésztelep. = Herman Ottó Muzeum Évkönyve, XXVII. 1989
1o3.p.

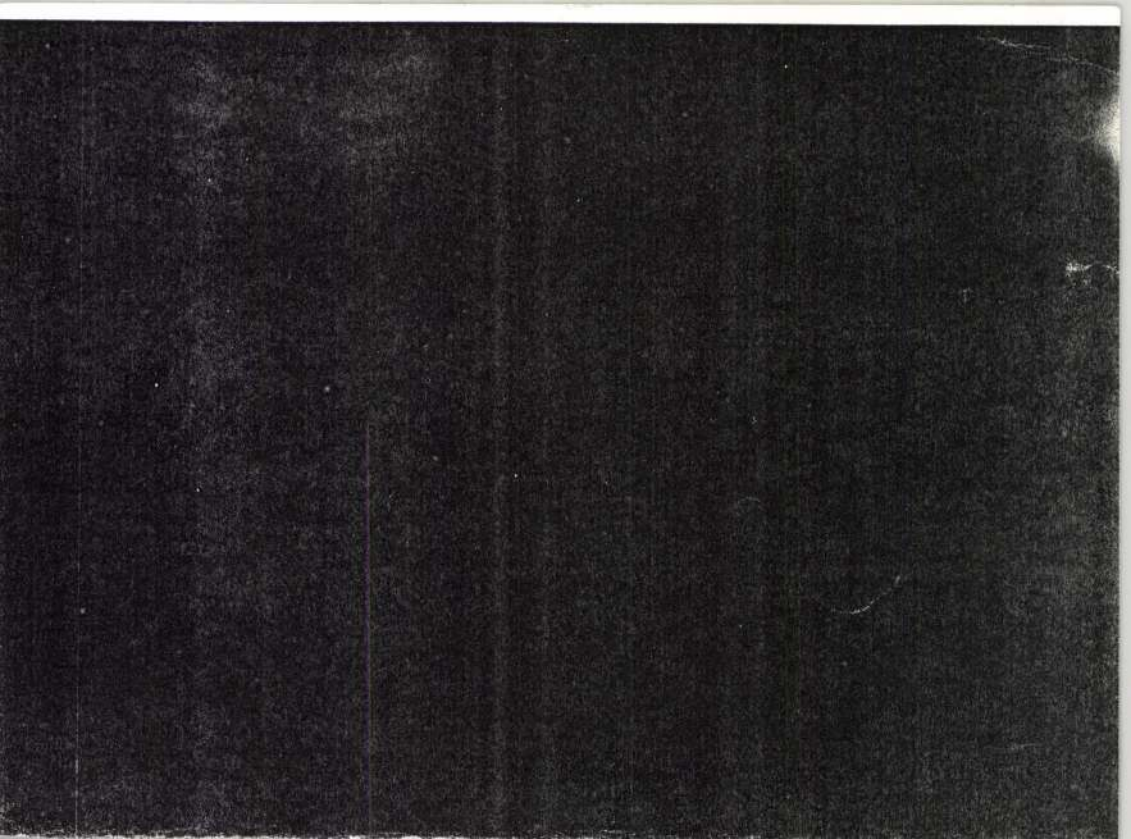

Firedi Richárd

Budapesten született 1873-ban, ott halt meg 1947-ben. A szobrászati iskolában, majd Stróbl Alajos mesteriskolájában tanult. Műveinek javarésze képmás.

Gádor E.: Budapest szobrai, Budapest, 1955. 30 l.

Füredi Richárd

Vidéki emlékművei: Ipolyi Arnold (Szeged), Meliusz Juhász Péter (Debrecen). Elpusztult bpesti közterületi művei: az V. ker Engels téri térdeplő női márványszobor.

Gádor E.: Budapest szobrai, Budapest, 1955. 301.

MDK

Füredi Richárd

Üzlettársak, gipsz.

Képmás, gipsz.

Műcsarnok 1903. tav. nemzetk. kiáll. kat. 341
33.l.

MDK

Füredi Richárd

Tessényi Margit képmása. Gipsz

Műcsarnok 1903. tav. nemzetk. kiáll. kat. 33.l.

MDK

Füredy Richard

Peleskei nótarius. Terrakotta.

VII.Nemzeti Képzőművészeti Kiall.Kat.
Műcsarnok.1944.Jun.1-18-ig. 18.1.

Füredi Richard

az Orszaghaz felsőházi
társalgójaban:
Gyáripar, hármascsoport

Zamborszky Ilona

A magyar Orszaghaz
Bpest, 1937 131 l

878

1720

218

MDK

Füredy Rihárd szobrász

A Rezső-téri plébániatemplom belső kiképzésében a szobrászati feladatok közül a stációs domborművek tervezésében vett részt.

Pipics Zoltán dr.: Templomi művészet.

Magyarság, 1934.Jan.21. 20-21.lap

MDK

Füredi Richárd

Képmás, gipsz

Ábrányi Emil képmása, gipsz

Műcsarnok 1903. tav. nemzetk. kiáll. kat. 341
33.l.

MDK

Füredi Rikárd

Az 1913-iki Erzsébet-emlékmű pályázat. A zsüri által megvásárolt pályamű Lechner Jenő és Füredi Rikárd műve. Repr.

Művészet, 1913. 221.lap

MDK

Füredi Richard szobrászművész

A szobrászmunkákon Füredi Richárd szobrászművész dolgózik.

Cikk: A "Nemzeti Mozgó".

Épitő Ipar - Épitő Művészet, 1921.márc.15
33-36. l. Tervrajzokkal.

MDK

Füredy Rikárd

Lechner Jenő dr. és Füredy Rikárd: Jókai síremlék a budapesti Kerepesi temetőben.

Klebelsberg emlékkiállítás Műcsarnok, 1933. feb.-márc.

MDK

Füredy Richárd szobrász

Vázlatterve a Rezső-téri Magyarok Nagyasszonyáról nevezett és I. Ferenc József emlékezetére épült plébániatemplom belső, művészi kialakitásához.

Képzőm.Társ. 1934.évi téli kiáll.tárgym.
Jan.14-Febr.11.

MDK

Füredy Richard

Jókai siremlék a Kerepesi temetőben.

Klebelsberg emlékkiall. tárgym. 1933. 40.1.

MDK

Füredy Richárd

Jókai siremlék a bpesti Kerepesi temetőben.

Klebelsberg emlékkiáll.targym.1933. 39.l.

MDK

Füredy Richárd szobrászművész

Az eucharisztikus kongresszus főoltárán
a nagy szobrok Füredy Richárd munkája.

Cikk: Az eucharisztikus kongresszus...

Vállalkozók Lapja, 1938.máj.19. 7.lap

MDK

Füredy Richárd

Erős Jancsi, br.

Arv. Közl. 1939. 4.rk.sz.

MDK

Füredy Richárd, szobrászm.

11. Meliusz Juhász Péter reformátor./Debrecen./

Klebelsberg emlékkiállítás.1933. Tárgya. 2e.1.

MDK

MDK

Füredy Rikárd

Az eucharisztikus kongresszus főoltára és tribünjei a Hősök terén. Vállalkozók Lapja, 1938.máj.19/.

képekkel

MDK

Füredy Rikard

Erős Jancsi. Gipsz.

Az Orsz.Magy.Képzőm.Társ.jubileumi kiáll.
képes tárgymutatója.1936.máj-jun. 15.1.

MDK

Füredi és Róna szobr.
2-2 szob.csop. a kupolán

L-r: Képek és szobrok az uj kir. palotában. Épitő Ipar, 7.sz. 1905. febr. 19. 62 l.

MDK

Füredi ,szobrász

Förk-kel közösen tervezett, a zárt, pantheon-szerü megoldást választották. Szobrászati munkája jóravaló.

A Kossuth-mauzoleum pályatervei.
Vasárnapi Ujság.1902. 14.sz. 49.évf. 221-2.l.

a beérkezett 18 mü közül szükebb pályázatra egyik sem került, de 5 pályamüvet a bizottság meg vásárolt. -oo koronával vették meg.

A Szabadságharc-szobor-pályázat.
Müvészet. 1905. 2o2.l.

Füredi

A pályadijakat nyert Rákóczi emlékművekethozza a lap és felsorolja a dijakat nyert művészek nevét:
I. dij: Holló Barnabás és Györgyi Géza.
II. " : Füredi, Lechner, Körösfői.
III." egyszer: Hortál Henrik, Tóth István, Révész Imre.
III. dij: másodszor: Beck Fülöp és Hikisch Rezső.
IV. dij: Dudits, Markó, Lux.
Versenyen kivüli pályamüvek: Stróbl Alajos és Bobula János.
Repr.-ók.

ÉLET, Bp. 1909. nov. 7. I. évf. 46. sz. 602, 603, 605, 606. lapokon.

MDK

Füredi és Förk

Pályamunkájukat megvásárolták

Kossuth-emlékmű pályázat. Művészet 1902. 225.l.

Füredi, szobrászat MDK

a bizottság 1200 koronás tiszteletdíjban ajánl - ja részesítését pályaművét.

A Szabadságharc-szobor-pályázat.
Művészet. 1905. 202.1.

Füredi

A Mücsarnok téli kiállításán
sírszobra szerepelt. (említve.)

Népszava, 1928. dec. 21.

Füredi.

A Műcsarnok téli tárlatán szobor-
síremlike szerepel. (említve).

Ujság, 1928. dec. 16.

Füredi.

A Müesomale téli tárlatán szabor-
szemlélve szeszel. (eulítve).

Lisszá, 1928. dec. 16.

MDK

Füredi, Kállós, Róna és Szeszák szobrász.

jó szobrokat mutatnak.

b.j.: Az Erzsébet-szoborpályázat.
Ország-Világ. 1913.jun.1. 538.l.
XXXIV.évf. 23.sz.

MDK

Füredi

Füredi-Förk terve az Erzsébet-emlékmű pályatervén.

Lyka Károly: Az Erzsébet-emlékmű.

Művészet, 1902. 105-110.l.

MDK

Füredi

Palóczi Antal: Az Erzsébet emlékmű

Épitő Ipar - Epitő Művészet 1916. 30-31.sz.

MNL

Füredi szobrász

Lr: Képek és szobrok az uj kir. palotában. Építő Ipar, 7. sz. ~~1905~~. febr. 19. 82. l.

1905

MDK

Füredi

Rákóczi siremlék. Vas.Ujs. 1908. 8.sz. 153-4. l.
képpel

Füredi, szobrász MDK

36. sz.

építészeti rész: 2500 K. /előleg 2000 K volt./
A szobor bájossága mellett, nem királynői.

Hermann-Ohmann: A pályázat eldöntése.Erzsébet-emlékmü. - Magyar Iparmüvészet. 1916. 258-262.l.

MDK

Füredi, szobrász

Kismarty Lechner Gyula levele. Bp.1958.nov.30.

Füredi MDK

szobrász

II. Rákóczi Ferenc síremléke.
Vállalkozók Különye. 1909. nov. 3. 4.o.

MDK

Füredy Richárd szobrászművész

Szatmár-Ugocsa és Bereg vármegyék dijat nyerte
a hősi emlékek pályatervkiállitasan.

Epitő Ipar - Epitő Művészet 1927.szept.1.
132.l.

MDK

Füredy Richárd szobrász

Szobormüvével vett részt a Műcsarnok 1934. évi téli tárlatán.

(m.v.): A Műcsarnok téli tárlata.

Nemzeti Ujság, 1934.Jan.13. 11.lap

Füredi Richárd

Vas. hys.

1902.

221-22. l.

h. hossuts-mausol
pàka Tarvei
nippel

Füredi Rikárd

Madách Imre szobra
c. nincs repr.
Vas. Ujs
1905. 282. l.

Füredi Rikárd

irod 2

Jbl utolsó 68. l.

1952. CSILLÁR, köszörült üveg, 20 karral,
20 Armen und Gehänge. XVIII. Jh.

1953. CSILLÁR, köszörült üveg, husz karral,
und Gehänge.

1954. NAGY CSILLÁR, faragott és arany
vergoldetes Holz mit 15 Arme.

1955. NAGY CSILLÁR, faragott és aranyoz
Holz vergoldet, mit Barockdekor. E.

1956. NAGY CSILLÁR, 28 karral, köszö
28 Arme, geschliffenes Glas mit Geh

1957. BRONZCSILLÁR. Bronzeluster.

1958. SZÉLES ÁGY, egy éjjeliszekrény, dió
holz. XIX. Jh.

1959. KANAPÉ, két karosszék, két zsámol
zwei Armstühle, zwei Hocker mit ro

1960. NAGY KANAPÉ, KÉT KAROSSZÉK,
zwei Armstühle mit rotem Leder tap

1961. NAGY KANAPÉ, NYOLC KAROSSZ
zással. Louis XVI. — Grosses Kan
gestreiftem Damast tapeziert. Louis

és aranyozott fa sávos zöld damasztkárpitozással. Egy
konzól tükörrel. Francia, Louis XVI. stilus. — Salon-
grün gestreiftem Damastüberzug. Ein Kanapee, zwei
gel. Französisch, Louis XVI. Stil.

eresznyefa. Biedermeyer. — Zweitüriger Bücherschrank,

eyer. — Bett, Kirschenholz. Ungarisch, Biedermeier.

elülettel, egyajtós. Rokokó stilus. — Vitrine, Nussholz,

Bidermeyer. — Vitrine, Nussholz, eintürig. Biedermeier.

gott és aranyozott fa, üveglapokkal. Rokokóstilus. —
t. Rokokostil.

agott és aranyozott fa, virágos Aubusson kárpitozással.
i Armstühle geschnitzt, vergoldetes Holz, mit Aubusson

okokódiszü számlappal. Barokstilus. — Standuhr, Nuss-
nem Rokokodekor. Barockstil.

ott és aranyozott fa, Louis XVI. diszitéssel, virágkosaras
Kanapee, zwei Armstühle, mit Louis XVI. Schnitzerei,
ranzösisch.

Füredi Rikárd

Liber Spectrobrai

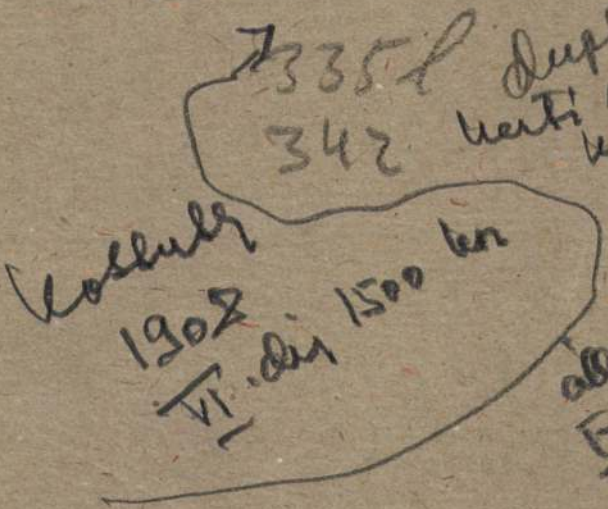

Füredi Richárd

MŰVÉSZET
II.évf. 1903.
65.
"Kitüntetések."

Führer Richard

(Kisöbb Füredi)

Ipermüvészet 1896-ban 160.

Füredi Richárd

Bpest, Kerti szobor,
Erzsébet-tér

dupl

Liber Bpest szofrai

342.

Müemlékek Országos Bizottsága
nagyrekintetü Elnökségének

B u d a o e s t .

VI. Aréna ut 41.
Szépmüvészeti Muzeum

Füredi Richárd és Lechner Jenő dr

Bpest. Erzsébet ország-sz. 6, Szabadság tér

Liber Bpest. szobrai

Dupl 344.

Füredi Richárd

[illegible]
1902 [illegible]
1903 1000 kor. [illegible]
[illegible]
1913 [illegible]

II. Lépet 1905 [illegible]

Liber Bpszobrai

[illegible]
[illegible]
felav
1929
[illegible]
26

356. l. (többször is)
358. l. 388, 389. l. 410. l.
411. l. 412. l.

Nemzeti
Vértanuk
emlmüve
1934 felav

A Magánfelek terhére k

megtéritésének alakulása az 1935.év

Év	közcső	ös
1935.	63.7o7.21	1c
1936.	:87.477.87	11
1937.	129.486.73	17
1938.	114.726.o4	18
1939.	124.725.33	1?

6.Rovat. Különfélék.

Több: 229.o18.o3 Pvel.

Füredi Richárd

1.

Liber Bpest nobrai

dupl

257. l.

Wallacher-Lüt

(Führer)

2652. Füredi Richard: 1905.

Sz. Budapest 1873. július 18-án.

Madách.

Nyeszéles ~~[illegible]~~ és stilizált hegyszerü talapzaton nyugvó, de Lucifer alakjával kombinált allegorikus csoportból ~~Madách ülő alakja~~ emelkedik ki. ~~A költő~~ Gondolatokba merültenül, jobb kezét térdén nyugtatja és balját ~~pedig~~ szive táján tartja. Rövid hajat, bajuszt és körszakállt visel. Lehajtott gallérú kabátja egyelejü. A talapzat elején ~~[illegible]~~ az Ember tragédiájának főbb mozzanatait ⊥ szemlélhetjük ⊥ balról a Szerelem és Érzéki mámor, középütt az ember tragikus szenvedélye és a pénz utáni sóvárgás, a melynek szolgálatában az összes bünök állanak, jobbról pedig a jövőt sejtető összes szociális mozgalom jut kifejezésre, mig a talapzatnak hátán a szellemi élet érvényesül a költők, a bölcsészek és a tudósok alakjaiban. Jelzése alól jobbra Lucifer lábainál: »Füredi«.

⊥ olyk épen.

⊥ ~~olyk~~, hogy

Gypszszobor, mag. 172, szél. és mélys. 162 cm.

Elszámoltatott 1905: VII. 2-án (582-905). Az elszámolás elfogadtatott 1905: XI. 30-án a 21515 szvsz. alatt (1035-905).

III 3-98

Pl. vét. 1905

Vétetett 1905: IV. 29-én a 36450 sz. leirattal 2000 Kán (400-905)

A müvésznél. Vid. Muz.

98

202

2000. Sz. n. 1615-905

Füredi

1690. (Führer) Richard

Sz. Budapesten 1873 július 18-án.

Tavaszszal.

Az élet tavaszát: az ifjúságot, mellig látható fiatal ember ábrázolja, ki a keblére borult leányt csókolgatja. Az ifjú kinek rövid haja dús, bajusza és szakálla le beretvált, köpenyét bal vállára vetetten viseli. A leány fölfelé tekint, haját leeresztett kontyba foglalta, hátul. Jelzése jobbra két sorban: „FÜHRER 98.4.

Gypsz, magassága 56.5 cm.

Vétetett 1898: XII. 31-én a 90432 sz. rendelettel 400 frton.

Elszámoltatott 1899: IV. 6-án (14/99).

Az elszámolást tudomásul vették 1899: V. 25-én 29855 sz. alatt (277/99).

meztelen vállú

172

904: IV. 25.

Podmaniczky Frigyes báró.

Valamennyi ujság meleg rokonszenvvel, őszinte megilletődéssel bucsúztatta el a kedves öreg urat, akit valóban mindenki szeretett. Hosszú pályafutásában, úgyis mint képviselő, úgyis mint regényíró és mint intendáns, majd később a szabadelvű párt elnöke: különösen népszerű volt. Népszerűségét demokratikus gondolkodásának, nemes, hófehér lelkének, derűs szívének köszönhette. Eseményekben felettébb gazdag életet élt végig. Mindössze egy évvel volt fiatalabb Petőfinél, Jókainál pedig egy esztendővel előbb született. Ismerjük lapjainkból életének főbb vonásait, de talán érdekes új dolgokat fogunk megtudni hátrahagyott emlékirataiból, amit rendelkezése szerint egy év mulva bontanak csak fel.

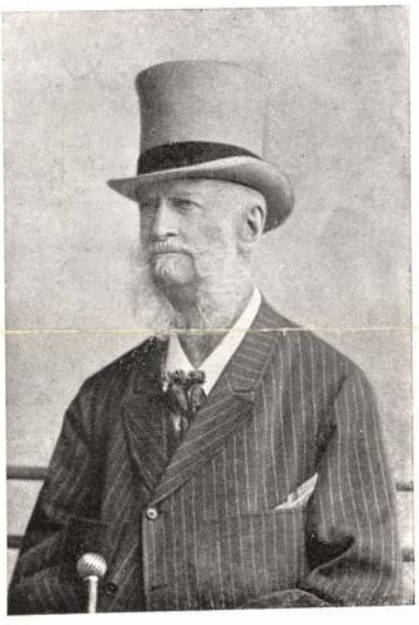

Podmaniczky Frigyes báró.

Nem látjuk tehát az ő megszokott és mégis mindig szokatlan alakját. Ő sem fordul már meg többé a szép asszonyok után! Budapesttől is el kellett immár búcsuznia, amit pedig annyira szeretett; olyan hűségesen, hogy évtizedeken át nem hagyta el még nyár idején sem. Azt tartotta, hogy nincs több ilyen nyaraló hely széles e világon.

Mindvégig békés, harmonikus, szép volt az élete, — csendes, lassú az elmulása. Az életnek ezen az igazi művészén nem foghatott ki más, csak a halál.

H. Gy.

A Magyar Földrajzi Társaság első vándorgyülése Kecskeméten.

Október 12.-e és a rákövetkező nap ünnepnapja volt a tudománynak. A Magyar Földrajzi Társaság tartotta első vándorgyűlését Kecskeméten. Az a lelkes fogadtatás, amelyben az Alföldnek ez a fejlődő szép városa részesítette a vándorgyűlés tagjait: biztató igéret, hogy a legközelebb már egész erővel meginduló tudományos kutatás, amelynek célja a Nagy Magyar Alföld megismertetése, jóakaratú és szakavatott segítőtársakra fog találni hazánk legmagyarabb vidékein.

Kada Elek, Kecskemét tudós polgármestere valóban mindent megtett a Magyar Földrajzi Társaság első vándorgyűlésének a sikere érdekében.

A kitünően előkészített vándorgyűlés tagjai — mintegy negyvenen — túlnyomólag 11.-én este érkeztek meg Kecskemétre.

Másnap délelőtt volt az első ünnepi gyűlés a városháza dísztermében. Kada Elek polgármester meleg szavakban üdvözli a Magyar Földrajzi Társaságot, majd pedig Lóczy Lajos egyetemi tanár, a társaság elnöke fejti ki megnyitójában az Alföld tudományos tanulmányozásának munkatervét nagy vonásokban. Cholnoky Jenő kolozsvári egyetemi tanár rövid titkári jelentése után négy tartalmas előadás következett.

Teleki Pál gróf a Csendes-Óceán északi vidékeinek a felfedezéséről szóló alapos tanulmányát mutatta be az egybegyült, nagyobbára hölgyekből álló közönségnek.

Pósta Bélának, a kolozsvári egyetem tanárának az Alföld archeologiájáról irott szép értekezését Cholnoky olvasta fel. Kada Elek, a kiváló archeologus hosszú tudományos válaszban foglalta össze nézeteit ebben a tárgyban, amihez még Lóczy Lajos és Cholnoky Jenő szólottak hozzá.

Hanusz István kegyesrendi tanár az Alföld természeti szépségeiről, Thirring Gusztáv, a fővárosi statisztikai hivatal igazgatója, az Alföld népességi viszonyairól értekezett.

A gyűlést követő ünnepi ebéd emelkedett hangulatában lelkes örömmel szegődött melléje az egybegyűlt társaság minden tagja, annak a szép és nagy feladatnak, amit a Földrajzi Társaság ezzel a vándorgyűlésével most tűzött zászlajára: a Magyar Alföld minden irányban való tüzetes tudományos kikutatásának. Nem lehet szalmaláng az a tűz, ami ezen a szép ünnepen ott ragyogott mindnyájunk szemében. Annak a lángnak nemcsak fénye, hanem melege is volt: átéreztük egész szépségét egy olyan törekvésnek, amely az igazi megismerést, tehát a békét és szeretetet szolgálja.

Még négy előadás volt programmon délutánra. Bartek Lajos az Alföld költészetéről olvasott fel; Massányi Ernő dr. a sárkány- és ballon-észlelésekről tartott előadást; Réthly Antal, aki oly fáradhatatlanul buzgólkodik a Nagyszalóki-csúcson felállitandó megfigyelő állomás érdekében, ezúttal is a magashegyi obszervatóriumokról értekezett. Végül, már sötét este, Konkoly-Thege Miklós, a meteorologiai intézet

igazgatója beszélt igen érdekesen a közlekedés fejlődéséről.

Kilencedik előadásul a „Milliárdos kisasszony“ volt kitűzve, de ezzel már a színház kedveskedett a Földrajzi Társaságnak.

Mint valami álom, olyan gyorsan és visszahozhatatlanul röppent tova az a néhány szép óra, amit kinn töltöttünk másnap Alpáron. A nevezetes régészeti lelőhelyet, a történelmünkben oly jelentős szerepet játszott alpári földvárat tekintettük meg Kada Elek szakszerű vezetésével s amennyire időnk engedte, megszemléltük a Tisza árterét és morotváit.

Nem kisebb alapossággal vettünk azonban részt abban a mesés jó ebédben sem, amelyet a város adott búcsuzóul a vándorgyűlés tagjainak alpári szőllőjében. Öt csinos kecskeméti leányka sürgött-forgott az asztalok körül s ugyan fájlaltuk, amikor — még kora délután — bucsút kellett vennünk ettől a szép helytől s a mi kedves házigazdáinktól.

H. Gy.

Művészi siremlékek.

Külföldi utazásainkban mindég szívesen keressük fel a temetőkerteket, mert azokban épen úgy megtaláljuk a művészetet, mint a múzeumokban. A halál országában ott látjuk a világ legjelesebb művészeinek halhatatlan alkotásait, amelyek kedvessé teszik az enyészet birodalmát, s enyhítik fájdalmainkat. Sajnos, a mi temetőinkben még nagyon kevés az igazi művészi becsű síremlék s még a nemzet nagyjainak sírhantjai fölött is idomtalan, otromba kődarabok éktelenkednek, amelyek a szó szoros értelmében bántják a kegyeletet.

Helyesen és okosan tette az a néhány budai szobrász-művész, akik Tóth István és Füredi Rikárd kezdeményezésére összeállottak és vállalkoztak arra, hogy foglalkozni fognak a művészi síremlékekkel. Olcsó pénzen megfogják csinálni azokat, hogy a legegyszerűbb családnak is módjában legyen szeretteik sírját méltó emlékkel megjelölni. A nemes kezdésnek ma már akadtak követői. A fiatalabb művészek közül Vass Viktor és Philipp István szánták el magukat művészi síremlékek készítésére, s remélhető, hogy még több követőjük lesz. Így aztán a mi temetőink is oda fognak sorakozni a többi világváros temetői mellé s nem kell majd pirulnunk, ha művészetet látni temetőinkbe elmegy az idegen. A két utóbb említett művésznek néhány igazán szép alkotását lapunk jelen számában mutatjuk be olvasóinknak.

L. v.

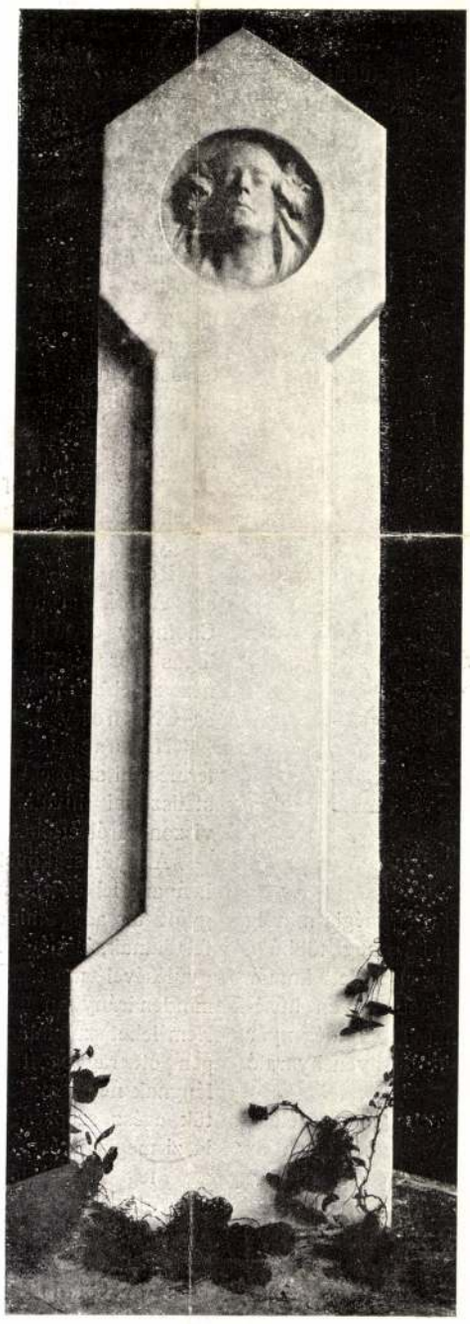

SÍREMLÉK

Terveztek Vass és Philipp szobrászművészek.

Füredi Richard

Mincsarnok

~~1920 – 21. téli kiáll. 173.~~

~~1926. angol. mag. kiáll. 172~~

1927. Tav. kiáll. 225

1927. őszi kiáll. 200.

1928/29 téli kiáll 174.

1930 tav. IV. t. 54, 71

Erna Jancsi

Selmecbányai Óvás V. 184.

Füredi Rikárd

szobrász

Műcs. kiáll. 1898 tól

Pipics 112. l.

Orukt

1920-21 téli
dr Lerner Jenő, ig. anyag

1926 nyj-jul. Aug-ke.
kertihobor, gipsz

1927 tav (225) kukorica Janesi
gipsz

1927 ősi (200) koltó

1928-29 téli (174) Sirhobor

1930 tav. (IV. t. 54, 71) Erős Janesi
Homfoglaló

1932-33 téli 519. l.
Natura, gipsz

Füredi Richárd

Ipolyi Arnold püspök
szobra az alábbi csarnokban

Irod
z

Szegediemlékcsarn

A fólyóvizi rak

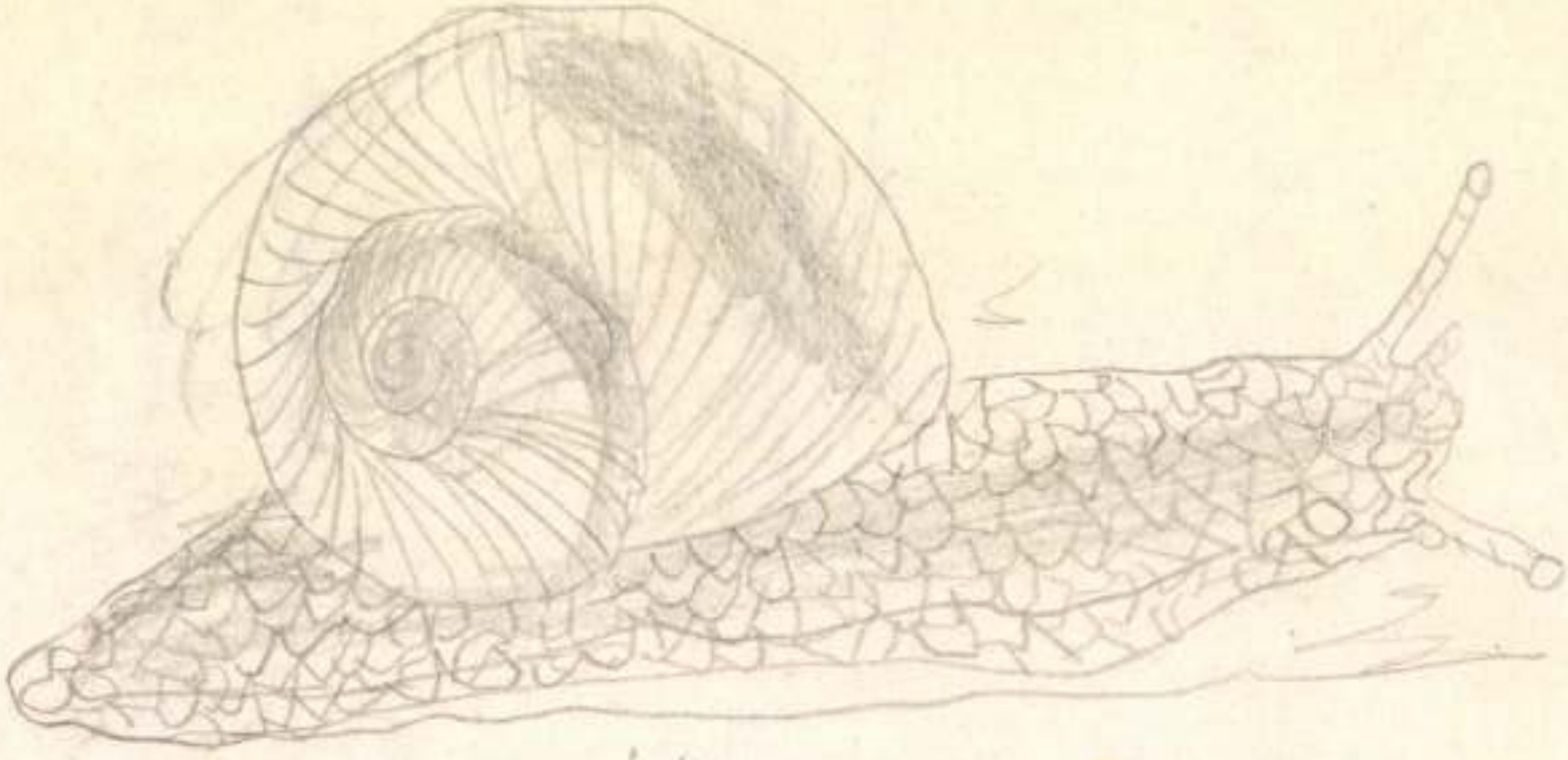

Az éti csiga

Füredi (Führer) Richard

wul, Bpest 1873 Rk.

vegzett iparmuv. isk. nov

1892/93 I. wobrazati ontál

1892/93 II " "

1893/94 I " "

1893/94 II " —

1894/95 I–II " "

1895/96 " —

Tégla, római V. 243

Füredi Rikárd szobrászművész

A debreceni Tudományegyetem 1931-ben pályázatot hirdetett négy alyan reformátor szobrának az elkészítésére, akik működésükkel kialakították Debrecen lelkiarcát. A pályaszunkákat négy művész nyerte el: Füredi Rikárd, Ohmann Béla, Pásztor János, Kisfaludi Ströbl Zsigmond. —.—

Battyán János: Ismeretlen Medgyessy szobor a Zsinati Irodában.

Református Egyház, 1968. nov.

Füredi Richard

Liber Bpestrobrai

dupl ~~344~~ - 346. l.

orth Jahlis

Füredi Richard

l. dupl

Liber Bpest zsibrai

277. l - 278 l

Vörösmarty
pály

1902

3. lány
megbírásl
nem

1934. téli kiáll. 148/a V. ter.

~~1934. nemz. képzm. kiáll. 146.~~

Várlatterode a
Rezső téri tepl
belső mező i kialakí-
tásáros

Ismeretlen festő.
A XVII. századból.

656. Széchényi István.

Látható fordul

Mellig, kissé balra néz.
beretvált álla körüli szakálla fekete,
egyelejü.

Vászon, méretei 29, 8: 23
Az 1848/9-iki szabadságh
Átvétetett az 1896: IV.

1934 apr. [illegible]

Honfoglalás korra,

gipsz

Füredi Rikárd

nebrait

OMKT. 1932-33. téli

579. l.

1938 ősi (178)

a peleskei nótárius

Sepp

Füredy Rikárd

Műcsarnok

1932/33. téli kiáll. 579.

~~1933 nyári képzm. kiáll.~~

~~175.~~

1934 dec - 1935 jan
Tomori, géph

1936 máj-jun-júl
Erős Janesi, géph

1937 téli Emberi fenség, géph

1938 ősi (178)

1940 tav Csillagán
Hunyadi János) géph

1941 febr-ápr jul.
a Hunyadi-család, géph

1940-41 (M. Mikó-ért) Regős, terrac.

1941-42 téli Madách
„1941" | géph

1942 tav Római nő
akadályok | géph

1942-43 téli Petőfi, terr.
Bold. Margit, géph

1942 tav Petőfi, géph

Füredi Rikárd

Könyves Kalmán
c. nobra repr.

KMTárs sav. kiáll.
1906.

1943 téli Jóbai, gyja

1944 Tav
a Hrjach-család, gyja
Játék, tess.

Nemzeti képek 1944 jun.

Peleskei ütőárius

FÜREDI JENŐ
ÁLL. FŐKERTÉSZ
SZAMOSÚJVÁR

A mincsetékek Országo

Tiszatkozással a f-hó 5-én
[illegible] mellékelem a Herm

M Kipren [illegible]

1947 máre-ápr. (Főv. kép.)

Shakespeare, [illegible]

Füredi Rikárd

szobrász

fejszobra, Kalotay

Ottótól.

Repr.

KMTársteli kiáll

1942 dec.–1943 jan

Prohászka Ottokár a Kultura folyóiratról. VI. 73–77.

Füredi Richárd

és Lechner Jenő

1933 febr márc

Jókai síremlék
a budapesti Kerepesi temetőben.

Klebelsberg emlékkiállí Mücsarnok

Füredi Richárd és

dr. Lechner Jenő

Műcsarnok

1933. ápr.-máj. nemz. képzm. kiáll.

372. (Attila-emlék-

mű terve, gipsz-

modell.)

Mongolly Lehel

gepe

Füredy Richárd

1933 feb-márc

Klebelsberg emlékkiállítás Műcsarnok

Melius Juhász Péter reformátor szobra, Debrecen

FÜREDI Richárd

1918-1919. évi nemzeti vértanúk emlékműve
(Lechner Jenővel)

PÓTÓ János: Emlékmüvek, politika, köz-
gondolkodás. Bp. : MTA Törttud.Int., 1990
25. p ill

26. p. Erekhyés Omágrázló

FÜREDI Richárd

POTÓ János: Magyarország igazsága - szobrokon. = Historia, 1, 1985, 3. 35., ill.

Szentgyörgyi István--

Bp., Szabó Ervin tér, Magyar Igazság kutja

Füredi Richárd

Bp., Szabadásg tér, Magyar Igazság Kutja

zetet olvasni. Ha
rot, a Kun Béla
ömeg bal szélén
sadalom alakjai
l egy női figura
n föltűnnek az
almárok, szintén
megmintázva.
özeledve viszont
neg ember lenni.
élére ér, torz, ele-
mberre alig emlé-
menetelnek. Ab-
iktátor keze e le-
mutat, tessék ki-
rének azt a gon-
vezetett Kun Bé-
ogy a főalak egy
t áll, aminek Ma-
ejorativ tartalma
r tehát nem Kun
, hanem deheroi-

tük akkora horderejűnek a dolgot, másrészt egy Varga Imrét nem pályáztat az ember. Kiderült, föntről szóltak neki, hogy csináljon egy Kun Béla-szobrot. Ez a kiírás sem hozott ereményt, mire Varga Imre készített egy kis makettet, mely magában hordta a későbbi mű lehetőségeit és méretét. Besétált vele a Fehér Házba, ahol éppen ülésezett az agit-prop bizottság: a politikai emlékművekről általában ez döntött. A makettet valaki bevitte a hóna alatt erre az ülésre, ahol nagyon megtetszett a jelenlévőknek. Ezután kaptam egy papírt, hogy Varga Imre csinálja meg a szobrot. Szakértői összejövetelt szerveztünk, amelyre meghívtuk a Párttörténeti Intézet és a Munkásmozgalmi Múzeum képviselőit, valamint párttag szakértőket,

közepén jelentkeztek az egykori Kisgazdapárt tagjai, hogy szeretnének egy Bajcsy-Zsilinszky szobrot fölállítani. Mondtuk, rendben van, s kinéztünk egy nagyon jó helyszínt a Deák téri metró-födém füvesített területén. Elképzelésünk szerint a szobor a Bajcsy-Zsilinszky út felé nézett volna. Kiírtunk egy pályázatot, melyet egy fiatal szobrászművész nyert meg. Eskulits Tamás elgondolása szerint Bajcsy-Zsilinszky – aki országgyűlési képviselő volt a harmincas években – egy parlamenti hármas padon ült kényelmesen, s a mellette lévő felcsapott ülés alját helyezte a feliratot. Ezt remek ötletnek találtuk, hiszen ott egy szokványos álló figura nem tudna kontaktust teremteni a járókelőkkel, mert az egy olyan tér, ahol az emberek jönnek-mennek, föl sem néznek rá és kész. Viszont egy alacsonyabb, ülő alak, melynek a feje kicsit van csak magasabban a járókelők szeménél, kerülhet olyan kapcsolatba az arra közlekedőkkel, amilyenbe egy emlékműszobornak kell. A kisgazdák nehezen fogadták el, hogy az ellenállás mártírját nem azért ültettük le, mert kisebbíteni akartuk, hanem éppen azért, hogy a környezetében lévő két nagy épület, a templom és a főkapitányság ne egye meg. Az egyik zsüritag kifogásolta a padot, s azzal, hogy kihúzta Bajcsy-Zsilinszky alól az ülőalkalmatosságot, felborította az egész koncepciót. A szobrász készített újabb terveket, de nem talált jó megoldást, hisz nem tudta leültetni a figurát. Lementem hozzá, hívtam Varga Imrét is, gondoltam, neki elég nagy a tekintélye, tőle elhiszi a művész, hogy rossz úton jár. „Ezt már úgysem tudod kijavítani. Fogj egy baltát, törd össze, és kezdd újból megmintázni" – tanácsolta Varga Imre a szobrásznak. De ekkor már '88 januárját írtuk, s vészesen közeledtünk a júniusi avatáshoz. Tamás két év alatt nem tud-

FÜREDI RICHÁRD

Foerk Ernő szobra

GERLE János - KOVÁCS Attila - MAKOVECZ Imre: A századforduló magyar építészete. Bp. : Szépirodalmi, 1990 51.p

Füredi Richárd 11, 39 - 40, 44, 55, 85 szobrász
(in: Déry Attila; Budapest eklektikus épületszobrászata
/Művészettörténet-Műemlékvédelem I. /OMF kiad. Bp. 1991.

ÉL — Élet és Irodalom

ÉT — Élet és Tudomány

— Életünk

ÉT — Épitész- Épitészettudomány

— Épitésügyi szemle

— Érem

— Esztergom Évlapjai

— Etnographia

— Evangélikus élet

— Évfordulók

— Évkönyv: MIOK

— Fejér megyei Szemle

— Fejér megyei Történeti Évkönyv

— Film Szinház Muzsika

FK — Filologiai közlöny

FA — Folia archaeologica

FH — Folia historica

Forrás

Fotó

— Fotómüvészet

Füredi Rikárd

írád

Ybl Ervin: A Ferenc-József emlék-templom.

Budapesti Hírlap

1931. okt. 4.

A kupolát tartó négy szegelyen levő evangelistakat ábrázoló domborunvekd fenti mint

Sarta

9. ábra.

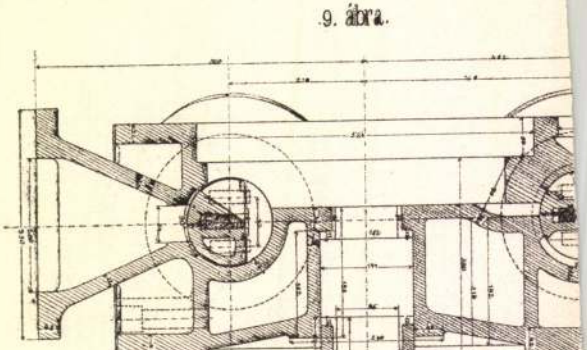

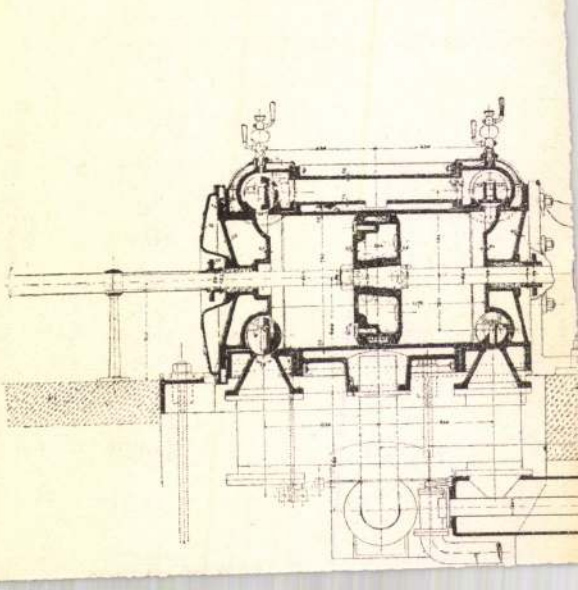

Füredi Rikárd, szobrászm. MDK

mindkét pályázaton öt-öt szobormüvet találtak megvételre érdemesnek.

A középsö nagy oszlopból kifejlödö mellszobor: Hungáriát jelképezi.

Kép 313.1.

D.I.: A szabadságharc - és Kossuth szobor-pályázat. Vasárnapi Ujság. 1905. 52.évf. 20.sz. 313.-315.l.

XXXX

MDK

Füredi Rikárd, Lechner Jenő, Körösfői Kriesch Aladár

közös pályamunkájuk az alábbi pályázaton II. dijat nyert

A Rákóczi-siremlék. Vas. Ujs. 1909. 1001.1.

Füredi Richárd

szobrász

MŰVÉSZET
I.évf. 1902.
431.
"Kitüntetések"

Füredi Richárd

"Könyves Kálmán maszkjában egy kétségbeejtően megmintázott, nagyméretü gorillát vezet elő szabadon" a müvész,-irja Marco: "A tavaszi tárlat" cimmel közölt beszámolójában, igen éles birálattal.

A HÉT, Bp. 1906. ápr. 8. XVII. évf.
14. sz. 226-227. lap.

Füredi Rikárd MDK

Regős, terrakotta

Mücsarnok 194o A magyar müvészetért c.kiáll.

MDK

Füredi Richárd, szobrász MDK

a jury dicsérettel méltatta pályaművét.
Lechner Jenö ép.-el közösen pályázott.

A Parthe-szoborpályázat. -Vállalkozók Közlönye.
1908 máj.13.

MD K

Füredi Richárd, szobrász.
Terveért 100.k. díjat kapott.

a zsüri elhatározta, h. a kitüzött három pályadíjat egyesiti, s 100-100 koronával jutalmazza a négy,kb. egyforma müértékü. Egyik legjobb pályaterv a fentnevezetté.
Két rajzát pedig a zsüri megvásárolta.

Sirkő tervezés. - Vállalkozók Közlönye. 1906. I.17.

MDK

Füredi Richárd, szobrászm.

kifogástalan művet egyet sem talált a zsüri, e
ezért a három díjat egyesítve felosztotta a
négy legjobb mü szerzői között.
Ezek egyike femlmevezett.
Ezenkivül megvásárolta két rajzát.

Eldöntött művészi pályázat. /művészi sirkövek.
Magyar Iparművészet.- 1906. 30.1.

MDK

Füredi Rikárd, szobrász

"Béke" 100 koronás díjjal jutalmazva.
Béke III. Megvásárolt pályamű. Repr.
Béke II. Ugyancsak megvásárolt pályamű. Repr.
60-61.lapon.

Lyka Károly: Sirkövek. Pályázat. -Művészet.1906.58-61.l.
Képekkel.

MDK

Füredi Richárd

Negyedik dijat nyert a Szabadságharc-szoborpályázaton.Fénykép repr.286.o.

Lyka K.: Szabadságharc szobor

Uj Idők 1907.évi 38.sz.

MDK

Füredi Rikárd

Magyar Képzőművészeti Egyesület családi sirbolt pályázatán első dijat nyerte, Legyőztem a világot jeligés művével.

Cikk: Eldöntött pályazat.

M9vészi Ipar 1906. 112.1.

MDK

Füredi Rikárd szobrász

L.v: Müvészi siremlékek. A Kor 19o7. 21.sz. 98 l. kép

Füredi Richárd

Szemléhai a debreceni Köztemetőben

Máliusz fuhász Pétek nobra a Központi Egyetem előtti téken (1939)

A képnőművészetek Debrecenben, 1961

101 oldal

Füredi Richard

Madách, gipsz szob.

Szépműv. Múz. háborun veszteségeinek jegyzéke
1952 Sp.

MDK

Füredi Richard

A ...it allegorikus csoportja, kő

Táncosnők, kő

Egyéb köztulajdonból elveszett mütárgyak jegyzéke
Bp. 1952.

MDK

Füredi Richárd, szobrászm.

carrarai márványból faragott érdekes beállitás
u félaktja kedvesen bukkan elö az Erzsébet-té
Zöld bokrai közül.
r

Jajczay János dr.-Gyöngyösi Nándor dr.:Budapest
szobrai az utolsó tiz évben.
Képzömüvészet. 1931. 42.sz. 155-156.old.

MDK

Füredi Richárd

Lechner Jenő és Füredi Richárd: Erzsébet királyné szoborpályázat. Építészeti részért II.dij 2500 K. Repr.

Magy.Iparművészet, 1916. 245.lap

Füredi Rihárd MDK

Tessényi Margit képmása, gipsz

Üzlettársak, gipsz

Képmás, gipsz I-II.

Mücsarnok 1903. tavaszi nemzetközi kiáll.

Füredi Rikárd MDK

A Hunyadi-család, gipsz

Mücsarnok 1941 Jubileumi kiállitás

MDK

Füredi Rihárd

Akadályok, gipsz

Műcsarnok 1942 Tavaszi kiállítás

Füredi Richárd

MDK

Római nő, gipsz

Műcsarnok 1942 Tavaszi kiállitás

Füredi Richárd.

Az Ady-emlékpályázat zsürije pályamunkáját nem szavazta be a döntőbe.

Pesti Napló, 1928. febr. 12.

Füredy Richárd.

A fővárosi tanács Ady Endre
szemlék-tervpályázatán részt
vez művével.

Magyarság, 1927. dec. 8.

Füredi Richárd.

Pályaművével – kompozíciójával, – részt vesz az Ady – szemlékpályázaton. (említve.)

Magyarság, 1928. febr. 15.

Türedy Richárd.

Részt vesz az Ady Endre-
emlékünnepélyen.

Nemzeti Ujság, 1928. febr. 9.

Türedy Richárd.

Az Ady Endre-emlékek el-
bírálásának pályázatában részt
vett.

Magyarság, 1928. febr. 9.

Füredi Richárd.

A Műcsarnokban rendezett Ady-
séremlékpályázaton kürtös alakú
pályanűve szerepel. (emlétve.)

a Reggel, 1928. febr. 13.

Füredy Richard

szobrász

Téli Tárlat - Műcsarnokban - szoborral szerepel.

Egységesen ható, de tulrészletezett Madách-szobra.

Magyar Hírlap
1934.I.14.

Füredy Richard

szobrász

Téli Tárlat - Műcsarnokban - szoborral szerepel.
Méltóságosan komoly Tomory-ja és Madách emléke.

Pesti Hirlap
1934.I.14.

Füredi Richard

szobrász

Téli Tárlat - Műcsarnokban - szoborral szerepel.

A nagyobb kompoziciók sorából kiemelkedik Madách-szobra.

Magyarság
1934.I-14.

Füredi Richárd MDK

A Hunyadi-család, gipsz

Mücsarnok 1944 Tavaszi tárlat

Füredy Richárd MDK

Játék, terrakotta

Mücsarnok 1944 Tavaszi tárlat

Füredy Richárd

Szerepelt a Műcsarnok Tavaszi tárlatán.

P H. 1930. III: 19.

Füredi Richárd

Szerepelt a Műcsarnok Tavaszi tárlatán.

M. 1930. III. 15.

Füredi Rikárd

Szerepett a Műszamok tavaszi tárlatán.

Újság 1930. III. 18.

Füredi Richard

szobrász

Téli Tárlat - Műcsarnokban - a Rezső-téri Magyarok Nagyasszonyáról elnevezett plébániatemplom belső kialakitására készült alkotásokkal szerepel.

A stációs dombormüvek tervezésében vett részt.

Magyarság
1934.I.21.

Füredy Richard

szobrász

Téli Tárlat - Műcsarnokban - a Rezső téri Magyarok Nagyasszonyáról elnevezett plébániatemplom belső kialakitására készült alkotásokkal szerepel.
A körszobrok között Jézus szive szobra szerepel

Magyarság
1934.1.21.

Füredy Richard

szobrász

Téli Tárlat - Mücsarnokban - a Rezső téri templom belső müvészi kialakitásának szoborterveivel szerepel.

Nemzeti Ujság
1934.I.13.

Füredy Richard

szobrász

Téli Tárlat - Műcsarnokban - szoborral szerepel.

Tomoryt, a mohácsi vészben elesett hős kalocsai érseket mintázta meg archaikus igazsággal.

Budapesti Hirlap
1934.I.14.

Füredi Rikárd

Alkotása szerepel a Magy.Képzőművészek Egyesületének kiáll.-án.

Ujság, 934.XII.8.

Füredy Richárd MDK

Peleskei nótárius, terrakotta

Mücsarnok 1944 VII.Nemzeti Képzőművészeti Kiáll.

Füredy Richard

szobrász

Téli Tárlat - Műcsarnokban - szoborral szerepel.

Nemzeti Ujság
1934.I.13.

Füredi Rikárd

MDK

Boldog Margit, gipsz

Mücsarnok 1942-43 téli kiállitás

Füredi Rikárd MDK

Jókai, gipsz

Mücsarnok 1943 Téli kiállitás

Füredy Richard MDK

Tomory,

Mücsarnok 1934 Téli kiállitás

Füredi Richárd MDK

Gyöngyössy István, gipsz

Műcsarnok 1933. Nemzeti Képzőművészeti Kiáll.

Füredi Richárd MDK

Attila-emlékmü terve, gipsz

Műcsarnok 1933. Nemzeti Képzőművészeti Kiáll.

Alfred Richard

Abtlls-emléknő terve, gipsz

Füredy Richárd

Jókai siremlék a Kerepesi temetőben

Műcsarnok 1933. Klebelsberg Kuno emlékkiáll.

MDK

Füredi Rikárd

Sirkó kiállitás a Várkert bazárban.

Müvészet, 1907. 131 l.

Füredi Richárd

MDK

A peleskei nótárius, gipsz

Műcsarnok 1938 Őszi tárlat

Füredi Rikárd.

A Mücsarnak téli tárlatán műve, egy sírszobor szerepel.

Pesti Hirlap, 1928. dec. 19.

Tinnedi Pikäni.

O Kiitämmek -Jöi Jumalatan nimi,
ei Ja Ainoaben nimeni.

Tarki Heikki, Apt. Ab. M.

Füredy

Kiállít

M. 932 XII. 18.

r d ő i v

ok művészetéről: . . . . . .

Milyen pályázatokon vett részt: . . . .

. . . . . .

. . . . . .

. . . . . .

. . . . . .

Milyen megbizásai voltak (vannak): . .

. . . . . .

. . . . . .

. . . . . .

Jelentősebb müvei:. . . . . .

. . . . . .

Füredi Rikárd

Hunyadi János, gipsz

Műcsarnok 1940 tavaszi tárlat

Füredy Richárd.

Síremlék-műre szerepel a lűcsarnok téli tárlatán. (említve.)

Magyarság, 1928. dec. 16.

MDK

Füredi Richárd

Mindenek fölött

Műcsarnok 1904/5. téli kiáll. kat. 38.l.

MDK

Füredi Richárd és Lechner Jenő

a **Rákóczi-siremlék-pályázaton** háromezer koronás jutalomdijat kaptak

Kitüntetések. Művészet 1908. 128.1.

MDK

Füredi Rikárd, szobrászm.

a bizottság egyik tervet sem fogadta el. A beérkezett pályaművekét 3 kategoriába osztotta be.
Munkája a III. kategoriába jutott.

Irdalom és Müvészet. - A Vörösmarty-szobor.
Vasárnapi Ujs. 1902. 49.évf. 41.sz. 675.l.

MDK

Füredi Rikárd

Az Orsz. Magyar Képzőművészeti Társulat választmányának művésztagjai 19e9-ben.

M.D.K.

Füredi Richárd, nobrán

Körösfői-Kriesch Aladárral
és Lechner Jenővel körös terve
5000 K-ás második díjat
nyert a Rákóczi-síremlék
pályázaton.

Vállalkozók Lapja, Bp. 1909. XXX.évf.
nov. 3. sz. 13 old.

Füzedi Richárd

Mélinz Juhász Péter
(nobor, kapha)

A képzőművészeket Debrecenben
1961

153 kép

M.D.K.

Füredi Richárd, szobrász

és Lecrner Jenő kőrös tervét fogadta el a bizottság a Fókai-síremlék felállítására, mely az előző évben tartott pályázaton első díjat nyert.

Vállalkozók Lapja, Bp. 1928. XLIX. évf.

jun. 14. sz. 6. old.

Füredi Richárd

MDK

Kukorica Jancsi, gipsz

Műcsarnok 1927 tavaszi kiállítás

M.D.K.

Füredi Ricárd, szobrász

hősi emlérműver kiállítására beküldött kompozícióját (egy hős és egy angal víziója) ismerteti:

Komor János

Vállalkozók Lapja, Bp. 1927. XLVIII. évf.

jul. 24. sz. 3 old.

M.D.K.

Füredi Richárd, szobrász

dr. Lechner Jenővel hőrösen egy szarkofágot terveztek az Ady sírcsulékpályázatra, melynek tetején egy hatalmas, kürtölő alak áll.

Komor János ismertetése:

Vállalkozók Lapja, Bp. 1928. XLIX. évf.

febr. 15. sz. 6. old.

Füredi Richárd, szobrászművész (1873-1947).

A Kultuszminisztérium megállapodott Debrecen városával és segélyt kapott a város az egyetem parkjának szépítése és képzőművészeti alkotásokkal való ellátására. Ilyen segítséggel készült el a debreceni és a nemzet művelődésben oly kiemelkedő szerepet játszó négy reformátor szobra. — Füredi Richárd Méliusz Juhász Pétert mintázta meg, (említve) melyet 1934-ben helyeztek el.

dr. Szamosújvári Sándor: adalékok a debreceni képzőművészet múltjából.

Hajdú-Bihari Napló, 1984. júl. 21.

FÜREDI Richárd (szobrász)

"A Hunyadi szobor leleplezése utáni években pályázatai sorra eredménytelenek voltak, betegsége is csökkentette munkaképességét, igy kevés megrendelése révén Füredi Richárd (Führer) szobrásszal és Lechner Ödön építésszel társult siremlékek készitésére. Nem sokáig birták azonban a versenyt az élelmes és kereskedelmi ügyességgel biró versenytársakkal szemben."

Tóth István : Tóth István (1861-1934. = Vasi Szemle, XXXIX. évf. 1.sz. 1985. 120. p.

*Jeus 4

Füredi Richárd, szolvászművész (1873–1947):

A Köztemető és Krematórium ugyan csak 1931-ben nyílt meg, de – az átszállítások révén – XIX. sz.-i anyagot is tartalmaz. Szép számmal akad bronz és kő sírszobor is: Füredi Richárd műve.

Sz. Kürti Katalin: Debreceni temetők művészi értékei. Műemlékvédelem, Budapest, 1983. 4. 294–300.-old. ig

FÜREDI RICHARD szobrán

Méliusz Juhász Pétert ábrázoló szobrát említik a Sárvár történelmének izonográfiája cím alatt

Kondics József: Sárvár és a sárváriak a magyar képzőművészetben

I. rész.

Vasi Szemle 1983. 4.

Füredi Richárd

Lechner Ödön, Körösfői-Kriesch Aladár együttes munkájával,
Beck Ö. Fülöp és Hikisch Rezső épitész ugyancsak együttes munkájukkal, valamint:
Róna József, Bobula János pályázatára "a másik három dijat kapta," igy a hét müvész ezen a három dijon osztozkodott, a három tervért.
Tövis: "A Rákóczi-siremlék" c. beszámolójában ismerteti a pályázati eredményeket, a Müvészet c. rovatban./Arra nem tér ki, hogy ez "a másik három dij" hanyadik volt, az elsőt ugyanis, nem ők nyerték./
A HÉT, Bp. 1909. nov. 7. XX. évf.
45. sz. 746-747. lap.

Füredi Richárd

[redacted]

szobrász

A milleneumi emlékmüvön Zala györgy munkatársa volt ő készitette. Könyves Kálmán, II. Lipot és I. Ferenc József szobrát /az utóbbit 1919-ben összetörték, Zala György ujból megmintázta./

Ź 30.o.

Gádor Endre: Budapest szobrai. Bp. 1955.

Füredi Richárd
/1873Bp-1947 Bp./

szobrász

Az iparrajziskolában, majd Stróbl Alajosnál tanult.

"Ipolyi Arnold" /Szeged/
"Méliusz Juhász Péter" /Debrecen/

Elpusztult közterületi művei. Engels téri térdeplő női márványszobor. és Lechner Jenővel együtt készítette ellenforadalmi emlékmű.

30.

Gádor Endre: Budapest szobrai. Bp. 1966.

MDK

Füredi Richard és Markup Béla

pályamüve 4ooo köronával jutalmazva.

A Milacher-féle kutpályázat... Müvészet, 19o3.

65 l.

Füredi Richard

"Érdekes gondolatot rontott el a müvész azáltal, hogy elvétette a matériát. Ezt a fejet sziklából kell kifaragni és nem gipszből"- mondja Marco: "Téli tárlat" c. kritikájában, A Müvészet c. rovat keretében.

A HÉT, Bp. 1904. nov. 2o. XV. évf.
47. sz. 753-754. lap.

Füredi Richárd

Madách-szobor tervezetében "érdekes uton, óriási lapokból épitve keresi a monumentalitást"-irja Marco: Tavaszi tárlat c. kritikájában.

A HÉT, Bp. 1905. ápr. 23. XVI. évf. 17. sz. 280-282. lap.

Füredi Richárd

Könyves Kálmán és II Lipót szobrát alkotta az Ezredéves Emlékmüvön.

Berza László, Bernát György, Erdei Ferenc stb.: Budapest Lexikon, Budapest 1973.

3101

Füredi Richárd

és Horváth János műve a XX. Pestlőrincen 1903-ban felállított Kossuth Lajos szobor.

Bezza László, Bernáth György, Erdei Ferenc stb.: Budapest 1973 : „Budapest lexikon". 1335 l

582

Füredi Richárd szobrász
a mohácsi csatára emlékeztető
Tomori-szobra a városközpon-
ton található. (említve)

Bozó Ferenc: Kalocsai szobrok.
Petőfi Népe, 1974. ápr. 28.

Füredi Richárd, szobrászművész

Medgyessy Ferenc 1907-ben megpályázta a Diószegi-Farnekas emlékművet, majd 1923-ban a hortobágyi Petőfi-emléktábla-pályázatot, de alulmaradt Somogyi Sándorral, illetve Füredi Richárddal szemben.

Gy. Kürti Katalin: Medgyessy hagyatéka Debrecenben. Győr, 1980.

Hajdú-Bihari Napló, 1980. jún. 1. 9. old.

FÜREDI RICHÁRD, éremművész

Gáty-Goldmann Fülöp szobrász-éremművész önarckép plakett sorozatának gyüjtésében teljességre törekedett. Igy kiegészitette olyanok plakettjeivel, akik már nem éltek. Ezek egy részét Berán Lajos, többségét Reményi József ké szitette, de van Istók Istvántól, Föreditől és Szamosi soós Vilmostól is portré. 26.old

GOSZTONYI JÁNOS: Magyar szobrászok és éremművészek önarcképplakettjei 24.old

AZ ÉREM, XXXII. évf. 1975.-1. Bp. 1975

Füredi Richárd

Országos jelentőségű művészek is átadták kivitelezésre terveiket a Debreceni Műkögyárnak, így Füredi Richárd kaffkáné síremléke is közös munka. (anlítve)

Cz. Kürti Katalin: Művészi értékek a debreceni köztemetőben.
Hajdú-Bihari Napló, 1976. febr. 8.

FÜREDI Richárd

BUZA Péter: Sirkertet mérünk : Kereposi temető. = Budapest, 1983/8.
3 l.p.

A Jókai siremlék pillérek közötti dekorativ magyar ornemantikájának késztitő

M.D.K.

Füredi Richard /1873-1945/

690. A Hit allegorikus csoportja. 500 cm. magas sóskuti kő.
691. Táncosnők. Két épületszobor 350 cm. Sóskuti kő.

Elvésztek. /Budai kir. palota/

Háborus mütárgyveszteség-jegyzékek. V. füzet. 49. l.
MUMOK. Bp. 1952.

MDK

Füredi Richárd és Hikisch Rezső, Bp.

Pályázatok tervezésitésre. Kossuth-szob.pályázata. Vállalkozók Közl. 1908.márc. 4. 6.l.

MDK

Füredi Richárd, Damkó József és Hikisch Rezső, Bp.

Pályázatok tervezésitésre. Kossuth-szob.pályázata. Vállalkozók Közl. 1908.márc. 4. 6.l.

MDK

Füredi Richárd szobr,

KMTárs őszi kiáll. 1938. nov. Mücs.

34 l.

Füredi Richárd

MDK

Millenniumi emlékmű

Könyves Kálmán

THALY TIBOR: A 200 éves Városliget. Bp. 1958.

121.l.

MDK

Füredi Lipót/ Richárd

Millenniumi emlékmű

II. Lipót

THALY TIBOR : A 200 éves Városliget. Bp. 1998.

121.1.

Füredi Richard

szobrász

M.D.K.

690) A Hit allegórikus csoportja

691) Táncosnők

(Budai kir. palota)

Egyéb köztulajdonból elveszett műtárgyak jegyzéke.
Bp. 1952.

49l

MDK

Füredi Rikhárd

Madách, gipsz

Vásárlások a Képzőm. Társ. 1905. évi kiáll.
Művészet, 1905. 4.sz. 278 l.

MDK

Füredi Richárd

Gyöngyössy István, gipsz

Nemz. Képzőműv. kiáll. Műcs. 1933. ápr.

18 l.

MDK

Füredi Richárd és dr.Lechner Jenő

Attila-emlékmű terve, gipszmodell

Nemz. Képzőmüv. kiáll. Mücs. 1933. ápr.

31 l.

MOK

Füredi Richárd

A Hunyadi-család c. szobormüvével

Esterházy Pál hg. 1000 pengős díja

Szépmüvészet, 1941. 108 l.

MDK

Lechner Jenő épitész és

Füredi Richárd szobrászm.

A régi budai és pesti temetőket főleg a 19. sz. első felében diszitik müvészi siremlékekkel

Jókai alig egy-két évvel ezelőtt jutott méltó siremlékhez, a Főv. jóvoltából. A siremléken kevés a szobrászat, inkább csak dekoratiy szerepet játszik. Monumentális siremlék, méltó emléke az irónak.

Jajczay János dr. és Gyöngyösi Nándor dr. :

Budapest szobrai az utolsó tiz évben.

Képzőművészet. 1931. 42.sz.

Füredy Richárd MDK

Erős Jancsi, repr.

Mücsarnok 1930 tavaszi kiállitás

MDK

Füredi Rikárd és Förk Ernő

az alábbi pályázaton pályamunkájukat a 4000 koronával dijazott második csoportba sorolták

Az Erzsébet-emlékmü második pályázata. Müvészet 1903. 278.l.

MDK

Füredy Richárd

Kertiszobor, gipsz

Angol-magyar kiáll. Műc. 1926. máj. 14.1.

M.D.K.

Füredi Richard /1873-1945/

821. Madách. Gipszszobor. 172. cm.

Háborus mütárgyveszteség-jegyzékek. I. füzet.
MUMOK. Bp. 1952. 89. l.

MDK

Füredi Richárd, szobrász

146. Honfoglalás kora. Gipsz.

Ep.Mücs. - OMKT. Nemz. Képzömüv. Kiáll. 1934. ápr.29.-
Kat. 9.1. jun.17.

MDK

Füredi Rikárd

szobrászmüvész

Lechner Jenővel részt vett a kassai székesegyház bejárata fölé épiteni szándékolt Rákóczi epitáfium modelljére kiirt tervpályázaton.

Dr. Kismarty-Lechner Jenő:Lechner Ödön. Bp. 1961.

143.1.

MDK

Füredi Richárd (szobrász)

A képzőművészeti bizottság tervében szerepel Fürdelő nő c. szobrának a városligetben történő felállítása

-ts.: Budapestet új szobrokkal, emléktáblákkal és városkutakkal díszítik
Városi Szemle, Bp. 1927. 942. l.

IIDK

Füredi Richárd, szobrász

Ülö Nö- aktját a Gellért szálló fölé állitják., a Vizmüvek parkjába.

Kamino szobor utra kél a főváros raktáraiból.

Uj Magyarság. 1937 jun.6.

MDK

Fürefi Rikárd szobr.

Tárlatbeszámoló. Magy.Kulturszemle, 1942.jan.15.
19-2o 1.

MDK

Füredi Richárd, szobrász.

Gyöngyössy István. Gipsz.

Ep.Müss.-OMAT. Nemz.Képzőmüv.kiáll. /Rend. M.Kir. Vall és Közokt Min./ 1933 ápr.19.-máj.25. Kép.ím. 10.1.

MDK

Füredi Richárd,

Dr.Lechner Jenö ép.-el közös terve:

Attilá -emlékmü terve. Gipszmodell.

Bp.Mücs.-OMKT Nemz.Képzömüv. kiáll. /Rend. ~~M.K.K.K.~~ Kir. Vall. -És Közokt.Min./ 1933 ápr.19-máj.25. Kép.tm. 31.1

MDK

Füredi Richárd, szobrász

Állatszobrok a szék,föv.Állatkert bejáratánál. 1912.

Damkó Józseffel közös müve:Stefánia-ut 63. sz.villa diszitö szobrai. 1914-15.

Bajó Gyula: Budapest ujabbkori épületszobrászata. Bp.1942. Pázm.P.Tud.Egy. dolgozatai. 64.1.

MDK

Füredi Richárd

a szabadságharc-emlékszobor pályázaton pályamunkája IV. dijat nyert. Repr.

A szabadságharc emlékszobrának pályaművei. Vas. Ujs. 1907. 498.l. Repr. 497.l.

MDK

Füredi Richárd - Lechner Jenő

Erzsébet emlékmü pályaterve

Müvészet XII. évf. 1913, 2o6-11 o.
illusztr. 2o5-46 o. között

Füredy Rikárd MDK

Erőss Jancsi

Műcsarnok 1930 tavaszi kiállitás

MDK

Füredi Richárd

Tehetséges kezdők. Müvészi Ipar-Nemzeti Mücészet .906. 71.l.

Füredy Rikárd MDK

Honfoglaló

Műcsarnok 1930 tavaszi kiállitás

Fürédi Rikárd MDK

Sirszobor

Műcsarnok 1928/29 téli kiállitás

Füredy Richard MDK

Költő

Mücsarnok 1927 őszi kiállitás

MDK

Füredi Richárd és Foerk Ernő

~~xixxmkéky~~ Kossuth-emlékmü pályaterve

Kossuth emlékmü. Müvészet, I. évf. 19o2, 225 l.

MDK

Füredi Richárd szobr.

sirkő kiáll. a Várkert bazárban

Müvészet. VI.évf. 19o7. 131.

M.D.K.

Füredi Richárd szobrászmüvész

"Negyven éve dolgozik a Várbazár mütermeiben"- irja Molnár Miklós: "Várbazár" c. beszámolójában, s ennek keretében bemutatja a müvészt mütermében, mütermének egyik sarkát szobraival. /Fényképfelvételek./

Szinházi Magazin, Bp. 1939 . ju- aug. 6. II.évf. 32. sz. 66-67. lap.

Füredi Richárd szobrász.

Művészet.1907.268.1.

Plasztika, körplasztika
Az Erzsébet-emlékmü pályaterve,

Füredi Richárd és Foerk Ernő

Művészet, II., 1903. 276-280.

Az Erzsébet-emlékmü második pályázata

MDK

Füredi Rikárd, Hikisch Rezső és Damkó József

közös művük 1500 koronás díjat nyert.

Művészet.-A Kossuth-szoborpályázat végre dűlőre jutott Szalon Újs. 1908 7.sz. 10.l.

Füredi Rikárd, szobrászm. és Hikisch Rezsö, ép.

1500 koronás dijat kaptak közös pályamüvükkel.

Müvészet.: A Kossuth-szoborpályázat végre dülöre jutott. - Szalon Ujs. 1908 7.sz. 1908. le.1.

MDK

Füredi Rikárd, Hikisch Rezsö és Damkó József

közös müvük 1500 koronás dijat nyert.

Müvészet.- A Kossuth-szoborpályázat végre dülöre jutott.
Szalon Ujs. 1908. 7.sz. 10.1.

MDK

Füredi Richárd, Hikisch Rezsö és Dankó József pályamüvét megvették.

P.A.:A Kossuth-szobor pályázata. EP-IP 1908 ápr.19. 16 sz.

167.1.

MDK

Füredi Richárd, HikischRezsö és Dankó József MDK

pályamüvét megvették.

P.A.:A Kossuth-szobor pályázata. Bp. KP-IP.16.sz.1908. ápr.19. 167.1.

MDK

Füredi Richárd, Hikisch Rezsö és Danko József

pályamüvét megvették.

P.A.:A Kossuth-szobor pályázata. EP-IP 1908 ápr.19. 16 sz.

167.1.

Füredi Rikárd, szobrászm. és Hikisch Rezsö, ép.

1500 koronás dijat kaptak közös pályamüvükkel.

Müvészet.: A Kossuth-szoborpályázat végre dülöre jutott. - Szalon Ujs. 1908 7.sz. 1908. 1o.1.

MDK

Füredi Richárd és Hikisch Rezsö.

közös pályamüvét megvették.

P.A.:A Kossuth-szobor pályázata. Dp.EP-IP 16.sz. 7.1.
1908.ápr.19

MDK

Füredi Richárd és Hikisch Rezsö,

közös pályamüvét megvették.

P.A.:A Kossuth-szobor pályázata. Bp.EP-IP 16.sz. 7.l.
1908.ápr.19

MDK

Füredi Rikárd

A debreceni Kossuth-szobor pályázaton a zsűri 1000 koronával jutalmazta művét.

Művészet, 1909. 264.l.

M.D.K.

Füredi Richárd

A müvész beküldte pályamüvét a Bartha szobor-pályázatra, mint azt a "Képzőmüvészet" c. rovat hirül adja.

Szinház és Élet, Bp. 1908. május 1o. VI. évf 2o. sz.

Füredi Richárd

A debreceni Központi Egyetem előtti térre 1939-ben felállítják Mélius Juhász Péter szobrát.
Művei a köztematőben.

A képzőművészetek Debrecenben /szerk. Bőgel József/
1961. Debrecen 101.1.

Füredi Richárd

Méliusz Juhász Péter

/repr./

A képzőművészetek Debrecenben /szerk.Bőgel József/
1961. Debrecen Képjegyzék 153.

MDK

Füredi Richárd

Éber L.: Erzsébet királyné emlékszobra. MI 1916.
22o.1.

MDK

Füredi Richard, szobrászm.

a biráló bizottság ápr. 10-én elhangzott döntése alapján a hetedik- 1500 K.- ás- dijat nyerte el.

A budapesti Kossuth-szobor tervpályázaton...
Magy .Epitömüvészet. 1908. 5.sz. 32.l.

FÜREDI RICHÁRD

Emberi fenség. Gipsz

Téli kiállitás képes tárgymutatója. Műcsarnok 1937.

FÜREDI RICHÁRD

A peleskei nótárius. Gipsz

KMTárs 1938. őszi tárl. kat. 17.oldal

Füredi Richárd szobrászmüvész.

MDK.

A Mücsarnok őszi tárlatán állitott ki.

Képzőmüvészet, 1930. 34. sz. 205. l.

Füredi Richárd szobrász

Tomori

Jubileumi kiállitás tárgymutatója. Mücsarnok 1934.

MDK

Füredi Richard, szobrászm.

pályamunkájával a III. 1000 pengös dijat nyerte.

Hösi emlékmü tervezése Pecsett. -MI-EM. 1931. jun.15.
94.1.

MDK

Füredi Rikárd

Fittler-Györgyi: A világ ipmüvészete Párisban.
Bp. 19oo. 112-113.

MDK

Füredi Richárd

Debreceni ref. szobrok pályázata.
Képzőművészet, 1931. V. évf. 172. l.

MDK

Füredi Richárd

Kerti szobor repr.

Képzőművészet, 1931. V.évf. 171. l.

MDK

Füredi Richárd

A Rákóczi siremlék pályázat. Épitő Ipar 1909, okt. 31.
406.l.

MDK

Füredi Richárd

A Rákóczi-síremlék pályázat. Építő Ipar, 1909, okt. 31. 406.l.

MDK

Füredi Richárd, szobrász.

Shakespeare. Gipsz.

Föv.Kpt.-MKSzSz.-II.Szabad Nemz.Kiáll. 1947.márc.16.-
ápr.6. Kat. 1e.1.

MDK

Füredi Richárd, szobrászm.

a biráló bizottság ápr.10.-én elhangzott döntése alapján a hetedik- 1500.K.-ás dijat nyerte el.

A bp.-i Kossuth-szobor tervpályázata.
ÉP-IP 15.sz. 1908.ápr. 12. 162.1.

FÜREDI RÓBERT, pénzjegyhamisító

HAMISITVÁNYAI:.-XI.MISKOLC.-25.-"Miskolcz/1/pengő kraj cár/2139.1849"-Vastag fehér papiron fekete keret és szövegnyomás.- ☐ 52+38, 59+46. É. 10.old.

dr.KUPA MIHÁLY: A Füredi-féle hamisitványok 7.old.

AZ ÉRME, Közl.az érmegyüjtés köréből.
---------- XIII. 1967. 3. füz.

FÜREDI RÓBERT,pénzjegy hamisitó

HAMISITVÁNYAI:.-IV.CSÉPA.-9.-XXX"Nyugtatvány./4.ezüst krajcár/Biztositva,Alladalmi bankjegyek/ben/CSÉPÁN./ 1849.°unius 1/841 Szám/"Fehér papiron fekete keret és szövegnyomás.□72+62,90+68. É. 9.old.

dr.KUPA MIHÁLY: A Füredi-féla hamisitványok 7.old.

AZ ÉREM, Közl az éremgyüjtés köréből.
-------- XIII. 1957. 5. Bp.

FÜREDI RÓBERT, pénzjegy hamisító

HAMISITVÁNYAI:.-VI.EDELÉNY.-14.-"Edelény/1/pengő kraj czár/1346 1849/."-Türkiszkék papiron fekete keret és szövegnyomás. 50+38,58+45. Sz. 9.old.

dr.KUPA MIHÁLY: A Füredi-féla hamisitványok 7.old.

AZ ÉREM, Közl az éremgyüjtés köréből.
-------- XIII. 1957. 5. Bp.

FÜREDI RÓBERT, pénzjegy hamisító

HAMISITVÁNYAI:.-VII.-ERDŐBÉNYE.-15.-"ERDŐBÉNYE./4. pengő krajcár./Melye aprópénz hiánya miatt/kibocsajt 1849.Junius 15-én/A KÖZSÉG./"-Vékony fehér papiron fekete keretnélküli nyomás. 66+52 . É. 9.old.

dr.KUPA MIHÁLY: A Füredi-féle hamisitványok 7.old.

AZ ÉREM, Közl az éremgyüjtés köréből.
-------- XIII. 1957. 5. sp.

FÜREDI RÓBERT, pénzjegyhamisító

HAMISITVÁNYAI 9.-IX.-Lőcse.-19.-"Lőcse városa/apró pénz hiányában/3 pengő krajcár/erejéig kibocsátja. /1279.1849.aug.7.Aláirás s.k./".-Kék papiron fekete keret és szövegnyomás. 82+42,94+51. É,B. 10.old.

dr.KUPA MIHÁLY: A Füredi-féle hamisitványok 7.old.

AZ ÉRME, Közl az éremgyüjtés köréből.
-------- XIII. 1957. 5. füz.

FÜREDI RÓBERT, pénzjegyhamisitó

HAMISITVÁNYAI:.-X.Mád.-23.-"UTALVÁNY./2.pengő krajcár./Melyet apropénz hiánya miatt/kibocsájt 1849.Junius 15-én/: : : /MÁD/".-Fehér papirpn fekete keretnélküli szövegnyomás. 65+56. LJ. 10.old.

dr.KUPA MIHÁLY: A Füredi-féla hamisitványok 7.old.

AZ ÉREM, Közl az éremgyüjtés köréből.
-------- XIII. 1957. 5. Bp.

FÜREDI RÓBERT,pénzjegy hamisitó

HAMISITVÁNYAI:-3.-II. BETLÉR.-"Gróf Nádasdy Tamás. /Vasgyár./ 3 1/2 pengő krajczár./fizetési szükség jegye 51849.juli 15./Betlér,/".-Zöld papiron feket keret és szövegnyomás. □ 60+50,66+58. É. 8.old.

dr.KUPA MIHÁLY: A Füredi-féle hamisitványok 7.old.

AZ ÉREM, Közl.az éremgyüjtés köréből.
------- XIII. 1957. 5. Bp.

FÜREDI RÓBERT, pénzjegy hamisitó

HAMISITVÁNYAI:.-4.-II.BETLÉR.-GRÓF NÁDASDY TAMÁS, /vasgyár/ 3 1/2 pengő krajczár./fizetési szükség jegye /1849 Juli.15/Betlér/".-Világosbarna papiron fekete keret és szöbegnyomas.□ 60+50,101+70.SZ. 9.old.

dr.KUPA MIHÁLY: A Füredi-féle hamisitványok 7.old.

AZ ÉREM, Közl.az éremgyüjtés köréből.
------- XIII. 1957. 5. Bp.

FÜREDI RÓBERT, pénzjegy hamisító

HAMISITVÁNYAI:.-5.-III.CSETNEK.-"Szükségutalvány/5.ezü ezüst krajczár/1849.Junius 8/CSETNEK/"-Zöldesfehér papiron fekete keret és szövegnyomás. □ 50+47, 55+50. É-9.old.

dr.KUPA MIHÁLY: A Füredi-féle hamisítványok 7.old.

AZ ÉRME, Közl.az éremgyüjtés köréből.
------- XIII. 1967. 5. Bp.

FÜREDI RÓBERT, pénzjegy hamisitó

HAMISITVÁNYAI:.-IV.CSÉPA.-8.-"Nyugtatvány./1.ezüst krajcár./Biztositva,Alladalmi bankjegyek/ben/CSÉPÁN/.1 1849.Junius 1/234 Szám/"Fehér papiron,fekete keret és szövegnyomás□ 65+55,75+59. É. 9.old.

dr.KUPA MIHÁLY: A Füredi-féle hamisitványok 7.old.

AZ ÉRME, Közl.az érmegyüjtés köréből.
------- XIII. 1967. 5. Bp.

FÜREDI RÓBERT, grafikus

Az 1900-as évek elején Föredi Róbert az 1848/1849-es szabadságharc ritkaságszámba menő papirszükségpénzeit hamisitotta. 42.old

DR. KÁPLÁR LÁSZLÓ: Hamisitványok a vegyész szemével
28.old

A Magyar Numizmatikai Társulat Évkönyve, 1971.
Bp. 1972.

FÜREDI RÓBERT, pénzjegyhamisító

HAMISITVÁNYAI:.-VIII.-JÓLSVA.-16.-"JÓLSVA./1.pengő krajcár./1849.Julius 1/"-Fehér papiron fekete keret és szövegnyomás. □ 59+40, 71+54. É. 9.old.

dr.KUPA MIHÁLY: A Füredi-féle hamisitványok 7.old.

AZ ÉREM, Közl.az éremgyüjtés köréből.
--------- XIII. 1957. 5. sp.

FÖREDI RÓBERT, pénzjegy hamisitó

HAMISITVÁNYAI:.-VI.EDELÉNY.-13.-"Edelény/1/pengő kraj czár/1692 1849/"Vékony fehér papiron fekete keret és szövegnyomás. □50+37.70+51. É. 9.old.

dr.KUPA MIHÁLY: A Füredi-féle hamisitványok 7.old.

AZ ÉREM, Közl.az éremgyüjtés köréből.
--------- XIII. 1957. 5. Bp.

FÜREDI RÓBERT, pénzjegyhamisító

HAMISITVÁNYAI:.-VIII.-JOLSVA.-17.-"JÓLSVA./1 1/2 pengő krajcár./1849.Julius 1./".-Zöld papiron fekete keret és szövegnyomás. □52+34,59+60. É. 9.old.

dr.KUPA MIHÁLY: A Füredi-féle hamisitványok 7.old.

AZ ÉREM, Közl.az éremgyüjtés köréből.
--------- XIII. 1957. 5. Bp.

FÜREDI RÓBERT, pénzjegyhamisitó

HAMISITVÁNYAI:.-VIII.JOLSVA.-18.-"JÓLSVA"½ 1/2 pengő krajcár./1849.julius 1./"Lila papiron fekete keret és szövegnyomás.□ 46+34, 58+46. É. 10.old.

dr.KUPA MIHÁLY: A Füredi-féle hamisitványok 7.old.

AZ ÉRME, Közl.az éremgyüjtés köréből.
--------- XIII. 1957. 3. sz.

FÖREDI RÓBERT, pénzjegy hamisitó

HAMISITVÁNYAI 9.-IV. CSÉPA.-10.-"Nyugtatvány./10. ezüst krajcár./Biztositva Alladalmi bankjegyek/ben/CSÉPAN/ 1849. Junius 1./ : : : Szám./" Fenér papiron fekete keret és szövegnyomás. □ 70+57, 78+68. E. 9.old.

dr. KUPA MIHÁLY: A Föredi-féle hamisitványok 7.old.

AZ ÉRME, Közl. az éremgyüjtés köréből.
------- XIII. 1967. 5. Ép.

FÜREDI RÓBERT, pénzjegy hamisitó

A szabadságharc pénzjegyeit hamisitotta és gyüjtők körében értékesitette. Még külföldi múzeumokba is elkerültek hamisitványai. A Magy. Numizmatikai Társaságban leleplezték és a nyomólemezeket és a még nála lévő anyagot nekik kiszolgáltassa. 7. old.

dr. KUPA MIHÁLY: A Füredi-féle hamisitványok 7. old.

AZ ÉREM, Közl. az éremgyüjtés köréből.
-------- XIII. 1957. 5. Bp.

FÜREDI RÓBERT, pénzjegy hamisító

HAMISITVÁNYAI: BÁRTFA.-"Nyugtatvány. /15/tizenöt pengő krajczár./Mély minden fizetereknél elfogadtatik. 1949. juli 1. /1582 Bártfán,/"-Vörös papiron fekete keret és szövegnyomás 78+45,89+56. AB. 8.old.

dr. KUPA MIHÁLY: A Füredi-féle hamisitványok 7.old.

AZ ÉRME, Közl. az éremgyüjtés köréből.
-------- XIII. 1957. 5. Bp.

FÜREDI RÓBERT,pénzjegyhamisitó
-.-.-.-

HAMISITVÁNYAI:.-IÁBÁRTFA.-2.-"Nyugtatvány./25/pengő krajczár./Mely minden fizetéseknél elfogadtatik/1849. juli 1./: : .:Bártfán/".-Zöld papiron,fekete keret és szövegnyomás. ☐ 79+45,82+52. É. 8.old.

dr.KUPA MIHÁLY: A Füredi-féle hamisitványok 7.old.

AZ ÉREM, Közl.az éremgyüjtés köréből.
-------- XIII. 1957. 5. Bp.

FÖREDI RÓBERT, pénzjegy hamisitó

HAMISITVÁNYAI:.-V. DOBSINA.-11.-"Szükséglap./2.ezüst krajcár/1849.aug 5./DOBSINA./"fehér papiron fekete keret és szövegnyomás. □ 53+35, 59+44. é. 9.old.

dr. KUPA MIHÁLY: A Füredi-féle hamisitványok 7.old.

AZ ÉRME, Közl. az éremgyüjtés köréből.
-------- XIII. 1957. 5. füz.

FÜREDI RÓBERT, pénzjegy hamisító

HAMISITVÁNYAI:.-V.DOBSINA.-12.-"Szükséglak./2.ezüst krajcár./1849.aug.5.//DOBSINA/"Fehér papíron keret-nélküli nyomás.61+54. SZ. 9.old.

dr.KUPA MIHÁLY: A Füredi-féle hamisítványok 7.old.

AZ ÉRME, Közl.az érmegyűjtés köréből.
-------- XXII. 1957. 5. kp.

FÜREDI RÓBERT, pénzjegy hamisitó

A szabadságharc pénzjegyeit hamisitotta gyüjtőknél értékesitette. Ezek jegyzékében azÉ a Magy. Nemz. Bank Bankjegy és Éremmúzeuma; az B az Orsz. Magy. Tört. Múz. Éremtára; az SZ a Szegedi Móra f. Múz Éremtára; LJ Lakos János és AB Ambrus Béla gyüjteményét jelenti. Ezek gyüjteményéből lett a jegyzék összeállitva. 12. old.

dr. KUPA MIHÁLY: A Füredi-féle hamisitványok 7. old.

AZ ÉREM, Közlemények az éremgyüjtés köréből.
-------- XIII. 1957. 5. Bp.

FÜREDI RÓBERT, pénzjegyhamisitó

HAMISITVÁNYAI:.-XVI.-VÁSÁROSNAMÉNY.-44.--"Gróf Lónyay M./Vásárosnómény/10 p.kr./tiz pengő krajczar/E JEGYEK/E Hamisitói a törvények értelmében/fenyittetnek/.Bevalta tik minden szombaton/1849.aug.15/ 571 a jószágigazgatóságnál/".-Vastag fehér papiron fekete keret és szövegnyomás. 71+58, 83+65. É.B.AH. 11.old.

dr.KUPA MIHÁLY: A Füredi-féle hamisitványok 7.old.

AZ ÉREM, Közlemények az éremgyüjtés köréből.
-------- XIII. 1957. 5. Bp.

FÜREDI RÓBERT, pénzjegy hamisító

HAMISITVÁNYAI:.-III.CSETNEK.-6.-"CSETNEK"./szükség-utalvány/10.ezüst krajcár./beváltatik a községi pénztárnál, határidő/harmincnap/1849.junius 8./3193.Szám/" Fehér papiron fekete keret és szövegnyomás.- 75464, 85472 AB. 9.old.

dr.KUPA MIHÁLY: A Füredi-féle hamisitványok 7.old.

AZ ÉREM, Közlemények az éremgyűjtés köréből.
-------- XIII. 1957. 5. Sp.

FÜREDI RÓBERT, pénzjegy hamisító

HAMISITVÁNYAI:.-III.CSETNEK.-7.-"Csetnek./10.pengő krajcár./Biztositva a községi pénztárnal határidő /harmincnap./1849.Junius 8./~~xxxSzámxxx~~ :::Szám/."- Zöld papiron fekete keret és szövegnyomás. □ 75+64, ~~x~~ 87+75. É,Sz. 9.old.

dr.KUPA MIHÁLY: A Füredi-féle hamisitványok 7.old.

AZ ÉRMEK, Közlemények az éremgyüjtés köréből.
--------- XIII. 1957. 8. pp.

FÜREDI RÓBERT, pénzjegyhamisító

HAMISITVÁNYAI:.-IX.Lőcse.-20.-"Lőcse városa/aprópénz hiányában/50pengő krajcár/erejéig kibocsátja.x és beváltja a várospénztár./1653./1849.aug.7./"-Fekér papiron fekete keret és szövegnyomás. □ 82+41,90+51. É,B. 10.old.

dr.KUPA MIHÁLY: A Füredi-féle hamisítványok 7.old.

AZ ÉRME, Közlemények az éremgyűjtés köréből.
-------- XXII. 1957. 5. sp.

FÜREDI RÓBERT, pénzjegyhamisitó

HAMISITVÁNYAI:.-XV.-POPRÁD.-36.-"Póprád./1.Kreutzer./No Noth Anveizung./20 august.1849./".-Sárga papiron kék ke keret és szövegnyomás. □ 53+40. 58+46. É. B. 11.old.

dr.KUPA MIHÁLY: A Füredi-féle hamisitványok 7.old.

AZ ÉREM, Közl.az éremgyüjtés köréből. XIII. 1957. ------- 5.Bp.

FÜREDI RÓBERT, pénzjegyhamisitó

HAMISITVÁNYAI:.-XIV.-NAGYRŐCZE.- 35.-"25 pengő krajcár /NAGYRŐCZÉN./1849.Julius 30./".-Rózsaszin papiron feketе szövegnyomás. LJ. 11.old.

dr.KUPA MIHÁLY: A Füredi-féle hamisitványok 7 old.

AZ ÉREM, Közl.az éremgyüjtés köréből. XIII. 1957. 5.Bp.

FÜREDI RÓBERT, pénzjegyhamisitó

HAMISITVÁNYAI: .-XV.-POPRÁD.-37.-"Póprád./2.kraja kreutzer./Noth Anveizung./20 august.1849./"-Sárga papiron kék keret és szövegnyomás. 48+30. 50+32. É. 11.old.

dr.KUPA MIHÁLY: A Füredi-féle hamisitványok 7 old.

AZ ÉREM, közl.az éremgyüjtés köréből. XIII. 1957. 5.Bp.

FÜREDI RÓBERT, pénzhamisító

HAMISITVÁNYAI:.-XV.-POPRÁD.-38.-Póprád./2.kreutzer./ Noth Anveizung/20.august.1849./".-Sárgásfehér papiron kék keretnélküli szövegnyomás. 52+36. Sz. 11.old.

dr.KUPA MIHÁLY: A Füredi-féle hamisitványok 7.old.

AZ ÉREM, Közl.az éremgyüjtés köréből. XIII. 1967. 5.füz.

FÜREDI RÓBERT, pénzjegyhamisító

HAMISITVÁNYAI:.-XV.POPRÁD.-39.-"Póprád./4.kreutzer./ Noth Anveizung/.20 august.1849./"-Sárga papiron kék keret és szövegnyomás.-D 82434, 85437. É. 11.old.

dr.KUPA MIHÁLY: A Füredi-féle hamisitványok 7.old.

AZ ÉRME,Közl.az éremgyüjtés köréből. XIII. 1967. ------- 5.füz.

FÜREDI RÓBERT, pénzjegyhamisító

HAMISITVÁNYAI:.-XI.MISKOLC.-26.-/Miskolcz/1/pengő krajczár/4368.1849./"-Zöld papiron fekete keret és szövegnyomás. U 53+38. 58+46. Sz. 10.old.

dr.KUPA MIHÁLY: A Füredi-féle hamisitványok 7.old.

AZ ÉREM, Közl.az éremgyüjtés köréből. XIII. 1957.
-------- 5. Bp.

FÜREDI RÓBERT, pénzjegyhamisitó

HAMISITVÁNYAI:.-XIII.MURÁNYALJA.-28.-/Szükségjegy./3.ezüst krajcár./1849.aug.15/MURÁNYALYA/".-Zöld papiron fekete keret és szövegnyomás. 50+42.69+51. É. 10.o

dr.KUPA MIHÁLY: A Füredi-féle hamisitványok 7.old.

AZ ÉREM, Közl.az éremgyüjtés köréből. XIII. 1957.
-------- 5. Bp.

RÓB

FÜREDI RÓBERT, pénzjegyhamisító

HAMISITVÁNYAI:.-XIV.-NAGYRÓCE.-31.-"2 1/2 pengő krajcá
cár./NAGYRÓCZÉN/1849.Julius 30./"-Szürkészöld papiron
piros keretnélküli szövegnyomás.31+35. Sz. 11.old.

dr.KUPA MIHÁLY: A Füredi-féle hamisitványok 7.old.

AZ ÉREM,közl.az éremgyüjtés köréből. XIII. 1957.
-------- 5. Bp.

FÜREDI RÓBERT, pénzjegyhamisitó

HAMISITVÁNYAI:.-XIV.NAGYRÓCZE.-34.-"15 pengő krajcár./NAGYRÓCZÉN/1849.Julius 30./"-Zöld papiron fekete szövegnyomas. LJ. 11.old.

dr.KUPA MIHÁLY: A Füredi-féle hamisitványok 7.old.

AZ ÉREM,Közl.az érem gyüjtés köréből. XIII. 1957.
-------- 5. Bp.

FÜREDI RÓBERT, pénzjegyhamisító
-ééééó

HAMISITVÁNYAI:.-XIV.-NAGYRŐCZE.--33.-"5 pengő krajcár /NAGYRŐCZÉN./1849.Julius 30./".-Sárgásfehér papiron piros keretnélküli szövegnyomás. 68+53 Sz. 11.old.

dr.KUPA MIHÁLY: A Füredi-féle hamisitványok 7.old.

AZ ÉREM, Közl.az érengyüjtés köréből. XIII. 1957.
-------- 5. Bp.

FÜREDI RÓBERT, pénzjegyhamisitó

HAMISITVÁNYAI:.-X.-MÁD.-24.-"UTALVÁNY./4 pengő krajcár /Melyet apropénz hiánya miatt/kibocsájt 1849, Junius 15-én/: : : /MÁD/".-Fehér papiron fekete keretnélküli szövegnyomás.- 654 56.- É. 10.old.

dr.KUPA MIHÁLY: A Füredi-féle hamisitványok. 7.old.

AZ ÉREM, Közl.az éremgyüjtés köréből. XIII. 1957.
------- 5.Bp.

FÜREDI RÓBERT, pénzjegyhamisitó

HAMISITVÁNYAI:.-XII.MUNKACS.-27.-"~~Sóxmixvaxxx~~ SÓ HIVTAL./1.pengő krajcár./Ötvös T.Kir.Biz./"-Vékony fehér papiron fekete keret és szövegnyomás. 66+43. 76+52. É. 10.old.

dr.KUPA MIHÁLY: A Füredi-féle hamisitványok. 7.old.

AZ ÉREM, Közl.az éremgyüjtés köréből. XIII. 1957. ------- 5.Bp.

FÜREDI RÓBERT, pénzjegyhamisító

FÜREDI RÓBERT, pénzjegyhamisító

HAMISITVÁNYAI:.-XIII.MURÁNYALJA.-29.--"szükségjegy. /3.ezüst krajcár./1849.aug.15./MURÁNYALJA/"-Barnás-fehér papiron fekete keretnélküli szövegnyomás.
81+65, Sz. 10.old.

dr.KUPA MIHÁLY: A Füredi-féle hamisitványok. 7.old.

AZ ÉREM, Közl.az éremgyüjtés köréből. XIII. 1957.
------- 5.Bp.

FÜREDI RÓBERT,pénzjegyhamisító

HAMISITVANYAI:.-XIV.-NAGYRÓCZE.-30.-"2 1/2 pengő kraj
cár./NAGYRÓCZÉN./1849.Julius 30./".-Sárgásfehér papiro
fekete keretben pirps szövegnyomás. D 57+ 34, 67+42 É.
10.old.

dr.KUPA MIHÁLY: A Füredi-féle hamisitványok. 7.old.

AZ ÉREM,Közl.az éremgyüjtés köréből. XIII. 1957.
------- 5.sz.

FÜREDI RÓBERT, pénzjegyhamisitó

HAMISITVÁNYAI:.-XIV.NAGYRŐCZE.-32.--"5 pengő krajcár./ / NAGYRŐCZÉN./1849.Julius 30./"-Sárgásfehér papiron fekete keretben piros szövegnyomás. □ 56+32, 61+37. É. 11.old.

dr.KUPA MIHALY: A Füredi-féle hamisitványok. 7.old.

AZ ÉREM, Közl.az érmegyüjtés köréből. XIII. 1957.
------- 5.Bp.

FÜREDI RÓBERT, pénzjegyhamisító

FÜREDI RÓBERT, pénzjegyhamisitó

HAMISITVÁNYAI:.-IX.Lőcse.-21.-"Lőcse város/apró pénz hiányában/30 pengő krajczár/érejéig/Alladalmi bankjegy alapjánbeváltandó/243.1849.aug.7./a pénztárnál./" Vékony világoskék papiron fekete keret és szövegnyomás. 77+50,88+65.- É.B. 10.old.

dr.KUPA MIHÁLY: A Füredi-féle hamisitványok 7.old.

AZ ÉREM, Közl.az éremgyüjtés köréből. XIII. 1957.
------- 5. Bp.

FÜREDI RÓBERT, pénzjegyhamisító

HAMISITVÁNYAI:.-XVI.VÁSÁROSNAMÉNY.- 46.-"Sór szám 081./ /VÁSÁROSNAMÉNY/ 1.egy pengő forint./kibocsajtya és visszváltya 1849.aug.26/Grofán N.LÓNYAI M./".-Vastag fehér papiron kék keretben piros szövegnyomás. 118+72.130+81. É. 12.old.

dr.KUPA MIHÁLY: A Füredi-féle hamisitványok 7.old.

AZ ÉREM, Közl.az éremgyüjtés köréből. XIII. 1957. ------- 5. Bp.

FÜREDI RÓBERT?pénzjegyhamisitó

HAMISITVÁNYAI:.-IX.Lőcse.-22.-"Lőcse város/apró pénz hiányában/30 pengő krajczár/erejéig./Álladalmi bankjegy alapján beváltandó/1584. 1849.aug.7./a pénztárnál./"Sárgásfehér papiron alul és felül fekete kettős keret és szövegnyomás. 78+50,90+60. Sz. AB. 10.old.

dr.KUPA MIHÁLY: A Füredi-féle hamisítványok 7.old.

AZ ÉREM,Közl.az éremgyüjtés köréből. XIII. 1957. ------- 5. Bp.

FÜREDI RÓBERT, pénzjegyhamisító

HAMISITVÁNYAI:.-XVI.-VÁSÁROSNAMÉNY.-43.--"Gróf Lónyay M./Vásárosnómény/ó p.kr./hat pengő krajczár/beváltatik minden szombaton/1849.aug.15/.184 a jószágigazgatóságnál/".-Világoszöld alapon fekete keret és szövegnyomás. □ 71+53, 82+64. É.B. 11.old.

dr.KUPA MIHÁLY: A Füredi-féle hamisítványok 7.old.

AZ ÉRME, Közl.az éremgyüjtés köréből. XIII. 1957. ------- 5. sp.

FÜREDI RÓBERT,pénzjegyhamisító

HAMISITVANYAI:.-XVI.-VASAROSNAMÉNY.-45.-"Sór szam.297. VASAROSNAMÉNY/1.pengő forint./kibocsajtya és vissza váltya 1849.aug.26./Grofán N.LÓNYAI M./".-Vastag fehér papiron,fekete keret és szövegnyomas.
118+ 72, 132+ 82. É. 11.old.

dr.KUPA MIHÁLY: A Füredi-féle hamisítványok 7.old.

AZ ÉRME,Közl.az éremgyűjtés köréből. XIII. 1957.
------- 5. sz.

FÜREDI RÓBERT, pénzjegyhamisitó

HAMISITVÁNYAI:.-XVI.VÁSÁROSNAMÉNY.-41.-'Gróf Lónyay M. /Vásárosnómény/3 p.kr./három pengő krajczár,/Beváltatik minden szombaton/1849.aug.15/1947 a jószágigazgatóságnál/".-~~Fekéxpapíxon~~ Világoskék papiron fekete keret és szövegnyomás. 71+56, 89+66. É,B. 11.old.

dr.KUPA MIHÁLY:.-A Füredi-féle hamisitványok 7.old.

Az Érem.-Közlemények az éremgyüjtés köréből. XIII. évf. 1957.5.szám. Bp.

FÜREDI RÓBERT,pénzjegyhamisitó

HAMISITVÁNYAI:.-XVI.-VÁSÁROSNAMÉNY.-42.--"Grófi Lónyay M./Vásárosnómény/3 p.kr./három pengő krajczár./beváltatik minden szombaton/1849.aug.15/1326 a jószágigazgatóságnál/".-Vastagabb kékesszürke papironfekete keret és szövegnyomás.-□70+56, 92+75. Sz. 11.old.

dr.KUPA MIHÁLY:.-A Füredi-féle hamisitványok 7.old.

Az Érem.-Közlemények az éremgyüjtés köréből. XIII. évf. 1957.5.szám. Bp.

FÜREDI RÓBERT, pénzjegyhamisító

HAMISITVÁNYAI:.-XVI.-VÁSÁROSNAMÉNY.-40.-"Gróf Lónyay M./Vásárosnómény/1.p.kr./egy pengő krajczár/bevaltatik minden szombaton/1849.aug.15/2642 a jószágigazgatóságnál/".-Fehér papiron fekete keret és szövegnyomás. □ 71+57, 83+62. É. 11.old.

dr.KUPA MIHÁLY:.-A Füredi-féle hamisitványok 7.old.

Az Érem.-Közlemények az éremgyüjtés köréből. XIII. évf. 1957.5.szám. Bp.

BÖREDI RÓBERT, pénzjegyhamisító

Füredi Tóth Mihály festő

Nyíregyházán megnyílt a vasutas képzőművészeti kiállítás, melyen szerepelnek művei, pasztell és akvarell táj- és rendéletei. (említve).

dr. Tóth Ervin: Vasutas képzőművészeti kiállítás Nyíregyházán. Magyar Vasutas, 1944. június 14.

Fürsdi Veres Iza MDK

Csángó menyecske a fonóban

Műcsarnok 1941-42 téli kiállítás

Füredy Elza, sz. 1896 máj. 20. Bpest
Glatz

Képzőmű. főisk
anyak.
Rónai M.

Füredy Elza

1923/24

Ferképzőmfoiskolavk

83. l.

M.D.K.

FÜREDI Elza

1924.ben Nagybányán a Szabadiskola tagja

Rétli: Nagybánya ... 336.e

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HIRDETŐ
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 387-748, 340-726

HAJDU-BIHARI NAPLÓ
Füredi Tóth Mihály
1976 NOV 13

1021

Az V. vasutas képzőművészeti kiállításról

A Petőfi téri klubkönyvtár nagytermében november 5-én nyitotta meg Volosinovszki János, a területi bizottság titkára a vasutas képzőművészeti kör V., jubileumi kiállítását. Bevezető szavaiban utalt a XI. pártkongresszus határozatára, amely szorosabbá kívánja tenni a kapcsolatot az alkotóműhelyek, művészek és kultúrát szerető dolgozók között. — A tárlat a festmények és a grafikák mellett kisplasztikai, kerámiai és ötvösműveket is felsorakoztatott. Mintegy hatvan mű adott számot 16 vasutas dolgozó tevékenységéről: Debrecen, Nyíregyháza, Kisújszállás és Záhony területéről. A vendégkönyvi beírások és megnyilatkozások azt igazolták, hogy az ilyen jellegű bemutatkozások jelentősen hozzájárulnak a művészetek jobb megértéséhez, s ízlésfejlesztő erejük jelentős tényező. A zsüri (Cs. Uhrin Tibor, Váró Márton és Szabó László) az elbíráláskor kiegyensúlyozott s egységes jelleg kialakítására törekedett s ez is magasabbra emelte e kiállítás szintjét az előzőeknél. *T. Bogáts Erzsébet*, aki korábbi képein a hajdani Debrecen krónikásaként mutatkozott be, nagyvonalú ecsetkezelésével s mélyre hangolt színeivel egykori mestere: Balla László kolorhangulatát idézi. A közönség tetszését a bejegyzések alapján is mérlegelve *Füredi Tóth Mihály* lírai hangulatú, az atmoszférikus fényjelenségeket nagyvonalúan kiaknázó olaj- és pasztellképei nyerték meg, amit méginkább aláhúz az a tényező, hogy munkahelyének, feladatkörének élményeiből merítette témakörét. Kiemelkedően szép alkotása a „Debreceni állomás esti fényei". Vasutas témával foglalkozik *Burai István:* „Irodában" c. akrilltemperája is és a rézdomborításban, fafaragásban, olajban és grafikában egyformán jeleskedő *Kovács Béla* „Forgalmista" című művével. Sajnos, a kiállítás többi darabjai között hiába kutatunk a vasútigazgatóság körzetén fellelhető témák után, amit a pályaudvarok izgalmas szépségei oly bőven kínálnának. Pedig Burai István kis mértékben is tud monumentalitást éreztetni, amint ezt a „Duo" és „Látogatás" c. temperái bizonyítják. *Makai Gyula* három tájképét a zöld és a kék széles vonalvezetésére alapozta, míg az előző kiállításokról is jól ismert *Vikár István* a nyírbátori gótikus nagy múltú templom árnyékában meghúzódó házakkal, balladás, sejtelmes kék fényeivel feszültséget éreztet. A kiállítás néhány grafikája nemcsak a művek átgondolt előtanulmányait, hanem becsületes műhelymunkát is elárul. Fejezzük be a képanyaggal kapcsolatos körsétánkat a tárlat legnagyobb méretű s leglátványosabb művével: *Molnár Sándor:* „Orfeusz" c. szürrealista olajképével, amely a felszabadult képzelet szinte tudat alatti játékosságával, az életre kelt anyag, továbbá a kórus, a zenekar s az orgona hármas összefonódásával, pointilista-jellegű megoldásával megérdemelten vonta magára a műbarátok figyelmét.

A két tárló anyagában rézdomborítással és fémtálakkal találkozunk. A sokoldalú *Kovács Béla* plakettjeiből kimagaslik „Gulyás Pál" grafikusan, a domborművek letisztult törvényeit követő, anyagszerűen értelmezett munkája és *Kraudi Gyula* sárgaréz betéttel készült, rendkívül munkaigényes és szerkezetileg kifogástalanul megoldott 4 réztála. Az ötvösök anyaga egyébként is kiemelkedő szintet, összeforrott műhelymunkát árul el mind a felületi megmunkálásban, mind a fa és réz társításának időt rabló, fegyelmezett látást kívánó feladatainál. Irodalmunk nagyjairól készített domborműveket *Siket Antal* is, akinek művészetére azonban jellemzőbb a három dimenzióban készült fafaragás, amit jelen esetben a „Felhőlovas"-a igazol, a vésők munkáját is éreztető felületi megmunkálásával. *Kun Sándor* rézveretes botjai és fatányérjai, *Nagy Barna* és *Oláh István* falitálai a Prím Zoltán vezette vagongyári műhelymunka állandó fejlődésére vallanak. *Bordás József* a fából alig bontja ki férfi fejeit. öblös vésői csak éreztetik a formákat, megmaradva az impresszionisztikus alakításnál. A fából alakító szobrászok közül *Tóth Kálmán* faragványai emelkednek ki, (Olvasó fiú és Kecskefej) Papi Lajoshoz fűződő barátsága s a kisújszállási mester példája nyilván kedvezően befolyásolta faplasztikáinak alakításában. Fejezzük be a kiállítás anyagának áttekintését *Kelemen László* kerámiáival. Kelemen a vasutas képzőművészeti kör „doyenje, mentora és motorja", ahogyan egyik korábbi beszámolómban is neveztem. Aktivitása, lelkesedése biztosan fogja össze a kis alkotó kollektíva tevékenységét. Kerámiáiban új stílust formált ki hosszú agyagfonatokból mintázza népi ihletésű vázáit, gyertyatartóit és egyéb tárgyait, ún. felrakásos módszerrel. Koronggal egyáltalán nem dolgozik, így a kézi megmunkálás közvetlenségét hitelesebben tudja műveire átvinni.

A debreceni vasutas képzőművészeti kör tevékenysége nemes indítékú, módot és lehetőséget nyújt arra mindenkinek, aki tehetséget érez magában, hogy tudását érvényesítse és méltó keretek között bemutathassa. *Dr. Kelemen László*, a kör vezetője és *Kiss Tibor*, a klubkönyvtár igazgatója megadnak minden lehetőséget erre. A körben igazi művészeti demokrácia uralkodik: a rajzolóasztal és festőállvány mellett már nem az számít, hogy ki milyen rangban van, hanem, hogy mint művész, mint alkotó milyen rangot vívott ki magának.

Dr. Tóth Ervin

Füredi Tóth Mihály: A nagyállomás fényei

Különálló lakás albérletbe kiadó a város központjában. Leinformálható 4-5 lány részére. „Jóság" jeligére a kiadóba.

Intelligens, nem dohányzó dolgozó férfi részére összkomfortos, bútorozott szoba kiadó, november 15-től. Boka Károly u. 3. III. emelet 15.

Kiadó távfűtéses egy szoba, konyha, összkomfortos lakás. Bethlen u. I. emeleten. Érdeklődni Póroszlay út 23. szám.

ÁLLÁS

Házvezetőnőt keres Bem tér környékén kis háztartásba, diplomás nő. „Idős édesanya" jeligére a kiadóba.

Matematikát, fizikát, oroszt, angolt, németet tanítani házhoz megyek. Címet trafikba: Vörös Hadsereg útja 29.

Lakásomon gyermekgondozást vállalok. Kunhalom u. 8.

ID rendszámú Wartburg de Luxe eladó vagy kétéves Trabantra cseréiném. „Novemberi átírás" jeligére a kiadóba.

HÁZASSÁG

Keresem egy rendes, komoly és független férfi ismeretségét házasság céljából, 65 évesig. „Kettőnk édes otthona" jeligére a kiadóba.

48—55 éves korig becsületes nővel házasság céljából megismerkednék. Ápolónők előnyben. „Becsület" jeligére a kiadóba.

30 éves, 157 cm magas, elvált, gyermektelen pedagógusnő megismerkedne házasság céljából intelligens férfival. „Tisza 35727" jeligére a Hirdetőbe.

27 éves, 160 cm magas, csinos, egyetemet végzett, jól szituált lány keresi hasonló adottságokkal rendelkező férfi ismeretségét, házasság céljából. „Harmónia" jeligére a kiadóba.

Megvételre ajánlunk nai esztergapadot, 50(vastagsági gyalugépet, 500-as egyengető gyalugépet, 500-as kombinált faipari gépet, csavargyártó hosszeszterga automatát, faipari barkácsgépet, mérőműszereket, robbanómotoros szivattyút, villanymotorokat. MAGÉV-kirendeltség 4025 Debrecen, Bajcsy-Zs. u. 11. 11-834.

ÁLLAT

Többszörösen díjnyertes szülőktől kuvasz kölykök eladók. Gizella u. 1., Pál.

Eladó 100 darab anyajuh, 100 darab jerke bárány. Balmazújváros, Darassa, Koroknai Zoltán. (Balmazújváros—Tiszacsege között, a 7-es km-kőnél).

Sávozott plimuth (kendermagos) tenyészjércék és rántani való csirke kapható. Debrecen, Munkás u. 41., Szabadságtelep.

Sápon, Szabadság út 10. alatt 34 anyajuh, egyéves fajtiszta kuvasz, 26 kaptár méh, felszereléssel eladó.

EGYÉB

Jó állapotban levő pedálos gyermekautót go-cart vennék. Telefon: 17-254.

Női 48-as vadonat új fekete, perzsaláb bunda, kékfehér mély gyermekkocsi, kerek járóka eladó. Debrecen, Domokos L. u. 22. fszt. Tatár István.

Szőrtelenítés, véglegesen, nyomtalanul, rövidhullámmal, pattanások, szeplők, foltok, ráncok gyors eltávolítása. Faragó kozmetika Szarvas, Szabadság útja 45. Telefon: 282.

Menyasszonyi ruha, bunda kölcsönzése, kalocsai, organza fazonok is. Viola u. 4. Dózsa ABC mellett.

50 db kétéves köszméte, 10 db ribizli eladó. Őz u. 8. szám.

A Hajdúszoboszlói Állami Gazdaság elad 8000 kéve 1976. tavaszán kitermelt kévés nádat. Ár megegyezés szerint. Érdeklődni lehet Hajdúszoboszlói Állami Gazdaság anyaggazdálkodási csoportja. Telefon: Hajdúszoboszló 42.

Gázpalack tűzhellyel eladó. Simonffy u. 37.

Bárhol felállítható lemezgarázs eladó. Érdeklődni szombat délután és vasárnap. Vörös Hadsereg útja 4. fszt. 2.

Antik olajfestmény eladó. Gáborjáni Szabó u. 13. IV. emelet 12.

Bélyeggyűjteményt, régi bélyeges borítékokat veszek. „Bélyeggyűjtő" jeligére a kiadóba.

SZOLGÉP megbízásával vállalatok, közületek, magán gépkocsi-tulajdonosok fékbetét ragasztását garanciával vállalom. Bálint, Simonffy u. 2/A. Telefon: 15-531.

Virágpor, idei, kilogrammonként 100 forint, utánvéttel is kapható. Vasady Debrecen, Bajcsy-Zsilinszky u. 61.

Eladó mély gyermekkocsi sportrésszel, egy 150 literes káposztás hordó. Debrecen, Széchenyi u. 82/B.

Garázs kiadó. Széchenyi u. 93/B I. emelet. Érdeklődni este.

Garázs kiadó. Szél u. 13. (Konzervgyárnál.)

Ripason injekció eladó. Burgundia u. 22. I. em. 4.

Új NDK ekhós gyermekkocsi eladó. Bethlen u. 39. I. emelet 11.

Csemege szőlő, saszla, 2 évi gyökeresített eladó. Csapókert u. 3. Sámsoni útból jobbra első utca.

Jó állapotban levő gyermek bundazsák és mélykocsi eladó. Rózsahegyi u. 6. II. emelet 9.

Kifogástalan női mongol bőrkabát, igényesnek panofix bunda eladó. Laktanya u. 37. szám.

Garázsépítésre telkemen helyet adok vagy 100 négyszögöl kert eladó. Honvédtemető u. 32.

800 db gyökeres othelló szőlővessző, kis tételekben is eladó. Katalin u. 23., Irmai.

Köszméteoltvány, több száz eladó. Debrecen, Áchim András u. 59.

Szilbunda, prima állapotban, kékróka gallér eladó. Jászai Mari u. 6. fszt. 5.

Olajkályha eladó. Érdeklődni: 11-600 151 mellék.

Gvadányi u. 23. I. em. 5.

Eladó gyermek sportkocsi. Domokos Lajos u. 5. IV. emelet 19.

Eladó bontott vajszínű cserépkályha. Debrecen, Verseny u. 31.

TT villanyvasút, kifogástalan állapotban eladó. **Apafi u. 30. II. em. 5.** Érdeklődni szombaton délután, vasárnap délelőtt.

Szobafestést, mázolást lakosság részére vállalok. Polgári Sándor, Marx Károly u. 100.

Dunyha, párna, használt toll felvásárlása. Bajcsy-Zs. u. 42., az udvarban.

Gáztűzhely palackkal, nagy középszőnyeg eladó. Rákóczi u. 65.

Táskajavítást, patentfelütést vállal bőrdíszműves, Meteor mozi mellett. Marx Károly u. 97.

Parkettázást, szárított anyagból, garanciával, csiszolást, lakkozást azonnalra vállal Keller. Telefon: 14-134.

Esztergályosmunkát, fékdobszabályozást stb. vállal Tóth József, Szabadság útja 99.

Központifűtés-szerelést, széntüzelésű kazánra, gázkazánra és víz-, gázszerelést, kétéves garanciával vállalok. Kazánjaim, radiátoraim több típusban vannak. Katona Ferenc víz-, gáz-, központifűtés-szerelő, Gohér u. 46. Bartók Béla útból nyílik.

Eladó kombinált szobabútor, konyhabútor, gáztűzhely, tokaji antenna, harisnyaszem-felszedő gép, férfi bőrkabát, irhabunda, 8-10 éves gyermeknek. Póroszlay út 23.

Csemege szőlő sima és gyökereztetett vesszői, régi és új fajtákból kapható. Faragó András Hosszúpályi, **Petőfi u. 6.** Érdeklődni szombat, vasárnap.

Kerámia szarvasfej, valódi aganccsal, antik bronz csillár, politúrozott alacsony szekrény, kihúzható asztal, kárpitozott székek, könyvszekrény (vitrin), konyhaasztal, gyapjú szürke férfikabát eladó. Jókai u. 4.

RŐHIRDETÉSEK

Nem régen nyugdíjazott pedagógusnőt keresek első osztályos kisfiam délutáni felügyeletére és tanítására. Jelentkezni délután 5 óra után, Kovács László, Széchenyi kert, Forgács u. 16.

KÜJÁL-os szakorvosnő és vízellátási szakmérnök háziaspár hosszú gyakorlattal állást változtatna. Ajánlatokat „Vezetők" jeligére a kiadóba.

Beteg édesanyám mellé leinformálható, nyugdíjas gondozónőt keresünk lakásért. Érdeklődni: Vargakert, Közép u. 12.

Másfél éves kisfiú mellé gondozónőt keresünk. „DEAC-pálya" jeligére a kiadóba.

Háztartásom vezetésére és egy kislány felügyeletére bejárónőt keresek. Ajánlatokat „Őszi munkakezdés" jeligére a kiadóba.

KULTÚRCIKK

Legújabb Ludwig átlátszó dobfelszerelés (komplett) és 160 Wattos Leslie eladó. Telefon: Miskolc, 17-757.

Sanyó magnó-rádió, pb. fali gázmelegítő, Polskihoz vagy Zsigulihoz kardántengely és új küszöbök eladók. Juhász Gyula u. 3. I. em. 6. Telefon: 12-703.

Philips Stereo lemezjátszó, egy gázpalack eladó. Külső vásár tér 16.

Rövid zongora olcsón eladó. Megtekinthető reggel 10 óráig, este 7 órától 10 óráig. Barna u. 10. I. 5.

Új állapotban levő márkás pianínó és Hajdú Szuper automatamosógép eladó. Bajcsy-Zsilinszky u. 29.

Pianínó eladó. Tanácskoztársaság útja 18. II. em. 5. Érdeklődni 17 óra után.

JÁRMŰ

Lada 1200-as, újszerű állapotban eladó. Debrecen, Weszprémy u. 5.

1500-as Zsiguli, kifogástalan állapotban eladó. Telefon: 11-417.

Leinformálható, 64 éves özvegyasszony józan életű, értelmiségi férfi ismeretségét keresi, házasság céljából. Lakásom, nyugdíjam van. „Kölcsönös megbecsülés" jeligére a kiadóba.

BÚTOR

Egyszemélyes, ágynemütartós, világos huzatú heverő eladó. Hámán Kató út 64. X. emelet 40.

Szekrénysor, kombinált szekrény, heverő, két- és négyszemélyes rekamié, könyvszekrény, kétajtós szekrény, konyhabútor, étkezőasztal, szék olcsón eladó. Ötmalom utca 2/B, Domb utca folytatása.

Mindenféle szép bútor vétele és eladása. Arany János u. 13. Telefon: 11-896.

Szép NDK hálóbútor eladó. Tímár u. 17.

Nagy könyvszekrény, polcos, kétajtós szekrény, útikönyvek, opera zongora kivonatok, guris függönytartók, matracok, képrámák, nagy lábasok olcsón eladók. Mikszáth u. 78.

Igényesnek háromajtós új koloniál szekrény eladó. Érdeklődni: Elegencia, Vörös Hadsereg útja 16. 9—17-ig, szombaton 9—14-ig.

GÉP ÉS SZERSZÁM

Szalagfűrész, abrikter, parkettacsiszoló, írógép, számológép, famegmunkáló gépek, vízszivattyú villanymotorral és robbanómotorral, porszívó, fűrészlapforrasztó eladók. Arany János utca 13.

Eladó egy K—25-ös Zetor, 700-as szalagfűrésszel. Balmazújváros, Bethlen u. 16. szám.

Asztali fúróállvány, új villanyfúróval eladó. Ligettér 9.

Kéttűágyas, Veritas kötőgép, megkímélt eladó. Ispotály u. 13. I. em. 5.

Rakéta porszívó eladó. Bajcsy-Zsilinszky u. 61.

GYÁSZHÍREK

Köszönetet mondunk mindazoknak, akik **SOMOGYI GYÖRGY** temetésén megjelentek és mély fájdalmunkban részvéttel osztoztak. A gyászoló család.

Köszönetet mondunk mindazoknak, akik **KÓNYA JÓZSEF** temetésén megjelentek és mély fájdalmunkban részvéttel osztoztak. A gyászoló család.

Köszönetet mondunk mindazoknak, akik **RÁCZ JÁNOS** nyugd. búcsúztatásán megjelentek és mély fájdalmunkban részvéttel osztoztak. A gyászoló család.

Köszönetet mondunk mindazoknak, akik **GYÖRFFY FERENC** temetésén megjelentek és mély fájdalmunkban részvéttel osztoztak. A gyászoló család.

Köszönetet mondunk mindazoknak, akik **ID. ZÖLD JÓZSEF** ny. MÁV főellenőr temetésén megjelentek és mély fájdalmunkban részvéttel osztoztak. A gyászoló család.

Köszönetet mondunk mindazoknak, akik **OROSZ ISTVÁN** nyugdí-

Mély fájdalommal tudatjuk, hogy LÁSZLÓ ÁRPÁD nyugdíjas gépész-mérnök 83 éves korában elhunyt. Temetése november hó 16-án, kedden délelőtt 11 órakor lesz a Köztemető I. o. ravatalozó terméből, a róm. kat. egyház szertartása szerint. A gyászoló család. Lakás: Debrecen, Széchenyi u. 83. Minden külön értesítés helyett.

Mély fájdalommal tudatjuk, hogy SZABÓ JÓZSEF kárpitos mester 90 éves korában elhunyt. Temetése november hó 16-án, kedden déli 12 órakor lesz a Köztemető I. o. ravatalozó terméből, polgári szertartás szerint. A gyászoló család. Lakás: Debrecen, Lugosi u. 17.

Mély fájdalommal tudatjuk, hogy BALOGH ANDRÁS nyugdíjas, volt ebesi lakos 86 éves korában elhunyt. Temetése november hó 16-án, kedden délután 1 órakor lesz a Köztemető I. o. ravatalozó terméből, egyházi szertartás szerint. Gyászolják: gyermekei, menye, vejei, unokái, dédunokái, nászasszonya és rokonai. Lakás: Debrecen, Erős Lajos u. 12/B.

SÁROLJON **JÓL JÁR!**

Füredi Tamás graf

Torgyán-előadás a vidékfejlesztésről

Megváltoztatandó a kamarai törvény?

„Kezdeményezni fogjuk a kamari tagság kötelező érvényének eltörlését, továbbá azt, hogy a gazdajegyzők hálózata ismét az agrártárca irányítása alá kerüljön…" – jelentette ki *Torgyán* József földművelésügyi és vidékfejlesztési miniszter tegnap Kecskeméten, aki a város főterén megnyitotta a Hírös Hét rendezvénysorozatot. A politikus részt vett a Vidékfejlesztés '98 címmel rendezett konferencián, és előadást tartott a vidékfejlesztési politika főbb irányelveiről.

Torgyán József kijelentette: szakítani akarnak a vidéken élőket évtizedeken át háttérbe szorító politikával. A kormányzat határozott lépéseket tesz egy átfogóbb gondolkodásmód érvényre juttatása érdekében, mert eddig gyakoriak voltak a különböző minisztériumok egymás mellett futó, gyakran egymást keresztező intézkedései. A fejlesztések során ezentúl a megyék helyett régiókban gondolkodnak majd. Egyrészt, mert az Európai Unió országaiban is ez a gyakorlat, másrészt, mert így nagyobb lehetőségek támadnak a határon túlra szakadt magyarokkal való együttműködésre is.

Az Európai Unióhoz való sikeres csatlakozás alapvető föltételeként említette a miniszter az egyéni és a családi gazdaságok eddiginél hathatósabb támogatását. Amit a búzaválság megoldásaként tettek, azt folytatják az almatermesztőket, a szőlőtermesztőket, a sertéstartókat és a mezőgazdaság más résztvevőit fenyegető gondok könnyítésénél is. Azaz, nem a kereskedők és a földolgozók pénzelésével, hanem a termények állami fölvásárlásával igyekeznek könnyíteni a gazdálkodók helyzetén.

Elismerte, hogy ez a módszer pillanatnyilag eléggé döcögős, ugyanis hiába hoz törvényeket a kormány, ha a végrehajtáshoz nincsenek eszközei, emberei. Ezért is tűrhetetlen az az állapot – fejtegette –, hogy az agrártárca által fizetett gazdajegyzők az agrárkamarák irányítása alatt tevékenykednek.

Előadását követően Torgyán József válaszolt a jelen lévők kérdéseire. Több gazdajegyző mellett szót kért Csikai Miklós, a Magyar Agrárkamara elnöke is, aki szerint a miniszter által bejelentett intézkedések ütköznének a hatályos törvényekkel. Erre Torgyán József közölte, hogy a rossz törvényeket sürgősen meg kell változtatni. A kamarák pedig tanuljanak meg úgy működni, hogy a termelők önkéntesen is vállalják a fönntartásukat. **(káposztás)**

Megtisztulhat a vagyongazdálkodás

Gansperger Gyula levele Vásárhelyi Istvánnak

Levelet intézett még a múlt héten *Vásárhelyi* István az Állami Privatizációs és Vagyonkezelő Rt. felügyelőbizottsági tagja az ÁPV Rt. elnök-vezérigazgatójához, megkérdőjelezve a társaság igazgatóságának legitimitását, kifogásolva az új vezetők politikai viszányát, valamint az ÁPV Rt.-hez tartózó társaságoknál tervezett vezetőcseréket. Az MTI jóvoltából nyilvánosságot is kapott levélre most reagált *Gansperger* Gyula, az ÁPV Rt. elnök-vezérigazgatója, először „Kinevezésem átvétele óta első számú célkitűzésem, hogy tiszta helyzetet teremtsek az állami vagyongazdálkodás területén. Ennek érdekében az említett időszakban a vezetésem alatt működő ÁPV Rt. régóta húzódó gazdasági problémákat oldott meg. Nagy szakmai tekintélyű emberekből álló új vezetőséget neveztettem ki a Postabank élére. A Bábolna Rt.-nél határozott lépéseket tettem az állami pénzből 4,2 milliárd forinttal feltőkésített részvénytársaságban kialakult helyzet kivizsgálására. Azt követően, hogy az utóbbi napokban több százmilliós pénzügyi veszteségre derült fény, összehívtam az Rt. rendkívüli közgyűlését.

Hasonlóan kívánom eljét venni az olyan visszás helyzetek kialalkulásának, mint a Csepeli Csőgyáré, amelynek az ÁPV Rt. előző vezetése kétmilliárd forintot folyósított, ennek ellenére az ott dolgozók 3-4 hónapja nem kapták meg a munkájukért járó bérüket.

Az ÁPV Rt. Felügyelő Bizottsága tagjainak kinevezésével kapcsolatos késlekedés a jelölő szervezeteken múlik. Amint azt mindketten tudjuk, a pártok, érdekképviseleti szervezetek közül többen is csak az utóbbi napokban nevezték meg küldöttjeiket, az ÉT munkaadói oldala például augusztus 13-án. Mint köztudott, a küldöttek megnevezését követően a törvény rendelkezési értelmében kötelezően végrehajtandó nemzetbiztonsági átvilágítás harminc napon belül történik meg. Ez a körülmény sok nehézséget okoz az FB munkájának mielőbbi elindításában. Célom ezen a téren is a törvényes rend mielőbbi helyreállítása".

A levél írója kiemeli, hogy az állami vagyonkezelésben nem lehet fennakadás. Ezért is volt szükség arra, hogy Gansperger Gyula közvetlen munkatársai kinevezésével minél hamarabb megkezdődjön az operatív munka. Az ÁPV Rt. elnök-vezérigazgatója leszögezi, szeretné elkerülni, hogy szakmailag nem megalapozott tudású emberek, tisztességtelenek kerüljenek vezető pozíciókba."

Gansperger Gyula levele végén a kormány programjára hivatkozva azt is megfogalmazza, hogy „világossá vált, hogy rendezni kell a magánosítás során felmerült visszásságokat, mert az tűrhetetlen, hogy az állam, azaz az adófizetők pénze nyomtalanul elfolyik. Feladatom, hogy ezt feltárjam, megakadályozzam, és ebben semmi sem gátolhat meg".

PÉNZPIAC

emény az erősödésre

BUX-index (záró):
6770,46 pont (+56,68)

ben a papír árfolyama 1 forinttal gyengült, mutatva az erősebb eladói nyomást. Egyébként a vezető részvények közül csak a Matáv, a Borsodchem és az Egis árfolyama esett, ez utóbbi gyógyszergyári részvény az 5920 forintos záróárával egy éven belüli mélypontjára süllyedt. Hasonlóan járt a kárpótlási jegy is, amelynek árfolyama szintén 52 heti negatív rekordot produkált amikor 470 forinton fejezte be a kereskedést. A blue-chipek közül a TVK 105 forinttal drágult (2,8 százalék), az OTP pedig 1,12 százalékkal. Az orosz válságot túlzottan is megszenvedő Richter hétfői 52. heti mélypontjáról kedlen elmozdult, és 1,7 százalékos árfolyamemelkedés után ismét 2 ezer forinton állt meg. Egyébként kedden a rubel dollárral szembeni 10 százalékos csökkenése Moszkvában sem hatott a befektetőkre, hanem az elektronikus index több mint 2 százalékkal emelkedett, ám az igen olcsóvá vált orosz részvényeket nem a külföldi, hanem az orosz befektetők keresték. A rubel összeomlását az váltotta ki, hogy a múlt hétre meghirdetett orosz kötvénycserét folyamatosan elodázzák. Az eredeti elképzelés szerint az 1999-ben lejáró 40 milliárd dollár értékű rubelkötvényeket és kincstárjegyeket hosszabb lejáratúra cserélik majd, amelyből 7 milliárdnyi külföldiek kezében van.

A forint kurzusa a bankközi piacon kedden konszolidálódott, és a brókerek szerint közepes forgalom mellett bővült a likviditás, és már akadtak forintvásárlók is, de a jegybank beavatkozására semmilyen formában nem volt szükség. **(kecskeméti)**

MOK AUGUSZTUS 25-ÉN (egy egységre forintban)

Német márka		Olasz líra		Osztrák schilling		Svájci frank		Svéd korona		USA-dollár	
Vétel	Eladás	Vétel	Eladás	Vétel	Eladás	Vétel	Eladás	Vétel	Eladás	Vétel	Eladás
		(1000 egységre)		(100 egységre)							
2,67	128,63	123,93	130,55	1738,93	1828,11	146,07	153,87	26,54	28,18	219,48	230,73
2,29	128,82	122,13	131,04	1738,11	1830,81	146,11	153,91	26,14	28,46	219,31	231,00
,37	128,47	124,11	130,23	1738,72	1825,36	146,08	153,52	26,63	28,05	220,47	229,79
,49	128,55	123,57	130,95	1740,64	1826,90	145,61	154,29	26,57	28,21	219,62	230,44
,97	127,20	124,18	130,06	1748,00	1808,00	146,93	151,95	26,68	28,00	219,97	230,47

RÖVIDEN

AZ M3-AS AUTÓPÁLYA Budapest-Füzesabony közötti szakaszát hat nap múlva adják át a forgalomnak.A most elkészült pályán 12 felüljáró és 24 aluljáró épült.

A GAZDASÁGI TÁRCA szakemberei megvizsgálják, hogy milyen mértékben és formában tudják támogatni a Lehel Hűtőgépgyár Kft.-t: Chikán Attila miniszter tegnap erről folytatott megbeszélést a cég elnökével.

AZ EGRI nemzetközi vásár — mint modern információs központ – része a gazdasági fejlesztésnek, íly módon illeszkedik a kormányzat stratégiai elképzeléseihez, amelynek legfontosabb célja a vállalkozói környezet javítása – jelentette ki Fónagy János, a Gazdasági Minisztérium államtitkára kedden Egerben a Vásár Agriában Nemzetközi Kiállítás és Vásár megnyitóján.

GASTROSHOW '98 fesztivált szervez a Compexpo augusztus 27-31. között a városligeti műjégpályán a jellegzetes magyar tájegységek ízeinek megismertetésére.

DIVATKIÁLLÍTÁS nyílik Budapesten húsz ország 265 kiállítója részvételével augusztus 30-án a Kőbányai Vásárvárosban.

NAPLÓ

ISMÉT LÁTOGATHATÓ a felújított brennbergbányai bányászati emlékmúzeum. A Sopron közeli német nemzetiségű településen lévő múzeum épületét jelentős társadalmi segítséggel öltöztették új köntösbe: együttesen csaknem ötmillió forintot költöttek a múlt századi műemlék épület rekonstrukciójára. A tárgyi emlékek és munkaeszközök áttekintést adnak a brennbergi bányászat történetéről és a föld mélyén kenyerüket kereső bányászok életéről.

A NEMZETI Filharmonikusok zenekara Svájcban vendégszerepel, ahol három koncertet ad Gilbert Varga vezényletével. Első állomásuk a sioni Tibor Varga Festival, amelyen Brahms I. szimfóniáját, valamint Dvořak Karnevál nyitányát és a-moll hegedűversenyét adják elő. Ezután az interlackeni ünnepi hetek rendezvényén lépnek fel két alkalommal: augusztus 28-án a sioni koncert programjával, másnap Glinka, Csajkovszkij és Muszorgszkij egy-egy művével.

MURAKÖZY JÁNOS és kora címmel előadást és tárlatvezetést rendeznek ma és augusztus 28-án, péntek délután négy órától a Katona József Emlékházban (Kecskemét, Katona József u. 5.).

GÁL FERENC egyetemi tanárról, a Pázmány Péter Katolikus Egyetem volt rektoráról készült filmet vetítenek ma este hat órai kezdettel a MTV 1-en.

KECSKEMÉT ANNO... címmel Székelyné Kőrösi Ilona könyvét mutatják be augusztus 27-én, csütörtök délután három órakor a kecskeméti városházán (Kossuth tér 1.).

FÜREDI TAMÁS grafikai tárlatát nyitják meg augusztus 27-én, péntek este hat órakor a Rét Galériában (Budapest XI., Törökugrató u. 9.).

A MAGYAR REFORMÁTUS oktatási intézmények országos tanévnyitó ünnepséget tartanak augusztus 29-én, szombat délelőtt fél tíztől a kaposvári református templomban (Kossuth u. 23.). Ünnepi igehirdetést Bölcskei Gusztáv, tanévnyitó beszédet Kálmán Attila mond.

Jan

Ezredvégi vízió.

Három évvel a Szeressük egymást, gyerekek! című, *Makk* Károllyal és *Sándor* Pállal készített szkeccsfilm után – *Jancsó* Miklós újra forgat. A Nekem lámpást adott kezembe az Úr – Pesten forgatókönyvét ezúttal hárman írták: *Hernádi* Gyula, a rendező állandó alkotótársa és „egypetéjű ikertestvére", *Grunwalsky* Ferenc – aki egyben a film operatőre – és a rendező. A készülő mű Jancsó szerint epizódfilm, Hernádi szerint nagyon közel áll a „blődlihez", és van, aki úgy véli, ezredvégi vízió. Azoknak, akik mind ez idáig az úgynevezett jancsói szimbólumrendszer miatt ódzkodtak a rendező alkotásaitól, jó (?) hírrel szolgálhatok: a készülő filmben nem lesznek szimbólumok, viszont az eddigiek paródiája talán benne lesz: meztelen lánnyal, lóval, zászlóval. Azok a színészek, akikkel beszélgettem, többnyire nem tudják, miben vesznek részt, de abban egyetértenek, Jancsóval dolgozni ritka szellemi kaland. A Benczúr utcai Postás Művelődési Központ romantikus helyszín, főleg a Kerepesi temetőhöz képest, ahol nemrégiben a sírásók jelenetét vették fel. Jancsó Miklós megjegyezte, a filmcímhez nyugodtan hozzáfűzhetnék: avagy a két-három sírásó és a többiek. A forgatás előtt *Csapó* Virág színésznővel, *Szarvas* József és *Scherer* Péter színészekkel beszélgettünk. Jancsó Miklós pedig „hozzászólt a pálya széléről".

Vannak még jó barátok. Jancsó Miklósnak legalábbis nincs oka panaszra. Egyik barátjától annyi pénzt kapott ajándékba, hogy az összeg fedezi készülő filmje költségvetésének több mint a felét. Érdeklődésemre, a rendező neve nem nyitja-e meg manapság a pénztárcákat, visszakérdezett, milyen pénztárcákra gondolok. Mondtam, magánemberek magántőkéjére. Jancsó Miklós jót mosolygott. Szerinte tévedésben él az a magáncég, amelyik azt hiszi, a filmkészítés Magyarországon jó üzlet, s a kész mű majd visszahozza a befektetett tőke többszörösét. Éppen ezért leginkább csak ábránd, hogy még lehet ismételni a háborús időszak magyar mozgóképes sikertörténetét – amikor egyébként nem volt sem angol, sem amerikai film, a szomszédos országokban pedig nem volt filmgyártás. A rendező szerint olyanfajta közönségfilmet készíteni, ráadásul sorozatban, ami állandóan félmillió vagy annál is több nézőt vonz, több mint hősies vállalkozás, már csak azért is, mert a közönség mozgóképigényét általában kielégíti a televízió. És az amerikai filmeseken kívül, akiknek már eleve a kezükben van a filmterjesztés, senki sem tudja eldönteni, mi lesz majd közönségfilm.

Mikor arról kérdezt
ménye az „értetlenkedő"
filmjeit nézve menteget
zal védekeznek, szeretné
filmeket, de egyszerűe
szimbólumrendszerét, J
nagyot sóhajtott. Szerint

**Mucsi Zoltán, Jancsó M
az Úr – Pesten forgatásá**

nak idején szimbólumre
tak, valószínűleg nem
„tolvajnyelv". A szimbó
fejezés kényszerű kitalá
kulturális vezetés tisztáb
magyar film a Kádár-re
imázsát segítheti, ők p
Szegénylegényekkel –
tathattak '56-ra, meg ne
hetik a cenzúrát. *Aczél*
– aki a rendező szerint
filmjét nézte meg, a F
kyről szóló parafrázist
nagyon megijedt – nen
az „áthallásokról". Ja
filmjeinek története „m
és a mai közönségnek v
is okozna nehézséget a
szen a rajzfilmek ma má
rásos" dramaturgiával d
míg a gyerekek az Alad
ten szórakoztak, ő az eg
sem ért.

DESIGN STUDIO
1054 Budapest,
Alkotmány u. 31.
Tel./fax: 302-7696

Referenciáink:
A KERESKEDŐ
style MAGAZIN
SZUPERMARKET

Vállaljuk nyomdai termékek, (katalógusok, szórólapok, plakátok) készítését tervezéstől a nyomdai kivitelezésig exkluzív minőségben, rövid határidővel.

STÚDIÓ
Budapest XIV., Hungária krt. 102.
Telefon: 251-2887, 251-8653

SULIAKC
UP 01 görgős gyermekszék
6 240,-
ISO Vendégszék

FÜRI S. Josef
(S) 2

OMIKE 1909-1944, 505, 537

Fürer Margit
festő

M.D.K.

Részt vesz a tárlaton.

– di – : Jegyzetek a tizenkilencek tárlatáról.
Dunántúli Napló, 1958. okt. 15 - 5 lap

MDK

Füre'n , karikaturista

Rajz:

Repr.

—: Kép szöveg nélkül 4.

ESTI HIRLAP, Bp. 1971. március 29.

Fürész, karikaturista

MDK

Rajz.

Reps.

— : Stílusjavítás

7

ESTI [illegible]IRLAP, Br. 1969. febr. 5.

Fürén, Karikaturista

MDK

Három karikatúra:

Repr.

–: 1. Kezdő játékos
–: 2. Büntetés
–: 3. Téli foci

7

ESTI HIRLAP, Ny. 1968. dec. 22.

FÜRI ISTVÁN, csizmadialegény pecsétje.

A sátoraljaújhelyi csizmadia céh pecsétjének a lenyomata több vándorkönyvben fennmaradt 1847-és 1874-ből. Füri, Krajnyák József, Gergely József és Főző Bertalannál. Vörös pecsétviasz-nyomatok. Felirat: "SIGILLUM CEHAE Coturnae: UJHELYEN+" 1688. évszám. Átm 4 cm. 28. jegyz 194. old. Fekete repr. 11. kép.

BODÓ SÁNDOR: Borsodi, abaúji és zemplén céhpecsétek 189. old

A HERMAN OTTÓ MÚZEUM ÉVKÖNYVE, IA. 1970
Miskolc, 1971

Fürészné Kanász Ilona, amatőr festő

Az amatőr képző- és iparművészek megyei kiállításán szerepelnek a művész munkái. – „Szüreti mulatság" c. (említve)

Vincze István: Amatőr művészek tárlata. Fejér Megyei Hírlap, 1977. okt. 15.

FÜRI ISTVÁN, csizmadialegény pecsétje

A sátoraljaújhelyi csizmadia céh pecsétjének a lenyomata több vándorlegény könyvében fennmaradt. 128. jegy. Vörös pecsétviasz-nyomatok. Felirat: "SIGILLVM CEHAE COTURNAR: UJHELYEN+". Háromlábú tőke mellett dolgozó mes mester. "A.M." monogramm. Lent: "C.M." monogramm. 1688-as évszám. Átm. 4 cm. 194. old. 11. kép. Miskolci legény

BODÓ SÁNDOR: Borsodi, abaúj-i és zemplémi céhpecsétek 189. old

A HERMAN OTTÓ MÚZEUM ÉVKÖNYVE, IX. 1970
Miskolc, 1971

FÜRI Jadit

A VIZIVÁROSI Galéria

Meghívja Önt és barátait

FÜRI JUDIT és GONZALES GÁBOR
üvegtervező művészek és

TISZA KALMÁR GYÖRGY
festőművész

KIÁLLÍTÁSÁNAK MEGNYÍTÓJÁRA:
1992. december 17-én 18óra

FÜRI József
115

Oltványi 1991

220.
Springer, Rudolf: Der Kampf
um die Staat. Leipzig-Wien,

102.
Stein, Lorenz: Die vollziehe
Cotta

336.
Steinitzer, Erwin: Die jüng
Steuern in Österreich. Leip

889.
Steuer György: Tizenkét év
Pécs, 1935, Dunántul

FÜRI Judit

Cím/Adress:
Budapest, Kelen J. u. 19.

Születési év, hely/Date and place of born:
1966. Budapest

Tanulmányok/Studies:
Magyar Iparművészeti Főiskola üveg–porcelán szak 1989
Magyar Népköztársaság Művészeti Alapjának tagja 1989-től

Csoportos kiállítások/Group exhibitions:
Kanazawa The International Exhibition of Glass Graft
Japán 1989

Köztéri művei/Mural works and works at public places:
Budapest, Pátria Nyomda ornamentális homokfúvott üvegek készítésében való részvétel 1988
Budapest, Pakisztáni nagykövetei villa ornamentális savmaratott üvegek rekonstrukciójában való részvétel
Balatonföldvár, Budapest Bank RT. Hullám üdülője, színes, figurális ólmozott térelválasztó fal készítésében való részvétel
Budapest, VIII. József krt. 37–39. lakóépület ornamentális savmaratott üvegablakainak rekonstrukciójában való részvétel 1990

Kiállított művei:
Kagyló/Shell
ragasztott, csiszolt üveg 19 x 12 x 6,5 cm
Kék tál/Blue dish
síküvegből hajlított díszüveg m: 15 cm
Tenger tál/Sea dish
síküvegből hajlított díszüveg m: 17 cm

I.Tihanyi Üvegtriennálé, Tihanyi Muzeum, 1990.VI.2-X.31.

MDK

Füri S.József

Tájkép, of.

Csendélet,"

OMIKE IV. kiáll. 1943. ápr.

MDK

Füri Sik József festő

M. Abonyi A: Fiatal képzőm. kiáll. Népszava, 1945. máj. 31. 6.l.

MDK

Füri S.József, festöm.

Zebegényi táj.	Akvarell.
Borus táj.	Olf.
Dunapart.	Tempera.
Gyász.	Akvarell.

OMZ Muz.-OMIKE képzöm. csop. V. kiáll.
1943. szept. 21.-okt. 17. Kat.

MDK

Füri S. József

Akt, olajf.
Táj /Zagyva/, tempera
Tiszahid
Tanulmányfejek, tollrajzok

MIEFHOE kiáll. 1943.

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest, V., Petőfi Sándor u. 17
Telefon: 188-296, 188-307

Fürjes József

HEVESMEGYEI NÉPUJSÁG

1965 JUN 1.

1021

Szakköri kiállítás az SZMT kultúrotthonban

Szilágyi István színművész nyitotta meg vasárnap délelőtt Egerben az SZMT kultúrotthon képzőművészeti szakörének a székház klubjában megrendezett kiállítását. Az érdeklődők nagy száma már az első napon igazolta, hogy a hét éve működő szakkör munkáját figyelemmel kísérik a városban, a minden év májusában megrendezett kiállításnak kialakult a törzsközönsége. Meg kell jegyezni, hogy a szakkör tagjainak egyéves munkájából rendezett összeállítás az idén sem nőtt túl a képzőművészeti vonatkozású kiállítás keretein. Az viszont dícsérendő, hogy szakköri színvonalon vállalni merték a nyilvános szereplést, sőt a „régieken" kívül a fiataloknak, a kezdőknek is helyet adtak.

Tizenhat szakköri tag, — többségükben munkások és diákok — állítottak ki grafikákat, víz-, tempera- és olajfestményeket. Már az első látásra szembetűnik a megrajzolt és megfestett témák zárt helyhez kötöttsége, csendéleten és portrén kívül csupán néhány tájképet láthatunk. Nem érdemtelen ezért megemlíteni azokat a korlátokat, amelyek a sokoldalúság és a magasabb színvonal gátjai voltak. Legelső talán az, hogy hetente csak kétszer két órát töltenek a szakkörökben, főleg rajzolással. A csendéleteken észrevehető a két órányira szabott elmélyülés, a benyomások elhamarkodott kifejezése. Nem lehet kihagyni a műfajbeli korlátokat sem.

Hetvenöt képet állított ki a szakkör, legtöbbet, 15-öt *Fürjes József*, aki szobafestő-tanuló. A tizenhét éves fiú képei rendkívül változatosak, vannak grafikái, festményei víz-, tempera- és olajfestékkel. Legjobban tetszett a Fiúportré és az aqvarellja. *Mérai József* alig kevesebb képpel mutatkozik be. Képei előtt elidőzik az ember, olajfestményei még kezdőre vallanak, de a szürke szín következetes használata már egyéniséget ad. Az ülő fiú rajzának „lelke" van. *Gál Sándor* olajképeinek színkiválasztása jó. *Reiner József* jól bánik a festékkel, de képei túlságosan naturálisak. A kiállítás legértékesebb képe *Pető Imrének* a Mozdulattanulmány-a.

Meg kell emlékezni *Gömöri Rozália* és *Bánhidy László* gyermekrajzairól. Mindketten tizenhárom évesek és kiállított munkáikban fellelhető a tehetség. Gömöri Kancsótanulmánya nagy lépés a rajztudása terén, Csontváry másolatában meglepően jól adja vissza annak hangulatát. Bánhidy Csendélete több egy gyermekrajznál.

A szakkör többi tagjának munkáiban már mindennél jobban látszik, hogy csak kikapcsolódást, esztétikai élményt jelent számukra a rajzolás, festegetés. *Kishonthy Jenő* szakvezető érdemei nyilvánvalóak, az a terv pedig hogy a nyáron is megtartják foglalkozásaikat és kirándulásaikon festeni is megtanítja a szakköri tagokat, jövőre egy rangosabb kiállítás biztosítéka lesz.

p. e.

2. helyen!

csik nagy erejű lövése a jobboldali kapufáról a kapus keze mögé vágódott, sokan gólt láttak, a góljelző azonban más véleményen volt...

A Dózsa ezúttal fáradt csapat benyomását keltette. *Rüll* a 3. gólnál hibázott, *Pócsik* halványabb volt a szokottnál, *Ringelhann* megbízhatóan látta el feladatát. *Szölgyémi* személyében találjuk az együttes legjobb emberét, de *Bolya* és *Frank* is kielégített. *Utassyból* hiányzott a robbanékonyság. *Bozsi dr.* bíráskodásával mindkét fél elégedett lehet...

A bajnokság állása:

1. FTC	7	5	2	–	21:12	12
2. Eger	7	3	3	1	25:21	9
3. Ú. Dózsa	7	4	1	2	22:21	9
4. Bp. Honvéd	7	2	4	1	22:18	8
5. Szolnok	7	2	3	2	22:21	7
6. Cs. Autó	7	2	2	3	20:20	6
7. BVSC	7	1	4	2	16:18	6
8. Vasas Izzó *	7	2	1	4	13:14	4
9. OSC	7	1	2	4	19:23	4
10. Bp. Spart.	7	1	2	4	17:27	4

* 1 büntetőpont levonva.

A labdarúgó NB I állása

1. Bp. Honvéd	11	6	3	2	21: 9	15
2. Ú. Dózsa	10	7	–	3	24:11	14
3. Pécsi Dózsa	12	6	2	4	15:10	14
4. FTC	9	5	3	1	20:10	13
5. Vasas SC	10	4	4	2	16: 9	12
6. MTK	11	4	4	3	14:13	12
7. Csepel SC	11	4	3	4	15:14	11
8. Tatabánya	11	3	5	3	9:11	11
9. Győri V. ETO	10	4	2	4	9:10	10
10. Ózdi Kohász	11	4	2	5	13:20	10
11. Salgótarján	11	1	6	4	8:17	8
12. Dorogi B.	11	2	3	6	8:18	7
13. SZEAC	11	2	3	6	7:16	7
14. Komlói B.	11	3	–	8	9:20	6

Elmaradt mérkőzések: FTC–Újpesti Dózsa, Győr–Vasas, FTC–Csepel. *Előrehozott mérkőzés:* Pécs–Csepel.

A labdarúgó NB I B állása

1. DVTK	12	6	3	3	10: 4	15
2. Szállítók	12	5	5	2	18: 9	15
3. Egyetértés	12	4	7	1	13: 8	15
4. Dunaújváros	12	6	3	3	14: 9	15
5. Oroszlány	12	6	3	3	15:11	15
6. Ganz-MÁVAG	12	6	3	3	14:12	15
7. Győri MÁV	12	4	6	2	15:11	14
8. Sz.-fehérvár	12	4	5	3	23:14	13
9. MVSC	12	5	2	5	12:14	12
10. BVSC	12	3	5	4	11:11	11
11. DVSC	12	3	5	4	7: 8	11
12. Szombathely	12	5	1	6	14:17	11
13. Jászberény	12	4	2	6	13:21	10
14. Budafok	12	2	5	5	10: 9	9
15. Nyíregyháza	12	2	2	8	8:26	6
16. III. ker.	12	–	5	7	5:18	5

tacus vette át a vezetést
odarúgó NB II-ben
DOSZ—Egri Dózsa 2:1 (1:1)

teni a csatárok elől, a másik oldalon Handó—Faliszek—Varga támadás végén ez utóbbi teljesen tisztán állva 11 m-ről fölé fejelt. A mind lendületesebben rohamozó MEDOSZ a 34. percben egyenlített:

Ludaics beadása átszállt a

Zsilinszki, majd a 74. percben egy ártatlan ellentámadásból Gyula megszerezte a győztes gólt:

Petrovszki átfejelte a labdát Borusznak, aki mikor megtámadták, visszaadta a labdát az üresen hagyott középcsatár-

Fürich József

festő

† Fürich J.

Fővárosi Lapok.1868.dec.25. /Fővárosi hirek./

Fürich

Egyházm. Lap
1881. 130. l.

24/2. jun. 28. 1899

Egység ár		Összesen	
frt	kr.	frt	kr.

4/1

Bassano Francesco (1549—1592).

27. KRISZTUS KIÜZI A TEMPLO
Vászon. 74×95 cm.

Bassano modorában, 16. század.

28. ORPHEUS.
Vászon. 63×77 cm.

Bekel (Beckel) Josef (1806—1865).

29. NŐI KÉPMÁS. Jelzés lent a jobl
Vizfestmény. 31×25 cm.

Benatz J. (?), 18—19. század.

30. BEJÁRAT SCHÖNBRUNNBA.
Szines metszet. 32×47 cm.

Berchem Nicolaes (1620—1683).

31. SZIKLÁS TÁJ ÁLLATOKKAL.
Fa. 11.5×15.5 cm.
tavarnoki Stummer bárónő hagy

Bihari Sándor (1855—1906).

32. OLVASÓ FIU. Jelzés lent jobbr
Vászon. 41×33.5 cm.

lau.

MBÓL

au.

a Blau 1873.

oldalo

balra: T. Blau.

ti 1849.

atékáb

: Biha n P.

Fürjes József MDK

Szerepelt a szakszervezeti kulturotthon képző művészeti szakkörének 1964.évi tárlatán.

"Vázlatok","Házak", "Alkonyat",, "Udvar", "Fiufej"

/f.a./: Tárlat egy szakkör rendezésében.

Hevesmegyei Népujság. 1964. máj. 5.

FÜRJES DÓRA

FIS 22.o.

mérnöki oklevél; 1952-57 között építésvezetőként építőipari vállalatoknál dolgozott; 1958-ban az FM Mezőgazdasági Tervező Vállalat (AGROTERV), majd a Budapesti Városépítési Tervező Iroda (BUVÁTI) dolgozója volt; 1961-62-ben KÖZTI dolgozójaként részt vett a Budai Vár rekonstrukciójában; 1963-ban jelentkezett a Színház- és Filmművészeti Főiskolára, felvették, de tanulmányait nem tudta elkezdeni. A Budapesti Építőanyagipari V.-nál helyezkedett el, kidolgozta a fotómozaik technikáját, amely MURUS elnevezésű kisvállalkozása révén a továbbiakban a megélhetését biztosította; 1971-ben a Szívár várossá alakulásának ezredik évfordulójára emelendő emlékműre kiírt pályázaton Vigh Tamással közösen elnyerték az első díjat ún. *Életfa* tervükkel, kivitelezésére nem került sor. Tanulmányutakat tett Párizsban, Londonban, Belgiumban, Jeruzsálemben, az USA-ban.

Az 1960-as évek második felétől új kifejezési formákkal jelentkező avantgárd művészet legsokoldalúbb személyisége. A hagyományos képzőművészeti műfajok mellett az akcióművészet, az environment és a koncept art jelentős képviselője. Elméleti beállítottságú avantgárd művészként, filmrendezőként és költő/íróként e különböző művészeti ágak új kifejezési lehetőségeinek, magának a művészeti tevékenységnek és a művészetnek az elemzésével foglalkozott, számos műve egy-egy őt ben számos művészeti találkozónak és akciónak adott teret. 1968-ban itt kezdett filmeket készíteni a montázselmeletében lelektetett alapelvek szerint. Filmjei standardizálására viszonylag későn (Balázs Béla Stúdió), s nyilvános vetítésükre is csak az 1980-as években kerülhetett sor. A 60-as évek közepén ismerkedett meg Altorjay Gáborral és Szentjóby Tamással, s rajtuk keresztül a happening és a fluxus irányzatokkal. – azonban az írásaiban is megnyilvánuló természettudományos, filozófiai, nyelvelméleti érdeklődésének következtében is a konceptuális művészet felé fordult. Konceptuális, „szöveges akciókkal", tézisekkel is kísért fotókkal, akciószerű felolvasásokkal, filmvetítésekkel (pl. *Rejtett paraméterek*), valamint objektekkel és environmentekkel vett részt a 60-as évek végétől különböző hazai kiállításokon és rendezvényeken az avantgárd törekvéseknek helyet adó kulturházakban, félhivatalos kiállítóterekben (→*IPARTERV*, →*Balatonboglári kápolnatárlatok* stb.), valamint külföldi kiállításokon, s 1971-től az elsősorban a konceptuális művészet jegyében bonyolódó hazai és nemzetközi, levelezések útján zajló projektekben. A 70-es évek közepén maga is szervezett két kiállítást az FMK-ban (*Möbius-* és *Montázs*-kiállítás). 1975-től a Kreativitási Gyakorlatok elnevezésű képzőművészeti kört vezette Maurer Dórával közösen, majd 1977-ben elindította a FAFEJ (Fantáziafejlesz-

FÜRJFES JÓKA

Magyar Sparmű v.

2003/3.

13. old.

1239. FÜLEP LAJOS

Kedves Anti,

megkésve bár, de fog
garten dijon.[1] Ha valaki, Te iga
egészséggel!

Mikor olvastam az ujságban
akkor valami megakadályozott, s
utánna elmaradt. De Te azért biz

Mindke

FÜRJES DÓRA

Az ékszer világmodell

Fürjes Dóra ötvösművész alkotásai a MAG Galériában

P. Szabó Ernő

Nyilván minden nő a maga ékszerkészítő mestere volt az idők kezdetén, hiszen nem voltak készen vehető ékszerek, csak nyersanyagok: színes kövek, érdekes alakú fadarabok. Ma, ki tudja hány ezer év után újra a „mindent lehet" korszakában élünk. A nemesfémek mellett a legkülönbözőbb anyagokból készülhet ékszer: üvegből, fából, kerámiából – csak a tudásnak, fantáziának kell aranyat érnie, amely az ékszer készítőjét jellemzi.

Az ékszer mai magyar művészei között sok kiválóság található, ismerik az ékszerkészítés hagyományait, de bátran vállalkoznak arra is, hogy megújítsák a tradíciót, hogy engedjék meglódulni fantáziájukat. Közéjük tartozik *Fürjes Dóra* ötvösművész, aki az Iparművészeti Főiskolán 1996-ban szerzett mesterdiplomát, s aki nemzedéke legismertebb vagy mondjuk így, legszélesebb körben ismert tagjai közé tartozik. Már csak azért is, mert ő tervezte a Honfoglalás című film női főszereplőinek ékszereit, s azon túl, hogy finoman megmunkált, a nemes kövek alkalmazása miatt is különleges érdeklődésre számot tartó ékszereit az elmúlt évtizedben sokan megismerhették, azok számára is izgalmasak munkái, akik a textil, jelesül a halasi csipke iránt érdeklődnek, hiszen az utóbbi években számos különleges keretet, dobozkát is készített a maguk műfajában apró remekműveknek nevezhető csipkék számára.

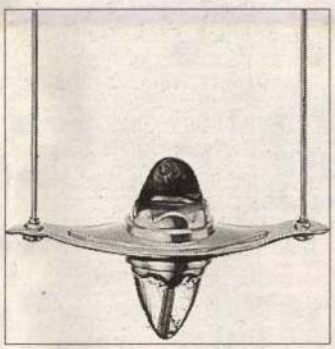

Ezüstfüggő féldrágakövekkel

Az utóbbi időszakban készült, a MAG Galériában (Budapest IX., Ráday utca 14.) látható művei közül figyelmet érdemel az a két évvel ezelőtti együttes, amelynek darabjai fölülről és szemből is, „főnézetből" láthatók, a nyakláncok egy részénél pedig a függő egy sajátos, talán szabadalmaztatásra is érdemes megoldás, egy aprócska zsanér révén különböző magasságokba emelhető. Ezeknek az együtteseknek a tömör, amulettszerű foglalataival szemben Fürjes Dóra a legújabb munkáknál többnyire vékony, finoman megmunkált, hajlított ezüstlemezekbe foglalja ékszerei drágaköveit, a foglalat növényi ornamentikájával vagy éppen erősen stilizált formáival mintegy az organikus természeti formavilágot idézi, amelyhez, legyen bármilyen fejlett, bármilyen szupermodern az ember teremtette világ, mindannyian visszatérünk természetes közegünkbe, az élet, az emberiség szülőhelyére. E formák között vagy ezekkel ötvözve még inkább érvényesülnek Fürjes Dóra szép kövei, drága- vagy féldrágakövei, amelyek maguk is titokzatos természeti folyamatok eredményeként jöttek létre, ha úgy tetszik, borsóvagy babszem nagyságukban is képesek modellezni a mindenséget. Egy-egy ilyen ékszer – mutatják Fürjes Dóra munkái – segít viselőjének, hogy eligazodjon, megtalálja a saját helyét ebben az olykor nagyon áttekinthetetlennek tűnő, de valójában ma is az ősi törvények szerint formálódó világban.

Magyar–észt megállapodás

Bozóki András kulturális miniszter ma írja alá Toivo Tasával, az Észt Köztársaság nagykövetével a két országban működő kulturális intézetek státusáról szóló megállapodást. (H. N.)

Karikatúra-árverés

Élénk érdeklődés mellett rendezték meg vasárnap a kArton Galéria első karikatúra- és képregényárverését, ahol százhúsz tételre lehetett licitálni. Nagy sikert arattak a liciten Sajdik Ferenc festményei, amelyek 100–150 ezer forintért keltek el. (MTI)

Fesztiválsikerek

Mészáros Márta A temetetlen halott című filmje nyerte el a közönségdíjat vasárnap este a franciaországi Pessacban, a tizenhatodik alkalommal megrendezett történelmi filmek fesztiválján. A Fekete kefe című moziért Vranik Roland a legjobb rendező díját vehette át a 46. Thessaloniki Nemzetközi Filmfesztiválon. (MTI)

Kölcsön idő Temesitől

Temesi Ferenc Kölcsön idő című új regényének első kötetét mutatja be a Helikon Könyvkiadó holnap 14 órakor a Magyar Írószövetség Klubjában (VI., Bajza u. 18.). A kötetet Lázár Ervin Kossuth-díjas és Száraz Miklós György József Attila-dí-

A legna

Nyolcvanadik szüle

PÓSA ZOLTÁN

Nyolcvan esztendeje, december 1-jén hangzott el először az éter hullámain a Budapest I. Rádió adása, amit ma ünnepelnek. Az ünnepi alkalomról *Furkó Zoltán* író-irodalomtörténésszel, a hőskor egyik nagynevű rádiós és televíziós szerkesztőjével beszéltünk, aki Háború és béke rádióban és televízióban címmel megírta a két intézmény történetét. Ő szerkesztette A magyar rádiózás hőskora című könyvsorozatot is.

Furkó Zoltán elmondta, hogy a hazai rádió elsők között alakult a világon. Csodának számított 1925-ben, egyik pillanatról a másikra kitágultak a dimenziók, állandó spirituális kötelék támadt általa az elcsatolt országrészek és az anyaország között. Olyan nagyszerű emberek irányították, mint *Szőts Ernő* igazgató, akit a hozzá hasonlóan kiváló szakember, *Koz-*

A BBC h

Hatvan esztendő ut

Hangverseny és díjátadás

MUNKATÁRSUNKTÓL

A budapesti zenei hetek rendezvényeként, *Liszt Ferenc* születésének 190. évfordulóján ma este fél nyolckor emlékhangversenyt rendez a Liszt Ferenc Társaság, a Filharmónia és a Liszt Ferenc nevét viselő Zeneművészeti Egyetem, a Zeneakadémia nagytermében. Ünnepi bevezetőt mond *Lukin László* (a Liszt Ferenc Társaság társelnöke). A koncerten a hagyománynak megfelelően, immáron huszonhetedik alkalommal átadják az egykor *Forrai Miklós* karnagy által szorgalmazott Nemzetközi Liszt Ferenc Hanglemez Nagydíjat, melyet idén *Bogányi Gergely* zongoraművész és *Kelemen Barnabás* hegedűművész lemezének ítélt oda a *Hambalkó Edit* zongoraművész által elnökölt, zenetudósokból, előadóművészekből álló zsűri. Az elmúlt év nemzetközi hanglemezterméséből jó tucatnyi közül lett nagydíjas a Hungaroton dupla CD-t tartalmazó albuma, melyen Bogányi Gergely és Kelemen Barnabás Liszt összes, hegedű-zongora duóra írt darabját szólaltatja meg. A Nagydíjat (*Borsos Miklós* bronzplakettjét) *Fekete Attila* énekművésznek – mint a felvételeken közreműködőnek – és a kiadó Hungarotonnak is átadják. Az emlékkoncerten a Liszt Ferenc Zeneművészeti Egyetem Szimfonikus Zenekara és *Tóth Péter*, az idei budapesti Nemzetközi Liszt-zongoraverseny II. helyezettje a Haláltáncot adja elő, majd a második részben a Faust-szimfónia csendül fel a Honvéd Férfikar közreműködésével. Az est dirigense: *Ligeti András*.

Ékkövek, szivárványszínben

Fürjes Dóra ékszerei a Csók Galériában

P. SZABÓ ERNŐ

Vannak műtárgyak, amelyeket a művészetkritika kiemelkedően fontosnak tart és visszavisszatérően ír róluk, noha csak az emberek kis része találkozik velük. Vannak olyanok, amelyekről viszont mintha nem vennének tudomást a szakemberek, pedig szinte mindannyiunk életének a legtermészetesebb részét alkotják. Közéjük tartoznak az ékszerek is, amelyek a történelem minden szakaszában szorosan hozzátartoztak az ünnepekhez, de a hétköznapokhoz is. Méltóságot, társadalmi státust, vagyoni állapotot fejeztek ki, kiemelték a szebbik nem valóban szebb vonásait, de az erősebb nemhez tartozó viselőjük karakterét is hangsúlyozták.

A legszemélyesebb kapcsolat jön létre az ékszer és viselője között – hangsúlyozza az a fiatal magyar ötvösművész is, akinek munkái október végéig tekinthetők meg a Váci utcai Csók István Galériában. *Fürjes Dóra*, aki 1990–94 között *Péter Vladimir* tanítványaként végezte a Magyar Iparművészeti Főiskola ötvös szakát, majd a főiskola mesterképzőjét, ékszereit Magyarországon ritkán látható, különleges, nemes kövek köré építi, olyan megfogalmazásban, ahol sem a kő, sem az ékszer nem él egymás nélkül. Az ezüstöt azért választotta, mert elérhetősége miatt szabadon lehet vele dolgozni, s a kövekhez is jól illeszthető. Ékszereit, méreteit és formájukat tekintve is mindennapi használatra tervezi, olyan nők és férfiak számára, akik szeretik a finom eleganciát és az egyedi, személyre szóló viseletet. Készít medált, gyűrűt, fülbevalót, mandzsettagombot, de az újabb generációk által újra egyre kedveltebb ezüst mandzsettagombot is, tervezett ékszer-, illetve fényképtartó szelencét. Nefrit és sodalit, holdkő és lapis lazuli, keratofir, jáspis és rodonit kövek, korall és gyöngyház sorakoznak az ezüst foglalatokban, amelyek formái, motívuma megidéznek egy-egy távoli kulturális-művészeti időszakot, de elsősorban az ezredfordulón dolgozó művész saját világát képviselik. Egyszerre változó és szilárdan körülhatárolt ez a világ, nem véletlen talán, hogy a fiatal ötvösművész legkedvesebb ékköve a spektrolit, amely – mint neve is jelzi – a szivárvány legkülönbözőbb árnyalatait veszi fel, lényegében mégis mindig változatlan marad.

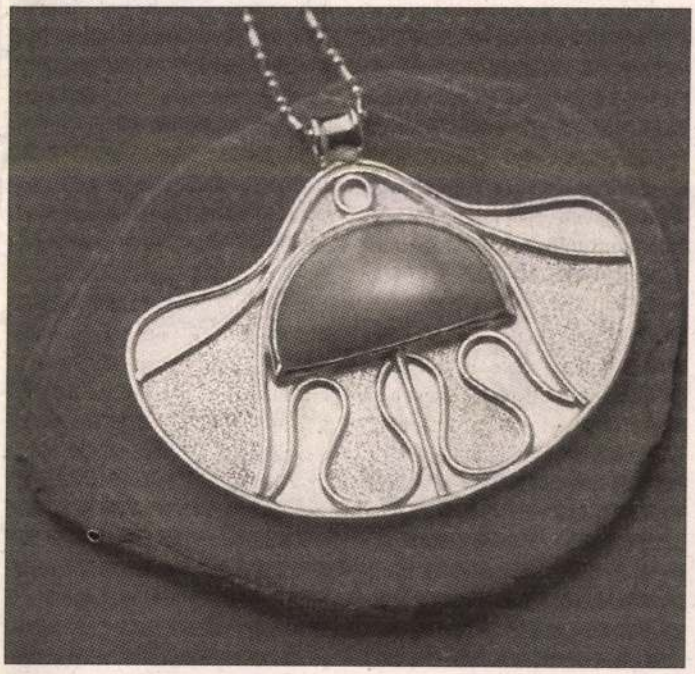

Spektrolittal díszített ezüstmedál

FOTÓ: MAGYAR NEMZET-ARCHÍV

Network **11.00** Az ifjú Herkules kalandjai **11.25** Szépség és a Szörnyeteg **13.15** A Vadmacska-kanyon foglyai **15.00** Az arab herceg **16.50** Idegroncsderbi **18.30** Tények **19.00** Nincs kegyelem **20.00** Harriet, a kém **22.00** Értelem és érzelem **0.40** Szökés az Alcatrazból **2.50** Vers éjfél után

RTL KLUB: **6.30** Tini nindzsateknőcök **7.00** Kölyökklub **10.30** Titkok kertje **11.50** Receptklub **11.55** Joker **12.05** Aladdin a jégen **12.55** Joker **13.00** Híradó **13.10** Elza kölykei **14.45** Az új karatekölyök **16.45** Zorro újabb kalandjai **18.30** Híradó **18.55** Legyen ön is milliomos! **19.25** Fókusz **19.55** Majomparádé **21.30** Rómeó és Júlia **23.45** Sportvonal **23.50** Híradó **0.10** AutóMánia **0.40** Fókusz

KOSSUTH: **5.00** Reggeli Krónika **9.04** Napközben **11.04** Szonda **11.33** Műsorajánló **11.35** Simonffy András: Rozsda ősz 1. **12.02** Déli Krónika **12.40** Ki nyer ma? – Plusz **12.50** Törvénykönyv **13.05** Vendég a háznál **13.30** Erős vár a mi Istenünk! **14.04** Város a barikádok mögött **15.04** Rehák Rózsa és a Vajdaság kollégiuma **16.00** Délutáni Krónika **16.25** 12 rádió 7 nyelven **17.04** Világjárás a hazáért **18.00** Esti Krónika **19.05** Sportvilág **19.20** A tankok igazsága **19.58** Kapcsoljuk a Magyar Állami Operaházat **20.04** Határok nélkül **21.10** Nemzetőrök tegnap, ma, holnap **22.00** Késő esti krónika **22.30** Régiók **23.04** Lemezmúzeum **0.10** Himnusz

PETŐFI: **4.32** Hajnali dallamok **6.03** Kívánságreggel **8.45** Sportreggel **9.00** Délelőtt **11.48** Korkérdés **12.00** Jó ebédhez szól a nóta **13.00** Verkli **14.00** A Rádió kívánságműsora **17.05** „Szóba álltak velem a világ dolgai" **19.04** Emlékművek '56-nak **20.00** Váltóhang **21.04** A zene varázsa **22.00** Szálkák **23.00** Hírpercek **23.15** Visszajátszás **0.00** Éjfél után…

BARTÓK: **6.03** Muzsikáló reggel **8.06** Pódium **9.07** Irodalmi Újság **10.05** Hangfelvételek felsőfokon **11.28** A hét zeneműve **12.06** Hangverseny délidőben **13.07** Csembalóünnep **14.05** A funtineli boszorkány **15.00** Kamarazene **16.05** Beethoven: Fidelio **16.49** Zenekari muzsika **18.05** Sallay Gabriella és Hormai József énekel **19.05** Barátságos bölcsességek **19.35** Emlékhangverseny **22.00** Rézfúvósegyüttesek felvételeiből **22.20** Jascha Heifetz életműve **22.47** Réti József énekel **23.14** A Rádiószínház dokumentumműhelye **0.05** Notturno

20.00 Forest Gump **22.50** A hal… nyei **23.25** Kisvilma **1.35** Vers éjfél után

RTL KLUB: **6.30** Ünnepnaptár **7.00** Kölyökklub **10.50** Receptklub **11.00** Joker **11.05** Reszkessetek, kincsrablók! **12.55** Joker **13.00** Híradó **13.10** Stan és Pan: A torreádorok **14.15** Lord Jim **17.00** Dallas: A Ewingok háborúja **18.30** Híradó **18.55** Fókusz **19.25** Barátok közt **19.55** A rettenthetetlen **23.15** Sportvonal **23.20** Híradó **23.40** Az utazás **1.55** Fókusz

KOSSUTH: **6.00** Reggeli Krónika **8.05** A Corvin-lánc kitüntetettjei **9.04** A forradalom holdudvara **11.35** Simonffy András: Rozsda ősz 2. **12.02** Déli Krónika **12.40** Ki nyer ma? – Plusz **12.50** Törvénykönyv **13.04** Találkozás 45 év után **13.30** Tanúim lesztek! **14.03** Sok illúzióm nem volt **15.04** Aki hallja, adja át! **16.30** Magyar zeneszerzők művei **17.04** Versösszeállítás **17.25** A Szabó család **18.00** Esti Krónika **19.05** Sportvilág **19.30** Határok nélkül **20.04** „Az élőkkel kellett volna irgalmasabbnak lenni…" **21.05** Ítéletnapig **21.51** Zene **22.00** Késő esti Krónika **22.30** „Csak szabadon…" **23.04** Házy Erzsébet és Melis György operafelvételeiből **0.10** Himnusz

PETŐFI: Ünnepi dallamok **7.45** Koltay Gergely–Balogh Sándor: Missa de Sacra Corona Hungariae **8.45** Sportreggel **9.00** Hírpercek **9.15** Új idők új forradalmára **10.00** A halhatatlan **11.06** Mesélnek a falak **12.00** Jó ebédhez szól a nóta **13.00** Hírpercek **12.15** Verkli **14.00** Ünnep **15.08** Három szín… **16.02** Világzene hazai együttesek műsorából **17.05** „A rádiónak szólnia kell!" **18.02** Forradalmi hétköznapok – hétköznapi hangszalagok **18.30** Gordiusz-játék-tér **19.04** A Papi Forradalmi Tanács története **20.00** Rocktóber **21.00** Egy sorkatona naplója **22.00** Bon-bon **23.00** Hírpercek **23.15** Visszajátszás **0.00** Éjfél után

BARTÓK: **6.00** Muzsikáló reggel **8.06** Pódium **9.15** Barokk muzsika **10.05** A nyolcvanas évek magyar művészete **10.55** Magyar művészek operafelvételeiből **11.40** Népdalaink foglalatban **12.06** Hangverseny délidőben **13.15** Híres magyar előadóművészek felvételeiből **14.05** A funtineli boszorkány **15.00** Gyurkovics Mária énekel **15.26** Mozart a magyar irodalomban **16.05** Új lemezeinkből **18.05** Helyettem írták **18.55** Népzenekutatók műhelyében **19.05** Mendelssohn: d-moll trió **19.35** Varga Tibor Fesztivál **21.25** Régi rézfúvóskamarazene **21.50** Történelmi témájú operákból **22.39** Cantare bonum est **23.19** A magyar zene kincsestára **0.05** Notturno

Háromdimenziós

MTI

A belbiztonság erősítését célzó második csomagterv részeként a német szövetségi belügyminisztérium háromdimenziós, hamisíthatatlan fényképek bevezetését tervezi a német személyi igazolványokban és útlevelekben – írta a Frankfurter Allgemeine Sonntagzeitung. Az elképzelés értelmében a jelenleg használatos igazolványokat folyamatosan, lejáratuk után cserélnék ki új dokumentumokra.

Dieter Wiefelspütz, a szociáldemokrata párt alsóházi frakciójának belpolitikai szóvivője a további lehetőségek között említette a tulajdonos ujjnyomatának szemmel nem látható rögzítését az útlevélben és a személyi igazolvány-

A Kárpát-medence időjárása

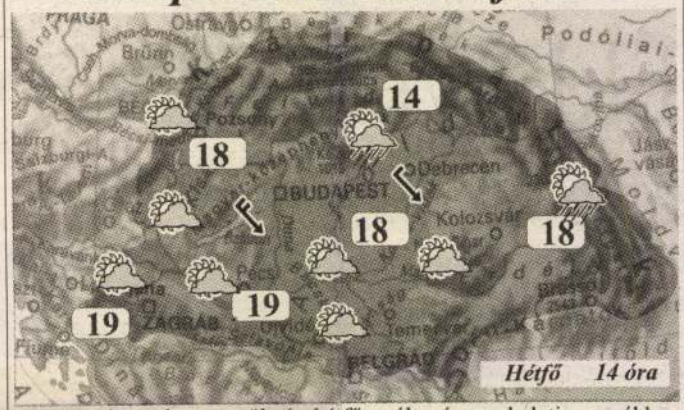

A Kárpát-medence területén hétfőn változóan, a keleti megyékben eleinte erősen felhős lesz az ég, elszórtan zápor kialakulhat. Napsütésre főként a Dunántúlon számíthatunk. Az északnyugati szél sokfelé megerősödik. A hőmérséklet csúcsértéke 14, 19 fok között alakul. Késő este 8, 13 fok várható.
Kedden kevesebb felhőre, főként a délvidéken sok napsütésre van kilátás.

Vízállás-jelentés

Duna, Pozsony:	265 cm	13°	*S.-Körös*, Nagyvárad:	44 cm	13°
Budapest:	132 cm	15°	*Maros*, Arad:	89 cm	13°
Újvidék:	150 cm	15°	*Dráva*, Eszék:	-70 cm	14°
Tisza, Huszt:	3 cm	13°	*Balaton*, Siófok:	61 cm	15°
Tokaj:	460 cm	14°	*Velencei-tó*, Agárd:	136 cm	15°
Titel:	177 cm	15°	*Fertő-tó*, Fertőrákos:	35 cm	14°

az *Adriai-tenger* hőmérséklete: 23

Fronthatás: hidegfront

Légnyomás: emelkedik

Légszennyezettség (Bp.):

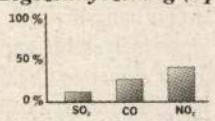

Hőmérsékleti szélsőértékek Magyarországon:

Min.: -7,5°C, M.óvár 1908
Max.: 24,1°C, Szeged 1935

Készítette: ICI Interaktív Meteorológia
2001.10.21. 13 óra. *www.icicom.hu*

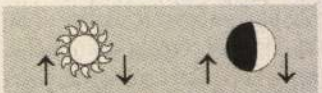

FŐRIES Dezső

Magyar Nemzet 2001. 0-bt. 22

A Béke Galéria
szeretettel meghívja
Önt és barátait

SÁNTA LÁSZLÓ

és

FÜRJESI CSABA

festőművész

"EGYIRÁNYÚ ÚT"

című kiállításának
megnyitójára
1998. május 28-án 18 órára

A tárlatot megnyitja
SZENTIRMAI LÁSZLÓ

Közreműködik:
PINTÉR GÁBOR
színművész

FÜRJESI CSABA

a kiállítás támogatója, a

TÖRLEY

Pezsgőgyár - Budapest

"AZ EMLÉKEZETES PILLANATOKRA 1882 ÓTA"

a kiállítás rendezője, a

PANNONIA MED HOTEL
9400 Sopron, Várkerület 75.
Tel.: 36 (99) 312-180, 312-181
E-mail: Pannonia_Med_Hotel@sopron.hu
Telefax: 36 (99) 340-765

FÜRJESI CSABA

MEGHÍVÓ

A PANNÓNIA GALÉRIA
Pannonia Med Hotel
9400 Sopron, Várkerület 75.

tisztelettel meghívja
Önt és kedves barátait

FÜRJESI CSABA

festőművész kiállítására.

A kiállítást megnyitja:
Sánta László
grafikus, főiskolai tanár

Megnyitó:
1997. november 1-jén
17 órakor

A kiállítás megtekinthető:
1997. novenber 1-től november 30-ig
naponta 9-17 óráig

A Galéria nevében:
Szilágyiné Dr. Fodor Zsuzsanna

Fürlinger János

festő

1896–1900

Éimisk 1930.

83. l.

Mesterjegy: H G P, 1630. évszámmal I. 45.

Erkezett 1905 január 2.

7/1905 (Pozsony, 1904. dec. 24. 29267/V. sz. a.)

Pozsony sz. kir. város tanácsa beküldi a közkönyvtár ügykezelésénél használatban levő összes nyomtatványokat. (Tudomásul szolgál. 1905 II. 24.)

Fürlinger János

festő

Elégséges eredménnyel

végbiz. nyert.

Értimisk 1900/1901.

23. l.

Führlinger János

diszlettfestő

Esti tanf. Ékítmenyes festés

Értimisk 1904/5

30 l.

1936 JÚLIUS 22 SZERDA

NÉPSZERŰ TUDOMÁNYOS ÉS TECHNIKAI NAPLÓ

A PESTI NAPLÓ MELLÉKLETE

Így épít repülőtereket a világ

Angol, német, spanyol és amerikai légikikötők ismertetése

A *Pesti Napló* népszerű tudományos és technikai mellékletében már több ízben foglalkozott az új repülőterek építésével. Nem múlik el hét, melyben a világsajtó be nem számolhatna egy-egy újabb repülőtérnek a légiközlekedés szá- mára való megépítéséről és üzemeltetéséről. Az alábbiakban álta- lános képet szeretnénk arról nyújtani, ami e téren az utolsó hónapok alatt említésre méltó.

A *United Airport Burbank*-ban (Kalifornia) épült repülőteréhez hasonló repülőpályaudvar tartozik, amelyben a repülőtér intézőségének és a légiközlekedési társulatoknak az összes valamint a teljes üzem lebonyolításához szükséges helyiségeket gyertek elhelyezést, két nagy repülőhangár, továbbá műhelyek, amelyben a *Northrup Aircraft Manufacturing Co.* és a *Hamilton Standard Propeller Co.* cégek tudomást képezik. A repülőtér bámulatosan rövid idő leforgása alatt készült el. A főfigyelem oda irányult, hogy a repülőtér a rokonfoglalkozású emeket (repülőgépalkatrész, az üzemhez tartozó többi anyagok és szerszámok raktárai, pilótaiskolát, magánhangárokat stb.) egyesítse. A hangárok alapterülete 61×38 méter. A főépület, sajnos, háromemeletes toronyból és két egyemeletes ívalakú oldalszárnyakból áll. E hasábokon már említettük azt, hogy elég helytelenül több repülőtér igazgatósági épületére még torony is épült. A repülőtéren a magas építkezés büntett. Még a térrel szomszédos házaknak magasságai is törvénynek engedelmeskednek, mert a repülőgépek belebegési szabadsága épületmentes, zavartalan lejtősíkokat követel. A burbanki repülőtér földszintje teljesen a repülőközönség szolgálatára áll. Az oldalszárnyak tágas terraszai 1200 látogató részére biztosítanak ülőhelyet.

A *Western Air Express* losangelesi (Kalifornia) repülőterén a földszinten tágas váróterem, kávéház, posta, távirdahivatal, pénztárak, mosdók és a poggyászkezelés helyiségei foglalnak helyet. Az első emeletre kerültek a vezetőség, az időjárásfigyelők és a pilótáknak az irodái. Az épület tornyában a szikratáviróhelyiség kapott helyet. A külszínezés olyan, hogy az a nagy távolságról való gyors felismerést teszi lehetővé. Csak egyetlen startpályát építettek, mert a hosszú évek óta tartó állandó szélmegfigyelés egyirányú széljárást állapított meg. Különleges ismertetőjelet kapott ez a repülőtér a teljesen újrendszerű hexagonformájú hangárral. A hangárélek hossza 44 és a legnagyobb ámérője 88, a legkisebb pedig 76 méter. Hat kapuja egyenként 37 méter széles, melyeknek ajtószárnyait elektromos áram mozgatja és mind a hat kapu egyidejű nyitása mindössze 30 másodpercet igényel. A hexagonhangár középső mennyezete mélyebben fekszik, mely szerkezeti fogásnak a következtében igen előnyös világítási lehetőség adódott a hangár belsejében. A hexagonhangár építési költsége pontosan 100.000, a repülőtéré pedig egymillió dollárba került.

A *Hamburg-Fuhlsbüttel*-i repülőtér két hangár között épült, melyek nagy, 60—80 méter fesztávolságúak. Az egyik hangár például 3200 négyzetméter alapterületen teljesen szabadon felfüggesztett tetővel, tehát minden tartóoszlop nélkül készült. A repülőtér elrendezésénél a hangsúlyt arra helyezték, hogy a teljesen surlódásmentes repülésüzemet biztosítsák. A teherforgalom például közvetlenül az uccáról megközelíthető alagúton bonyolítható le, a vendégeké pedig a földszint magasságában. A pénztárak hosszú során át jut el az utas a posta-, útlevél-, vám-, borbély-, fürdő- és bolthelyiségekhez, továbbá a rendőrségi és egészségügyi irodákhoz és éttermekhez. Majdnem az egész első emelet a látogató nagyközönség céljaira szolgál. A repülőintézőség helyiségei a második emeletre kerültek. A tetőszerkezet legnagyobb része járható terrasz. A homlokzat íves formája a tér elrendezését úgy zárja össze, hogy a repülőtér az összes irodahelyiségekből könnyen áttekinthető és annak üzeme pontosan megfigyelhető. Az épület arcát a repülőtér felé irányítja, annak uccai része vakon üvegezett, mert errefelé csak a nagyobbrészt gazdasági és alárendelt jelentőségű helyiségek nyílnak. Az elrendezés tehát mintegy irányítólag hat az érkező és induló utasok kényszermozgásaira. Úgy a postának, mint a rendőrségnek is saját bejárása van a repülőgépekhez. Az épület belső, intern szolgálatának gyors lebonyolítása érdekében az üzemszolgálat helyiségeit csőposta köti össze. Önműködő telefonközpont és hangszórók továbbítják az érkezők vagy indulók számára a szükséges tudnivalókat. Az üveganyagnak nagymértékű felhasználása az épület belsejében állandó diffúz fényt eredményezett, mely körülmény az épület belső forgalmát megkönnyíti.

*

A *Long Island* (USA) félsziget repülőterét csak úgy, mint a napokban üzembehelyezett *Frankfurt am Main*-i

repülőteret vörösfényű neónlámpalánc szegélyezi, mely részint oszlopokra, másrészt földbeeresztett vezetékekre szerelt. Az új repülőterek épületeinek párkányaira rendszerint »akadálylámpasorokat« szerelnek fel, hogy ezek fényükkel a pilótákat már messziről figyelmeztessék a repülőtér határaira.

A korszerűen épült repülőtér higany- vagy nátriumgőzlámpafénnyel teszi az éjszakai légiforgalmat biztonságossá, nappal pedig már a tervezésnél úgy csoportosítja az okvetlenül szükséges épületeket, hogy előálljon az a nagy forma, mely alkalmas arra, hogy a pilótát már a magasban tájékoztassa a repülőtér határvonalairól.

Nemrégiben készült el Angliában az új *Gatwick*-i repülőtér, melynek tervét Hoar, Marlow és Lovett építészek készítették. Pontosan 1919 május 1-én, tehát alig valamivel több mint 17 éve indult el Angliában hivatalosan a civil légiközlekedés. A rohamosan fejlődő légijáratok és a nagymértékben megnövekedett utasoknak a száma csakhamar nem elégedhetett meg az eddigi elavult formájú angol repülőterekkel és így vetődött fel a legkorszerűbb és az igényeket mindenben kielégítő új gatwicki repülőtér építésének az eszméje. A repülőtér közvetlen szomszédságában áll a gyorsvonatjárat állomásépülete, mely a londoni földalatti vasúttal közvetlen összeköttetésben van. Az új repülőtér a Viktória-pályaudvartól 40 perc leforgása alatt érhető el. Két nagy légitársaság telepítette át székhelyét erre az új repülőtérre. A British Airways Ltd., mely a Párizs, Amszterdam, Hamburg, Kopenhága és Malmö-i szolgálatot látja el. Legmesszebbmenő intézkedés történt az utasok és a személyzet védelmére. A központi épület legmagasabb pontjáról a szolgálatot teljesítő repülőtisztek állandóan ellenőrzés alatt tartják a repülőtér üzemét. Az utasoknak a gépekhez való eljutását egymásból kihúzható, illetve egymásba összetolható könnyűfémből készült teleszkópikus csövek teszik lehetővé. Ezekben a fedett alagutakban az utasok és a személyzet védetten, úgy az időjárás szeszélyeitől, mint az esetlegesen még forgásban levő légcsavaroktól, sétálhatnak a startoló gépekhez, vagy a kikötő készülékektől. Majdnem körben futó startpálya teszi lehetővé bármilyen széljárás esetén a zavartalan startot. A hangárok meglehetős távolságban állanak a körformájú startpályától, úgyhogy minden gép közvetlenül gördül ahhoz a kijárathoz, mely az indítás szempontjából a legjobban megfelel. Az utasok tehát a legkisebb kényelmetlenség nélkül és a legnagyobb biztonsággal startolhatnak erről a mesterien megszervezett légipályaudvarról.

Ugyancsak megemlékeztünk már e hasábokon a világ legnagyobb légikikötőjéről, mely a közelmultban készült el a *Majna* melletti *Frankfurt*-ban. E kikötő keretében felépült mammuthangár méretei túlhaladják minden eddig ismert hangárnak a méretét. E hangár hossza 275 méter, szélessége 52 méter és magassága összesen 55 méter. A csarnok tetején forgótűz 1,800.000 gyertyafényt sugároz ki, mely fényforrás a léghajókat a legmesszebb távolságokról is figyelmeztetheti a kikötőre. A csarnok közel három méter magas alapfalon nyugvó acélbordázatból épült. Az oldalfalak és a tető, továbbá az ajtók cementazbesztlemezekből készültek. A tető egy része lapos és járható, mely rész horzsakőbetónlemezből áll. Az ablaksáv a csarnok mindkét oldalán helyenként 26 méter magas és ennek céljaira közel 4000 négyzetméter üveget használtak fel. A hangár építése kerek 1.8 millió márkába került.

Szevillától keletre (Spanyolország) is rendelkezésre bocsátott a spanyol kormány megfelelő területet Zeppelin-légikikötő számára, mely kikötő azonban a mai napig sem épült fel. A Dél- és Észak-Amerika felé irányuló léghajójáratnak a részére itt horgonyzóberendezést építettek csak, továbbá utántöltési készülékeket olajjal és elektrolytikusan nyert gázanyagnak az elkészítését. Mintegy 25.000 köbméternyi gáz tárolását tették lehetővé. Tervbe vették azonban Szevillában egy 256 méter hosszú és 58 méter magas, 126 méter széles vasbetóncsarnoknak az építését, mely két léghajót fogadhatna be.

Pernambucoban még hat évvel ezelőtt megépítették a légikikötést szolgáló horgonyárbocot, mely kikötőnél azonban számításba vették azt, hogy a riodejaneirói tengeri kikötő kiépítése esetén azt áthelyezik.

Az új LZ 129 »Hindenburg« nevű léghajó braziliai utazásai számára Rio de Janeirótól 65 kilométerre déli irányban, a Santa Cruz mellett Campo Zeppelinen is épült egy 270 méter hosszú, 50 méter széles és 50 méter magas csarnok. A hangár alapozása közel 600 betóncölöpre épült. Tekintettel arra, hogy a főszélirányok meglehetősen egyenletesek, csak egy mozgatható ajtó készült, melyet hengeres ajtószárnyaival a csarnokfő délnyugati részére építettek. Természetes, hogy horgonyzó- és startoló-berendezések is épültek, megjegyzésre érdemes az, hogy az itteni horgonyárboc teleszkopszerűen húzható ki.

A légikikötő üzeméhez tartozik a hajtógáztermelés berendezése is. Körülbelül 60.000 köbméter üzemanyagot kell tárolni. A hajtógázhoz való propánt folyékony formában, 50 kilogramm tartalmú palackokban szállítják. Európa és Dél-Amerika közötti egyetlen légjárathoz kb. 21.000 köbméter hajtógáz szükséges. A Diesel-motorok üzembentartásához egy-egy tengeri útra mintegy 60 tonna olajat kell a tartályokban készletben tartani.

Az új anyagok és elrendezések egész sorából rakódik tehát össze a célszerűen épült új légipályaudvar, mely alkalmas arra, hogy századunk új közlekedési eszközének, a repülőgépnek megfelelő üzembiztos terepet nyujtson. A repülőtérépítés technikája haladóban van a standard forma felé és a jelenben a technika haladásának legérzékenyebb kifejezője.

Hülsebos hollandi mérnök új mótortalálmánya

Hollandi lapok jelentése szerint *Hülsebos* mérnök újszerű motort fejlesztett ki, melyről a hollandi szakkörökben az a hír terjedt el, hogy a meglévő készülékeket egyenesen forradalmosítja. Szemben az eddigi szokásos benzinmótorokkal *Hülsebos* mérnök mótorja Z-formájú csavarhullámot mutat. Az új találmányt hajlandók lennénk komolytalannak minősíteni, ha nem maga a hollandi hadügyminisztérium és a »*Kromhoutt*« nevű ismert mótorgyár foglalkozna vele, sőt a híradások szerint már alá is írták a licencre vonatkozó szerződést.

Mint hírlik, a hollandi hadügyminisztérium megbízást adott egy 200 lóerős Diesel öthengeres mótor építésére, mely többszázórás próbafutást sikerrel teljesített.

A *Hülsebos*-szabadalom kihasználására társaság alakult, melynek részvényei részben a kereskedelmi kamara elnökének, Fentner van *Vliessingen* kezében vannak. *Philips*, *Verkade* és más kimagasló hollandi személyiségek is alapítótagként szerepelnek az új társaságban.

Nobeldíj és pénzér

Minden esztendőben Stockh fizetik ki a Nobel-díjasok tiszte melyet a tudományok terüle kiválóbb munkásságot és telj felmutató tudós nyer el. Ez Nobel-díj majdnem ugyanan ket jelent, mint az előző esz tehát pontosan 159.850 svéd ko egyenként az orvostudomány, szettudomány, a vegyészet, a lom és a világbéke legkiválóbb lőire. Az előző években a Nobe értékei valamivel magasabbak például 1933-ban 162.607 és 192 közötti években pedig a 170 00 koronát is meghaladták. 1927. csak 156.938 svéd korona volt a ezt megelőző két évben pedig csa ezer, illetve 120.000 svéd korona. A telen emelkedés annak tudható hogy az előző évek folyamán em adókat eltörölték. A változékonyság kamattételek ingadozásával magyarázható, melyek, mint tudnivaló, a jelen pillanatban meglehetősen alacsony. Az alapítvány tőkéje, mely dr. *Nobel* Alfréd halálakor, tehát 1896-ban kerek harmincmillió svéd koronát tett ki, időközben ma már több mint 48 millió svéd koronára emelkedett. A tőke bérházakban, svéd állami kölcsönökben, zálogleveleken és elsőrendű ipari kötelezvényekben, továbbá községek és más skandináv államok kölcsöneiben van kihelyezve és biztosítva.

A feltaláló védelme a berlini iparjogvédelmi kongresszuson

A berlini iparjogvédelmi kongresszus pünkösd hetében hétfőtől szombatig tartott a lisszaboni iparjogvédelmi konferencia előkészítése céljából. A kongresszuson aránylag elég nagy volt az érdeklődés, bár a londoni konferencia négyszáz külföldi látogatójával szemben ezen a kongresszuson csak kétszáznegyven külföldi volt jelen. A kongresszus szabadalmi, védjegy-, minta- és tisztességtelen verseny kérdésekkel foglalkozott. Célja az iparjogvédelmi nemzetközi unió legközelebbi szerződésébe néhány olyan újítást vinni, amelyek az ipari jogvédelmet fokozott mértékben elősegítik. A másik fő szempont, amely a kongresszus munkacsoportjai előtt lebegett, az iparjogvédelmi határidők egységesítése. Úgy a védjegynél, mint a mintánál is az unió egyik államában eszközölt bejelentésnek a többi államokban való védelmi idejét egy évre kívánják felemelni, ami ma a szabadalmak elsőbbségi határidejének felel meg. *A szabadalmak érvényének határidejét a kongresszus az unió összes államaiban egyöntetűen húsz évben javasolja megállapítani.*

Tervbe vette a kongresszus azt is, hogy a nyilvános közzététel újdonságrontó jellegét szabadalmaknál a feltalálók javára olyan vonatkozásban korlátozzák, hogy a feltaláló találmányának bejelentése előtt 6 hónappal találmányával kapcsolatban nyilatkozatokat tehet, kísérleteiről nyilvános közzétételeket eszközölhet, anélkül, hogy ezzel találmánya ismertté válnék olymódon, hogy szabadalmat nem nyerhet többé.

Ez az újítás szublimálná a kiállítási elsőbbség fogalmát, azonban a maga elgondolásában meglehetősen nyers és kialakulatlan, mert ebből viszont nem lehet azt tudni, hogy mennyiben újdonságrontó az a közzététel, amelyet a feltaláló közlése alapján vagy közlése folytán valaki más eszközöl (például: válasz egy szakértő részéről a feltaláló által közzétett cikkre egy tudományos folyóiratban).

A kongresszus igen érdekes és az ipari jogkereső közönség érdekeit erősen előmozdító új fogalmat konstruált, az úgynevezett nyilt engedélyű szabadalom fogalmát. Nyilt engedélyű szabadalomnak nevezik azt a szabadalmat, amelynek licenciáját a feltaláló bárki jelentkezőnek hajlandó rendelkezésére bocsátani abban az esetben, ha vele megállapodásra jut. Ennek a körülménynek a szabadalmi lajstromba való bevezetésével, ez a kihasználatlan és licenc célra rendelkezésre álló szabadalom a mindenkori szabadalmi díjaknak csak a felét fizeti.

Ezekután a lisszaboni iparjogvédelmi konferenciától fog függni az, hogy a pünkösdi berlini kongresszusnak és a még megtartandó kongresszusok munkacsoportjainak eredményeiből mit kíván az új unió szerződésbe felvenni.

Dr. Dán György

Legújabb magyar találmányok

Nem hólyagosodó tapéta, oktató dominó, vízi nyugágy, újfajta biztonságos röntgengép, mindenütt felállítható fürdőkészülék és egyéb érdekes találmányok

A Szabadalmi Bíróságnál legutóbb bejelentett találmányok közül sorrendben az első érdekes *Csoknyay* János asztalosárugyáros nem hólyagosodó fatapétája. A tapétának használt furnírlemezeket a feltaláló úgy óvja meg a felhólyagosodástól, hogy a furnírt kilúgozza, vagy nedvesség felvételét gátló szerekkel kezeli, esetleg a fal nedvessége ellen szigetelő rétegek közbeiktatásával védi meg. A kilúgozáshoz savakat vagy sók oldatait, a szigeteléshez pedig pergament, celofánt, vagy vízálló szövetet használ.

Fürlinger János iparművész találmánya a dominójátékot megfosztja szórakozási jellegétől és hasznos oktató eszközzé teszi. A dominókövek táblácskáinak mezőire különböző pedagógiai témákat helyez el, amelyeknek összeállítása a probléma. Kérdés és felelet, ábra és a hozzávaló magyarázat nem egy táblán van, de a játék lényege az, hogy a kérdésre való feleletet fel kell ismerni és a kérdés-kocka mellé kell helyezni.

Jessenszky László oklevelés gépészmérnök, aki Rákosszentmihályon lakik, olyan kézigránátot talált fel, amelynek gyujtószerkezete légturbinás. A szabadalmi leírás szerint az eddigiekkel szemben ez a kézigránát sokkal biztonságosabb, nem robban, ha nyitott állapotban véletlenül leejtik, ha röptében könnyebb akadályba ütközik s abban az esetben, ha a gyutacs bármilyen okból nem működik, az ütőszerkezet automatkusan szétesik, úgyhogy a kézigránát többé az ütőszerkezet helyreállítása előtt nem működik.

Vegyes, török-magyar nevű feltaláló következik ezután a sorrendben: *Ghazi Mehmed Sherif Bey Mogyorssy*, aki Bécsben lakó magánzó, találmánya egynyomú vontatott útijárómű. Az érdekes feltaláló egynyomú motorkerékpárra mint vontató járóműre egy vagy több, szintén egynyomú, tehát egykerekű járművet kapcsol és a rákapcsolt egykerekű kocsik a vontató járómű nyomát pontosan követik. A vonatnak két egymást követő egysége, két egymás fölött elhelyezett kardáncsuklóval van összekötve és a csuklók egyike a hozzátartozó egységhez rugalmasan kapcsolódik.

Braun Károlyné *Blasitz* Margit, mérnök neje, vízi nyugágyat szerkesztett, amely szerint lehetővé teszi, hogy bármilyen mély vízben ülő vagy fekvő helyzetben fürödhessünk. A találmány leglényegesebb kelléke az üres úszótestekből alkotott merev keret.

Erdős Sándor mérnök és *Bittera* Jenő igazgató eljárást talált fel röntgensugarak előállítására. A találmány szapora váltakozású áramoknak olyképpen való felhasználását teszi lehetővé, hogy a találmány alapján készített gép a régi röntgengépek minden hibáját kiküszöböli. Az eddig használatos röntgengépekben az üzemáram életveszélyes, a röntgensugár veszélyes, a berendezés drága, az üzem költséges volt, a védőberendezések pedig erősen akadályozták a kezelést. A feltalálók azt állítják, hogy új gépük mentes ezektől a hibáktól.

Győri Emil szegedi gépészmérnök fürdőkészüléktalálmánya fűthető kádból, a kád fölött hő- és vízszigetelőszekrényből és egy szivattyúból áll, amely a fürdőfolyadék szállítására való. A találmányleírás szerint a fürdőkészülék előnyei: vízvezeték nélkül is bárhol, tanyán, víkendházban felállítható, egész kis szobában elfér, üzeme gyors, kényelmes, olcsó és gyógyászati célokra is használható.

Kovács István dr. I. osztályú főtörzsorvos két kerékpárból konstruált egy áru- és személyszállításra alkalmas járóművet. A két kerékpárt acélcsövekből készült keret köti össze.

Báró Thyssen-Bornemisza István fizikus új találmánya

Jelentékeny találmányról érkezett hír Hágából. A találmány: egy műszer a nehézségi gyorsulás változásainak mérésére. Feltalálója *Thyssen-Bornemisza* István báró hágai fizikus, aki ismételten szerepelt már találmányaival és köztük *az Eötvös-féle torziós inga állítólagos megjavításával* is. A nehézségi gyorsulás változásainak pontos meghatározása nagyjelentőségű a földkutatásnál, különösen telepek meghatározásánál. Erre eddig a *Sterneck*-féle ingát használták, de az ezzel az ingával történt mérések egyfelől hosszadalmasak és körülményesek, másfelől aránylag pontatlanok is. Thyssen-Bornemisza báró találmánya saját előadása szerint ezzel szemben nagyon pontos eredményeket ad, gyorsan dolgozik és kezelése, szerkezete egyszerű. A feltaláló találmányát így írja le: egy tömeg olyan emelőrendszerrel áll kapcsolatban, melynek a nehézségi gyorsulás változása okozta helyváltozása egy emelőkarnak olyanirányú változását idézi elő, hogy a tömegmozgás kilengése növekszik és az emelőrendszeren a helyzetváltozásnak ellenszegülő rúgó támad.

Kitűnő német és magyar kémiai és technikai szakkönyvek

Az itt felsorolt könyveket, amíg a jelenlegi készlet tart, az alábbi leszállított árakon (40—70 százalékkal olcsóbb a zárójelben lévő bolti árnál) árusítja Az Est könyvkereskedése, Budapest, VII., Erzsébet körút 18—20.

Népszerű Természettudományi Előadások gyüjteménye. Szerkesztik: Horváth I—Paszlavszky József. 1883-ik évfolyam, kötve. 283 oldal. Budapest 1883. 1.60 P.

W. Nerst: Theoretische Chemie. 580 oldal. Stuttgart 1893. 6.— P.

W. Ostwald: Lehrbuch der Allgemeinen Chemie. I. Bd. Stöchiometrie. Geb. 1163 oldal. Leipzig 1891. 8.— P.

W. Ostwald: Die Schule der Chemie. I. Teil Allgemeine. 186 oldal, Braunschweig 1903 1.60 P.

W. Ostwald: Grundriss der Allgemeinen Chemie. Geb. III. Auflage. 549 oldal, Leipzig 1899. 6.— P

W. Ostwald: Grundriss der Allgemeinen Chemie. Geb. 402 oldal. Leipzig 1889. 6.— P.

Dr. Pillitz V. Minőleges Analytikai vegytan, kötve. 248 oldal. Franklin 1881. 2.— P.

Pysikalisch—Chemische Tabellen von H. Landolt—R. Börnstein. Geb. 563 oldal. I. Springer 1894. 12.— P.

H Ost: Lehrbuch der Technischen Chemie mit 205 Abbildungen im Text und 4 Tafeln. 680 oldal, Berlin 1890. 4.— P.

I. Post: Chemische-Technische Analyse. I—II. I. 132 oldal; II. 102 oldal, Braunschweig 1888. 2.— P.

I. Remsen: Anorganische Chemie. Geb. 593 oldal. Tübingen 1890. 4.— P.

Roscoe: Schorlemmer: Lehrbuch der Chemie I—IX. Bde. (I—IV. Bde Geb.) 1885 Leipzig. 100.— P.

A. Roiti: Fizika elemei I—II. I. 640 oldal. II. 805 oldal. T. T. Társulat, 1895. 16.— P.

A. Rössing: Ein führung in das Studium der teoretischen Chemie Geb. 332 oldal. Leipzig, 1890. 8.— P.

L. Schmitz: Die Flüssige Brennstoffe mit 56 Abbildungen Geb. 169 oldal. I. Springer 1919. 1.60 P.

C. Schorlemmer: Lehrbuch der Kohlenstoff-verbindungen Geb. 851 oldal. Braunschweig 1885. 6.— P.

O. Schlömlich: Höheren Analysis, I. Bd. Geb. 566 oldal. Braunschweig 1881. 4.— P.

K. Stammer: Chemischen Rechenaufgaben, Geb. 92 oldal. Braunschweig 1870. 2.— P.

Dr. Szabó József: Ásványtan. Kötve. 4. kiadás. 630 képpel. 663 oldal. Franklin 1893. 20.— P.

Szabó: Ásványtan. 3 kiadás. Kötve. 510 képpel. 614 oldal. Franklin 1875. 6.— P.

Szabó József: Előadások a geológia köréből. Kötve. 201 képpel. 374 oldal. T. T. T. 1893. 4.— P.

Dr. Szabó József: Egy új módszer a földpátok meghatározására kőzetekben. Kötve, 6 színes táblával. 87 oldal. Bpest 1874. 1.60 P.

K. Terzaghi: Beitrag zur Hydrographie und Morphologie des Kroatischen Karstes. 170 oldal. Budapest 1913. 2.— P.

Than K.: Kisérleti kémia elemei. I. kötve, II. füzve. I. 879 oldal, II. 1055 oldal. Budapest 1906. 24.— P.

E. Strasburger: Für Anfänger das kleine Botanische Practicum. Geb. 285 oldal. Jena 1884. 4.— P.

F. Strunz: Über die Vorgeschichte und die Anfänge der Chemie. 69 oldal. Leipzig 1906. 1.60 P.

I. Stark: Die Dissoiierung und Umwandlung Chemischer Afome. 55 oldal. Braunschweig 1903. 1.20 P.

I. Schmidt: Die Anvendung der Hydrazine in der Analitischen Chemie. Geb. 2 példány. 92 oldal. Stuttgart 1907. 6.— P.

Than: Feladatok a kémiai gyakorlatokhoz kezdők számára. Kötve. 2 példány. 540 oldal. Budapest 1888. 6.— P.

Than K.: A Qualitativ chémia analysis elemei. 239 oldal. T. T. T. 1904. 2.— P.

Than K.: Az elméleti kémia újabb haladásáról. Kötve. 206 oldal. Budapest 1904. 2.— P.

Thanhoffer: Előadások az anatómia köréből. Kötve. 427 oldal. T. T. T. 1896. 6.— P.

F. Toula: Lehrbuch der Gerlogie. 2 Bde. I. Bd. Text. II. Bd. Atlas. Wien 1906. 8.— P.

I. D. Van der Waals: Die Continuität des Gasförmigen und Flüssigen Zustandes. 168 oldal. Leipzig 1881. 2.— P.

A. Urbanitzky: Die Elektricität des Himmels und der Erde. Geb. 967 oldal. Hartleben 1888. 6.— P.

R. Wagner: Die Chemie. Geb. 536 oldal. Leipzig 1854. 3.— P.

A. Wüllner: Lehrbuch der Experimentalphisik. I. Bd. 1000 oldal. Leipzig 1895. 10.— P.

A. Zimmermann: Die Morphologie und Phisiologie der Pflanbenzelle. Geb. 223 oldal. Breslau 1887. 4.— P.

A „Hindenburg" léghajó könnyűfémszerkezete

A Zeppelin-rendszerű léghajók könnyűfém alkalmazásával épülnek. Sikerüket erős és egyúttal a könnyűfémek új előállítási lehetőségeinek köszönhetik elsősorban. Már az LZ 1 (1899-ben épült) léghajónak a teste is alumíniumból, illetve annak ötvözetéből készült, az első Schütte-Lanz-léghajók és másrendszerű légijárművekkel szemben. Míg az LZ 1-nél még tiszta alumíniumból készült szögvasakat és T-profilokat 1—4 mm vastagságban használtak, addig 1909-ben Wilm már feltalálta a duralumíniumot és 1915-ben alkalmazták először az LZ 26 típus építésénél. A további Zeppelin-rendszerű léghajóépítés hű maradt e bevált anyaghoz.

1928-ban az LZ 127 számú léghajónál már újösszetételű duralumíniumot alkalmaztak, mely anyag az előbbi építési anyagoknál 20 százalékkal nagyobb szilárdságot mutatott és megközelítette a 48 kilogramm négyzetmilliméterenkénti nyomószilárdságot. Az új LZ 129-es számú léghajóhoz a Z-ötvözetet, mely ugyancsak egy duralumíniumfajta, használták fel.

Az újabb rendszerű léghajók építésénél a profiloknál rengeteg kísérletet végeztek, a fejlődés odavezetett, hogy tartó szerkezetek számára ma már T-W-U és csőkeresztmetszeteket alkalmaznak.

A hatalmas méretű szerkezeti munkáknál, hogy milyen óriási teljesítményről van szó, a legjobb képet az összehasonlításból nyerjük, mert például ha a léghajót valamelyik korszerű gyorsjáratú gőzmozdonnyal hasonlítjuk össze, akkor azt találjuk, hogy az nem súlyosabb a lokomotívnál (kb. 100 tonna), jóllehet annál közel 1800-szor nagyobb kiterjedésű.

A tartószerkezetek részeinek összekapcsolására az LZ 127-es léghajónál kb. hárommillió szegecset, az LZ 129-nél pedig kb. öt és fél millió szegecset használtak fel.

Az Athenaeum irodalmi és nyomdai r.-t. nyomása

Felelős nyomdavezető: Kárpáti Antal.

Furlenger János
kőműves

Csiszár Mihály kardcsiszár
Conti Lipót kőfaragó
Csányi Jakab kártyafestő
Drenker Mátyás kőműves
Doblander Jeremiás épitőmeste
Denkler Josef rézmetsző
Dostal Alajos kardcsiszár
Dunaiszky Lőrinc szobrász
Düttrich Josef épitőmester
Edarth Tamás ónöntő
Eberhardt Fülöp könyvkötő
Eder János kőfaragó
Eybl János kőműves
Ederer János aranymüves
Ema József kőfaragó
Eksner István könyvkötő
Engelschalk János órás
Eberhardt Henrik harangöntő
Engelbrecht János aranyozó
Exner István könyvkötő
Fockinger János kőműves
Fug Jakab kőfaragó
Fürlinger János kőműves
Fridt Ferenc aranymüves
Fassberger József aranymüves
Fridl Károly festő
Flandorfer András kőműves
Fischer János könyvkötő
Feszl Mihály kőfaragó
Fischer Lipót ezüstmüves
Fellner József órás
Feszl József kőfaragó
Fischer Ferenc kártyafestő
Fauszer János ónöntő

Patachich, Josef: Die Bürger Pesth's, in der Vorzeit und Gegenwart. Pest, 1834.

627. szám.

MAGYAR NEMZETI MÚZEUM

1820. szám

A

Müemlékek Tekintet

A folyó hó 1.- én 5

ból értesülve mind ama

plébános által a Magy

tyás király visegrádi

Fürst, Anton

pozsonyi min asztalos
készítette az 1865–7. iki
restaurálás alkalmából
az alábbi szentély asztalos
munkáit.

Ivód

Ellenbogen, (Kompóki) J. Zur Erinnerung an die feierliche Consecration des neu errichteten Hochaltars im restaurirten Sanctuarium des Krönungs-Domes in Pressburg. Pressburg 1867.

36 43. l.
37.

III/10

HÖSCHL LIPÓT kőrajzoló Pesten a 19. század első [illegible]ben. Művei közül csak a Tudományos Gyüjtemény 1823. évi 1. kötetében közölt „A hárshegyi leletek"-ről tudunk. Valószínűnek tartjuk, hogy előbbivel azonos. — Bibl. [illegible]. K. I. 506. (évesen Hörschl Lipót) — Művészet III. — Nagy I. — Th-B. Kstlex. XVII. 221. l. —

INDRIKOVITS JÁNOS festő és kőrajzoló Pesten a 19. sz. közepén. Kőrajzát D. a P-B jegyz ben. — Bibl.: Főv. Kvt. Bq 769/426. Dr. Szentiványi Gyula közlése. —

ILLINCZ JÁNOS bányamérnök, festő. Kőrajza: A Tisza-

+ felé –
+ bl: Tpm.
≠ S
D l.

Fürst Benedek, építő. 1667-ben Lőcsén lakott.

Hain Gáspár lőcsei krónikája. A Szepesmegyei Tört. Társulat kiadványa. II. r. 1911. 351. l.

I. 112

Illyefalvi: Pesti és budai polgárok 1686-1848.....l.

Név: Fürlinger Johann

Foglalkozás: kőműves

Szárm.hely: Otterschlag in Österreich

Hitfelekezet: _____ Csal.állapot: _____

A polgárjog megszerzésének időpontja: 12 VII 1729

A polgárjogért fizetett összeg forintban: _____

Ø Fürlinger Lipót

Hobrán segéd

Hul. 1878. Esti tanf.

minitarás.

Értimúsk 1903/4. 76 l.

Fürlinger Rezső

ötvös

lásd Szentirmai Rezső

AZ ORSZ. MAGY. IPARMŰVÉSZETI TÁRSULAT

AZ ÜZLETI GRAFIKAI KIÁLLÍTÁSSAL
KAPCSOLATOSAN

SOROZATOS ELŐADÁSOKAT

RENDEZ AZ ORSZ. MAGYAR IPARMŰVÉSZETI MÚZEUM (IX., ÜLLŐI-ÚT 33—37. SZÁM) I. EMELET, 50. SZÁMÚ NAGYTERMÉBEN, AMELYEKRE A T. CÍMET EZENNEL MEGHÍVJUK

Az előadások sorrendje a következő:

1. December hó 13-án, pénteken este 1/27 órakor
dr. Radványi László előadása: *A hatásos reklám.*
2. December hó 16-án, hétfőn este 1/27 órakor
dr. Tonelli Sándor előadása: *A reklám művészete.*
3. December hó 20-án, pénteken este 1/27 órakor
dr. Nádai Pál előadása: *Üzlet és iparművészet.*

Budapest, 1912. december hó 7-én.

DR. BÁRCZY ISTVÁN
elnök

GYÖRGYI KÁLMÁN
igazgató

VENDÉGEKET SZIVESEN LÁTUNK!

126460 — "Pátria" r.-t. Budapest.

Fürlinger Rezső

Romancozó

l.

Iparmův. Isk. 1907

pécsi kiáll. kata-

logusa

18. l

Fürlinger Rezső

1906. nilmöi kiáll-
czustérem

Erdimisk 1906/7

10. l.

534-539

ET

Fürlinger Rezso

Muscarnit

1908. Ephäsium. Eiak

54 l.

Görög Demeter (tomovai)

Derékon alól, szemközt,
gyült, szeme fekete s arcza s
prémkalpagját ~~tartja~~ fogja, mel
ja. A ~~vallaira~~ nyakába ve
rendet viseli. Nyakravalój
nadrágja gazdagon van z
ja s oldalán kard lóg.

Olajfestés, vászonra,

M. Képt. 188.

I. Ferenc József aj.

V. Ferd. nevelője } nevelője
Ferenc Károly fhg }
Esterhazy Pál hg nevelője.

Fürhüger Rezsö

~~Aranguinves~~

Bp.

Milano 1906

82. l.

Fürlinger Rezső

Otvös

1899 – 1901 –

Éimisk

1930. 83. l.

Metéléses varrás I. 198

Érkezett 1904 december 31.

1064/904 (Aranyosmaróth 1904 december 28 – 6106 sz.)

Bars vármegye alispánja jelenti, hogy az aranyosmaróthi múzeum kettős példányainak jegyzékét a múzeum- és könyvtár helyiség terébe vett átalakításának befejezése s a könyvtár végleges elhelyezése és teljes berendezése után fel fogja terjeszteni. (Tudomásul szolgál 1905 I/5.)

MDK

Fürlinger Lajos, ötvös, ip.m.

Arany gyürü.
71,75. Arany brostü.

OMIP.Társ. Bp.-Művészet az iparban. 1943. Üveg- és Fémkiállitás. Kat. 28.1.

MDK

Fürlinger Rezső zománcoló

Az Ipm. Társ. választmányi ülése. Magyar Iparművészet 1906. 46. l.

Hann3 fürsatz,asztalosl egény

A győrasztalos és puskaagykészitő céh legénykönyvéből:"Hann3 fürsatz schüffter gebirtig Von Märtz". 1764. 104.old

Batári Ferenc: Asztalosl egények Győrött a XVII.században Adatok Győr város asztalosmüvességének történetéhez 93.old

Arrabona,8.-Antus János Múz.Győr.1967,-A Győri Múz.Evkönyve

Iktatószám:
Ügyintéző:
Tárgy:

Han3 fürsatz,asztaloslegény

A győri asztalos és puskaagykészitő céh legénykönyvéből,1681-től:"Han3 fürsatz Von Martz /!/ au3 Ungern Schiffter gesell". 104.old

Datári Ferenc: Asztaloslegények Győrött a XVIII.században Adatok Győr város Asztalosmüves ágének történetéhez 93.old

Arrabona,9.-Kantus János Múz.Győr,1967.-A Győri Múz.Évkönyve

Iktatószám:
Ügyintéző:
Tárgy:

FÜRSELL, Johann, pozsonyi asztalossegéd

J.Füssl, Tischlergesell, a Grassalkovich-házban lakik,
5 éves fia megh. 1779,80.szám, 8 l.

J.Fürsell, Tischlergesell,
† 47 éves korában, Pozsony,
1797 ápr.21. 1797, 479 l.

Pr.Z.

FÜRSELL, Johann, pozsonyi asztalosegéd

J. Fürst, Tischlergesell, a Grassalkovich-házban lakik, 5 éves fia meghalt. (1779, 80. vzám, 8 l)

—

J. Fürsell, Tischlergesell, +47 éves korában, Pozsony, 1797 április 21. (1797, 479 l)

—

Pressburger Zeitung
(Genthon)

MDK

Fürst A. Asztalos

A pozsonyi dóm 1867.évi restaurátora.

Führer durch Pressburg und seine Umgebungen.
Pressburg 1873. 69 l.

Fürst Antal

pozsonyi antalos
Lippert József tervei szerint
készítette a pozsonyi koro-
názó templom szentelyé-
ben levő stallumokat.

Ellenbogen (Könyöki) J.

36, 37. l. – 43. l.

Kelt Budapesten, 1903. évi Szent-András

539. ábra. Zárósorc
Kiállította: A

MDK

Fürst Aranka

Himzett női ingek, repr.

Magyar Iparmüvészet 1918. 113.1.

Fürst Ferenc

kőművesmester, 1743-ban lett városi polgára Székesfehérvárt, s 1745-ben u.o. a városi Bey-hacsom dolgozik.

Schoen A.: Székesfehérvári Szemle. 1935. I-II. 22. l.

Fürst Franz

fehérvári kőművesmester 1748 májusában különböző munkálatot végzett a várpalotai várkastélyban.

Dercsényi Dezső, Entz Géza, Havassy Pál, Merényi Ferenc: Magyar műemlékvédelem V. (1967-68) Budapest, 1970. 141 l.

Fürst Franz

könnives

Lárd XVIII. r

Székesfeh. Szemle

1931. 10–12. r

4. l. 5. l.

Fürst, Franz

Építész Sz.-ou. Zevérné ismert,

1756 nov. halt meg.

Mr. Fitz J. – Csánár L. – Papp Z.,

Nélkelhetetlen, Bp. 1966.

46.

Fürst Franz

A Mainz vidéréről jött Sz-va
Kömünes mandéron dolgozott
a vásárban.

Or. Fitz – Csaszár – Papp, hétes/elérés

35.

M.D.K.

Fürst Ferenc

„Aranyéremmel többször kitüntetett müasztalos mester" által tervezett és készitett ebédlő butor fényképfelvételét bemutatja a lap, amelyet a legutóbbi nemzetközi tárlaton állitottak ki.

•

Szinházi Élet. Bp. 1929. nov. 10-16. XIX. évf. 46. sz. 100. lap.

ZSIDÓ HUMOR

— A palesztinai héber lapok humorából —

ROTHSCHILD BÁRÓ RONGYOT KERES

Pilichovszky, a festő mesélte: „Mikor Rothschild Edmond bárót festettem, ott dolgoztam a csodálatos kabinetben, amely tele van ragyogó műkincsekkel. A báró félt, hogy a festék bepiszkítja a széket, amely szintén műkincs volt. „Le kell takarni valami ronggyal" — mondotta. — Szolgák szaladgáltak a szobába és kerestek rongyot, de csak drága szőnyegeket és finom selymeket találtak. Rothschild báró mérgesen reájuk kiáltott:

— Hát nincs az egész palotámban egy darab rongy? Lehetséges ez? Ki hallott még ilyet? . . .

A VÍZÖZÖN ÉS AZ UJSÁGOK

Egy kereskedő betér falusi zsidóhoz, menekülve a zuhogó záporeső elől.

— Valóságos vízözön — mondja.

— Mi az a vízözön? — kérdi a házigazda leánya.

— Hát nem olvastál semmit a vízözönről és Noéról?

— Nem, mert már három napja nem érkeztek ujságok.

MINT AZ ÚJ TESTAMENTUM

Koncert után az asszony elragadtatással szól:

— Úgy zongorázik, mint egy Isten.

— No, no, — felel a muzsikus férj — legfölebb mint az új testamentum, ahol írva van: „Ne tudja a jobbkezed, mit csinál a bal . . ."

A BIRÓNÁL

A bíró (a vádlott fellachhoz): Mi a neved?

A fellach: Chalil, Ja Bak.

A bíró: És kivel házasodtál össze?

A fellach: Egy nővel, kegyelmes biró.

A bíró: Ha házasodunk, természetes, hogy nővel házasodunk össze!

A fellach: Nem éppen, bíró uram, az én nővérem összeházasodott egy férfival.

MAGYARÁZAT A KINAI SEREGEKRŐL

Két zsidó beszélget a politikáról:

— Mondd, melyik az északi hadsereg és melyik a déli hadsereg Kinában?

— Amint a lapok táviratiból kiveszem, az északi hadsereg az, amelyik a déli hadsereg ellen harcol; a déli hadsereg pedig az, amelyik az északi hadsereg ellen harcol.

A JERUZSÁLEMI AUTOBUSZON

Az utas: Hová utazol, te csöppség?

A gyermek: Tel-Avivba.

Az utas: Minek?

A gyermek: Hallottam, hogy ott minden olyan gyorsan nő és én szeretnék már nagy lenni.

ARAB HUMOR

Hárman mentek be egy vendéglőbe enni: egy keresztény, egy mozlim és egy zsidó. Mikor befejezték az étkezést, a keresztény menni készül. Odalép hozzá a vendéglős: „És fizetni, chavadzsa?" Mire az felel: „Hiszen fizettem neked ugyanakkor, mikor a muzulmán fizetett!" A muzulmán pedig tanuskodik: „Persze, hát nem adtam neked egy negyed lirát és ebből adtál vissza neki!"

A vendéglős a zsidóhoz fordul. Látja, hogy sír. Kérdi: Miért sírsz?

— Mert láttam, — feleli, — hogyan tagadod le a keresztény és a muzulmán fizetését és félek, hogy képes vagy letagadni azt is, amit én fizettem neked, még mielőtt ők a vendéglőbe léptek . . .

TEL-AVIVI VAGYOK FÉLIG

Két zsidó utazik Tel-Avivból Jeruzsálembe.

— Ön Tel-Avivból való? — kérdi a fiatalabbik.

— Csak félig.

— Hogy-hogy?

— Mikor Odesszából idejöttem, 12 éves voltam és 30 kilót nyomtam, most 24 éves vagyok és 60 kilót nyomok, tehát pontosan félig telavivi vagyok.

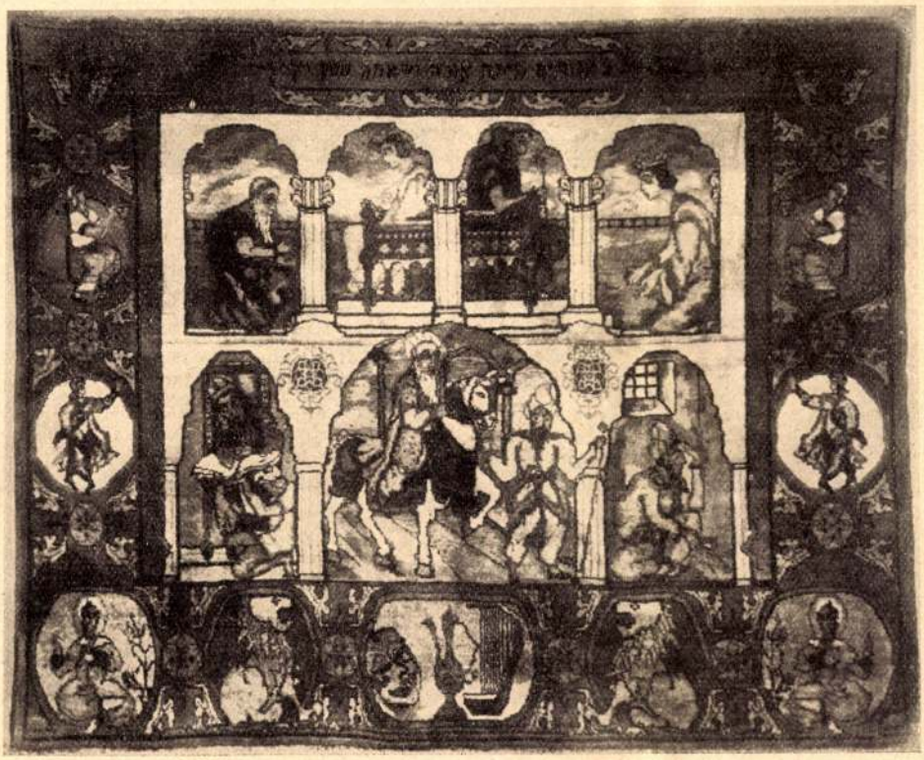

FÜRST FÜLÖPNÉ NITRA. „Eszter legendája" c. szőnyege. Mérete: 2½ m. hosszú, 1½ m. széles. Legközelebb kiállításra kerül egyéb iparművészi munkáival együtt Prágában és Wienben.

Mult és Jövő
1932. 87. l.

UJ KÖNYVEK

Georg Foot Moore

JUDAISM, BY GEORG FOOT MOORE, VOL. III. (Harvard University Press, Cambridge, Mass., U. S. A.) Georg Foot Moore, a nemrég elhunyt kiváló amerikai tudósnak nagy műve, mely a taanaitak korabeli zsidósággal foglalkozik, ezzel a kötettel befejezést nyert. Az első két kötetet annakidején részletesen méltattuk és több részletet közöltünk is belőlük Stern Ábrahám fordításában. A harmadik kötet az első két kötethez tartozó jegyzeteket tartalmazza értékes kiegészítésekkel.

BUBER-ROSENZWEIG: DIE SCHRIFT. 1—11. kötet Schoken-Verlag, Berlin SW 19. A Buber-Rosenzweig-féle bibliafordításról sok vélemény hangzott már el pro is, kontra is. Sokat kifogásolták stílusának túlságos választékosságát, mely az alliterációk kedvéért nem egyszer erőltetetté is válik, fölösleges egyénieskedésnek bélyegezték azt, hogy Isten nevét állandóan *Er*-nek fordítják, mely aztán, ahogy az összefüggés megkívánja, hol Sein, hol Ihm, hol meg Ihn lesz. Ha hibáztatjuk is ezt és a többi hasonló idegenszerű, furcsa felfogást tükröző részleteket, az egész mű, az eddig megjelent 11 kötet mégis grandiózus benyomást kelt már csak pusztán külső megjelenésével is. Azt hiszem, ez az első eset, hogy a Szentírás 24 könyve mint valóságos 24 önálló kötet kerül a kezünkbe. Ha pedig kinyitjuk a kötetek bármelyikét, mindenütt verssorokat találunk. Mintha a fordítók a szentséget megillető tisztelettel kezelve a bibliát, úgy érezték volna, hogy az a maga teljes egészében költészet, melyet más nyelvre átültetni csak az irodalmi kifejezési formák legnemesebbjével, a verssel szabad. És valóban legtöbbször sikerül is nekik az eredeti stílusa mellett annak teljes hangulatát is visszaadni. Minden további helyett álljon itt néhány sor a 10. kötetből (Jes. 54. fej. 6—8. vers):

„Ja denn,
wie ein verlassenes Weib,
ein geistverhärmtes,
ruft ER dich zurück:
Das Weib der Jugendliebe,
kanns denn verworfen werden?
spricht dein Gott.
Eine kleine Regung lang
habe is dich verlassen,
aber in grossem Erbarmen
hole ich dich wieder ein:
als der Groll überschwoll
verbarg ich mein Antlitz
eine Regung lang vor dir,
aber in Weltzeit-Huld
erbarme ich mich nun dein,
spricht dein Auslöser, ER."

Patai Ervin György

LAZARUS GOLDSCHMIDT, A TALMUDFORDÍTÓ 60 ÉVES. Lazarus *Goldschmidt*, a Talmud német fordítója nemrég töltötte be hatvanadik évét. Goldschmidt Litvániából származik, fiatal korában Németországba ment, ahol a berlini és strassburgi egyetemeken orientalisztikát hallgatott. Több aethiop- és hébernyelvű kéziratot adott ki, számos munkája van a keleti nyelvészet területéből, főmunkája azonban, mely általánosan ismertté tette a nevét, *a Talmud német fordítása volt.* Ezen a nagy művön 1895 óta dolgozik Lazarus Goldschmidt.

Lazarus Goldschmidt

A munka első kiadása 1896-ban indult meg, nyolc nagy folió kötetben az eredeti szöveggel együtt. 1928 óta egy újonnan átnézett és átdolgozott kiadás jelenik meg a berlini *Jüdischer Verlag* kiadásában. Ebből a népszerű, csak a német fordítást tartalmazó kiadásból, mely 12 kötetre van tervezve, eddig öt kötet jelent meg. A német fordítás szövegét Goldschmidt magyarázó jegyzetekkel kíséri, melyek nagyban megkönnyítik a rövidre fogott, tömör stílusú szöveg megértését.

I. BABEL: DREI WELTEN. Gesammelte Erzählungen. Malik-Verlag, Berlin, ára egészvászonban RM 3.75. A borítéklapon három fej: az úr, a proletár és a zsidó, ezek képezik Babel elbeszéléseinek három világát. A harmadik, a zsidó világ egészen újszerű számukra. Itt olyan jelenségeket lát meg Babel, melyek eddig elkerülték még a legmodernebb írók tekintetét is. Bemutatja azt a kialakulóban levő paraszti zsidó népréteget, mely bele tudott helyezkedni az új orosz világba, amelyben kocsisok, parasztok és gárdisták akadnak, első képviselői a jövő Oroszország félzsidó típusának.

KARL DREYER: DIE RELIGIÖSE GEDANKENWELT DES SALOMO IBN GABIROL. Ein Beitrag zur Religionsgeschichte des jüdischen Mittelalters (Verlag von Eduard Pfeiffer, Leipzig, Veröffentlichungen des Forschungsinstituts für vergleichende Religionsgeschichte an der Universität Leipzig, herausgegeben von Prof. Dr Hans Haas. II. Reihe, Heft 10.). Karl Dreyer Gabirol vallásos gondolatvilágának ismertetésénél a bevezetésben mindenekelőtt az arab-spanyol világképbe igyekszik Gabirolt belehelyezni és a spanyol korszakot megelőző vallásos zsidó költészetnek reá gyakorolt hatását kikutatni. Gabirol életének, személyiségének és műveinek tárgyalása után tér csak rá a szerző tulajdonképpeni tárgyára, Gabirol vallásos gondolatvilágának feldolgozására. Egymásután vonultatja föl Gabirol eszmekörének főbb elemeit: a gáluthot, a Messiást, a bűnt és végül Istent. A zárszóban arra a megállapításra jut, amit már a címben is előrebocsátott, hogy Gabirol egész gondolatvilága minden egyes részében is valóban vallásos volt.

FÜRST GÉZA, kékfestő

Vasaroztak. Tiszafüredre, Mezőkeresztesre, Gelejre és Kömlőre pedig évenként kétszer mentek el. Januárban Pozsonyon, nyáron majd minden hétre esett egy vasar, december elején pedig Füzesabonyban volt az utolsó vasar. 469.old

FÜGEDI MARTA: A Mezőkövesdi kékfestőhely 455.old

A Herman Ottó Múz.Évkönyve, XIII-XIV. Miskolc, 1975

FÜRST GÉZA, kékfestő

A 20-as évek elején kétoldalt bedeszkázott hosszú vásározó szekeret csináltattak, négy vásározó ládával. A vásárban nyolcan árultak, a mester és az eladók is kékfestő inget viseltek. Reggel fél 7-től este 4-ig eladtak 2-3000 méter árut. 469.old

FUGNDI MÁRTA: A Mezőkövesdi kékfestőhely 455.old

A Herman Ottó Múz. Évkönyve, XIII-XIV. Miskolc, 1975

FURST GÉZA, kőkfestő

A Fürst-féle műhely az első világháború előtt dolgozott a pupoki Stromf-féle kőkfestőüzemnek, majd utódának Polonyinak, valamint miskolci kőkfestőknek is. 458.old.

FUGEDI MARTA: A mezőkövesdi kőkfestő műhely 455 old

A Herman Ottó Múz. Évkönyve, XIII-XIV. Miskolc, 1975

FÜRST GÉZA, kékfestő

Mezőkövesden rövid ideig még két műhely dolgozott. A t
szaflreti festő, Kulcsár Károly, apjának Kövesden volt üz
me, de az első világháború után megszünt. A másik a Juhás
féle üzem volt, de nem birta a versenyt Fürstékkel.
458.old

FÜGEDI MÁRTA: A mezőkövesdi kékfestő műhely 455.old

A Herman Ottó Múz. Évkönyve, XIII-XIV. Miskolc, 1975

FÜRST GÉZA, kékfestő

A Fürst-féle műhely kitünő minőségü árut készitett, nagy volt a kereslete. mezőkövesden mangoroltatott a tiszafüredi mester, a pusztói Himmler Jakab és a jászapáti kékfestőnek is mangoroltak. 453.old

FÜGEDI MARTA: A mezőkövesdi kékfestő műhely 455 old

A Herman Ottó Múz.Évkönyve, XIII-XIV. Miskolc, 1975

FÜRST GÉZA, kékfestő

---

vasarozni jartak. Tiszanánan, Poroszlón, Füzesabonyban a
első világháború után külön árubódét épitettek, de a több
bi vásáron is helyük volt. bérelt helyük volt. E helyeken
az évi négy vasáron mindig ott voltak. 469.old

FÜGEDI MÁRTA: A mezőkövesdi kékfestő műhely 455.old

A Herman Ottó Múz. Évkönyve, XIII-XIV. Miskolc, 1975

FÜRST GÉZA, kékfestő

A mezőkövesdi kékfestőmühely mostani tulajdonosa Füzes kuti József. Apja ~~Füzeskuti~~ Géza 1902-ben került Mezőkövesdre. A szakmát Esztergomban és Gyöngyösön tanálta. Gyöngyösi mestere Kovács Gyula a Millenium Kiállítás arany érmét katta. Fürst Géza a mezőkövesdi mühelyt 1902-ben vette meg a csődbe jutott Köhlertől. 455.old Fürst Géza

FÜGEDI MÁRTA: A mezőkövesdi kékfestő mühely 455.old

A Herman Ottó Mag. Évkönyve, XIII-XIV. Miskolc, 1975

Fürst György

Levami Jusművén

autonóm Levámia témákban pályázott ösztöndíjra. Kéciszeméten

1983 III. 23

3. műsor 2025

Ø.

Fürst János dr

épitész

vul. Debrecen

1905.

Braunschweigi

mueggetemen

tanult

Szabó Erzsi lajstroma

M.D.K.

Fürst János, epitér

Ligeti Pállal közösen nagyszabásu tervet dolgoztak ki a Belváros déli részének, s a Dunapartnak átépitésére, melyet a lap, a pénzügyi tervezettel és 7 ábrával ismertet.

Vállalkozók Lapja. Bp. 1938. LIX. évf.

febr. 3. sz. 4. old.

Fürst János, építész

M.D.K.

és Ligeti Pál nagyszabá-
su tervet dolgoztak ki a Bel-
város déli részének ujjá épité-
sére, melyet hosszú cikkben
és 7 ábrával ismertet!

Vállalkozók Lapja, LXIX. évf. 1938.
febr. 3. sz. 4. old.

Fürst József

Szerepel az alábbi táslatan

Szelestey László: A zalaegerszegi Honvéd Kőrőmův Studió Szánításáról

Zalai Hírlap 1969 II. 23.

Fürst József

"Öreg" cimmel a lap bemutatja a müvész rajzát.
Repr.

Fenti rajz Szántó Tibor tipográfus, könyvmüvész kiállitásáról szóló cikk hátlapján található.

Élet és Irodalom, Bp. 1975. okt. 25.
XIX. évf. 43. sz. 8. lap.

Fürst József

Öt művész kiállitásáról tudósit a lap - kulturális eseményeket ismertető- rovata: Radóczy Mária batik és tüszománc kiállitása megtekinthető az I. kerületi Tanács Művelődési házában, november 18.-ig. Haraszty István szobrászművész tárlata Hajduszoboszlón november 30.-ig tart nyitva. Fürst József, Hercsut Ferenc és Komáromi János kiállitását november 13.-án nyitják meg a Hazafias Népfront VI. kerületi Bizottsága helyiségében.
Élet és Irodalom, Bp. 1975. nov. 8.
XIX. évf. 45. sz. 8. lap.

Fürst József

Két öreg arcot ábrázoló rajzát a müvész kiállitásáról hozza a lap.
Repr.

Fenti rajz Szilvitzky Margit nevénél, Frank János: "Lodzban, a triennálén" c. cikkének hátlapján található.

Élet és Irodalom, Bp. 1975. nov. 15.
XIX. évf. 46. sz. 11. lap.

lel meg a fenti elvárásnak, de mentségére szolgáljon, hogy maga a dráma sem felel meg ennek. II. Richárd gyalázatos uralkodó, nemcsak szeszélyes döntései, csekély taktikai érzéke, hadvezéri tehetetlensége okán, de gyilkosság bűne is tapad kezéhez, éppoly orvgyilkossággé, mint amilyennek majd maga is áldozatul esik. Az öröklés rendjét megsértve, gátlástalanul eltulajdonítja Bolingbroke vagyonát, birtokait, a trónfosztáskor tulajdonképpen csak saját vétke száll vissza fejére. Királysága alatt „Anglia dobra verve, mint kopár szántó vagy meddő majorság", a féktelen kizsákmányolás teremti meg a féktelen pazarlás látszólagos egyensúlyát. S mondhatnók, nem éppen poétikus lélekről tanúskodik durva és gonoszul cinikus viselkedése Bolingbroke öreg apjának halálos ágyánál. A fent üresen táncoló vödör lefelé haladva megtelik ugyan fájdalmas filozófiával, de az előadás folyamatának, s elsősorban a címszerepet játszó színésznek el kell hitetnie, hogy a vödör mindvégig ugyanaz a vödör.

Major Tamás rendezésében *Öze Lajos* II. Richárdja egységes alakká igyekszik formálni a könyörtelen, rossz uralkodót és a mások könyörtelenségén, rosszaságán meghasonlott elbukottat. Major-rendezésről lévén szó, az átmenet állomásait groteszk, bohócosan csúfondáros, néhol torz motívumok jelzik, de ezek korántsem olyan idegenek a drámai anyagtól, mint ahogyan ezt egyesek első meghökkenésükben látni vélik. Richárd jellemében sok a színészkedés, a túlzó önszeretet, a tetszelgő póz. Gondoljuk csak el, micsoda ripacs gesztus, amikor „önkéntes" lemondása perceiben tükröt kér, hogy meggyőződjék róla, vajon megváltozott-e arca, miután az évszázados hiedelmeket megcáfolva, mégiscsak sikerült halandó embernek az úr választott küldöttjét királyi méltóságából elmozdítania. Öze II Richárdja egyre több iróniával figyeli saját korsának süllyedését a kizökkent világban, a hajdani hízelgők

Sajnos a két főszereplő törekvése, az alakjukat egymással szembeállító rendezői elgondolás belefullad az együttes lélektelen, kelletlen munkájába, az üres deklamálás, a hangszálpréselő drámázás, a pontos értelmezést nélkülöző, hömpölygő szavalás áradatába. *Somlyó György* gazdag képzeletű, szép fordítása sem érvényesülhet ilyenképpen. A hullámok átcsapnak a főszereplők feje fölött is. A rendezés mintha belefáradt volna Richárd és Bolingbroke jellemének kibontakoztatásába, a többi szerepre kevés figyelem jutott. A hiteltelen közegben a hiteles mozzanatok is hitelüket vesztik. Anglia a hatalmas oligarchák prédája lett, a ravasz pártütő főurak kegyétől függ a királyság sorsa Shakespeare-nél. A Nemzeti Színház színpadán operettintrikusok kara veszi körül Richárdot és Henriket, nem lepődnénk meg, ha egyszer csak dalra fakadnának.

A jelmezek sem szerencsések, a paródia felé sodorják az előadást. Míg az eredeti szcenikai látásmódjáról sokszor bizonyságot adó *Keserű Ilona* középkori hangulatú, fagerendákból ácsolt díszletei mozgalmas, változatos játékteret biztosítanak, jelmezei most erőszakoltan keresettek. Nem a korhűséget hiányoljuk, hanem saját világán belül a gondolati következetességet. Vagy mai puhakalapon arany jelzés, vagy az angol korona kövekkel kirakott, pontos mása; vagy farmernadrág és Mao-kabát, vagy csipkebetétes egyenrékli; vagy vállszíjas modern katonaruha, vagy porondmesterre illő, fényes, cirkuszi hacuka. Az összevisszaság nem általánosít, csak zavar.

Kell-e modernizálni a II. Richárdot? Úgy hisszük, nincs szükség rá. A fenn és lent shakespeare-i dialektikája nem veszített érvényességéből. Vannak az életnek olyan kijózanító igazságai, amelyek csak a lefelé merülés tragikus nézőszögéből nyerik el valódi körvonalukat, mutatják meg filozófiai tartalmukat.

azonban a kifejezés *pozitívvá* változik: a hatalom védelme biztonságot, támogatást, védettséget ad és ez *jó értelemben* vett bensőségességet, kiegyensúlyozottságot eredményez. A mai magyar zene megkülönböztethető jegyeit tehát nem stiláris megoldásokban keresem, nem esztétikai értelemben figyelem, hanem a zeneszerzők életről vallott felfogásában. Ez a támogatás sok mindenben megnyilvánul, eredménye legfőképpen az, hogy az alkotók nem állnak szemben a hatalommal, nem protestálnak, még elefántcsonttoronyba sem vonulnak, hanem védettségük tudatában harmonikusan alkotnak, *konzervatívnak tartja őket.*

— Hogy egyesek mit gondolnak rólunk, az az ő magánügyük, esetleg pletykatémájuk, de semmiképpen sem értékelhető. Én azt hiszem az idősebbekről, hogy műveiket — értékük szerint — bele kell illesztenünk a magyar zeneszerzés folyamatába, s nagyon hibás az a gondolkodás, amely nem vállalja a Bartók után következő nemzedékek eredményeit. A fiatalabbakkal személy szerint nincs ellentétem, s ha esetleg nem értek egyet bizonyos törekvésekkel vagy művekkel, akkor is örülök a próbálkozásoknak és főleg már mutatkozó eredmé-

Fürst József

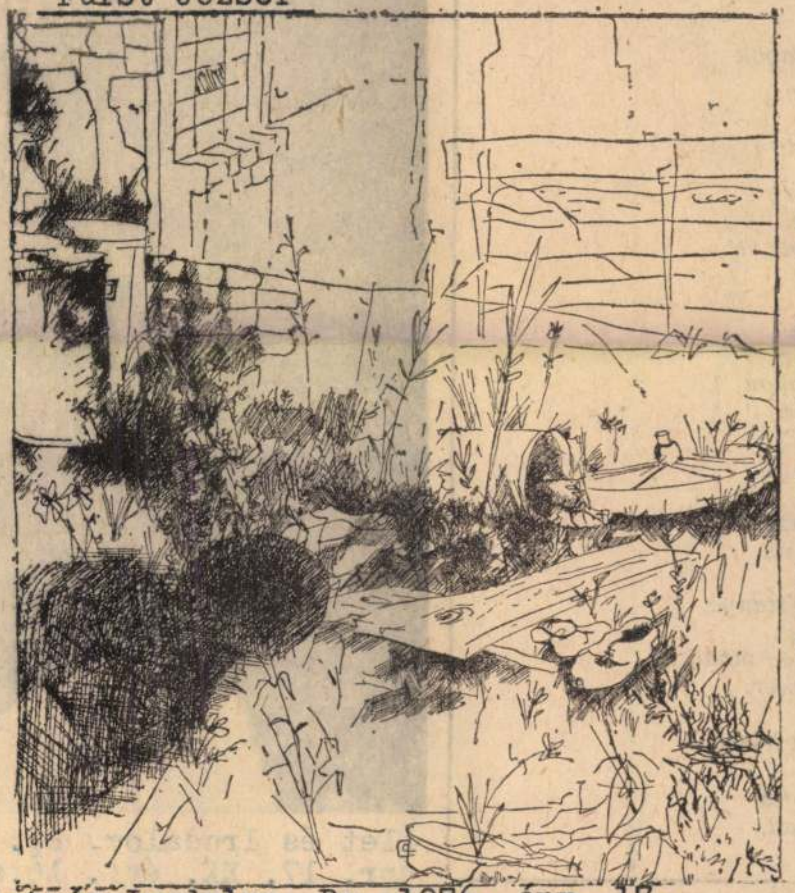

Fürst József: József Attila-illusztráció

Élet és Irodalom, Bp. 1976. ápr. 17.
XX. évf. 16. sz. 13. lap.

A tuloldalon lásd: Kligl Sándor szobrát.
Repr.

Nincs is mondani, időben visszaszívta, kis állatot lefékezze a harag lendületét.
mondott helyette.

Te mondtad, hogy büdös. — Zsolt ijed- ná a gyerekei, sietletve a pillanatot, amikor belép a bánat és a csalódás világába.

Kligl Sándor

sikorgott

vitted
kon át
yó reményt,
ogást.

, jajnapok
úsvét,
virág
s még.

k féltve
kasba,
korgott
asba.

ccent
t lőcse
l a bakon,
zelőse.

ókos
ehes.
inyázzunk
az est?

Kopasztanya,
l.
le!" — mondtad
a szekér.

yosót hányt
p,
vitorla
hajad.

Élet és Irodalom, Bp. 1976.
ápr. 17. XX. évf. 16.sz.
14. lap.

Kligl Sándor szobra

Fürst József

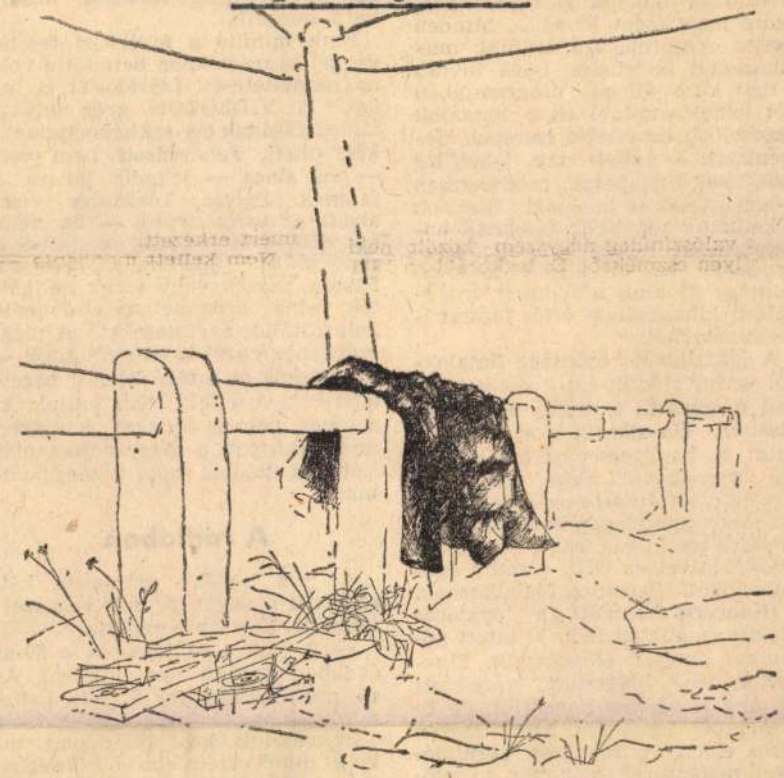

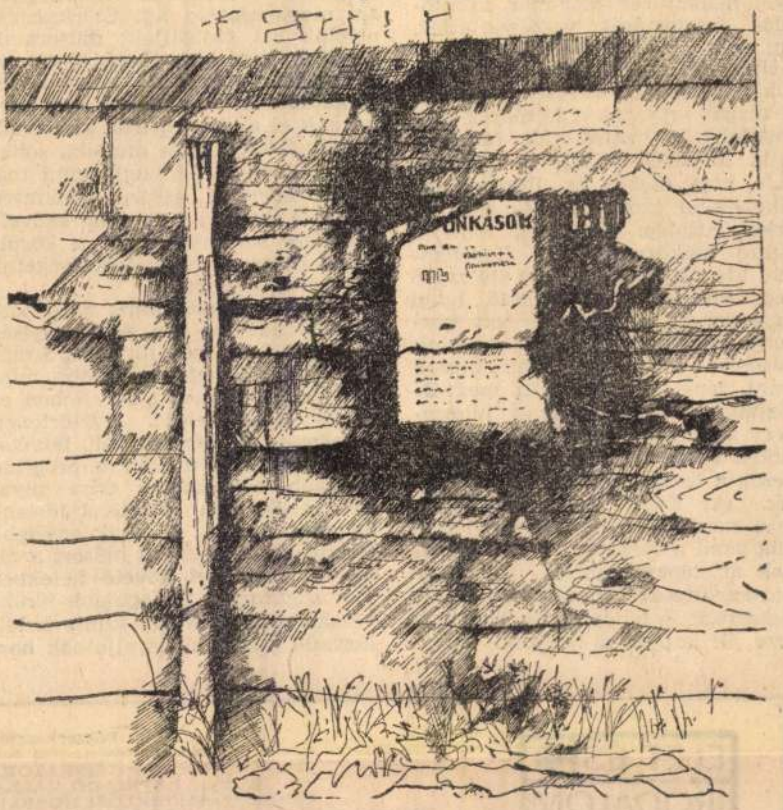

Fürst József: József Attila-illusztrációk

rosban van olyan szórakozóhely jellegű jazzklub, amely állandóan nyitva tart és esténként zenekarok játszanak. Budapesten nincs ilyen, pedig nagy üzlet lenne... Minden zenész odajárna, s a külföldi muzsikusokat is lehetne hová hívni.)

Egy klub átlagos programjában két lemezbemutató és a hozzájuk kapcsolódó ismertetés szerepel. Helyenként — ahol erre lehetőség van, főleg Budapesten rendszeresen — együttesek is fellépnek. Ezeknek a kollektív zenehallgatásoknak hatékonyságát nehéz lemérni; mindenesetre az országban működő mintegy 25 klub a spontán érdeklődést kihasználva értő jazzbarátokat nevelhet.

A jazzklubok közönsége fiatalokból verbuválódik; ezt a korosztályt kell megnyerni a műfaj elfogadtatásához. Ha sikerül őket becsalogatni a hangversenytermekbe, az élő muzsikával való találkozás élménye kiválthatja az érdeklődést a koncertzene magasabbrendű kompozíciós törekvései iránt. Koncertek szervezésével az ORI, a rádió és a művelődési központok foglalkoznak.

(Koncert) Az ORI a legutóbbi időkig egyáltalán nem juttatott pódiumot magyar előadóknak. Elhozott néhány világsztárt, rendezett néhány látványos koncertet, de ez a magyar jazzéletet nem nagyon vitte előre. A rendezés körülményei néhányszor már-már az előadás megtartását veszélyeztették, így nem csodálkozhatunk, hogy a méltán világhírű művészek tudásuk javából igen keveset mutattak. A magas jegyárak a közönség összetételét is megszabták. Mindenfajta felmérés nélkül is nyilvánvaló, hogy ezeken az „ünnepi" estéken nem azok töltötték meg az Erkel Színház nézőterét, akik a műfaj hétköznapjait is figyelemmel kísérik. Talán a jazz fokozódó népszerűségének köszönhető, talán egyszerűen szembetűnő lett központi hangversenyrendező szervünk közönye a magyar muzsikusok iránt, tény, hogy az ORI megváltoztatta álláspontját. Az évi háromnégy koncerten mindig megtelik az Erkel. Többre is lenne igény, a rendezők a teremproblémákat emlegetik. Az Erkelt nehéz megkapni, más megfelelő hangversenyterem alig akad a fővárosban. Próbálkoznak árukapcsolással is: a vezető beategyüttesek koncertjein jazz zenekarokat is felléptetnek. Nemegyszer ők kapják a nagyobb tapsot.

VIDEOTON Interjazz Fesztivál és a Ceglédi Amatőr Fesztivál, amely az európai jazzintézetek növendékeinek teremtett fórumot. Mindkettő megszűnt.

Nem mintha a fehérvári fesztivál teljes mértékben betöltötte volna rendeltetését. Létrejöttét is inkább a VIDEOTON gyár anyagi támogatásának (és reklámcéljainak) köszönheti, Fehérvárott nem volt — ma sincs — jelentős tábora a jazznek. Persze, közönsége azért akadt az eseménynek — ha nem, hát diákok és katonák segítettek a rendezőkön. (Másutt, s nemcsak Pesten, százak vagy ezrek hallgatták volna örömmel az elsővonalbeli külföldi együtteseket.) A megszűnéshez végül is — nyílt titok — a rendezők és a tévé közötti nézeteltérések vezettek. Nem tudjuk, ki a hibás, nem is érdekes. A vesztes mindenképpen a magyar jazz maradt. Az utódlás azóta is megoldatlan.

A rádióban

A jazz legfőbb patrónusa kétségkívül a rádió. A műsorok szerkesztője, Kiss Imre mondja:

— A jazz a rádióban is a 60-as években kezdett tért hódítani. Az új műfaj iránt fel kellett keltenünk a nagyközönség érdeklődését. Törekvéseink középpontjában ma is a minél szélesebb közönségbázis megteremtése áll. Szerkesztési elveink ezt szolgálják; műsoraink java részében közérthető, vagy éppenséggel „standard" felvételeket forgatunk le, de emellett nem zárkózunk el az avantgarde kísérletek bemutatásától. Ez a muzsika sohasem volt olyan népszerű, mint ma, hallgatóságunk egészét tekintve azonban így is a közepesen kedveltek közé sorolhatjuk. Ez a körülmény bizonyos fokig lehetőségeink határait is megszabja.

A rádió jazzadásainak műsorideje heti hat-hét óra. A mennyiség tükrözi a fenti megállapítást, a műfaj inkább lehetőséget kap, mint támogatást, az adott helyzetben ez mégis sokat jelent. Jazztörténeti érdekességek, híressé vált felvételek leforgatása mellett a program nagyobb hányadában friss anyagok, elsősorban fesztiválműsorok hangzanak el. A legjelentősebb fesztiválokon rögzített műsort a rádió az eseményt követő hetekben már sugározza. A legújabb törekvések, irányzatok így szinte keletkezésük pillanatában eljutnak hoz-

ÉLET ÉS IRODALOM
IRODALMI ÉS POLITIKAI HETILAP

Főszerkesztő: JOVÁ
Szerkesztőség: 1054 Budapest.
KÉZIRATOKAT ÉS
Kiadja: LAPKIADÓ VÁLLALAT, I
Felelős kiadó: SIKLÓSI NORBERT igazg
Terjeszti a Magyar Posta. Előfizethető: a helyi (Buc
Könyv- és Hírla
Előfizetési díj: egy hónapra 10

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HÍRDETŐ
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 387-748, 340-726
1976 APR 3
ÉLET ÉS IRODALOM

Fürst József

1021

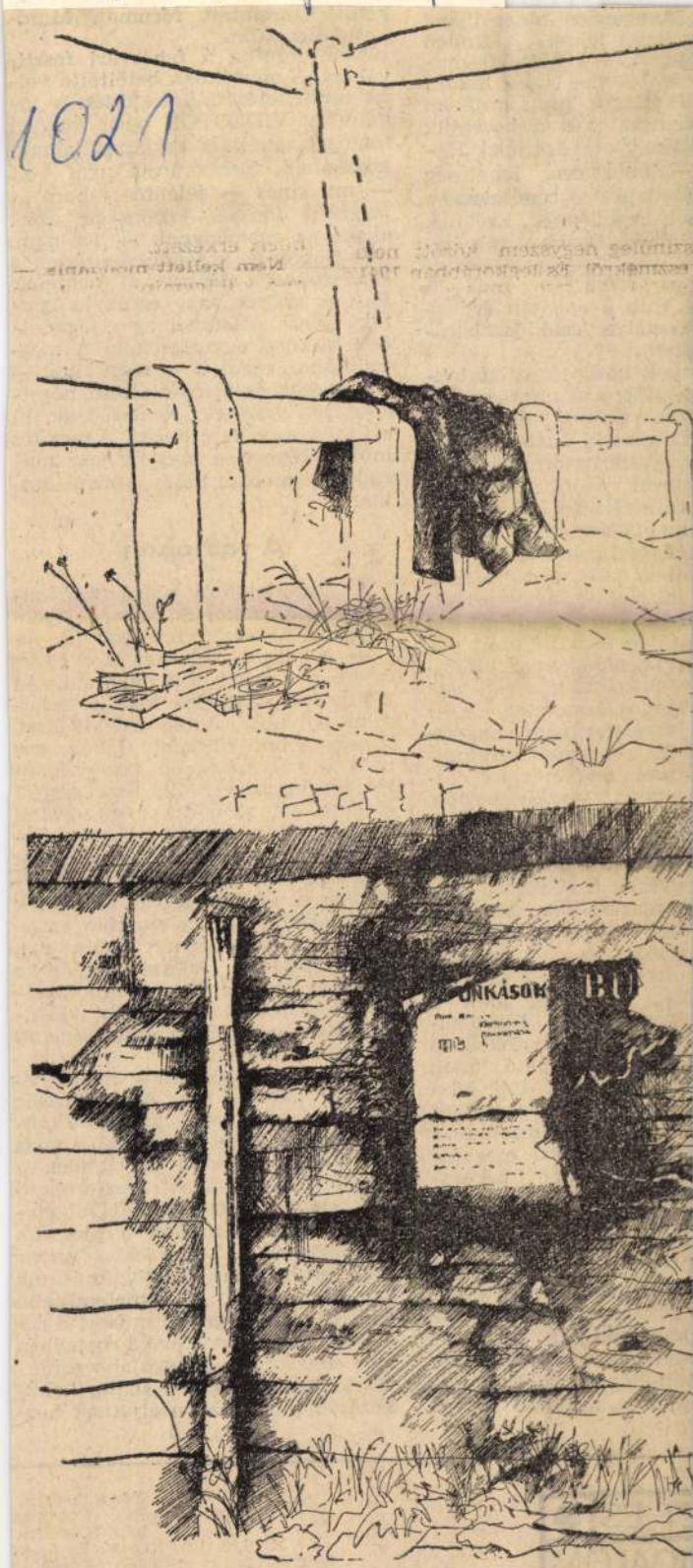

Fürst József: József Attila-illusztrációk

jazznek. Persze, közönsége azért akadt az eseménynek — ha nem, hát diákok és katonák segítettek a rendezőkön. (Másutt, s nemcsak Pesten, százak vagy ezrek hallgatták volna örömmel az elsővonalbeli külföldi együtteseket.) A megszűnéshez végül is — nyílt titok — a rendezők és a tévé közötti nézeteltérések vezettek. Nem tudjuk, ki a hibás, nem is érdekes. A vesztes mindenképpen a magyar jazz maradt. Az utódlás azóta is megoldatlan.

A rádióban

A jazz legfőbb patrónusa kétségkívül a rádió. A műsorok szerkesztője, Kiss Imre mondja:

— A jazz a rádióban is a 60-as években kezdett tért hódítani. Az új műfaj iránt fel kellett keltenünk a nagyközönség érdeklődését. Törekvéseink középpontjában ma is a minél szélesebb közönségbázis megteremtése áll. Szerkesztési elveink ezt szolgálják; műsoraink java részében közérthető, vagy éppenséggel „standard" felvételeket forgatunk le, de emellett nem zárkózunk el az avantgarde kísérletek bemutatásától. Ez a muzsika sohasem volt olyan népszerű, mint ma, hallgatóságunk egészét tekintve azonban így is a közepesen kedveltek közé sorolhatjuk. Ez a körülmény bizonyos fokig lehetőségeink határait is megszabja.

A rádió jazzadásainak műsorideje heti hat-hét óra. A mennyiség tükrözi a fenti megállapítást, a műfaj inkább lehetőséget kap, mint támogatást, az adott helyzetben ez mégis sokat jelent. Jazztörténeti érdekességek, híressé vált felvételek leforgatása mellett a program nagyobb hányadában friss anyagok, elsősorban fesztiválműsorok hangzanak el. A legjelentősebb fesztiválokon rögzített műsort a rádió az eseményt követő hetekben már sugározza. A legújabb törekvések, irányzatok így szinte keletkezésük pillanatában eljutnak hoz-

Főszerkesztő:
Szerkesztőség: 1054 Bud
KÉZIRATOKA
Kiadja: LAPKIADÓ VÁLLAI
Felelős kiadó: SIKLÓSI NORBERT
Terjeszti a Magyar Posta. Előfizethető: a hely
Könyv- és
Előfizetési díj: egy hóna

MTI SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR TÁVIRATI IRODA
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 387-748, 340-726

ÉLET ÉS IRODALOM

1975 OKT 25

Fürst József
1021

Fürst József: Öreg

ZÓDÁS

áfus Mainzban

garica második kötete) és a ma-
kulátlan szépségű kódex-fakszi-
mile-kiadásokat. (Nemrégiben ér-
tesülhettünk arról, hogy a berlini
ezüstérmes Anjou-legendárium
aranyérmet nyert a moszkvai
nemzetközi kiállításon.)

Érdekessége volt a mainzi ti-
pográfiai verniszázsnak, hogy
Szántó Tibor nemcsak kész köny-
veket és könyvrészleteket muta-
ott be közönségének, hanem ér-
ékeltette a kísérletezés folyama-
át is. Például azt, miként ké-
zült — Szántó Piroska „csurga-
ott" illusztrációi nyomán —
hakespeare Viharjának végleges
áltozata. Meg nem valósult ter-
ei közül is kiállított néhányat,
y a magyar és kortársi klasz-
ikus költészetet felsorakoztató
képzelt — bibliofil kiskönyvtár
rafikai és nyomdai terveit.

Fürst Mihály Miksa

76 éves

festőm.

(trombosis)

1956. III. 10

Rákosheresztúri vízr. temető

MDK

Fürst Móricz, éremvésö

az Északamerikai Egyesült-Államokban dolgozott.

Dr. Procopius Béla: A Magyar Pénzérem- és Plakettművészet. - III. 1936. 126-127. l.

MDK

Fürst Móric pozsonyi szobrász

Pogány G.Gábor: M. szobrászat a 19.sz. első felében.
Bp. 1939. 77 l.

Fürst, Moritz

szül. 1782

lásd okv

Hu Pr magyarém

46-l. 49. l.

90 — 92. l.

Életrajz, szamos munve

Fürst, Móric

Amerikai Egyesült Államok

* 1782

vöd Hu Pr magyarem

46, 49, 90–92. lap. XII. t.

Mil. 1782. Pozsonyszentgyörgyön Becsben Wirthnél tanult, majd a milanói pénzverdében kapott alkalmazást. 1807 ben Amerikába vándorolt, hol 1812–15. a szabadsághare vezéreinek emlékeiment majd az Északamerikai egyesült államok elnökeinek emlékeiment (1817–1837) mintázta. Zwischendurch lebte er auch in New York wo er unter Anleitung W. Dunlops arbeitete. 1808–1841-ig szinus minol vésztelenem felsorolva. A végleges megirásnál ebv. felhasznál landó.

Fürstell.

irod

Hu Prmagjerein

XII. tabla

:ben a történelmi órákban. Fegyvertársam a le=
klós, aki félországot hódított meg a nemzeti nép=
vertársam minden jóérzésű ember, aki rendet,
és kalandmentes külpolitikát akar.
hez, jóakaróimhoz. Szeretettel hivom őket, csat=
Én becsületes iparkodással szolgáltam minden
jáért, küzdöttem a panamák ellen és segitettem
n tehát a főváros közönségétől, hogy segitsen

e és bizalom fűz hozzám: **ne irjon alá senki=**
nem jönnek olyan ajánlási ivvel, melyen
repel.
sorsdöntő választások előestéjén

Payr Hugó.

Fürst, Möric

Wod

Loubat: The Medaillic History of the United States of America. 1776-1896.

Fürst Mórie

Nobrász

1838. Milano

Lyka Rómában a

M. [illegible]

74 l.

19. sz. első

felében

Szépen Mur Ernő

II. 1920

Fürst Móric

pozsonyi születésű érem-művés

l. 1837. Amerikába ment, ahol az USA elnökeinek érmeit mintázta

az 1830-as években Bécsben, majd Milanoban élt

LykaMagymű1300-50

61, 217, 240, 403. l.

ismétlése
fentiknek

Bécs érmek

Indian Peace-
medals

Fint. S.
nőrlése

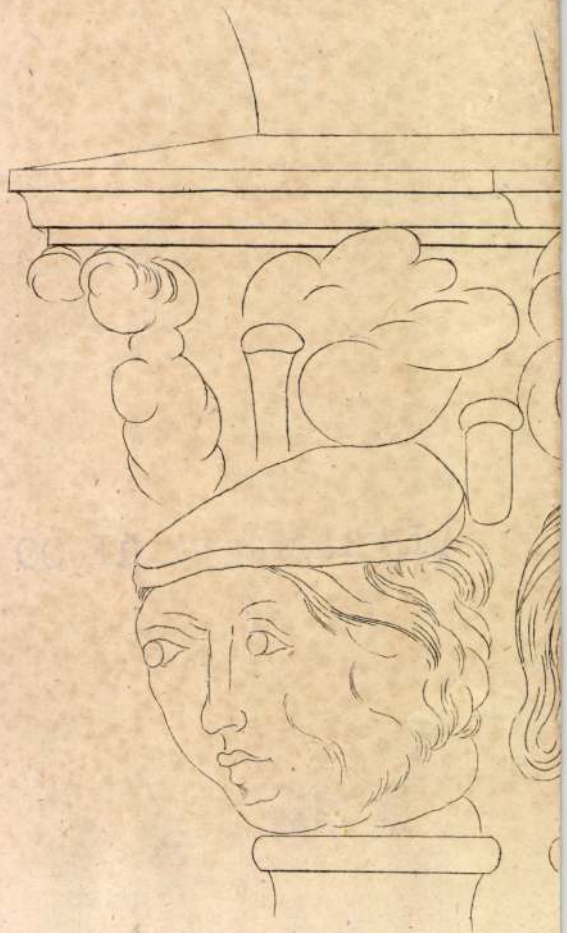

Fürst Mór

41

MAGYAR MUVESZET
1929. 363

Fürst Móric

erenvers

lásd

Műveszet 1906. 136 l.

Tura, Cosmè, festo" N. 169

Fürst Móricz, éremvéső; szül. 1782-ben Pozsonyban. Bécsben és Milanoban tanult, utóbb pedig Amerikába ment. 1838-ban Philadelphiában telepedett meg. Jelentékenyebb művei az északamerikai Egyesült-Államok elnökeinek arczképei Monroetól (1807) Van Burenig, s az 1812—1815-ik évi angol-amerikai háborúra vonatkozó sorozatos emlékérmek.

Lyka Károly: Az érem és plakettművészet stílusa. Budapest, 1910. 56. l. — *Művészet.* 1906. 136. l.

Fürst Móricz

éremvéső

L.

Szendrey - Szentiványi

540. l.

Gyulafehérvári Takarékpénztár

VII. 170.

Fürst Moric

* 1782 v Bratislavě.
Medailér, proslulý
zejm. v Sev. Americe.
Slovenská čítanka
(1925 s 25)

Toman 150. l.

Műemlékek

Fürst Móric

éremvelő

mit. Barin 1782

erőd

Ujv Mzsl

300. l.

K i á l l i t o t t m

O l a j f e s t m é n y

Afro Basaldella

Próféták

Fürst Mórc

Ltáb I. 68 * 1782

II. 81. 105

IV, 28,

T. 5180.

ben van Babocsa vára, melynek
és a melyen túl temető és el-
t. Balra a háttérben az ostrom-
rata:

hen Vöstung Babotscha in Nider-
een unter dem H. Grafen
Grafen W. J. von Hohen-
ri. Anno 1664.

12.7 : 17.9 cm.

Fürst Móric

irod

Lyka Károly: Az érem- és plakettművészet stílusa. Művészet 1910. 289. l.

II/9

HERING EDUARD GEORGE angol tájfestő, 1805—1879. Magyarországi és erdélyi rajzai J. B. Pyne kőrajzaiban jelentek meg, először „Sketches on the Danube in Hungary and Transylvania . . .", London, 1838., majd J. Paget „Hungary and Transylvania" London, 1839. c. könyvének illusztrációjaként. Végül egyes lapjai után Bécsben készítettek litográfiákat, amelyek más lapokkal együtt „Magyarország festői mutatványokban" címen, 1844-ben jelentek meg, Hartleben kiadásában, Rauh nyomdájában. Az egyes lapok nem tüntetik fel a művészt, vagy a litográfust, sem a sorozat címét, ezért aukciókon s más katalógusokban gyakran mint önálló lapok szerepelnek. A lapok jelzése: „Pesten, Hartleben K. A. tulajdona —

FINTA STUDIOS
8 WEST 13TH STREET
NEW YORK

TEL ALGONQUIN 3244

Meltosagos
Dr. Procopius Bela Ur
ny.rendk. Kovet es
megh. Minester
lv.Kaas Ivor u. 9.I.e.

May. 2. 1930.

Meltosagos Uram :

Silberman Baratom volt olyan szives es elvitte magaval azokat az ermeket, amelyeket Meltosagod volt szives legutobbi leveleben megrendelni..1 drb. Walt Whitman fele,
1 " Strike
I " Kovacs Kalman,
1 " Buffalo Congressi.

Osszesen 4 drb. Az ertok jaro 7=het dollart legyen szives Silberman Urnak atadni, O majd hozzam juttatja...

Egy ma nagyon ritka es igen draga konyvet is kuldok..: "Indians Peace Medals" cimen , amelyben igen erdekes adatokat fog talalni Furst numismatarol... Arra kerem, hogy ha ez a ritka konyv a Magyar Nemzeti Muzeumnak nem volna meg akkor az en nevemben , mint ajandekot adja at a Nemzeti Muzeum numismatikai osztalyanak.. Ha veletlenul nekik ez megvolna; akkor legyen szives es hasznalat utan, kuldje el a turkevei "FINTA" Museum szamara Turkeve Polgarmestere cimen..

Sok utan jarassal kivittem, hogy az U.S.A. penzverdejeben harom drb. Furst fele ermet verethetek, voros-rezbol.. Meg nem tudom hogy a jelzett harom mennyibe fog kerulni..?

A Nemzeti Muzeum szamara kiontettem a kert peldanyokat. Varom a megrendelo levelet..

Abban a remenyben, hogy Meltosagodat e levelem jo egeszsegben fogja talalni, kivanom, hogy az eremgyujtes nemes oromeben meg sokaig talalja az oromet, maradtam szolgalatara mindenkor keszen

tisztelo hive

Finta Sándor

Fürst rozbrání

Finta muzeum

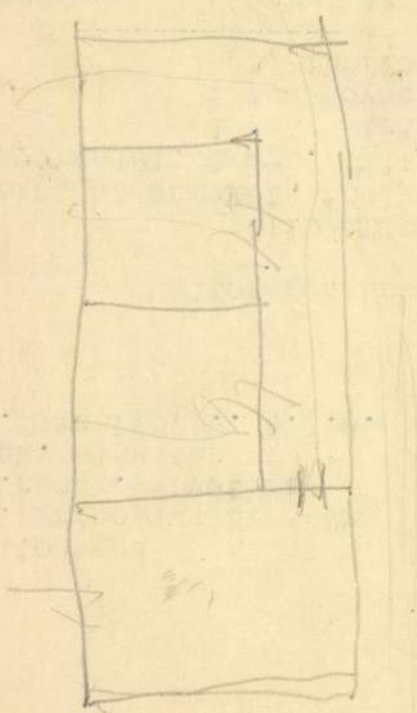

 M. D. K.

Fürst Moric, ércmvető, gültetl
1482-ben, Pozsonyban

Anna Petrová-Ploshová: Slovenská výtvarné umenie obdobia národného obrodenia
Bratislava, 1966 36. old.

MDK

Fürst Móric,
éremművész

pozsonyi születésü ,szintén az amerikai müvészek sorában dolgozik.

Amerikai müvészeti könyvek az Egyet.Könyvtárban
Magyar Müvészet. 1929. 6.sz. 363.l.

Fürst Paulus

Zrinyi Miklós 10341

Egész alak, jobbra fordult ágaskodo lovon, szembe nézve. Felemelt jobbkarjában kardjával v-vágni készül. Előtte leigázott törökök tetemei fekszenek, a háttérben pedig a Muer Flu mentén a menekülő törökök látszanak. Az égbolt felhős és fönt a magasban mondatszalag lebeg e szavakkal: SORSBONA NIHIL ALIUD. Felirata a kép alatt három sorban:

Bildnus desz Weltberühmten und Dapffern Helden, Graf Nicolaus von Seriny, welcher nach seiner Lobwürdigen vorfahren art, die abgesagten Erbfeinde alsz Türck-und Tarttarische Bulthund Ritterlich bestreittet.

ez után balra: Paulus Fürst Excudit.

Rm., mér. a vk. 29.2 : 24.2 cm.

Szn. 235-99.
443-99-1.

Fripst S.

a müncheni Képzőművészeti Akadémia magyar növendéke;

beiratkozás éve 1896

Jászai Géza: München und die Kunst Ungarns 1800 bis 1945. Ungarn-Jahrbuch, Mainz, 1970 10 1, 149 1

FÜRST SÁNDOR, nyomdásztanuló

Szombathelyen, március 15-én 300 ifjumunkás tanuló vonult fel az 1848-as forradalom kitörésének a meg ünneplésére. Az ünnepségen felszólalt Fürst Sándor nyomdásztanuló, az ifjumunkás egyesület elnöke.
446.old

SIMON ENDRE: A szombathelyi szakmunkásképzés és ipariskola története 1848-ig II. 442.old

VASI Szemle, XXIV.évf. 1970. 3.szám, Szombathely

FÜRST SÁNDOR, nyomdásztanuló

Szombathelyen, 1919-ben jún. végén ifjumunkás tüntetés volt. Fürst Sándor elnök felhivta a figyelmüket, hogy tanuljanak, mert a jövő államának csak akkor lehetnek fenntartói, ha tudásuk erre predesztinálja őket 447. old

SIMON ANDRÁS: A szombathelyi szakmunkásképzés és ipariskola története 1948-ig II. 442. old

VASI SZEMLE, XXIV. évf. 1970. 3. szám, Szombathely

Fürst Ulrik épitén.

Müvénet.
VI. évf., 1907.
134.

MDK

Fürst Ulrik Ágoston Bp.

Uj tagok a M.Ipm. Társ. Magyar Iparmüvészet,
1901. 291. l.

MDK

Fürst Ulrik és Hoffmann Alfréd

Mérnök és Ép. Egylet lévai vigadóépület tervpályázato
looo K. I. dijat kapta.

Müvészet 1907, 134 l.

M.D.K.

Fürst Ulrik, bpesti épitész

Hoffmann Alfréddal kö-
zös terve első dijat nyert
a Lévai városi vigadó pá-
lyázatán.

Vállalkozók Lapja, Bp. 1907. XXVIII. évf.
márc. 6. sz. 11. old.

FÜRST Zsigmond festő

Nagylánya és unokájával.
Újvidék, 1936 75.

és homlokzatfelújitás T/1000

T/2000

ása T/500

T/500

T/700

újitás T/1000

újitás T/1000

B-bank: felújitás

kola: homlokzatfelújitás

T/1000

befejezése

T/1000

ajti Zsuzsa

ció, orgona átépités

y életveszélyelháritás

omszédos ingatlannal

Ø Fürst Zsigmond

festő

1894

Éimisk

1930. 83. l.

Mexikói régiségek I. 152

1906. XII. 18.

Barsvármegye alispáni hivatalának Aranyosmaróth:
a Fség örömmel veszi tudomásul, hogy a vármegye
a Dillesz és végebbi vmegyei ktár egyesítése útján ktárat
alapít. A vmegyei levéltáros utasítandó a leltár s kata-
logus elkészítésére (590/1906.

Fürst Zsigmond

Mussarnok.

1919. hadviselt muv-
kiält 335
nen volt karcteren

Bürnaparti
motivum,
of.!

Hlavai plebánia templom harangja

~~VI. 247~~

44 sz.

Hivatkozással az .
alatt kelt körlevelemben fo
kérem az államsegélyekben r
it, hogy az 1907. évre vona
megdkolt bélyegtelen folyam
tos iv felhasználásával meg
ben a főfelügyelőséghez legk
15-ik napjáig beküldeni szi

Az ügymenet egysz

Fürst Zsigmond

festő

Mincsaroch

1919 hadviselt.

MDK

Fürst Zsigmond

Dunaparti motivum, of.

Hadviselt müvészek kiáll. Mücs. 1919. márc.
21 l.

MDK

Fürst Zsigmond, festő

Matterhorn. Olf.

A "Visszautasítottak Szalonja" 1906 Körül. Kat. 3.1.

Fürst Zsigmond MDK

Dunaparti motivum, olf.

Mücsarnok 1919. Hadviselt művészek kiáll.

Fürster Emil

Természetutáni olajfestményével I. foku oklevelet nyert a festész akadémia növendékeinek kiállitásán.

Családi Lapok, Pest. 1855. II. félév.
5. sz. 231. lap

Fürster Emil

Második fokot nyert olajfestvényi szakban a Marastoni festészeti akadémia végzett növendékeként, -a növendékek tárlatán- kiállitott müvére, - közli az Intézetek c. rovat,

Családi Lapok, Pest, 1854. II. félév.
5. sz. 235-236. lap.

Fürster Emil
festő

l. Münchenii akadémián
tanult

apja bross volt
1860-as években Rómában
élt, ott is halt meg

Lykanemzromantika

88, 139, 144. l.

10f
MAGYAR KIRÁLYSÁG
10f
MAGYAR KIRÁLYSÁG

Fürster Emil

festő

L.

Szendrey - Szentiványi

540. l.

Csontok (váz), oskori gyermeké

VIII. 185.

Fürster Emil

Emil Fürster 1851
jelzésel Olasz nő, fejen
korsóval, kretarajz –
Marastoni akadé-
mia növendékeinek
rajzai a Békesfővá-
rosi Múzeumban

zágos Bizottságától.

réna út 41. szám.

erztő úru

II. 1527. Fürster Emil, 19 éves, született Pesthen Magyarországon, atyja orvos, izr., antik osztály, 1858 nov. 3., 1859 ápr. 7. megkapja a matrikelt.

Som 1804

Fürster Emil, festő; szül. 1839-ben Pesten, hol atyja orvos volt. 1850—56-ig a Marastoni-féle akadémián tanult, s 1855-ben a természet után való olajfestésből elsőfokú kitüntetést kapott. 1858—59-ben a müncheni képzőművészti akadémián fejezte be tanulmányait. Működéséről nincsenek adataink.

Az első magy. festészeti akadémiát gyámolító társulat évkönyvei. Pest, 1852—1856. — *Somogyi Miklós:* Magyarok a müncheni képzőművészeti akadémián. *Művészet.* 1912. 180. l.

Fürster Emilia /egyszer Emil-ként, másszor Emilia-ként emliti, nem tudni két személyről, vagy elirásról, sajtóhibáról van-e szó./

Viz és olajfestményeire jutalmat kapott, mint a Marastoni festészakadémia növendéke a biráló bizottság javaslatára,-közli az Iró és Művészet c. rovat.

Divatcsarnok, Bp. 1853. okt. 13.
56. sz. 1125-1127. lap.

Fürster Emil /pesti/ F.M.19.2.

Apja orvos (Ly. N. r. 88.)

1858 unicsch. ar. utobb Róma. /Ly. N. r. 144./

Ányakvi sz.: .....

.....

im: .....

árgyak: .....

yam: ..... Vallás: ..... Szül. év.: .....

árgyain kivül tud .....

.....

ást vállal: helyben — vidéken.

tt-e már állást a Segitőtől és milyen esetekben: .....

egyzések: .....

Fürster Emil

Az Első Magyar Festészakadémi növendékei közül elsőfoku oklevelet kapott három itt felsorolt növendék:
Pap Josefa budai,
Fürster Emil pesti,
Goldstein Mór kecskeméti lakosok.
"Tárgyhalmaz miatt" a belső boritólapon közli a lap az errevonatkozó értesitést.

DÉLIBÁB, Bp. 1855. szept. 23. 15. sz. belsőboritólap.

Fürstinger Nándor

festő

1896.

Eimisk 1930.

83. l.

Meyer C. F. I. 86.

Érkezett 1905 január 3.

11/1905 (Beszterczebánya, 1904 dec. 24. 7643 sz. a.)

Beszterczebánya sz. kir. város tanácsa beküldi a városi muzeum és a tört. és rég. egyesület szabályzatait és nyomtatvány mintáit (Tudomnesül szolgál. 1905. I. 24.)

Fürster Valdin

Pesten 3 korona utczai Hanzély házban
(IX. terembe).

~~5[illegible]~~ 502 sz Himzemény. 93 old.

III. Tárgyjegyzék az 1846. évi Iparmükiállitáshoz Pesten

Molnár László: Reformkori himzések és kézimunkák az Iparmüvészeti Múzeumban. 83. o.

Az Iparmüv. Múz. és a Hopp Ferenc Keletázsiai Müvészeti Múz. Évkönyve. VIII. 1965. Múzeumi Ismeretterjesztő Közp. Bpest. 1966

M.D.K.

Fürth Adolf, festőmester

1883-ban Horváth Andrásssal együtt a debreceni szinh
háznak mennyezetét újra kellett festeniök, mivel a
gázvilágitás bekormozta. Az aranyozások hibátlanok vol
tak. 183.o.

Sápi Lajos: A debreceni ~~x~~ Csokonai szinház 100 éves
története 161.o.

A Debreceni Déri Múz. Évkönyve. 1965. ~~xxxxxxxx~~ Debrecen
1966.- Alföldi Nyomda. Debrecen

Θ Fürst Kálmán

iparimvest

l –

Erödi – Bodnár

209 l.

PALMEZZANO, MARCO (romagnai
1456—1538 körül)

Szent Sebestyén (100. kép)

Fa, tempera és olaj, 81 × 61 cm.
A Bertinelli-gyüjteményből.

Z.: Az esztergomi érseki képtár le
Új Magyar Sion, XVI., 1885., 675—6
— Kőrösy László: Esztergom. Eszter
1887., 237. l. — Maszlaghy II., 71. szá
Gerevich: Az Újság, 1916., júl. 20., 3.
Gerevich: A prímási képtár külföldi mest

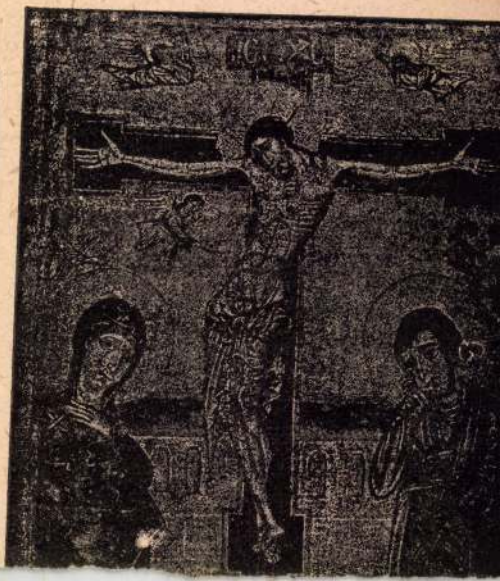

Fürt Kálmán

festő

1921–25

Eimisk 1930. 83. l.

Mezőtúr I. 25.

Érkezett 1905 jún. 14.

510/1905 sz. (Szegszárd, 1905 jún. 12. 20 sz. a.)

A szegszárdi múz. titkára a külföldről érkezett múz. tárgyak vámmentessége tárgyában kiadott kezelési utasítás megküldését kéri. (Félhiv. levél kíséretében elküldetett. VI. 14.)

Fürth L.

mühmüzö

l [Egyházm. Lap]

1881. 271 l.

540/1904 sz. hu.

Másod

43/1904 szám. Müemlék

Nagyméltóságu vallás-és

Fájdalommal je

1889 február 19-én Kincve

óta működő előadója, D

délután 5 órakor több m

betegség után elhalá

Tekintettel hoz

viszonyaira bátrak v

hogy a temetési Kölsség

csatolt számla szerint

1374 Koronát teszneK, fe

felében az egyetemi zá

délyczni meltóztassék.

JOH. FÜRTLING, textilfestőmester

HAUPT LADEN BUCH.-Eines Ehrsamen Handwerks Deren Kais: Königl: PRIVILEGIRT Bürgerlichen Schön und Schwartzfärbern in der Königlichen Freyen Stadt Pressburg.
Név:.- 147.- Herr Joh. Fürtling
Felvétel ideje: 1796. 29. May.
Hová vették fel: Waitzen, /Vác/. 157.old

DOMONKOS OTTÓ: Magyarországi festőcéhek, I. A textilfestés első nyomai 101.old

ARRABONA, A Xantus János Múz. évkönyve, 16. Győr, 1974

Fürtös

Vertikális térhatást kiván elérni Fürtös elvont témáju Páros kompoziciója. Vonalvezetése felfelé ivel. A két figura közepén találkozik, a formák lendületes szétválása és ismételt összefonodása előnyösen növeli a térhatást. A zöld eozin technikája lehetőséget nyujt az élek és a puha átmenetek hangsulyozására.

Zsolnay Teréz, Zsolnay Margit: Zsolnay
Corvina 1974

230.o.

Fürtös András, építész 1.) Folytatás.
két filmdíszlet!

„Hülyeség nem akadály" c. rendezte Xantus János
Kivitelező, építész: Szollák Tibor,
Fürtös András.

Berendező: Breisz Tamás.

7-8. A „Hülyeség nem akadály" c. film díszletei.

Magyar Építőművészet, 1986, 2, 56-57-old.

MDK

Fürtös Béla építész Bp. 1892

befejező szigorlatot letette, de oklevelét 1928-ig nem vÍltotta ki.

ÉI-ÉM, 1931, jul. 15. 112 l.

Fürtös Béla

építész

Szül. Budapest 1892

Befejező szigorlat ideje 1914

Műegyetem 205 l.

T. 6225.

n csakis egy gémes kút látható
iszes kereten alól:

5 cm.

CARL FÜRTLING, textilfestőmester

HAUPT LADEN BUCH.-Eines Ehrsamen Handwerks Deren Kais: Königl: PRIVILEGIRT Bürgerlichen Schön und Schwartzfärbern in der Königlichen Freyen Stadt Pressburg.
Név:.- 113.- Herr Carl Fürtling
Felvétel ideje: 1789. 14. Sept.
Hová vették fel: Ketskemet,/Kecskemét/. 156.old

DOMONKOS OTTÓ: Magyarországi festőcéhek I. A textilfestés első nyomai 101.old

ARRABONA, A Xantus János Múz. Évkönyve, 16. Győr, 1974

Fürtös Béla

1910/11

Ferképzomfoisk`vk

83, l.

MDK

Fürtös testvérek
nyomatuláj.

Kiadásában és Borsó szerkesztésében megjelent "Örök Naptár" cimü alatt egy füzet mely az időt i.e 1-től 2000-ig mutatja E naptár kiállításáról bírálat.

—: Örök naptár
Grafikai Szemle 1894 évf 1. fl.

Fürtös András, építész
Két filmdíszlet.

2) Folytatás.

1 1—2. A „Hülyeség nem akadály" című film díszletei

2

Magyar Építőművészet, 1986. 2., 56-old.

1/.

Sárombérke (Dur
iskola (Toroczkai V
Sepsiszentgyörgy
Eminescu 9., várr
Károly) 1914. Bul.
Nemzeti Múzeum
Bul. 16 Februarie 1
(Kós Károly) 1913.
leánygimnázium és
1926. Str. Paçii 11.,
1924. Str. Scolii
háza (Kós Károly)
Siklód (Siclod):
Ede és Scheiber Mi
Simánd (Simandu
gyaszay István) 191
Sorostény (Şoroş
(Kotsis Iván) 1914
Szatmár (Satu M
des Ede és Scheib
(Kotál Henrik). Ip
Kazinczy utcában
ház az egykori
Libertaţii, Ostreicl
szálló (Bálint Zoltá
Papp Endre bérpalo
utcában. Postapalo

FÜRTÖS György szobrász

Közoktatási konferencia

Ma országos közoktatási konferencia kezdődik Budapesten baranyai résztvevőkkel. Ezen önkormányzati és kormányzati vezetők, oktatási szakemberek az új oktatási törvény feladatait tekintik át. Az irányítás és felügyelet szekció-vezetője *Bárdi László*, a Dél-Dunántúli Regionális Oktatási Központ igazgatója. Módszertani kérdésekről *Bernáth József* és *dr. Kallós Miklósné*, a Baranya megyei Pedagógiai Intézet vezetői, a kisiskolákról *Babus Ferencné* főmunkatárs tart előadást.

Erdőgazda-képzés

A privatizáció révén magántulajdonba kerülő erdők változatlanul nagy értéket képviselnek. Megóvásuk, kezelésük, helyes használatuk azonban ismereteket kíván. A szükséget felismerve erdőgazda-képző tanfolyamot szervez a Mecseki Erdő- és Fafeldolgozó Gazdaság. A kezdeményezésnek jó visszhangja van: eddig huszan jelentkeztek a kurzusra.

Vállalkozói információs rendszer

A Szervezési és Vezetési Tudományos Társaság és a Menedzsment Tanácsadó kft. szeptember 16-17-én szakmai fórumot rendez Pécsett Vállalkozói információs rendszer címmel az információs rendszer szerepéről a gazdaságban, a vállalkozói menedzsmentben, valamint kialakításának követelményeiről.

Gondban a kisállattartók

A felvásárlási ár emelkedése még az inflációt sem fedezi

A Pethő család Sásdon már tíz éve nevel kacsát, bár nekik is egyre kevésbé éri meg
Fotó: Löffler Gábor

Néhány évvel ezelőtt a falusi ember számára a második és harmadik „műszakban" elvégezhető lehetőségek körébe tartozott a háztáji kisállattartás, illetve meglehetősen szép jövedelemhez juttatta azokat a vállalkozó szellemű családokat, akik energiájukat, szabadidejüket nem kímélve kívántak mellékjövedelemhez jutni. Kedvező volt ez a helyzet a termelőknek és fogyasztóknak egyaránt. Ma pedig a tapasztalatok azt mutatják, hogy a kényszerszülte munkanélküliség sem tudja az embereket arra ösztönözni, hogy vállalják az ezzel járó felelősséget és munkát, nem beszélve az induláshoz szükséges tőkéről. A megállapítás igazságtartalmáról három, több megyében tevékenykedő, háztáji kisállatok tenyésztésével és felvásárlásával foglalkozó gazdasági társaság ügyvezetőjével beszélgettünk.

– A tömőlétszám az elmúlt egy év alatt a jövedelmezőség fokozatos csökkenése miatt 117 főről 80-ra esett vissza – mondja a sásdi székhelyű Ruca Kft. ügyvezetője, *Ács Gyula.*

A gazdasági társaság 1992-ben alakult, s koordinálja azóta három megyében – Baranya, Tolna, Somogy – a kacsatöméssel, kacsamájtermeléssel foglalkozók munkáját, biztosítva a tömőalapanyag- és szemeskukorica-ellátást, illetve a felvásárlást.

– A főként másodállásban végzett tevékenység jövedelmezőségét az utóbbi időben a jelentősen megnövekedett kukoricaár és az energiaköltségekre rakódó ÁFA befolyásolta, így aztán a járulékos költségeket még egyre nagyobb mennyiségű munkával sem lehet kiváltani – summázta tapasztalatait az ügyvezető.

S nincs ez másként a sertés- és szarvasmarha-tenyésztés, illetve a tejfelvásárlás esetében sem. Ezen ágazat gondjairól *Tóth Zoltán,* a szintén sásdi székhelyű Domesztika Kft. ügyvezetője beszélt:

– A magas takarmányárak és az állandóan ingadozó felvásárlási árak kényszerítik a főleg idős emberekből álló társasági tagokat arra, hogy felszámolják gazdaságukat. Ugyan most a hízómarha átvételi ára jelentősen megnövekedett, de már ott tartunk, hogy nincs mit leadni. Ezzel összefüggésben érdemes a tejtermelést is megemlíteni. Tavaly havi 100 ezer liter tejet szállítottunk a tejiparnak, ezzel szemben idén havi 30 ezer liter a kínálat. Milyen ösztönző erő az, hogy a tejipar 16.50-et ad a gazdának egy liter tejért, a boltban pedig 32 forintért kapjuk. Hol tükröződik a munka, a törődés és a felelősség. Érzékenyen érintette a gazdasági társaság működését és további kilátásait a pécsi felvásárló vállalat, az Anasco felszámolása, és a több mint hatmillió forintos tartozása. A tápárak 20%-os emelkedése, az energiaárak ÁFA-vonzata ebben a szférában sem kigazdálkodható.

Valamivel szerencsésebb a helyzet még jelenleg a pulyka- és csirkenevelés terén. Az 1991 októberében a pulyka- és csirketermeltetés és felvásárlás lebonyolítására alakult Y-Pulyka Kft. vezetőjének, *Horváth Lajos*nak az eltelt idő alatt volt ideje megismerni a kisállattartók problémáit. Mégis úgy gondolja, hogy amennyiben nem csökken tovább a jövedelmezőség, még van remény arra, hogy jövőre is lesz mit az asztalra tenni. Tapasztalatai szerint ebben az ágazatban a gondok mellett nem csökkent a termelői kedv, érdekes az a tendencia, hogy a 80 fős termelői gárdának 1991-ben az elenyésző kisebbsége végezte az állattartást másodállásban, ma pedig általában főállásos jövedelemnek tekintik. – Véleményem szerint az alacsony bérszínvonal és a munkanélküliség az a kényszerítő tényező, ami pl. a diplomás, két nyelvet beszélő értelmiségit az állattartás felé orientálja. S mivel a kisállatok szakszerű kezelése és nevelése viszonylag rövid idő alatt elsajátítható, ez a magyarázata annak, hogy az ágazatban dolgozók létszáma nem csökkent. A 15% körüli tápáremelkedéssel szemben 6-7%-os felvásárlási árnövekedés volt az utóbbi időben, s akkor még nem beszéltünk az energiaárakban augusztustól tükröződő ÁFÁ-ról és az inflációról.

– Vitás az én szememben az a tény is, hogy a gazdáknak egyre nagyobb a felelőssége és egyre kisebb a nyeresége. És ez a nyereség nem is mindig tőlük függ. Egy gyengébb napos állatállomány és a táp minősége elviheti a nyereség jelentős részét. Mégis, mindennek ellenére optimizmusom abból adódik, hogy akár külföldön, akár belföldön van piaca a pulyka- és csirkehúsnak, talán az elkövetkezendő hónapokban lesz valaki az illetékes helyeken, aki még időben észreveszi, a kisállattartókat sújtó gondokat – fejezte be a beszélgetést az ügyvezető.

Megyeri Tiborné

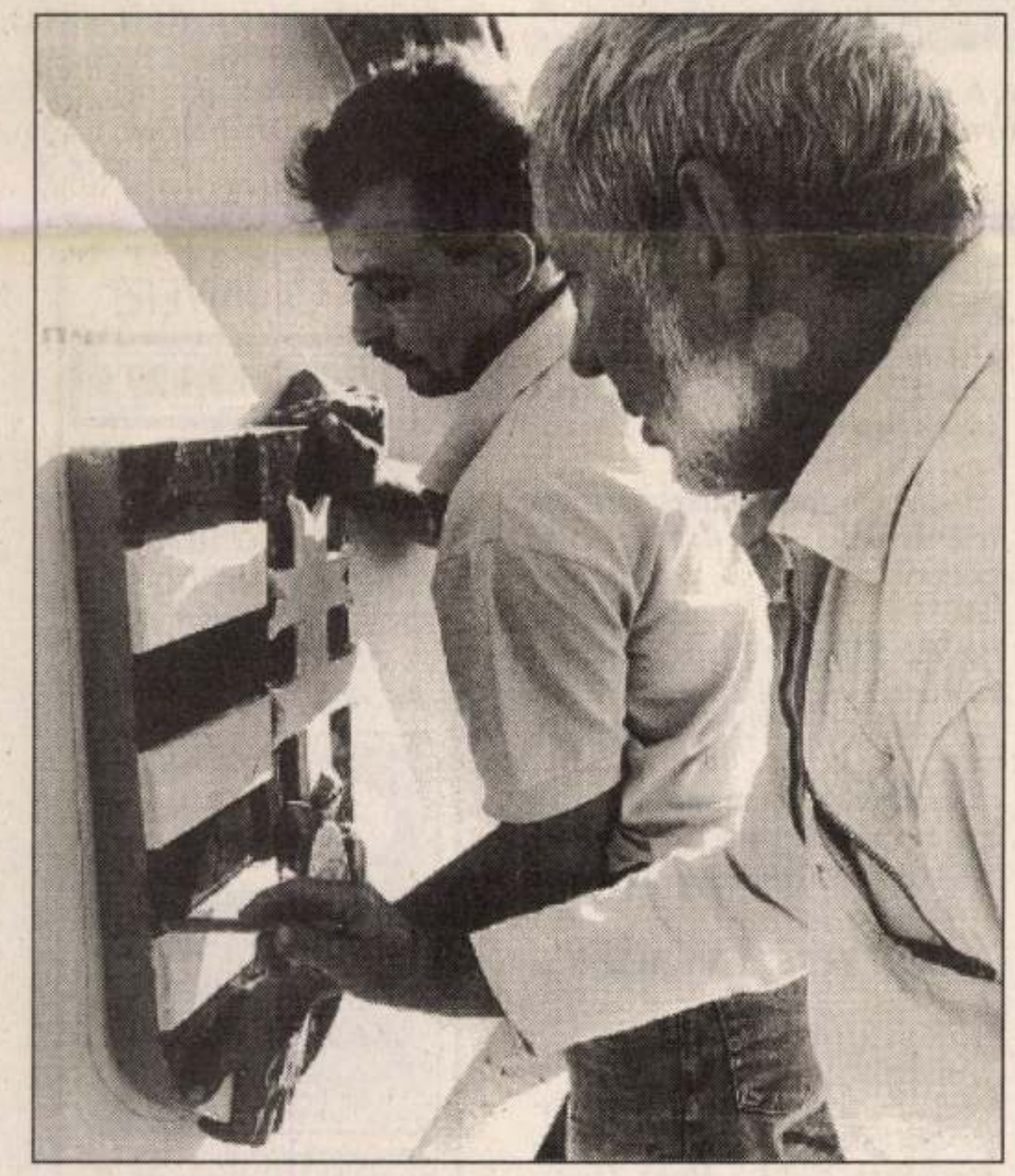

Visszakerül a címer a pécsi Gyermekkórház főépületének homlokzatára. A mázas pirogránit alkotást Fürtös György szobrászművész készítette eredeti tervek alapján, a pécsi Zsolnay gyárban.
Fotó: Szundi György

Négy év után – végkielégítés

A képviselők speciális jogviszonya

Noha az 1994-es választásokig még kilenc hónap van hátra, már szóba került a visszavonuló, illetve az újra meg nem választott honatyák végkielégítésének ügye. A parlamentből kibukó képviselők hat havi végkielégítésének összege – óvatos becslések szerint is – mintegy 150-200 millió forintos tételként kerül majd be a jövő évi költségvetésbe. Ez személyenként 300-350 ezer forintot jelent.

Mint azt egy munkajogásztól megtudtuk, a végkielégítés az állását elvesztő munkavállaló „bánatpénze". A munka világával foglalkozó törvények – a Munka Törvénykönyve, a közalkalmazottak és a köztisztviselők jogállásáról szóló törvények – kizárólag a munkaviszony-jellegű, hosszabb ideig tartó munkakapcsolat megszűnése esetében írják elő a végkielégítés fizetését, de csakis akkor, ha a munkavállaló mond fel. Ez az általános szabály.

Nincs azonban törvényes akadálya annak, hogy a szerződő felek – a munkavállaló és a munkáltató – a munkaszerződésben megállapodjanak arról, hogy a munkavállalót akkor is megillesse a végkielégítés, amikor azt számára a törvény nem írja elő, vagy a törvényben előírtnál többet kapjon. De olyan megállapodás is létrejöhet, amely szerint a munkáltató a határozott idejü munkaviszony lejártakor – valamilyen indok alapján – végkielégítést fizet. Ilyen több menedzseri munkaszerződésben is felbukkan: ha lejár az illető alkalmazásának ideje, a munkáltató általában több havi végkielégítéssel „bocsátja" útjára.

Az utóbbi időben elterjedt az a gyakorlat, miszerint ha a választott tisztségviselők párt, szakszervezeti, önkormányzati munkaviszony keretében látják el tisztségüket, a határozott időre kötött munkaszerződés végkielégítésre vonatkozó kitételt is tartalmaz. Eszerint komolyabb összegű juttatásra számíthat az, akinek pártállástól függő köztisztsége lejár, mondván hogy a korábbi munkakörébe, egyáltalán a polgári életbe való visszakerülés a több éves kihagyás után időt vesz igénybe.

Ugyanez a gyakorlat az országgyűlési képviselők esetében is, akiknek mandátuma szintén meghatározott időre szól. Az 1990. évi, az országyűlési képviselők javadalmazásáról és jutalmazásáról szóló törvény 9. paragrafusa rendelkezik a képviselő megbízatásáról. Eszerint: „. . . ha a képviselő megbízása az Országgyűlés működésének befejezésével szűnik meg, a volt képviselő – újraválasztásának esetét kivéve – további hat hónapon keresztül az alap- és pótdíjának a megbízása megszűnését megelőző 6 havi átlagának megfelelő összegű ellátásra jogosult. A végkielégítés kérelemre egy összegben fizetendő."

Hogy végülis mekkora összeget kap egy-egy képviselő végkielégítésként? Függ attól, hogy az illető hány bizottságban tevékenykedik, milyen tisztséget tölt be. A képviselői fizetés a miniszteri illetmény 50 százaléka. (A miniszteri illetmény a köztisztviselői minimálbér – 18 000 forint – 6,5-szerese, azaz 117 ezer forint.) Az 58 500 forintos képviselői fizetéshez járulnak a különböző pótlékok és a költségtérítés. Az állandó- és külön-bizottságok elnökei a képviselői alapilletmény 100 százalékát kapják pótlékként, a frakcióvezetők 120, az országgyűlés alelnöke 180, a jegyző 70, a bizottsági alelnökök 80, a bizottsági titkárok 60, a bizottsági tagok 40 százalékát vehetik fel havonta.

A személyi jövedelemadó-mentes költségátalány a budapesti képviselők esetében az alapdíj 35, a főváros 100 kilométeres körzetében lakóknál 40, 100–200 kilométeres körzetben élő esetében 50, 200 kilométernél nagyobb távolságban lakónál pedig 60 százalék. Ez az összeg azonban nem számít a végkielégítés kalkulációjába.

(ujvári)

Keresett a mohácsi tégla

Az elmúlt két évért aztán végképp nem irigylem *Till János* gyárigazgatót. Mélyrepülést kellett végrehajtaniuk, és nem is önhibájukból. Tégláik kereslete zuhant korábban sosem látott mélységekbe. Két éve 15, tavaly is csak 17 millió kisméretű téglaegységnek megfelelő termékükre (kisméretű téglák, B-30-as blokktéglák, HB-38-as hőszigetelt falazóelemek, válaszfaltéglák, födémbéléstestek, járólapok, kerítéselemek) akadt vevő. 1990-ben, amikor átálltak a korábbinál minden szempontból jobb, biztonságosabb gáztüzelésre, még 38,5 millió darabos termelést követeltek ki tőlük a vevők.

Akkor még majd százan dolgoztak a *Baranya–Tolna Megyei Tégla- és Cserépipari Vállalat mohácsi gyárában.* Ma hetvenen ha vannak.

– Vártunk a kedvező fordulatra és reménykedtünk. Tavaly november végétől végre meglódult a kereslet, elfogytak a készleteink, így a tervezettnél korábban, február elején indítanunk kellett a gyártást. Ez a lendület szerencsénkre ma is tart – mondja a gyárigazgató.

A téglagyár kapujánál sorukra várnak a böhöm Kamazok, a szóló vagy pótkocsis Ifák. A már majd félszázas tábort kitevő viszonteladói hálózat valamelyik egységénél, netán a gyári pénztárnál befizetők várják az anyagot, hogy kezdhessék, hogy folytathassák az építkezést. A már bejutottak a gyárépület mentén feszülő izmokkal rakodják át védőkesztyűs kézzel, vagy emelőfogóval a frissiben kiégetett különféle téglákat. A hatalmas udvarrészen tárolt rakatok is apadnak és híznak, aszerint, hogy teherautók avagy a belső anyagmozgatást végző lovaskocsik sorolnak be melléjük.

Majd egy hónapi termelésnek megfelelő már a tartalék. Ez a jó! Egyetlen vevőt sem kell visszautasítani.

– Ha így megy tovább, idén már huszonkétmillió darabot értékesítünk. Ez optimális mennyiség a tavaly lecsökkentett létszámhoz, a két műszakos termeléshez és a gyártási költségekhez képest – közli Till János.

A tervezett háromlépcsős nagyberuházásból kettőn (átállás földgázra, a csatornaszárító átépítése és bővítése) már túl vannak. A harmadik műszaki dokumentációi még ott porosodnak a szekrényben: a kemencekocsik lerakásának gépesítését kell még megoldani. Hogy ez mikor kerül sorra? A gyáriak szerint is jobb lenne mielőbb.

A rakodás gépesítésével válna teljesen automatizálttá a téglagyártás Mohácson. És a jelenlegi 90%-nál is több lenne az első osztályú termékük. Figyelem a rakodókat: minden egyes levétel, kocsiról kocsira rakás újabb sérülési, repedési, törési lehetőség. A téglát szívesebben veszi-viszi a vevő, ha a sarkai és élei is épek, ha az ránézésre is szemet gyönyörködtető.

Tavaly júniusban előfordult, hogy már csak egy műszakban termeltek. Annyira volt csak piac, s a kilátások sem voltak biztatóbbak. Emiatt túlzottan nagynak tűnt a létszám. Vagy harminc embertől meg kellett válniuk, s belső átcsoportosításokat is végrehajtottak.

Czimer Zoltán tavaly még a nyers- és szárazgyártást felügyelő művezető volt, most a nyerspult kezelője.

– Hogy érintette a visszaminősítés?

– Egy kissé pofonvágott a dolog . . . De vállaltam. Mi mást tehettem volna? Tizedik éve dolgozok a gyárban, ehhez értek. Kinek jó a munkanélküliség? Aztán kiderült, hogy még anyagilag is jobban járok. Most, a csúcsban összejön havi nettóban a 18-26 ezer forintos teljesítménybérem. Ha jól beállítom a gépet, csak felügyelnem kell, hogy minden rendben van-e.

A présgép egyenletesen, egymás mellett két sorban nyomja ki a 10-es válaszfaltégla massza-csíkját, amiből az első vágóél tömböt hasít le, azt a következő vágja méretre. (A fölöslegessé vált végdarabok aláhullva jutnak vissza ismét a nyersgyártásba).

Az immár négy nyerstéglát futószalagok és görgők továbbítják a szárítókocsi megfelelő polcára. A teli kocsi onnan már automatikusan gördül tovább a szárítóba, majd a szikkadt rakományt a futószalagról kézzel rakják át a kemencekocsikra.

A válaszfal és a kisméretű tégla átrakását még nem tudták gépesíteni. Ketten rakodnak begyakorlott mozdulatokkal. Óránként tíz tonnányi anyagot mozgatnak le, föl, le, föl. Óvatosan, nehogy sérüljön a tégla, ügyelve arra is, hogy azok a kemencekocsira szabályos rakatokban kerüljenek.

Ez a művelet is gépesítésre vár. Ha gépesíthető egyáltalán.

A mohácsi téglagyártók méltán büszkék gyárukra és termékeikre. Tavaly egyedi megrendelésre különféle formájú és méretű idomtéglákat, járólapokat is gyártottak, erre idén is készek, ha akad megrendelő.

Sorra keresik fel őket a munkát keresők. Mi mást mondhatnának nekik, mint azt, hogy nincs szabad helyük.

Amíg így, egymást érve érkeznek a gyárkapuhoz a téglára éhes teherautók, addig hetvenüknek van munkájuk és viszonylag elfogadhatóan jól fizető gazdálkodó egység dolgozói lehetnek.

És, ha elmaradoznak a Kamazok, Ifák? Ezt már átélték. Remélik, az a két év csak rossz álom volt!

Murányi László

MA

Szeretettel köszöntjük névnapjuk alkalmából ***ENIKŐ, MELITTA*** *nevű kedves olvasóinkat.*

A Nap kél 6.18
nyugszik 19 órakor

Hírek, tudósítások, események közölhetők 10-től 12 óráig a 410-053-as telefonszámon.

Hírszerkesztő:
CSUTI JÁNOS

Ma 9-11 óráig panaszügyekben fogad, a 410-046-os számon hívható:
NAGY ISTVÁN

Szerkesztőségi hírügyeletes 16-tól 19 óráig a 415-000-es számon:
REZES ZSUZSA

Időjárás

Várható időjárás szerda estig: Többször erősen megnövekszik a felhőzet, és ilyenkor záporra, zivatarra lehet számítani, lokálisan jelentős mennyiségű csapadék is lehullhat. Az időnként megnövekvő gomolyfelhőzet mellett többórás napsütés várható, majd a szél nyugatira, északnyugatira fordul.

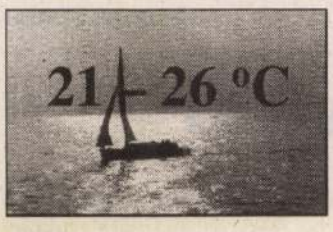

Vízállások: Mohács 360 cm, apadó, 17,4 fok, Őrtilos –93 cm, apadó, 16,0 fok, Barcs –49 cm, apadó, 15,6 fok, Drávaszabolcs 47 cm, áradó, 16,3 fok.

Új Dunántúli Napló KÖZÉLETI NAPILAP

Hirdetéseit feladhatja:
Pécsett:

Rákóczi u. 34.	tel.: 415-000/158
Ferencsek u. 1.	tel.: 414-212
Hunyadi u. 11.	tel.: 415-000/167
Konzum Irodaház	Námisz
Vikomp üzlet	Rókus u 3/a
FEMA	Passage 29.
Atlantisz	Éva u. 15

Vidéken:

Mohács: Álom Bt., Széchenyi t. 9.
Mayer Nyomda, Árok u 17.
Temetői Iroda, Dózsa Gy. u. 40
Komló: Korrekt Iroda, Pécsi út 1.
Komló és Vidéke Szerkesztőség
Temetői Iroda
Szigetvár: Művelődési Központ, József A. u. 7
Pécsvárad: Művelődési Központ, Kossuth u. 33.

Takarékszövetkezeti kirendeltségek

Telefonon lakosság részére: 72/323-091
Faxon: 72/322-301

Kegyelem

Az Enikő nevünket Vörösmarty Mihály alkotta Hunor és Magor anyjának Eneh vagy Enoh nevéből, aminek a jelentése szarvasünő. De származhat az ókori Elő-Ázsia népeinek nyelvéből, emelyben a hanna szó értelme: kegyelem. A Melitta görög alapszava édességet, mézet jelent.

— **Emléktábla.** Nagypallban emléktáblát helyeznek el szeptember 19-én a falu szülöttének, Sebes Schóbert József S. J. szülőházán. (Sebes Schóbert József a washingtoni Georgetown Egyetem művelődéstörténész-professzora, az ENSZ Kína-szakértője, Bill Clinton, az Egyesült Államok mai elnökének tanára volt.) 15 órakor a Jezsuita Rend magyarországi tartományának képviseletében P. Fricsi Ádám mutatja az emlékmisét. Avatóbeszédet dr. Rajczi Péter ny. gimnáziumi tanár mond. Várják a volt iskolatársakat, a piuszista öregdiákokat is.

— **Falufórum.** Dr. Kapronczay József országgyűlési képviselő szeptember 16-án 19 órakor falufórumot tart a kultúrházban. Vendég dr. Milosevits Gyula, a Megyei Földművelésügyi Hivatal vezetője.

— **A döntő eredményei.** Hét kolozsvári csapat részvételével befejeződött a Kolozsvár–Pécs vetélkedő döntője. 1.: Kuckó II. csapata, 2.: Báthory István Lyceum csapata, 3.: Kuckó I. csapata, 4.: Kolozsvári 16. sz. Ált. Iskola csapata, 5-6.: a 16. és 22. sz. Ált. Iskola együttes csapata, a Kuckó III-as csapata, 7.: Brassai Sámuel Lyceum csapata.

— **Titkári ügyelet.** Bretter Zoltán országgyűlési képviselő titkára, Tancsik Beáta minden kedden és csütörtökön 13-15 óráig várja a panaszosokat a titkári ügyeleten, a Pécsi Városházán.

— **Partner-látogatást tett** tanulmányozási céllal a Bólyi Kolping Család Egyesület a dél-bajorországi Marktoberdorf testvér-egyesületénél. A baranyai küldöttség 50 fős volt.

— **Találkozó.** Bakóca és Patapoklosi önkormányzati képviselői és sportolói a napokban találkoztak. Döntöttek, hogy a két település fejlesztési ügyekben is együttműködik. A tárgyalást focimeccs zárta. A bakócai kollektíva 7-1-re győzött.

— **Hat százalék ide-oda.** Nem kapják meg októberben az egyházi iskolákban dolgozók 6%-os béremelésüket. A közalkalmazottak mellett nekik is járna ez az emelés májustól visszamenőleg. Ügyükben később született döntés, így a pénzt is később kapják kézhez.

— **Pécsi tanárok Dániában.** A Dán Kulturális Minisztérium támogatásával 21 angoltanár utazott Pécsről az északi országba, ahol kéthetes szakmai továbbképzésen vesznek részt.

Be nem teljesült kamaszkori álmok

. Mintha az idő nem is viselte volna meg ezt a házaspárt, pedig *Merk János* és felesége, *Eckert Erzsébet* jó a 70. életév körül járnak. Újhegyi szőlőjükben találkoztam velük, már épp befejezték a szüretet, a társaság cseverészett. Az ital feloldotta a feszültségeket, és gyakorta úgy tűnt, hogy mindenki mondja csak a magáét. Néhány beszédtéma sűrűn visszatért, így a szerelem, a halál, a történelmi változások és az otthontalanság. A szerelem kapcsán emlegették, mily nehéz azt megvalósítani. Tán az emberrel sírba száll az örök szeretet-szerelem-vágy, amit időnként megronthat a túlzott féltékenység. A mondatok elhangzása után láttam, hogy elkomorultak az arcok, egy-két női szem könnybe lábadt.

Erzsike néni néhányszor felsóhajtott, főként azt emlegetve, hogy miként vitték el szülőfalujából, Almamellékről málenkij robotra a Szovjetunióba. – Mentünk, mint a birkák. Azt se tudtuk, hová jutunk. – említette többször. Ilyenkor arca szomorú, szeme tört lett, nehezebben fogalmazott, feszülten. Sejtettem, újra átél sose felejthető perceket.

Elkerült Almamellékről, szülőfalujából. Férjével, aki fazekasbodai, cselédtársakként jöttek össze egy uradalomban, miután mindegyikőjük családja a háború, a ki- és betelepítések idején elszegényedett. – Gyökértelenné váltam, miután szülőházunkból kiforgattak – folytatja –, s azóta sem lelem helyem. Pedig mindenem meglett, de a lelkem fáj. Újból mennünk kellett, helyünkbe felvidéki kitelepített családok jöttek.

A szülőházat nemrég megkereste, megnyugodott, hogy a felvidéki tulajdonos szépen gondját viseli. A régi földjeik is jó kezekbe kerültek. Ismételten elégedett lett. De a fájás ott maradt benne, hogy az öröknek hitt sajátjából minden indok nélkül kisemmizték.

Erzsike néni mindig tüsténkedett, a vacsorát ünnepi ruhában tálalta. Látszott, a szép szó élteti, a bók melengeti a szívét. Mesélni akart sokat, de alig jutott szóhoz. A kártérítéssel ősi jussot szerzett vissza régi falujában, mégis keserűség üli a lelkét, mivel kiszakadt fajtája hagyományaiból. A be- és kivagonírozások, a háború utáni elszegényedés emlékei most is kísértik.

A lélek és a szív viharaira tán gyógyír lesz idővel az egyfajta hit és a vele járó lemondás, felejtés. Az asszonyka tépelődései a kamaszkor be nem teljesült álmaira is emlékeztettek.

Csuti János

A napokban „tető" alá kerül a pécsi Hullámfürdő nagymedencéje. A sátor ponyváját már kiterítették, melyet rögzítés és szigetelés után nagy teljesítményű légfúvókkal állítanak fel. A fedett medence tervezett üzembehelyezése október 10. Fotó: Puskás Gábor

Sose kelne fel

Miklós öregedik, mégis álmodozik. Egyik szomszédom ő Pécsett, a Keszűi út menti kiskertes részben. Sokszor csak néz, homlokán végighúzza tenyerét, mint ki fáradt. Aztán neki-keseredik, szidja az időjárást, utálja magányát, fogát csikorgatva haláltól félti életét. Végül mélabúja átvált közösségi hitbe, és továbbra is hiszi, hogy létezik jószomszédság, a szerelem nem múlik el az öregkor érkezésével. Állítja, hogy az ember afféle földi istenség, barbár lélek-csoda, de csoda. Kezet nyújt öregnek, fiatalnak, szíve kitárt kapu. Ha nagyon rossz a kedve, elviselhetetlenül csalódik, mélyen a pohár fenekére néz. Ekkor gyakorta útközben, árokparton teríti le az álom. Láttam ilyenkor, felhúzott térddel aludt, kapkodta a levegőt. Arca olyan volt, mint egy gyermeké. Kutyák szűköltek lábánál. Úgy tűnt, a legszívesebben sose kelne fel.

Cs. J.

— **Vásárlási akció** lesz mától a pécsi József Attila Művelődési Házban, ahol kapható jutányosan burgonya, hagyma, alma is.

Új Dunántúli Napló KÖZÉLETI NAPILAP

KEDVES ELŐFIZETŐINK!

Lapunk előfizetéses terjesztésével (kézbesítés, díjbeszedés) kapcsolatos panaszaikat, észrevételeiket a 415-000/190. sz. telefonon vagy írásban kiadónk címére: Pécs, Rákóczi út 34. küldhetik.
Új előfizetéseket hirdetési irodáink is elfogadnak:

Rákóczi út 34.
Ferencsek u. 1.
Hunyadi út 11.

Rendezvények

Ma 19 órakor Lenau: Faust c. művét adják elő a pécsi Művészetek Házában.

A pécsi Blues Cukrászdában ma 20 órakor fellép a PMD Blues Band.

A pécsi Bóbita Bábszínházban ma 10 órakor megtekinthető a Bohócjátékok c. darab.

A Komlói VTV ma 18 órától műsort sugároz a Komlói Napokról és Kiss József tanárról.

A Hadirokkantak, Hadiözvegyek és Hadiárvák Országos Nemzeti Szövetsége Baranyai Szervezete tagtoborzót tart holnap 14 órakor a Pécsváradi Művelődési Házban.

A Mánfai Cigány Kulturális Egyesület folklór-csoportja szerepel holnap 15 órakor a Görcsönyi Szociális Otthonban.

T. Ferk Anna gobelin-művész és Osváth Marianna festő tárlata nyílik holnap 16 órakor a pécsi Corso Kávéházban.

— **A szeptemberi Telelottó** nyerőszámai: **10, 17, 18, 21, 61.**

— **Angol nyelvtanfolyamot** szervez a Komlói Sportcsarnok kezdőknek és középhaladóknak.

04 - 05 - 07

Egy férfi halálát okozta a mustgáz Kölkeden, a Mátyás utca egyik pincéjében.

— **A 36. heti Ausztria-lottó** nyerőszámai: **4, 5, 6, 15, 38, 44,** pótszám: **37,** a Jokerszám: **147115.** Az 1 db 6-osra 25.985.931 schillinget fizetnek, 5 plusz 1-es 7 db, nyereményük egyenként 711.700 schilling.

— **Fúvós zenetanulásra** lehet beíratkozni ma 14 órától a Szászvári Művelődési Házban.

Körzeti Tv-adás

Ma 18. 23. Hétközben, TV 2. Tartalomból: Veseátültetés Pécsett. A zalacsányi polgármester pereskedik a megye ellen. Bíróságra kerül-e Bocz Gyula eltűnt szobrának ügye? Bárdi László kínai élményei. Pécsi diákok Guiness rekordkísérlete. 17 éves lány a Cross-motoron. Szarvasbőgés, Gemenc.

HŐ DE MEGÉRI
„KORAD" típusú lapradiátort vásárolni!

Ugyanis:
- az eddig piacon lévő társainál jóval olcsóbb, bár növelt hőteljesítményű
- kis helyigényű
- energiatakarékos
- korrózió- védett
- a német DIN szabvány szerinti minőségű

Aki a SZFINX KFT-nél (Pécs, Köztársaság tér 2. Tel.: 333-566) 1993. IX. 30-ig „KORAD" lapradiátort vásárol, minden fűtőtest mellé egy radiátorszelepet kap ajándékba.

SZFINX

Szeptember 19-ig előleg befizetése mellett előrendelést is felveszünk, ezt követően pedig közvetlen raktárról árusítunk.

MA ÖN NYERT
9100031279
betegbiztosító számú olvasónk!
Gratulálunk!
Máris jöhet a kiadónkba a nyereményért, amit az alábbi kedves hirdetőnk ajánlott fel:

PÉCSI-KER
Pécs, Tüskésréti út 11.
Szőnyegpadlók
Műanyagpadlók
Tapéták

A húzástól számított 90 napig veheti át nyereményét!
AS-M Baranya Megyei Iroda

OSZTRÁK GRILL-PARTI
A 6-os CSÁRDÁBAN
(vasasi lejtő, 6-os út)
17-én PÉNTEK 16 órától
- különleges osztrák grillspecialitások
- hangulathoz illő zene
- első magyar szögbeverő verseny

ASZTALFOGLALÁS: 333-325

Méteráru!
„...itt van az ősz, itt van újra...."
és megjöttek az őszi-téli
kabátszövetek
egyszínűek - kockásak
halszálkásak
csak: 799 Ft/m
valamint ajánlok változatos csodákat az
iparművészeti lakástextil
méteráruimból.
„Hella" Pécs, Király u. 58. T.: 72/313-402

Egészségügyi szolgálat

Mindennapos felvételi ügyeletek gyermek belbetegek részére: Pécs város: POTE Gyermekklinika Szigetvár város és járás, a pécsi és a volt sellyei járás: Megyei Gyermekkórház. Gyermeksebészeti, kórházi felvételt igénylő gyermekfülészeti betegek részére páratlan napokon: POTE Gyermekklinika; páros napokon: a Megyei Gyermekkórház látja el; Pécs és Baranya m. egész területéről érkező betegeknek.

Pécs város lakossága részére felnőtt belgyógyászat: Megyei Kórház III. sz. Belgyógyászata. Sebészet, baleseti sebészet: Megyei Kórház. Égési sérülések: Honvéd Kórház. Koponya- és agysérülések: Idegsebészet. Pécs város és a csatolt községek neurológiai betegeinek felvételét a Neurológiai Klinika; pszichiátriai betegek felvételét a Pszichiátriai Klinika látja. Mindennapos akut urológiai ellátás és felvételes ügyelet: POTE Urológiai Klinika. Szemészeti betegek ügyeleti ellátása 17 órától: POTE Szemészeti Klinika. Orr-fül-gégészet: POTE Orr-Fül-Gégeklinika (Munkácsy M. u.)

ÉJSZAKAI KÖRZETI ORVOSI ÜGYELET

Pécs város felnőtt lakossága részére egy helyen a Lánc utcai rendelőintézet földszinti ügyeleti helyiségeiben minden este 7 órától másnap reggel 7 óráig. Telefon: 414-347.

Fogászati ügyelet minden este 7 órától másnap reggel 7 óráig a Lánc utcai rendelőintézet földszinti ügyeleti helyiségeiben, gyermekek részrée is. Telefon: 414-347.

Gyermeklakosság részére egy helyen, a Gyermekklinikán, Pécs, József A. u. (bejárat a Bajnok utca felől) délután 5 órától másnap reggel 7 óráig. Telefon: 310-938.

ÉJSZAKAI ÜGYELETES GYÓGYSZERTÁRAK

Pécs, Lánc u. 20. 10/8. sz. gyógyszertár; Pécs, Bajcsy-Zsilinszky u. 23. 10/14. sz. gyógyszertár.

SOS-ÉLET telefonszolgálat díjmentesen hívható a 412-390-es számon, este 7 órától másnap reggel 7 óráig.

Pécs város éjszakai ügyeletes állatorvosa dr. Kovács István Pécs, Rákóczi út 13/b. T.: 333-074.

A MMSz pécsi csoportja ingyenes orvosi rendelései bárki részére beutaló nélkül igénybe vehető Pécs, Janus Pannonius u. 6. szám. alatt: 14-17-ig belgyógyászat, 17-18-ig cardiológia, 18-19-ig fájd. amb.

MMSZ jogi tanácsadószolgálat naponta 17-19 óráig.

Nemzetközi Gyermekmentő Szolgálat Pécsi Iroda Pécs, Konzum Irodaház. Tel.: 72-312-277/17 m. Félfogadás naponta 11-13 óráig.

1021

VENDÉGKÖNYV

A II. pécsi ipari vásár és kiállításon — 1970. július 3—13 — a FIM pécsi Porcelángyár kiállítási vendégkönyvét átlapoztuk.

„A közönség hangja" — ezt a címet is adhatnánk a vendégkönyvnek. Mindenképpen véleményt közöl, valamilyen kiváltott érzést tükröz a sok bejegyzés. Köszönet a nézőknek azért, hogy vették a fáradságot érzéseik írásbeli közlésére.

Előljáróban talán annyit, hogy az idei kiállítást tanteremnyi területen — általános iskolában — kellett megrendezni. A tervezést szakavatott ember — Fürtös György, a gyár iparművésze végezte. Elgondolása, hogy kis helyen kevés darabbal, ízlésesen mutassa be a gyár termékeit: megvalósult. Ez tükröződik a vendégkönyv bejegyzéseiből, egy kivételével:

„Nagyon tetszettek a rajzolt eosin és fajansz dísztárgyak, de minden sokkal mutatósabb lett volna, ha egy kicsivel több gondot fordítanak a dekorációra és a kivilágításra."

Erre azonnal az a kioktató bejegyzés következik: — *„Még tanuljon kérem."* Nos, nézzük a rendezéssel kapcsolatos többi bejegyzést, véleményt.

„Gratulálok a rendezőnek!" „A kiállítás egyik legízlésesebben berendezett pavilonja. A porcelángyár termékeit a kis területhez mérten széles körűen mutatta be". „A kiállítás várakozáson felüli, úgy elrendezésben, mint a kiállítás anyagát tekintve." „A termékek gyönyörűek, a legszebben kivitelezett kiállítótermek egyike." „Gratulálok a kiállítás tervezéséhez!"

Fejezzük be ezt a témát a legegyszerűbb, de kifejező véleménnyel:

„A kiállítás a tetszésemet igen megnyerte!"

Ez volt a cél, örülünk és köszönjük!

Egy vendégkönyvbe természetesen főleg szépeket írnak: úgy általában. A csúnya véleményt csak gondolni szokták, de egy János nevű látogató ellenvéleményt jelentett be: *Nemtetszetkiállítás."* — írta egyszerűen és egybe. Állítsuk ezzel szembe az említett általános szép bejegyzéseket:

„Sok szépet láttam már, de ilyet még nem. Örül a szív, ha szépet láthat!" „Csodálatosan, nagyon szép!" „Bámulatos szépségekben gyönyörködtünk!"

— és így tovább!

Itt jegyezzük meg, hogy a látogató közönség részére a Pécsi Porcelángyár termékei Zsolnay-termékek maradtak továbbra is. A nagy elődre való hivatkozást a legtalálóbban az a rövid bejegyzés érzékelteti, mely így szól: *„Méltó folytatás".* Itt idézzük a leghosszabb és legkomolyabb bejegyzést, melyet a minisztérium küldöttje tett:

„Örömmel gratulálok a művészi értékű darabok alkotóinak: nemes törekvésük a hagyományok haladó feleleventése és az új kifejezési formák keresése terén egyaránt sikeres és további növekvő sikert érdemel."

Ezzel teljes mértékben egyetértünk, de van külön vélemény is:

„Sok itt a régi! Nem tudnak újat csinálni?"

No de itt a következő vélemény:

„A kiállított termékek nagyon szépek és korszerűek."

A legkomolyabb bejegyzés után térjünk át kereskedelmi partnerünk véleményére. Az Amfora ÜVÉRT megbízottjának szakértő véleményével kezdjük:

„A kiállított dísztárgyak minden művészi igényt kielégítenek. Szeretnénk több árut a kereskedelemben is látni — beleértve az újszerű pirogránit díszítő elemeket, padlóvázákat is."

Olvassuk csak, a látogatók véleménye is megegyezik:

„Szeretnénk minél többet látni a Porcelángyár termékeiből az üzletekben." „A kiállított tárgyak változatosan szépek, de a kereskedelmi forgalomban még nincsenek." „A vitrinben elhelyezett eosin dísztárgyak nagyon szépek, jó volna, ha az üzletekben is lehetne kapni." „Nagyon szépek a kiállított tárgyak. Nagyon szeretnék — gondolom — a felnőttek, ha az üzletekben is előbb-utóbb kaphatók lennének. Én is szeretném, de még fiatal vagyok ahhoz, hogy ilyen tárgyakat vásároljak."

Hát — reméljük — mire megnő és sok pénze lesz...! Az a baj, hogy a gyár szerint a kiállított tárgyak kereskedelmi forgalomban vannak, sőt a pirogránit gyártmányokra szívesen vennék a többi rendelést.

Itt szóljunk arról, hogy melyik kiállított cikk nyerte meg legjobban a nézőközönség tetszését.

„A padlóvázák gyönyörűek." „A legjobban a kerti asztal és szék tetszett." „A étkészlet a gyönyörű, szerény, de jellegzetes díszítésével csodálatos'. „Az áttört eosin dísztálhoz gratulálok." „A kis Zsolnay-kút igen hiányzik." „A kakas tetszett a legjobban."

Külön öröm, hogy nemcsak a kiállított termékek arattak sikert, hanem az üzemet képviselő csinos és kedves gyári dolgozók is.

„Nagyon kedves, szimpatikus kalauzolásban részesültünk. Elismerésünket köszönetünkkel fejezzük ki. Egy honvéd alakulat."

Azt mondhatnánk, hogy kilóg a lóláb, de nem; mert olvassuk csak a következő bejegyzést:

„Elismerésünket fejezzük ki a gyönyörű kiállított kerámiákért és gratulálunk a kiállítók kollektívájának és mindenekelőtt köszönjük a nagyon kedves és udvarias kalauzolást. Piroska és Zsuzsa."

A kiállításon természetesen kevés műszaki áru szerepelt, a bejegyzés is kevés. Mindösszesze ennyi:

„A szigetelők különbek is lehettek volna."

Volt egy „ugrató" bejegyzés is:

„Jobb, mint a herendi gyár termékei."

Befejezésül az utolsó oldalon levő bejegyzést idézzük, ami igen ide illő:

„Jó volt, szép volt, de nagyon meleg volt!"

Kurucz Kálmán

Fürtös György

V. ÉVFOLYAM, 15. SZÁM

MESTERMUNKA
Budapest
SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HÍRMONDÓ BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 337-748, 340-776

A HŐSÖK SÍRJÁRÓL...

Szverdlovszkból nemrég kérés érkezett Budapestre: a magyarországi felszabadító harcokban hősi halált halt, s Budapesten nyugvó szovjet katonák sírjáról egy-egy marék földet juttassanak el a szovjet város múzeumába.

Július 16-án délelőtt 10 órai kezdettel a Magyar Partizán Szövetség és Budapesti Helyőrség Parancsnoksága, a Kerepesi temető szovjet parkí Területi Múzeumnak fog átadni. Az urnába a földet katonai díszpompával helyezték el.

A díszurnát a **Herendi Porcelángyár** dolgozói készítették el nagy kegyelettel. Az urna egyik oldalán a Szabadságszobor látható, a másik oldalán a következő orosz nyelvű felirat: „Ez az urna a Budapest felszabadításáért életüket áldozó szovjet katonák közös sírjáról származó földet tar-

Az Alfö
szeg

TUDOSÍTÓNK JELENTETTE: JÚLIUS 17 ÉS 26 KÖZÖTT SZEGED KÖZPONTJÁBAN A KLAUZÁL TÉREN A DÉLMAGYARORSZÁGI ÁRAMSZOLGÁLTATÓ VÁLLALAT KULTÚRTERMÉBEN AZ AMFORA ÜVÉRT VÁLLALAT ÉS A FIM ALFÖLDI PORCELÁNGYÁRA KIÁLLÍTÁST RENDEZETT A SZEGEDI IPARI VÁSÁR ÉS KIÁLLÍTÁSSAL EGYIDŐBEN.

Az *Alföldi Porcelángyár* másodszor vett részt a szegedi kiállításon. Az elmúlt évi kiállítása tulajdonképpen bemutatkozás volt. S mint akkor erről beszámoltunk, a bemutatkozás várakozáson felül jól sikerült. Egyértelműen nagy sikert aratott termékeivel mind a látogatók, illetve vásárlók, mind pedig az értékesítő vállalat, az ÜVÉRT szakemberei előtt.

Idézzük a szakember véleményét: *Az Alföldi Porcelángyár meghatározza az egész magyar porcelánellátást, mind mennyiségben, mind pedig minőségben. A kiállított termékek alapján el lehet mondani, hogy a gyár minden igényt figyelembe vett. Eleget tett a gyár a kereskedelem kívánságának. Olyan termékeket állítottak ki, amelyek a tömegigényeket magas színvonalon kielégítik.*

S az emlékeztető után, néz-

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HIRDETŐ
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 337-748, 340-720

1973 AUG 11.

Nógrád

Fürtös György keramikus-

— Zsolnay-kút Budán. Budapest egyik legszebb történelmi városrésze, az I. kerület, alkotmányunk ünnepére értékes ajándékkal gazdagodik. Budapest centenáriuma alkalmából a kerület testvérmegyéje, Baranya megye, Zsolnay-díszkutat ajándékoz a városrésznek. A csaknem 2 méter magas, modern, s egyben a hagyományos Zsolnay-stílus jegyeit viselő díszkutat Fürtös György keramikusművész tervezte. Helyét a Tóth Árpád sétány és a Móra Ferenc utca találkozásánál jelölték ki.

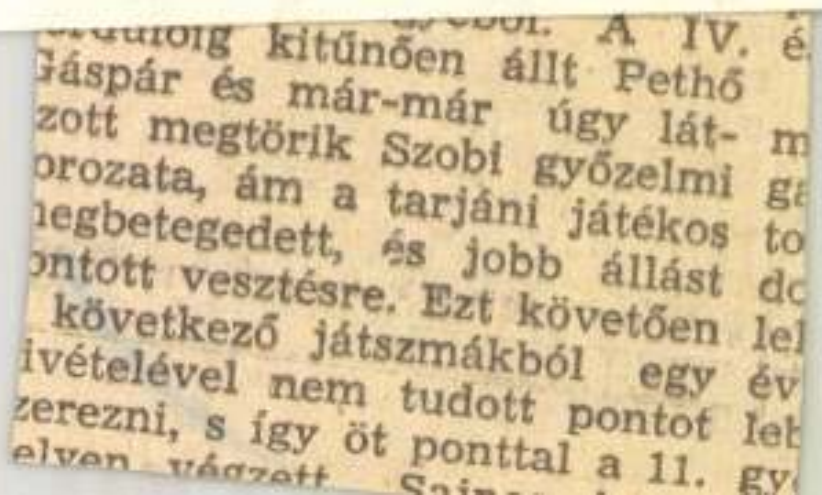

...ból. A IV. é
...dulóig kitűnően állt Pethő
Gáspár és már-már úgy lát- m
zott megtörik Szobi győzelmi ga
orozata, ám a tarjáni játékos to
negbetegedett, és jobb állást do
ontott vesztésre. Ezt követően lel
következő játszmákból egy év
ivételével nem tudott pontot leb
zerezni, s így öt ponttal a 11. gy
elyen végzett. Sajnos ...

Fürtös György

JEGYZET

Díszkutak haszna

Ősforrás / ez a dallam, / cseng vízcsepp- / mese dalban: / Áldó béke-varázs / Életadó ragyogás — olvashatja *Pakolitz István* verssorait immár harmadik éve bárki, ha a budai Tóth Árpád sétányon járva szomját oltani hajol a Zsolnay-mázas díszkút fölé. (A négy égtáj irányába vízsugarakat lövellő alkotás egyébként *Fürtös György* pécsi keramikus tervei szerint készült.)

Ma .85/9 Wagner

1021

Kiállítás

Fürtös György kerámiái

Az elmúlt héten a Megyei Művelődési és Ifjúsági Központban nyílt meg *Fürtös György*, Munkácsy-díjas kerámikus kiállítása. A művész 1962 óta a pécsi porcelángyár tervezője. Számos pályadíjas formaterve jelzi ottani munkásságát. A gyár technológája, a magas hőfokú égetés és híres anyaga, a pirogránit kiváló lehetőséget ad a kerámikusnak nagyméretű kerámiák és murális munkák készítésére. Fürtös él ezzel. Kerámiái a kézműves igényével készülnek. Kifogyhatatlan ötletekben, amelyekkel az élet fonákságait pellengérezi ki, jó érzékű humorral.

E kiállítás is ezt tükrözi. Olyan műveket állított ki, amelyek igényességgel, magas fokú technikai készséggel készültek. Felsőfokon kivitelezett ötletek — mondhatnám. Fürstös kifejezési formája általában figuratív, rajzol, mintáz, korongol. Jól érti a mesterség számtalan fogását. Korábban, ahogy mások, ő is korongolt formákból építette konstruktív játékos agyagszobrait, együttesen alkalmazva a pozitív és negatív formákat. A formáknak ez az ellentéte sok esetben érdekes ritmust ad.

A kiállítás egyik fő darabja egy agyaglapokból, agyaglécekből, agyagcsövekből felépített kakasfigura. Vázszerűen áttört formája érdekes hatást kelt. Kontúros rajzán belül áttetszhet rajta a kert zöldje, az ég kékje. Ez a kerámia plasztika, fegyelmezett rend, önmegtartóztatás a későbbiekhez képest, de már tudatja az alkotó tehetségét, szakmai készségét.

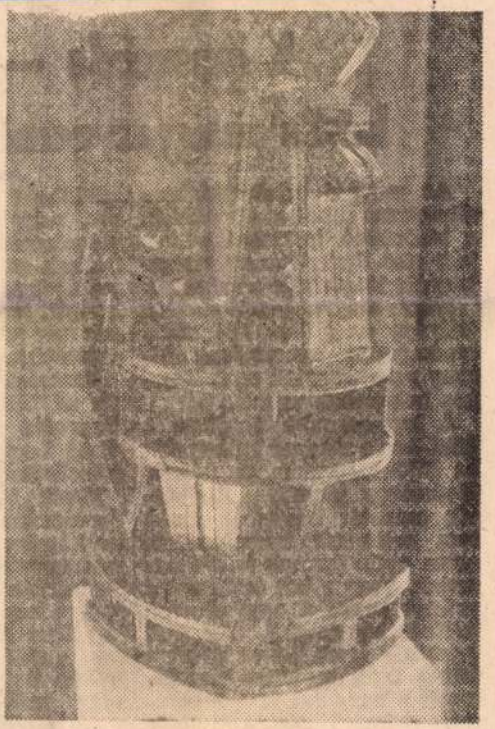

Az egyik leginkább jellemző alkotás, a kakasfigura.

Fürtös munkáit heves belső indulatok, érzelmek hozzák létre, amelyek az elkészült művekben nyernek életet. Érzékenyen reagál civilizált életünk egysíkuságára, ürességére. Cipőautó, Unicum, Képkeretbe kapaszkodó kéz, Kiégetett telefon apparátus sztereóban. Ezernyi célzás. Ahány ötlet, vagy gondolat, annyi igazság. Mosolygunk, de gondolkozunk. Érdemes végigsétálni a kiállító teremben — e művek láttán nem unakozunk. Egy művész érdekes gondolataival találkozunk.

Minden ember munkája olyan, amilyen az ember.

Nagy küzdelemben keretek-
ti mérkőzés.
Nagykanizsa. NB III-as ter-
ZTE—Kanizsa Sörgyár 10:6

1983 SEP 28
ZALAI HÍRLAP
1091 BUDAPEST IX., ÜLLŐI ÚT 51.
Telefon: 337-148, 340-726

sport sport sport

Labdarúgás

Kupaszerda — kevés magyar reménnyel

Az európai labdarúgó stadionok ma újból benépesülnek, a különböző kontinentális kupák első fordulójának visszavágóját játsszák le a csapatok.

Négy magyar együttes lép pályára és a két hét előtti eredmények ismeretében bizony valamennyien nagyon nehéz helyzetben vannak.

A legrangosabb kupában, a BEK-ben a magyar bajnok Rába ETO idegenben, az izlandi fővárosban játszik. A Rejkjavik csapatát kezdetben senki sem vette túl komolyan és olyan nyilatkozatok is elhangzottak, hogy a két találkozó a győriek számára nem okozhat különösebb gondot. Az első mérkőzés (csak 2-1-re nyert a Rába) után azonban megváltozott a hangulat és a magyarok számára ilyenkor még szokatlan hidegben, esetleg havas, csúszós pályán minden tudására és akaraterejére szüksége lesz a győri csapatnak, hogy a továbbjutást biztosítsa. Megnehezíti helyzetét, hogy a kulcsjátékosnak számító Hannich sérülése nem jött teljesen rendbe, így nem utazhatott el társaival.

A KEK-ben az Ű. Dózsa 0-2-es hátránnyal indul a görög AEK Athén ellen. Bár a két gólos különbség behozhatónak tűnik, nagy kár, hogy az első mérkőzésen nem tudtak a lilafehérek gólt szerezni, mert ha ma a görögök akár csak egyetlen gólt is lőnek, az újpestieknek már négyet kell szerezniök a továbbjutás eléréséhez.

Pontosan ugyanez vonatkozik az UEFA kapában a Bp. Honvédre is, mert a szintén görög Larissza 2-0-ra vezetve érkezik Budapestre.

Másik UEFA csapatunk, a Ferencváros ugyancsak két gólos hátránnyal indul, de helyzete annyival biztatóbb, hogy Hollandiában két gólt szerzett (4-2-re kapott ki), s ez esetleg jól jöhet a végelszámolásnál. Ami a zöld-fehérek reményeit csökkenti: a PSV Eindhoven nagy tudású, neves csapat, olyan játékosai vannak, mint például a világszerte ismert Haan, vagy Van de Kerkhof.

A Ferencváros mérkőzést a magyar televízió is közvetíti

Kosárlabda

A ZTE m a Türr Ist

A múlt hét végén bonyolították le Baján a hagyományos Türr István Kupa nemzetközi férfi kosárlabdatornát. A hazaiakon kívül a Bp. Honvéd, az Oroszlányi Bányász, továbbá két jugoszláv csapat, a NAP Novi Sad és a Vaskúti Bácska indult. Két hármas csoportban körmérkőzést játszottak, majd az azonos helyezettek helyosztókon döntötték el a végső sorrendet.

A ZTE csoportjában mindkét ellenfelét legyőzte, a Vaskúti Bácskát könnyedén, a Bajai SK-t, régi vetélytársát pedik hatalmas küzdelemben, kétszeri hosszabbítás után. A kék-fehérek e győzelmükkel egy évek óta tartó sorozatot szakítottak meg, ugyanis Baján még sohasem nyertek a helyiek ellen. A csoportmérkőzések eredménye: *ZTE—Vaskúti Bácska 101-44 (55-22). ZTE—Bajai SK 87-84 (36-42, 68-68, 76-76, 82-82).*

A másik csoportban a Bp.

Asztal

Kanizsa Üveggyár—Sabaria SE 11:5

Szombathely. NB III-as férfi mérkőzés.

A remekül játszó kanizsaiak meglepő, de teljesen megérdemelt győzelmet arattak.

Győztek: *Beck*, és *Gerencsér M.* (4—4), *Gerencsér Á.* (2),

MK SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HIRDETŐ
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 337-748, 340-726

ESTI HÍRLAP

1972 MÁJ 30

Fürtös György

□ AZ IDÉN HARMADSZORRA rendezik meg Faenzában a kortárs kerámikus művészek nemzetközi kiállítását. A legjobb műveket tizennégyféle díj és több aranyérem jutalmazza. Hazánkat Fürtös György, Laborcz Mónika, Simó Ágoston, Ortutay Tamás, Várdeák Ildikó, valamint Horváth László és Szekeres Károly kerámiái képviselik.

árt július 15-én ünnepli
egalakulásának 50. évfor-
ulóját. Ebből az alkalom-
ól a párt központi bi-
ottsága levelet intézett
inden párttaghoz.

Az élő Janus

címen harmadik hónapja olvashatjuk az élő nagy magyar költő életmű

vét bemutató összeállítást a Jelenkor című pécsi folyóiratban. A dicsőítő énekek és az elégiák után a márciusi számban az epigrammákból kapunk ízelítőt *Csorba Győző* fordításában.

Külön összeállítással köszönti a folyóirat a Pécsen élő 70 éves *Bárdosi Németh Jánost;* verseinek csokra, az idős mestert üdvözlő írás és *Tüskés Tibor* tanulmánya kapott helyet az összeállításban.

Bertha Bulcsu interjúsorozatában ezúttal *Simon Istvánnal* folytatott beszélgetést; ehhez kapcsolódik a költő új verse.

A szépprózai rovatban *Hallama Erzsébet* és *Mészöly Miklós* elbeszélését, továbbá *Kolozsvári Grandpierre Emil* önéletrajzi regényének részletét olvashatjuk. A Balaton-szociográfia új részlete a tóparti üzemek munkájával foglalkozik.

Figyelmet érdemel *Bükkösdi László* művészeti írása *Fürtös György* kerámiáiról; ehhez kapcsolódik a szám illusztrációs anyaga is, a Pécsen élő fiatal művész néhány alkotásának fotóreprodukciójával.

SAJTÓFIGYELŐ

MAGYAR HÍRLAP

BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 337-748, 340-726

SOMOGYI NÉPLAP

1972 MAR 11

Fitos Gyorgy

MK SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HIRDETŐ
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 387-748, 340-726

ÉLET ÉS IRODALOM

1978 SEP 3 0

Fürtös György

1021

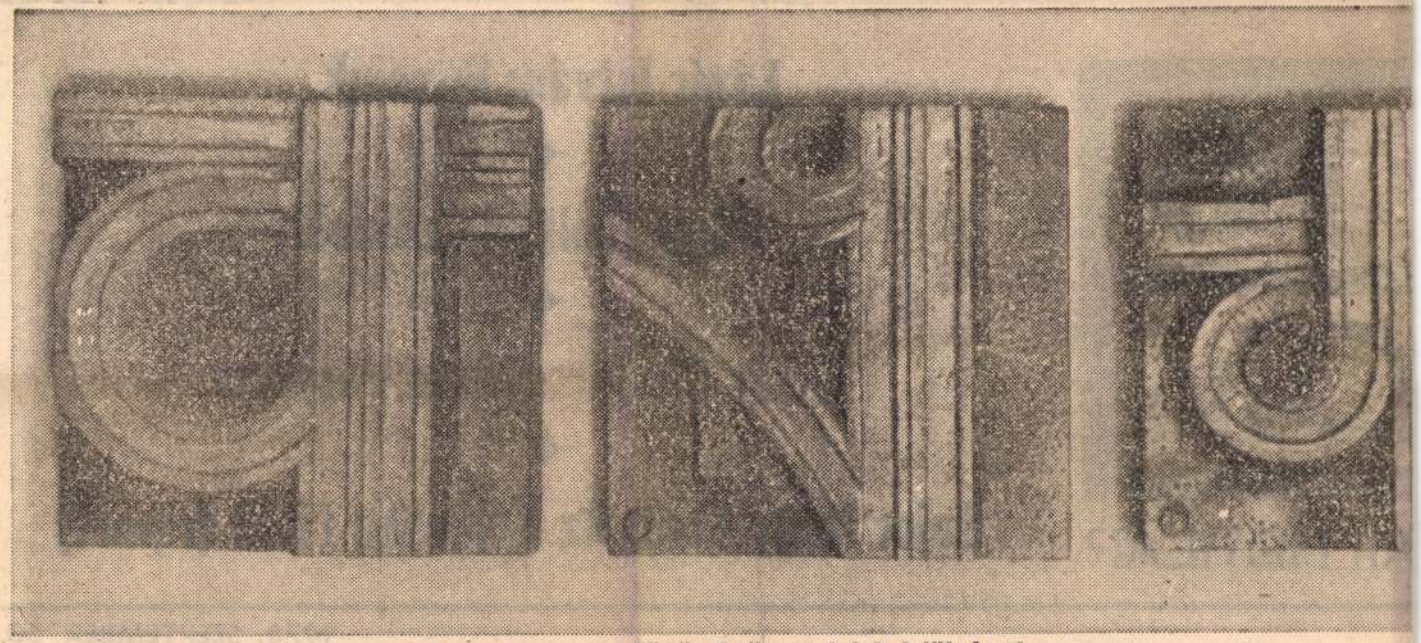

Fürtös György: Jelek felülnézetben

Lázár István: Bűneink

✦

Papp Zsolt: A „zöldek”

✦

Tatay Sándor: Német requiem

✦

Bajor Nagy Ernő: Az Árvácska-titok (riport)

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HÍRMONDÓ
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 337-748, 340-726
1969 JUN 10
NARODNE NOVINE
Budapest

Još jedna izložba radova madjarskih umjetnika u Osijeku

U okviru suradnje Južnodunántúlskog pokrajinskog saveza mađarskih likovnih umjetnika i Podružnice ULUH za Slavoniju i Baranju otvorena je u Galeriji likovnih umjetnosti u Osijeku još jedna izložba radova mađarskih umjetnika.

Ovaj put Osječani imaju prilike vidjeti 46 djela — tapiserije i keramike — desetorice majstora primijenjene umjetnosti naše zemlje. György i Ilona Füstös, Antal Gazder, Zsuzsa Kustár, Ferenc Lantos, Judit Nádor, János Németh, József Pattantyus, Török i Diana Kovács svojim djelima unose osvježenje u likovni život Osijeka „samim tim što su tapiserije i keramika u likovnom izrazu stvaralaca Slavonije i Baranje rijetko zastupljene" — kako je to rekao predsjednik Podružnice ULUH-a Ivan Kupinski, koji je otvorio izložbu.

S. K.

Za vreme zasedanja narodne skupštine potpredsednik vlade dr Miklos Ajtai, predsednik Prezidijuma Pál Losonci i predsednik vlade Jenő Fock

M. Stevanović

SAJTÓFIGYELŐ

MAGYAR HÍRDETŐ BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 61

Telefon: 138-068, 337-748, 340-726

1969 OKT 30

Fürtös György

DUNÁNTÚLI NAPLÓ

Pécs

— Műteremlátogatás. Holnap délután 5 órakor a Művészeti Gimnázium textiltervezőinek és szövőinek műtermébe látogathatnak az érdeklődők. A látogatást Romváry Ferenc művészettörténész vezeti. 6 órakor lesz gyülekező a Széchenyi tér 12. előtt azok számára, akik Fürtös György kerámikus művész műtermébe kívánnak látogatni Pilaszanovich Irén vezetésével.

hogy laboratorium
eredményes orvosi tevékenysé

Fürtös György

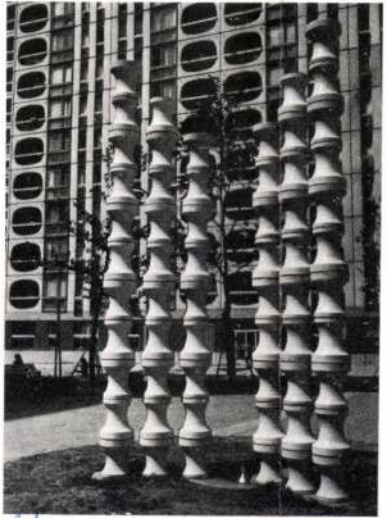

Fürtös Gyorgy: Térplasztikák (fotó Tillai)

Művészet, 1975. 11. 19. old.

Az emlékezés örömei

MŰTERE
IVÁNYI

Iványi Kat
a Dési Hu
Tamás Er
Képeit
a századfo
mely valan
Képeine
bújtatja va
A festésze
képalkotás
Ez azonba
követését.
közvetítse
Sokat és

SAJTÓFIGYELŐ

MAGYAR HÍRLAP

BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 81

Telefon: 138-068, 337-748, 340-726

MESTERMUNKA

Budapest

1971 JUN 30

1021

Fürtös György alkotása
Madár (pyrogránit)

6

második tiszt ezen a
zeti munkás voltam, egészen k
kás. Ide figyeljen, uram, mat
is igen vannak, nem is kere
rózokat. Az ilyen modern tehe
képen nem is igazi hajó már.
úszó gépezet. És azt, hogy a g
látja el, azt, ugye maga sem his
a hajókhoz semmit, akkor se
hozzá meg mérnök. Manapság
is mérnökféle. Sőt, az első ko
hajót vezeti, és a legtovább m
róz... még az is csak egyszer
kás, semmi egyéb. Csak az en
emelnie, és a gép forgatja a k
gerésztörténetek romantikáján

SAJTÓFIGYELŐ

MAGYAR HIRDETŐ

BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51

Telefon: 138-068, 337-748, 340-726

1969 OKT 9

DUNÁNTÚLI NAPLÓ

Pécs

— **Kamarakiállítás** nyílik ma este 7 órakor a meszesi művelődési házban Fürtös György keramikusművész műveiből. A fiatal művész az utolsó félévben alkotott műveit mutatja be.

— **Október 10-én este** Mohácson tart előadást Boldizsár Iván. Útibeszámolója az értel-

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HIRDETŐ BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 337-748, 340-720

Fürtös György iparművész

ÉSZAKMAGYARORSZÁG

1973 JAN 18

1021

Kiállítások a Műcsarnokban

Számos érdekes kiállítással várja látogatóit a budapesti Műcsarnok ebben az évben is. A televízió segítségével pedig nemcsak a fővárosiak, hanem az ország legtávolabbi vidékein élők is gyönyörködhetnek majd ezekben a kiállításokban. 1973 első negyedében — a tervek szerint — Fürtös György, Pécelen élő iparművész, Révész Napsugár debreceni grafikusművész és Farkas Ádám Szentendrén élő szobrászművész mutatkozik be.

Az év első kiállítása Szurcsik János festőművész kiállítása lesz: a fiatal generáció egyik jelentős képviselőjének gyűjteményes kiállítását mutatják be a Műcsarnokban. Az idősebb generációhoz tartozó művészek közül Frank Frigyes festőművész és id. Szabó István szobrászművész munkáiból rendeznek gyűjteményes bemutatót.

véleménynyilv
mások a kom
mutatás fonto
lyozták.

A kövesdi
lott beszámo
tapasztalatai
hogy a pártta
X. kongresszu
Bizottság legu
tának követk
tására irányu

gondok

lyosbodik a helyzet

latok és a lakosság segítsége

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest, V., Petőfi Sándor u. 17
Telefon: 188-296, 188-307

Fürtös György

MAGYAR NEMZET
1964 NOV 7

1021

Kiosztották a baranyai művészeti díjakat

A Baranya megyei és a pécsi városi tanács, valamint a szakszervezetek baranyai tanácsának képviselői átadták az 1964. évi művészeti díjakat és az 1965. évi ösztöndíjakat. A tízezer forintos nagydíjat *Simon Béla* festőművésznek ítélték negyedszázados munkásságáért. A művészeti díj első fokozatát *Örsi* Ferenc író, *Antal* György karnagy, második fokozatát *Lázár* Ervin író, s a baranyai népi hagyományokat feldolgozó három tanár: *dr. Vargha* Károly, *dr. Rónai* Béla és *Muszti* László kapta. A díj harmadik fokozatát három költőnek, *Berlók* Lászlónak, *Makai* Idának, *Galambosi* Lászlónak, valamint *Fürtös* György kerámikusnak adták át. Több író s képzőművész művészeti *ösztöndíjban* részesült.

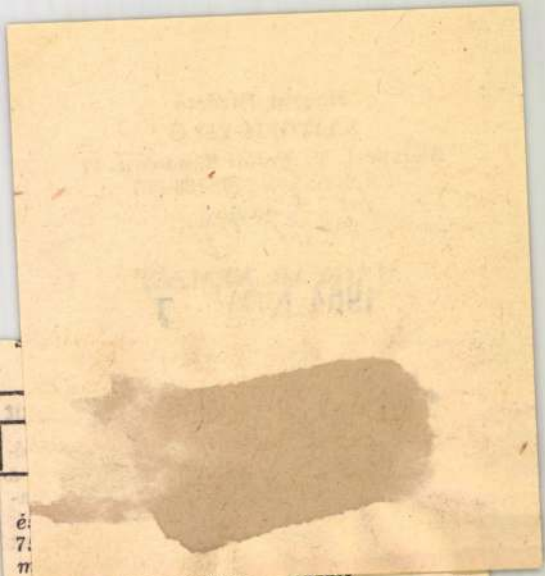

Társaság szervezetei. Az összejöveteleken részt vett V. A. Arhipov, a moszkvai Lomonoszov egyetem újságíró tagozatának professzora és Sz. I. Masinszki, a moszkvai Gorkij Irodalomtudományi Főiskola tanára is.

#

Négy zongoraversenyre szóló bérlet árusítását kezdték meg az Országos Filharmónia jegypénztárai. A sorozat első hangversenyén, december 2-án Fischer Annie játszik Bach-, Mozart-, Beethoven- és Schumann-műveket.

✉

1979.X.26. 4,25 N.

1021

Jó reggelt!

- Bemutató Pécsett a Szinház-téri Kis-Galériában. Mától láthatók Fürtös György alkotásai.

- A sarokban kétméteres mázas kofferen hatalmas kerámia majom üdl üddögél. Ábrázatán kozmikus tanácstalanság, hát igen, ő az

uj lakó az állatkertben. Mellette szabályszerü homokozó és be
ne ugyancsak szokatlan játékok. Kerámiából formált pufók re-
pülőgépek, a porcelántányérok modorában kipingált virágos
szárnyakkal. Pár méterrel odébb az ipari forradalom mives
masináit megidéző pirográfit szerkezet kukkant egy irdatlan
köcsög belsejébe, ime a mélytengeri enyészetvizsgáló beren-
dezés prototipusa. Kerámiába gyürt poénok. Mire végig érek
a kiállitótermen, már vigyoroghatnékom van és a müzsák földi
otthonaiban kötelességszerü áhitatnak nyoma sincs bennem.
Talán éppen ezért szeretem annyira Fürtös György müvészetét.
Nem akar kioktatni, nem. Inkább utánam szól, mint egy jóbarát
a Nádor kávéházba trécselni hiv, vicceket mesél, parolázik
velem egyszóval mindennek néz. De ez persze nemcsak a humori-
záló kerámiákra igaz. Derü, jó atmoszférára sugárzik Fürtös
Györgynek azokból a munkáiból is, amelyeket halálosan komolyan
gondol. Ezt érzem a PANNÓNIA Szálló csipkének tünő pirográfi
burkolatáról, a margitszigeti HOTEL TERMÁL csillogó diszkut-
járól, a kerámia kerti garnituráról vagy épp a pécsi Szalai
András utca szépvonalu ivókutjairól. Ha látom őket, gyakran
arra gondolok jó kezekben van Zsolnay Vilmos szellemi hagya-
téka.

- Kovács Pétert hallották.

Fürtös György
Tervasi Műhely

FÜRTÖS György

Munkácsy-díjas (1980.)

(Pécs, 1939.)
Iparművészeti főiskolán végzett, a pécsi Zsolnay Porcelángyár tervezője.
Egyéni kiállításai: 1964., 1965., 1969., 1971. Pécs; 1973. Budapest; 1975., 1979. Pécs; 1980. Nagyatád, Marcali; 1983. Pécs, Celldömölk; 1984. Mohács; 1985. Boglárlelle.
Valamennyi eddigi Országos Kerámia Biennálén részt vett.
1972. Pécs, III. díj.

Címe: 7621 Pécs, Anna utca 31.

Cica-kiállítás I*–II–III., 1988.
pirogránit, máz alatti festés, 43x26,5/25/26 cm

CSEKOVSZKY Árpád

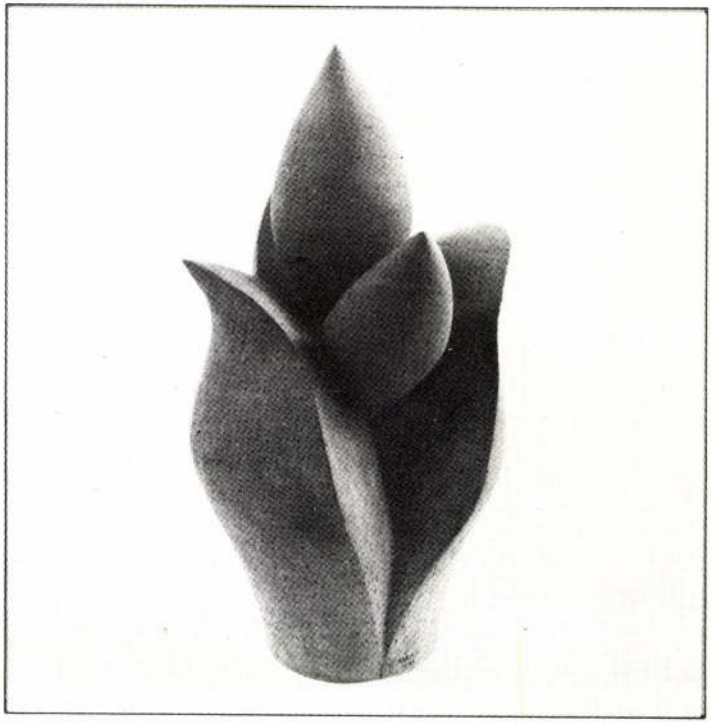

Munkácsy-díjas (1963.), érdemes művész (1977.)

(Csikóstöttös, 1931.)
Iparművészeti főiskolán végzett, jelenleg a főiskola tanára.
Egyéni kiállításai: 1962., 1972., 1978. Budapest.
A 7. kivételével valamennyi eddigi biennálén részt vett.
1962. Prága, ezüstérem; 1970. Vallauris, díj; 1974. Vallauris diploma; 1975. Pécs, I. díj.

Címe: 1172 Budapest, XVI. utca 1.

Virág,* 1988.
samottos agyag, 91 cm

FÜRTÖS György keramikusművész

1939. január 21-én született Pécsett. A Magyar Iparművészeti Főiskolát 1962-ben végezte el. Munkahelye a Pécsi Zsolnay Porcelángyár. A Magyar Képző- és Iparművészek Szövetségének, valamint a Művészeti Alapnak tagja. 1962-ben és 1963-ban „Az év legszebb terméke" díjat kapta. 1964-ben nívódíjban részesítették Pécsett. 1972-ben a Pécsi III. Országos Kerámia Biennálén nyert 3. díjat. 1980-ban Munkácsy-díjjal, 1985-ben SZOT-díjjal tüntették ki.

Önálló kiállításai: 1964 Pécs, Janus Pannonius Múzeum; 1965 Pécs, József Attila Művelődési Ház; 1969 Pécs, Janus Pannonius Múzeum; 1971 Pécs, Technika Háza; 1973 Budapest, Műcsarnok; 1979 Pécs, Színház tér; 1980 Nagyatád; Marcali, Művelődési Ház; 1983 Celldömölk, Művelődési Ház; 1984 Zalaegerszeg, Művelődési Ház; 1985 Mohács, Kossuth Filmszínház; 1987 Pécs, Pécsi Állami Gazdaság.

Művei közgyűjteményekben, közterületen: Iparművészeti Múzeum, Budapest; Janus Pannonius Múzeum, Pécs; Díszkutak: Budapest, Pécs, Barcs, Celldömölk, Csokonyavisonta, Hajdúdorog, Harkány, Hévíz, Kaposvár, Kütahya (Törökország), Sárospatak. Épületkerámia: Budapest, Pécs, Balatonföldvár, Balatonfüred, Győr, Miskolc, Mohács, Villány, Visegrád.

Lakcíme: 7621 Pécs, Anna u. 31.

R. FÜZESI Zsuzsa keramikusművész

1953. január 19-én Nagymányokon született. A Magyar Iparművészeti Főiskolát porcelántervezői szakon végezte el 1979-ben. A Művészeti Alap tagja. 1981-ben nívódíjban részesült a kaposvári Dunántúli Tárlaton. 1982-ben a Baranya Megyei Tárlaton Pécsett kapott nívódíjat.

Önálló kiállításai: 1985 IDEA, Budapest (Budavári Képcsarnok terem); 1987 Pécs, Képcsarnok; 1988 Debrecen, Ferenczy-terem; Eger; Budapest, Csók Galéria; Győr.

Művei közgyűjteményekben, közterületen: Janus Pannonius Múzeum, Pécs; Iparművészeti Múzeum, Budapest; Mozgalmi Ház, Zeneiskola, Úttörőház, Pécs; Paksi Atomerőmű, PM Műszaki Főiskola, Pécs

Lakcíme: 7635 Pécs, Nagyszkókói út 24. Telefon: (72)35-348

T. FERK Anna textiltervező művész

1950. november 30-án született Pécsett. 1969-ben érettségizett a pécsi Művészeti Gimnáziumban, szövő szakon. A Művészeti Alap tagja. 1975-ben a Pécs Városi Tanács díját kapta a Baranya megyei tárlaton. 1984-ben a kaposvári Dunántúli Tárlaton Fejér megye díját nyerte el. 1985-ben ismét Pécs Város Tanácsa díjazta munkáját a Baranya megyei tárlaton.

Önálló kiállításai: 1973 Pécs, Kisgaléria; Bóly, Mohács, Balassagyarmat, Kaposvár, Pécs; 1988 Siklós.

Művei közgyűjteményekben, közterületen: Somogy megyei Múzeum, Kaposvár; Pécsi Szimfonikusok Irodája, Pécs; Házasságkötő-épület, Pécs (Váradi Antal utca); Mecseki Szénbányák Székháza, Pécs.

Lakcíme: 7624 Pécs, Mogyorós köz 1. Telefon: (72)34-317

FERTŐI Miklós restaurátor

1952. december 25-én született Pécsett. A Képzőművészeti Főiskola tárgyrestaurátor-, fa- és bútorszakán végzett 1985-ben. A Baranya Megyei Múzeumok Igazgatóságán restaurátorként dolgozik. Tagja a Művészeti Alapnak.

Lakcíme: 7624 Pécs, Kacsóh P. u. 2/B.

FOSTER, Colin szobrászművész

1954. július 19-én született Londonban. Iskoláit Angliában végezte: Leicester Polytechnic (1972-73), B. A. Hons fokozat Fine Art a Trent Politechnic-en (1973-76), M. A. Fine Art fokozat a Manchester Politechnic-en (1976-77). A Művészeti Alap tagja. 1987 és 1988 Kollektív nívódíj, Villányi Nemzetközi Szobrász Szimpozion díja.

Önálló kiállításai: 1979 Salford City Art Gallery (egy festővel közösen); 1980 Lincolnshire és Humberside Arts Gallery Hull; 1981 St. James Gallery, Bath; 1983 Festival Gallery, Bath; 1987 Dombóvári Galéria, Dombóvár; British Council, Budapest; 1988 Gádor Andor Művelődési Központ, Nagyatád; Műemlék templom, Mánfa.

Művei közgyűjteményekben, közterületen: Cleveland, County Museum (USA), Budduso, Kulturális Központ (Szardínia); Villányi Szoborpark; Kaposvár, Somogy Megyei Múzeum.

Lakcíme: 7771 Palkonya, Fő u. 79.

Fürtös Gyögy Kerámikusművész

MEGHÍVÓ

A KIÁLLÍTÁSI INTÉZMÉNYEK ÉS
A TV GALÉRIA

MEGHÍVJA ÖNT

FÜRTÖS GYÖRGY

KERÁMIKUSMŰVÉSZ

KIÁLLÍTÁSÁNAK MEGNYITÁSÁRA

1973. JANUÁR 27-ÉN SZOMBATON DÉLI 12 ÓRAKOR

MEGNYÍTJA:

BOCZ JÓZSEF

AZ MSZMP BARANYA MEGYEI BIZOTTSÁGÁNAK TITKÁRA

MŰCSARNOK KAMARA-TEREM
BUDAPEST, HŐSÖK TERE

A KIÁLLÍTÁS MEGTEKINTHETŐ 1973 JANUÁR 27 — FEBRUÁR 11.
NAPONTA 11 — 19 ÓRÁIG
HÉTFŐN SZÜNNAP

Fürtös György, keramikus

Tamás Ervin

Népsz

Iparművészet: Ipar? Művészet?

BESZÉLGETÉS A FIM VEZÉRIGAZGATÓJÁVAL

A legtöbb iparművészt foglalkoztató nagyüzemünk, a *Finomkerámiaipari Művek* másfél esztendőt átfogó statisztikája szerint a zsüri a vállalat formatervezőinek 621 munkáját fogadta el, s közülük 380 gyártásba került. Igaz, csak egyetlen művész örvendezhet százszázalékos sikernek: *Fürtös Györgynek*, a pécsi Zsolnay tervezőjének valamennyi alkotása testet öltött. A nagyvállalat a gyár és az iparművészek termékeny kapcsolatának előmozdításáért nemrég lehetővé tette *a kecskeméti kerámiastúdió* létrehozását. Az intézmény bentlakásos. A jól felszerelt műhelyben több hónapon át folyamatosan dolgozhatnak az ösztöndíjjal támogatott iparművészek.

A gyárnak és az iparművészeknek egyaránt szükségük van erre az együttműködésre. Abban a folyamatban, amelyben az elvek és a módszerek kiforrnak, elsősorban az a kérdés a legvitatottabb, hogy milyen mértékben alkalmazkodhat a kerámiaipari gyár a művészi képzelethez, illetve az iparművész az üzem technológiájához és lehetőségeihez. Mindenesetre bizonyos, hogy a valódi eredmények az egymás felé tett lépésekből születnek. Az ipar és a művészet kapcsolatáról ezúttal nem iparművésszel, hanem *dr. Sárközy Dezsővel*, a Finomkerámiaipari Művek vezérigazgatójával beszélgettünk.

Felesleges gőz?

— Miért támogatta a FIM a kecskeméti kerámiastúdió létrehozását? Vajon azért-e, hogy ott vezetődjék le a felesleges gőz, azaz a gyáraiban foglalkoztatott formatervezők néhány hónapig a stúdióban élhessék ki szárnyaló fantáziájukat?

— Erre nem gondoltunk, de erre is jó lehet — feleli a vezérigazgató. — Elsősorban nem a felesleges gőz békés levezetéséről, amolyan csalafinta idegcsillapítóról van szó, hanem arról, hogy a stúdióban fantáziát láttunk, ma is fantáziát látunk. Dolgozóink nemcsak azért kapnak lehetőséget és ösztöndíjat több hónapra, hogy álmodva alkothassanak, hanem egyben azért is, hogy *a hétköznapok rutinszorításától felszabadultan, mégis a gyár szükségleteihez tapadva játszhassanak képzeletükkel.* A kecskeméti stúdió a szakma egyik alkotótábora lehet, ahol az iparművészek nemcsak szorosan a kerámiával, hanem a környezettel, a lakáskultúrával, a többi tárggyal összefüggésben öldhatnak meg komplex szakmai kérdéseket. Külföldi formatervezőket is fogadunk majd Kecskeméten, és a stúdió útján minden újszerű törekvést szabadabban támogathatunk. *Iparunknak kötelessége, hogy mecénás legyen.* Ennek az elmúlt időben is igyekezett eleget tenni. Nemcsak iparművészekkel, hanem a képzőművészet jeles képviselőivel is tartottunk és tartunk munkakapcsolatot. Nemrég *Vasarely* nyolcméteres alkotását készítettük el, amelyet Franciaországban állítottunk fel.

A Bács-Kiskun megyei tanáccsal közösen sokat fáradoztunk rajta, hogy a kecskeméti stúdió létrejöjjön, de ettől a műhelytől illúzió volna azt elvárni, hogy itt fogják megváltoztatni (megváltani?) a magyar kerámiaművészetet.

— Ön talán attól tart, hogy a stúdió megszületésével ilyen kép alakulhat ki a nagyközönségben?

— Furcsa volna, ha egyedül a stúdió érdemének tudnánk be azt a sok, mindennapos küzdelmet és erőfeszítést, amelyet több mint negyven iparművészünk fejt ki azért, hogy gyárainkban szebb edénykészletek, csempék, kisplasztikák, szaniteráruk készüljenek. Tíz év alatt kicserélődött a hazai edénypark, és az üzemekből ma már sorozatban is kikerülnek jó ízlést formáló, modern kisplasztikák. Azt sem tagadom, hogy még giccset is csinálunk... A kecskeméti stúdiót azért hoztuk létre, mert azt szeretnénk, ha formatervezőink szabadabban kísérletezhetnének, újíthatnának, és mert *szeretnénk, ha a szakma jobban „összetalálkozna".*

— Az utóbbi időben elkeseredett vitákat hallani a Finomkerámiaipari Művek házatájáról, mintha nem férne meg egymással a művész és a műszaki szakember.

— Könnyű egy olyan vállalatnál békés és feltétlenül gyümölcsöző kapcsolatokról beszámolni, ahol egy hatalmas műszaki apparátusra két-három iparművész jut. Nálunk „munkahelyi ártalom" a véleménykülönbség, az ebből származó — néha késhegyig menő — vita, szakmai összecsapás. Kétségtelen, hogy ezekben a küzdelmekben veszteségek is vannak. Nemrég távozott el tőlünk néhány iparművész, akik olyan hullámokat kavartak maguk körül, amelyek jóval nagyobbak voltak, mint maga az ügy. Művészek egész serege szorgalmasan dolgozik vállalatunknál, vajon róluk miért nem szól a fáma?

A gyárból a kirakatba

— A gyárban az iparművész egy nagy kollektíva tagja, mondjuk így: szem előtt van. Talán ezért nem lehetnek olyan privilégiumai, mint mondjuk egy műtermében dolgozó festőnek vagy szobrásznak? Ebből származnak-e a konfliktusok?

— Legalábbis a konfliktusok egy része. A munkafegyelem alapvető feltétele, hogy a közösség ne lásson kivételezetteket. Természetesen az iparművésztől mást kívánunk meg, mint a fizikai munkástól, *de azért azt valamennyiüknek tudomásul kell venniük, hogy gyárban dolgoznak.* Nézze, csináltunk egy műhelyt, amelyben mindenki kedvére alkothatott. Ám amikor benéztünk hozzájuk, nem találtunk mást, mint rendetlenséget, amely mindenestül elütött a gyár képétől és természetétől. A nagy lehetőségek hiánya miatt hiábavaló panaszkodni addig, amíg a kis lehetőségekkel sem mindig élünk.

— A gyáriaknak minden valószínűség szerint nemcsak műtermen belüli gondjaik vannak.

— A jó iparművész benne él a gyár forgatagában. Nem hiheti hát, hogy az iparművészet elrugaszkodhat az üzemtől, és például figyelmen kívül hagyhatja a gyártóberendezések adta lehetőségeket. Együtt kell élnie a gépparkkal, a málló vakolatú gyártócsarnokkal, azokkal a munkakörülményekkel, amelyek a munkahelyen uralkodnak. Formatervezőink munkafeltételei egy-két helyen kifejezetten rosszak, de általánosságban sem túl jók — olyanok, mint az adott gyár technikai színvonala.

— Az iparművészek persze arra a legérzékenyebbek, hogy alkotásaik a boltok kirakataiba, azaz gyártásba kerüljenek.

— Mi is ezt szeretnénk, de *olyan művek is jócskán akadnak, amelyeket nem bír el a technológiánk.* Ha jó a terv, kifizetjük az alkotói díjat, ámbár ezzel persze nincs minden elintézve. Mégis: csak alapos vizsgálat után, többféle szempont mérlegelésével válthatunk le mondjuk egy nagy sorozatban gyártott edénycsaládot egy másikkal. Hiszen maga az átszerszámozás sem kis pénzbe kerül. Vannak tapasztalatok, amelyek óvatosságra intenek. Faenzában például 1974-ben díjat nyert *Horváth László* Saturnus-étkészlete. Ezt nagyban gyártjuk, de sokkal kevesebben keresik, mint a megszokottakat, pedig nagyon szép.

Nevet csinálni

— A FIM 8 gyára évente mintegy hárommilliárd forintnyi értéket termel. Nem is olyan régen két stúdió jellegű üzletet nyitottak a fővárosban, és több szakbolt is árusít egyedi vagy kisszériás alkotásokat. Érdemes-e a vállalatnak ilyesmivel is foglalkoznia?

— *Nekünk az is üzlet, hogy egy-egy művészünknek nevet csináljunk.* Erre ugyan még nincs sok lehetőségünk, de az eredményre vezető elképzeléseink már kialakultak.

— Végül is mit vár a FIM az iparművészektől?

— Nem is lennének művészek, ha mindig mindennel elégedettek volnának, csak *néha kívánjanak többet önmaguktól is.* A gyáron belül megkülönböztetett feltételeket kérhetnek, de kiváltságokat nem. Ismerjék fel az igényeket, egyszersmind teremtsenek is új igényeket. És néha-néha gondolkozzanak el a közgazdász, a mérnökember fejével is...

Tamás Ervin

Feladat

A tanácsok több eze
ben járnak el, sok
ügyet intéznek. Számt
nehéz, mi minden tar
lyi államigazgatás fela
A lakcímbejelentéstől
felügyeletéig, az épité
lyek kiadásától a laká
a különböző szabálysé
rálásától az adók
számtalan ügyes-bajos
kell a tanácsoknál in
elmúlt évek során tov
körökkel gyarapodott
lamigazgatás. 1971, az
törvény életbelépése
csokhoz került újabb n
féle hatáskör, amelyek
ügytípust foglalnak ma
zöttük olyan fontos dol
a szövetkezetek állami törvényes-
ségi felügyelete, a szakmunkás-
képzés irányítása, a lakásszövet-
kezetek ellenőrzése, a népesség-
nyilvántartási teendők intézése,
árellenőrzés, a ki- és bejelentke-
zés, a telekgazdálkodás és az in-
gatlan-nyilvántartás.

Már 1894-ben

Az államélet korszerűsítésében, a közigazgatás átrendezésében az elmúlt évek sok eredményt hoztak. A lakosságot közvetlenül érintő ügyeknek több mint 80 százaléka azokra a szintekre került, ahol azok keletkeznek. A lakosság ezt rokonszenvvel, megértéssel nyugtázta, kedvező visszhangra talált ez a rendezés. Hiszen mindenkinek alapvető érdeke, hogy lakóhelyén lehetőleg gyorsan, a legkevesebb utánjárással, egyszerűen intézhesse ügyes-bajos dolgait.

De vannak olyan hatósági ügyek, amelyeket, különösen a fővárosban, ésszerűbb egyetlen tanácsnál végezni. A legrégibb hagyománya e téren az V. kerületi tanácsnak van. Történelmileg is úgy alakult, hogy a Belvárosban ilyen már 1894-től volt; ahogy a XXIII. törvénycikk kimond-

jóval kisebb létszámban, hosszú évek óta nagy gyakorlatot szerzett ügyintézők foglalkozhatnak az ilyen ügyekkel. Így ésszerűbben lehet szervezni a munkát; hatásosabban tudjuk foglalkoztatni a szakembereket, akik természetesen jobban elmélyülhetnek a feladatok megismerésében is.

Különösen fontos ez, ha például a kisajátításra gondolunk. Az elmúlt esztendőben a fővárosban közel egymilliárd forintot költöttek kártalanításra és kisajátításra. Alapvetően elsősorban a nagy budapesti építkezések terület-előkészítésében van nagy szerepe ennek az eljárásnak. A városközpontok kialakítása, az új lakótelepek, az utak, középületek építése megkívánja a főváros építésre kijelölt, olykor magántulajdonban levő területeinek kisajátítását. Ez közérdek, s nagyon fontos, hogy a kisajátítással kapcsolatos kártérítési összeget, a telkekért, a lakásokért, a családi házakért járó kártalanítást a törvényes keretek között, egységes gyakorlat és szemlélet szerint, a lehetőségekhez mérten gyorsan kapják meg az érintettek. Érdeke ez a tulajdonosoknak éppúgy, mint a fővárosnak, hiszen az elhúzódó kisajátítási eljárás hátráltatja a beruházások megvalósítását, sok

vezette a fővárost, hogy minél kevesebb utánjárást jelentsen ez a lakosságnak; ne feledjük, az emberek többsége nem a lakóhelye szerinti tanács környékén hagyja el a holmiját, s így nem kell huszonkét helyre szaladgálnia, egyetlen helyen megtalálható az elveszett és leadott tárgy.

Ez a néhány példa talán bizonyítja, miért célszerű és ésszerű a nem túl gyakran előforduló ügyek intézését egy-egy kerületi tanácsnál központilag rendezni. Természetesen csakis az ilyen típusú ügyekre érvényes ez a megállapítás, mert a lakosság széles rétegeit érintő, gyakran előforduló ügyeket, mint például a lakcímbejelentést vagy az építési engedélyezést nem lehet így központosítani, ezeket ott kell intézni, ahol az állampolgár lakik.

A jövő útja

Természetesen jó tájékoztatással, széles körű propagandával kell biztosítani, hogy a budapestiek tudják is, milyen típusú ügyekben, hol találnak gyors ügyintézést. Az elmúlt években — mint ismeretes — például a VII. kerületi tanácsnál szervezték meg a kisiparosok árellenőrzését. Óbudán intézik a tartós földhasználattal kapcsolatos ügyeket; bizonyos, ritkán előforduló engedélyeket, mint például a vásározásra szólót, a VI. kerületi tanács adja ki valamennyi budapesti vásári árusnak. Az államigazgatási munka ésszerűsítésébe, egyszerűsítésébe tartozik az is, hogy Budapesten ma már csak három mezőgazdasági osztály működik, azokban a városrészekben, ahol még folyik földművelés, a III., a XVI. és a XX. kerületben. Centralizálták a munkaerő-gazdálkodást két hivatalba, az észak- és dél-pestibe (az előbbi a XIII., az utóbbi a VIII. kerületben található), sőt központosították az elmúlt évek során a munkakönyvek kiadását is.

Az ügyintézés egyszerűsítése, fejlődése követi a társadalmi viszonyok változását, az élet diktálta ütemhez igazodik. Ehhez ad kereteket és lehetőséget a tanácstörvény. S ez a fejlődés mindinkább abba az irányba mutat, hogy célszerű központilag intézni bizonyos hatósági ügyeket, mégpedig kizárólagos, teljes hatáskörrel. Ezt diktálja az államigazgatási munka további egyszerűsítésének igénye éppúgy, mint a tanácsok munkaerő-gazdálkodási érdeke. Így ugyanis e területeken is meg lehet teremteni azokat a feltételeket, amelyek nélkülözhetetlenek a gyors, szakszerű, alapos és pontos ügyintézéséhez.

Dr. Bernáth István
az V. kerületi tanács elnöke

város pártküldöttsége

Lajos, az MSZMP Központi Bizottságának tagja, a budapesti pártbizottság első titkára és *Tadeusz Pietrzak*, a Lengyel Népköztársaság budapesti nagykövete. A lengyel főváros pártbizottságának delegációja ellátogatott a *Budapesti Műszaki Egyetemre*, látogatást tett a *fővárosi tanácsnál* is.

A küldöttség pénteken elutazott Budapestről.

Fürtös György

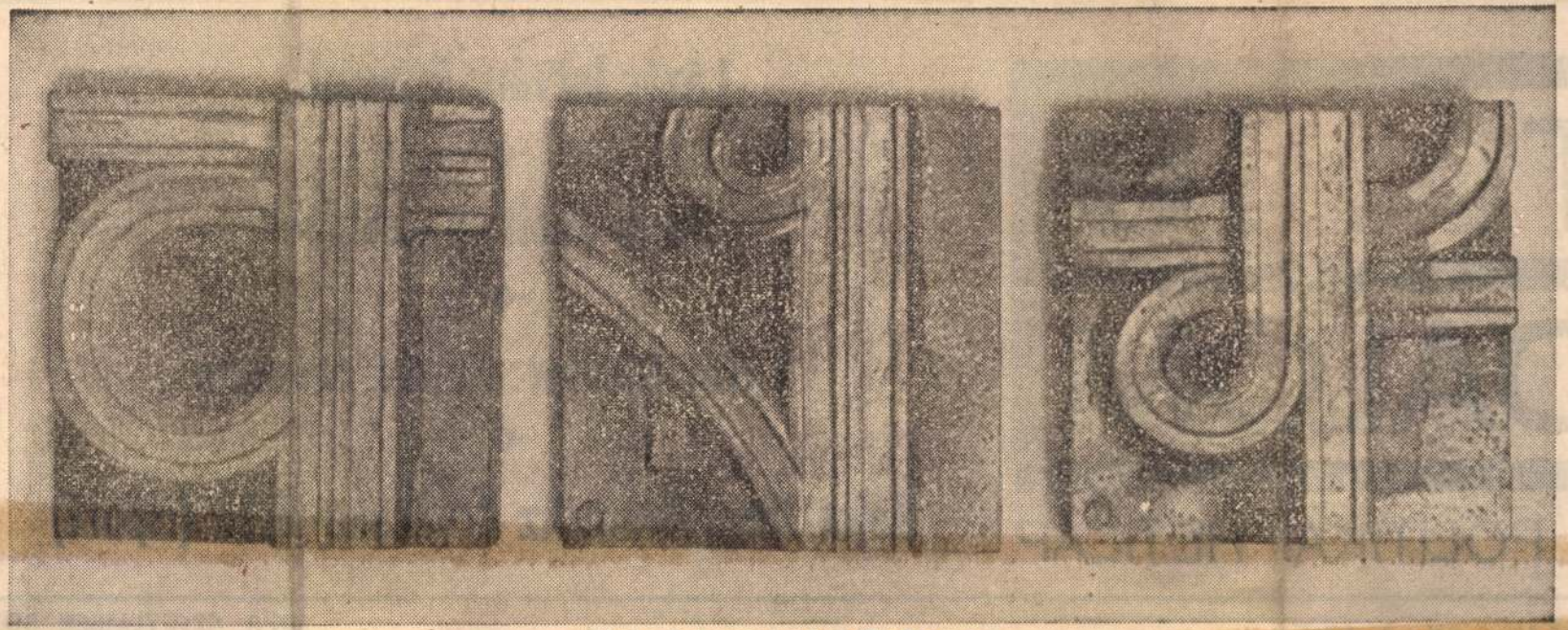

Fürtös György: Jelek felülnézetben

Élet és Irodalom, Bp. 1978. IX. 30. XXII. évf.
39. sz. 2. lap.

T ÉS

DALOM

S POLITIKAI HETILAP

Lázár István: Bűneink

✦

Papp Zsolt: A „zöldek”

✦

Tatay Sándor: Német requiem

✦

Bajor Nagy Ernő: Az Árvácska-titok (riport)

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HÍRLAP
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 337-748, 340-726

JAN 19

SZOLNOK MEGYEI NÉPLAP
Szolnok

Fürtös György iparművész

Mit ígér a Műcsarnok?

A Műcsarnok 1973-ban is számos érdekes kiállítással várja látogatóit. Az idén is folytatják azt a hagyományt, hogy a televízió segítségével nemcsak a fővárosi közönség, hanem az ország legtávolabbi zugában élők is láthatják majd a tv-galéria műsorában bemutatott kiállításokat. Ezeket a tárlatokat a Műcsarnokban — a televíziós bemutató után — két hétig tekintheti meg a közönség. Az 1973-as év első negyedévi tervei között szerepel Fürtös György Pécelen élő iparművész, Révész Napsugár debreceni grafikusművész és Farkas Ádám Szentendrén élő szobrászművész budapesti bemutatkozása.

Az év első gyűjteményes kiállítása Szurcsik János festőművész tárlata lesz.

Az idősebb generációhoz tartozó művészek munkáit is láthatjuk majd a Műcsarnokban, például Frank Frigyes festőművész és id. Szabó István szobrászművész gyűjteményes bemutatója keretében.

megértem, mert mennek el a városból a sportolók.

A „tollas szu

Belo Horizonte brazil város bírája előtt megjelent egy papagáj gazdája kíséretében. A vád az volt a madár ellen, hogy minden éjszaka fülsértő hangon ezt ordítja: Góóóól... A szomszédok kezdetben szép szóval megpróbálták rábírni a papagáj gazdáját arra, hogy fékezze a „tollas szurkoló" futballindulatait. De amikor látták, hogy semmi sem történik, bírósághoz fordultak, és követelték, hogy éjszakai csendháborítás címén indítsanak pert a papagáj gaz-

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest V., Petőfi Sándor u. 17.
Telefon: 188-296, 188-307

Fürtös György

DUNÁNTÚLI NAPLÓ

1964 MÁR 23

Fürtös Györgynek, a Porcelángyár fiatal kerámikusának kiállítása nyílik április 4-én a Janus Pannonius Múzeum néprajzi osztályának kiállító helyiségében, ahol a tavaly végzett fiatal iparművészeti alkotásai is megtekinthetők meg.

nunvegy 40 százalékát termeli

Fürtös Gyula

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest, V., Petőfi Sándor u. 17
Telefon: 188-296, 188-307

DUNÁNTÚLI NAPLÓ

1966 JAN 30.

— **Vásár lesz** február 7-én Dunaszekcsőn, 21-én Mohácson.

— **Kiállítás nyílik** hétfőn Fürtös Gyula pécsi keramikusművész munkáiból a pécsváradi művelődés házban. A művészi tálak, vázák, asztali figurák olcsó áron a helyszínen megvásárolhatók.

1021

den bizonnyal sokaknak okoz majd örömet a tetőn kiképzett napozó.

A téli fürdő 1400 vendég fogadására alkalmas. A hatvan

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest, V., Petőfi Sándor u. 17
Telefon: 188-296, 188-307

1965 MÁJ. 6.

DUNÁNTÚLI NAPLÓ

Fürtös György

— **Fürtös György** iparművész kiállítása május 7-én, pénteken délután 5 órakor a Képesarcok Vállalat pécsi, Kossuth Lajos utcai üzletében nyílik. A tárlatot Mándoki László, a Janus Pannonius Múzeum néprajzi osztályának vezetője nyitja meg.

MK SAJTÓFIGYELŐ
MAHIR
1091 BUDAPEST IX., ÜLLŐI ÚT 51.
Telefon: 337-748, 340-726

Fürtös Ilona, grafikus

DUNÁNTÚLI NAPLÓ

1984 APR 2

1021

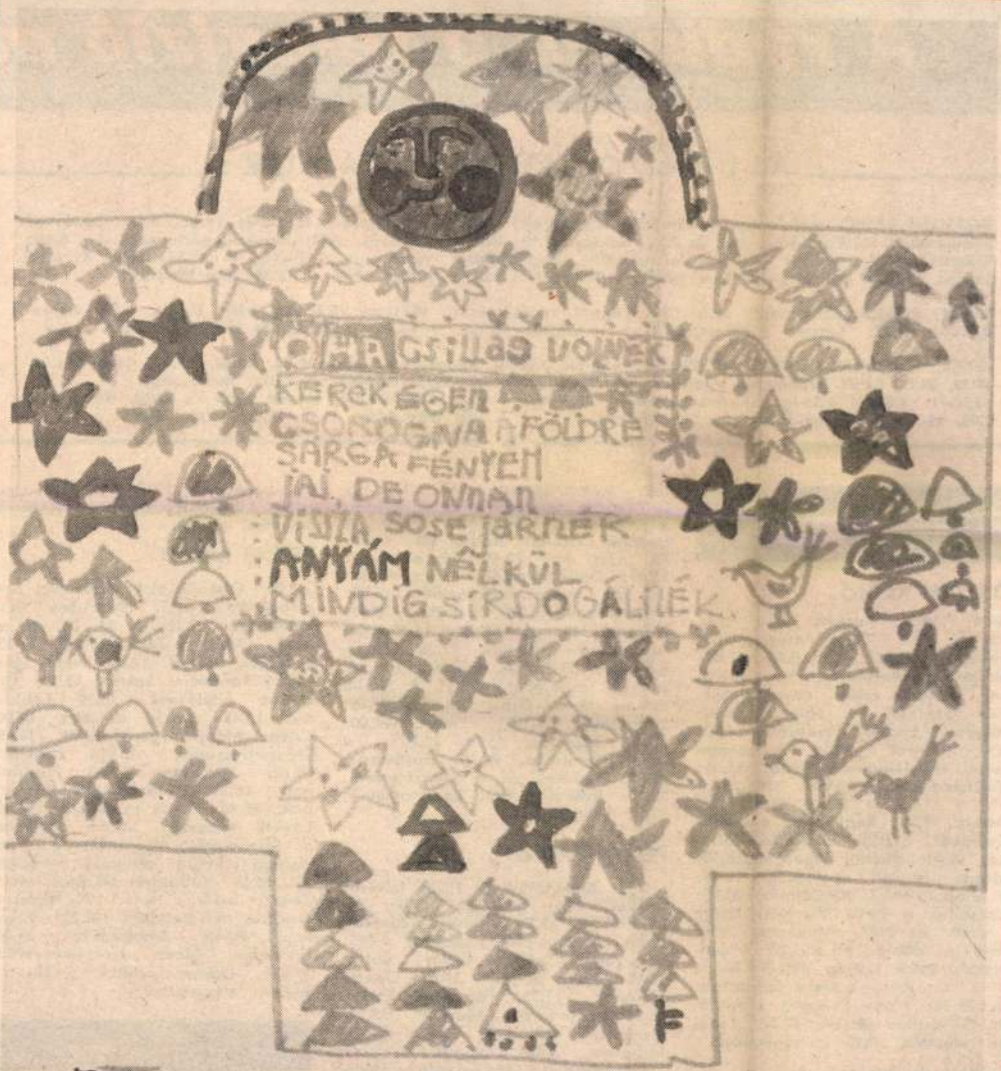

Fürtös Ilona rajza

A rádió és a televízió m

ÁLLANDÓ MŰSORSZÁMOK:

KOSSUTH RÁDIÓ (hétköznap): 4.25—7.59: Jó reggelt! (közben: 4.45 és 6.45: Szót kérek, 6,20: Tudósítói jelentések, 5.40: Falurádió, 6.20 és 7.20: Reklám. 7.19: Körzeti időjárás, 7.30: Reggeli párbeszéd). — 8.05: Műsorismertetés, utána: A mai nap kulturális programjából (vasárnap 6.45-kor), — 12.00: Déli Krónika (utána hétfőtől péntekig: Ki nyer ma?) — 18.15: Hol volt, hol nem volt? — 18.30: Esti Magazin.

PETŐFI RÁDIÓ (hétköznap): 4.25—7.59: Reggeli zenés műsor. (Közben: 5.55 és 6.55: Torna, 6.45: Könyvajánlat, 7.35: Körzeti időjárásjelentés.) — 10.50: Torna. — 13.45: Időjárás- és vízállásjelentés.

HÍREK, IDŐJÁRÁSJELENTÉS: KOSSUTH: 4.30-tól 7.00-ig félóránként, majd 8.00, 10.00, 12.00, 15.00, 17.00, 18.30, 22.00, 24.00 (szombaton éjjel 1.00 is.) Vasárnap: 6.00, majd 8.00-tól ua., mint hétköznap. PETŐFI: 4.30-tól 8.30-ig félóránként, majd 10.30-tól 20.30-ig kétóránként, ezután 23.00 és 24.00. Vasárnap: 8.00, 10.30, 14.30, majd ua., mint hétköznap. 3. MŰSOR: 8.00:, 11.00, 13.00, 19.00, 23.00.

★

HÉTFŐ

KOSSUTH RÁDIÓ

8.06: Népi muzsika. 8.50: Szonettek. 9.00: Embermesék. 10.03: Koldus és királyfi. Rádiójáték. 11.09: Musical hangverseny a 6-os stúdióban. 12.05: Édes anyanyelvünk. 13.05: Szalától — Zaláig. 13.40: Claudio Abbado vezényel. 14.20: Pécsi tudósok között. A Szonda húsvéti különkiadása Pécsről. 15.05: Művészlemezek. 16.02: Megmozdult a föld, a lélek. Szabó Pál műsora. 17.05: Régi híres énekesek műsorából. 17.30: Örökzöld dallamok. 18.40: Húsvéti legenda. 18.50: Mozart: g-moll vonósötös. 19.28: Az ellopott levél. Rádiójáték. 20.00: Kapcsoljuk a Pesti Vigadót. Nyílik a rózsa. Az MRT nótaénekes versenye — döntő. Kb. 21.30: Mendelssohn-dalok szöveg nélkül. 22.15: Nyílik a rózsa verseny folytatása. Kb. 22.35: Frans Brüggen blockfluoron és fuvolán játszik. 22.58: Zenekari muzsika. 0.10: Virágénekek.

PETŐFI RÁDIÓ

6.00: Népszerű muzsika. 7.45: Torna. 8.05: Ki kopog? — vasárnap. 8.37: Fúvósátiratok. 9.00: lok. 9.44: Játsszunk a billentyűkkel. 10.05: MR 10-14. 10.35: Vladimir Askenazi zongorázik. 11.20: A podolini kísértet. Rádiójáték. 12.30: Ki nyer ma? 12.45: Törvénykönyv. 13.00: Daljátékokból. 14.41: Arcképek az orosz irodalomból. 15.05: Kamarazene. 15.28: Nyitnikék. 16.00: Népzenei Hangos Újság. 16.40: Kórusainknak ajánljuk. 17.05: Mozgásterek. 17.32: A Szovjetunió népeinek zenéjéből. 17.45: A Szabó család. 19.15: Grázi gráciák. 20.15: Nótacsokor. 21.04: Életek. 22.00: Hírek, időjárás, sport. 22.20: Tíz perc külpolitika. 22.30: Fúvószene. 22.45: Tudósok és a szakszervezet. 22.55: Ritkán hallott kamaraművek. 0.10: Táncdalok.

PETŐFI RÁDIÓ

8.05: Bemutatjuk új fúvós felvételeinket. 8.35: Társalgó. 10.00: Zenedélelőtt. 12.25: Ifjúsági könyvespolc. 12.35: Melódiakoktél. 13.25: Látószög. 13.30: Tréfás dalok. 13.45: Zenés délután. 14.00: Operaslágerek. 14.35: Tánczenei koktél. 15.20: Könyvről könyvért. 15.30: Örökzöld dallamok. 16.35: Csúcsforgalom. 18.00: Disputa. 18.45: A hanglemezbolt könnyűzenei újdonságai. 19.10: Operettrészletek. 19.25: Téboly, terápia, stigma. 19.35: Csak fiataloknak. 20.35: Magyar anekdotakincs. 21.05: Mozgó élő anyaggal. 23.00: Zenekari muzsika. 0.10: A Modern Rézfúvós együttes játszik.

PETŐFI RÁDIÓ

8.05: Operettdalok. 8.20: Tíz perc külpolitika. 8.35: Idősebbek hullámhosszán. 9.30: A 04, 05, 07 jelenti. 10.00: Zenedélelőtt. 11.35: A Szabó család. 12.00: Népi zene. 12.35: Tánczenei koktél. 13.25: Útikalauz üdülőknek. 13.30: Labirintus. 13.45: Zenés délután. 14.00: Csiko Margit gordonkázik. 14.15: Operettrészletek. 15.00: Diákfoci. 15.10: Fúvószene. 15.40: Fiataloknak. 16.35: Tudományos könyvespolc. 16.40: Zenés játékokból. 17.00: Ötödik sebesség. 17.55: Közvetítés a Szovjetunió—Magyarország labdarúgó olimpiai selejtező mérkőzéséről. 18.55: Külföldről érkezett. 19.15: Zenei Tükör. 19.45: A Nazareth együttes felvételeiből. 20.35: Tükörkép. 20.45: Nemzedékek. 21.35: Körmendi Vilmos szerzeményeiből. 22.05: Operettrészletek. 23.20: A tegnap slágereiből.

CSÜTÖRTÖK

KOSSUTH RÁDIÓ

A PÉCSI GALÉRIA
tisztelettel meghívja

FÜRTÖS GYÖRGY

Munkácsy-díjas
kerámikusművész
kiállításának megnyitására

a Pécsi Kisgalériába,
(Szent István tér 4.)

1995. november 30-án,
csütörtökön délután 5 órára

Megnyitja:
KIRCSI LÁSZLÓ
oboaművész

A kiállítás megtekinthető
1995. december 31-ig, naponta 12–18,
szombaton 10–18 óráig, kedd szünnap.

PÉCSI GALÉRIA • H-7601 Pécs • Pf. 162. • T/F.: +36 (72) 315-623

Sinkovits Péter

Új Művészet Szerkesztősége

Budapest
Báthori u. 10.
1054

III

A PÉCSI GALÉRIA
tisztelettel meghívja

FÜRTÖS GYÖRGY

Munkácsy-díjas
kerámikusművész
kiállításának megnyitására

a Pécsi Kisgalériába,
(Szent István tér 4.)

1995. november 30-án,
csütörtökön délután 5 órára

Megnyitja:
KIRCSI LÁSZLÓ
oboaművész

A kiállítás megtekinthető
1995. december 31-ig, naponta 12–18,
szombaton 10–18 óráig, kedd szünnap.

PÉCSI GALÉRIA • H-7601 Pécs • Pf. 162. • T/F.: +36 (72) 315-623

Lóska Lajos
művészettörténész

Budapest
Felsőzöldmáli u. 61-65.
1025

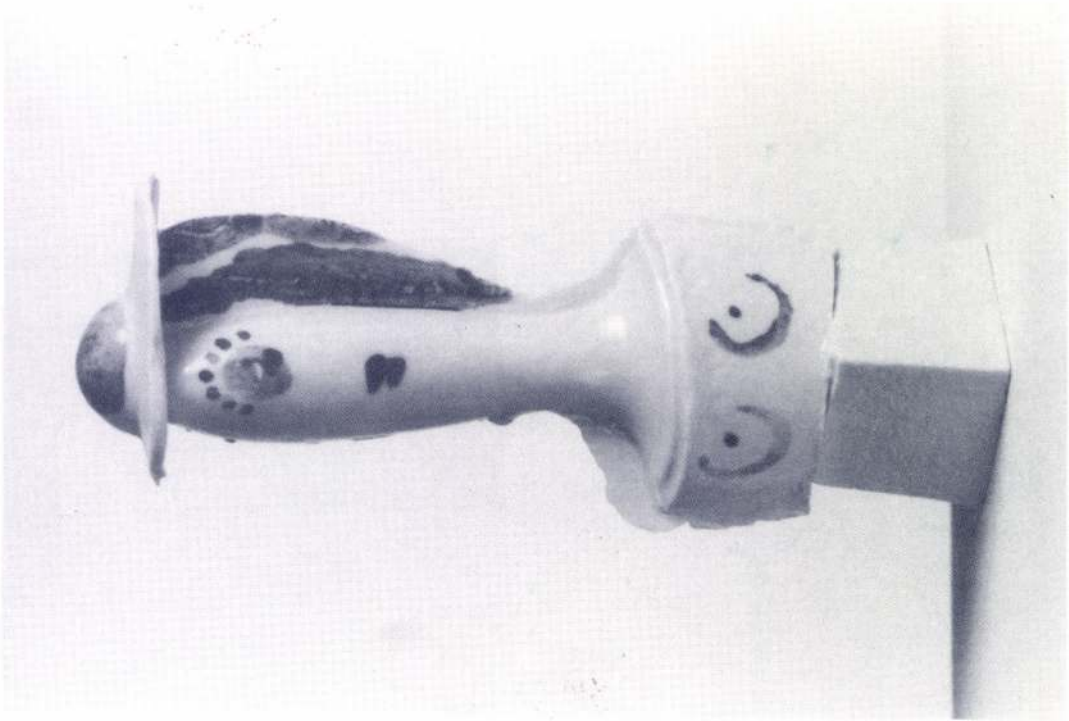

A **PÉCSI GALÉRIA**
tisztelettel meghívja

FÜRTÖS György

keramikusművész
kiállításának megnyitására
a Pécsi Kisgalériába
(Szent István tér 4.)
1999. november 18-án, csütörtökön
délután 5 órára

A kiállítást megnyitja
KIRCSI László
oboaművész, egyetemi docens

A kiállítás megtekinthető:
1999. december 12-ig, naponta 12–18,
szombaton 10–18 óráig, kedd szünnap.

PÉCSI GALÉRIA • H-7601 Pécs • Pf. 162. • T/F.: +36 (72) 315-623

PÉCS 1
11. 11. 99
AL-IV/105

MAGYARORSZÁG
≈027
FORINT

Új Művészet

Budapest
Báthori u. 10.
1054

III

Fürtös György: Kerámia falikép

Fürtös György

Művészet, Budapest, 1983. szept. 26.

FÜRTÖS GYÖRGY

TELEI

Fürtös György: Járt utat a járatlanért...

UJ TÜKÖR ~~1982~~ 1982

munkavégzésre irányuló egyéb jogviszony létesítéséhez

mely létrejött egyrészről a MTA Művészettörténeti Kutató Csoport (Bp. I. u. 62.), másrészről

név:

főállású munkahelye:

állandó lakcíme:

szem. ig. száma:

megbízott között az alábbi feltételekkel:

1. Az elvégzendő feladat részletesen:

2. A díjazás összege: Ft.
A díjazásnál alapulvett munkaköri besorolás

zereti közönségét. Mert más, nint a játék öröme és a közönség szeretete nem nagyon ut az itt élő komédiásnak. Persze — ahogyan mondani zokás — ez a legtöbb, amiben művésznek része lehet. De haj! Hol számít ma már nem is tehetséges embernek, le egyszerűen csak emberek az, aki filléres gondok között, észrevételenségben ényszerül élni? Akármelyik tteni színész legalább tisztességes jövedelemhez jutatna valamilyen más mun-

vagyonukat. Ez a Lear-ügy nem a mi ügyünk, idegen a mi életünktől. Színházba mégis ez vonz. Éppen azért, mert mindvégig életre-halálra menő játéknak érezzük. Ha viszont legnemzetibb játékunkat színpadra visszük, kiderül róla, hogy még társadalmunk jellegzetesnek tartott magatartásait is csak erőtlenül modellezi, annyira kisszerű az egész. Becstelenség, csalás nem több gyerekcsínynél, pitiáner alakok pákosztosságánál, ha mindössze holmi focimeccs góljaiért,

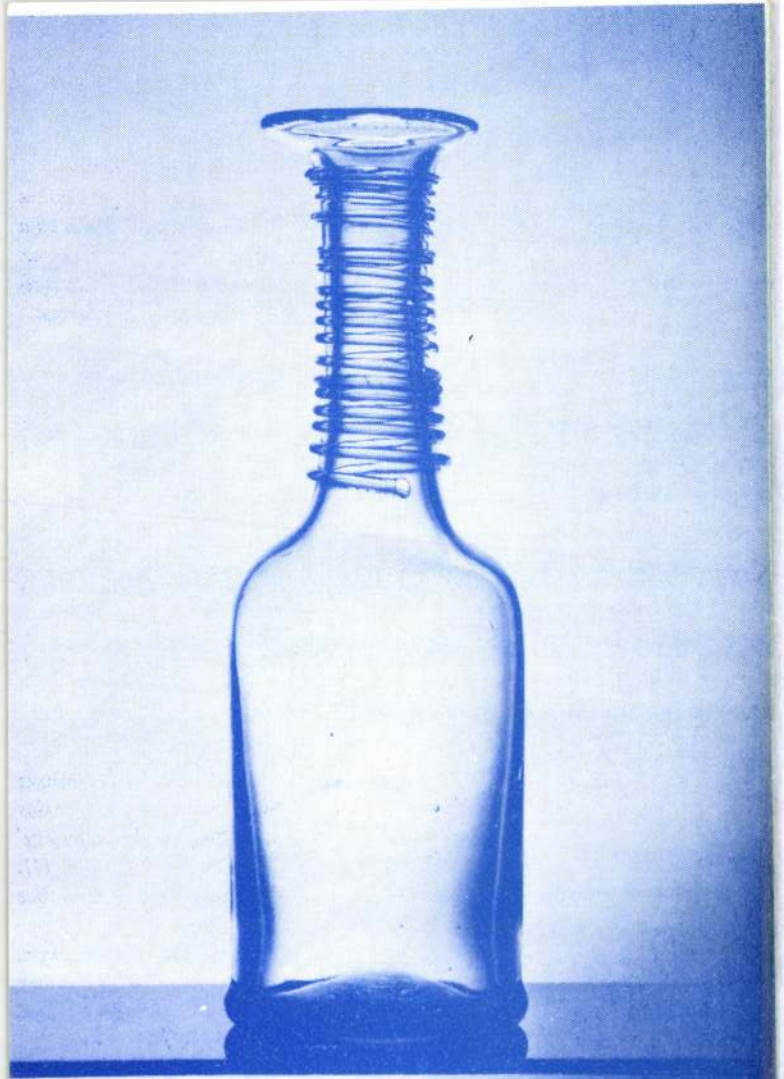

Kiállított tárgyak megrendelhetők

FÜRTÖS Gyöngy

ALPES* Nyomda 3532 Miskolc

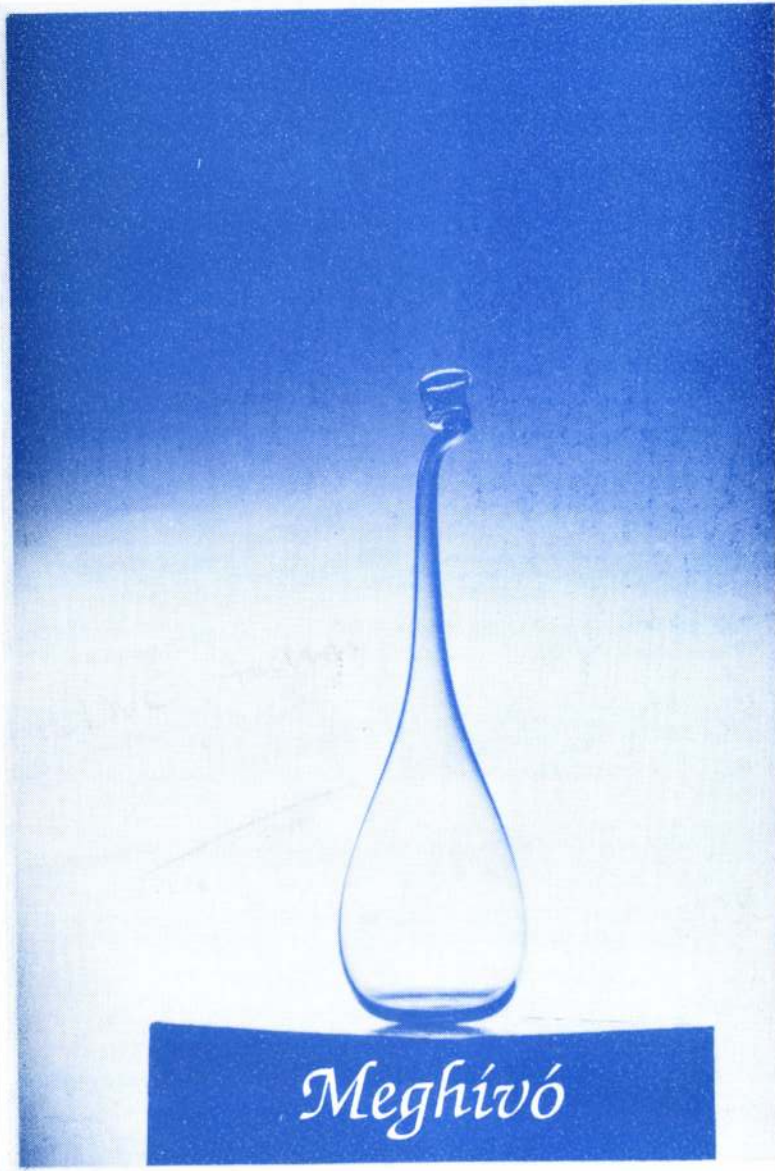

Meghívó

Asztalos Erzsébet üvegtervező iparművész önéletrajza:

1953-ban születtem Parádon. Édesapám Asztalos Johák /1924-1980/ fafaragóművész hatására jelentkeztem a Képző és Iparművészeti Szakközépiskolába. Először a Salgótarjáni Öblösüveggyárban, majd gyermekeim megszületése után 1976-1988-ig a Parádi Üveggyárban dolgoztam, mint üvegtervező iparművész. Ezután három társammal megépítettük Pécsváradon a VITRUM-PÉCS Magyar-Belga Üvegművészeti Studiót, melynek művészeti vezetője vagyok. 1971 óta résztveszek szinte minden hazai és külföldi üvegművészeti kiállításon és pályázaton.

Díjak:

- 1977 - 81 Alkotó Ifjúság I. - III.
- 1984 Ipari Formatervezési Nívódíj
- 1987 Cevider - Valencia Nagydíj
- 1990 I. Magyar Üvegművészeti Triennálé - Művészeti alapdíj

Szeretettel meghívjuk
Önt és kedves családját

ASZTALOS ERZSÉBET
üvegtervező iparművész

és

FÜRTÖS GYÖRGY
iparművész

KIÁLLÍTÁSÁRA

az Ady Endre Művelődési Házba
1992 április 6-án 17⁰⁰ órára

A kiállítást megnyitja:

Kóródy Ferenc
manager

A kiállítás megtekinthető:
1992. április 6-tól 30-ig!
De.: 10⁰⁰ - Du.: 18⁰⁰

Fürtös György iparművész

1939-ben Pécsett született. A Budapesti Iparművészeti Főiskolán végezte tanulmányait. Borsos Miklós és Csekovszky Árpád volt tanára. 1962-től a Zsolnai Porcelángyárban tervezőművész. Tanulmányúton járt az NSZK-ban, Franciaországban, Angliában, Jugoszláviában, Lengyelországban, Szovjetunióban, Dániában, Finnországban és Törökországban.

Színes, mázas kerámiáit és pirogránitból készült plasztikáit igényes dekoratívitással párosult finom humor jellemzi. Munkásságát számos elismerés és díj értékeli: 1962-ben és 1963-ban 'Az év legszebb terméke' pályázaton díjat nyert, 1964-ben Pécsett Nívódíjat, 1972-ben a III. országos kerámiai-biennálén III. díjat nyert. 1980-ban Munkácsy-díjat kapott.
Rendszeresen szerepel külföldi és hazai kiállításokon, pályázatokon. Számos egyéni kiállítása volt. Több műve van múzeumok, közintézmények tulajdonában. Faliképei, kút és térplasztikái, belsőépítészeti tárgyai készültek hazai és külföldi városok számára.

FÜRTÖS György

A KIÁLLÍTÁSI INTÉZMÉNYEK ÉS
A TV GALÉRIA

MEGHÍVJA ÖNT

FÜRTÖS GYÖRGY

KERÁMIKUSMŰVÉSZ

KIÁLLÍTÁSÁNAK MEGNYITÁSÁRA

1973. JANUÁR 27-ÉN SZOMBATON DÉLI 12 ÓRAKOR

MEGNYÍTJA:

BOCZ JÓZSEF

AZ MSZMP BARANYA MEGYEI BIZOTTSÁGÁNAK TITKÁRA

MŰCSARNOK KAMARA-TEREM

BUDAPEST, HŐSÖK TERE

FÜRTÖS György

Keramikusnüvére kiállítása, Boglárlelle,
Tóparti Galéria, 1985-aug. 3. - szept. 8.
Kapcsolás: Somogy m. Múz. Ig. 1985 [8] p. ll

FÜRTÖS György szobrán

M.K.: Szoborcsonkítások.
= Új Dunántúli-Napló, 1993.
május 23. 5.

Barátság. Írtja befreállítása

A XVII. kerületben ez az egyetlen iskola, ah
azt eredményezi, hogy elegendő számú tan

Ez évben pl. 105 gyermeket irattak be első
osztályokban 258 tanuló van.
A következő évi, s adataink szerint ismét 1(
ben a 8. osztályokból (jelenlegi 7. osztály)
Ez a tendencia jellemző a következő évekb

Említésre méltó körülmény, hogy az iskola
elsősök több mint 50%-a körzeten kívüli g

– Természetesen az Önkormányzat garanci
Újlak u-i iskolában tanulnak, itt is fejezik

FÜRTÖS GYÖRGY
KERAMIKUSMŰVÉSZ

KIÁLLÍTÁSA VOLT A PÉCSI
KISGALÉRIÁBAN

MAGYAR IPARMŰVÉSZET
1995, 5-6, 96

oT

zhordó leányok

n /Fürdő előtt/

9-94

Fürtös György 1.

„iparművész" a Műcsarnokban, s egyszer-
smind a televízió nyilvánossága előtt is
bemutatkozott kerámiatárgyaival és
tárgykarikatúráival. Az utóbbiak lét-
jogosultságát megkérdőjelezzük, az előb-
biek bemutatását nemileg korainak vél-
jük. Nem Fürtös az egyetlen, aki megkísér-
li, hogy tárgyakkal, maradandó anyagban
készítsen karikatúrákat.

Bojár Iván: Kiállításról kiállításra

Magyar Ifirlap 1973/30 6 old.

Fürtös György 2

Nem önellentmondás ez vagon? A kari-
katúra aktuálitáshoz kötött, s ezért élete
napokra, hetekre, netán hónapokra terjed.
A vicc csattanója – éppen mert csattanó – a pil-
lanat szülötte és értelme is a pillanatban van:
az ugságok rotációs papírjának mulékony
anyagán vagy a társaságbeli élőbeszéd
röpke életű hangulatában.

Bojár Iván: Kiállitásról kiállitásra.

Magyar Hirlap 1973/30 6 old.

Fürtös György 3

De mit kezdünk holnap, holnapután a csak a mának szóló élcekkel? Persze a szatíra más: alapkarakterezet és alapszituációkat vesz célba, fonákul bár, de az emberi lényegre tapint. Fürtös azonban megáll a vicek szintjén. A gúny éle nem eléggé mély, mint ahogy a szakmai-mives magatartás sem eléggé elmélyült; a technikai megoldások, a formaadás és felületkezelés jobbára egyáránt hevenyészett.

Bojár Iván: Kiállításról kiállításra.

Magyar Hírlap 1973/30 6old-

Fürtös György 4

A Tevé Galériájának adásában koncentráltabban, válogatotabban mutatták be Fürtös munkáit, mint a kiállításon. Már ott is megmutatkozott azonban e fiatal művész eklektikus, stílusválogató modszere. A kiállításon még inkább kiderült, hogy bár Fürtösnek ötletei vannak, egységes művészi szemlélete azonban még nincs kiforratlan.

Bojár Iván: Kiállításról kiállításra.

Magyar Hírlap 1973/30 6 old

Fürtös György 5

Ezt csak részben magyarázza az, hogy Fürtös mint a Zsolnai-gyárban alkalmazott keramikus, alkalmazott művész, aki kereskedelmi megrendelésre is dolgozik. Ő maga ezt még ösztönzőnek is tartja – elvileg helyesen – s szereti, ha tárgyait sokszorosítják. A múltiplikálás azonban nem jelenthet feltétlenül kommerciálizálódást is, nem menthet fel az elmélyültség alól.

Bojár Iván: Kiállításról kiállításra.

Magyar Hírlap 1973/30 6 old.

Fürtös György. 6

Nagyon kérdéses: helyes és indokolható-
e kezdő, bizonytalan arcélü művészek
bemutatása a kiemelt rangot jelentő
Műcsarnokban, s a téve képernyőjén...

Bojár Iván: Kiállításról kiállításra

Magyar Ifirlap 1973/30 6 old.

Fürtös György

A pécsi Zsolnay Porcelángyár iparművészeinek munkáit mutatja be a mohácsi művelődési központ. A válogatott alkotásokból rendezett tárlatot pénteken nyitották meg a Kossuth Filmszínház galériájában. Hét iparművész állította ki műveit: Fürtös György, Gazder Antal, K. Halina Krawczun, Keményffy Gábor, J. Móker Zsuzsanna, T. Surányi Anna és Török János.

Magyar Nemzet 1986. III. 8.

Farkas György keramikus

kiállítása Pécsett

Népmadárdal, 1986. VIII. 1

Fürtös György km

"Dandutál a. m."

→ Boss István

MŰVÉSZET 1985/2/21

Fürtös György, keramikus

L. Borbás Tibor.

– Munkácsy Mihály-díjas

4.

Esti Hírlap, 1980. ápr. 2.

Fürtös György, keramikus

d: Borbás Tibor

—: Az 1980. évi Munkácsy Mihály-díj 5.
Népszabadság, Bp. 1980 dec. 3.

Fürtös György, szobrász, keramikusművész

A szépet, a múltat kedvelőknek – mondja az író – a vonatról kiszállva induljanak torony-iránt a Püspökvárba s kanyarodjanak az óra mutatóival a városban: a Szent László hermáját találják az úton, mellette a Borsos-gyűjteményt, aljában a Kreszta-ház, padlásán a Kovács Margit „sufniját. A ház földszintjén a pécsi Fürtös György kerámiaberendezését. /említve/.

Bodó László: Most Györre gondolok.

Dunántúli Napló, 1980. jún. 1.

Fürtös György, szobrászművész

a Margitszigeti Thermál Gyógyszálló egyik előterében van elhelyezve Fürtös György alkotása, egy zártformájú kút. /ennlitve/

Művészeti Magazin

1979. máj. 2. Televízió 21.50 /Vgné/.

Fürtös György, iparművész

A szabadkai városháza előtt felállításra kerülő 27 m ~~[illegible]~~ hosszú s 24 m széles medencenerű szökőkút kerámiahuzolatának szinezését tervezte. (Magát a szökőkutat jugoszláv művének tervezték.)

— : Zsolnay-díszkút Szabadka főterén 3,

ESTI HIRLAP, Bp 1972. dec. 16.

Fürtös György, iparművész

Győrött az ételbárban ismerős kerámiával találkozhatnak a pécsiek. A berendezés Fürtös Györgynek, a Zsolnay-gyár iparművészének munkája. – A Vaskakas étteremnél fogadják a művész termetes kerámiatörökjei a látogatókat.

/Említve/.

Séta a Püspökvár körül.

Dunántúli Napló, 1980. jún. 1.

MDK;

Fürtös Gyula

Kiállitásának hiradása

Szocialista Müvészetért 1966 márc.

Fürtös György, keramikus

Kiállítása nyílik jan. 27-én
a Műcsarnokban.

— : □ „Fürtös György . . . . . "

2.

ESTI HIRLAP, Bp. 1973. jan. 24.

Fürtös György

A szept. 3.-án nyíló III. orsz. kerá-
mia bicunálé rs.ürije a 8 czer Ft-os
harmadik díjat kertplasztikája
nyerte el. (említve).

Dunántúli Napló, 1972. szept. 2.

Fürtös György, kerámikus

A Műcsarnokban van tárlata.

— A hét végi kulturális programból 9.

Nérszabadság, Bp 1973. febr. 10.

Fürtös György

Júl. 28.-án nyílv. III. nemzetközi Vallauris i kerámiakiállításon műve szerepelni fog, hét művésztársával együtt.

Az idei 30. tárlaton kerámiái itt is szerepelni fognak.

Dunántúli Napló, 1972. júl. 14.

Fürtös György

A III. orsz. kerámia biennálén a zsüri kertplasztikájáért a ~~a~~ harmadik díjat ítélte meg.
(említve)

Dunántúli Napló, 1972. szept. 5.

Fürtös György

a júl. 20.-án nyíló III. nemzetközi Wallauris-i kerámiakiállításra két művésztársával együtt alkotása szerepelni fog.

Az idei 30. tárlaton kerámiáit kiállítja

Fejér Megyei Hírlap, Székesfehérvár, 1972. júl. 15

Fürtös György

keramikus-szobrász

Baranya megye Tanácsa és Pécs
város Tanácsa, ajándékaként a pu-
biláló főváros részére tervezett disz-
kútját most készíti Fürtös György.

B.Pilaszamorich Irén: Pécs - Baranya iparmüvészei.
Müvészet, 1973.szeptember - 28.oldal

Fürtös György

A pécsi művészek először állítanak ki Újpesten. A tárlaton szerepelnek művei.

da József: Pécsi képzőművészek kiállítása Újpesten.

Munkavédelmi Napló, 1974. jan. 30.

Fürtös György

Pécsi képzőművészek társulata nyílik meg ma Szabadban, melyen művei szerepelnek.

Magyar Szó, 1943. szept. 30.

Fürtös György

11. Maxi (öreglány) 36 cm

12. Kötelék 23 cm

Fürtös György kerámikusművész kiállítása Műcsarnok 1973.

Fürtös György

5. Galamb 37 cm

6. Virágok 46 cm

Fürtös György kerámiaművész
kiállítása Kucsamok 1973.

Fürtös György

3. Mark váza 25 cm

4. Vénkisasszony 43 cm

Fürtös György keramikusművész kiállítása Műcsarnok 1973.

Fintos György

1. Gyertyatartó 31 cm

2. Kentaur 27 cm

Fintos György kerámiaművész
kiállítása Kőcsarnok 1973.

Fürtös György

9. Miskakorsó 39 cm

10. Mozdoly 56 cm

Fürtös György kerámikusművész kiállítása Műcsarnok 1973.

Fürtös György

15. Kakas 40 cm

16. Madár 67x90 cm

Fürtös György kerámikusművész kiállítása Műcsarnok 1973.

Fürtös György

7. Pipógya házaspár 35,28 cm

8. CA-s lábbeli 18 cm

Fürtös György keramikusművész kiállítása Műcsarnok 1973.

Fürtös György

13. Lapos leányfej 30 cm

14. Lányfej (kék) 30 cm

Fürtös György kerámikusművész
kiállítása Műcsarnok 1973.

Fintor György

23. Öregúr 43 cm

24. Előre 60 cm ⌀

Fintor György kerámikusművész
kiállítása Miskolc 1973.

Fürtös György

21. Lány madárral 46 cm ∅

22. Esőcsinálók . 25x30 cm

Fürtös György kerámikusművész kiállítása Műcsarnok 1973.

Fürtös György

17. Lovasok 75 x 100 cm

18. Kerök (hurkolat) 100 x 60 cm

Fürtös György kerámikusművész kiállítása Műcsarnok 1973.

Fintós György

19. Körök (kerámiák) 120×80 cm

20. —"— —"— 80×100 cm

Fintós György kerámikusművész kiállítása Kunszentmiklós 1973.

Tímár György

31. Kompozíció 35 cm

32. Kalitka I 24x17 cm

Tímár György kerámiaművész
kiállítása Miskolcon 1973.

Fintos György

29. Plasztikus táj 7 db

30. Lelet 37 cm

Fintos György keramikusművész
kiállítása Műcsarnok 1973.

Fürtös György

27. Lámyfej (barna) 36 cm ∅

28. Fehérfelszín 32 cm ∅

Fürtös György kerámikusművész kiállítása Műcsarnok 1973.

Iványos György

25. Falitükör 40 cm ⌀

26. Holdállomás 35 cm ⌀

Iványos György keramikusművész
kiállítása Műcsarnok 1973.

Fürtös György

39. Figurák 35 cm ∅

40. Fükrözés 35 cm ∅

Fürtös György keramikusművész kiállítása Műcsarnok 1973.

Fürtös György

37. Fiú és lánytükör 25 cm ∅

38. Lány madárral 20 cm ∅

Fürtös György kerámikusművész kiállítása Műcsarnok 1973

Fürtös György

35. Lovas 13x15 cm

36. Anya gyermekkel 45 cm

Fürtös György kerámiknsművész
kiállítása Műcsarnok 1973.

Tornyos György

33. Kalitka II. 24x18 cm

34. Tell őrzi 24x16 cm

Tornyos György keramikusművész
kiállítása Miskolcon 1973.

Fürtös György

52. Isókút 170 cm

53. Kakas 170 cm

Fürtös György kerámikusműrész kiállítása Műcsarnok 1973.

Fürtös György

50. Kulacs

51. Serlegek

Fürtös György kerámikusművész kiállítása Műcsarnok 1973.

Tüntös György

48. Horpasztott váza

49. Asztali garnitúra

Tüntös György kerámikusművész kiállítása Műcsarnok 1973.

Fintos György

44–46. Tálak

47. Lapos váza

Fintos György kerámiaművész
kiállítása Kucsarnok 1973.

Fürtös György

Kerámiái díszítik a győri Vaskakas Taverna berendezését

Koppány Tibor: Győr, Vaskakas taverna

Vardegváró régi házak, Műszaki Kiadó Bp. 1979. 62.o.

Fürtös György

- kerámiáiból kiállítást rendezett a pécsi Jan. Pan. Múzeum 1964-ben

A Jan. Pan. Múz. kiállításai

Jan. Pan. Múz. Évk. 1974. XIX.

Fürtös György, keramikus

Népfront budapesti irodalmi fóruma. Vita indítót tart *Göncz Árpád*.

*

GALAMBOSI LÁSZLÓ Röptető című gyermekverskötete novemberben jelenik meg a Móra Könyvkiadó gondozásában, *Dános Judit* színes rajzaival.

*

PÉCSI KIÁLLÍTÁSOK. A Színház téri kisgalériában október 26-tól november 26-ig *Fürtös György* keramikusművész munkái. — A Képcsarnok bemutatótermében *Kumpost Éva* kerámiái október 25-től november 8-ig. — A Helyőrségi Művelődési Otthonban október 10—15-ig *dr. Lajos László* fotói.

– : A Jelenkor krónikája 1058.

Jelenkor, Pécs, 1979. nov. XXII/11

Fürtös György

Munkácsy Mihály díjat kapott

Magyar Hirlap 1980/4/3/1o

Fürtös György, kerámikus

KÖZTÉRI DÍSZKÚTTAL, Fürtös György keramikus alkotásával gazdagodott Székesfehérvár. Az eozinmázas kerámia kutat a Technika Háza előtti téren állították fel.

Kép

8.

Népszabadság Bp. 1979. júl. 14.

Fürtös György, keramikus

A siklósi kerámia kiállítás megnyílt, szerepelnek itt a művész munkái. Alkotásai szeme láttára készültek Pécsett, a Zsolnay gyárban. A Pécsi Porcelángyár támogatja a szimpozion munkáját.

Bebesi Károly: Utcák és terek művészete.
Dunantúli Napló, 1978. aug. 20.

Fürtös György
(Pécs, 1939-

Művével résztvett az V.Országos
Kerámia Biennálén - Pécs,1978.

- katalógus a könyvtárban -

Fürtös György, [ ]

L: Gádor István

K.T: Berendezik a Városligeti

Esti Hirlap,

3.

Bp. 1978. szept. 15.

Fürtös György

Megbírást kapott a művész, hogy a Margitszigeti Thermál-szálló közlekedőfolyosort, kútplasztika, mázas pirogramit művével díszít-se.

— Közteri munkák.
Művészet, 1979. ~~december~~ 47. lap.

Fürtös György, szobrász

Pécsett, a pécsi Gétatéven tegnap óta láthatók a rendezőszervek által felkért alkotók térplasztikái. A művészek pécsi-baranyai üzemek aktív támogatásával hozták létre műveiket. A művész alkotása is szerepel itt.

Dunántúli Napló, 1978. júl. 16.

Fürtös György

58. Verébdúc 122 cm

59. Szélkakas 145 cm

Fürtös György keramikusművész kiállítása Műcsarnok 1973.

Fintós György

56. Don Quijote és Sancho Pansa

57. Terrakotta 105 x 80 cm

Fintós György kerámiaművészi kiállítása Műcsarnok 1973.

Fürtös György

54. Majom 70 cm

55. Pára 54 cm

Fürtös György kerámikusművész kiállítása Műcsarnok 1973.

Fürtös György

66. Ülőgarnitúra

67. Kompozíció

Fürtös György kerámiaművész kiállítása Műcsarnok 1973.

Fintós György

64. Virágtartó 83 cm

65. — " — 45 cm

Fintós György kerámikusművész
kiállítása Műcsarnok 1973.

Fintós György

62. Genius 74 cm

63. Kandalló 130 cm

Fintós György kerámiaművész
kiállítása Műcsarnok 1973.

Fürtös György

60. Bábel 136 cm

61. Két oszlop 75 és 78 cm

Fürtös György keramikusművész
kiállítása Műcsarnok 1973.

Fürtös György

Mozdony repr.

Fürtös György kerámikusművész kiállítása Műcsarnok 1973.

Fürtös György

kakas. repr.

Fürtös György kerámikusművész kiállítása Mücsarnok 1973.

Fürtös György

70. Virág

Fürtös György kerámiaművész
kiállítása Mánsarok 1973.

Fürtös György

68. Kakas (kék)

69. Leányfej

Fürtös György kerámiaművész kiállítása Műcsarnok 1973.

Fintor György

Körök sor.

Fintor György kerámiaművész
kiállítása Miskolc 1973.

Fürtös György keramikus

Müvei szerepelnek az Iparmüvészeti Muzeum dísztermében rendezett kiállitáson, amelyen a torontói világkiállitás magyar iparmüvészeti anyagát mutatták be.

Magyar Nemzet 1973 augusztus 17

4. old.

Fürtös György 3

„Majom"
„Pipogya házaspár" c. művei
emlitve

Magyar Nemzet 1973 február 22
4. old.

Fürtös György Teramitus

január 27-én nyílt

Viallitása a Műcsarnok Kamara-

termében

Magyar Nemzet 1973 január 23

9. old.

Fürtös György

4

„Öreglány"
„Kél Zakas"
„Don Quijote"

Magyar Nemzet 1973 február 22
4. old.

Fürtös György Keramikus 1

a Műcsarnokban nyílt

kiállítása

Magyar Nemzet 1973 február 22

4. old.

Fürtös György.

Az idei pécsi kerámia biennálén szerepelt pirogránit Járgánya.

Fekete Judit: A pécsi biennálé.

Magyar Nemzet, 1972. szept. 17.

Fürtös György ipaminőv

a Műcsarnok - TV Galériája

Vizillitáson szerepel az első negyedévben

Népszava 1973 január 19

2. old.

Fürtös György

2

„Kalas"
„Lovak" c. tanulmánya
emlékére

Magyar Nemzet 1973 február 22
4. old.

Fürtös György kvamikus

Az idei siklósi keramikus szimpozionon munkái szerepeltek.

Fekete Judit: Keramiák a kolostorban. Kertben.
Magyar Nemzet, 1972. szept. 10.

Fürtös György, kerámikus

Kerámia : Repr.

Fürtös György : Járgány

(2.)

[Elülső - belső - borító]

JELENKOR, Pécs, 1972. Október

XV/10.

Fürtös György, kerámikus

Könnyedség és humor jellemzi kerámiáit. III. díjat kapott.

Romváry Ferenc: A III. bosnágos kerámia Biennálé Pécsett

918-919.

JELENKOR, Pécs, 1972. október

XV/10.

Fürtös György, keramikus

Keramik :

Repr.

Fürtös György : Keramikája

242.

JELENKOR, Pécs, 1972. március

XV
3.

Fürtös György, keramikus

Kerámia:

Repa.

Fürtös György: kerámiája

238.

JELENKCR, Pécs, 1972. március

XV
3.

Fürtös György, kerámikus

Kerámia:

Repr.

Fürtös György: kerámiája 215.

JELENKOR, Pécs, 1972. március XV/3.

Fürtös György, keramikus 3

[Megemlített művek:]
Kék kakas, Don Quijote és Sancho Panza,

Tíz év munkájából válogatta össze kiállítására anyagát.

Bükkösdi László: Fürtös György kerámiái 267-269.

JELENKOR, Pécs, 1972. március XV. 3.

Fürtös György, kerámikus

Kerámia: Repr.

Fürtös György: kerámiája [Elülső-belső-borító.]

JELENKOR, Pécs, 1972. március

XV/3.

Fürtös György, Kerámikus

Kerámia:

Repr.

Fürtös György: Kerámiája

Címoldal

[Ehlső-hülső-borító.]

Jelenkor, Pécs, 1972. március

XV
3.

Fürtös György kerámikus

Kerámia: Repa.

Fürtös György: kerámiája 252.

JELENKOR, Pécs, 1972. március XV. 3.

Fürtös György, kerámikus

1

Pályafutásának, művészi fejlődésének bemutatása „az 1971 novemberében Pécsett rendezett kiállítás alkalmából." Az ismertetés a művek mellett a technikára is figyelmet fordít. Megemlített és elemzett művek: Kakas (40 cm), Maszkváza (25 cm)...

Bükkösdi László: Fürtös György kerámiái

267-269

JELENKOR, Pécs, 1972. Március XVI/3.

Fürtös György, kerámikus

[Megemlített művek:]

2

Esőcsinálók, Öregóra, Hold-állomás, Lelet, Kompozíció, Barna kányfej, fehér felszín, Ripogyakázaspár, Belvárosi lány, Maxi (öreglány); Körök 100x60; Körök 120x80; Körök 80-100 cm; Majom (70 cm), Kötelék, Ülőgarnitúra ....

Bükkösdi László: Fürtös György kerámiái 267-269.

JELENKOR, Pécs, 1972. március

XV/3,

Fürtös György, kezdeménykus

A diszkutat (– Pécs ajándéka a fővárosnak –) tervezte.

–: Zsolnay-diszkút a centenáriumra

1.

ESTI HIRLAP, Bp 1973 aug. 3.

Fürtös György, kerámikus

Kerámia: Repr.

Fürtös György: kerámiája [Hátsó-külső-borító ∃

JELENKOR, Pécs, 1972. március XV/3.

41.
75.

Fürtös György, keramikus

Keramia:

Repr.

Fürtös György: Keramikája

[Hátsó-belső-
-borító.]

JELENKOR, Pécs, 1972. március XV
3.

Fiertos György
keramikus

Fiertos György a Zsolnay gyár tervező művésze. Tíz évig végzett Budapesten az Iparművészeti Főiskolán.

Sulyok Katalin: Értelmiség – vidéken
Nők Lapja, 1973. jún. 2 – 3 oldal

Fürtös György
keramikus

Tíz év munkájának eredménye a januári műcsarnokbeli kiállítás. Kiállítása óta a tévé, a rádió az újságok sokat foglalkoznak a művésszel.

Sulyok Katalin: Értelmiség-vidéken.
Nők Lapja, 1973. jun. 2 - 3 oldal.

Fürtös György, kerámikus

Baranya – Pécs ajándékát

↓ tervezte.

A diszkút: Repr

–: Zsolnay-diszkutat arattak a Várban

9.

Népszabadság, Bp 1973. aug. 18.

Fiertős György
keramikus

Fiertős György nemrég kapott
a vázostól műtermet. Most
már nem csak a gyárban,
hanem műtermében is alkotkat.

Sulyok Katalin: Értelmiség-vidéken.
Nők Lapja, 1973 jun. 2 - 3 oldal.

Fürtös György, kerámikus

Dolgozik a Zrolnay-gyárnak.

Kovács Sándor: Az eozin titka M. 11.

NÉPSZABADSÁG, Bp. 1974. máj. 12.

Fürtös György, Kerámikus

Megbízást kapott a fővárosnak ajándékozandó Zsolnay-díszkút elkészítésére.

– : A Jelenkor krónikája

767-768.

XVI.

7-8.

JELENKOR, Pécs, 1973. júl.-aug.

Fürtös György

A pécsi országos kerámia biennálé harmadik díját kapta kerámiafigurái.

Láttuk, hallottuk a kiállítóternekben.
1972. IX. 16. 17.20 Petőfi 16/V.

Fürtös György, Kerámikus

A bpi Műcsarnokban volt kiállítása.

[Egy műve [?] : Repr.]

— : A Jelenkor krónikája 287-288.

JELENKOR, Pécs, 1973. március XVI/3.

Fürtös György kerámikus

Kiállít Szabadkán.

—: A Jelenkor krónikája

1055–1056.

JELENKOR, Pécs, 1973. nov.

XVI
11.

Fürtös György

Magyar József grafikus kiállitása a Ferencvárosi Pincetárlaton november 8.-tól,
Kovács László festőművész kiállitása a Studió Galériában november 10.-ig,
Tóth Julianna kiállitása a Pszichiátriai Klinika Nappali Szanatóriumában november 16.-ig,
Tilles Béla kiállitása a debreceni Csokonai Klubban november 25.-ig,
Fürtös György kiállitása a Pécsi Galéria Szinház téri Termében november 26.-ig,
Schéner Mihály kiállitása a békéscsabai Munkácsy Muzeumban december 2.-ig tart nyitva,- közli a kulturális eseményeket tudósitó rovatában a lap.

Élet és Irodalom, Bp. 1979. nov. 3.
XXIII. évf. 44. sz. 8. lap.

Türtös György: Kerámiák

Ankarában szerepel. (Nov. 16-tól.)

—: A kulturális kapcsolatok Intézetének őszi kiállítási programja 7.

Népszabadság, Bp. 1973. okt. 17.

Fürtös György: Karácsony

Budapest centenáriumára készített
Zsolnai-díszkútját aug. 17-én
avatják fel a Várban.

— : A Jelenkor krónikája 863-864.

XVI.
9.

JELENKOR, Pécs, 1973. szept.

Fürtös György keramikus

Keramia' 73 c. kiállítást Tatabányán a Népházban rendezték, indeyen művei szerepelnek.

(j. j.): Keramia' 73

Dolgozók Lapja, Komárom, 1973. szept. 4.

Fürtös György
keramikus

Részt vett a XXX Faenzai
Nemzetközi Kerámia Kiál-
lításon.

-.- Magyar művészek kiállításai külföldön.
MŰVÉSZET, 1972.szeptember 46.oldal.

Fürtös György
keramikus

1972-ben résztvett a valaurisi III.Nemzetközi
Kerámia Kiállitáson.

-.- Magyar müvészek kiállitásai külföldön.
MÜVÉSZET, 1972.szeptember - 46.oldal

Fürtös György
szobrász

Fürtös kettős szerepet vállal: a Porcelán
gyár tervezőjeként működik. És mint
önálló művész is.

B.Pilaszamorich Irén: Pécs - Baranya iparművészei.
Művészet, 1973.szeptember - 28.oldal

Fiertös György
keramikus

Fiertös György keramika dísz-
kútja Pécsett van felállítva

Csorba Tivadar: A megnőtt felelősség nevében.
Művészet, 1973.szeptember - 5.oldal

Fürtös György

A Pécsi Porcelángyár tervezője. Január 27-én kiállítása nyílt a Műcsarnokban.

Ipari Művészet, 1973/2.sz. 31.l.

Fürtös György
keramikus

" Kerámia falikép "
(repro)

B.Pilaszamorich Irén: Pécs- Baranya iparművészei.
Művészet, 1973.szeptember - 28.oldal

Fürtös György
szobrász

Fürtös nevéhez fűződnek használati
edények és térplasztikok, burkolóele-
mek és groteszk emlékművek, kompo-
ziciók és falképek sora.

B.Pilaszamorich Irén: Pécs - Baranya iparmüvészei.
Müvészet, 1973.szeptember - 28.oldal

Fürtös György
szobrász

Burkó csempéi klasszikus és népi motívumokat őriznek. Falképeket korongolt, variálható elemekből komponálja.

B.Pilaszamorich Irén: Pécs - Baranya iparművészei.
Művészet, 1973.szeptember - 28.oldal

Fürtös György
szobász

Teiplasztikáit jórészt sokszorosítható forgástestek elemeiből építi. Figuralis kompozíciókat és készít ebben a mű-fajban.

B.Pilaszamorich Irén: Pécs - Baranya iparmüvészei.
Müvészet, 1973.szeptember - 28.oldal

Fürtös György
keramikus

Fürtös György tanult a pécsi Művészeti Gimnáziumban, majd a Pécsi Porcelángyárhoz került, ahol jelenleg is mint tervező tevékenykedik.

B.Pilaszamorich Irén: Pécs - Baranya iparművészei.
Művészet, 1973.szeptember - 28.oldal

Fürtös György
keramikus

Fürtös a siklósi nemzetközi Kerámia Szimpozion alapító tagja, rendszeresen szerepel hazai és külföldi kiállításokon.

B.Pilaszamorich Irén: Pécs - Baranya iparművészei.
Művészet, 1973.szeptember - 28.oldal

Fürtös György

keramikus

Fürtös György pécsi születésű. Az Iparművészeti Főiskola elvégzése után visszakerült szülővárosába.

B.Pilaszamorich Irén: Pécs - Baranya iparművészei.
Művészet, 1973.szeptember - 28.oldal

Fürtös György
keramikus

„Yárgány"
(vegyes)

Radocsay Dénes: 100 éves az Iparmüvészeti Muzeum.
MÜVÉSZET, 1972.október-november 31.oldal

Fürtös György
iparművész

Fürtös György iparművész a pécsi Zsolnay gyárban csak pirográ-
fittal foglalkozik.

----: bükkösdi - : Hagyományok és vivmányok.
Művészet, 1973.szeptember - 41.oldal

Fürtös György
keramikus

Falikúpai, kút és térplasztikái készültek:
Tiszaszederkény, Kalocsa, Harkány,
Budapest, Kecskemét, Kaposvár, Debrecen
számára.

B.Pilaszanovich Irén: Pécs - Baranya iparművészei.
Művészet, 1973.szeptember - 28.oldal

Fürtös György
Ipszmüven

Fürtös Gyorgyul külön üzemegysége van, ahol kizáró lag 7-8 ember viteleri ki kerti váraít, dísztárgyait, fali kerámiáit.

---: bükkösdi - : Hagyományokés vivmányok.

Müvészet, 1973. szeptember - 41. oldal

Fürtös György

A Pécsi Porcelángyár tervezője. A Műcsarnokban kiállítása udt. Ismeri és alkalmazza a sorozatgyártás lehetőségeit. Edényei edénycsoládokká alakíthatók. 1962-ben és 63-ban „Az év legszebb termike" pályázatán a szériagyártás lehetőségei miatt kerültek műcei az első helyre.

Fekete Judit: Fürtös György kerámiái; Ipari Művészet, 1973/3.sz. 30.l.

Fürtös György

1939-ben született, a főiskolán Borsos Miklós és Csakovszky Árpád növendéke volt. 1962-től kezdve szerepel az orsz. kerámia-bizennálékon. Décsett több önálló kiállítása volt.

Fekete Judit: Fürtös György kerámiái; Ipari Művészet, 1973/3. sz. 30-l.

Fürtös György

Mázas kerámiája, a Mozolowy (!) szerepelt a Mai magyar iparművészet c. kiállításon (Iparművészeti Múzeum).

Szilágyi Péter: Mai magyar iparművészet; Ipari Művészet, 1972/6. sz. 16. l.

Fürtös György

Lapokból építkezik (Bábel tornya). A Párna vagy a Kék leányfej az etrüszk kerámiaszarkofágok eljárására emlékeztet. Szélkakasa lynkasztott és szerelt vaslemeznek hat, Majom-figurája a fém hajlékonyságát utánozza.

Fekete Judit: Fürtös György kerámiái; Ipari Művészet, 1973/3. sz. 30. l.

Fürtös György
keramikus

Az első siklósi szimpozionon
részt vett.

N.Dvorszky Hedvig: "A kisérletezés lehetősége"
MŰVÉSZET, 1972.október-november - 34.oldal

Fürstos György Keramikus

Felszállott a pára c. pirográmit falképe (eml.) szerepel a Baranya megyei művészet) tanárskörtárs. Liánitásán Pécsett

Romváry Ferenc: Képzőművészeti Liánitások az évfordulós jegyében

Dunántúli Napló 1969 III. 30

Fiáth György
keramikus

Az 1972-es siklósi nyári keramikus szimpozionon részt vett.

N.Dvorszky Hedvig: "A kísérletezés lehetősége."
MŰVÉSZET, 1972.október-november - 34.oldal

Fürtös György keramikus

Az ez évi rózsakiállításon láthattjuk a Pécsi Porcelángyár műnészének kerti samottplasztikáját (említve)

Simó József: Keramiák a rózsakiállításon.
Mestermunka, 1994. jún. 12.

Fürtös György

művei szerepelnek

a III. Országos Kerámia Bieanalén,

Pécsett

Népszava 1972 október 27

2. old.

Fürtös György
keramikus

Fürtös György máras pirogránit hert-
plasztikai átmentek a térplasztika
és a hagyományos értelemben vett
díszkerámia között.

Havas Valéria: A III.pécsi kerámia biennáléról.
MŰVÉSZET, 1972.október-november- 37.oldal

Fürtös György

SZIGETVÁR

Fürtös György kerámikusművész kiállítása

Július 1–30.

—

—: Kiállítási naptár
Művészet, 1975 július – 45 oldal

Fürtös György keramikus

L.: Németh János

Tüskés T.: Képzőművészek — 539-546.

XIX/6.

Jelenkor, Pécs, 1976. június

Fiatós György iparművész

Az Iparművészeti Múzeum II. kiállítá-
sán szerepel munkája, magyar és
olasz (emlitve)

Vadas József: Mai magyar iparművészet.

Kritika, Budapest, 1945. márc.

Fürtös György

Szekeres Károly, Minya Mária, Fürtös György, Vértesi Nándor, J. Móker Zsuzsanna, Kálmán Anikó, Schrammel Imre, Benkő Ilona, Borsody László, Csekovszky Árpád, Majoros Hédi, Majoros János, N. Szonntag Éva, Kigyós Sándor, Gádor István, Gorka Lívia, Németh János, Geszler Mária mutatták be müveiket a pécsi Janus Pannonius Muzeum Déryné utca kiállitótermében rendezett negyedik országos kerámiai biennálén. A kiállitók közül, Vadas József: "Sápadt kerámia" c. kritikájában sorolja fel fenti neveket.
A tárlat ismertetését lásd: Gádor István nevénél.
Élet és Irodalom, Bp. 1975. nov. 1. XIX. 44. sz. 13. lap.

Fiatos György
keramikus

Fiatos György a kiállításon be-
mutatta „Eskivői pár" című
korsóját.

Pap Gábor: Kincsek és mükincsek.....
Művészet, 1975. junius - 7 oldal

Fürtös György, keramikus

L: Altonyai István

Tüstés Tibor: Képrőművészek műhelyében 1083-1090 o.

Jelenkor, Pécs 1976. dec. 12 / XIX.

Fürtös György, iparművész

Másodszor rendeztek meg a Somogyi Képtárban a Dunántúli Tárlatot, melyen szerepelnek a művész művei, groteszk hangulatú kerámiái.

Tasnádi Attila: Dunántúli művészek kiállítása Kaposvárott.
Népszava, 1976. dec. 10.

Fürtös György, kerámikus

Tarka, virágos Mondonyu: Repa.
[Artner Margit rajza.]

Artner Tivadar: Boloudos, tréfás ábrázolások 13,
Népszabadság, Bp. 1977 febr. 6.

Fürtös György
heraldikus

Fürtös György, Eskiivői pár" című korsója rokon Katona Lajos 1879-ben készített bertelliájával.

Pap Gábor: Kincsek és mükincsek. ....
Müvészet, 1975. junius - 7 oldal

Fürtös György

Kelle Sándor műtermében dolgozott és annak került ki a két Fürtös, Ilona, meg Gyurka.

Tüskés Tibor: Beszélgetés Altorjai Istvánnal.

Jelenkor, 1976. 12. 1084. old.

Fürbös György
kapta a harmadik díjat
kertplasztikáiért

(végh) Pannónia-triennálé Pécsett.

Népművelés 1972/10 2 old.

Fürtös György

Pécelen elő iparművész 1973 első negyedében mutatkozik be a Műcsarnokban.

Kiállítások a Műcsarnokban.

Észak-Magyarország 1973/15 4old.

Fürtös György keramikus-müvész

Kiállitását január 27.-én nyitják meg a Mücsarnokban, -közli a Kulturális eseményekkel foglalkozó rovat.

Vadas József ir a müvész kiállitásáról: "ironikusan szemléli az emberi gyöngeségeket," de nem érzi a méretekben rejlő kifejezési lehetőséget, ezért ötletei bizonytalanok.

Élet és Irodalom, Bp. 1973. jan. 2o.
XVII. évf. 3. sz. 2. lap.
" " 5. " 12. " febr. 3.

Fürtös György

A kritika megemliti a gyümölcsös tálba helyezett versenyautót és a piedesztálra állitott régi automobilt, "mintha a mi életünkben megjelenő embertipusokról mondana itéletet. A méretek arányának megváltoztatásával kellene éreztetnie, hogy "a tányérba sült autó amolyan vörös rák a pirospozsgás nyárspolgár asztalán."

Élet és Irodalom, Bp. 1973. febr. 3.
XVII. évf. 5. sz. 12. lap.

Fürtös György

Nordony, kef., repr.

Mai magyar iparművészet I.
Az Iparművészeti Múzeum kiállítása, 1972.

Fürtös György, kerámikus

Pérsett nyílik meg tárlata.
(máj. 8.)

– :o Kiállítások 8.

ESTI HIRLAP, Bp. 1975. máj. 8.

Fürtös György

Az 1973-as Dunántúli tárlaton Kaposvárott, a Somogyi Képtárban nem vett részt művével.

Népszava, 1973. dec. 14. 101. évf. 292 sz. 4 p.

Fintós György

Mordony, mázas kerámia
M: 24 H: 20 Sz: 12,5

Mai magyar iparművészet I.
Az Iparművészeti Múzeum kiállítása
1972.

Fiertös György

Fiertös György groteszk hangulatú keramiával szerepel a tárlaton.

Tasnádi Attila: Diamantúli művészek...
Népszava, 1976. dec. 10 - 5. oldal.

Fürtös György: Kerámiák

Kiállítása Pécsett.

—: A Jelenkor krónikája 191-192.

JELENKOR, Pécs, 1974. február XVII/2.

Fürtös György

„Macska gombolyaggal"
plasztika — mag.: 56

„Nagyszemű lány"
plasztika — mag.: 48,5

Kerámia Symposion Siklós, 1972.

Fürtös György

pécsi keramikusmüvész alkotását avatták fel a pártfőiskolán a Kommunisták Magyarországi Pártjának 57 évi megalakulása alkalmából

Magyar Hirlap 1975/31o/6

Fürtös György tervezőművész

A Hotel Hilton befárati rész burkolatának tervezését Horváth Sándor (Romhányi Építési Kerámiagyár) Fürtös György, a Zsolnay Porcelángyár tervezőművésze a külső, egyszerű vonalú, plasztikus pirogránit-burkolat tervezését végezte. (emlitve és repr.)

Ancsin Rácz György: Határidő előtt elkészül.

Mestermunka, 1975. jún. 25.

Fürtös György

Az utolsó évtizedben a Zsolnay gyárban kevés uj edényforma született. Ezek közül Gazdor Antal, Kovács István, Várdeák Ildikó és Fürtös György terveit kell megemliteni.

Zsolnay Terézia, M. Zsolnay Margit: Zsolny
Corvina 1974 231.o.

Fürtös György

Majom/figurája konstruktiv figura.Érdekes Harcos, Oroszlán,Kakas alkotásai.Valamennyi a modern kert-kultura szerves része.

Zsolnay Teréz ia.,N. Zsolnay Margit:Zsolnay

Corvina 1974 236.o.

Füstös György

terve, Kancsóváza

Zsolnay Teréz, M. Zsolnay Margit: Zsolnay
Corvina 1974

Füstös György

Füstös György és Gazder Antal terve:Szállodai mokkáskészlet.

Zsolnay Teréz,M. Zsolnay Margit:Zsolnay
Corvina 1974

Fürtös György

A népi fazekasság mesterségbeli fogásait tükröző, a funkció és a gyárthatóság követelményeit szem előtt tartó alkotások kerülnek ki a keze alól.

Zsolnay Terézia.,M. Zsolnay Margit:Zsolnay

Corvina 1974 235.o.

Füstös György

Harcos

Zsolnay Teréz,M. Zsolnay Margit:Zsolnay
Corvina 1974

Füstös György

festett porcelánfigurái és eozinvázái az anyag biztos ismeretét mutatja. A végső határig elmegy, amit a kerámia és müvészi kifejezés nyujthat. Eredményeit összegzi a Ló figurájában. A Kecske figurán a fény játéka szabadon érvényesülhet. ~~Kiszkár~~

Zsolnay Teréz ia, M. Zsolnay Margit: Zsolnay

Corvina 1974 230.o.

Fürtös György, szobrász-keramikusművész

„A kéz intelligenciája" jelszóval hirdetett idei pécsi biennálén hetvenkét keramikus vett részt, közöttük tizenöt FIM-es iparművész.

Fürtös György bájos, szellemes „Ilka"- és „Zsófika"-ja szerepelnek a biennálén, melyek mázas kerámiában a díszmű alkotására példamutatóak. /említve/.

Wágner Tibor: Iparművészeink a VI. Országos Kerámia Biennálén.

Mestermunka, 1980. júl. 30.

Az "egy kis stilusgyakorlat" c. alatt szerepelnek még: Ambrus Éva, Fürtös György, Hőgye Katalin, Kisfalusi Márta, Kovács Gyula, Ortutay Tamás, Polgár Ildikó és Tuza László.
"Egy kis értékelés" c.alatt némi áttekintést ad a nem tökéletes, de rokonszenves művekről.
"Egy kivétel" c. alatt nagyra értékeli a biennálé fődijasának, Benkő Ilonának kiemelkedő munkáit.
"Egy kis utópia" c. fejezetben Horváth László, Horváth Szabolcs, Móker Zsuzsanna és Németh János szerepel.
Végezetül ez a fejezet összegezi a bemutatott művek hatására keletkező képet, felvázolja a tennivalókat, rávezet arra, hogy milyen lehetőség rejlik a kerámiában. A kritika Gádor István nevé- nél található. Élet és Irodalom, Bp. 1978. juni. 24. XXII.évf. 25. sz. 13. lap.

kerámikus MKT

FÜRTÖS GYÖRGY

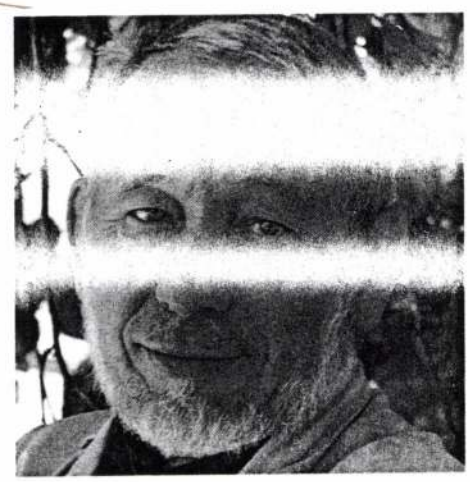

1939-ben Pécsett született. A Budapesti Iparművészeti Főiskolán végezte tanulmányait. Borsos Miklós és Csekovszky Árpád volt tanára. 1962-től a Zsolnai Porcelángyárban tervezőművész. Tanulmányúton járt az NSZK-ban, Franciaországban, Angliában, Jugoszláviában, Lengyelországban, Szovjetúnióban, Dániában, Finnországban és Törökországban.
Színes, mázas kerémiáit és pirogránitból készült plasztikáit igényes dekorativitással párosult finom humor jellemzi. Munkásságát számos elismerés és díj értékeli: 1962-ben és 1963-ban "Az év legszebb terméke" pályázaton díjat nyert, 1964-ben Pécsett Nívódíjat, 1972-ben a III. országos kerámia-biennálén III. díjat nyert. 1980-ban Munkácsy díjat kapott.
Rendszeresen szerepel hazai és külföldi kiállításokon, pályázatokon. Számos egyéni kiállítása volt. Több műve van múzeumok, közintézmények tulajdonában. Falképei, kút és térplasztikái, belsőépítészeti tárgyai készültek hazai és külföldi városok számára.

Born in Pécs. He graduated from the Budapest College of Industrial Art, the student of Miklós Borsos and Árpád Csekovszky. Since 1962 he has been an art designer at the Zsolnay Porcelain Company. He has been awarded scholarships in West Germany, France, England, Yugoslavia, Poland, the USSR, Denmark, Finland and Turkey.
His colourful glazed ceramics and platic art, produced from pyrogranite, reflect his attention to highquality decoration compined with a delicate humour. The standard of his work is made further evident through the prizes that he has received: in 1962 and 1963 for the "Product of the Year"; in 1964 in Pécs the "Nivo Prize" (for outstanding work in one is special field); a third prize at the 1972 Third National Ceramics Biennale; and in 1980 the much coveted Munkácsy Award.
György Fürtös participates regularly in exhibitions and competitions both at home and abroad. He has held a number of individual exhibitions. Several of his work have been purchased by museums and institutions. He has designed murals, fountains and plastic objects d'art for open spaces or as interior design for Hungarian and foreign towns.

Füstös György

terve, Páros kompozició

Zsolnay Teréz, M Zsolnay Margit: Zsolnay
Corvina 1974

Füstös György

Disztárgyáinak és vázáinak vonalvezetése egyszerü Vázáinak formaképzésénél tudatos torzulással él, a feszülő feszületek áttörésével plasztikai élményt nyujt.

Zsolnay Terézia,W. Zsolnay Margit:Zsolnay

Corvina 1974

230.o.

Fürtös György /1/

Az országos kerámia biennálét ötödször rendezték meg, irja Vadas József: "Mázas szobrok" cimmel. Kritikájában a Pécsett bemutatott müvek alkotóit a müvészi felfogásmód alapján, -az egyes fejezetek élén- alcimekkel jelölve osztályozza. Igy az "Egy kis statisztika" kezdő cim alatt megemlit néhány érdemlegesebb müvet s közülük kiemeli Szekeres Károly alkotásait. Az "Egy kis esztétika" c. alatt Csekovszky Árpád, Garányi József, Majoros Hédi és Staindl Katalin munkáit birálja, Schrammel Imre nagyhatásu müveit kiemeli. "Egy kis stilusgyakorlat" c. fejezetben Gádor Istvánt helyezi az élre, összehasonlitva munkáit a fiatalokéval: /Csavlek Etelka, Ősz Szabó Antónia, Sövegjártó Mária/ megérdemelt hátrányára.
A folytatást lásd: a /2/ sz. cédulán.
Élet és Irodalom, Bp. 1978. juni. 24. XXII. évf. 25. sz. 13. lap.

Füstös György

Gazder Antal purpur szinü,geomertizáló diszitése szervesen kapcsolódik a formához, és szellemében azonosul Füstös György mokkáskészeltéhez.

Zsolnay Terézia,M. Zsolnay Margit:Zsolnay

Corvina 1974 231.o.

Füstös György

szökökut a szigetvári szálloda terve, udvarán

Zsolnay Teréz,M. Zsolnay Margit:Zsolnay
Corvina 1974

1021

1983. XII. 16. Kossuth 4.25 Fürtös György Kerámia formatervező

Jó reggelt!

- A budapesti Duna Galériában tegnap délután megnyilt a Zsolnai Porcelángyár tervezőinek kiállitása. Szatmári Ilona az ipari formatervezés és a művészet kapcsolatáról, esetleges ellentmondásairól kérdezte a rendezőt.

- A messze földön elismert nagy művészi hagyományokkal rendelkező pécsi Zsolnai Porcelángyár hét tervező művésze mától válogatott munkáin keresztül Budapestnek is bemutatja sajátos tehetségét, kísérleteit és játékos ötleteit, porcelánból, fajanszból és pirogránitból. A Rajk László utca és a Dráva utca találkozásánál, a Duna Galéria Kiállitótermében, a nagy üvegfal előtt terekre, parkokra, utcákra kivánkozó újszerü virág és zöldnövény tartók, ülőkék, azután egy ivókút látható. A pasztamenseken pedig remek vázák, modern sima porcelán étkészletek, kávéskészletek, azután játékos kis porcelán figurák vonzzák a szemet. A hét kiállitó művész szóvivője Fürtös György a Zsolnai Porcelángyár vezető-tervezője.

- Az iparban dolgozni elkötelezettség. Figyelemmel kell lenünk a technikai, müszaki felkészültségra, gazdaságosságra, piac igényeire. Óhatatlanul jelen van a művész kéz-

jegyével minden munkájában, mégis a kiállitás, a nagy lehetőség személyiségének bemutatására.

- Hát ez a kiállitás is...

- Ezen a kiállitáson is kisérletek, ötletek, gondolatok, ajánlások sajátosan fogalmazódtak meg, mert a Zsolnai Gyárnak hagyománya az új keresése, a továbblépés vagy előrelépés.

- Parádés tárgyakat láthatunk, Fürtös Györgytől is.

- Elsősorban épitészeti kerámival foglalkozom, mint gyári tervező és itt néhány fotón látható is az utóbbi években készült munkáim közül. Ivókutak, falburkolatok, belső terek burkolatai. Emellett állitottam ki...

- Ezeket a játékos dolgokat. Például a kis kerámia repülőgépet, amelyet csodálatos virágokkal diszitett.

- És mellette egy nyolcszáz cilinderes Bugatti.

- És erről a régi-régi autótipusról sem hiányzanak a virágmatricák.

Fürtös György kerámiája

Emlékfalavatás

Baranya megye és Pécs város tanácsa nagyméretű kerámia emlékfalat ajándékozott az MSZMP Baranya megyei oktatási igazgatóságának. Az emlékfalat — Fürtös György pécsi keramikusművész alkotását — a Kommunisták Magyarországi Pártja megalakulásának 57. évfordulója alkalmából rendezett ünnepségen, kedden avatták fel a pártiskola épületében.

— : Emlékfalavatás

5.

Népszava, Bp. 1975. nov. 27.

Fürtös György, keramikus

— NAGYMÉRETŰ KERAMIA EMLÉKFALAT ajándékozott az MSZMP Baranya megyei oktatási igazgatóságának a megyei és a Pécs városi tanács. Az emlékfalat — Fürtös György pécsi keramikusművész alkotását — a KMP megalakulásának 57. évfordulója alkalmából rendezett ünnepségen avatták fel az intézet épületében.

— : Hír

12.

NÉPSZABADSÁG, Bp. 1975. nov. 27.

Fürtös György

„Téplasztikák"

Fehete Judit: Szobrok helyei, Gondolatok helye
Művészet, 1975. november – 17. oldal.

Fiáth György

„Téglaszobák"

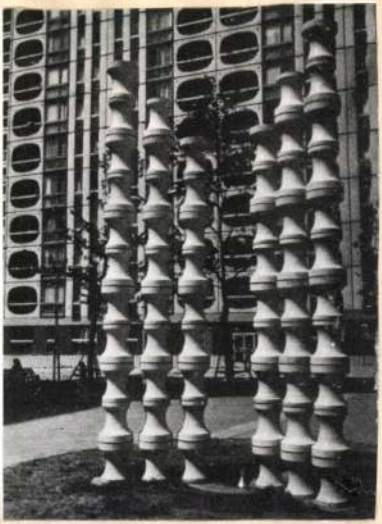

Fehér Judit: Szobrok helye, Gondolatok helye.
Művészet, 1975. november – 17. oldal.

Fürtös György
keramikus

Fürtös György alkotása hat oszlop-
ból álló harmonikus rács, amely
körplasztikából áll és kerítést al-
kot, egy tér közepén Pécsett.

Fekete Judit: Szobrok helye - gondolatok helye.
Művészet, 1975. november -

Fürtös György, keramikus

A Pécsi Janus Pannonius Múzeumban rendezett művészeti kiállitások 1945-1974 között:

1970-ben rendezett kiállitás: A Pécsi Porcelángyár keramikusai/Fürtös György,Nádor Judit,Gazder Antal,Török János/, 386.old

Sarkadi Eszter: A Jan.Panm.Múz.vázlatos története a felszabadulástól Napjainkig 373.old

A Jan.Panm.Múz.Évk. XIX. 1974. Pécs

Fürtös György, keramikus

A Pécsi Janus Pannonius Múzeumban rendezett művészeti kiállitások 1945-1947 között:
1964-ben rendezett kiállitás: Fürtös György kerámiái
385.old

Sarkadi Eszter: A Jan.Pann.Múz.vázlatos története a Felszabadulástól napjainkig 373.old

A Jan.Pann.Múz.Évk. XIX. 1974. Pécs

Fürtös György, keramikus

L.: Vigh Éva

Koczogh A.: A pénzi ... 5.

Nipszava, Bp. 1975. nov. 21.

Fiertős György

Fiertős György adhatása a pécsi kertváros épületeinek fő tengelyén helyezhedik el. A teret a pécsiek nem használják ahol a kerámia kompozíció áll.

Fekete Judit: Szobrok helye - gondolatok helye.

Művészet, 1975. november -

Fürtös György

állatokat ábrázoló nagy faliképe Tiszaszederkényben a bölcsödében található, a zalaegerszegi irodaházban található egy mintegy négy négyzetméteres faliképe. Kompozicióit konstruktivitás, diszitőkedv jellemzi.

Zsolnay Terézia, M. Zsolnay Margit: Zsolnay

Corvina 1974 233.o.

Fürtös György

diszkutját Pest,Buda és Óbuda egyesitésének loo. évfordulóján helyezték el a Tóth Árpád sétányon.A kut oszlopán a régi Pest-Buda,az egyesitett Budapest és Pécs város cimere látható.Két oldalán Csorba Győző és Pákolitz verse Baranya megye és Pécs város gondolatainak hordozója.

Zsolnay Terézia,M. Zsolnay Margit:Zsolnay

Corvina 1974 235.o.

Fürtös György

pirogránit Ledina ivókutja a szigetvári Oroszlán szálló belső, teljesen zárt udvarát disziti.

Zsolnay Tamásia, M. Zsolnay Margit: Zsolnay

Corvina 1974

235.o.

Fürtös György

a Budapesti Középülettervező Vállalat előcsarnokában a falkompozició Fürtös György munkája, amely a viszonylag kis térben a belépő tekintetét a feljáró felé irányitja. A falmezőt három rozetta tö ri meg.

Zsolnay Teréz, M. Zsolnay Margit: Zsolnay

Corvina 1974 233.o.

Fürtös György Iparművész
A Zsolnay-gyár tervezőművésze MDK

Szerepelt a pécsi Janus Pannonius Muzeum és a Képzőművész Szövetség Baranya megyei munkcsoportja által rendezett kiállitáson. /Nov. 10-től ..../

Nagy Zoltán: Fiatal pécsi képzőművészek kiállitása. Orvosegyetem. 1963. dec. 12.

MDK

Fürtös György
szerepelt a pécsi Néprajzi Muzeumban rendezett kiállitáson.

"Szénosztályozó" , "Vitorlázók"
"Szénosztályozó II."

Bertha Bulcsu: Fiatal képzőművészek kiállitása..
Dunántuli Napló 1963 nov. 17.

Fürtös

MDK

Füstös György

Kiállitási hir

Dunántuli napló 1968 juni.5.

Fürtös György

Két éve végzett a Főiskolán, a pécsi Porcelángyár tervezője és a Pécsi Művészeti Gimnázium tanára. Két szer kap díjat az Iparművészeti Tanács rendezte „az év legszebb termékei" pályázaton. Épület-kerámiái szófiai, varsói, Sao-Paoló-i magyar kiállításokon. Borsos Miklós tanítványa volt.

emlitve.

Koczogh Ákos: Fürtös György kerámiái.
Jelenkor. 1964. 8. szám. 766-lap.

Fürtös György

modern vonavezetésü mokkáskészletet tervezett. Füstös szálloda számára készitett mokkáskészletét, amelyet Gazder Antal disz tett, egyaránt jellemzi a gazdaságosság és a szép kivitelezés.

Zsolnay Terézia, M. Zsolnay Margit: Zsolnay

Corvina 1974 231.o.

Fürtös György M.D.K.

a pécsi porcelángyár tervezője

Sikere volt az első nemzetközi iparművészeti világ-
kongresszuson

F.Á.: Kertek, lakások, evőeszközök világkongresszusa
Magyar Nemzet 1964. július 18. 4.l.

Fürtös György, ipormüvén

L. Szász-Endre

Vodas József: Száfszezrek 13

Élet és Irodalom, Bp. 1983. ápr. 15. XXVII/15

Fürtös György, keramikus

A GYÜMÖLCSHAJÚ NŐVÉREK szobrait, Fürtös György Munkácsy-díjas keramikus alkotását a pécsi szövetkezeti székházon helyezték el. A nőalakok két méter magasak, s kissé ironikus megjelenítésben a bőségét és a termékenységet szimbolizálják. A nővérek egyikének fejét gyümölcshaj, a másikét zöldséghaj díszíti, törzsük pedig stilizált búzakéve.

—: tkr

8.

Népszabadság Bp. 1981. dec. 11

Fürtös György

Rideg Gábor: Egy zobrász Parnasszusából
Beszélgetés Kálfalvi Sándorral

Miskolc, 1983. július

Fürtös György MDK

Szerepel a Janus Pannonius Muzeum Néprajzi osztályának épületében rendezett kiállításon.

--: Fiatal képzőművészek kiállitása.

Dunántuli Napló. 1963. nov. 9.

Fürtös György keramikus M.D.K.

Dijazott művész

Kiosztották a baranyai művészeti dijakat

Magyar Nemzet 1964. november 7. 10. l.

Fürtös György

Szerepelt a dél-dunántúli képzőművészek

kiállításán.

Dunántúli Napló 1964. dec. 3.

Fürtös György

Mázas piragránit falképéről foto. (A filmszemle díjai.)

Dunántúli Napló 1965. nov. 16.

MDK.

Fürtös György

Müveinek dijazásáról

Jelenkor 1966 jan.lap 38.

MDK.

Fürtös György

Kiállitási kritika

Müvészet 1965 nov.lap 44.

mak

Fürtös György

Leányfej: rajz

Jelenkor 1959, Pécs 4. sz. Címlap

Fürtös György

kerámikusművész.

1964-ben a művészeti nagydíj III. fokozatát nyerte el.

1964-ben kerámiái a múzeumi kiállításon szerepelt.

Jelenkor, 1965. 6. sz. 545. old, 547. old.

Fürtös György iparművész

Szöveg emliti égetett kerámia,
pirogránit disztárgyait

Művészet 1966. 3.

Fürtös György
szobrász

M.D.K

A pécsi Janus Pannonius Muzeumban
vannak szobrai.

Hárs Éva: A pécsi Modern Magyar Képtár új szerzeményei.
Művészet, 1965. november – 42 kep.

M.D.K

Fürtös György festő

A Néprajzi Múzeum kiállító-termében bemutatta „Szénosztályozó", „Viharlásd", „Szénosztályozó II." c. kompozícióit.

- Bertha Zoltán - Fiatal képzőművészek kiállítása Napló, 1963 nov. 17. 5. lap

MDK

Fürtös György

Kiállitásának hirdetése

Szocialista Művészetért 1965 juni.

MDK.

Fürtös György

Szoborcsoport c. müvének preprója.

Dunántuli Napló 1965 ápr.25.lap -

Fürtös György kerámikusművész.

Szigetvárra az Oroszlán szálló udvarára kerül kút-műve, (említve) amelyet a művész pécsi kiállításán vásárolt meg az Idegenforgalmi Hivatal.

(h.e.): Szobrok Baranyában.

Dunántúli Napló, 1972. jan. 19.

Fiertős György
keramikus

„Felszállott a páva" c. mázas
pirogranit domborműve a Siklósi
vár kiállításán már a földszin-
ten fogadja a látogatókat.

Kovács Gyula: Képek, szobrok a siklósi várban
Műhiszet, 1969. november - 27 lap

Fiertös György

keramikus

Dekorativ maias kerámiával

vett részt a tárlaton

Hárs Éva: Baranya képzőművészei a Magyar

Művészet, 1969. október - 43 cap

Iktatószám:
Ügyintéző:
Tárgy:

Fürtös György

A Kertészeti Kutatóintézet területén máj. 27-én megnyílt rózsakiállításon kerti kerámia alkotása szerepelt (említve) Őszi kiállításán kerti térelvá-~~szló~~ lasztó elemei is szerepeltek.

Nagy Albert: Porcelánok, kerámiák a rózsakiállításon.

Mestermunka, Bpest, 1972. jún. 14.

Fürlös György

Csillag (piragranit)

II. Országos Kerámia Biennálé, Pécs

Népművelés 1970/11 borítólap 1.

Fürstös György szobrászművész

Kiállítása nyílik meg november 5-én péntelen a Pécsi Technika Házában

Magyar Hanszet 1971 november 4
4. old.

Fürtös György

Anya gyerekkel, mázas kv. 60x35
Esőcsinálók, —"— 40x60

Dél-dunántúli képzőművészek kiállítása
1970-71

Fürtös György

a Jelenkor márc.-i számában Bükkösdi László művészeti írása foglalkozik a művész kerámiái-val. A Pécsett élő fiatal művész né-hány alkotásának foto-reprodukcióját is közli a szám.

Fejérmegyei Hírlap, 1972. márc. 7.

Fürtös György

Egőcsinálók (ker. repr.

Dél-Dunántúli képzőművészek kiállítása
1970-71.

Fürtös György, keramikus

Szerepel Vallauris-ben a
kerámiakiállításon.

—: Magyar képzőművészek kiállításai
Külföldön 7.

Népszabadság, Bp. 1972. júl. 14.

Fürtös György, keramikus

Szerepel a párizsi kerámia –
kiállításon.

– = Magyar képzőművések kiállításai
külföldön

7

Népszabadság, Bp. 1972. júl. 14.

Fürtös György, kerámikus

Szerepel Faenzában.

— : □ Az idén .....

2.

ESTI HIRLAP, Bp. 1972. máj. 30.

Fürtös György

pirogránit „Sárgánya" szerepel

a pécsi Terámia biennálén

Magyar Nemzet 1972 szeptember 17

11. old.

Fürtös György, keramikus

Kiállít Faenzá-ban.

—: Nemzetközi kerámia-kiállítás 2.

ESTI HIRLAP, Bp. 1972. júl. 13.

Fiótos György, kerámikus

Kiállít Vallanois-ban.

—: Nemzetközi kerámia-kiállítás

2.

ESTI HIRLAP, Bp. 1972. júl. 13.

Fürtös György

Neve említve, művei szerepelnek

a síklósi Kerámia szimpozionon

Magyar Nemzet 1972 szeptember 10

11. oldal

Fürtös György

Kakas 110 cm kisplasztika

Madár 67 × 90 cm falikép

Fürtös György kiállítása

Pécs 1971

Fürtös György

Lapos lámpafej 30 cm kisplasztika

Lámpafej (kék) 30 cm, kisplasztika

Fürtös György kiállítása

Pécs 1971

Fürtös György

Kötelék 23 cm kisplasztika

Súgópad (terv) 36 cm "

Fürtös György kiállítása

Pécs 1971

Fürtös György

Miskakorsó' 39 cm kisplasztika

Maxi / öreglány / 36 cm "

Fürtös György kiállítása

Pécs 1971

Füntös György

Pipogya házaspár, 35 és 28 cm
kisplasztika

CA-s lábbelí, 18 cm kisplasztika

Füntös György kiállítása
Pécs 1971

Fürtös György

In memoriam (auto)
39 cm kisplasztika
Mozdony, 36 cm, kisplasztika

Fürtös György kiállítása
Pécs 1971

Fürtös György

Galamb, 37 cm, kisplasztika

Virágok, 70 és 46 cm, kisplasztika

Fürtös György kiállítása

Pécs 1971

Fürtös György

Belvárosi lány 45 cm kisplasztika

Vénkisasszony, 43 cm kisplasztika

Fürtös György kiállítása

Pécs 1971

Fürtös Gyöngy
keramikus

M.DY

Részt vett a tárlaton.

Nékám Lajosné: Művészi Zsolnay kerámiák hiallatása.
Művészet, 1968. oktober - 40 kap.

Fürtös György

Gyertyatartófej, 31 cm kisplasztika

Kentaur, 27 cm kisplasztika

Fürtös György kiállítása

Pécs 1971.

Fürtös György

Maszkvázák, 25 cm kisplasztika

Oszlopfej, 66 cm, kisplasztika

Fürtös György kiállítása

Pécs 1971.

Fiúitos György
keramikus

M.D.K.

Részt vett a tárlaton.

Molnár Sándor: Az első pécsi kerámiai biennale.
Művészet, 1969. február - 43 lap.

Fürtös György

iperművész-tervező szerepelt az 1984-es
Dunántúli Tárlaton

Pogány Gábor: A VI. Dunántúli Tárlat
Somogy, 1987. 6. sz. 96. l.

Melk.

Fürtös György

rajza: Tünödő

Jelenkor 1959. Pécs. 5. sz 72. l

Fürtös György

Hold-állomás 35 cm ∅ falikép

Lányfej (barna) 36 cm ∅ "

Fürtös György kiállítása

Pécs 1971

MDK

Fürtös György

idén végezte a képzőművészeti Főiskolát,

szerepelni fog az Iparművészeti Muzeumban rendezendő kiállitáson.

--: Tizennyolc uj ajándéktárgy gyártását hagyta jóvá az Iparművészeti Tanács. Dunántuli Napló. 1962. dec. 11.

Fürtös György
Iparművész

M.D.K.

Kertplasztikáját állították ki.

Lőrincz Sándor: Iparművészetről
Élet és Irodalom, 1962. június 30. - 10. lap

Fürtös György

Előzés 60 cm ∅ falikép
Falitükör 40 cm ∅ "

Fürtös György kiállítása
Pécs 1971.

Fürtös György

Lány madárral 46 ∅ falikép

Esöcsinálók 25 × 30 cm "

Fürtös György kiállítása

Pécs 1971.

Fürtös György

Öregóra 43 cm falikép

Kalap 28 cm ∅ "

Fürtös György kiállítása

Pécs 1971.

Fürtös György

Kikötő 86×93 cm falikép

felszín 87×87 cm "

Fürtös György kiállítása

Pécs 1971

Fürtös György

Lovasok 75 × 100 cm falikép

Körök (bukolat) 100 × 60 cm falikép

Fürtös György kiállítása

Pécs 1971

Fürtös György

Körök (bukolat) 120×80 cm
falikép

Körök (bukolat) 80×100 cm
falikép

Fürtös György kiállítása
Pécs 1971.

Fürtös György

Virág térplastikái

Lapos váza

Fürtös György kiállítása

Pécs 1971

Fürtös György

Horpasztott váza
Asztali garnitura

Fürtös György Kiállítása
Pécs 1971

Fiatós György

Kulacs
Sorlegek

Fiatós György kiállítása
Pécs 1971

Fürtös György

Kompozíció térplasztika

Leányfej "

Fürtös György kiállítása

Pécs 1971.

Fürtös György

Kakas (kék) triptichon

Madár "

Fürtös György kiállítása

Pécs 1971

Fürtös György

Két oszlop 45 és 78 cm
térplasztika

Gyűrű 14 cm "

Fürtös György kiállítása
Pécs 1971

Fürtös György

Kandalló 130 cm térplasztika

Virágtartó 83 cm "

Fürtös György kiállítása

Pécs 1971.

Fürtös György

Virágtartó 45 cm térplasztika

Ülő garnitura "

Fürtös György kiállítása

Pécs 1971.

Kürtös György

Bábel 135 cm terpeszállás

Oszlop 133 cm "

Kürtös György kiállítása

Pécs 1971

Fürtös György

Majom 70 cm térplasztika

Pára 54 cm "

Fürtös György kiállítása

Pécs 1971

Fürtös György

Don Quijote és Sancho Pansa
térplasztika

Terrács 105 x 80 cm "

Fürtös György kiállítása
Pécs 1971

Fürtös György

Verébduc 122 cm térplasztika

Szélkakas 145 cm

Fürtös György kiállítása

Pécs 1971

Fürtös György

Svókut 170 cm térplasztika

Kakas 170 cm "

Fürtös György kiállítás

Pécs 1971

Fürtös György

Fiu-és lánytükör 25 cm ϕ
falikép

Fürtös György kiállítása
Pécs 1971

Fürtös György

Lovas 13 x 15 cm falikép

Anya gyermekkel 45 cm"

Fürtös György kiállítása

Pécs 1971

Fürtös György

Tükrözés 35 cm ϕ tál

Élösdi 35 cm ϕ tál

Fürtös György kiállítás

Pécs 1971

Fürtös György

Kalitka II. 24 x 18 cm falikép

Fell ősi 24 x 16 cm "

Fürtös György kiállítása

Pécs 1971

Fürtös György

Kompozíció 35 cm falikép

Kalitka I 24 x 17 cm "

Fürtös György kiállítása

Pécs 1971

Fürtös György

Lány madárral 20 cm ϕ-tál

figurák 35 cm ϕ tál

Fürtös György kiállítása

Pécs 1971

Fűrtös György

Plasztikus táj: 7 db falikép

Lelet 37 cm falikép

Fűrtös György kiállítása

Pécs 1971.

Fürtös György

Fehérfelszín 32 cm ϕ falikép
Kéreg - mozgás 39 cm ϕ "

Fürtös György kiállítása
Pécs 1971

Fürtös György

Említve

B.L. Siklósi Reváme symposion
Riállítása
Dunántúli Napló, Pécs 1970. feb. 1.

Fürtös György

Emszlive

Hollanna Erzsébet Franzi univerzitelepet
Dunántúli Napló, Pécs 1964. aug. 24.

Fürtös György
keramikus

Felszállott a páva c. pinográfiát
faliképe szerepel a tárlaton, az
„Anya gyermekével" falikerámia
és a „Nő madárral" c. műve.

Bükösdi László: Symposion 1969
Művészet, 1969. november – 25 lap.

MDK

Fürtös György
keramikus

A szekszárdi Béri Balog Ádám
Múzeumban nyílt meg ki-
állítása.

—:A dél-dunántúli képzőművészek kiállítása
Napló, 1964. dec. 31. 3 lap

MDK.

Fürtös György

Kiállitási kritkia

Délmagyarország 1967 juni.16.

Fürtös György

Kiállítása emlitve

Romány Terenc
1969 a Kiállítása) tu weber
Dunántúli Napló, Pécs 1970. (ab. 4
3 l.

MDK

Fürtös György
iparművész

Kiállítása a Képcsarnok Vállalat Kossuth L. utcai helyiségében nyílt meg. Főleg agyag és pirográfiait tárgyakat állított ki.

- F.D. - Megnyílt Fürtös György kiállítása
Napló, 1965. máj. 8. 2. lap

Fürtös György

MDk

„Szoborcsoport"

Napló, 1965. ápr. 25. 11. lap

Fürtös György

MDK

„Beszélgetés" (reprod.)

Napló, 1964. sept. 13. 7. lap

Turtós György

Keramikus.

Baranya megye 1964. évi

képőművészeti III. díját (3000 ft)

Kapta. A porcellángyárban dolgozik

Pécsett. 963-ban kiállítása volt.

Jelenkor 1966 I. sz. 38 old.

Fürtös György keramikus

Pécsett él.

Jelenkor 1966 V.n. 462old

MDK

Fürtös György

V. Orsz. Iparm. kiáll. Műcs. 1965.

Fiertos György
keramikus

M.D.Y

Részt vett a tárlaton
Részt vett a tárlaton.

Molnár László: Mai magyar kerámia.
Művészet, 1967 október - 39 lap.

MDK

Fürtös György
keramikus

A Janus Pannonius Múzeum
néprajzi osztályának kiállító
helyiségében nyílt meg
kiállítása

Napló, 1964. márc. 28. 2. lap

MDK.

Fürtös György

Molnár László cikke

Müvészet 1967 okt.p.4o.

Fürtös György MDK

Szögletes váza 1964 kerámia mag.38 cm.

Füles idol váza 1964 kerámia mag.12o cm.

Dunántuli Képzőművészek Kiállitása 1964-1965

Fürtös György

MDK

Szögletes vázák, repr.

Dunántuli Képzőművészek Kiállítása 1964-1965

MDK.

Fürtös György

Kiállitási kritika

Mestermunka 1967 juni.21.

MDK.

Fürtös György

Kiállitási kritika

Mestermunka 1967 juni.21.

Fürtös György (1939, Pécs) kerámikus

1962-63-ban „Az év legszebb termékei" ~~[illegible]~~ pályázaton díjat nyert. 1962-ben a pécsi Múzeumban önálló kiadítása volt

1) Művének reprója:

1, Szögletes váza, 1964, kerámia, m: 38 cm

2, Füles idol " " " m: 120 cm (emlitve)

Sarkadiné: Déldunántuli Kéjzőművének kiadításai, 1964-65, 19 old.

Fürtös György

Pyrogránit díszedényei a Déldunántúli Képzőművészek Tárlatán, Szekszárdon, említve.

Jelenkor, 1965 2. szám, 155. l.

Fintos György
porcelánterező

M.D.K

Pirográfiskkal szerepelt
kiállításán.

Kocsogh Ákos: Krónika
Művészet, 1966 március - 39 lap.

Fürtös György

A Zsolnay gyár egyik jelenleji formatervezője, korszerű formát kialakítására törekvik.

P. Breslyánszky Ilona
Szmerd mely a kerámiát, Bp. 1966, 213 l.
107 l.

Fürtös György keramikus

Cicomás tálja c. kerámiája (eml.)

Szerepel a déldunántuli képző
műv. III. kiállításán Pécsen

Rombáry Ferenc: A déldunántuli
kép. műv. kiáll.

Jelenkor 1968 VI. 545 old.

Fürtös György

Szerepel a fiatal pécsi képzőművészek kiállításán.

Dunántúli Napló 1964. dec. 11.

Fürtös György (1939-, Pécs) ipszmán.

Kezámiát végzett az Ip. Mův. Főis-
kolán Borsos Miklósnál és
Csekovszky Árpádnál 1962-ben.
Pécsett a pedagógyát tervezője,
s a Mův. Gimn.-ban tanít kezá-
miát. Kezámiái sikerrel vetepel-
tek Szófia, Varsó, Sao Paolo
kiállításain

Sokkadikké: Déldunántuli Képző-
művészet Kiállítosai, 1964/65 18 old.

Fürtös György kerámikus

Szöveg műret nem emlit.

Csányi László!
Szekszárdi tudósítás

Dunántúli Napló 1964 dec. 13.

Fürtös György

szerepelt a fiatalok szarvasi kiállításán.

Dunántúli Napló 1964. dec. 20.

Fustós György

A Jelenkor gyakran közli műveit

Dévényi Iván: Képzőművészet a Jelenkorban

Jelenkor 1968 X. n. 883 old.

Fürstös György

Kalidra c. mű /szerepő/

szerepel az I. Orsz. Kerámia

Biennálé Pécsett

Hárs Éva: Az I. Orsz. Kerámia
Biennálé Pécsett

Falenkor 1968 XI. m. 1017 old.

1

MDK

Fürtös György

Falikép

Mai magyar kerámia kiáll. Siklósi várban, 1968.
Janus Pannonius Mu. füzetei 14.

Fürtös György

Mai magyar kerámia kiáll. Siklósi várban, 1968.
Janus Pannonius Múz. füzetei 14.

Fürtös György

Nádor Judit harmonikusan felépített világos... konstrukciójú Fürtös György festőjen, Pattantyús József játékosan eleven, sok humorral telített, Gardar Antal archaizáló egyszerűségű kerámiái, képek, szobrok, sajrok textilek között... magyarnak és otthon vannak.

Kocsogh Ákos: Pécs és Baranya művészei a Nemzeti Galáriában.

Jelenkor XII. évf. 7-8. sz. 1969. jül.-aug. 725 l.

Fürtös György

Kerámiákkal szerepel a pécsi
iparművészek vukovári
kiállításán

N.N.: Csekkiállítások a pécsi-
jugoszláv képzőművészek között

Dunántúli Napló 1969 aug. 8.

Iktatószám:
Ügyintéző:
Tárgy:

Fürstos György

Kerámiákkal szerepel az alábbi tárlaton

N.N.: Megnyílt a pécsi és baranyai Képzőművészek tárlata a Nemzeti Galériában

Magyar Nemzet 1969 V.4.

Fürtös György keramikus

Szerepel az alábbi tárlaton

Németh Lajos: Pécs és Baranya
képzőművészeinek kiállítása a
Nemzeti Galériában

Dunántúli Napló 1969 V. 18

MŰVÉSZETTÖRTÉNETI DOKUMENTÁCIÓS
KÖZPONT
Budapest, XIV. Dózsa György ut 41.

Fürtös György keramikus

Kerepel az alábbi táslaton

Rózsa Gyula: Modernisták és
konszerűek a pécsi művészek
kiállításán a Nemzeti galériában

Nézőnaboldság 1969 ü. 23

MŰVÉSZETTÖRTÉNETI DOKUMENTÁCIÓS
KÖZPONT
Budapest, XIV. Dózsa György út 41.

MDK

Fürtös György, kerámikus

kerámiái azt a gondolatot keltik, „hogy a fiatalabb generációból az iparművészeké a vezetőszerep Péczett..."

Rózsa Gyula: Modernisták és kornerűek

7

Népszabadság, Bp. 1969 máj. 23.

1) Fortos György

Keramikus

Fiatal művén. Öt éve él Pénett.

Két önálló kiállítása volt; két közös kiállításon szerepelt. A Péni Porcelángyár

Lervezőművéne.

Kisút helképeket, Épületkerámiát.

H.E. A Kramia

Dunántúli Napló 1961. márc. 6. 3.

2) Fürtös György
Keramikus

„A kiskakas" Repr.

„Maszkok, álarcok" Repr.

H.E. A Kerámia
Dunántúli Napló 1967. III. 6. 3.

Fürtös György ipszmüvész

Kék fej i müve (eml.)

szerepel az alábbi táblaton

Horváth György: Pécs és Baranya magyar Képzőmüvészek kiállítása a Nemzeti Galériában

Magyar Nemzet 1969 V. 13

Fürtös György Lekarnikus

Mitkem látogatást rendezvel) nála

N.N.: Pécs Baranya Muzeum Hónap
Rendezvényei

Pécs 1969

Fürtös György kekamikus

Pécsett él

Pécs-Bakanyos

N.N. A mukcsmi kónap
kandelvényei 1969 okt.

Fürtös György
iparművész

Keramikus. A Zsolnay-gyár tervezője
Résztvett a Pécs és Bovanya m. Képzőmű-
vészeinek kiállításán a Magy. Nemz. Gal-
-ban.
Műveis: „Busók"; „Pára"; „Kéktejű".

M. Kiss Pál: Hazai kiállítások
Látóhatár, 1969 VII – VIII. 741.

Fűstös György

Virradat; Felszánott a páva c. Kezdmia képe szerepel az alábbi táslatok

Mendöl Zsuzsanna: A II. kaposvári tavaszi táslat

Jelenkor 1969 8 sz. 727old

Fürtös György

Szerepel az alábbi tárlaton

Kovrogh Ákos: Pécs és Baranya művészei a Nemzeti galériában –

Jelenkor 1969 VIII. sz. 723 old.

Fürtös György

Kompozíció repr. kerámia

Dél-dunántúli Képzőművészek

Kiállítása 1968 1969

Fürtös György

Kiáhítása lesz Pécsett erésben

N. N.: Elkészült a pécsi kiáhítások programja

Dunántuli Napló 1971 I. 7.

Fürtös György, kerámikus

nincs kerámia
repr.

„Mi – 68"
Magyar Ifjúság, 1969. 11. 21. 10. l.

Fürtös György (Pécs)

Az 1969-es siklósi kerámia szimpózion részvevője.
Részt vett az 1970-esen is.

Ipari Művészet, 1970. IV. 42. l.

Fürtös György

Terveci alapján a Pécsi Porcelángyárban új kerti kerámiák készülnek.

Ipari Művészet, 1965. 4. sz. 50. l.

Fürtös György, kerámikus

A pécsi Zsolnay-gyár tervezője.
Egyéni, újszerű formavilágot teremtett.
(„Leány madással" c. műve.)

Szinyei Merse Anna: fiatal magyar kerámikusok
17–21.

Kritika, Bp. 1970. március VIII/3.

Fiáth György
keramikus

Részt vett a szimpozionon

Láncz Sándor: Nemzetközi kerámia szimpozion.
Művészet, 1971.február - 38.lap

Fürtös György

Emlékére

A Magyar Képzőművészek
Szövetsége Iparművészeti
Titkárságának Tájékoztatója 1970.IV.28.l.

Fürtös György

Emlékére

A Magyar Képzőművészek
Szövetsége Iparművész
Titkárságának Tájékoztatója 1970. IV. 27.l.

Fürtös György

Részt vett az I. Országos Kerámia Biennálén Pécsett.

Ipari Művészet, 1968. 5-6. sz. 59. l.

Fürtös György

1. Pápa
Kerámiai falkép 60×40

2. Busók
Kerámiai falkép 60×40

Pécs és Baranyai képző
művészeinek kiállítása

Fürtös György

Kék fej repr.
kerámia 40 cm

Pécs és Baranya képző-
művészeinek kiállítása

Fintós György

Tell Ősi repr.
kerámia falkép 24×18

Pécs és Baranya képző-
művészeinek kiállítása

Fürstös György

1. Tell Ősi
   Kerámia falkép 38x16
2. Ördög
   Kerámia falkép 38x16

Pécsi Tanárképző
Művészetek kiállítása

Fintös György

1. Kék fej
   Kerámia 40 cm
2. Kalitka
   Kerámia falkép 24 x 18 cm

Pécs és Baranyai képző
művészeinek kiállítása

Fintös György

Fekete lovas
Kerámia falkép 36x18 cm

Pécs és Baranyai képző-
művészeinek kiállítása

Fürtös György

Szerepel a III. kaposvári Tavaszi Tárlaton.

N. N.: Zsűri előtt a tavaszi tárlat

Somogyi Napló 1971 III. 13

Fürstös György

1. Kompozíció kerámia 45 cm
2. Cicomás holgy kerámia 44 cm
3. Tér kerámia 21x21x 9 cm

Dél-dunántúli Képzőművészek

Kiállítása 1968 1969

Fürtös György

Hegedüs Éva: Üvegművészképzésünk jelene és holnapja. - Művészet, 1967. 8. évf. 1. sz. 16-17.l. Képekkel (Fürtös György)

Az 1967. évi magyar művészettörténeti irodalom bibliográfiája / Művtört.Ért. 1970. 1.sz. 68-107. l./

85. l.

Fürtös György, szobrász

A Zyolnay gyárban, mint szobrász és porcelántervező új formákkal kísérletezik, modern vonalú szobrok, vázák apró dísztárgyak kerülnek ki keze alól. 377.old

Sarkadiné, Hárs Éva: Lüszterfényü kerámiák és a Zsolnay eosinmázas edények 369.old

A Janus Pannonius Múzeum Évkönyve. 1962. Pécs. 1963.

Fürtös György

A Pécsi Porcelángyár tervezője. Újabb kerámiáiból kiállítás volt Pécsett, májusban.

Ipari Művészet, 1965. 2. sz., 78. l.

Fürdös György

Említve

Megmyílt a siklósi Kerámiai
szimpozion
Dunántúli Napló, Pécs 1970. júl. 17.

FÜRTÖS GYÖRGY

MŰVEI SZEREPELNEK A SIKLÓSI SZIMPOZIONON.

BOSÁR IVÁN: KIÁLLITÁSRÓL KIÁLLITÁSRA.

MAGYAR HIRLAP, 1970. OKT. 14.

Fürtös György festőművész

„Kék fej" c. műve emlékére

– Pécsi és Baranya megyei képzőművészek
Kiállítása a Nemzeti Galériában –

Magyar Nemzet
1969 máj 13

Fürtös György

Farost intarziát készített a felszabadulási pályázatra

H.E. Van jövője a farost intarziának?

Dunántúli Napló, Pécs 1970. máj. 17

Fürtös György
Keramikus

1962-ben „Kecske" c. műve dicséretben részesült az év legszebb termékei kiállításon.

Karacz K.: A Porcelángyár...
Dunántúli Napló 1968 X. 20. 7.

Fürtös György

belső kérámiát kékít a zalaegerszegi Zalaterv irodakánhoz.

Magyar Építőmesterek 1968. 6. a - 30. l.

Fürtös György

Kerámiáival szerepel a
pécs-baranyai képzőművészek tárlatán
a Nemzeti Galériában

Magyar Nemzet
1969 május 4.

Fürstös György
Kerámikus

Pécsett dolgozik

Dunántúli Napló, 1967. jul. 2.
Romváry Ferenc: Kerámia-kiállítás Siklóson

Fürtös György keramikus

a pécsi Zsolnay gyárban

dolgozik – neve emlétve

Nápszava 1971 augusztus 8

4. old

Fürtös György

A Zsolnay Porcelángyár műverse.

Szüts Dénes: Titok s a „hajvalpér" titka.

Képszava, 1971. aug. 8.

Fürtös György
Keramikus

Pécsi műv. Réntvett az I. Országos
Kerámia Biennálén

Kerámia Biennálé
Dunántúli Napló 1968 X. 6-7

MDK

Fürtös György

Keramikusnak

Baranya megye Tanácsa, Pécs város Tanácsa és a Szakszervezetek Megyei Tanácsa

a müvészeti dij III. fokozatát itélte oda 1964./ évi kiállitásáért.

--: Kiosztották az 1964.évi Müvészeti dijakat.
DUNÁNTULI NAPLO 1964 nov. 6.

Fürtös György

ZALATERV irodaház, Zalaegerszeg /Szerdahelyi Károly, Mangliár Gyula épitészek, Fürtös György keramikus./ - Magyar Épitőművészet, 1968.6.sz.3o-31.l.

Az 1968.évi magyar művészettörténeti irodalom bibliográfiája. - Művtört.Ért. 1971.2.sz.149-182.l.
156.l.

Fürtös György

„Vonatos fiú" Rept.

Dunántúli Napló 1968 IV. 4. 5.

Fürtös György

a siklósi kerámia művérztelep vendége.

Hallama Erzsébet: Művérztelep a Vár alatt.

Déldunántúli Napló, 1971. aug. 8.

Fürtös György

Anya gyerekkel, márvány kb. 60×35

Esőcsinálók, —u— 40×60

Dél-dunántúli képzőművészek kiállítása

Szekszárd – Napkaunsa – Zalaegerszeg

Fürtös György

Esőcsinálót, kerámia, nepr.

Dél-dunántúli képzőművészek kiállítása
Szekszárd–Nagykanizsa–Zalaegerszeg

Fürtös György

Kobrokkal szerepel az

alábbi tárlaton Pécsett

N.N.: megnyílt a jubileumi
porcelánkiállítás

Dunántúli Napló 1968 X. 6

Fürtös György (!)

Ez év nyarán részt vett a faenzai nemzetközi kerámiakiállításon.

Néray K.: Magyar művészet külföldön. – Műgyűjtő, 1969. 1. sz., 27. l.

MTK

Fürtös György

Kiállitási hir

Zalai hirlap 1968 máj.3.

MDK

Fürtös György

Kiállitási kritika

Jelenkor 1968 nov.p.lol9

MDK

F-r d

Fürtös Gyula

iparművész. n. 1939. Pécs.
A bp.-i Iparm. Főisk. 1962. végezte el a kerámia hatou Borsos M. és Csekovnyi Á. voltak mesterei. Tanulmányai befejeztével visszatert Pécsre.
A Porcelángyár tervező művésze. ~~A~~
A Mir. Gimn. kerámia-hatottatás, az tanár. Önálló kiáll. 1964. Gen a Janus Pannonius Muz. – Gan.

Dunántúli képzőművének kiállítása. Kaposvár szerkesz. Kat. Ösmeall. Szabadiné Kiss Éva, 1965 sk 8

Fürtös György

a Zolnay gyárban fiatal kerámikus

P. Brestyánszky Ilona: A kerámia és a porcelán Fosténete

107.,

Bp. 1966

Fürtös György

Pévsett él

Lerepel az I. Kerámia Biennálé

Pévsett

N.N.: Kerámia biennálé

Dunántuli Napló 1968 X.6

FÜRTÖS GYÖRGY

Romváry F : Memento mori

Pécs , 1999

Pécs

218.0.

Fürtös Gyula

24. Szögletes váza, 1964;
Kerámia, mag. 38 cm.
25. Füles idol váza, 1964.
Kerámia, mag. 120 cm.

Repr. Szögletes váza.

Dunántúli képzőművének kiállítása,
Szekszárd. Kat. öneáll. Szakadíró Hárs Éva.
Kaposvár 1965.

18

Fürtös György, Munkácsy-díjas keramikus-szobrászművész
Közterületi alkotások, összeállította: Hollósi Éva.
1988. szeptember.

Kaposvár, Május 1. út – Irányi Dániel u.:
Mázas pirogránit plasztika, M: 170 cm. (említve).

Művészet, 1989., január, 64-old.

Fürtös György

fiatal művén a pécs Zsolnay-gyárban.

P. Brestyánszky Ileona: A kerámia és a porcelán története
Bp. 1966.

214.o.

Fürtös György keramikus

KRÓNIKA

A HÓNAP MŰVÉSZEI. *R. Fürtös Ilona* textilművész, *Uhrik Dóra* táncművész, *Kircsi László* oboaművész és *Pákolitz István* költő szerepelt az új pécsi rendezvénysorozat márciusi műsoraiban. – *R. Fürtös Ilona* kiállítását március 2-án nyitotta meg a Helyőrségi Művelődési Otthonban *Fürtös György* keramikus. Közreműködött *Kircsi László* (oboa) és *Varga Márta* (zongora), valamint *Varga Gyula* fotóművész. – Március 4-én rendezték a Doktor Sándor Művelődési Központban *Kircsi László* hangversenyét. A műsorban Purcell, Vivaldi, Telemann, Händel és Dutilleux művei hangzottak el. – *Uhrik Dóra* előadói estjére 11-én került sor az Ifjúsági Házban. A táncműsort *Eck Imre* szerkesztette és rendezte. – *Pákolitz István* szerzői estjét 17-én rendezték ugyancsak az Ifjúsági Házban. A műsort *Futaky Hajna* szerkesztette, *Bagossy László* rendezte színpadra. Közreműködtek a Pécsi Nemzeti Színház művészei és az Amatőr Színpad színjátszói, valamint *Kircsi László* és *Varga Márta*. – Március 30-án zárómatinéval ér véget a rendezvénysorozat. A négy művész mellett vendégként szerepel a matinén *Bachmann Zoltán* építész, *ifj. Kőmives Sándor* színművész és *dr. Varga Gyula* fotóművész.

Krónika

Jelen hor

Borító 3.

XXVI/4.

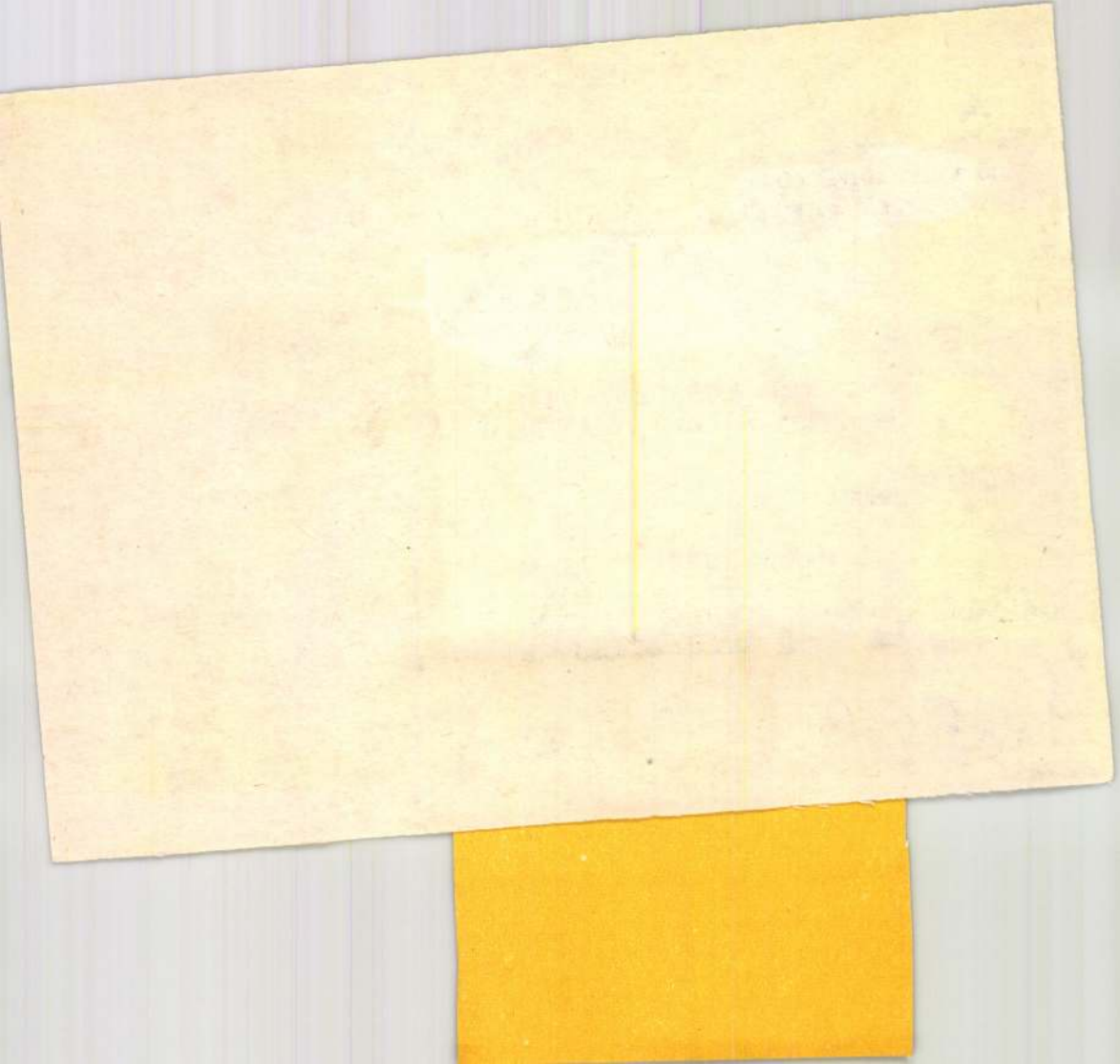

SAJTÓFIGYELŐ

MAGYAR HIRDETŐ

BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51

Telefon: 138-068, 337-748, 340-726

Fürtös György keramikus-
művész

1973 JAN 24

Esti Hírlap

☐ FÜRTÖS GYÖRGY keramikusművész kiállítása január 27-én, szombaton, déli 12 órakor nyílik a Műcsarnok kamaratermében.

402

Fürtös György

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HÍRLAP
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 61
Telefon: 138-068, 337-748, 340-776
1969 AUG 27

MESTERMUNKA
Budapest

1021

Hol a mecénás?

HOGY A MŰVÉSZ és művészetpártolás mióta létezik, nem tudom pontosan. De azt tudom, hogy már a római költők, írók, szobrászok hivatkoztak, hálálkodtak mecénásaikra. Azóta jó néhány mecénást tartunk számon — tudva — mily sokat köszönhet neki a művész, kinek alkotása évezredek, évszázadok óta érték. S elgondolni is szörnyű, hány alkotás nem születhetett volna meg, ha Michelangelo, Shakespeare, Leonardo da Vinci — hogy csak néhány nevet említsek — nem kap támogatást mecénásától.

S mindez miről jutott eszembe? Idézem a Dunántúli Naplóban július végén megjelent cikket. „A siklósi kerámiatábor a járási tanács kitűnő munkája, áldozatkész gondoskodása, és a megyei tanács anyagi és erkölcsi támogatása következtében kezdhette meg működését."

S hadd idézzek még a cikkíró megállapításaiból.

„Milyen nagyszerű tanyája lehet ez a régi kolostor a táj ihletésére, a nyugalomra és jó munkakörülményekre vágyakozó kerámikusoknak."

Valóban, remek dolog lehet a siklósi vár tövében, a régi szellemet idéző kolostor boltíves falai között, nyugodtan, csöndesen, „távol a világ zajától" alkotni.

Ezt mi sem bizonyítja jobban, mint az, hogy a Pécsi Porcelángyár művészei, *Fürtös György*, *Gazder Antal* és *Török János* voltak a legelső vendégek.

S az ellátásáért, a munkához szükséges anyagért, munkaeszközökért „grátiszként" csak műveikből hagynak ott egyet-egyet a járási tanácsra, azaz, a művésztelepre, az ott létesítendő siklósi kerámiamúzeumra.

Köszönjük, művészeink nevében is, a mai mecénásoknak, a járási tanácsnak és a megyei tanácsnak ezt a művésztelepet, mely először adott otthont az ország kerámikus művészeinek.

S a köszönetbe egy kis melankólia vegyül. Hol van a másik mecénás, a kerámiaművészek igazi, hivatott mecénása, a Finomkerámiaipari Művek?

Lázasan kerestem a cikkben egy mondatot csak, mely arra utal, iparágunk is tett valamit a művésztelepért. De nem találtam szívem szerint szólót, csak ennyit, „a siklósi tanács megrendelésére, a Pécsi Porcelángyár szakemberei építették fel az első fatüzelésű kemencét."

Csak a megrendelés szót ne olvastam volna, de elfogadom. Ezt a művésztelepet a helyi járási és megyei tanács hozta létre. De felvetődik bennem a kérdés, miért nem csinált iparágunk is ilyen művésztelepet eddig? Milyen gyönyörű vidékei vannak országunknak. S hány régi kastély, vár, kúria áll gazdátlanul. Gyönyörű termekkel, szobákkal, kerttel, hasonlóan, mint a siklósi kolostor. Hogy csak egyetlen példát említsek, Dorogtól néhány kilométerre, a bajnai Sándor Móricz-kastély. Évek óta gazdátlan.

Miért nem élünk a lehetőségekkel? Nem tudom.

(sámán)

...ének igényét is jelenti. A folyamatos visszatérést elősegíti a Művelődésügyi Minisztérium rendelkezése, amelynek értelmében a gyermekgondozási szabadságát befejező anya gyermekét egész éven át fel lehet venni az óvodába. Az óvodai felvétel iránti igényt azonban továbbra is a korábbi rendelkezéseknek megfelelően, minden év szeptember első hetében kell bejelenteni.

...jöttek. A város széli ...ronáljuk. ... tet az óvod... tuk, mivel ... nak, hálájú... brigádnapl...

Brigádtá... Gyulánál, l... segítettünk, ... Józsi bácsi ... tottuk.

Forgách ...

TANÉVNYITÓ

CSONGRÁD MEGYEI HÍRLAP

Fürtös György

Zsolnay díszkút Szabadkán

1021

Zsolnay díszkutat kap Szabadka főterén a városháza előtt felállítandó 27 méter hosszú és huszonnégy méter széles medenceszerű szökőkutat a jugoszlávok tervezték, kerámiaburkolatának a színezését pedig Fürtös György, a Pécsi Porcelángyár művésze. A tervezésnél figyelembe vették, hogy a szabadkai városházát is Zsolnay kerámia díszíti, tehát az impozáns, új létesítmény jól illeszkedjen környezetéhez. Kicsinyített mását, kiállították a szabadkai városházán, nagy tetszést aratott.

A díszkút 1092 elemből áll. A nagyon igényes feladaton egy évig dolgoztak a Pécsi Porcelángyárban. Minden darabot megszámoztak, e szerint rakják majd össze a helyszínen a szép, mázas kerámiákat. Már útnak indították Szabadkára az első szállítmányt, a jövő év elejéig pedig a teljes mennyiség rendeltetési helyére kerül. Az építésnél ugyancsak közreműködnek a pécsi porcelángyár szakemberei.

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HIRDETŐ
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 337-748, 340-726

9.10, vo
o., 9.45,
tacus, fé
tők—Volá

Textilm
női I. o.
G.—Rózsa
ifj., 12.1
Textilmű
Lendület
o., 13.20,
férfi ifj.
rozsma—S
o., 14.35
Vasútforgalmi T., férfi ifj. I. o., 15.10, Sz. Kender—Dorozsma, női I. o., 15.45, SZEOL—Kábel, férfi I. o. 16.20, Radnóti—Sz. Kender, női ifj., 16.55, Sz. Kábel—SZEOL, férfi I. o., 17.30.

ét
a-
ett
á-
e-
d-
ob
A
el
e-
n,
és
é-
k.

Rendezvényeik jó alkalmat nyújtanak a baráti találkozókra, egymás megismerésére, segítik az egészséges életmód kialakítását, jelentősen közelebb hozzák az embereket egymáshoz társadalmi tevékenységükben, egymás segítésében.

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HÍRLAP
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 136-068, 337-748, 340-776

Fürtös György

PETŐFI NÉPE
Kecskemét

1972 DEC 17

Zsolnay díszkút Szabadkán

Zsolnay díszkutat kap Szabadka főtere. A városháza előtt felállítandó 27 méter hosszú és 24 méter széles medenceszerű szökőkutat a jugoszlávok tervezték, kerámia burkolatának a színezését pedig Fürtös György a Pécsi Porcelángyár művésze. A tervezésnél figyelembe vették, hogy a szabadkai városházát is Zsolnay-kerámia díszíti, tehát az impozáns, új kút jól illeszkedik környezetéhez. Kicsinyített mását, kiállították a szabadkai városházán, s nagy tetszést aratott.

A díszkút 1092 elemből áll. A nagy, igényes feladaton egy évig dolgoztak a Pécsi Porcelángyárban. Minden darabot megszámoztak, s e szerint rakják majd össze a helyszínen a szép, mázas kerámiákat. Már útnak indították Szabadkára az első szállítmányt, a jövő év elején pedig a teljes mennyiség rendeltetési helyére kerül. Az építésnél ugyancsak közreműködnek a Pécsi Porcelángyár szakemberei.

3-tól jan. 2
3-tól jan. 2
3-tól jan. 2
)-tól jan. 10
)-tól jan. 1(
)-tól jan. 1(
)-tól jan. 1(
)-tól jan. 1(
)-tól jan. 1(
)-tól jan. 10-ig
)-tól jan. 6-ig

Fürtös György
keramikus

Magyar Hanszet
1979. március
21.

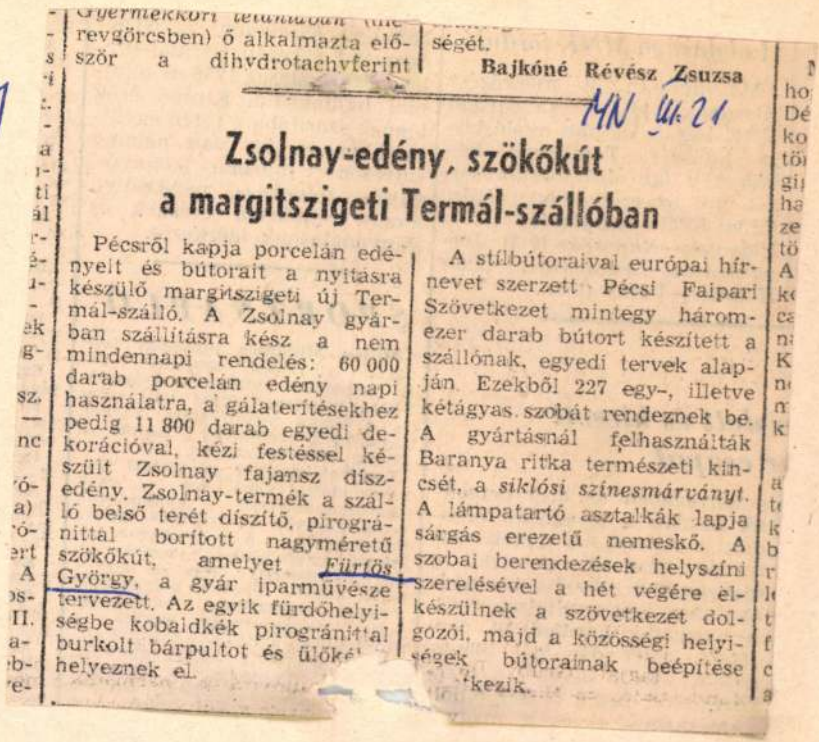

Gyermekkori tetanidban (merevgörcsben) ő alkalmazta először a dihydrotachyferint

ségét.

Bajkóné Révész Zsuzsa

MN III. 21

Zsolnay-edény, szökőkút a margitszigeti Termál-szállóban

Pécsről kapja porcelán edényelt és bútorait a nyitásra készülő margitszigeti új Termál-szálló. A Zsolnay gyárban szállításra kész a nem mindennapi rendelés: 60 000 darab porcelán edény napi használatra, a gálaterítésekhez pedig 11 800 darab egyedi dekorációval, kézi festéssel készült Zsolnay fajansz díszedény. Zsolnay-termék a szálló belső terét díszítő, pirogránittal borított nagyméretű szökőkút, amelyet Fürtös György, a gyár iparművésze tervezett. Az egyik fürdőhelyiségbe kobaldkék pirogránittal burkolt bárpultot és ülőké[illegible] helyeznek el.

A stílbútoraival európai hírnevet szerzett Pécsi Faipari Szövetkezet mintegy háromezer darab bútort készített a szállónak, egyedi tervek alapján. Ezekből 227 egy-, illetve kétágyas szobát rendeznek be. A gyártásnál felhasználták Baranya ritka természeti kincsét, a *siklósi színesmárványt*. A lámpatartó asztalkák lapja sárgás erezetű nemeskő. A szobai berendezések helyszíni szerelésével a hét végére elkészülnek a szövetkezet dolgozói, majd a közösségi helyiségek bútorainak beépítése [illegible]kezik.

1021

Fürtös György: Beszélgetés

1964 SZEP 1 3.
Dunantúli Napló
Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest, V., Petőfi Sándor u. 17
Telefon: 188-296, 188-307

... kell-e ani...
nagyobb elis...
Bakos László...
esztendővel e...
kitüntetése u...
színművészne...
kitüntetést is...
ház igazgatós...
zeti Színház...
nyilvánította.

HETVENEGY...
VEL s több ...
éves színpadi ...
háta mögött, ... nagyta el a színpadot. Az őszi évadra két szerepet is elvállalt. Délelőttönként a III. Richárd, délután a Mária főhadnagy próbáira jár, és reméli, hogy az évad folyamán több darabban is szerepet kap.

Reméli, mert nem betű szerint, hanem szószerint értelmezte, hogy így dukál ez már az „Örökös tagság" mellé.

P. Gy.

juss! című film is, amelynek rendezője: *Tomotaka Tasaka.* A film egy asszonyról szól, akinek a férje a háború utolsó napjaiban esett el, amikor fia megszületett.

A hasonló témájú filmek száma egyre nő. De a szociográfiai realizmus előretörése csak a krízis egyik hajtása. A válság leküzdésére a film-

Fürtös György

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest V. Petőfi Sándor u. 17.
Telefon: 188-296, 188-307

1969 JUN 5

SOMOGYI NÉPLAP

— Fürtös György Virradat című kerámiáját tegnap helyezték el Marcaliban, a járási könyvtárban.

1021

1021

Kerámia díszkutak.
Fürtös György harmadik díjat nyert munkái

Fürtös György keramikus.

Demántuli Napló,
1974. jún. 27.

rokben dolgozzanak. Az ilyen eseteket körültekintő, de *határozott intézkedésekkel meg kell szüntetni.*

Másodállások, mellékfoglalkozások

Az összefonódások vizsgálatakor ellenőrizték a másodállásokat és mellékfoglalkozásokat is. Nem vitás, hogy a szakemberhiány tág lehetőségeket kínál másodállásokhoz és mellékfoglalkozásokhoz. Az ellenőrök azt tapasztalták, hogy az üzemek, intézmények az esetek többségében figyelembe vették és betartották az ide vonatkozó rendeleteket. A másodállásban és mellékfoglalkozásban dolgozók többsége a vezetők megítélése szerint rendesen és eredményesen végzi munkáját. Több helyen kimondták, hogy aki rosszul végzi főhivatású munkáját, attól megvonják a másodállás vagy a mellékfoglalkozás engedélyét. A 95 vizsgált szervezetnél 721 személy részére engedélyeztek, 113 esetben szerveztek másodállást, illetve mellékfoglalkozást. Kitűnt

es a

Már ja
július 19-é
Ipari Vás
amelyet in
szor rende
parti város
Marx téren
azon ipark
sák azt a
a budapes
Hungexpo-
egyik a bu
lebontott a
a másik a
vadászati
2400 négy
olasz pavi
Ipari Vásá
tiszteletére
egyébként
tenáriumi
Az ipar,
fogyasztók
szavával s
lításra töl
vállalat és
zett. Amint
től telefon
lítók közöt
találni, s ez
A legnagy
szetesen n
szegedi és

1963. augusztus 8.

Ki mit tud a halakról?

Herman Ottó horgász-emlékverseny a Pécsi-tavon

Megyénk egyik legifjabb és legszebb környezetű tava, a Pécsi tó, amely eddig is kedvelt hétvégi kiránduló helye volt a természet szerelmeseinek e hónap 19—20-án nagyszabású horgász, illetve a horgászattal kapcsolatos vetélkedők színhelyévé lép elő.

A Baranya megyei Tanács Végrehajtó Bizottsága a nagy természettudós, természetbarát Herman Ottó emlékezetére rendezi meg a minden bizonnyal nagy érdeklődésre számottartó versenyt, amelyet a MOHOSZ intéző bizottságának részvételével „Herman Ottó horgász emlékverseny" címen ezután már minden év augusztus 19—20-án megrendeznek.

A gazdag program első száma a halfogási verseny lesz, amely a nagyobbik tavon, pontosabban az Orfű és Tekeres községek közötti mintegy 120 kataszteri hold kiterjedésű víztükrön kerül megrendezésre hat fős csapatok részvételével. A csapat egyik fele csónakból, másik része a partról horgászik és versenyzők tetszés szerint válthatják egymást, azzal a kikötéssel, hogy az ifjúsági horgász biztonsági okból csak a partról versenyezhet.

Barkácsoló vetélkedő

A verseny zavartalanságának előfeltételeként a rendezőség már napokkal előbb megtiltja a horgászást, hogy aztán az augusztus 19-én reggel 7 órakor megtartott sorsolás végeztével a csapatok „nyugodt víztükrön" kezdhessék meg előbb az „etetést", majd magát a versenyhorgászatot. A halfogó versenyben előre meghatározott pontszámítás alapján a legjobb eredményt elérő csapat 200 pontot kap.

A versenyprogram második száma a „Ki mit tud a halakról" című vetélkedő lesz, amelyben a csapatok két tagja vesz részt és feladatként horgászati illetve halbiológiai felkészültségükről, valamint Herman Ottó életének, munkálkodásának ismeretéről tesznek tanúbizonyságot. A verseny harmadik számaként barkácsoló vetélkedőt is rendeznek, amelyen a csapatok már csak egy-egy tagja vehet részt. Feladatuk néhány komplikáltabb horgász felszerelés elkészítése lesz, az előre biztosított egységes anyagcsomagokból.

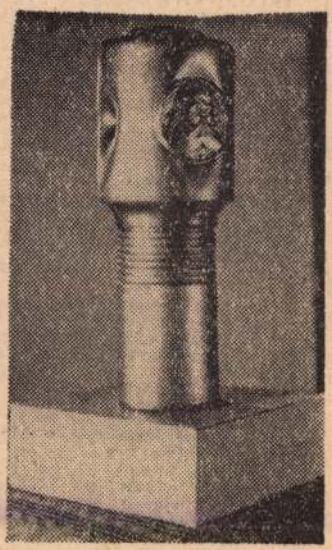

A horgászverseny első díja: Herman Ottó arcképének domborművével díszített zöld eozin váza, Fürtös György szobrászművész alkotása.

A verseny negyedik és egyben legnépszerűbb száma a halászlé főzés lesz, amely az abaligeti csónakázó tó kikötőjében kerül megrendezésre. E versenyszámban a csapatok 2—2 tapasztalt főzőmestere vehet részt is, hogy az esélyek egyik oldalra se billenjenek, részükre a rendezőség azonos mennyiségű és minőségű halat és főzési eszközöket biztosít, s így az elsőséget illetve a rangsort a feltálalt halászlevek illata, színe és zamata dönti majd el.

A verseny utolsó számaként a csapatok sportszerűségét (a versenyhelyen, szálláshelyen tanúsított magatartás, az egységes öltözet stb.) is értékeli a bizottság, hogy végül a lebonyolított versenyszámok pontozásai alapján odaítélje a legjobbaknak kijáró díjakat.

A díjak

A verseny első helyezett csapata kapja a Baranya megyei Tanács Végrehajtó Bizottsága „Herman Ottó vándordíját" és az emlékverseny díszplakettjét. A második helyezett a MOHOSZ országos vezetőségének serlegét és plakettjét, a harmadik az Országos Halászati Felügyelőség vándordíját, amíg a 4. és 5. helyezett a MOHOSZ Baranya megyei intéző bizottsága illetve a Dél-Dunántúli Vízügyi Igazgatóság tiszteletdíjában részesül.

A verseny lebonyolításáról a Baranya megyei Tanács vb halászati felügyelője és a MOHOSZ Baranya megyei intéző bizottsága gondoskodik.

—s—

Dolgozókat felvesznek

Az OFOTERT fotolaboratóriuma azonnalra felvesz takarító- és árukihordó nőt. Pécs, Rét u. 25/1, udvarban. (940)

*

TRIÁL Kereskedelmi Vállalat felvételre keres egy női fizikai dolgozót. Jelentkezés: Rákóczi út 68. sz. (937)

*

Autószerelőket, karosszérialakatost hegesztővizsgával, gépjárművillamossági szerelőt és segédmunkásokat felveszünk. Tejipari Szállítási Vállalat, Pécs, Szigeti út 69. (51139)

*

Lóhajtókat és takarmányosokat felveszünk. ÉVM Építőipari Szállítási V. 2. sz. Üzemegysége, VII. kirendeltsége. Pécs, Megyeri út 72. sz. (50859)

*

Férfi segédmunkásokat felveszünk, lehet nyugdíjas vagy 16. évet betöltött nyári szünidős diák. Pécsi Vegyesipari Vállalat, Irányi D. tér 9. (51100)

*

A Pécsi Kertészeti Vállalat alkalmaz gépkocsivezetőt, vontatóvezetőt, kerti traktorvezetőt, kubikost, kőműves szak- és segédmunkásokat, villany- és ívhegesztő vizsgával rendelkező kovácsot hosszú gyakorlattal, vidéki dolgozók részére korszerű munkásszállást, különélési pótlék fizetését biztosítjuk. — Jelentkezés helye: Pécs, Siklósi út 104. üzemvezetőnél (a temető főbejáratával szemben). (51063)

*

Beton- és Vasbetonipari Művek Gyára hirdi telepére heti 44 órás foglalkoztatással megegyezés szerinti órabérrel szakképzett kőfaragót alkalmaz. Jelentkezés a hirdi telep vezetőjénél. Hird, vasútállomás. (51039)

*

Horganyzó üzemünkbe hétórás munkaidővel férfi segédmunkásokat felveszünk. Pécsi Vegyesipari Vállalat, Pécs, Irányi D. tér 9. (51036)

*

Hagymaválogatáshoz nőket azonnalra felveszünk. — Jelentkezés: MÉK, Megyeri út 92, munkaügy. (51015)

*

A MEZŐBER Vállalat tervezői gyakorlattal építész tervezőket alkalmaz. Pécs, Felsőmalom u. 24. (51000)

*

Ács-állványozó, tetőfedő, asztalos, bádogos és gázszerelő szakmunkásokat csak pécsi munkahelyre felvesz a Pécsi Építő és Tatarozó Vállalat, Pécs, Tímár u. 23. sz. (50977)

*

12. AKÖV felvesz épületkarbantartó munkára lakatos és asztalos szakmunkásokat valamint segédmunkásokat. Jelentkezés: Bolgár Néphadsereg u. 33, műszakfejlesztés. (50933)

*

Építésztechnikust azonnali belépéssel keres a Siklósi járási Tanács építési részlege, Sellye. Jelentkezés: Sellye, Sport utca. (50765)

*

Pécsi Kenderfonógyár, Hird, alkalmaz lakatos szakmunkásokat 18. életévet betöltött nőket szövődei, fonodai munkakörbe, továbbgyakorlott gép- és gyorsírókat. Jelentkezés naponta 7—14 óráig gyár munkaerőgazdálkodási elő adójánál. (93

*

ÉM Országos Műemléki Fe ügyelőség építésvezetősége. Sz

Klu

Balról jobbra: Dévényi Tibor k
tory Zoltán, Bródy János, Kes
Kati és Sz

Egy nyomozá

Tettes

Idős asszony kopogtat be
nyomozó ajtaján.

— Kérem... szeretném be
jelenteni, hogy bátyám, Bír
Antal pécsi lakos már köz
egy hete nem jött haza, ser
ki sem tud róla semmit -
mondta. Személyleírását is e
mondotta: testes, 60 éves en
ber, vak, kefeárusítással fo
lalkozik.

Fürtös György

SAJTÓFIGYELŐ

MAGYAR HIRDETŐ BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 61

Telefon: 138-068, 337-748, 340-726

DUNÁNTÚLI NAPLÓ

Pécs

1969 OKT 16

FÜRTÖS GYÖRGY KERÁMIÁI

A József Attila Művelődési Ház pécsi ifjúsági klubjában kerültek bemutatásra Fürtös György legfrissebb munkái. A kiállításnak — bár távol esik a városközponttól — jelentős látogatottsága, komoly szakmai és közönségsikere van.

Fürtös Pécsett született, és a pécsi Porcelángyár tervezője. Az Iparművészeti Főiskolán szerzett diplomát 1963-ban. Ez évben már résztvett a fiatal pécsi képzőművészek kiállításán, majd a következő évben a fiatalok kiállítása mellett, önálló kiállításon is bemutatkozott a Janus Pannonius Múzeumban. Munkáit rendszeresen láthattuk a Képzőművész Szövetség Dél-Dunántúli Szervezetének csoportos kiállításain, a Kerámiai Biennálén, de szerepeltek művei Szófiában, Varsóban, Sao Paolóban, Faenzában is, városunk s a magyar kerámiaművészet népszerűsítésére.

Külföldön főként falikerámiái arattak sikert, s a konstruktív szemléletű művészt is főként ennek a műfajnak a problémái izgatták. A hagyományos korongozás helyett a „felrakás" technikájával izgalmas ritmusú tereket épített föl figurális kompozícióin és faliképein egyaránt.

Jelenlegi kiállításának sikere mégis abban rejlik, hogy eddigi tevékenységével szemben is merőben újat hozott. Falikerámiaként kezeli s állította ki legújabb műveit, amelyek azonban térhatásukkal, mozgalmas kiterjedésű felületeikkel, az asztali dísztárgyak szerepét is betölthetnék. E munkák karakterét nem a technika és technológia határozza meg, hanem az anyag elrendezésének, a térforma kialakításának bravúrokat teremtő, játékos elevensége. Egy-egy csendélet-kompozíció alkotóelemei korongozással készültek, csak utána, a rendező elme sugallatára, a művész kettévágta őket, s a részeket sajátosan értelmezve rakta föl ismét, színét-fonákját megmutatva így az anyagban rejlő lehetősége sorozatának.

Ha divatos áramlatokhoz akarnánk sorolni, az amerikai „pop-art" jutna eszünkbe. Konkrét formái, konkrét formákból teremtett cserepei, a vásárian hivalkodó mázak e rokonságot bizonyíthatnák. De többről van szó.

Fürtös György alkotóművész. Él a „pop" eszközeivel, de a teremtő ember igényességével alkot. Nem kész formákat vesz át, hanem adott, ismert formákat értelmez újraformázásuk által, s mindig, minden formát — virágot, emberi alakot, csészét stb. — kerámikusi módon értelmez.

B. L.

mult, a vihar kétszeres erővel,
rtva vágott szét a tájon. A gyé-
ön meg kellett küzdenie. Kistar-
országút apró dombok hajlatain
szél a hullámvölgyeket már tele-
it helyenként térden felül besüp-
lni a lábát. Szeme, szája, orra
az állkapcsát feszítő vihar nyo-
meg kellett fordulnia, hogy ki-
, s egy korty levegőt szedjen tü-
ilva úgy elfáradt, hogy alig bírta
zzott, mint a tüzes vas, szeme
sem fordult vissza. Egy kis babo-
rősítőül: ha visszafordul, holnap
avítóban, ha kibírja, szerencséje
szenvedés könnyített a lelkén is.
a levegőt, hogy fulladozott, tehe-
lkapott karjával a magasba, de
aszkodnia. Mindegy, gondolta, mu-
olnap nem fogadnak fel.

gyorsasággal húzott északnyugati
mint külön meglepetések — egy-
ú szélroham nyargalt, amely he-
éteres sebességet is elérte. Ha ez
domb lejtőjének, az egész meg-
— mintha késsel szelték volna le
ott csárogva, sivítva bogárzani
ett, egy lépésre sem lehetett ellát-
i sem lehetett, a szem rögtön le-
ék éles hegyei kiszúrják. Ilyenkor
ember lélegzethez, ha rögtön há-
nak, bár ez azzal a veszéllyel járt,
lhar félbuktatja, mint egy szalma-

egy madárfióka, amelyet a v
csúcsára.

Először érezte, hogy a
lehet az emberek; a vihar
gódó hó körmei, a fagy min
őt választották volna célpo
útjukba találtak. El akarták
kát, módszeresen átvizsgálta
tetlen távolságban fedezett
amely mögött emberek vir
csak nézett, a föld holtfeh
hánytorogtak az út mentén
hajtoztak a vihar gyökérté
tolt. Fentről, az égről, a
egyre lejjebb ereszkedtek,
földön, időnként pedig szennyes szörcsönök
hasaltak az országútra, s kinyomták az ember tüdejéből a le
vegőt. A gyereknek eleredt a könnye, halkan sírdogált maga
elé. Ha orrát megszívta, a kövér, nagy könnycseppek végig-
szánkáztak dermedt arcán, s térde előtt apró, kerek lyukacs-
kákat olvasztottak a hóba. Minél jobban szaporodtak a lyu-
kacskák, annál keservesebben sírt. Egyik percről a másikra
azt hitte, elveszett, hiába kapaszkodik mind a két kezével a
bokorba, el kell pusztulnia. Életében először megsejtette, hogy
halandó, s hogy a halál ellen nincs orvosság. S egy negyed-
órába is beletelt, amíg végül is minden erejét összeszedve
újra talpra állt, s öklével leszorította szemét.

Cinkofára beérve két ház közé, egy keskeny zsákutcába
húzódott, itt a falak, s egy kiugró tető némileg meg-
védték az elmebajos természet ellen. Arca, keze érzé-
ketlen kékre dermedt, háta merő víz volt, mert a gallérja mögé
beszivárgott hó elolvadt a nyakán, s lecsorgott lapockái kö-
zött. A fület egyáltalán nem érezte. Mire valamennyire kifúj-
ta magát, egy marék hóval dörzsölni kezdte a fából, kőből,
vagy valamilyen más tompa anyagból faragott kis kagylókat
koponyája két oldalán, addig dörzsölte őket, amíg egy-egy

élet" című regényének II. kötetéből.

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest V., Petőfi Sándor u. 17.
Telefon: 188-296, 188-397

TÁRSADALMI SZEMLE
1969 SEPT

1021

Fürtös György: Kék fej

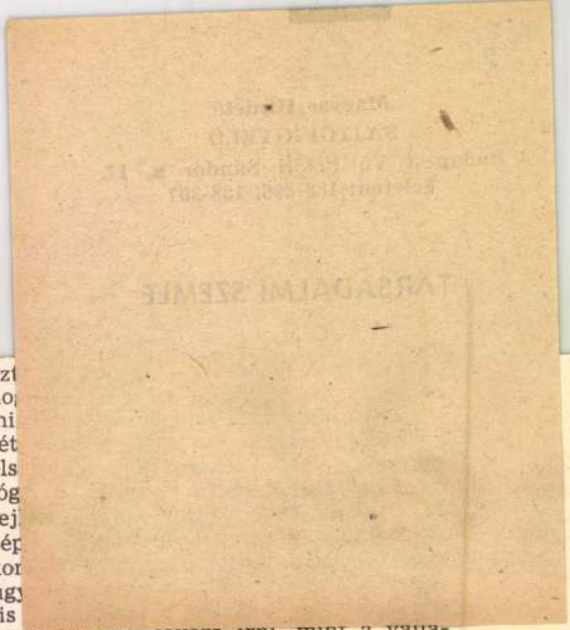

azt
ho
mi
rét
els
lóg
fej
zép
kor
úgy
lis
lentkezésének javára írni, mint a vallásának. A felvilágosodás és a romantika középkor-interpretációjával szemben a középkori művészi fellendülés a *feudális struktúra lényegéből* fakad, és műfaji meghatározottságában is ez fejeződik ki (az építészetnek mint a társadalmi általánosságot közvetlenül kifejező művészetnek virágzása, a képzőművészet hegemóniája az irodalommal szemben stb.). Végül a vallás elidegenültségét sem helyes kizárólag negatívan fogni fel; a középkor elidegenedettsége manifesztálódik a vallásban, mint az ókoré az államban és az államiságban, de magasabb fokon:

188-307

ÉPMŰVELÉS

Fürtös György

1971 NOV 3

1021

Címképünk: Fürtös György: Csillag (pirográfit) — II. Országos Kerámia Biennálé, Pécs (Jánosi Ferenc felvétele)

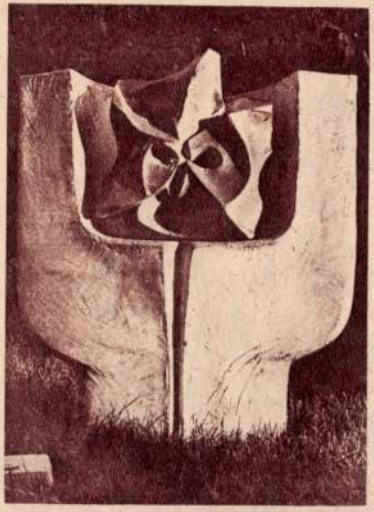

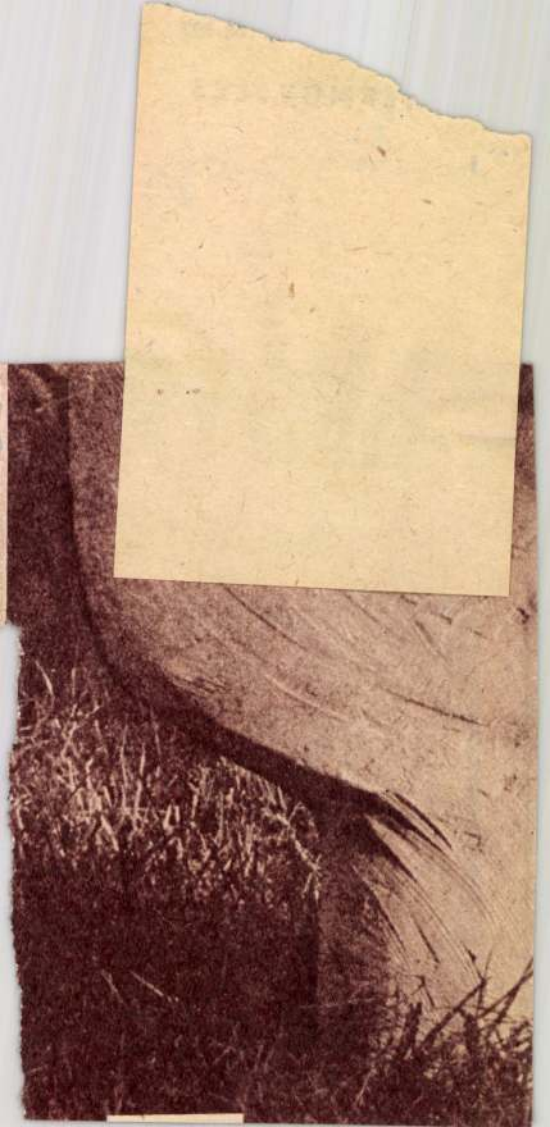

1021

1970.
11

népművelés

ÁRA: 4,— Ft

TARTALOM

NAGY SÁNDOR: A közművelődés ötéves tervéről 3

VITA a közművelődés irányításáról (Szalay István, Németh József, Kellner Béla, Mányoki László, Dala József) 5

KORMOS SÁNDOR—KRESZ FRIGYES: A korszerű falu művelődése Dél-Dunántúlon 12

ÁCS MIKLÓSNÉ: Tanácskoztak a népművelési intézetek igazgatói 16

Hogyan állunk a mezőgazdasági kisfilmekkel? (Ottevényi) 18

SIMÓ TIBOR: Szocialista módon — segíteni 20

Hogyan értsük, hogyan használjuk? (Z. Fodor József) 22

Népművelési nyelvőr (Szabó Ernő) 22

HARANGI LÁSZLÓ: A művelődési pavilon 23

Országos Mezőgazdasági Kiállítás (Jánosi Ferenc képriportja) 24

III. Országos Könyvtárügyi Konferencia (Tézisek) 26

LEGÉNDY MIKLÓSNÉ: Kiállítási autóbusszal a szabadba 29

IFJ. HARGITAI LAJOS: A vezetők és az ifjúság 31

STEFKA ISTVÁN: Ifjúsági klubok a XI. kerületben 32

CZEGLÉDI IRÉN: Kezek, dolgos, munkálkodó kezek 34

MEZEY KATALIN: Évadkezdés előtt 36

Műszaki tanfolyamok Szlovákiában (Mátyás István) 37

VITÁNYI IVÁN: Bartók-évfordulón 38

SIMON LÁSZLÓ: A KISZ a népművészet ápolásáért 40

Képzőművészeti tanácsunk módszertani munkájáról (Sági Pál) 41

Kovács József kiállítása a Csepel Galériában (Balázs József) 42

A megyei moziüzemi vállalatok figyelmébe (Gátvölgyi József) 42

Új magyar képzőművészet (Bánszki Pál) 43

Hanglemez-tanácsadó (Feuer Mária) 43

Hírek 44

A Fővárosi Művelődési Ház fotópályázatáról 46

Eseménynaptár, Munkajogi tanácsadás 47

Címképünk: Fürtös György: Csillag (pirogránit) — II. Országos Kerámia Biennálé, Pécs (Jánosi Ferenc felvétele)

SZERZŐINK

Ács Miklósné, a Népművelési Intézet igazgatója — **Balázs József** újságíró, Budapest — **Bánszki Pál,** az NI csoportvezetője, — **Czeglédi Irén,** az NI munkatársa, — **Dala József** járási tanácselnök, Celldömölk — **Ferenc Győző dr.** osztályvezető-helyettes, Művelődésügyi Minisztérium — **Feuer Mária,** a Muzsika felelős szerkesztője — **Z. Fodor József** tanítóképző intézeti igazgatóhelyettes, Budapest — **Gátvölgyi József** klubkönyvtárvezető, Káptalanfa — **Harangi László,** az NI munkatársa — **ifj. Hargitai Lajos** művelődésiház-igazgató, Dunaföldvár — **Jánosi Ferenc** fotóriporter, Népművelés — **Kellner Béla** megyei könyvtárigazgató, Kaposvár — **Kormos Sándor,** az MM munkatársa — **Kresz Frigyes** tudományos munkatárs, TANÉRT — **Legéndy Miklósné,** a II. kerületi Tanács népművelési csoportvezetője — **Mányoki László,** a Komárom megyei Tanács művelődésügyi osztályának munkatársa — **Mezey Katalin** rovatvezető, Népművelés — **Nagy Sándor dr.** főosztályvezető, MM — **Németh József,** a Zala megyei Tanács művelődésügyi osztályának helyettes vezetője — **Sági Pál** módszertani csoportvezető, Fővárosi Művelődési Ház — **Simon László** osztályvezető-helyettes, KISZ KB — **Simó Tibor** osztályvezető, Vasas Szakszervezet — **Stefka István** tanár, Budapest — **Szabó Ernő dr.** olvasószerkesztő, Népművelés — **Szalay István,** a Heves megyei Tanács VB elnökhelyettese — **Vitányi Iván** zeneesztéta, Budapest.

NÉPMŰVELÉS. Az Országos Népművelési Tanács folyóirata. Megjelenik havonta egyszer. **INDEX: 25.650**

Szerkesztő: Ács Ferencné. Szerkesztő bizottság: dr. Törő Imre (az ONT elnöke), Ács Miklósné (Népművelési Intézet), dr. Korek József (Nemzeti Múzeum), Barati József (Hazafias Népfront), dr. Vonsik Gyula (TIT), Horváth Margit (Tanítóképző Intézet, Szombathely), Kazimity György (SZOT), Simó Tibor (Vasas), Lipták Pál (Békés megyei Könyvtár), Kovalcsik József (NI), Orosz László (SZOT), Kiss Imre, Szöllősi Gyula (Hajdú-Bihar megyei Tanács VB.), Takács Kálmán (MM).
Kiadja a Lapkiadó Vállalat. Felelős kiadó: Sala Sándor. Szerkesztőség és kiadóhivatal: Budapest, VII., Lenin körút 9—11. Telefon: 221-285. Nyomta: az Egyetemi Nyomda, Budapest. Terjeszti a Magyar Posta. Előfizethető a Posta Központi Hírlap Irodánál. (Bp., V., József nádor tér 1.) Előfizetési díj: ¼ évre 12,— Ft, csekkszámlaszám egyéni 61 238., közületi 61 066., vagy átutalás a MNB 8. sz. fiókjánál vezetett folyószámlára. Kéziratokat nem őrzünk meg és nem adunk vissza.

70.5121 Egyetemi Nyomda Budapest. Felelős vezető: Janka Gyula igazgató

1021

FÜRTÖS GYÖRGY

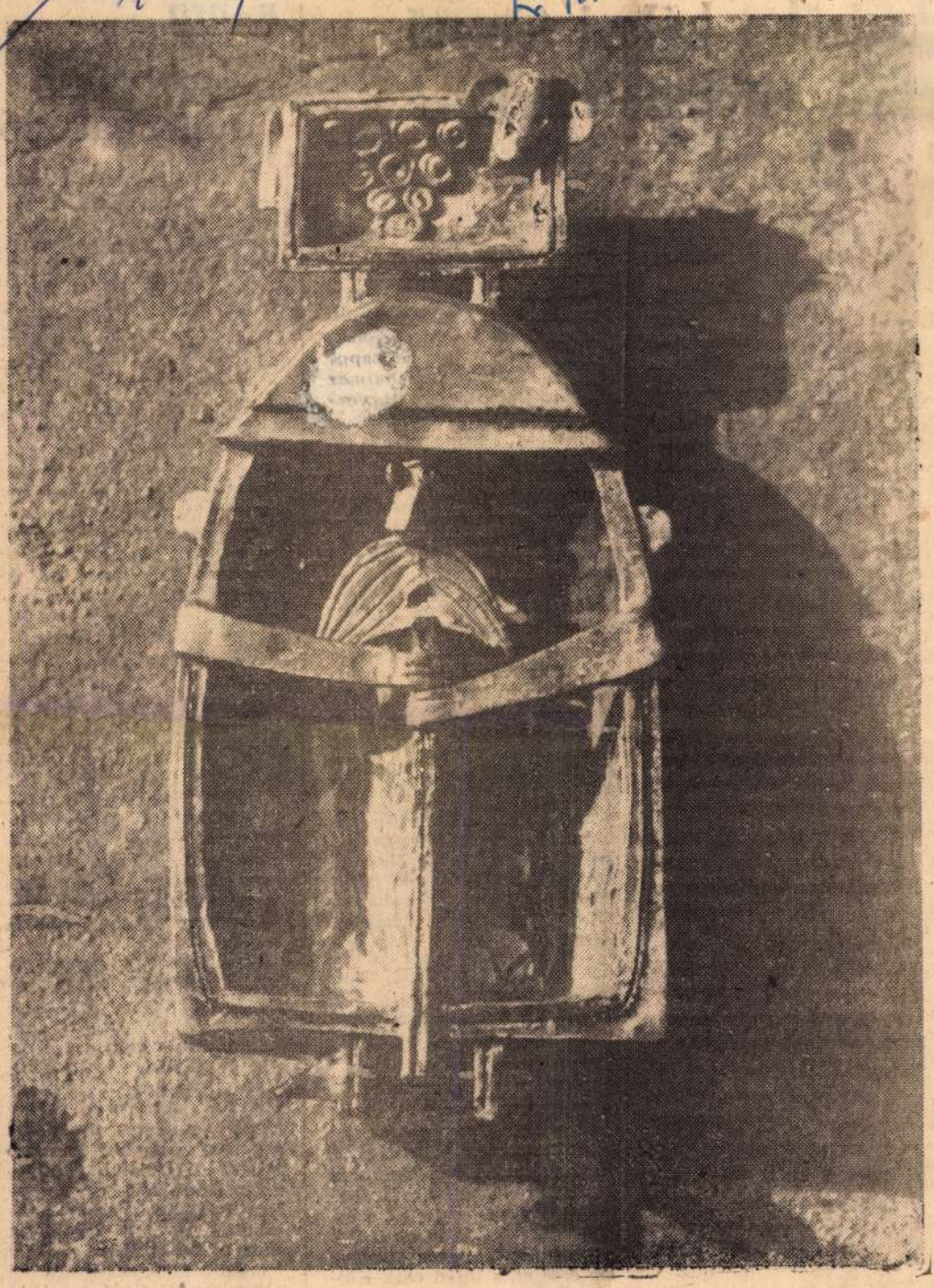

A jó pásztor

(Fürtös György kerámiája)

MŰTEREMSAROK

Fürtös György keramikus

A Pécsett élő keramikusművésznek két műterme van. Egyik a Zsolnay gyárban, helyesebben a Pécsi Porcelángyárban. Itt közös a műterem három másik tervezővel. Otthon, lakásán van a másik, ahol egyéni ízű kerámiatárgyai készülnek.

A két műterem látszólag egészen különböző feladatot jelent a művész számára.

A gyárban porcelánfajansz — félporcelán — figurái készülnek. Játékosak állatfigurái, az egyszerűsített alakú kis kecskék, majmok, lovak. A természetes formából indul ki megmintázásuknál, azt fordítja le a porcelán nyelvére. A porcelán törékeny anyag. Megfelelően e tulajdonságához, a tárgyak kialakításában sajátos statikák uralkodnak. A tömeggyártásra kerülő darabokat azonban nemcsak az anyag sajátságai határozzák meg. Szükséges, hogy gyártható legyen, sokszorosítható, kereskedelmileg értékesíthető.

Porcelán szobrainak egyik legszebb darabja erősen stilizált párt ábrázol. Légies, éles élek, felfelé elkeskenyedő vonalak. Az egymáshoztartozás lényegét mégis jó kifejezi a két alak egygyéolvadása, összesimulása.

A „házi műteremben" már egészen más termék készül. Más az anyaga is. Kerámiáira, azok alakuiására nagy hatással volt egy jugoszláv utazása, ahol megismerketett egy nép sajátosan célszerű, anyagszerű, naiv fazekasművészetével.

A régi szerb kerámiák egészen modern formáikkal, a használat szempontjainak az ipari formatervezés szintjéig való figyelembevételével erősen hatottak művészetére.

De kerámiái közül a legeredetibb, és szinte a magyar kerámia művészetében is egyedülálló darabjai korongolt faliképei, amelyek ugyan a korongolás ősi technikájával készültek, de a szabványos módtól eltérően nem a kialakított idom külsejében, hanem belsejében hordozzák egyedi jellegüket, mondanivalójukat.

Henry Moore „Külső és belső formái" csendülnének vissza népivé lefordítva? Meglehet. Ugyanakkor Fürtös alakjai igen ízes népi humort is képviselnek. Neptun isten olyan levélfarkú halon uralkodik, amelyiket bármelyik iskolás gyerek le tudna rajzolni. Jó pásztora a fején elhelyezett kis bárányától, s botján ülő bajuszától kap kedves hangulatot.

Az első kerámiai biennálén női portréval szerepelt, ugyancsak ebben a fogalmazásban.

Álmos, Előd, Ond, Kond, Tas, Huba, Töhötöm nevű kerámia szobrocskái a hét vezért ábrázolják, egyáltalán nem hősi pózban.

Fürtös útja egyedülálló a magyar kerámia jelenlegi sorában. Tehetséggel, humorral, ötletekkel bírja. Fiatalsága biztosíték és lehetőség egy eredményes életmű kialakítására.

T. A.

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest V., Petőfi Sándor u. 17.
Telefon: 188-296, 188-307
FEJÉR MEGYEI
HÍRLAP

Amiről a kálozi temet egyik elfelejtett sírköve beszél

(Folytatás a 9. oldalról.)

másikat is, a magyar szabadságharc forgatagában.

Káloz földbirtokosát, az 1809-ben született Zichy Ödönt az 1848. szeptember végén Adonyban táborozó *Görgey Artúr csapattestének előőrsei akkor tartóztatták fel kocsijában, amikor Jellasicsnak Székesfehérvár alatti táborából a horvát bán megbízásával Róth osztrák tábornok hadához sietett.* Kocsijában Jellasics királyi biztossá való kinevezését tudató proklamációkat találtak, magánál Zichy Ödönnél pedig Jellasics megbízólevelét Róth tábornokhoz. Görgey haditörvényszék elé állította Zichy Ödönt. *A haditörvényszék Görgey elnökletével halálra ítélte a kálozi földbirtokost és szeptember 30-án a Csepel-szigeten kivégeztette.* Zichy Ödön, a gazdag mágnás földesúr kivégzése az egész országban nagy feltűnést keltett. Pesten október 2-án falragaszokon hirdették ki Zichy Ödön kivégzését, amely megfélemlítette a császárhű arisztokráciát. *Horváth* Mihály, Kossuth kormányának későbbi püspökminisztere, a kiváló történetíró szerint Zichy Ödön katasztrófájának az volt az oka, hogy amikor a horvát sereg bevonult Székesfehérvárra, Zichy Ödön gyakran megfordult Jellasics társaságában és bántó nyilatkozatokat tett a magyar szabadságharcról. Hír szerint általa látta el *Latour* császári hadügyminiszter pénzzel a horvát bánt.

A „tüzes barát"

A másik halálraítélt, Gasparich Kilit néhány évvel élte túl Zichy Ödönt. Milyen más sorstragédia jutott ennek az embernek osztályrészül, akit Kunoss Endre barátjának érzett.

Horvát parasztszülőktől származott, 1810-ben született Drávaegyházán. 1822-től 1826-ig a nagykanizsai piarista gimnáziumban volt diák, itt tanult egykor *Virág* Benedek és *Deák Ferenc* is, majd egyideig apja parasztrobotba fogta. Később beöltözött kámzsába, ferencrendi pap lett, előbb Nagyszombatban, Pozsonyban, Esztergomban és Pesten. Egyházi beszédeiben mindig politizált is. Ezért a bécsi kormány pesti megbízottai állandóan leselkedtek utána. *Eötvös* Károly szerint, aki a *Nazarénusok* című regényében szerepelteti, *szokatlan bátorságával és merész gondolataival tűnt ki.* Az 1838-ban mondott híres árvizi beszéde közkézen forgott az országban. Sokan már akkor mondták, hogy az 1795-ben lefejezett *Martinovics* nyomdokán halad a forradalom felé. 1840-ben Székesfehérvárra helyezték, ahol több évig lakott. Ekkor ismerkedett meg *Perczel* Mórral. Később Fehérvárról Szombathelyre, onnan pedig Németujvárra került, utolsó szolgálati helyére. 1848-ban hazament falujába. Itt érik őt az 1848-as események hírei. *Horvát származása ellenére is szembeszáll Jellasicscsal, a magyarokkal marad,* pedig a Dráván túlról kanonoki stallumot ígértek. Amikor *Csányi* László Zala megye honvédelmi bizottságának feje lett, *Gasparich Kilit kardot kötött,* és Perczel Mór seregének tábori papja lett. Ott küzdött október 17-én Perczel seregében Ozoránál, és október 29-én Mór alatt. *1849. április 14-én ő olvasta fel Pozsonyban a ferenciek templomában a debreceni országgyűlésen hozott függetlenségi határozatot a Habsburg-ház trónfosztásáról.* Perczel Mór őrnagyi rangot adott neki. 1849. augusztus 15-én Perczel elbúcsúzván Gasparichtól, Vidinbe menekült, majd onnan Jersey-szigetére emigrált. Gasparich itthmaradt az országban, egyideig bujdosott a Bakonyban, fát hasogatott, szénakazlakban aludt. *1852-ben levelezni kezdett az akkor londoni emigrációban élő Kossuth és Giuseppe Mazzini olasz forradalmár megbízottaival.* Azt tervezték, hogy egy úgynevezett *Comitatoe europoeo,* általános európai bizottság álljon a reakciós kormányrendszer megdöntésének mozgalma élére. Gasparich Kilit egyik Londonba címzett levelét elfogták, majd 1852. február 9-én őt a ferencesek esztergomi klastromában letartóztatták. Egyik horvát származású szerzetestársa, Novák Iván árulta el, akivel együtt volt hajdan kispap. A pesti Újépületbe (Neugebäude-ban) tartották fogva, ahol ugyanakkor Sárosy Gyula, a költő és *Teleki* Blanka is raboskodott. Később Bécsbe szállították. A fennálló osztrák kormány felforgatását célzó összeesküvéssel vádolták. A haditörvényszék *1853. augusztus 15-én kötél általi halálra ítélte.*

A halálraítéltet 1853. szeptember 2-án végezték ki Pozsonyban, a város szélén lévő, úgynevezett Disznómezőn, a hóhér házának közelében. Ugyanitt temették el jeltelen sírban.

Eötvös Károly emlékezik meg Gasparich Kilitről; „A tüzes barát szellemében erős költői ér lüktetett. Íróképessége olyan erős és szép, hogy az ő korában az ő írói nyelvét csak kevés magyar író érte el, s talán csak Kölcsey múlta felül.

Környei Elek

láncreakció

Kroó György új sorozata — Hallgassuk együtt — négyhetenként jelentkezik a rádióban. Sajátos műfaj. Mégcsak nem is új. Szubjektív zenei élményekről eddig is hallottunk pl. a Kedves lemezeim sorozatban. Most azonban ennél többről van szó. Kroó György, a kiváló zenei szakember egyéni gondolattársításairól, amelyet nemcsak emberi véleményként, hanem megalapozott szakmai állásfoglalásként is meghallgatunk. A szubjektív hangvétel nem az egyén zenével kapcsolatos élményeit hangsúlyozza, inkább azokat a szabad asszociációkat, amelyek benne egy-egy zenével kapcsolatban felmerültek.

Két jó dolog is van ebben a műsorban. Az egyik, hogy Kroó egyéni válogatásában olyan zeneművek kerülnek egymás utáni lejátszásra, amelyek semmilyen más műsorban így, egymásután nem kerülhetnének össze — Bartók Divertimento után Strauss keringő például — de az értő és érzékeny hallgató számára így új összefüggések felfedezését, új élmény megismerését jelenthetik.

A másik: Kroó magyarázószövege, amely nem a zenével foglalkozó vagy a zenét tanult hallgatónak, hanem kifejezetten az érzékeny, fogékony ember számára pendít meg gondolatokat. A képi összehasonlítások, amikor érzékletes szavaival — fogalmazásában is igen szép mondataival — egész festményt vagy naplementét vázol elénk, gondolati sorokat indítanak meg a hallgatóban, amely azután a zene hallgatásával egész gondolati láncreakció forrásává lesz.

T. A.

Az ifjú Tóth Aladár Bartók Béla „Az Eszme" című szé

Századunk egyik legnagyobb zenekritikusa volt a székesfehérvári születésű *Tóth* Aladár, a Magyar Állami Operaház nyugalmazott igazgatója. Halála után — tavaly október 18-án hunyt el, — szülővárosa bizonyára megkeresi a méltó módot, hogy emlékét megörökítse. Elsősorban arra gondolunk, hogy *a város egyik utcáját, akár a belvárosban, akár valamelyik új lakónegyedben, róla nevezzék el, és emléktáblával jelöljék meg a nagy zenekritikus szülőházát.*

Tóth Aladárnak elévülhetetlen érdemei vannak a *Bartók* Béla és *Kodály* Zoltán teremtette új magyar zene térhódításában. Bartók és Kodály alkotásairól írt elemző és összefoglaló kritikáival *az elsők közt tett hitet a két zeneóriás művészete mellett olyan időben, amikor ez a kiállás igazi tett volt.* De Tóth Aladár mindmegannyi zenekritikai írása megnyilatkozása egy olyan nagy zeneesztétának, amilyenhez hasonlót keveset ismerünk a magyar zenetörténetben.

Halálának évében tavaly a *Zeneműkiadó* vaskos kötetben megjelentette *Lukács* György előszavával Tóth Aladár zenekritikáinak és zenetanulmányainak egy részét, azokat, amelyeket 1934—39 években írt. E gyűjtemény megjelentetése után — bár a *Bónis* Ferenc zenetudós végezte válogatás csupán kényszerű hiányos forrása Tóth Aladár zenekritikusi munkásságának, — csakhamar felmerült az igény, hogy ezt az értékes örökséget

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest, V., Petőfi Sándor u. 17
Telefon: 188-296, 188-307

TÁRSADALMI SZEMLE

Dr. K. Nagy Sándor

102

Fürtös György: Fekete lovas

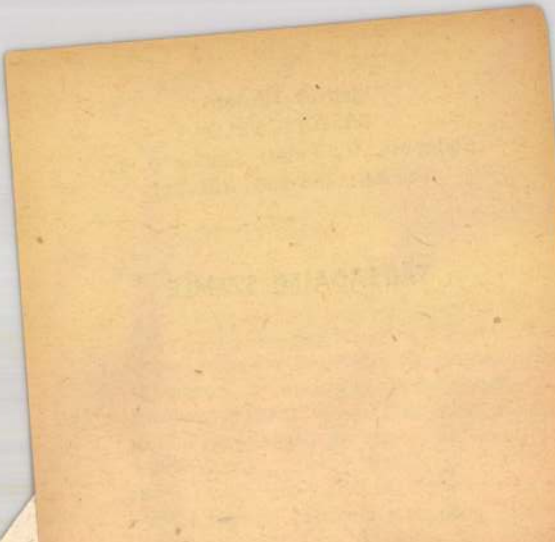

lyes, ha a nagy területen gazdálkodó, vagy sokoldalú tevékenységet folytató termelőszövetkezetek az elnök irányítása alatt belső revizort, vagy revizorcsoportot foglalkoztatnak.

A területi szövetségeknek a termelőszövetkezetek demokratikus működésének és vállalatszerű gazdálkodásának erősítését szolgáló munkájukban megkülönböztetett figyelmet kell fordítaniuk a termelőszövetkezetek és termelőszövetkezeti közös vállalkozások belső ellenőrzésének fejlesztésére. „A területi szövetség küldöttgyűlésének — amelyen részt vesz valamennyi termelőszövetkezet elnöke is — módjában van és jogában áll demok-

1021

Kiskakas és

Fürtös György keramikus művészete a kiskakas és a kalpag jegyében áll. A harcias, bátor, vidám kiskakas és a fura, kalandosan gyűrött karimájú, komikus kalpag fordul elő tán leggyakrabban motívumként munkáiban.

Derűs, kissé csúfondáros, fürkésző pillantással jár a világban, és tekintetének sugarában ferdén tükröződnek a tárgyak. Kibillennek vaskos realitásukból, előbukkan groteszk bájuk, kissé nevetséges, szánandó sutaságuk.

Fürtös gyengéden csúfolódik, Sohasem karikatúraszerű élességgel. A játék nem megy vérre.

Nem tartozik a dühös művészek közé. A világot, a világ jelenségeit szeretettel figyeli. És ősi fazekasmesterségének szabályai szerint formálja agyagba a pipogya férjet és kardos feleségét, a rózsás, matricás, ódon kismozdonyt és a hagyományos rákostálat, amelyet — óh modern idők — a hátráló állatkák, vagy színpompás gyümölcsök helyett versenyautók ékítenek...

A világot látszólag könnyedén járó, de élesen figyelő művész a hajdani vidám-fazekasmestereket idézi.

Fürtös a Pécsi Porcelángyár kerámiaműhelyének vezetője is. Kézművesjellegű munka folyik itt. A tisztavonalú, nemes vázák, az eredeti hangulatú faldíszek formában, szellemben egyaránt a Zsolnay gyár legszebb hagyományainak folytatásai.

A művész — szélkakassal

Rákostál — versenykocsikkal

Életrajza (legutóbbi kiállításának katalógusából iktattam ide): 1939-ben született Pécsett. A budapesti Iparművészeti Főiskolán végezte tanulmányait, Borsos Miklós és Csekovszky Árpád volt a tanára. Tanulmányúton járt az NSZK-ban, Franciaországban, Angliában, Jugoszláviában, Lengyelországban és a Szovjetunióban. 1962-ben és 63-ban „Az év legszebb terméke" pályázaton díjat nyert. 1964-ben Pécsett nívódíjat ka-

A petty
divat marad . . .

Dán (Hanro)

Kalpag

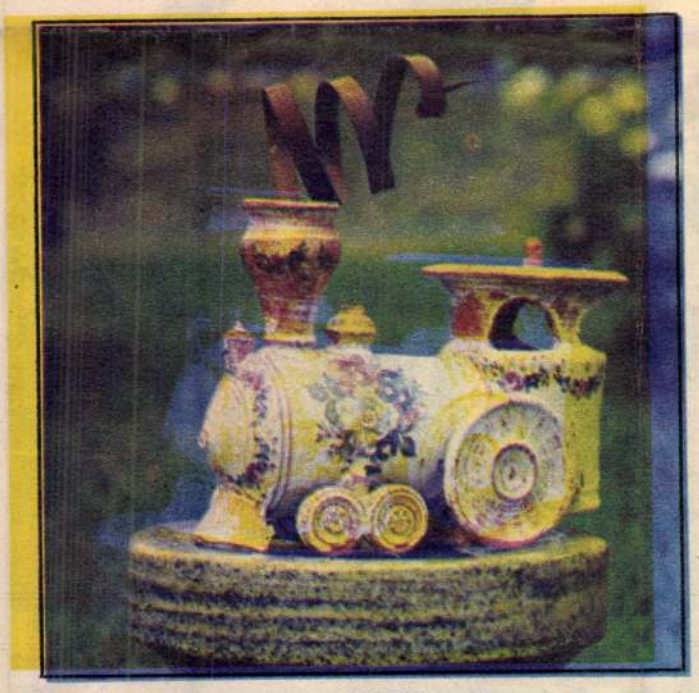

A rózsás, matricás kismozdony

Mulatságos, fura kis lény, mint iratnehezék

pott. Egyéni kiállítása volt Pécsett 1964-ben, 1965-ben, 1969-ben, 1971-ben. Résztvett a siklósi „Modern magyar kerámia" című kiállításon, az Országos Kerámia Biennálékon, és a Siklósi Kerámia Szimpózionon. Külföldön Szófiában, Varsóban, São Paulóban, Faenzában, Eszéken, Rothenburgban szerepeltek munkái. Falképeket, kút- és térplasztikákat készített Tiszaszederkény, Zalaegerszeg, Harkány, Mohács, Kecskemét, Kaposvár, Debrecen számára.

Kertész

SZEBENI ANDRÁS FELVÉTELEI

Nagymama mulatságosan romantikus kalapja

A harcias, vidám kiskakas

TWEED

Térdet takaró
szoknyanadrág.
Sportolók
(kerékpározók) részére
igen alkalmas

Szépvonalú,
őszi vagy téli
kosztüm,
róka díszítéssel,
széles kalappal

Népi mintával
kombinált
tweed szövetruha,
kiegészítője
a mellény

Balmain, Falke,
és Trikoza modellek

Madonna-kivágású
tweed ruha,
alatta
kötött pulóver,
széles bőröv

Fürtös György

1021

1971. november 14. DUNANTÚLI NAPLÓ

Fürtös György kiállításáról

Sokféle törekvés – megannyi arc. Komoly és játékos, felületi és térbe illeszkedő, műhelymunka és alkalmat, helyet követelő kész művek sora váltogatja egymást. Használati edények és térplasztikák, burkolóelemek és groteszk emlékművek – az alkotó sokoldalúságát bizonyítják. Mindez jól megfér egymás mellett, erősítik egymás hitelét és bizonyítják, hogy Fürtös György nem „profilozott" művész, hanem alkotó ember, aki él a szakma lehetőségeivel, anyaga adottságaival.

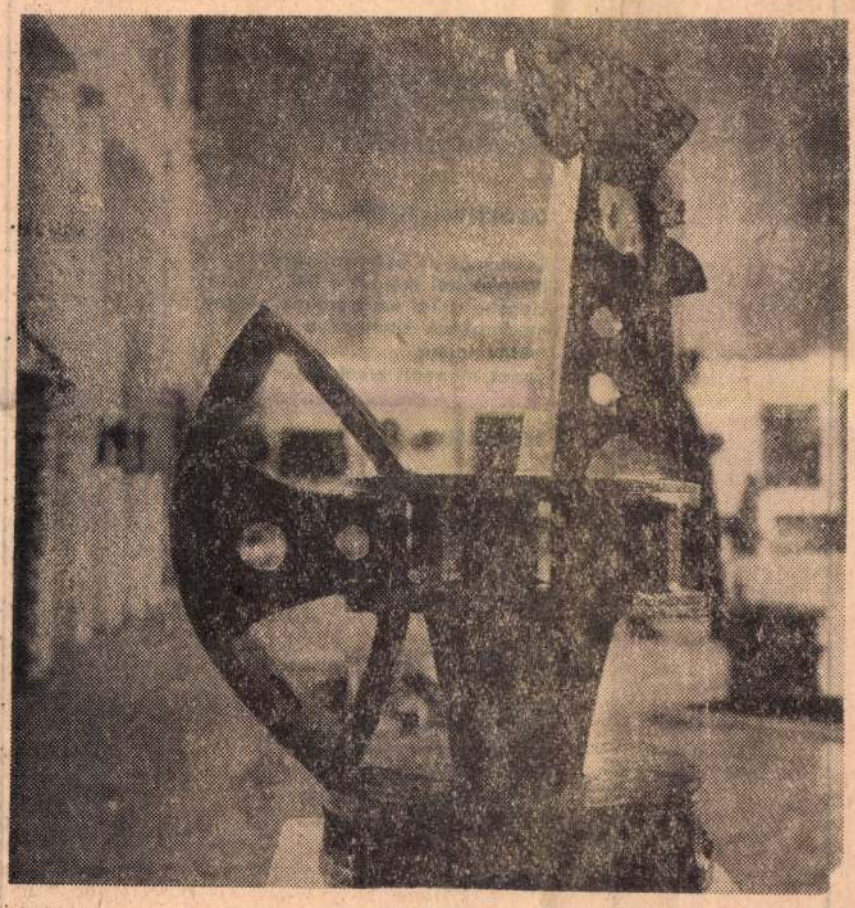

Kakas

Mintha a kerámia története elevenedne meg munkáiban. Az önálló értéket képviselő görög amphorák, az alkalmazott mezopotámiai mázas cserép, a szecesszió stílust kereső díszтárgyainak tanulsága napjainkhoz vezet, benne él Fürtös munkáiban. A történelem igazolja sok színű munkásságát. Az anyagszerű kerámia és a kerámia anyagszerűsége nemcsak műfaji védettséget jelent, hanem az egyik legősibb mesterség művességigényét és szeretetét is.

Fürtös György a Pécsi Porcelángyár tervezőművésze. Ez a munkakör komoly feladatok elé állítja. Folyamatosan előállítható, sokszorosítható darabok tervezése – az anyag a technológiai eljárások kötöttségein belül kíván meg leleményt és művészi tevékenységet. A gyár hírneve, szerepe igényességre ösztönző, tradíciói pedig lehetőségként kínálkoznak a múltat elevenen felhasználó, továbbépítő, a mai igényeket kielégítő és alakító művészi munka számára. Ezt bizonyítja a burkolócsempék klasszikus és népi motívumokat őrző sora. A rozetták és „tálasok" világa elevenedik meg egyszerre nemes arányokban és színekben. A kék burkolat sem befejezett falfelület. Tovább alakítható, a sík és plasztika, a geometrikus és oldott, játékos formák egymást kiegészítő igénye szerint.

A faliképek nagyobb részén a korongolt formák kompozíciós variánsait figyelhetjük meg. Plasztikus „tájképek" ezek – ahol a „képek" feszességét a forgástestek feszülése teszi gazdaggá. A kimetszett szeletek és ívek a korongolt idomok elemeiként egyszerre negatív és pozitív részei a kompozíciónak. Ezeknek a munkáknak a tapasztalatai – a műhelygyakorlat kereső, érlelő időszaka után – a méreteiben nagyobb faliképeknél jelentkezik. (Kikötő, Madár, Felszín.)

A térplasztikák között fontos helyet foglalnak el a „Verébduc", „Bábel", „Szélkakas", „Gerinc" művek. Egységük valamilyen korongolt test, alapidom, vagy annak összetett változata. Ezek egymásra épülve lépteket váltva, szinte korlátlanul folytathatók, tovább építhetők. A plasztikusságukat fokozza, hogy egyes elemek ritmikus elforgatásával maga a mű ösztönöz a

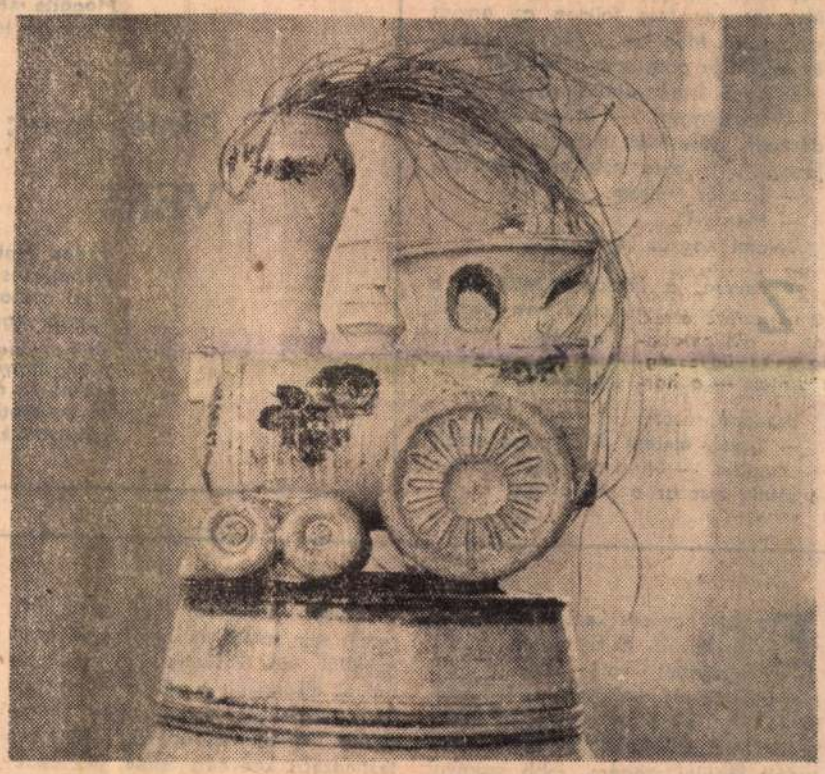

Mozdony

Fotó: Erb János

– anélkül, hogy feleslegesnek, időszerűtlennek éreznénk.

A Don Quijote és Sancho Panza az egyik legtipikusabb munkája Fürtös Györgynek. A korongolt testek épülnek emberré és az ember illeszkedik bele a forgástestek formai, tartalmi karakterébe. A figurák groteszkségét eleveníti azzal, hogy sajátosan magyaros, népi jelleggel gazdagítja. A pörge bajusz és kalap, a kecskeméti butykos, az állattal „összenőtt" Sancho a humor új forrása lesz.

Meghökkentő és hitetlenkedésre, fejcsóválásra készteti a nézőt a „Mozdony", „In memoriam" (autó), a „Maxi" (öreglány) és az „Előzés" kompozíciók. Meg akar tréfálni bennünket a művész? Próbára akarja tenni „elbíró készségünket"? Anakronisztikusnak hat az öreg autó az emlékezés sárga rózsájával. Pedig kultusz lett a régi, a sok előkotort lim-lom fétise, a funkciótól megfosztott, esztétikus öncélúság gyakori napjainkban. Kritika és bölcs nosztalgia a letűnt idők után. A matricás mozdony feldíszített, megszépített rózsás emlékezet a technika gyerekcipőben járó idejéről – mosolyt fakaszt. Az „Előzés" persziflázsa a hagyománynak; csipkelődő, de nem neheztelő kritika. A káposztaleveleken nyüzsgő bogarak, tálak, mélyen sikló gyíkok helyett versenyautók tülekednek rusztikus környezetben. Abszúrd, groteszk, kihívó párhuzam. De nem lesz idegen, természetellenes, mert a mesterségtől nem tér el, még az autó és utasa is korongolt elemekből épül, vagy arra emlékeztető formákból.

Mesterség és lehetőség, valóságérzet és játék, hagyománytisztelet és kritika, báj, ötletek, komolyság és „humorban nem ismernek tréfát", komolytalanság. Ezt jelentik a kiállításlátogatók száma, Fürtös György munkái.

B. Pilaszanovich Irén

DUNÁNTÚLI NAPLÓ

SAJTÓIGYELŐ
MAGYAR HÍRLAP

BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 33.
Telefon: 138-068, 337-738, 340-728

— Hányan?

— Ketten. Egy szakállas, meg egy egészen fiatal.

— És?

— Tárgyaltak. Pusztuljon a ruszki, egyből szétveri a fejét, mondta a fiatal. Mire a szakállas: úgyis kaput, hagyja a fenébe.

— Maga tud németül?

— Értek. Vegyes község voltunk, játék meg napszám közben ragadtak rám a legszükségesebb szavak.

— Aha... És aztán?

— Könyörögtem. Állva is, térden is. Meg a puskáját is elkaptam a fiatalabbik halálfejesnek. Mert csak üttött volna, hiába mondott mást a társa... Á, nem lehet, meg nem is érdemes elsorolni, hányan jöttek még aztán! Volt közöttük rendes ember is. Volt. A legrendesebb vagy két tucat ultraszeptil-tablettával is megajándékozott. Nagy kincs volt az akkor. Életmentő szer. Hanem a többség...?!

Bazsóné legyint, és ismét elhallgat.

— Meddig tartott ez a szörnyű állapot? — faggatom.

— Három nap — három éjjel.

— Hogyan bírta?

— Nem tudom. Annyi bizonyos, ha aludtam is, csak ülve, a Szergej lábánál aludtam, egy-egy verset.

— És a bátorság? Hogyan volt bátorsága újra meg újra megvívni annyi SS-sel?

— Nem volt az bátorság. Sajnáltam. Sajnáltam Szergejt. Ha elfogta a sebláz, szegény feje folyton az anyját szólogatta. Meg sírt is. Mama, mamka és csak úgy patakzott a könnye.

Bazsóné ismét elmosolyodik.

— Asszonyom! — üt szívén ez a derengő, keserédes mosoly. — Valójában hány éves volt maga akkor?

— Tizenöt múltam.

— Mennyi?!

Valami nagyot koppan.

Zsuzsa, a kislány ejtette el a kanalát, és csak néz, bámul, az anyját bámulja, mintha megbabonázták volna. Tekintetében ijedtség, imádat s hitetlenség is.

Bazsóné rászól:

— Egyél, életem. Mér' nem eszel? — mondja. — Mind megfásul, tisztára cipőtalp lesz az a palacsinta.

Galambosi László

GYERMEKV

TALTOS

All a táltos három lábon,
homlokáról kürtök lógnak,
nádsípokon aranyzászlós
szitakötők tutajoznak.

ÖKÖRNYÁL-KÖTÉL

Leszakadt az ökörnyál-kötél.
Mogyoróból integet a Tél.
Hogyha a Tél mogyoróban elférne:
madaraknak kitennék a
magot termő,
égnek mondott erkélyre.

ZEBRACSÍK

Zebracsík, zebracsík:
zebraháton ez a sík.
Zebracsízma, zebrakesztyű
csupa csík.
Akkor is, ha eső zuhog,
akkor is, ha nem esik.

RÓZSATEMPLOM

Lakodalmaz Pintyőke.
Lábán csámpás cipőcske.
Lombzongorán lepke lop
lepketánchoz dallamot.
Bimbotorony, sziromláng:
rózsatemplom, ispiláng.

ZENEKAR

Dob döcög nagy cintányérkalappal.
Völgybe gurul, hegytetőn megáll.
Mögötte megy hosszúnyakú árnyék.
Porondra lép, némán trombitál.

Péntek Imre:

VERS

a nap leáldozóban
lökhajtásos morajló sóhaj
erezi a márvány
eget ki vigyáz ránk

aludj annyi fegyver őriz
lucsok az álmod csepegő víz
és betöltetlen vermet
halálodnak félelmednek

Egyszer egy sas került hozzánk a fegyházba. A kis pusztai sasok fajtájából való volt. Valaki megsebezte és behozta a fegyintézetbe. A rabok összesereglették és körülállták a kimerült madarat. Nem tudott röpülni szegény, jobb szárnyát úgy vonszolta maga után, s fél lába ki volt ficamodva. Még emlékszem, hogyan tekintgetett ide-oda, mérgesen figyelve a kíváncsiskodó tömeget. Hajlott csőrét nyitogatta, készen arra, hogy lehetőleg drágán adja az életét.

Miután a fegyencek szétszéledtek, fél lábon sántítva, és egészséges szár-

Sokszor messziről figyeltem. Ha senkit sem látott, és úgy érezte, hogy egyedül van, kibátorkodott a sarokból és elsántikált a kerítés hosszában úgy tíz-tizenkét lépést, majd visszafordult, mintha az egészet csupán a testmozgás kedvéért tenné. Ha észrevett, teljes erőből ugrálva iparkodott vissza megszokott helyére, felszegte a fejét és csőrével tátogatva, tollát bor-

Dosztojevszkij:

„A sas, testvéreim, a hegy királya..." — kezdte el a szép szavú Skuratov, de senki sem hallgatott rá.

Egyszer, ebédszünet után, mikor munkához hívta a fegyenceket a dob, felvették a sast, befogták a csőrét, mert vadul csapkodott maga körül, és kivitték magukkal a szabadba.

Amikor elérkeztek a hegygerincre, az osztag húsz embere kíváncsian várta, merre tűnik el a madár. Mindannyiunkat furcsa öröm járt át, mintha mi magunk szabadultunk volna.

„Nézd az ebadta dögét: az ember jót tesz vele, ő meg cserébe megharapja" — mondta az, aki fogta, és szinte szerelmesen tekintett rá.

„Ereszd el, Mikitka!"

„Ez még az ördögnek sem engedelmeskedik, ez a szabadságot kívánja, a valódi, az igazi szabadságot!"

A sast nagy ívben a hegyről a föld felé lendítették. Hűvös, borús őszi nap volt. A csupasz mezőn süvített a szél és kavarogva vitte a sárgult, száraz avart. A madár egyenesen előre szaladt és beteg szárnyát lóbálva minden erejével igyekezett menekülni tőlünk. A rabok érdeklődéssel figyelték, ahogy sántikálva nekiiramodott a rétnek.

„Nézzétek csak!" — mondta elgondolkozva az egyik.

„Még csak vissza sem tekint!" — szólt a másik.

„Egyetlen egyszer sem nézett hátra, testvérkéim!"

„Hát mit gondoltál? Majd megfordul, hogy megköszönje?" — mondta a harmadik.

„Igen, ez a szabadság... a boldogító szabadság!"

„Már nem is látni, tesvérkéim..."

„Mit álltok itt? Mars!"... kiáltották a katonák.

Lassan valamennyien munkához láttunk.

Boldog Balázs fordítása

DUNÁNTÚLI NAPLÓ

1971 NOV 6.

1021

Fürtös György kerámiakiállítása

Emelkedő pálya állomása...

Fürtös György kerámiai kiállítása

Pécsi származású és Pécsre visszatért kerámikusművész, *Fürtös György* kiállítása nyílt meg tegnap este a Technika Háza nagytermében. A Zsolnay gyár fiatal művésze közel tíz év terméséből válogatta össze a kiállított mintegy 80 alkotást. Az 1964-es bemutatkozó kiállítás és az 1969-es meszesi kiállítása után a mostani mintegy áttekinti eddigi munkásságát. Egy felfelé ívelő művészi pálya legszebb darabjai láthatók a november 5—21-e között nyitvatartó kiállítási teremben.

Pénteken a nagyszámú érdeklődőt *Várady Géza*, a városi népművelési csoport vezetője köszöntötte, majd *Csekovszky Árpád* Munkácsy-díjas kerámikusművész, *Fürtös György* egykori főiskolai tanára mondott bevezetőt. Ebben méltatta a vidéki városok, köztük Pécs úttörő szerepét bizonyos képzőművészeti ágak felkarolásáért. A kerámiai biennálék városa, Pécs megteremtette az alkotás feltételeit az itt élő művészek számára is. *Csekovszky Árpád* elmondotta, hogy már a főiskolás évek alatt kibontakozó tehetség ezen a kiállításon olyan értékeket vonultat fel, amelyek feljogosítanak a várakozásra a későbbi tevékenységét illetően is.

A megnyitón Dubois: Variációk című művét *Kircsi László* (oboa) és *Sz. Simonfai Mária* (zongora) adták elő. A megnyitón részt vettek a pécsi és baranyai képzőművészeti élet ismert képviselői, akik melegen gratuláltak a bemutatkozó művésznek. A kiállítást Pécs megyei város művelődésügyi osztálya, a Magyar Képzőművészek Szövetsége Dél-dunántúli Szervezete, a FIM Pécsi Porcelángyára és a Kiállítási Intézmények rendezték.

Don Quijote és Sancho Panza pirogránit figurái a kiállításon

SAJTÓIGYELŐ
MAGYAR HÍRADÓ
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 8.
Telefon: 138-068, 337-748, 340-728

Valami utánpótlásról kelle
gondoskodni — mondják.

Meglopták szállásadójukat -
1500 forintot vittek el tőle.

— Nagybátyám Szigetvár
lakik, gondoltam meglátogatj
— mondja Irén. — Margitt
vonatra ültünk és Szigetvár
utaztunk.

Látogatásuk után érkezett
feljelentés a rendőrségr
„Hiányzik tízezer forintunk . .”

— Éjszaka nagybátyáméknál
aludtunk. Akkor találtuk meg a
pénzt egy kis dobozban.

— Kereken tízezer forintot?

eszébe — vágja rá Irén.

Amikor visszandulnak a fogdába, szemrehányóan néznek egymásra . . .

Garay Ferenc

1973-tól:

Panelszállítás a déli ipari úton

A tulajdonképpeni építkezéstől még messze vagyunk, a felüljáró építéssel kapcsolatos útelzárás, forgalomelterelés azonban már most komoly gondot okoz a szakembereknek. A cél nyilvánvaló: a nagy munka minél kisebb megrázkódtatást okozzon a város életében.

A gondok egy része a panelszállítás köré csoportosul. Egyre erőteljesebb ütemben épül a Megyeri kertváros, ahová jelenleg a Rózsa Ferenc utcán át utazik az anyag. A tervezett terelőút a Légszeszgyár utca lesz, amelyre a hatalmas panelszállító járművek nem éppen eszményi körülmények között hajthatnak rá, marad egy sorompó is, a terelőúton való közlekedésüket pedig nehezítik a kanyarok és a forgalom.

Ha a felüljáró építésének idején nem lehet kikerülni a terelőutat, ami előreláthatóan túlságosan is zsúfolt lesz, a szállításnál jelentkező nehézségek a városrész építésénél érezhetik hatásukat. Szükséges tehát olyan útvonal, amin zavartalan lehet a szállítás, amit a felüljáró elkészülte után is felhasználhatnak, s ami tehermentesítheti a belvárost is az átmenő forgalom egy részétől.

E célt is szolgálja a déli ipari út, ami nagyjából a város tengelyét alkotó 6-os úttal párhuzamosan, a Pécsi víz vonalában halad majd, s aminek a Basamalom és a Bolgár Néphadsereg útja közötti szakaszán a földmunkák nagyrészt el is készültek már. Az első elgondolás szerint a Basamalomi út jelentette volna ennek az útszakasznak a 6-os úttal való kapcsolatát. Ezt elvetették. Az új elképzelésnek megfelelő terveket már készíti a Mélyépítő Tervező Vállalat. Eszerint a Felszabadulás útjáról még a Nagyhídi út előtt ágazik le az új út, ami felüljáróval keresztezi a villányi vasútvonalat, s a Nagyhídi úttal párhuzamosan haladva, csatlakozik a Basamalomi, majd a déli ipari útba.

A mintegy 4 km hosszú, 7 méteres burkolat szélességű út előreláthatható költsége megközelíti a 30 millió forintot. A Megyeri kertváros és Siklós felé úgy szállíthatják az új úton a panelokat, hogy azokkal a 6-os útra nem is kell kimenni: az üzemből a Ságvári Endre utcán át jutnak ki a járművek a Felszabadulás útjára, tehát sorompót nem érintenek. Ugyanakkor a Budapest felől Harkányba, Siklósra utazók Pécs belvárosának érintése nélkül közelíthetik meg úticéljukat.

A déli ipari út első szakasza 1972 végére készül el, s a Bolgár Néphadsereg útjába való becsatlakozása a felüljáró építésével kapcsolatos útkorrekció szerint történik. A Nagyhídi úti szakasz átadására 1973 első felében kerül sor.

H. I.

MTI SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HÍRDETŐ
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068. 337-748, 340-726

DUNÁNTÚLI NAPLÓ

Fürtös György

1971 DEC 19
1021

Képzőművészeink kislexikonja

Fürtös György

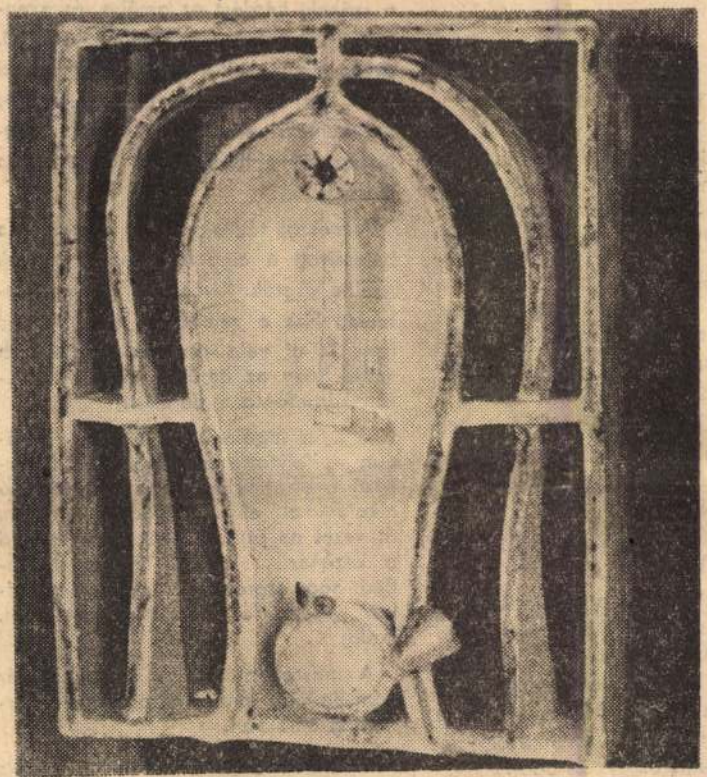

Kompozíció. 1968. Kerámia. 38x30 cm.

a modern kerámiaművészetnek ötletekben gazdag, formai újításokban bátran kísérletező képviselője. Színes, mázas kerámiáit és pyrogránitból készült dísztárgyait, vázáit egyaránt az igényes dekorativitással párosult finom humor jellemzi. Formamegoldásai a hagyományos kerámia-műfajtól eltérve – applikációkkal, montázzsal, a szobrászat és festészet területéről kölcsönzött motívumaival – igen változatosak.

Mint a Pécsi Porcelángyár tervező iparművésze s a gyár pyrogránit üzemének művészeti vezetője, számos – a modern lakás- és kertkultúrában hasznos és kedvelt – nagyméretű dísztárgyat, vázát és figurát tervez sokszorosítható kivitelre. A gyárban készült munkái, épületkerámiái több külföldi elismerést szereztek számára, s szerepeltek Szófia, Varsó, Sao Paolo, Faenza, Eszék, Rothenburg kiállításain. A siklósi kerámia szimpozion alapító tagjaként jelentős tevékenységet fejtett ki az ottani munka megindulásáért.

Életének főbb adatai:

Szül. 1939. Pécs. A budapesti Iparművészeti Főiskolán Borsos Miklós és Csekovszky Árpád voltak mesterei. 1962-ben és 1963-ban „Az év legszebb termékei" pályázaton díjat nyert, 1964-ben Pécsett nívó-díjat kapott. Egyéni kiállításai voltak Pécsett 1964; 1965; 1969-ben. Több műve van múzeumban, köztulajdonban. Falképei, kút- és térplasztikái készültek Tiszaszederkény, Zalaegerszeg, Harkány, Mohács, Kecskemét, Kaposvár, Debrecen számára. A Magyar Képzőművészek Szövetségének tagja.

ó:

cok, betűkkel

L.

L. nem tud igazán elmélyedni egyetlen tennivalóban, egyetlen gondolatban sem. Ha valamihez hozzákezd, eszébe jutnak tegnapi, tegnapelőtti tervei, féligkész teremtményei, a lehetőségek keresztútja, s ahelyett, hogy az emelkedésre koncentrálva, homokzsákként kihajigálná őket, ezt is, azt is megsimogatja, benne hagyja a kosárban.

Amikor rádöbben, hogy léggömbje megállt a háztetők felett, már képtelen eldönteni, mit vigyen magával, merre induljon. Öklével veri a fejét, megszaggatja ruháját. Komikus helyzetéből tragédiát rögtönöz, hogy a közröhejt elkerülje. A gyengébb idegzetűek és az idegenek azt hiszik, kiugrik. Ponyváért, lepedőkért szaladnak, tűzoltóknak, mentőknek telefonálnak.

Csak L. odavetődő régi ismerőse, a másik léggömbös mosolyog. Tudja, hogy L. a holnapi induláshoz gyűjti az erőt, akaratát tornáztatja, amíg észrevétlen szellő nem kerekedik, s vízszintesen elfújja valamerre.

M.

M. görcsösen szorítja a korlátot. A korlát viszontszorítja őt. M., ha izmait meglazítaná, abban a pillanatban összeesne. Kiderülne, hogy a korlát nem M. testének tartozéka, továbbá, hogy nem M. tartja a korlátot, hanem a korlát tartja őt. A korlát létezett már, mielőtt M. megfogta volna, és állni fog M. összerogyása után is. Neki mindegy, fogják-e, hányan fogják.

M. teste egy darabjának érzi. Ha viszket a lábaujja, előfordul, hogy a korlátot vakarja meg. A viszketés így is elmúlik. Ha valaki nevén nevezné a korlátot, M. erőszakos testi sértés vádjával feljelentené.

Emlékeiben matatva találkozik néha a pillanattal, amikor a korlátot megfogta. A vas hidegére is emlékezik, a tanúk arcára is, s dereng előtte, hogy abban a pillanatban nem is a korlátot fogta meg, hanem erejét fitogtatva felemelt egy vasrúdat.

Ilyenkor még erősebben megszorítják egymást.

A moszat tágra nyitotta a szemét, s beleszívott a cigarettájába. A szavak mellbe vágták. Kíváncsian várta a folytatást, hisz a véletlenen múlott, hogy nem X. ül vele szemben. Észre sem vette, hogy az amőba állábaival lassan körbefonta a derekát.

– X. a legálnokabb ember a világon –, folytatta az amőba. – Beférkőzik a bizalmadba, s az első adandó alkalommal elárul. Áldozatok testén át vezet az útja. Vér és könny tapad a kezéhez... Nekem elhiheted. Tudod, hogy szeretlek. Hogy csak te kellesz nekem. Te, a hitvány kis moszat. Pedig...

A moszat az utolsó szavakat már nem hallotta. Eltűnt az állábakból formált gyomorban.

– Megvárhattam volna, amíg elszívja a cigarettáját –, szisszegte az amőba, miközben égő gyomrára szorította a kezét.

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HIRDETŐ
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 337-749, 340-726
Fürtös György szobrász és keramikusművész
DUNÁNTÚLI NAPLÓ
1979 NOV 4.

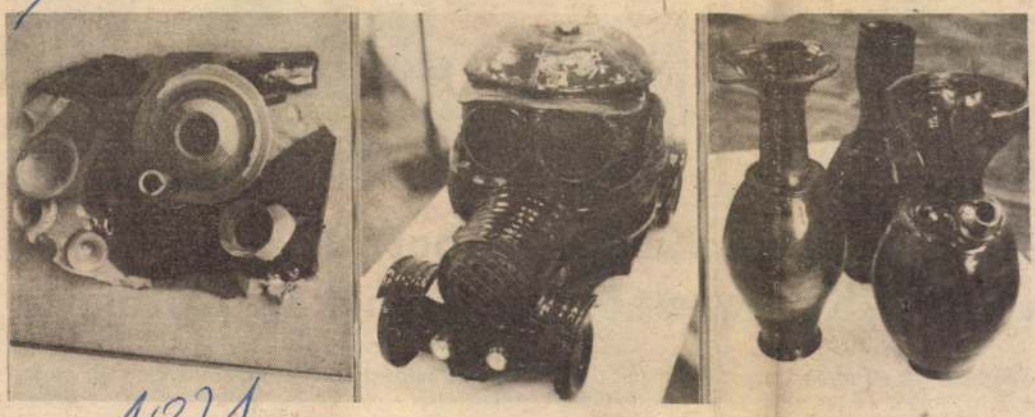

1021

Vallomás a vándorfazekasról

Fürtös György kiállítása

Október 26-án nyílott meg *Fürtös György* keramikusművész önálló kiállítása a Pécsi Galéria Színház téri csarnokában. Megnyílott, szinte magától. A zenétől. Az oboa hangjától. A muzsikus utolsó tárgyként a helyére tette hangszerének kerámiaváltozatát. Kész. Nem szokatlan mai megnyitókon a zeneszó a beszéd helyett. Itt is autentikusabb — természetesebb és elgondolkoztatóbb — volt minden hivatalos szónoklatnál. Jóval négy óra előtt zsúfolt lett a terem. Az emberek tovább jöttek. A közönség soraiban az ovisoktól, a tinédzsereken és a negyveneseken át, a rég nyugdíjas korosztályig mindenkit képviseltek. — Egy város saját szülöttét „prófétának" ismeri el? — Nem tudom. Akik jöttek, bizonyára jól ismerik és elismerik a művészt. Az első percekben tolongtak. A gyerekeket nehéz volt elcsalogatni a homokozótól. Nem csodálom. Nekik egy megfogható mesevilágot jelentett a sok játék. A felnőttek mindent megnéztek, aztán mosolygósan, nevetősen újra kezdték. Magam is kíváncsian jártam körbe.

Többször odafurakodtam a bazalt-burkolaton megrekedt két „papírhajó"-hoz, hogy meggyőződjem kerámiavoltukról, hogy ráébredjek: nem gyerekkorom pécsi utcáján járok eső után, messze tekeregve célomtól, mert eddig követtem a vízen a hajtogatott kis hajót. Azután, ahogy sodródtam, ismét megnéztem a műveket más-más oldalról.

Hangulatos, ötletgazdag ez a kiállítás. Bármelyik pontja felfedezést kínál. Minden lakás színesebbé válna — a szó szoros és átvitt értelmében is — piros csomót kötő *Festéktubusától*. Akárhány intézmény gazdagíthatná fogadószobáját a *Versenyautós tál*lal. Kisvendéglő falára kívánkozik a *Kompozíció, 1969—70*. Sok méretben, sok helyen el tudom képzelni a *Hullámtaréj ipari módra, 1975* című alkotást, vagy a *Diva*tot. A Képcsarnokban lenne a helye — többek között — a *Házaspár*nak. Vérmérséklet dolga, de a nagyméretű fotókat nézve, irigyeltem Győrt. Három pirogránit berendezésű vendéglő Fürtöstől! Tudom, hogy gyári tervező, hogy a gyár megrendelésre dolgozik. Nem is ezt sokallom. Hanem Pécsett felállított munkáit keveslem. — Saját hazájában mégse egyértelmű „prófétasága"?

Kiállításán, az alkotások mellett, a művész gondolkozásmódja is megismerhető. Fürtös Györgyé is. Formatervező alapokon, hasznosítható műveket ajánl. Kútjai — a legértékesebb Zsolnay-hagyományokat élesztve — növekvő ütemben épülő városunk nemegyszer sivár terein megteremtenék a célszerű szépség alapjait. Kerti garnitúrája karakteres eredetisége ellenére nem előzmény nélküli. A gyárral szemben, a vasút fölött egy öreg zsolnays tenyérnyi kertjében áll fajanszból, szecessziós stílusban az elől. Lehet, hogy utolsó példány, vagy egyetlen és kuriózum. Fürtös munkájának értékét nem befolyásolja. Műanyaggal elárasztott korunk utolsó lehetősége az ilyen használati eszközökre sorozatgyártással alkalmas pirogránit.

Máz alatt festett tányérjai magukban is repzerentálják alkotójuk sokoldalúságát, mindenre érzékeny érdeklődését. Színekben sokszor a „habán" tónushoz közelít. Rajzaiban a groteszk és expresszív, a naiv részletezés és illusztratív nagyvonalúság egyaránt megtalálható. Primitív és összetett a látott arányban nem kísérlet többé, hanem eredmény, egyéniségét megtalálta, megformálta. Most kell megválaszolnom egy kezdettől lappangó kérdést. Miért akarok én Fürtösről, mint „vándorfazekasról" vallani?

Köztudottan pécsi születésű, Pécsett élő és dolgozó művészről beszélünk. Mégis úgy érzem, *Vándorfazekas* című munkájával címert választott mesterségének. Hasonlóan vélekedhetünk e szó mögöttes, rejtett értelméről. Nem a mindig továbbálló, sokszor hazátlan és többször hazatlan valahai foglalkozás nosztalgiáját hangsúlyozza az alkotás, hanem a megújulásra kész, nyitott lelkű és eszű, a hatásokat könnyen befogadó és azokat egyéniségéhez alakító mestert fogadja ősének, tartja példaképének. Ennek állít emléket, előtte tiszteleg.

A bronz kisplasztika megjelenítése a modernnek elfogadott konceptuális formában — megerősíteni látszik feltevésemet. Más alkotásaiban is megtalálhatók az „elidegenítő" stílusjegyek. Legjellemzőbb a *Váza váza* edényeinél. Hitelesebbé teszi a *Felszínen maradni* mondandóját. *Al Capone* című alkotása így telitalálat. A címadó név gazdag asszociatív tartalmát maradéktalanul képes felidézni a golyó-lyukasztotta századeleji lányka szalmakalap. A már látott *Karambol* groteszk előadásában sejteni lehet a tragédiát. A *Majom* — bőrönön nézelődve, ettől jó köztéri szobor. (Szerintem jobb cím, a már felvetődött: Megérkezés az új lakótelepre, vagy Az új lakó érkezése.) Az elgondolkoztatott, hogy indokolatlanul sokszor ismétlődik a konceptuális technika és ezért nem meggyőző, egyedül helyes kifejezés a három *Pirogránit tál*, a két *Kerti plasztika*, a *Mélytengeri enyészetvizsgáló* és az összes *Csendélet* esetében. Nem a forma határait kutatja. Ujjgyakorlat? Pihenő? Nem hiszem, hogy karunkra is a József Attila-i „minden egész eltörött" lenne a dominánó. Maradjunk annyiban, hogy esetenként szigorúbb önmércét hiányolok. Az *Utolsó ölelést* nem értem — lehet bennem is hiba.

A *homo ludens* elképzelésemben a jövő embere. Nagyra tartom, ha alapját, az önfeledt felszabadultságot megtalálom a ma emberében. Fürtös György bővében van a „játéknak". A tárlat homokozója tele van repülőkkel, helikopterrel, léggömbbel, Ufóval, autóval. Remélem, nem a meglepetés mondatja velem: ezek Fürtös jelenlegi legjobb és legegyénibb alkotásai. Hibátlant csak azért nem írtam, mert a műanyagpropellerek helyett stílusosabb lett volna mázas korongokat készíteni. Az egységes anyag ilyenkor esztétikai követelmény. Aztán elhibázottnak tartom a katalógus repülőgépei mellett a *Polgári gyermekkor* címet. Külvárosi deszkakerítéseken, rozsdás kapukon, poros járdákon és apró házak málló falán látni ilyen felfogású ábrázolásokat — nem polgári csemeték látásmódja, műve. A játékgyártás kifogástalan színvonalon komoly munka. Emellett Fürtösnek van energiája játékos bájjal hangsúlyozni a felnőtt mondanivalót. Ez a könnyed lényeglátás teszi értékessé az *Úrvezető, 1914*-et, a *Punkautót*, a — tündéri gyerekeinek készült — *Zsófiát* és *Gyerek, 1979*-et, a *Macskaálom II*-t; (ezt igazolná a hiányzó *Macskaálom I.* is.)

A részletek szemlélése közben örömmel fedeztem fel a *Megrekedt hajók* „árbócán" egy Ady-idézetet, ami a kettőre széttördelve összefogja őket (egy papírból vannak): „Repülj hajóm, ne félj hajóm: rajtad a Holnap hőse." *Új vizeken járok* — mondja az Ady-vers címe. Ha erre gondolok, szép ars poetica a keramikus Fürtös Györgynek. Kiállítása mindenkinek egyértelműen bizonyítja: jó úton jár.

Kőrösi Pál

nevet keres

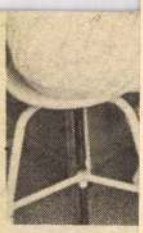

Beszélgetés dr. Kelény a POTE Kórbonctani I

Kórbonctan. Akárhogy forgatja is a szót a laikus, van ennek a kifejezésnek valami hátborzongató csengése. Az élet végét jelenti, s ugyanakkor beavatkozást a halál nyugalmas birodalmába.

Preparált emberi testrészek vitrinsora között sietek *Kelényi Gábor professzor* irodája felé, s közben valami elnézést kérő formulán töröm a fejem.

— Nem árt, ha ezzel a témával foglalkozik, mert rengetek félreértés él a közvélemény a kórbonctannal kapcsolatban — nyugtat meg a Pécsi Orvostudományi Egyetem Kórbonctani Intézetének igazgatója. — Egyébként is sok teendőnk van még az egészségügyi felvilágosítás terén — mondja, miközben a szobájába kísér. — A halálról például még ma is alig merünk beszélni. Egyáltalán nem készítjük fel rá kellőképpen az embereket. gaz, az egészségügyi felvilágosítás nem elsősorban a kutatóorvos feladata, de mi sem zárkózhatunk el előle.

— Kétségtelen, hogy az Önök munkáját is meglehetősen egyoldalúan ítéli meg a közvélemény.

— Így igaz. Nemrégiben a Magyar Pathológusok Társasága, a mi szakmai szervezetünk is foglalkozott ezzel a problémával. Körkérdést intézett tagságához, megfelelőnek tartják-e a kórbonctan elnevezést. A magyar kórboncnokok egységes álláspontot kialakítani. Így hát az elnevezés egyelőre nem változott.

— Végül is mi az a többlet, ami miatt ez az elnevezés ma már elavultnak tekinthető?

— A válasz egyben tájékoztat a kórbonctan feladatairól is. Több ezer éves az az orvosi felismerés, hogy számos betegség a beteg szerveinek, szöveteinek jellegzetes, kóros elváltozásaival jár. A kórbonctan a szervek normális sajátságaival foglalkozó orvosi szakból, az *anatómiából* fejlődött ki. Morgagni volt az, aki 1761-ben, mint anatómus, talán először foglalta rendszerbe a szervek kóros elváltozásait. Később a kórbonctan — amelyet világszerte a „kóros elváltozások anatómiájának" hívnak — elvált az anatómiától, és önálló tudománnyá fejlődött.

A betegségek okainak, kifejlődésüknek és lezajlásuknak megértéséhez szükséges, hogy a betegségek által előidézett szöveti-szöveti, szabad szemmel látható, vagy mikroszkópos sejtelváltozásokat pontosan megismerjük. A gyakorló orvos a a diagnózis megállapításakor ugyanis igen bonyolult feladat megoldására vállalkozik, és kérdés, hogy ez minden esetben sikerül-e. Ezt hivatott megállapítani a kórboncolás. Adatai — együttesen a boncolást követően végzett mikroszkópos vizsgálattal — megfelelő alapot szolgáltatnak a gyakorló orvosnak arra, hogy megítélhesse gyógykezelési tevékenységének helyességét. Két körülményt azonban feltétlenül hangsúlyozni kell: egyrészt a kórboncnok nem rendelkezik számonkérési, felelősségre vonási joggal, csupán tükröt tart a gyógyító orvos elé. Másrészt, észre kell vennünk, hogy a kórboncnok tevékenysége szoros együttműködésben zajlik le a beteget kezelő orvoséval, s a boncolások — ahogy ezt Romhányi professzor sok évvel ezelőtt hangsúlyozta — *klinikopathológiai* boncolások. Egy szép latin kifejezéssel élve: „Hic mortui vivos docent", azaz, „itt a halottak tanítják az élőket".

— Ezek szerint a Kórbonctani Intézet csak halottakkal foglalkozik?

— Éppen ellenkezőleg. A kórbonctani intézmények mindennapos feladataiban ma már nagyobb térfogattal jelentkezik a műtétek során, vagy más módon nyert szövetek kórszövettani és egyéb vizsgálata. A modern orvosi gyakorlatban egyre több új módszer alakult ki, amelyek lehetőséget nyújtanak kis szövetdarabok *élőben*, nagyobb műtét nélkül, a beteget kímélő módon történő kivételére. Ilyen például a máj, vese és csontvelő tűbiopszia, vagy a gyomor-bél-rendszer szöveteinek úgynevezett fiberoszkópos biopsziás vizsgálata. Meglepő talán, de ma már biztonságos módszer áll rendelkezésünkre a szív élőben történő biopsziás vizsgálatára is. Tekintve, hogy ilyen esetekben élőkről van szó, vizsgálataink eredménye döntő módon kihat a diagnózis felállítására és a gyógykezelés módjára. A kórbonctani intézetek ilyen irányú tevékenysége évről évre nő, és robbanásszerűen sokrétűbbé vált az utóbbi időben. Talán ezzel is sikerült bizonyítanom, mennyire nem helytálló ma már a kórbonctan elnevezés.

— A — ha szabad így mondanom — rutinvizsgálatok mellett az intézetnek oktatási feladatokat is el kell látnia, és a kutatásból is ki kell vennie a részét. Hogyan sikerül ezt a három fontos tevékenységet összeegyeztetni?

— Nem könnyű, hiszen a „rutin"-vizsgálatok mellett valóban egyébb elkötelezettségeink is vannak. Elsősorban az oktatást tekintjük kiemelkedően fontos feladatnak, mert a kórbonctani ismeretekre épül fel a gyakorló orvosi és klinikai tapasztalatok óriási halmaza. E területen az egyetem és intézetünk is nagy feladatok előtt áll — különös tekintettel az egységes orvosképzés módozatainak kidolgozására —, amint azt Flerkó professzor, az egyetem rektora is hangsúlyozta tanévnyitó beszédében.

Ami pedig a kutatást illeti, a mienkhez hasonló, kisebb intézetekben — bármilyen csábító volna is, — ma már elképzelhetetlen a szélesebb területre kiterjedő kutatómunka. Szükségszerűen specializálódni kell. Így a mi intézetünk elsősorban a vérsejtek és vérsejtképző szervek kóros elváltozásainak vizsgálatával foglalkozik. Az intézet e területen országos feladatot tölt be: bizonyos kóros vérképzőszervi elváltozások kórszövettani diagnosztikájában úgynevezett Referencia Centrumként működik. Ez azt jelenti, hogy hozzánk jutnak el a legbonyolultabb ilyen esetekből származó vizsgálati anyagok, s a mi feladatunk az, hogy kidolgozzuk és alkalmazzuk a legkorszerűbb módszereket az elküldött anyagok értékelésére.

Ez a kutatási kör csupán néhány éve alakult ki. Az eddigi megfigyelések azonban reménykeltőek, s az intézet munkatársai hazai és nemzetközi vonatkozásban is eredményes kutatómunkát végeznek.

Havasi János

Számító a kórház

A számítógépek egyre jobban mindennapi eszközökké válnak az élet minden területén, így az orvostudományban is. A számítógépek első orvosi felhasználására 1957-ben, az USA Michigan Egyetemén történtek az első kísérletek: az 1954-ben bevezetett Salk-féle gyermekbénulás elleni védőoltás több millió emberre vonatkozó adatait dolgozták fel, amelyek kiértékelése gép nélkül kilátástalan volt. Később, ugyancsak az USA-ban, a szívinfarktust megelőző négy gyógyszer hatásának számítógépes elemzését végezték el.

Igen alkalmasak a számítógépek a betegségek felismerésére és egymástól való elkülönítésére is: az első orvosi alkalmazások egyike a „bajmegállapító" komputer volt. A diagnosztika gépesítését több tényező is elősegíti. A becslések szerint mintegy 2000 betegséget ismer az orvostudomány, az tünetek száma azonban ennél jóval kisebb, hiszen a betegségek azonos tünetek különböző kombinációinak tekinthetők. Az egyes kórformák tüneteit tehát egy komputer memóriaegysége képes

Fürtös György

FÜRTÖS GYÖRGY KERÁMIÁI

Fürtös György huszonnégy éves, két éve végzett a főiskolán, s ez az első kiállítása. A Pécsi Porcelángyár tervezője, s a Pécsi Művészeti Gimnázium kerámia szakának tanára. Az Iparművészeti Tanács rendezte „Az év legszebb terméke" pályázaton kétszer is kapott díjat, s épületkerámiái bejárták a szófiai, varsói, Sao Paulo-i magyar kiállításokat. Ennyit mond róla a Janus Pannonius Múzeum Néprajzi Osztályán rendezett kiállításának leporelloja, s eleget ahhoz, hogy a művészetét meghatározó körülmények elejét ismerjük. Mint Borsos Miklós tanítványa megismerkedhetett a mai képi látás feltételeivel, mint Csekovszky Árpádé, a kerámia sokoldalúan vonzó lehetőségeivel. A porcelángyári tervező gyakorlat anyagtisztelő fegyelemre szoktatta s ugyanakkor feltárta előtte a kísérletezés útjait.

Elkényeztetően kitűnő előnyökkel indult. Igaz, már harmadéves korában mondta neki féltréfásan Borsos: „Mit szólna hozzá, ha diplomát adnánk magának?" – mégis most dőlt el, hogy a művészi pulzuson kitapintható-e a közösség szívének lüktetése? Úgy hiszem, igennel felelhetünk akkor is, ha tudomásul vesszük, hogy készülődő művészről van szó, aki egyelőre azt latolgatja: merre menjen. Igen, de oly bátran, magabízón, a kifejezés kényszerének olyan erejével vág neki járt és járatlan utaknak, hogy jogunk van a jó reménységre. Három vonással rendelkezik, melyek így együtt tápláló útravalók.

Ismeri és tiszteli a népi fazekasság hagyományait. Mit jelent ez művészi gyakorlatában? Átment olyan formavilágot, melyben sok évezredes örökségben forrt össze a célszerűség a dekoratív szépséggel, átment a közösség érzelmi igényében, technikai készségében, napi szükségleteiben letisztult formavilágot. Fürtös György fali gyertyatartóit, táljait, virágtartóit, de még ősi magtárlókra emlékeztető hatalmas pirogránit idoljait, vázáit is ez a formavilág jellemzi, – egyrészt. De jut nála pálinkás butykosok hasábjainak épp úgy szerep, mint a Pécshez közeli Mohács vidék buso-járása maszkjainak.

Míg mindezt felismerjük benne, ne feledkezzünk meg a korong mellett ülő emberről, aki örömét leli abban, hogy a forgó deszkán felhúz a lágy anyagból egy hengert, kupot, s aztán játékos örömében behorpasztja szépen szabályos agyag-testét, s az egymásra keresztbe tett csőtestekre odabiggyeszti a kétujjal lapított szarvat, vagy máslit, ahogy tetszik. A művész rokon a gyermekkel, akinek eszébe sem jut, hogy a nedves „sárga homokból", az agyagos kvarcból művészi formát teremtsen, mégis hosszú órákon át feszült figyelemmel tapaszt, simít, formál saját képzeletének megfelelő kemencét, alagútat, kis kakast, s még a sárban való tapicskolásban is valami sajátos örömét találja. Fürtös György sok munkáján ott érzik ez a gyermeki öröm.

De, hogy a művészethez nem elég, s csak feltétele, az kiderül abból is, hogy éppen ezekkel szemben támadnak kérdéseink, ezekkel a játékos megoldásokkal szemben. Gondoljunk arra a vázájára, melyet női fejnek is nézhetünk, s gondoljunk a még főiskolai munkájára, a Kakasra. Mindkettő korongozással készült, a Kakas mindenki számára könnyen felismerhetően, csövekből, a másik, nyilvánvalóan szűk alapformából, egyre szélesedő, majd ismét keskenyedő orsó alakból. Az alapformát a nép fazekasság elemi tapasztalatai adták, aztán jött a gyermek, s a Kakasra összelapított agyagszeletből taréjt ragasztott, a vázára pedig, hogy jobban hasonlítson a női fejhez, hajfodort; a maszkokba meg rafiát fűzött.

Még egy példa: a korongon felhúz egy csövet, ketté vágja, tesz bele szájnak és szemnek két kisebb csövet, és kész a maszk. Mi ez? Játék, ötlet, forma, már a művészet határán. Miért kellett a Kakas agyagjának anyagszerű felépítését, a test illúzióját a teljesen festői hatású taréjjal megbontani s egyben elrontani, miért kellett a kettévágott s csőből lett maszkot a raffia festői kellékével semlegesíteni? Nem elég megmaradni a gyeremeki és népi hozzállásnál, attitüdnél. A hagyomány és játék lehet feltétel, de nem cél, az érzelmi tisztaság nem végső forma, a korongozás elemi felhasználása nem leplezheti a művészeti szándékot, a játék alárendeltje kell legyen a művészi kifejezésnek. Ahol Fürtös nem tud fölülemelkedni a technika

Jelentés 1964
8 hám

hetők. De legújabb alkotásaiból kettőt megismernek a pécsi kiállítás látogatói – emezek a fogalmazás és a megoldás dús gazdagságáról, az anyagból áradó bársonyos szépségükkel győzik meg a műfajjal most barátkozó nézőt.

Előkészítvén a kiállítást, Csanádi utcai otthonában fölkerestük Redő Ferencet; láttuk, miként indul e sokrétű, gyakorlati feltételeket igénylő munka, ami a gobelin. Ez alkalommal remek rajzaiból, mappáiból egy egész sort hoztunk el a pécsiek számára.

Nem, nem feladatom Redő Ferenc művészetének fölmérése, de akarva – nem akarva, mégis meg kellett tudakolnom, hogy a gobelinkészítő mikor és újból, miért rajzol következetesen tájképeket. Mint minden budapesti, Redő Ferenc családja is vidékről, a Dunántúlról származik. Ő maga, ha teheti Szolnokon, Kecskeméten, Jászberényben, Hódmezővásárhelyen, újabban meg a Balaton környékén tölti az év egy részét. És – ám ez már másik szerep, a természetben benne élő emberé –, ha eljön az ideje, megmetszi leányfalusi szőlőjének tőkéit és bizonyára ott külön megbeszéli a világ sorsát fáival, a földdel, az időjárással és az égboltal.

Ez volna tán a felelet, Redő Ferenc azért rajzol tájakat, mert a természet igaz élmény és örökké ömlő forrás? Talán a rendet teremtő és építő, a komponálás e világos látója, a vizuális viszonylatok e szervezője a „másik oldalt" figyeli, kutatja, kérdezi künt a természetben, és kérdezvén máris feleletet fakaszt a forrásból?

Ám bizonyos – szemközt a rajzokkal – e kérdéseknek nincs is helye, értelme, mert hiszen e rajzok mindegyike önmagában állítás, ahogy az a gobelinné szőtt gondolat.

Kedves látogatók – mi Redő Ferenccel jó barátok vagyunk. Okosabb dolog lett volna ezzel kezdeni. A hang lármája helyett megállni, meghallgatni Redő Ferenc gobelinjeit és rajzait. De el akartam mondani, hogy a festő betartotta igéretét. Amikor akadt egy kis pénze, festéket vásárolt. És – íme – valóra váltotta terveit. Gobelinjei máris fejezetet jelentenek mai képzőművészetünkben.

MARTYN FERENC

REDŐ FERENC: Szeged (gobelin-részlet)

Fürtös György

mi lehetőségein és játékosságon, sőt a zománcozással tetézett festőiségen, ott megmarad a próbálkozó kísérletezés síkján.

Fürtös, mint gyermek beleszületik egy tájba, ahol a népi fazekasság s a busójárási alakoskodás a technikai-művészi formák csodálatos változatait teremti meg. Mint diplomás művész bekerül a Pécsi Porcelángyárba tervezőnek. A főiskolán még szűk kemencében égette agyagját, caolinját, a volt Zsolnay gyárban embernyi figurákra is gondolhat s ráadásul a gyár népszerűsítette pirogránitra. Két éve láttam ott Martyn Ferenc pirogránit lapjait. Míg harmincegynéhány később kiállításra került vázáját és tálját mutatta, a pirogránit jövőjéről beszélgettünk. A samott és agyag keverékéből 1200 hőfokon égetett anyag, mint a jövő egyik fontos művészi eszköze szerepelt terveinkben, s most, Fürtös kiállításán már a felhasználás szép lehetőségei is mutatkoznak. Ez pedig a másik vonás, amiről beszélnünk kell.

A terrakotta tisztes anyaga mellett a pirogránit megbújt a századelő szecessziós építészetének csempéiben, szolgált hűségesen porcelán-égető formákban, de ki gondolta volna, hogy előtörve a porcelánnal, kővel, bronzzal egyenlő rangú helyet foglal majd el? Percz János a rézzel párosítja szobraiban, Martyn festői kompozíciók alapjául használta, s most Fürtös akkora idolokat s szobrokat mintáz belőle, hogy sem porcellán, sem puszta agyag nem bírná. Ebből következik művészete harmadik vonása.

Felfedve a pirogránit időt s inzultust álló lehetőségeit, nem csupán vázákat, figurákat tervezett belőle, de rácsokat is, melyek egyelőre a kiállító helyiség falán húzódtak meg miniatűr formában, reméljük azonban, hogy jó képzeletű építészek terveiben szerepet is kapnak. Kapnak, mert kaphatnak, hiszen felnagyíthatók, időt állók, sokszorosíthatók. Sokszorosíthatók! Építészeink koncepcióihoz is alkalmazhatók. Gondoljuk el: hány és hány áttört falra van szükségünk lépcsőházainkban, iskoláinkban, tereinken, lakásainkban. Fémműves kivitelük sok munkát kíván, költséges. De miért ne lehetne ugyanezt zománcozott pirogránitból megcsinálni? Az alapanyag olcsó, sokszorosítható, a változat végtelen.

Itt lép be Fürtös művészete korába. Hogy egy-egy vázában, tálban mit nyújt, abból az következik: egyéni örömét hogy adja át az egyénnek, ha mégoly tiszteletre méltó művészettel is. De kollektív korban az érdekel bennünket elsősorban: mit tud nyújtani murális művészetben? Fürtös György jövőjét ez szabja meg: mennyiben felel majd meg ennek a kollektív igénynek. A fantázia játékát ott is megőrizheti, a hagyomány formavilágához akkor sem kell hűtlennek lennie, s nem kell hátat fordítania vázák, tálak, gyertyatartók kisebb világának, melybe szép és sikeres kiállításával most elvezetett. A művészet lényege azonban mégis ez: mennyit lát meg a jövőből. Örömmel köszöntjük benne a jövő egyik jegyesét.

KOCZOGH ÁKOS

ÉREMMŰVÉSZET ÉS IRODALOM*

A Stratford of Avon-ban nemrég lezajlott Shakespeare-ünnepségek egyik maradandó művészi produktumának számított a Telcs-tanítvány Vicze Pál Shakespeare-érme.

Ez a körülmény felhívja figyelmünket arra a gyakori és szoros kapcsolatra, ami az éremművészet és irodalom között fennáll, s amely lényegében az éremművészet rendeltetéséből adódik. Az emlékérem feladta kiemelkedő események és személyek megörökítése, s nem jelentősebbek-e sokszor az irodalom nagyjai és eseményei még a történelem legkimagaslóbb momentumainál is? Mi jelent többet Anglia – és az emberiség – számára, a waterloo-i ütközet vagy Shakespeare? Az éremművészet tehát valóban a nem múló és az idők sodrában át nem értékelődő javak felé tekint, mikor az irodalom nagyjait választja hőseiül.

* „Magyar éremművészet a XX. században" címmel 1964. június 28-án kiállítás nyílt a Pécsi Janus Pannonius Múzeumban.

Jelentés 1964
8 pont

Nyilván ennek a felismert igazságnak köszönhető az a sok és érdekes íróportré, amivel éremművészetünk produktumainak számbavételénél találkozunk. A múlt század végén kivirágzó magyar éremművészet nagy alakja, Beck Ö. Fülöp 1907-ben érmet mintáz Mikes Kelemenről. Ez a közismert kis remekmű idők múltával olyan központi főműve lett éremművészetünknek, mint a festészetnek a „Majális", vagy a szobrászatnak Izsó Miklós „Búsuló juhász"-a. Az irodalom iránt érdeklődő közönséget évtizedeken keresztül köszöntötte a „Nyugat" címlapján, mintegy a lap szimbólumaként. A XX. század folyamán oly sok kiváló alkotást prezentáló magyar éremművészet tehát úgyszólván indulásának pillanatában rátalál az irodalomra, mint egyik legfőbb ihletőjére. Magát Beck Ö. Fülöpöt benső barátság fűzi kora legjelentősebb irodalmi csoportosulásának, a „Nyugat"-nak íróihoz. 1928-ban készíti még erősen a szecesszióban gyökeredző Ady-érmét, ahol az új vizeken hajózó „holnap hősét" ünnepli a költőben. Nem sokkal később, 1933-ban, Babits Mihály születésének ötvenedik évfordulója alkalmával ismét ő az, aki a „Nyugat" nevében harmónikus betűsorokkal ékített, szép érmet helyez maradandó megemlékezésként a „Nyugat" szellemi vezérének íróasztalára. De nem csupán a „Nyugat"-kör tartja fogva alkotó fantáziáját, ha az irodalomhoz fordul ihletért. Arany János, Vörösmarty Mihály nevével találkozunk érmei között, korai Petőfi-érme (1905) pedig egyike a fiatal éremművész kiemelkedő értékű alkotásainak. Petőfi dinamikus, ifjúi lendülettel fűtött profilja sokat foglalkoztatja életének ebben a korszakában Beck Ö. Fülöpöt, s az érem kis felületének is monumentalitást és drámai erőt kölcsönöz. Az irodalomtudomány nagy alakjára emlékezik, amikor 1913-ban, halálának tíz éves évfordulóján Riedl Frigyesről mintáz emlékérmet.

Fiának, Beck Andrásnak érmei között nyilván apai örökség a szép számmal szereplő íróportré. A „Nyugat" nagyjai közé tartozó Tóth Árpád finom, szemüveges profilja mellett ott látjuk a lap kiváló kritikusának, Schöpflin Aladárnak darabosan mintázott, érdekes arcmását. Beck András József Attila érmének hátlapján már a külvárosi bérkaszárnyák, a tüdőszenyező, füstölőtontó gyárkémények költője lép elénk, aki a fiú generációja számára ugyanúgy a „holnap hőse", mint ahogy az apa számára Ady Endre volt az. Beck András Madách emlékérmeink számát is gyarapítja. A hátlap Ádámja a Földhöz pányvázottan is a „végtelen tér"-be vágyik, a bolygók felé nyújtva karjait.

Visszatekintve az apa, Beck Ö. Fülöp úttörő generációjára, azt látjuk, hogy csaknem valamennyiük életművéből kimagaslik egy-egy szép íróportré. Berán Lajos laposan mintázott, finoman szecessziós Vörösmarty emlékérme egyike a mester legkiválóbb alkotásainak. Az 1923-as centenárium alkalmával ő is megmintázza Petőfit, 1932-ben pedig a főváros megbízásából Kazinczy érmet készít. Reményi József gazdag anyagában szintén megtaláljuk ennek az 1932-es Kazinczy érempályázatnak a nyomát. A hátlap antik mécsest tartó, stílusosan klasszicizáló aktja még Reményi fantáziadús hátlapkompozíciói között is megragadja a figyelmünket. Szántó Gergely valóságos enciklopédiáját sorakoztatja fel a magyar irodalom nagyjainak. Madách Imre, Jókai Mór, Csokonai Vitéz Mihály, Kazinczy érmein a hátlap sűrítetten jellemző motívumával utal az életmű egészére.

Az elődök útmutatása nyomán kibontakozó későbbi termés a korábbiakhoz hasonló intenzitással fordul az irodalom felé.

Tóth Gyula Dugonics Andrást, Babits Mihályt, Illyés Gyulát mintázta az utóbbi esztendőkben. A Babits-érem porózus, vibráló felülete hangsúlyozza az arckifejezés feszültségét, drámai nyugtalanságát. Az öregedő költő arca ez, aki már rég maga mögött hagyta az „Esti kérdés", a „Danaidák" korszakának virágindához hasonló, szövevényes játékosságát. Ezek az ideges, tépelődő vonások az „Ősz és tavasz között", a „Jónás könyve" költőjének emlékét idézik, magasrendű kifejezőerővel. Az Illyés Gyula portré a kortárs érdeklődésének bizonyítéka a körülötte lélegző mai irodalommal szemben. Számos példa illusztrálja, hogy érmészeinket legalább annyira érdekli a mai irodalom, vagy az éppen csak félmúltnak tekinthető tegnap, mint a klasszikusok. Borsos Miklós egyik legkiválóbb érmét mintázza Tersánszky

1973. VIII. 17. 19.30 Tv

Tv-híradó

Zsolnai díszkutat avattak ma a budai Várban.

A kutat, Pécs és Baranya megye centenáriumi ajándékát, Pécs Város Tanácsa elnöke, Miedel Béla adta át a Tóth Árpád sétány 9. számu háza előtt.

Pürtös György, kerámikus művész, 2 m átmérőjü medence közepén álló, oszlop alaku, turbánnal diszitett, csillogó zománcu kutat alkotott Pest-Buda egyesitésének 100. évfordulójára.

Palástját, a Pécsett élő két József Attila-díjas költő, Csorba Győző és Pákolitz István ünnepi versszorai diszitik.

A várnegyed uj kútja a Pécsi Porcellángyár hagyományos anyagából, Zsolnai ezüstnél bevont pirogránitból készült.

Fürtös György

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HIRDETŐ BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 337-748, 340-726

DUNÁNTÚLI NAPLÓ
Pécs

1969 OKT 16

1021

FÜRTÖS GYÖRGY KERÁMIÁI

A József Attila Művelődési Ház meszesi ifjúsági klubjában kerültek bemutatásra Fürtös György legfrissebb munkái. A kiállításnak — bár távol esik a városközponttól — jelentős látogatottsága, komoly szakmai és közönségsikere van.

Fürtös Pécsett született, és a pécsi Porcelángyár tervezője. Az Iparművészeti Főiskolán szerzett diplomát 1963-ban. Ez évben már résztvett a fiatal pécsi képzőművészek kiállításán, majd a következő évben a fiatalok kiállítása mellett, önálló kiállításon is bemutatkozott a Janus Pannonius Múzeumban. Munkáit rendszeresen láthattuk a Képzőművész Szövetség Dél-Dunántúli Szervezetének csoportos kiállításain, a Kerámiai Biennálén, de szerepeltek művei Szófiában, Varsóban, Sao Paolóban, Faenzában is, városunk s a magyar kerámiaművészet népszerűsítésére.

Külföldön főként falikerámiái arattak sikert, s a konstruktív szemléletű művészt is főként ennek a műfajnak a problémái izgatták. A hagyományos korongozás helyett a „felrakás" technikájával izgalmas ritmusú tereket épített föl figurális kompozícióin és faliképein egyaránt.

Jelenlegi kiállításának sikere mégis abban rejlik, hogy eddigi tevékenységével szemben is merőben újat hozott. Falikerámiaként kezeli s állította ki legújabb műveit, amelyek azonban térhatásukkal, mozgalmas kiterjedésű felületeikkel, az asztali dísztárgyak szerepét is betölthetnék. E munkák karakterét nem a technika és technológia határozza meg, hanem az anyag elrendezésének, a térforma kialakításának bravúrokat teremtő, játékos elevensége. Egy-egy csendélet-kompozíció alkotóelemei korongozással készültek, csak utána, a rendező elme sugallatára, a művész kettévágta őket, s a részeket sajátosan értelmezve rakta föl ismét, színét-fonákját megmutatva így az anyagban rejlő lehetősége sorozatának.

Ha divatos áramlatokhoz akarnánk sorolni, az amerikai „pop-art" jutna eszünkbe. Konkrét formái, konkrét formákból teremtett cserepei, a vásárian hivalkodó mázak e rokonságot bizonyíthatnák. De többről van szó.

Fürtös György alkotóművész. Él a „pop" eszközeivel, de a teremtő ember igényességével alkot. Nem kész formákat vesz át, hanem adott, ismert formákat értelmez újraformázásuk által, s mindig, minden formát — virágot, emberi alakot, csészét stb. — kerámikusi módon értelmez.

B. L.

so peremen a fováros a budai
mult, a vihar kétszeres erővel,
rtva vágott szét a tájon. A gye-
n meg kellett küzdenie. Kistar-
szágút apró dombok hajlatain
zél a hullámvölgyeket már tele-
t helyenként térden felül besüp-
ni a lábát. Szeme, szája, orra
az állkapcsát feszítő vihar nyo-
meg kellett fordulnia, hogy ki-
s egy korty levegőt szedjen tü-
lva úgy elfáradt, hogy alig bírta
zott, mint a tüzes vas, szeme
em fordult vissza. Egy kis babo-
ősítőül: ha visszafordul, holnap
vítóban, ha kibírja, szerencséje
szenvedés könnyített a lelkén is.
levegőt, hogy fulladozott, tehe-
kapott karjaival a magasba, de
zkodnia. Mindegy, gondolta, mu-
nap nem fogadnak fel.

orsasággal húzott északnyugati
int külön meglepetések — egy-
szélroham nyargalt, amely he-
eres sebességet is elérte. Ha ez
domb lejtőjének, az egész meg-
mintha késsel szelték volna le
ott csárogva, sivítva bogárzani
, egy lépésre sem lehetett ellát-
sem lehetett, a szem rögtön le-
éles hegyei kiszúrják. Ilyenkor
mber lélegzethez, ha rögtön há-
, bár ez azzal a veszéllyel járt,
r félbuktatja, mint egy szalma-

" című regényének II. kötetéből.

mészet ölében, olyan apró
egy madárfióka, amelyet a
csúcsára.

Először érezte, hogy a
lehet az embernek; a vihar
gódó hó körmei, a fagy mi
őt választották volna célp
útjukba találtak. El akarták
kát, módszeresen átvizsgál
tetlen távolságban fedezett
amely mögött emberek vi
csak nézett, a föld holtfeh
hánytorogtak az út menté
hajtoztak a vihar gyökérté
tolt. Fentről, az égről, a hamuszürke, sárgába
egyre lejjebb ereszkedtek, borzas szárnyukkal végigvertek a
földön, időnként pedig szennyes szőrcsomóikkal egészen rá-
hasaltak az országútra, s kinyomták az ember tüdejéből a le-
vegőt. A gyereknek eleredt a könnye, halkan sírdogált maga
elé. Ha orrát megszívta, a kövér, nagy könnycseppek végig-
szánkáztak dermedt arcán, s térde előtt apró, kerek lyukacs-
kákat olvasztottak a hóba. Minél jobban szaporodtak a lyu-
kacskák, annál keservesebben sírt. Egyik percről a másikra
azt hitte, elveszett, hiába kapaszkodik mind a két kezével a
bokorba, el kell pusztulnia. Életében először megsejtette, hogy
halandó, s hogy a halál ellen nincs orvosság. S egy negyed-
órába is beletelt, amíg végül is minden erejét összeszedve
újra talpra állt, s öklével leszorította szemét.

Cinkotára beérve két ház közé, egy keskeny zsákutcába
húzódott, itt a falak, s egy kiugró tető némileg meg-
védték az elmebajos természet ellen. Arca, keze érzé-
ketlen kékre dermedt, háta meró víz volt, mert a gallérja mögé
beszivárgott hó elolvadt a nyakán, s lecsorgott lapockái kö-
zött. A fülét egyáltalán nem érezte. Mire valamennyire kifújta
magát, egy marék hóval dörzsölni kezdte a fából, kőből,
vagy valamilyen más tompa anyagból faragott kis kagylókat
koponyája két oldalán, addig dörzsölte őket, amíg egy-egy

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest V., Petőfi Sándor u. 17.
Telefon: 188-296, 188-307

Fürtös György

DUNÁNTÚLI NAPLÓ

1964 ÁPR - 8.

1021

5

APLÓ

Fürtös György kiállítása

Április 4-én került sor *Fürtös György* fiatal keramikusművész kiállítására a Janus Pannonius Múzeum Néprajzi Osztályán. A kiállítást *Kocogh Ákos* művészettörténész nyitotta meg.

Fürtös György, aki két éve végezte az Iparművészeti Főiskolát, s azóta a Pécsi Porcelángyárban dolgozik, első ízben jelentkezik önálló kiállítással. Az elmúlt évben, a tizenkét fiatal pécsi képzőművész kiállításán is szerepelt, munkája lényegét azonban ez a kiállítás fedi fel. A kiállított anyag elgondolkoztatóan sokrétű, s mutatja, hogy a fiatal keramikus szívesen keresi az új lehetőségeket. Anyagát és eszközeit biztosan tartja kézben, s olykor hagyja magát elcsábítani a játékos, fricskázó hangulatú, de a maga nemében mégis szigorúan mértéktartó formák birodalmába. Vázái, tálai, zömmel a hagyományos formaképzés törvényeit követik, helyenként azonban eredetiségre valló, szellemes megoldások tanúi lehetünk.

Kedvelt anyaga a pirogránit. Ebből készült falitálai formájukból egy kevés monotóniát sugároznak, de színezésük már játékos, kezdeményező hajlamra enged következtetni. Nagyobb pirogránit vázái és figurái sejtetik viszont az igazán kedvére való területet, amit a térplasztikák, az architektúrát díszítő elemek képeznek. Majdnem erőszakossá válik a monumentalitásra való törekvés, kis volumenű falitáblái is hatalmas méretekre feszülnek. Pirogránit-vas alkotta figurális kompozícióit az anyagszerű előadásmodor jellemzi.

Nagyobb a művész problémája az épületkerámia azon területén, ahol a produktumok az épület elemeivé válnak, funkciót töltenek be. Tér-rácsok, szellőző-rácsok, egész válaszfalak születhetnek kerámiából, s itt óriási lehetőség nyílik egy keramikusművész számára, hogy izgalmas, változatos formateremtésével ne csak funkciót töltsenek be művével, hanem élményt is nyújtson. Fürtös György külön épületkerámiáival is részt vesz kiállításon, jelenleg Sao Paulóban, az itt bemutatott elgondolásai azonban csak mérsékelten mutatják, hogy mennyire használta ki ezeket a lehetőségeket.

Falburkolásai, csempéi, rendkívüli ízléssel megmunkált igazán szép portré-szobra viszont megcsillogtatják igazi erényeit: a mértéktartó fegyelmet és az egyszerűségre törekvést. Az óceániai primitív népek maszk-kultuszából merített ihlet alapján született maszkjai egy-egy remekbe sikerült darabjai bemutatott anyagának.

Fürtös György műveiben határozottan a tehetség megnyilvánulásaival találkozhatunk. Fiatal művész, de már sajátos arculata, kialakított, érett előadásmódja, technikája van. Magas kultúrájú, minden kényes igényt kielégítő művei csak jó visszhangot válthatnak ki a pécsi közönségből.

Kampis Péter

Dunai II. második nagy helyzete a Komló ellen. A csatár azonban nagy gólt akart lőni, nagyon megrúgta a labdát és lövése nyomán a labda a kapufára vágódott.

Nyitott szemmel

Ebben az évben immár tizenharmadszor rendezték meg Budapesten az atléták felszabadulási váltófutását. Az ünnepi díszbe öltözött főváros utcáin versenyeztek a legjobb atléták, hogy befussanak a Szabadság téri szovjet hősi emlékműnél lévő célba. A hagyományos felszabadulási váltófutás az idén is a főváros ünnepi sportműsorának egyik kiemelkedő eseménye volt és most is, mint minden évben, az atlétikai idény hivatalos megnyitóját jelentette. 170 váltó több mint 2000 versenyzője vett részt az ünnepi futóversenyen és rótta le kegyeletét hazánk felszabadításáért vérüket hullató szovjet hősök iránt. Az ötvenes években Pécsett is megrendezték április 4-én az atléták felszabadulási váltófutását. Az utóbbi években azonban ezek a versenyek elmaradtak. A pécsi atlétika ismét fel jövőben van. A fiatal versenyzők mindjobban beváltják a szereplésükhöz fűzött reményeket, és nemcsak a Dózsa, de a PVSK, a Sportiskola, a PEAC, az Építők, a Bányász, a Postás, a Tanárképző Főiskola is tudna váltót indítani, nem beszélve a középiskolákról. A Megyei Atlétikai Szövetségnek kellene kezébe venni ismét a váltó megszervezésének ügyét. A jól megrendezett váltóval a szövetség vezetői az atlétika népszerűsítését is szolgálnák, hiszen a város utcáin végigfutó váltók versengésének április 4-én, az ünnep délelőttjén nagy közönsége lenne. Nem beszélve arról, hogy a verseny hagyományossá tételével áredekesebbé, színesebbé lehetne tenni április 4-e ünnepi sportműsorát.

INNEN — ONNAN

sport

Még egyszer a

Ma újabb fordu

Megyénk két NB I-es labdarúgó csapatának találkozói az utóbbi évek folyamán kiemelkedő labdarúgó-eseményekké fejlődtek, izgalmakban bővelkedő mérkőzések mozzanatait, részleteit igen sokan tárgyalgatják, elemezgetik megyeszerte. Az idei első bajnoki összecsapásuk hangulata, légköre sajnos nem érte el minden tekintetben a régebbi rangadók feszült, sokszor izzó atmoszféráját. Különösen a komlóiak lelkesedésével, győzni akarásával voltak bajok a Verseny utcában.

MIÉRT GYŐZÖTT A DÓZSA?

Elsősorban azért, mert játékosaik pszichológiailag lényegesebben felkészültebbek voltak ellenfelüknél. Harci szellemük jobb, a győzelembe vetett hitük nagyobb volt. Csapattaktikájuk ezen a mérkőzésen egységesebb, kialakultabb képet mutatott ellenlábasaikénál.

A taktikai részt elemezve: mindkét csapat dicséretére legyen mondva, egyikük sem állt be védekezni, nem vontak megerősített védőfalat kapujuk előterébe, hanem az emberfogásos védekezés különböző variációival igyekeztek ellenfelüket a gól elérésében meggátolni. A csapatok jó erőnlétét dicséri, hogy még rövid időre sem adták fel a pálya középső harmadát, hanem már ott igyekeztek letámadni a támadások szervezésével megbízott játékosokat. Megismétlődött a Garai—Bendes szoros emberfogásos párharc, ezuttal Bendes javára. A másik oldalon Csordás vívott test-test elleni küzdelmet Dunai II-vel. A pécsi csatárnak ennek ellenére is sikerült két alkalommal is tiszta helyzetbe kerülnie, de csak a kapufát találta el mindkét esetben.

A komlóiaknál a védelem és a támadósor közötti harmonikus összeköttetést Szőcs és Nagy Béla távollétében Perényi egyedül nem volt képes ellátni.

A pécsi csapatnál a fiatal Légrádi beállítása élénk találgatásokra adott okot a szurkolók körében. Vajon visszavontan játszik-e vagy sem? Nem játszott visszavontan, hanem bátran küzdött a kemény Jerabek ellen, de

BÜKKÖSDI LÁSZLÓ

FÜRTÖS GYÖRGY KERÁMIÁI

Jegyzetek az 1971 novemberében Pécsett rendezett kiállítás alkalmából

Fürtös György munkáival először a fiatal pécsi képzőművészek 1963-ban rendezett kiállításán találkoztam. E kiállítás kapcsán egyetlen kerámiát sem tudok emlékezetembe idézni. Nagyon jól emlékszem azonban grafikáira. Izgalmas ritmusú, sajátos faktúrát mutató kis képei megragadtak. Azonnal a technika után érdeklődtem, amivel e sajátos felületeket eléri. „Lekened a nyomdafestéket, aztán pengével visszakaparod" – felelte. A kirekedtek körében már akkor is nagy divat volt szidni a főiskolát. Egyik kiállító társ oda is súgta: „Hát igen, ha másra nem, erre jó volt a főiskola: ott éltek éveken keresztül összezárva, semmi mást nem csináltak, mint kipróbálták a világ összes technikai lehetőségét. Félelmetes a Gyurka technikai fölénye. Játszik azzal, amivel mi izzadunk".

Alapos szakmai tudás ritkán válik kárára a művésznek. De Fürtös esetében többről van szó.

1964 áprilisában, a Janus Pannonius Múzeum néprajzi osztályán rendezett első önálló kiállításán, még főiskolás munkáiból is állított ki (érdekes, hogy ebből az anyagból éppen a főiskolán készült darabok kerültek az 1971-es gyűjteményes kiállítás kollekciójába), a nagy feltűnést azonban pirogránitból készült padlóvázái és kerti kerámiái keltették. Két éve volt a Pécsi Porcelángyár tervezője. Két ízben nyert díjat „az év legszebb terméke" pályázaton. Épületkerámiái kiállításon szerepeltek már Szófiában, Varsóban, Sao Paulóban. A város közvéleményét mégis pirogránitjaival hódította meg.

Első olyan vázáival, amelyek nem korongozással, hanem a „felrakás" technikájával készültek, s így aztán hol az volt izgalmas, hogy mégis a korongozott forma hatását keltik (monumentalitásuk ellenére is), hol pedig az, hogy szokatlan konstruktív téralakzatot kaptak. A gyermekjátékok hangulatát árasztotta néhány munkája, amelyeken a nagy felületeket fehér színezéssel bontotta meg, s tette lüktetővé, bumfordiságukban is bájossá.

Kisplasztikáinak jellemző darabja, a jelenlegi kiállításon is látható hengerformákból szerkesztett *Kakas (40 cm)*, amely diplomamunkájának egyik vázlata volt. Ebben összegeződik mindaz, amit Fürtös a főiskolán (Csekovszky növendékeként) magába szívott. Az ősi fazekasok, gelencsérek technikájának, a korongozásnak tisztelete, s a hagyományos technikával készült, hagyományos formaelemek konstruktív értelmezése.

A fegyelmezett, merev formák mellett azonban már ebben az időszakban megjelennek az elsősorban hangulati effektusokat tartalmazó, szabadabb formák – maszkok alakjában. Maszkjai – megannyi kitűnő karakterábrázolás – újrafölfedezését jelentik annak, hogy az agyag (a sár) elsősorban „játszásra" való. Gyúrni kell, kézzel alakítani. A népi *„Miska-kancsók"* díszítményeinek derűje jelölhető meg inkább forrásként e maszkok esetében, mintsem az emlegetett óceániai vagy afrikai primitívek maszkjai. A maszk, a karakterteremtés élménye, a gyúrhatóság öröme kezd átterjedni a térplasztikák megmunkálására is. A két formatechnika első találkozásának egyik emléke a *Maszkváza* (25 cm), amely a hengeres test horpasztásaival nyert sajátos alakzatot, humoros hatást.

Az első önálló kiállítás szerezte hírnév mintha ártott volna kissé Fürtös művészi fejlődésének. A főiskola utáni évek lendülete megtorpant, s bár a legkülönbözőbb csoportos kiállításokon találkoztunk munkáival, e munkák vagy ismerősek voltak már, vagy ismerős művek variációi. Gyári tervezőtevékenysége s a felszaporodott megrendelések kielégítése lekötötték energiáit, teremtő fantáziájából csak néhány intim sómázas dísztárgyra futotta. (Jóllehet ezek a kis fényes, mélybarna, dudorokkal ellátott,

háromszögletű, szűknyakú vázácskák a legesztétikusabb szobadíszek közé tartoznak.) Közben munkái eljutnak Faenzába, ő maga végigjárja Párizs tereit és múzeumait.

Alapító tagja lesz a Siklósi Kerámia Symposionnak, amely Európa legjobb kerámikusainak képviselőit igyekszik összeismertetni. A különböző nemzetek más-más felfogásban alkotó iparművészei a közös táborban felszabadultan játszanak. Az agyagművészet őskorához nyúlnak vissza, az ember-érintette, legprimérebb jegyeket őrző sarat égetik ki, alkotó elemeire bontják a legegyszerűbb formát, a térplasztika analízisét érzékeltetik. Fürtös alkotó tevékenységére már az első tábor nagy hatással van. Hihetetlen tempóban kezd dolgozni. Addigi eredményeit fejleszti tovább, s 1969 októberében kamarakiállításon mutatja be legújabb munkáit a Meszesi Művelődési Házban. Azok a kisebb méretű fali kerámiák kerültek ekkor először közönség elé *(Esőcsinálók; Öregóra; Hold-állomás; Lelet; Kompozíció; Barna leányfej; Fehér-telszín* stb.), amelyek most, a Technika Házában rendezett kiállításnak is erősségei közé tartoznak.

Falikerámiák, de mozgalmas, váltakozó mélységű felületeik mindenekelőtt a plasztikitás élményét nyújtják. Korongozással készült hagyományos formákat, csészét, tálat, kis köcsögöt metsz föl az alkotó kése és a félbe vágott, szabályos cserepekből applikál fénymázas kompozíciókat. Máskor, mint a tésztát, nyújtja ki az agyagot, szabályosra metszi, s ami leesett a széleken, azt merőlegesen a lapos felületre ragasztja figurának, egyik agyagcsíkot meghajtogatja kicsit s máris rózsa-nap virít a kompozíció bal felső sarkában.

Amikor képzőművészet címén néhány üres formavariációt tálalnak elénk nagy komolyan, leplezetten ásítunk, nehogy neveletlennek vagy maradinak tűnjünk. Fürtös György produktumainak vonzása éppen abban áll, hogy bár bravúrosan alkalmazza mindazt, amit a kubistáktól az op-és és pop-art-okig a modern képzőművészet megteremtett, de sohasem tudálékoskodik. Míg képző- és iparművészeink nagy részénél a formajegy kialakítása cél, Fürtösnél a forma mindig eszköz marad, amellyel hangulatokat lehet teremteni, felfedezéseket tolmácsolni. Ezért képes arra, hogy egyszerre olyan sok húron játsszon. S mert alap-alkotói magatartása a játék, derűt áraszt minden munkája, emberszabásúnak, humanizált tárgynak érezzük őket.

A Pécsi Porcelángyár a tükék nyelvén ma is Zsolnay gyár. A Zsolnay hagyományt, a gyár eredményeit, művészi produktumait, még sokáig nem kell szégyellnünk. Fürtös e gyárnak a tervezője. S egyik alapélménye a gyár – múltjával s jelenével. A szecessziós formák újraélesztése lehetőséget ad intellektuális ítéleteinek megfogalmazására. A *Pipogya házaspár*, a *Belvárosi lány*, vagy a *Maxi (öreglány)*, mind a világban gondolkodva élő, modern ember véleményét közli embertársairól. Jóllehet irónia és nosztalgia ötvözetéből kerekednek ki e kisplasztikák, ám az irónia kétségtelenül dominánsabb bennük. A hagyomány továbbfejlesztéseként foghatók föl falburkolatai, amelyek régi Zsolnay-motívumokat alkalmaznak szuggesztíven dekoratív rendszerben. *(Körök 100 × 60; Körök 120 ×80; Körök 80 × 100 cm.)* Oszlopai ipari formákat idéznek, olyan óriás-szigetelőket, amelyeket szintén a Pécsi Porcelángyár készít. A gyári lehetőség frappáns kihasználásának (és fölfedezésének) terméke a *Majom*, (70 cm.) amely a présből szalagcsíkban előretörő, finom-szemcsés, képlékeny vákuummasszából készült, csupán a szalagcsík hajlítgatásával. Az ipari féltermék fölhasználása primitív bájt ad az egyébként nagyon konstruktív figurának. Hasonló módon készült a *Kötelék* is.

Fürtös állandó formai megújulása, sokszínűsége abból táplálkozik, hogy munkáival mindenütt ott akar lenni, mindent birtokba akar venni, s mindent át akar fogalmazni, egy kicsit „fürtösre". A lakáskultúra legkülönbözőbb tárgyai, a kertek, közterek, föld, víz és a holdfelszín, egyaránt izgatják.

A gyűjteményes kiállításra még asztalt és széket is formázott agyagból, hogy a teremőr ne „idegen terméken" üljön, hanem égetett cserépen. (*Ülőgarnitúra*). Virágvázák, virágtartók, mozsár, sótartó, serlegek, kulacs, tál s egyéb háztartási tárgyak mellett kézitükrei aratták a legtöbb elismerő mosolyt. Egyik tükrén előregyártott bajuszt előlegez a beletekintőnek, a másikon copfot, a harmadikon kis szárnyas puttók békaként kuporognak a parton, hogy önmagukat lessék a tükörben.

Kemencéi, teljes fölszerelésükkel, tisztelgések a paraszti kultúra már-már köd-

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HÍRDETŐ BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 337-748, 340-726
1972
JELENKOR
Pécs ...

beveső hagyományai előtt, de becses díszéül és kellékéül szolgálhatnak bármely nyaralónak vagy intim udvarnak. Hangulatos szökőkútja a tervek szerint Szigetvár egyik középületének udvarát fogja díszíteni. Térválasztó rácsai az épületkerámia modern megújulásának lehetőségei.

Monumentális kerti kerámiái közül a korongozott alapformára visszatérő pirogránit figurái a legvonzóbbak. *Kék kakas*-a a végsőkig egyszerűsített formákból áll össze, mégsem tűnik elnagyoltnak, inkább a népi művészet magasabbszintű megjelenésének. A figura teste nyújtott, fonott méhkaptárra emlékeztet, s a kakas egy felfordított tálon áll, farka és két szárnya ugyancsak korongozott tálak törzshöz ragasztásából született, a sok csupakerek formát csak hangsúlyozza a gyúrt agyagból ráerősített taréj, csőr és fityegő. Annyi méltóság, pökhendiség és trivialitás van ebben a *Kék Kakasban*, hogy az ember gyanakodni kezd. Valóban a formák izgatták csupán az alkotóját?

Don Quijote és *Sancho Pansa* párosának kontrasztja a legszembetűnőbb. A búsképű lovag megüli a lovát, élesen elválik a ló hosszú nyaka, feje, s a lovas törzse. Komikussá csak pörge kalapja, csenevész hurkából való, s a nagytömbhöz hozzáragasztott keze-lába, kackiás bajusza, kecskeszakálla, bal keze helyén kerekedő paizsa teszik. Ellentéteként Sancho összenőtt szamarával, egy test, egy lélek vele. A tömör formából csak a szamár pofája ugrik elő, Pansa cérnavékony kezei, s a borvirágos orr, nagy kipödrött, ívelő magyar-parasztos bajusz. Szeretjük ezeket a figurákat, mert szeretünk mosolyogni, de azért jó alaposan megnézni őket, s jó jókor észrevenni, hogy mikor kezdünk hasonlítani rájuk.

Fürtös György tíz év munkásságából válogatta kiállításának anyagát. Összefoglalásnak szánta. Én mégis tartózkodnék az összefoglalástól. A művészettörténet a műveket fogja értékelni. Magam is szeretem a műveket. Ám e kiállítás kapcsán az emberi alkotó fantáziát; a gondolkodó, ítélkező ember kifejező játékait: a sajátos formajegyek megteremtése helyett a kifejezés, a közlési szándék előtérben maradását érzem igen fontosnak. És azt, hogy valaki nem szégyenli, hogy iparművész. Nem akarja mindenáron bizonyítani, hogy tulajdonképpen szobrász. Így éri el, hogy a saját műfajának legszélesebb lehetőségeit is megtalálja, s ebben a műfajban a legrangosabb terméket hozza létre. Sokkal inkább alakít, mint kiszolgál különböző ízlésszinteket, s nem felejti el, a kerámia elsődleges funkciója, hogy az ember humanizált környezetében olyan hangulati elem legyen, amely mellett otthonosabb, meghittebb a közérzetünk.

BÉCSY TA

A LÍRAISÁG ÉS A

Egy-egy jelenetben az adott élményösszetevőt rögzítő, hordozó képmás valósul meg. A képmássá lett élményösszetevő nevében, szavakban és viszonyulásokban tud megvalósulni. A képmások viszonya, viszonyulása, minthogy e művek drámai művek, dialógusokban következik be, pontosabban a dialógusokból tudjuk ezt meg. A dialógusok célja a képmás megvalósulása, megvalósítása, önmaga demonstrálása, s nem jellem-megmutatás, s nem akciók lebonyolítása. A jelenet így nem más, mint a képmás (esetleg már nevével meghatározott) jelentésének megmutatása, kiszélesítése, épp azáltal, hogy a közvetlenül most vele a színpadon kapcsolatban lévő képmáshoz való viszonyának jellege, milyensége stb. kiderül; illetve azáltal, hogy a vele most a színpadon nem közvetlen kapcsolatban lévő másik képmáshoz való összefűzöttsége is megnyilvánul. Az adott jelenet addig tart, amíg a képmás jellege, milyensége, ami természetesen a statikus lírai alapélményben elfoglalt jellege és milyensége, a szükséges mértékig meg nem tud valósulni, amíg az élmény eme része a szükséges mértékig meg nem világosul. Miután ez megtörtént, asszociáció révén megjelenik a következő képmás, illetve a következő jelenet azért, hogy az alapélmény szélesedjék, tovább világosodjék.

Ez több tényezőt rejt magában. Először is azt, hogy a képmások előadási, elmondási sorrendje elvben teljesen esetleges lehet. Ha közöttük nincs oksági összefüggés, elvben a jelenetek felcserélhetők minden zavar nélkül. Azokban a művekben, amelyekben az e dolgozatban említett lírai tényezők teljes tisztasággal és összességükben élesen megtalálhatók, ez a gyakorlatban is így van. Ionesco A székek című művében a láthatatlan szereplők „belépésének" sorrendje egészen biztosan felcserélhető lenne, mint ahogy a Godot-ra várva egyes jeleneteinek a helye is megváltoztatható lenne. Még az itt elemzett művekben is sok olyan jelenetet találunk, amelyek a mű valamely más pontjára zavar nélkül áttehetők lennének. A Glapion-effektusban pl. az első Frombelled-jelenet beiktatható a Páciens-jelenet elé anélkül, hogy akármilyen törést okozna, hiszen mindegy, hogy Monique melyik fantáziaképe „materializálódik" időben először. A vágyképek, az élményt kifejező képmások közt nincs oksági összefüggés a maguk szintjén. Becket prédikációja a mű elején is elhangozhatna, vagy akár a végén, még az érsek halála után is, hiszen a vértanú elioti lényegét, vagy becketi értelmét közli velünk, s nem két jelenet közötti átmenetet biztosít. Hogy a mű közepén van, valószínűleg artisztikus megfontolások eredménye. Ezen a helyen, mint a karos mérleg felfüggesztési pontja szerepel, s így a mű horizontális értelmű kiegyensúlyozottságát biztosítja. Az Öt év múlva Próbababa-jelenete hátrább is elképzelhető, pl. az „erdőben".

Mindezek azért lehetségesek, mert a statikus lírai élmény képmásai egyszerre élnek az élményben, s nem időben egymás után következve. A mű menete a képmások egymás mellé állítása, helyezése. A hagyományos-drámákban a cselekmény az egyéni életekben, egyéni jellemekben „inkarnálódik", ahol van tett és szükségképpen a tett következménye. A tettet és következményt, az okot és okozatot csak mesterségesen és erőszakoltan lehet időben felcserélni egy műben. Mesterséges és erőszakolt még akkor is ez a felcserélés, ha esetleg indokolható: a felcseréléssel akár az ok, akár az okozat élesebb fénnyel, vagy más összefüggésben is megragadható.

Természetesen gyakran előfordul, hogy a lírai eszközöket alapvetően felhasználó, s a misztérium-drámák modellje szerint felépülő művekben a jeleneteket nem tudjuk gyakorlatilag felcserélni. Ezt több konkrét dolog okozhatja. Leggyakrabban az szokta, hogy az író a mű előrehaladásával – nolens-volens – a statikus alapélmény eredeti kibontakozását is megmutatja. Az élmény szélesedése, kibomlása, a homályból élessé és világossá alakulása valamilyen okok következtében történik épp az adott sorrendben. Erről elvben elmondható, hogy ennek oka mélyebb szinten fekszik, mint az élmény megjelenésének szintje. Az ok az író, vagy az élményt megélő egyénisége, egyéniségének ilyen-és-ilyen része, amelynek csak okozata azonban, hogy az egyik képmás mondjuk épp a harmadik a kibontakozás sorrendjében. De az, hogy egy másik képmás mondjuk az ötödik, ugyancsak okozata az író egyénisége ilyen-és-ilyen részének. Így a maguk szintjén az összetevők sorrendje csak okozat, s így a maguk szintjén sorrendiségük esetleges. Ám néha a képmással együtt az író (vagy az élmény magját képviselő főszereplő) egyéniségére is

1973.VIII.16
Petőfi 13.03
Pécsi Stúdiónk jelentkezik a megújult Zsolnai gyár

Fürtös György keramikus.

1021

- Most pedig hallgassuk meg, hogyan vélekedik a korszerűsítésről a gyár 4 tervezőművészének egyike, Fürtös György?

- Mi iparművészek a mai magyar kerámiakultura csinálói vagyunk. Idézőjelben. És akaratlanul is részt vállalmunk alakításában. Mint gyári tervezőművészek, az évek során elkötelezettjei lettünk mindennapi munkánknak, mely szellemiségében elválaszthatatlan és reméljük, folytatása annak a művészi multnak, amelyet a Zsolnai név fémjelez.

Reményeink vannak a rekonstrukció célját tekintve, és egy kis aggodalmunk a megvalósítást illetően.

Fontosnak tartjuk, hogy részleteiben is lássuk a rekonstrukciós terveket, hozzászólhassunk.

A rekonstrukció a tervező művészek szemében azt jelenti, hogy körülhatároltabbá válik a gyár profilja. Milyen termékféleséget gyártunk? Milyen arányban? A hagyományos anyagokkal, technológiákkal, mely hírnevet szerzett a gyárnak.

- Korszerűvé válik műszaki, technológiai vonatkozásban, a teljes gyártásmenet.
A gyártás-ezer megfelelő pontjára kerül a műterem, a művész, hogy ott legyen, ha kell a termelésben, szemeltartva terve sokszorosított változatait.
Alkatunknál fogva mindegyikünk a már korábban kialakult szisztéma szerint elsősorban egy bizonyos területen tevékenykedne, felelősséggel, közel és távoli tervek, igények megvalósításáért.
Szükségesnek látszik a tervezőgárda létszámát csökkenteni. Talán egy stúdió is jó lenne, vendégművészt fogadni, aki akár egyedi munkájával is öregbítené a gyár hírnevét.
Szeretnénk egy részt venni a rekonstrukció végrehajtásában, hogy az átfogó tervek ismeretével mindennapi munkánk értelmét lássuk.

1021 Láttuk hallottuk II 10.

Fürtös György keramikus-művész

- Fürtös György kerámikus művész kiállitását a Műcsarnok Kamaratermében láttuk. Magyari Erzsébet mondja el kritikáját.

- Első alkalommal mutatkozott be munkáival Budapesten a Műcsarnok Kamaratermében rendezett kiállitását és a Televizió Galériájában a fiatal pécsi keramikus művész Fürtös György. 1939-ben Pécsett született. Az Iparművészeti Főiskolán 10 éve fejezte be tanulmányait Borsos Miklós és Csekovszky Árpád tanitványaként. A főiskola elvégzése után szülővárosába költözött. Jelenleg a Pécsi Porcelángyár tervező művésze. Helyét azonban nemcsak az iparban, az önálló művészi tevékenységben is megtalálta. Ezt az útját jelöli Pécsett rendezett egyéni kiállitásai, részvétele hazai és külföldi iparművészeti tárlatokon a pécsi kerámia

Mr. Hoover
Mr. Tolson
Mr. Clegg
Mr. Glavin
Mr. Nease
Mr. Winterrowd
Tele. Room
Miss Holmes
Miss Gandy

biennálékon. A Műcsarnokban kiállított kerámia kisplasztikái, faliképei, tálai, vázái térplasztikái meglehetősen pontos képet adnak önálló művészi gyakorlatának eddigi 10 esztendejéről, töprengések között kialakitott szándékairól, egyéni arculatú mondanivalójának sajátos formavilágáról, mesterségbeli tudásáról, kisérletezési hajlamáról és a küzdelmekben elért eredményeiről. Mindenekelőtt arról a törekvéséről, hogy a kerámia műfaján belül szobrászati és térformálási elképzeléseket valósitson meg. Ez a szándék vezeti plasztikáinak formálása közben akkor is, ha nagyobb méretü szobrot készit és ha korongolt pozitiv, negativ formákból alakitja ki kis méretü tördelt faliképeit. Figurális kerámiáinak nagy szerepet szánt művészetében. A figurák alakitásában a korongolás zártabb formarendjét igyekszik megvalósitani. Arra keres megoldást, hogy egy tömegen belül az egyes rész-formák milyen hangsulyt kapjanak, mely mértékig, milyen módon kell azokat érzékeltetni, vagy csak jelezni. Ezt a feladatot oldja meg kitünő érzékkel a Don Quijote és Sancco Panza nagyobb méretü lovasfiguráin épp úgy, mint a Macskaálom kerámiáján. Leegyszerüsitet, sima, máznélküli korongolt formákból készitette a Kutya, Macska, kedvesen groteszk figuráit, csak a fejük jellegzetességét hangsulyozva ki mintázással és máz alkalmazásával. A gyermekien őszinte, kedves humor ma már emlitett kerámiáinak épp úgy sajátja, mint minden figurális művének. Mégis kiemelném a pipogya házaspár derüt sugárzó kancsó figuráit. Ezt a derüt látjuk viszont kellemes megoldású fiú és lány tükrein, pufók angyalka fejekkel diszitett kerek falitükrében. Játékos humora, fanyar groteszkre vált át a Belvárosi lány samott portréján és a Maxi mázas nőfigurájában. A fiatalok képzeletét, fütyét is gyakran ragadja magával minden ami régi. Igy ihlette meg a nagymama virág, gyümölcsdiszes kalapja, a valaha túl gyorsnak tartott autó, régi

mozdony, amelyek emléke a pob jgyében öltött formát. A Zsolnay Gyár hagyományait formákat és főként a máz technikájának alkalmazási módját az Ivókút tányér formákkal diszitett plasztikáján a Bábel, Szélkakas feltronyozott elemein használjafel. A régi kandalló kiépitésére Fürtös megépitette a maga modern kandalóját hengerformákból. Simavonalú, stabil szép a máza, azon úgy érzem, hafunkciója betöltésére kerülne sor nem igen állná meg a helyét. Fürtös György a Mücsarnokban kiállitott kerámiái megérdemlik a figyelmet, tehetsges müvész alkotásai.

1951 MAR 5
1021

Hogyan készül?

2

A KERÁMIA

A FAZEKASSÁG az egyik legősibb emberi mesterség. A mai kerámikusok, amikor

Fürtös György a korong mellett

korongon megformálják az agyagot, alig-alig dolgoznak másként, mint a régi fazekasmesterek. Legfeljebb a fazekaskorong váza ma már fémből van, s nem fából, vagy csapágyas megoldással működik, nem a hajdani módon.

Egy ilyen fazekaskorong van *Fürtös György* műhelyében is. Továbbá egy modern villanykemence, amelyben közel ezer Celsius fokon égnek ki a kerámiák. Festékestálak, ecsetek, formázókés, mintázófák. S tömérdek kész vagy félkész munka, faliképek, groteszk álarcok, gyertyatartók, figurák, tányérok, kávéskészletek, vázák.

Hogyan készül tehát a kerámia?

Az agyagot ráteszik a korongra s a forgó korongon kialakítják a kívánt formát. Ha bonyolultabb formáról van szó, kézzel folytatják a műveletet, a mintázófák segítségével, akár a szobrászok. A kész agyagfigurát, edényt stb.-t a kemencébe helyezik, ahol kb. 900 C fokon terrakotta égetés történik. Ez annyit jelent, hogy az anyag kiég, keményre, nyers terrakotta színűre. A díszítés, a festés, a mázzal való bevonás csak ezután történik. A speciális, fémoxidokkal színezett, üvegszerű máz rákerül a formára, majd ismét a kemence következik. A máz 960 fokon olvad meg, ráég a cserépre, s készen van a színes, vízálló, ismert hatású kerámiatárgy.

A kerámia alapanyaga tehát az agyag. Így a kerámia körébe tartozik a porcelán is, amelynek egy másik agyagfajta, a kaolin az alapanyaga. A különbséget az anyag természetében kell keresni: a kaolin magasabb hőfokon ég ki, megközelítőleg az olvadáspontján, így más az anyagszerűsége, mások tehát az anyaghoz illő formai megoldások is.

A modern kerámikusok számára a közönséges agyag mellett sokkal izgalmasabb anyagnak számít a pyrogránit. Hogy miért? Mert ez a samottos agyag, magas hőfokon kiégetve, teljesen vízátnemeresztővé, fagyállóvá válik, durva, szemcsés felülete érdekes és új hatású, jó tulajdonságai révén épületkerámiák, sőt, épületek külső burkolásának készítésére különösen alkalmas.

FÜRTÖS GYÖRGY, a fiatal kerámikus, aki öt éve él Pécsett, két önálló kiállítása volt, s két közös kiállításon szerepelt — a Pécsi Porcelángyár tervezőművésze. A gyári munkáját természetesen valamelyest külön kell választani egyéni művészi tevékenységétől.

Egyik — kiállításon is szerepelt — műve egy kerámiakakas. Jó példa arra is, hogy megvilágítsa a kerámia megkülönböztető jegyeit.

— *Ez a figura igazi kerámia, mert megőrzi a kerámia anyagszerűségét. Az alapformák korongon készült hengerek, ezekből applikáltam a figurát. A szobrász, bármennyire is elvonatkoztatott formában csinál meg mondjuk egy kakast, nem feltétlenül hengerekből állítja össze. A kerámikusnak olyan alapformákban kell gondolkodnia, amelyek összefüggnek a korongozással, a fazekasművesség hagyományos módszereivel.*

Az óceániai művészet és a busóálarcok stílusjegyeiben fogant, groteszk kerámiamaszkokon ugyanígy ki lehet mutatni a rokonságot a korongon formált alaptestekkel. A maszk alapja tálra emlékeztető forgástest, a szemek, szájak, hengerek, az orr félbevágott henger.

Itt vannak viszont a falképek, s az épületkerámiák (Fürtös György munkái a Porcelángyár homlokzatát, a tiszaszederkényi bölcsőde homlokzatát, a zalaegerszegi új irodaház emeleti fogadótermét díszítő falképek, valamint a harkányi téli fürdő belső burkolása).

A kiskakas

— *A kerámia domborművek is merőben különböznek a szobrászati megoldásoktól. A kerámia stilizáltabb, dekorativitásra törekvőbb, nagyobb játékosságot enged meg, s a díszítő funkciója az elsődleges. A szobrász tematikusabban dolgozik, s a formai kötöttsége nagyobb.*

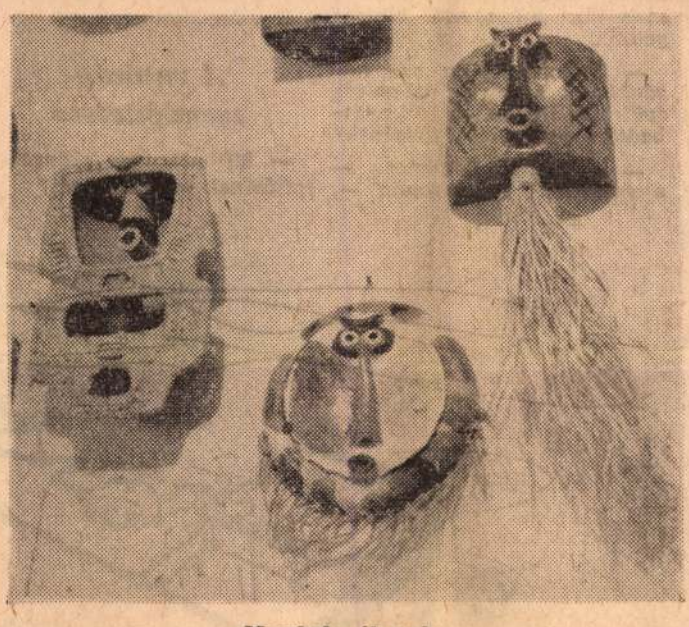

Maszkok, álarcok

— *A gyári tervező* — mondja — *elsősorban úgy gondolkodik, hogy amit tervez, annak a sokszorosítás után is esztétikusnak kell maradnia. Amit itthon csinálok, az sokszor csak kísérletezés, próbálkozás, gondolatok rögzítése és megvalósítása, s ezekből olykor egy-egy kiérleltebb figura, máskor egy épületkerámia alapötlete vagy motívuma születik.*

A JÁTÉKOS, színes, nagyon dekoratív kerámia egyre nagyobb teret nyer nemcsak az épületek esztétikusabb képének, hanem a modern lakáskultúra kialakításában is.

H. E.

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest V., Petőfi Sándor u. 17.
Telefon: 188-296, 188-307
DUNÁNTÚLI NAPLÓ

Múzeumfalu

A skanzen története
Népi értékek átmentése
A nemzetiségek kultúrája
Sokactanya, talpasház
Hat-hét év munkája

A legeldugottabb falvakban is szinte naponta épülnek új családi házak, düledező, rokkant épületeket bontanak le. Mindenki örül a változásnak, az emberek kulturált körülmények közé, új lakásba igyekeznek. Csak egy-egy ,,késve érkezett" műemlékkutató áll tejcsóválva a romok felett. Mert a lebontott épületek között sok a népi hagyományokat őrző és ilyen szempontból értékes ház is akad. Megmentésükre sok módszert dolgoztak ki. Legjobban bevált forma a szabadtéri néprajzi múzeum. A kijelölt területre mindenestől átszállítják a műemléképületeket, itt gondoskodnak megóvásukról, emellett a nagyközönség számára is bemutathatóvá válnak az ország különböző részeiből származó muzeális értékek.

Külföldön már a múlt század végén kezdték a szabadtéri múzeumok építését, így az első állandó jellegű szabadtéri múzeum, a svédországi skanzen 1891-ben épült. Ezt követte a dánoké 1901-ben, majd a hollandok, finnek és norvégek létesítettek egy-egy skanzent. 1936-ban Bukarestben épült szabadtéri múzeum, a Museul Statului, amiben közel száz népi építészeti emléket helyeztek el.

Elkészült a tanulmányterv

Néhány hete a Janus Pannonius Múzeum, a Pécsi Tervező Vállalat és a Siklósi járási Tanács képviselői járták be a harkányi új autóbusz-állomás mellett a Siklós felé vezető út baloldalán elterülő földeket: egy szabadtéri múzeum építéséhez kerestek alkalmas területet. Ezzel a helyszíni szemlével lépett a konkrét megfogalmazás szakaszába a baranyai szabadtéri néprajzi múzeum gondolata.

A tanulmányterv azóta elkészült, kidolgozásával Szigetvári Jánost bízták meg, aki építésztervezői tevékenysége mellett több éve a népi építészeti hagyományok lelkes kutatója. A tervezővel a magyarországi skanzenekről, s a közeljövőben épülő harkányi szabadtéri múzeumról beszélgetünk.

— *Milyen múltja van hazánkban a népi műemléki épületek áttelepítésének, a szabadtéri múzeum építésének?*

— A skanzen-gondolat — a szabadtéri falumúzeum —, több évtizedes m[illegible] vissza Magyarországon, egyidős az európai elképzelésekkel. 1885-ben egy országos kiállításon 15 élethű parasztszobát mutattak be a nagyközönségnek. A Milleneum évében az Ezredévi kiállítás néprajzi falujában az ország 24 vármegyéjének 24 házas udvara épült fel a hozzájuk tartozó gazdasági épületekkel és teljes berendezéssel. A kiállítás végén a házakat lebontották, ugyanígy az 1938-as tenyészállatvásár magyar faluját is. Végleges szabadtéri múzeum nálunk 1932-ben utolsó pillanatban jelentkeztünk ezzel a gondolattal. A világméreteket öltött urbanizációs folyamat, a tömeges építkezések a népi műemlékek elkerülhetetlen pusztulását hordják magukban. Olyan településképi változások jönnek létre, amik a régi, elavult házak maradéktalan megsemmisítését jelentik. De van köztük mély kulturális értékkel bíró építmény, s az ilyen megőrzése — főleg, ha az eredeti átmentése is lehetséges —, az utókor számára felbecsülhetetlen értéket jelent.

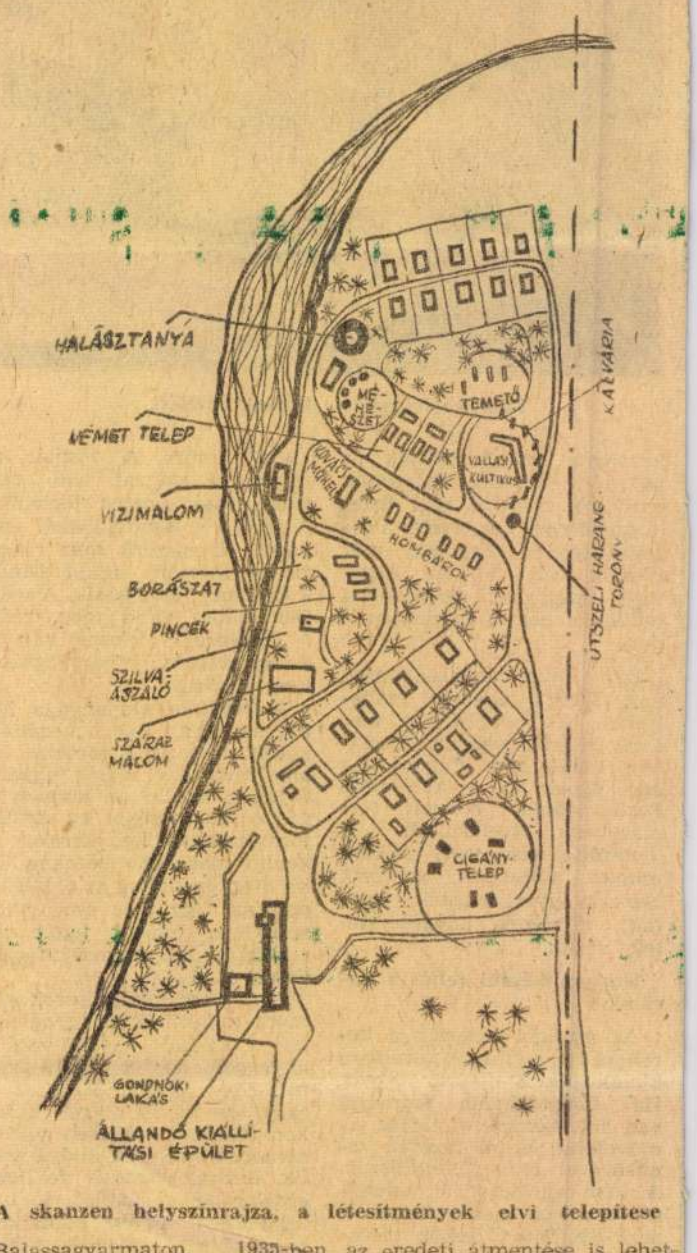

A skanzen helyszínrajza, a létesítmények elvi telepítése

A valóság szemléltetése

— *Mi adja a skanzenek építésének időszerűségét?*

Balassagyarmaton, 1935-ben Veszprémben épült egy-egy paraszthá[illegible] hiteles átmásolásával. 1958-ban a zalaegerszegi, göcseji szabadtéri múzeum építése kezdődött meg. Hír erkezett a vasi szabadtéri múzeumról és elkezdték a Szentendre melletti múzeumfalu építését. Itt az ország jellegzetes néprajzi tájairól összegyűjtött műemléképületeket helyezik el. Baranyában a sellyei ormánsági ház építése már elfogadott tény.

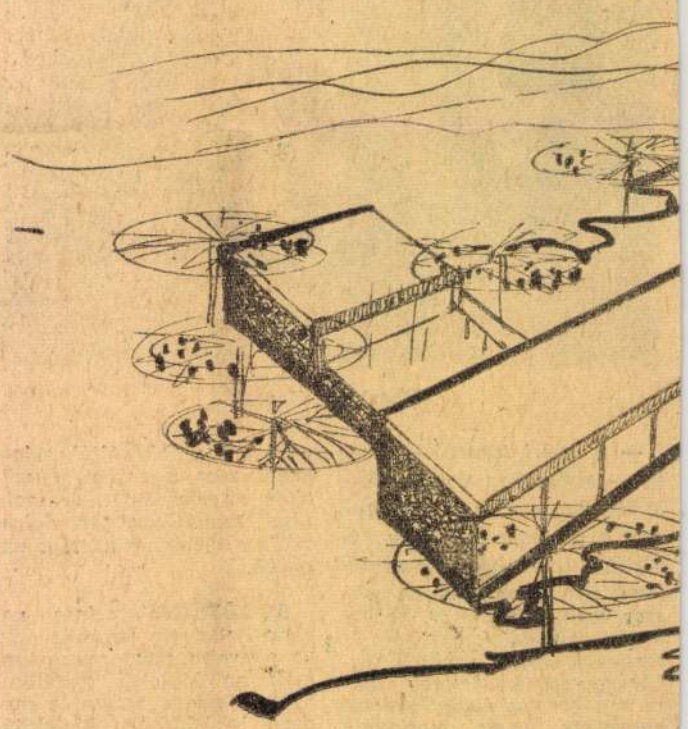

A skanzen főbejárati épülete.

Fürtös György

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HÍRMONDÓ BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 61
Telefon: 138-068, 337-748, 340-776

1969 SEP 10

MESTERMUNKA
Budapest

1021

A gyár és a művész

A modern vonalú szobabútorok, az egyre szaporodó víkendházak, nyaralók kertjei, új, a kor divatját kielégítő díszítő elem igényekkel léptek fel. Ezt az új igényt a pirogránit díszművek a Pécsi Porcelángyár termékei tartalmazák. Ez év márciusában indult itt egy új részleg, ahol ezeket a termékeket készítik, ennek gazdája, ha nem is vagyoni értelemben Fürtös György iparművész és tervező. Ő a vezetője a részlegnek, egyben a termékek tervezője.

Ő is, mint a gyár pécsi, már akkor összeismerkedtek, amikor még Fürtös György a művészeti gimnáziumban járt, szünidőben idejárt üzemi gyakorlatra.

— A pirogránit mázasvázák, kerti berendezések a lakásba és a kertbe illő vázák tervezése, készítése gyárilag igen érdekes.

Arra törekszünk — mondja —, hogy a használati tárgyak egyediségét, művészi jellegét megőrizzük. Egyféléből 100 darabnál nagyobb széria nem kerül ki a gyárból.

A fiatal iparművész a kor lehetőségei között nem az egyéni érvényesülést választotta, hanem szövetséget kötött az üzemmel.

— Az egyéniség és a gyár jól megférnek együtt. Talán mondhatom így — jellemzi a kapcsolatot: — kiegészítjük egymást.

Itt az egyéniség összetett komplett lehetőségen keresztül érvényesülhet. Figyelembe véve a gyári és a kereskedelmi adottságokat, a közönségigényt a művész sajátos környezetben formálódhat és teljesedhet ki.

Fürtös György a kerámiaszakon végzett, így szívügye a kerámia. Művészi elvként, alkotásai alapjaként a fazekas hagyományok forma, szín és korongozott jellegét tiszteli. Ebből építi fel játékos színkezelésű modern változatú alkotásait. S hogy ezt milyen fokon műveli, azt a kiállítások sorozatainak közönségsikere bizonyítja.

Jó néhány alkotás dicséri már a fiatal iparművész tevékenységét alkotókészségét, forma és színgazdag fantáziáját.

Mégsem elégedett, ahogy ő mondta szeretné bővíteni az eddigi kiállításokon már bemutatott választékot.

— Iskoláim kezdetén — mondja önmagára visszatérve — építész akartam lenni. S a pirogránit-alkotásokon keresztül valójában visszatértem az építészethez. Úgy érzem itt megtaláltam törekvéseim útját. S hogy stílusosak maradjunk — mondja befejezésként — a művész és a gyár egymásra találtak.

Új pirogránit díszmű, kertekbe. Füstös György alkotása.
(Fotó: Mészáros)

AZ ELSŐ FÉLÉV UTÁN

a Budapesti Porcelángyárban

(Folytatás a 2. oldalról)

munkaterületre is természetesen nem feledkeztünk meg az anyagi érdekeltségről sem, így lehetőségünk nyílik arra, hogy az igényeknek megfelelően mozgassuk ezeket a betanított munkásokat. A szanitergyártásnál változtattunk a minőségi bérezésen a minőségromlás csökkentése érdekében.

A harmadik negyedév indulása biztatónak mondható, az első osztályú csempetermelés aránya tovább javult. A részeredményt figyelembe véve július—augusztus hónapban 86 százalékot ért el. Örvendetesen csökkent a negyedosztályú áru aránya az elmúlt két hónapban. A bisquitselejt két hónap alatt 4 százalékkal csökkent.

Így a kemence folytonos ellátásához — részben ennek következtében — elegendő bisquitcsempével rendelkezünk. A júliusi tervteljesítés értéke 107,6 százalék.

Sajnos a szanitertermelés területén a problémák szinte változatlanul megvannak, lényeges javulás ezen a téren nincs.

A közbeeső eredményértékelés szerint eredménytervünket a harmadik negyedévben is teljesíteni fogjuk.

A KISZ SZERVEZETI SZABÁLYZATA ÉRTELMÉBEN ÉVENKÉNT ÚJRA KELL VÁLASZTANI A KISZ-VEZETŐSÉGEKET. A KISZ KB ÚGY HATÁROZOTT, HOGY AZ ESEDÉKES VÁLASZTÁSOKAT 1969. SZEPTEMBER 15—NOVEMBER 15-IG KELL LEBONYOLÍTANI, A TAGSÁGI KÖNYVEK ÉRVÉNYESÍTÉSÉVEL EGYÜTT. A VÁLASZTÁSOK CÉLJA KETTŐS, EGYRÉSZT ÉRTÉKELNI KELL A 1967-ES VÁLASZTÁSOK ÓTA ELTELT IDŐSZAK ALATT VÉGZETT MUNKÁT, AMELYET A KISZ VII. KONGRESSZUSA HATÁROZOTT MEG, MÁSRÉSZT TAGSÁGUNKNAK KI KELL VÁLASZTANI AZOKAT A VEZETÉSRE ALKALMAS FIATALOKAT, AKIK KÉPESEK A TAGSÁGOT MOZGÓSÍTANI AZ ELŐTTÜNK ÁLLÓ FELADATOK VÉGREHAJTÁSÁRA.

A KISZ VII. kongresszusa átfogó, a társadalmi és a gazdasági élet főbb területeire kiterjedő programot adott a KISZ tagjainak. Akcióprogramjaink a kongresszus határozatait igyekeztek a helyi sajátosságok figyelembe vételével lebontani és végrehajtásuk módját meghatározni. Tagságunk többsége megértette a kongresszus által kitűzött célokat és szorgalmasan munkálkodott azok megvalósításán. Elmondhatjuk, szervezetünk az előző választás óta fejlődött, és ebben nagy érdemük van a régi vezetőségeknek. Élvezték a tagság bizalmát és várható, hogy a választások során közülük sokan ismét a vezetőség tagjai lesznek.

Néhány vezetőségi tag viszont nem felelt meg a követelményeknek, nem tudták összefogni az alapszervezetet.

Jelenleg a jelölő bizottságokat választják meg alapszervezeteink. A jelölő bizottságok munkája nagyon fontos a választások lebonyolításában. Az alapszervezet vezetőségével együtt el kell végezni a tagösszefrást, és minden taggal el kell beszélgetni. Ez a beszélgetés ki kell, hogy terjedjen a fiatalok munkájának értékelésére, és meg kell ismernie a fiatalok véleményét a választás óta eltelt időszak munkájáról, javaslatát az új vezetőség tagjaira.

Minden KISZ-tagnak el kell döntenie, hogy érvényesíteni kívánja-e a tagságát a KISZ-szervezetben.

Érvényesítés esetén viszont azt is vállalnia kell, hogy aktívan részt vesz az alapszervezet munkájában és legjobb tudása szerint segíti a KISZ célkitűzéseinek megvalósítását. A választások lebonyolításával együtt elkészül a megbízatások rendszere is, minden tag megkapja konkrét feladatát, amelynek végrehajtásáért felelős.

A jelölő bizottságok a tagság véleményét összegezzék és azután terjesszék a vezetőségválasztó taggyűlés elé javaslatukat az új vezetőség összetételére vonatkozóan.

A kiválasztásnál legfontosabb elv a vezetőségbe javasolt fiatal politikai, erkölcsi vezetésre alkalmasságának elbírálása.

Meg kell teremteni minden vezetőségi tag számára a feltételeket, hogy megbízatását nyugodtan, hatékonyan végezhesse. Ennek érdekében egyeztetni kell a vezetőség összetételét a pártvezetéssel, és minden esetben ki kell kérni adott gazdasági terület vezetőségének véleményét is. Olyan feltételeket kell teremteni, hogy a KISZ vezetőségi tagok erkölcsi és anyagi megbecsülése biztosítva legyen. A pártalapszervezetek már az előkészítés során is sok segítséget adtak, tanácsaikkal, tapasztalataikkal segítették jelölő bizottságok kiválasztását.

Kérjük, hogy a továbbiakban is álljanak alapszervezeteink mellé olyan légkör kialakítása érdekében, amely biztosítja a választások komolyságát és jó politikai hangulatát. Elmondhatjuk azt is, hogy a gazdasági vezetők többsége a KISZ-alapszervezetek munkájának fontosságát elismeri és bevonja a fiatalokat a termelési célkitűzések megvalósításában. A továbbiakban is azt kérjük, hogy vegyék figyelembe a fiatalok sajátos problémáit és bátran alapozzanak a fiatalok segítségére, tenniakarására. Közös érdeke a gazdasági vezetésnek és KISZ-szervezetnek, hogy vállalatunk minél nagyobb sikereket érjen el a termelésben, de ez csak kölcsönös bizalom talaján lehetséges.

A választásokat, a tagok jogainak tiszteletben tartásával, a legszélesebb demokratizmus biztosítása mellett titkosan kell megtani.

A választásokat fel kell használni a KISZ-munka megis-

A fiatalkorúak á leggyakrabban elkövetet

I.

HA FIGYELEMMEL KISÉRJÜK a fiatalkorúak bűnözését, szembetűnik, hogy egyes bűntettek elkövetésében kiemelkedő a fiatalkorú bűnözők részvételi aránya a felnőtt korú bűnelkövetőkhöz viszonyítva. Ugyanakkor az összes fiatalkorú bűnelkövetők viszonylatában is megfigyelhető egyes bűntettek kiemelkedően magas számaránya. A fiatalkorú bűnözés e két jellemzőjére tekintettel — korántsem a teljesség igényével — megkísérlem bemutatni azokat a bűntetteket, melyeket a fiatalkorú bűnözők leggyakrabban követnek el.

Garázdaság bűntette

A garázdaság szinte tipikusan a fiatalkorúak, illetve a fiatal felnőttek bűncselekménye. E bűncselekmény indítéka rendszerint a huligán beállítottság, a „vagányság". A bűncselekmény elkövetője — elkövetői — rendszerint a sértettet nem ismerik, cél az inzultálás, mások megbotránkoztatása, a riadalomkeltés. Tipikus elkövetési módja az utcai verekedések provokálása, a „balhé" kedvéért történő egymással szemben provokált verekedések. Megfigyelhetők olyan garázdaságok, melyeknek célja a gúnyolódás, sértegetés, bántalmazás, melynek általában nő, gyermek vagy éppen testi hibás ember a sértettje.

A volt ún. „körtéri galeri" goromba „tréfája" áldozatául pl. olyan szerencsétlen embert választott, akiknek mindkét lába hiányzott. Ilyen körülmények között nem tudott védekezni a tízegynéhány tagból álló társasággal szemben, akik — a maguk szórakoztatására és mások megbotránkoztatására — égő cigarettáikat a testi hibás sértett arcán nyomták el azért, hogy minél inkább felháborítsák magatartásukkal

1021

Fürtös György

1969. július 29. Dunántúli napló

Művésztelep a siklósi vár tövében

A 16. században épült kolostor, amelynek kőpadlóját és széles falépcsőit valaha ferencesrendi szerzetesek taposták, a siklósi vár déli falának tövében húzódik. A templomban végződő, hosszú épület keresztrácsos ablakai egy zárt, bár tágas kertre néznek, amelyet a másik oldalon a repedezett, repkénnyel benőtt barbakán s a helyreállított várfal határolnak. A folyosón az ajtók közé kandallónyílás ékelődik. Az épület alatt boltíves, hűs pince — frissen ácsolt munkaasztalokkal.

Körsétánk első állomása a terem, ahová a siklósi tanács megrendelésére a Pécsi Porcelángyár szakemberei építették fel az első fatüzelésű égetőkemencét. Négy korong sorakozik már a munkateremben, majd a nagyterembe érünk, amelynek fala mentén végig faburkolat barnállik, ülőpadokkal. Végül egy kicsi szoba, ahol a lefalazott pincelejárathoz vezető jókora lépcsők még állnak, mint valami antik dráma díszletei, s a menyezetből négy hajdani füstölő vaskampója ereszkedik alá. Hogy ezt a kis szobát hogyan használják majd fel a most alakult siklósi művésztelepen dolgozó művészek, még nem lehet tudni, de különös középkori hangulata miatt bizonyára szívesen időznek majd itt is.

Mindenütt friss mész-illat, s a nyers deszkabútorok átható jószaga. A termekből szűk nyíláson, pár lépcsőt leereszkedve lehet kijutni a nyitott teraszra. Fagerendás tetejét cserép fedi, de kőkorlátja eredeti, régi és olyan, amire azt szokták mondani a fellelkesült turisták: ez igazán romantikus. A teraszról lelátni a siklósi strand zöldes vízére, amelyben apró barna testek hűsítik magukat a tikkasztó kánikulában. Idebent viszont, a félméter vastag falak és az alacsony boltívek hűvöset árasztanak.

Milyen nagyszerű tanyája lehet ez a régi kolostor a táj ihletésére, a nyugalomra és jó munkakörülményekre vágyakozó kerámikusoknak! Már ez idén elkészült a kb. húsz embert befogadó műhelyrész. Az emeleti lakók jövőre kapnak másik — lakásnak megfelelőbb — lakásokat, s akkor az emeleten kilenc, a földszinten pedig két vendégszobában tudják elhelyezni a művészeket. Ez idén a várban lesz még a szállásuk, a vár éttermében étkeznek, s csak dolgozni járnak ide, a siklósi kerámia alkotótelep már elkészült részlegébe.

Az udvaron megállunk egy percre, s *Zsifkó Ferenc*, a járási Tanács elnökhelyettese egy mondattal elénk varázsolja a jövőt, mégpedig a közeli jövőt:

— Íme, itt ezt a teniszpályát rendesen körülkerítjük, amott zuhanyozót építünk a tábor lakóinak. Néhány fát is kell idetelepíteni, s akkor kellemes környezet lesz ez a kert, sőt, a művészek munkáiból itt a kertben is kiállíthatunk néhányat.

Mert a siklósi művésztelep is hasonló elvek alapján működik majd, ahogy a villányi is: a művészek a teljes ellátást, az eszközöket, a munkához szükséges anyagot mind megkapják itt, csak műveikből hagynak egyet-egyet a járási tanácsra, azaz a művésztelepre — azaz a létesítendő siklósi kerámiamúzeumra.

Az idén a legelső vendégek: *Fürtös György, Gazder Antal, Török János, Molnár Imre* kerámikusok, holnaptól pedig *Schrammel Imre* és *Benkő Ilona* is. Kezdetnek talán öthat művész sem sok, de azt figyelembevéve, hogy egy teljesen új kezdeményezésről, egy egészen friss szervezésről van szó — mégis biztató eredmény. A meghívott művészek levelei mind azt bizonyítják, hogy érdeklődés van a kerámiatábor iránt — annál is inkább, mert kifejezetten ilyen jellegű művésztelep nincs még az országban — s máris tízentizenöten jelentették be, hogy jövőre idelátogatnak. A tábort nemzetközinek tervezik, úgy hogy már a télen érdeklődő, meghívó levelek indulnak majd több ország művészeihez.

A siklósi tábor a járási tanács kitűnő munkája, áldozatkész gondoskodása és a Megyei Tanács anyagi és erkölcsi támogatása következtében kezdhette meg működését. Tegnap délután 4 órakor *Zsifkó Ferenc*, valamint *Bernics Ferenc*, a Megyei Tanács művelődésügyi osztályvezetője ünnepélyesen is megnyitotta Baranya és a siklósi járás második, nagyjövőjű nyári művésztelepét.

H. E.

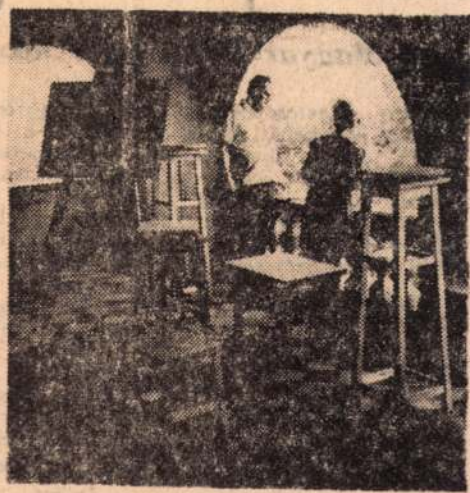

A művésztelep veranda része

Erb János felvétele

Dunántúli napló

est hívja a világot

ik a Magyar Posta Inter központja?

Szamoa szigetcsoportján lévő kedves rokonaival akar értekezni, annak sincs semmi akadálya. Csak azt ne felejtse el, hogy lehetőleg éjfél körülre kérje a hívást, mert akkor ott éppen dél van — teszi hozzá tréfásan.

Vaskos könyvek, jegyzetek őrzik az időeltolódásokat, a hívási lehetőségeket, a fizetés módjait, a díjszabásokat. — Szekrénysorok gyomrában soktucat idegennyelvű telefonkönyv, sok esetben itt keresik ki a távoli országban lévő hívott fél telefonszámát.

— *Hová és milyen fajta*

ki úgy érzi, hogy a saját hívása a legfontosabb, ezért türelmetlen. Az Interközpontban viszont mindent megtesznek, hogy a lehetőségekhez mérten a legrövidebb időn belül kapcsoljanak. Átlagban kettő, vagy ennél több nyelven beszélnek az itteni alkalmazottak. A leggyakoribb nyelv az angol, orosz, francia, német, de sokan beszélnek lengyelül, románul, vagy szerbül S így nem csoda, hogy egyforma kedvesen köszönnek jó éjszakát angolul: good night, lengyelül: Dobra noc; vagy németül: Gute Nacht

Magy
a tr

Tizenhárom évvel
jelentek meg az első
gyártmányú gépkocsik
ró égövi tájakon. Mc
országban közlekednek
gyar gyártámányú teh
tók, dömperek, autóbusz
speciális szállítókocsik, a
bi között Jemenben, Nig
ban, Pakisztánban, Indon
ban, Indiában, Ghaná
Irakban, Szudánban, Líbiá-
ban, Kuwaitban, az Egyesült
Arab Köztársaságban, Viet-
namban.

A trópusokon többszáz kilométert is megtesznek a járművek lakott terület érintése nélkül. Ilyen utakon a

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HIRADÓ
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 61
Telefon: 138-068, 337-748, 340-726
DUNÁNTÚLI NAPLÓ
Pécs

...deig tartó
...szerpihenő vár rájuk,
mert a trópusi zápor után
még fél napig nem járhatnak a gyenge alapépítményű utakon. Leeresztett bambuszrúd zárja el ilyenkor az utat, a gépkocsi oszlop megáll és teljesen megbénul a forgalom.

...sabb a magyar puli

Bodri, a fekete puli

vizsla is, de ezek már a vadász-kategóriába tartoznak. — Gond? Van velük. Általában hét-tíz kutyát nevel, születéstől néhány hónaposig. De áprilisban vírusos fertőzést kaptak a kutyák, három hónap alatt hét gyönyörű állat pusztult el:

— Pedig mindent elkövettünk, de hiába. Háromezer forintot költöttem orvosra, gyógyszerekre és hiába.

— Gondolom, kedvét szegi az embernek...

— Ezt nem lehet abbahagyni. De nagyon rossz hetek voltak azok, hiszen lehetetlen nem szeretni ezeket

téssel foglalkozik. Utána továbbadja az állatokat és — amennyiben megfelelő tulajdonsággal rendelkeznek — a kutyákat tanítják vadászatra, őrzésre, terelésre.

— Még legokosabb a magyar puli, tudomásom szerint a rendőrség — még nemzetközi szinten is — foglalkozott betanításukkal, csak az a baj, hogy a puli kistermetű és nincs tekintélye, ellentétben a német juhász kutyával.

A pulik ki-beugrálnak gazdájuk Trabantjába, illetve az egyik — Bodri — nyugodtan ül az első ülésen. Nem mozdul, míg engedélyt nem kap.

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HÍRLAP
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 387-748, 340-726
1979 SEP 1.
KISALFÖLD

Fürtös György
Keramikusművész
1021

Kerámia vaskakas, Dunakapu bárpult

MAJOM A KOFFEREN

Bemutatjuk Fürtös György keramikusművészt

Most úgylátszik a repülőgépes korszakát éli. Nem tart ugyan igényt arra, hogy a művészettörténet felparcellázza perceit, óráit és hónapjait, aszerint, hogy miféle hatások érték, de, ha majd meghal, minden bizonnyal megteszik. Érdekes figura — talán épp azért, mert nincsen rajta semmi különös.

— Mindenre van valami megjegyzésem — von vállat amikor a félig kinyomott fogpasztás tubusról a sapkával borított autómatuzsálemről, rózsákkal futtatott dundi repülőgépekről, mészkukacos csészékről faggatom. Megjegyzés — így értékeli műveit, azokat a darabokat, amelyeket a munkaidő után otthon készít.

Munkaidő? Fürtös György keramikus az Iparművészeti Főiskola kapuján kilépve azonnal beállt egy világhírű gyárba a pécsi Zsolnay gyárba.

— Vonzott az ipar, már főiskolás koromban is — meséli — meg is szerettem ezt a fajta fegyelmet, amit egy nagyüzemi technológia jelent. Izgalmas, érdekfeszítő feladatnak tartom, ha a szellem meghatározott korlátok között kalandozhat, ha a képlékeny anyag végső formába dermesztéséhez egy adott lehetőségem van a technológia.

Zsolnay már a múlt században felfedezte azt az anyagot amely még mindig sláger, talán jobban be kéne harangozni. Ez a pirogránit. Szép neve van, voltaképpen samott és egy különleges, kevés vízfelvételű agyag keveréke. Erre is megvan a titokzatos recept Zsolnay saját receptje. És nagyon szép burkolóanyag, tanú rá a budapesti Iparművészeti Múzeum, az Országház... Zsolnay Vilmos és Lechner Ödön sokáig dolgoztak együtt, az tehát, hogy az építész és az iparművész együtt alkosson, nem új találmány. Fürtös György még nem találta meg a maga „Lechner Ödönjét" mindenesetre kitűnő és szép épületkerámiákat ad ki keze alól. Sokhelyütt burkolják a házakat pécsi pirogránittal. Szombathelyen, Miskolcon, Zalaegerszegen.

— Nagyon plasztikus anyag — magyarázza szenvedélyesen — és épp ez benne a szép. Ennek kell kijönni egy épületen. Ahogy a napsugár ráesik, a különböző napszakokban, úgy más és más az épület. Pécsett, szűkebb pátriámban is felhasználták lakóházak burkolására a

pirogránitot de grafikussal terveztették meg, és színesre komponálta. A köznevelő igen találóan azonnal el is keresztelte ezeket pizsamaházaknak. Nem az anyagnak megfelelő ez a kivitel. Hiszen csíkokat a panelre is tudtak volna festeni...

Szereti az épületkerámiát. Külföldön szép sikereket aratott. 1965-ben Sao Paulóban vett részt a gyár egy kiállításon, ott Fürtös épületkerámiái vitték el a pálmát... És, hogy igényes mester azt bizonyítja Győrött a Vaskakas figurája, felirata, a Kresztaház aljában levő Dunakapu-bisztró belső világa.

A pécsi Állatkertben üldögél egy zöld kerámiamajom. Valahányszor elmegyek mellette, furcsa, kellemetlen érzésem támad. Néhány éve rá is förmedtem Fürtös Gyurira hogy azért nem kellett volna személyeskednie... Rájöttem ugyanis hogy az a majom engem ábrázol. Egy kicsit kínos volt de hamar túl voltunk rajta. Igaz, elfogyott néhány liter vörösbor.

— Te vagy a kilencedik — súgta meg bizalmasan akkor — aki ezzel az érzéssel jelentkezett. De ne nyugtalankodj. Önarckép volt.

Egy újabb majom születésénél voltam jelen. Szép, nagytörzsű majom, kerek kávéscsésze-fülei kajlán merednek előre hosszú orra érdeklődve fúródik a térbe. Ül egy kofferen. Ez a kompozíció egy új lakótelepet díszíthetne — holtbiztos hogy a környék kedvence lenne — címe pedig: megérkezett az új lakó.

— Szereted a majmokat?

— Nem a majmokat szeretem — neveti el magát — hanem embertársaimat. Valahol mindnyájan majmok vagyunk nem igaz?

Van ahol Fürtös Györgyöt kútjairól ismerik. Sokfelé találhatjuk meg a köztereken azokat a szép kerámiakutakat, amelyeket ő tervezett és kivitelezett.

Napközben a gyárban dolgozik. Délután, ha letelt a munkaidő elballag a műterembe felül barnamázas cinó-autójára vagy kövérrehízlalt rózsás repülőgépére, cikkcakkos propellerrel és elszáguld a furcsa messzeségekbe, ahol csak a kerámiamadarak járnak. Művész-e, vagy mesterember? Mesterség ez, mondta nekem, isten tudja igaza van-e? Mert mentes mindene — munkái és ő maga is — a sznobizmustól természetes és egyszerű, látható és megmagyarázható nem hajszolja az anyagi sikert. Megjegyzések ezek, jegyezte meg a tubusaira, autómobiljaira, repülő gépezeteire, nekem mindenre van valami megjegyzésem.

De véleménye is van. És ez látszik is. És hiába csinál belőlünk majmokat én tudom hogy szeret — engem is, a többieket is...

Valamiféle ars poetica?

— Csekovszky Árpád volt a mesterem a főiskolán — mondja — a szakmai alapokat és minden apró bravúrt tőle tanultam. És akkoriban Borsos Miklós akinek Győrbe lesz a múzeuma, tanszékvezetőnk volt. Nagyon szerettük, a szellemi töltést tőle kaptuk akkor valamennyien. Azóta is szállóigénk, hogy „hagyja így, öntse le..." Ez volt a legnagyobb dicsérete. De tőle kaptam azt a mondást amely ugyan a mintázásra vonatkozott de rájöttem, hogy kiterjeszthető az élet minden területére: „tudni kell abbahagyni..." Én így élek.

Hát, hadd tanuljak. Itt akkor abbahagyom.

Kampis Péter

Georgi Sztrumszki

Esti beszélgetések

1

Füveknek tücsök-zenész fújja
az altatót: est van, sötét.
Csillagokat fon koszorúba,
fénylik fölöttünk égi rét.

A számtalanból melyik csillag,
melyik, mely fönt engem követ?
Pisla pontocskák,
mondjátok csak:
melyik enyém közületek?!

Állj meg kicsinykét,
ismeretlen,
a nagy kaszálón várj kicsit!
Szárnyakat ád nékem is földem,
fényponttá válok én is itt.

had érjelek el a szelekkel,
föléd lágyan hajolok én,
mint virágot, foglak kezemmel
s kigyújtlak városom terén.

Bolgár fiú szólítlak innét.
Fölfoghatod va n szavam?
Megérted-e emberi nyelvét
világodban, fönt, magasam?

2

— Aludj.
A fák is alusznak,
fészkek elcsitulnak.
— Anyám,
ha a kerítésre állnék,
elérném a holdat?

— Aludj,
elcsendesül a szél,
szúnynak a kis tücskök.
— Anyám,
ugye igaz, hogy találnék
embereket ott fönt?

— Aludj.
Anád fáradt szegény,
Kockád is mind fáradt.
— Anyám,
vinnélek ám, ha elszállnék —
hisz asszony is szállhat!

— Aludj,
Később jár. Messzi
tünemény a csillag...
— Anyám,
láttam egyet a patakban,
megfogom majd holnap!

(Kis Benedek fordítása)

GYERE

A boldog ember inge

Volt egyszer egy király, egyetlenegy fia volt neki, akit a szeme világánál is jobban szeretett. De a herceg mindig szomorú volt. Egész napokat a balkonon töltött a távolba merengve.

— Mi hiányzik neked? — kérdezte a király. — Mi bajod?

— Nem tudom magam sem, apám.

— Szerelmes vagy talán? Ha akarsz egy lányt, csak szólj, hozzád adom feleségül, még ha a föld leggazdagabb királyának vagy a legszegényebb parasztjának a leánya is!

Nem apám, nem vagyok szerelmes.

És a király mindent megpróbált, hogy felvidítsa. Színház, zene, tánc, ének: de semmi sem használt, a herceg arca nap mint nap sápadtabb lett.

A király rendeletet adott ki, és a világ minden tájáról jöttek tudós férfiak: filozófusok, doktorok, professzorok. Megnézték a herceget, és tanácsot tartottak. Visszatértek a királyhoz: — Felség, gondolkodtunk, kiolvastuk a csillagokból: a következőket kell tenni: keresni kell egy boldog embert — de igazán, egyszer és mindenkorra boldog legyen ám —, s a fiad ingét cseréld el az övével.

Még aznap követeket küldött szét a király a világ minden tájára megkeresni a boldog embert.

Elévezettek egy papot. — Boldog vagy? — kérdezte tőle a király.

— Igen, felség!

— Jól van. És lennél-e a püspök?

— Ó, igen, felség!

— Ki innen, kifelé! Ön egy igazán boldog, a sorsával elégedett embert keresek; aki nem akar több lenni, mint ami.

És a király másikat keresett. Volt egy szomszéd király, aki valóban boldog és elégedett lehetett: szép és jó felesége volt, és egy tucat fia, minden ellenségét legyőzte háborúban, országában béke honolt. A király tele reménykedéssel rögtön követeket küldött hozzá elkérni az ingét.

A szomszéd király meghallgatta a követeket. — Igen, igen, semmim sem hiányzik, sajnálom azonban, hogy bírok ennyi szépet, és mégis meg kell halnom, mindent itt kell hagynom! Úgy szenvedek ettől a gondolattól, hogy nem aluszom éjjel! — És a követek jobbnak látták, ha hátat fordítanak.

Hogy elűzze csüggedését, vadászni ment a király. Meglőtt egy nyulat, az felbukfencezett, de aztán sántikálva elszaladt. A király meg utána, jól eltávolodva kíséretétől. Egy mező közepén járt, amikor egy dalocskát hallott. Megállt. „Aki így énekel magában, csak boldog ember lehet!" — és a hangot követve egy szőlőskertben találta magát, a sorok között egy ifjút látott, aki a szőlőt metszve énekelgetett.

— Adj isten, felség — mondta az ifjú. — Ilyen kora reggel már a mezőn?

— Édes fiam, akarod, hogy magammal vigyelek a palotámba? A barátom leszel.

— Ó jaj, nem, felség, köszönöm, nem gondolok én ilyesmire. Nem cserélnék én a pápával sem.

— Ugyan miért, olyan szép ifjú vagy...

— Akkor sem, én mondom, uram-királyom. Elégedett vagyok, így ahogy vagyok, és kész.

— „Végre egy boldog ember" — gondolta a király. — Ide figyelj, ifjú, egy szívességet kérek tőled.

— Ha tehetem, tiszta szívből, felség.

— Várj egy kicsit — és a király majd kiugrott a bőréből az örömtől, szaladt megkeresni a kíséretét. Gyertek, gyertek. A fiam

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HÍRMondó
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 337-748, 340-776

Fartós György

MESTERMUNKA

Budapest

1979 MÁJ 6.

HÍREK – HÍREK

Kerámia-kiállítás

Kiállítás nyílt Pécsett, a Janus Pannonius Múzeumban a Pécsi Porcelángyár három fiatal művésze alkotásaiból. Célja, hogy a porcelángyár formatervezőinek legújabb törekvéseit megismertesse a nagyközönséggel.

Török János eozin figurái, Fürtös György kerámiái, lakásdíszei, Gazder Antal pirogránit padlóvázai és Nádor Judit állatfigurái egyértelműen mutatják a gyár modern törekvéseit, de egyben a nagy elődök elgondolásain alapuló helyes út folytatását is.

A sok szép munka közül különösen kiemelkedik a lakásdíszítő kerámiák megfogalmazásának gazdagsága, amely a tömeggyártás ellenére sem veszít a művészi értékéből. Ezek a munkák tavaly februárban létesült kerámia-műhelyben készültek Fürtös György kerámikus művész irányításával.

A kiállítás megszervezésében kiemelkedő munkát végzett a porcelángyár vezetősége, és egyben alkalmat adott, hogy a tehetséges fiatal kerámikus művészei a nagyközönségnek bemutassák munkáikat.

A Néprajzi Múzeumban megnyílt kiállítás minden nap este hat óráig tekinthető meg, hétfő kivételével.

re 2:2 (1

11 pont, 2. Aszfaltozó 17:5 11 pont, 3. Pestimre 26:11 9 pont, 7. Kőbányai Porcelán 14:12 8 pont.

---

sti Textil 2:1

lyára lépő együttes. Mezőnyben a középpályások kiválóan szervezett játékával, a csatársorban Havadi remek elfutásaival biztos két bajnoki pontot szereztek a Gránitosok.

A gólokat Bordi és Győri I szerezték.

A bajnokság állása a 7. forduló után: 1. TF 15:3, 12 pont, 2. Nagytétény 11:7, 10 pont, 3. Csőszerelő 13:9, 9 pont, 7. Gránit 8:8, 7 pont.

A rendorgacsolo-technológia színvonalának emelkedésére általában jellemző a finomfelületi megmunkálások — egy a honolás — részarányának növekedése. Ezért nem közömbös, hogy gyárunk az általa készített honolószerszámokkal miként tud hozzájárulni iparunk ilyen irányú fejlesztési törekvéseinek hídépítésében.

A művelet tartalmának bemutatása érdekében levetítették az angol CARBURUNDUM Co. Ltd. színes „Honolás" című filmjét, mely átfogó képet adott a művelet széles körű és igen fontos területeken történő alkalmazásának módjáról. A filmet követő előadásban Drávucz Jenő ismertette a honolástechnológia nemzetközi színvonalat jelentő műszaki paramétereit, majd

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HÍRLAP
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 337-748, 340-720

Fürtös György keramikus-művész

1973 FEB 4

Zalai Hírlap

Miként születik a műalkotás?

Egy jószándékú műsor, amely próbálja beavatni a közönséget a nagy titokba. A művek látványa és a rájuk imádkozott magyarázat együttes hatása megérző révületbe vonhatja az egyszerű, de kíváncsi érdeklődőt.

A TV Galériája műsorát nézem, feszült figyelemmel próbálom követni az ihletett szöveget, melynek hivatása, hogy ráolvassa a műre — és természetesen elhitesse velem — azokat a plusz csodákat, amelyek szabadszemmel nem láthatók ugyan a műalkotáson, éppen ezért bele kell érezni, rá kell álmodni valamennyit. A nem hivatásos műértő — a kerámikus jó barátja — halkan elmondja a marokkal, tenyérrel, ujjhegyekkel összemasított, az egyértelmű formát átszellemülten kikerülő agyaghalmazról, hogy az voltaképpen a művész játékos hevületében született mű. Visszaidézte és átérezte azt a pillanatot, amikor az ősember először nyúlt a formálható agyaghoz, s bárgyú örömmel kezdte gyúrni az ujjai között. Nos, ezt az ősi belső indíttatást akarta újraérezni és az anyagba belefogalmazni. A kamera közel is hozza a körülbelül egy kilónyi, ihletett kezek által megszorongatott agyagot. Próbálom kitalálni, mire is hasonlít, de hamarosan megtudom, az égvilágon semmit nem kell belemagyarázni, hiszen éppen abban van a mű nagysága, hogy nem akar kifejezni semmit, csak az ősindulatot.

De menjünk tovább. Hogyan születik a műalkotás? Egy izben a művészt valaki meglöki úgy, hogy egyensúlyát veszti és fenékkel beleesik az agyagba. Amikor feláll, s hátranéz, döbbenten észleli, hogy alsófertályának negatívja, azaz nyoma ott maradt. A két sima köralakra tagozódó nyomat témát sugall. A művész átszellemült ábrázattal lehajol és a spontán alapmotívumot játszi könnyedséggel tovább fogalmazza. Beleálmodja lelkét, pillanatnyi hangulatának kis leveles csillagait és megszületik a mű.

— Mi a címe? — kérdezi a riporter.

— Kompozíció — válaszolja magától értetődő egyszerűséggel a művész, majd ismét a műértő barát veszi át a szót. Értelmezi, elbeszéli, elsuttogja, megfogalmazza az alkotásokat. Egyikről például bevallja, hogy a Hold-felszínt idézi félig megmunkálatlan, tudattalanul-tudatosan. Középen a pillanatnyi benyomás, szélein a feltúrt agyagfodrok a krátereket jelzik, s az egészet átlengi az ismeretlenség és a nosztalgia fátyolos félhomálya, csak természetesen ez nem látszik, ez az, amit érezni kell. Ha valaki nem érzi, akkor oda kell értelmeznie.

Akkor sötétséget borítottam a Tévé Galériájára egyetlen gombnyomással és megpróbáltam újrafogalmazni ezt az agyagos, játékos szellemiséget. Fürtös György kerámikus művész tehetségét illetően nincsenek kétségeim, hiszen a kiállítás darabjai közül jónéhány, magyarázó szöveg nélkül is hirdette a tehetséges alkotót. A tehetsége adja meg a jogát az öncélú játékra, a játékos fintorokra is. Arra azonban sem neki, sem az értő ember tógáját viselő értelmezőjének nincs joga, hogy ezeket a játékokat, „munkaközi szüneteket" a művészet takarójával borítsa be. Ha műanyag tejfölös poharakat egymás mellé ragasztunk és a „művet" elnevezzük elidegenedésnek, a nézőnek is megadjuk a jogot, hogy szabadon értelmezzen ilyen munkákat és adja nekik ezt a címet: köklerség... Ahogy éppen indulata, pontosabban ősindulata diktálja.

M. K.

len semmi rosszat.

— Ismeri ezt a hazát?

— Jártam már a Bükkb Balatonon. Szeretem a szé jakat.

— És amit az ember a tott? Mit ismer ezekből?

— Szobrokra gondol?

— Talán szobrokra is. E sorban azonban gyáróriáso kutatóintézetekre, iskolákra olyan „szellemi" vívmányok mint például az érdekünkben született törvények, aztán új irodalmunkra, s persze szobrokra is...

— Persze, hogy ismerek ilyeneket. Itt van az Izzó, meg egy csomó új gyár. Sok az új iskola, bölcsőde. Ismerek egy szobrot is, az biztos, hogy szocialista, mert a Tanácsköztársaság emlékére állították. Kaposvár csak a Jancsi és Juliskának hívják.

— Nem tudja, miért?

— Csuda tudja. Olyan fura pár. Nem?

— Ízlés dolga.

Helytállás a szocialista építés mindennapi feladataiban, a közösségért, a népért végzett önzetlen munka

— Ez magyarul annyit jelent, hogy a hazafiságról nemcsak papolni kell, hanem annak tettekben is meg kell nyilvánulnia?

— Pontosan.

A tömegkommunikációs eszközök naponta ontják az információkat: X vállalat határidő előtt teljesítette tervét, Y brigád negyedszer érte el a szocialista címet, Z közösség vállalta, hogy társadalmi munkában játszóteret épít a árnyék gyermekeinek. Ismerünk brigádokat, amelyekben incs szükség a beteg, hiányzó ag helyettesítésére, munkáját végzik a többiek. Ismerünk munkáskollektívákat, amelyek ithonukban becézik munkatelyüket, s kényesen vigyáz-

eleget szenvedtek szegények...

— Az ember csak örülni tud a háború befejezésének. És Vietnam annyit szenvedett, hiszem, hogy tartós béke köszönt végre népére.

— ...mi is építettünk kórházat, vért adtunk, s olvastam, hogy üzemeinkben a vietnami műszak bevételét ipari szakmunkástanuló intézet építésére ajánlották fel.

Az idézetek a Zalai Hírlapból valók. Az utca embere —, diákok, felnőttek — beszéltek így, nem is olyan régen, Vietnamról.

S többször eszembe jut, hogy karácsony előtt, a Volán kaniszai darabárus részlegének fiatal raktárnoka azon meditált a Dél-zalai Áruház játékpolcánál, hogy *„de furcsa, én itt játékot válogatok, Vietnamban pedig meghalnak a gyerekek"*. Egy hahóti háziasszony meg arra a kérdésemre, hogy mit vár az új esztendőtől, ezt felelte: *„Hogy végre béke legyen"*.

Sem ehhez, sem a tizenhat éves fiatalemberrel folytatott párbeszédhez nem kell kommentár. Talán csak annyit: huszonnyolc esztendő után jól, kevésbé jól, kezdünk megfelelni a szocialista embereszménynek. A haza szó hallatán már nemcsak A vén zászlótartó jut eszünkbe, hanem más dolgozók hazája, egy sokat szenvedett Vietnam is.

Mindennapjainkban Petőfi és Ho-Si-Minh brigádok versengnek egymás mellett.

Horváth Ildikó

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HÍRMONDÓ
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 61
Telefon: 438-068, 337-748, 340-776

MESTERMUNKA
Budapest
1969 OKT 22

1021

Fürtös György kamarakiállítása

Október 9-én Pécsett a József Attila művelődési házban Kampis Péter író nyitotta meg a fiatal pécsi művész kiállítását. A fiatal alkotó a Pécsi Porcelángyár dolgozója. Ez a kiállítása teljesen egyéni, nem érinti a gyárban készült munkáit, illetve nem hasonlít azokra, mégis bemutatjuk olvasóinknak, hogy ilyen törekvéseiről is tudomást szerezzenek, átfogóbban ismerjék meg mint művészt, mint dolgozót is.

Kampis Péter megnyitóját állásfoglalással kezdte.

— A sokezeréves kerámia művészete eltolódott az edénykészítés területére. Egyetértek azzal, hogy erről az útról meg kell kísérelni a letérést és más művészibb célok elérését kell keresni. Nehéz feladat ez. A művésznek nem szabad sem a festészet, sem a szobrászat nyelvén beszélnie. A kerámia nem szobor, nem festmény, sajátos törekvése, mondanivalója, kifejezési formája van. Nem igyekszik hasonlítani egyikhez sem. Az új kifejezési mód keresése egyelőre szerencsés és szerencsétlen kísérletek sorozatával. Az újat kereső művésznek ezt vállalnia kell. Ezen a kiállításon az ilyen kísérletező művész munkáját láthatjuk. Műveit puritán egyszerűség jellemzi, a korongos mesterség biztos tudása. Egyszerű eszközökkel a felületek mozgatásával igyekszik kifejezni a hajmeresztő komplikáltságot. Műveit a reális formákon túl, gondolatok kifejezése jellemzi, amit absztrakcióval fokoz. A

művész keze alatt életre kelt agyag, szinte mozog. A nehezebbik feladatvállaló művész kísérleteit láthatja itt a közönség.

Kurucz Kálmán

kerték és a nagy vit
gyűrűs fákat félret
tűnő eredményekk
vecz edző megláté
nyították a versenyz
lenc versenyző ütött
feletti eredményt,
nyaiak közül csak
né ütött 400 fa alat
391 fás teljesítmény
elfogadható.

A pontokat Feketé Szabóné 446, Szabo Kati 443, Rudolfné 431 szerezték. Érdekessége a mérkőzésnek, hogy Antalné 414 fás teljesítménye sem tudott pontot szerezni, mivel az Előre két játékosa, Hajszné és Hávelné is kitűnően dobott (436, illetve 430 fa).

tis, 7:1 arányú vereséget szenvedtek, így a tíz ponttal vezető porcelánosok óriási előnye eltűnt.

A Vegyterv—K. Porcelán rangadón eldőlhet a bajnokság sorsa — amennyiben a Kőbányai Porcelán tartani tudja a Vegyterv minimális pontelőnyét.

Általános helyzet az Alföldi Porcelángyárban

Az Alföldi Porcelángyár gazdasági tevékenységének értékelésekor figyelembe kell venni, hogy a gyár új beruházás, egyes üzemrészei fokozatosan kezdték meg működésüket. Valamennyi gazdasági mutatókat ugyanis lényegesen befolyásolja a jelenleg is folyó beruházás, a próbaüzemelés alatt álló gyáregységeknél folyó munka hatásfoka.

A gyárnál mutatkozó kedvezőtlen jelenségek az üzembeindítás kezdeti nehézségeiből és termeléskieséséből adódik.

A szaniter gyáregység hétezer tonnás évi tervét várhatóan hozni fogja.

A vállalt szaniterexport-kötelezettséget szeretnék maradéktalanul teljesíteni.

Súlyponti kérdés a szaniteráruknál a további minőségjavítás.

Az égetési segédeszközüzemben gyártott szilíciumkarbidlapok minőségét állandó-

vel a munkaidő-csökkentés a termelés beindításával egy időben történt.

A dolgozók betanulása és a gyakorlat megszerzése után a termelés növekedésével a gyár termelékenységi mutatói is javulni fognak.

Elsődleges feladat az új gyáregységek beindítása. A gipszes szakemberek utánpótlása érdekében a tanműhelyben elméleti és gyakorlati szakmukásképzés folyik.

Megkezdték a fagyálló külső és belső falburkolólapok gyártását. Az alapanyag a masszaüzemi, illetve a korongosüzemi hulladékanyag.

Az égetési segédeszközüzemben az új döngölési technológia bevált.

A szanitergyáregység tervteljesítését akadályozó segédeszköz-alátét hiány megoldódott.

A csempegyáregység építése a terv szerint alakult.

A férfimunkaerő-hiány jelenleg problémát okoz. Az

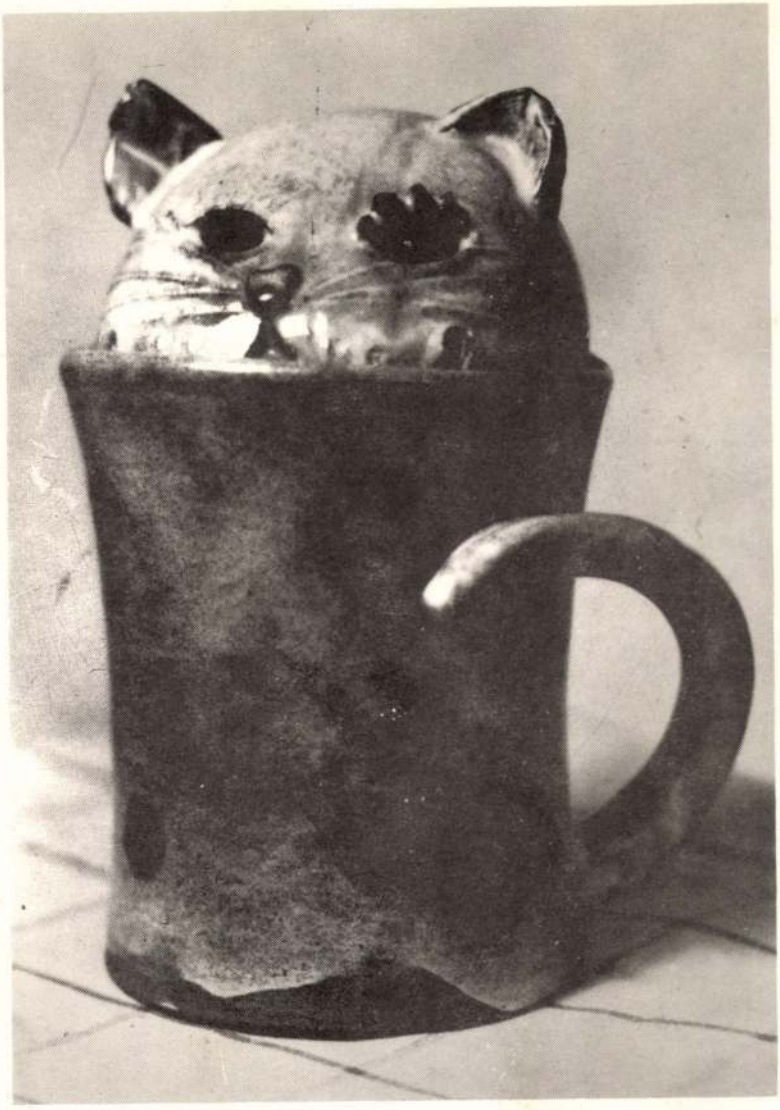

FÜRTÖS GYÖRGY

PÉCSI KISGALÉRIA

1990. JÚLIUS 8 – AUGUSZTUS 5.

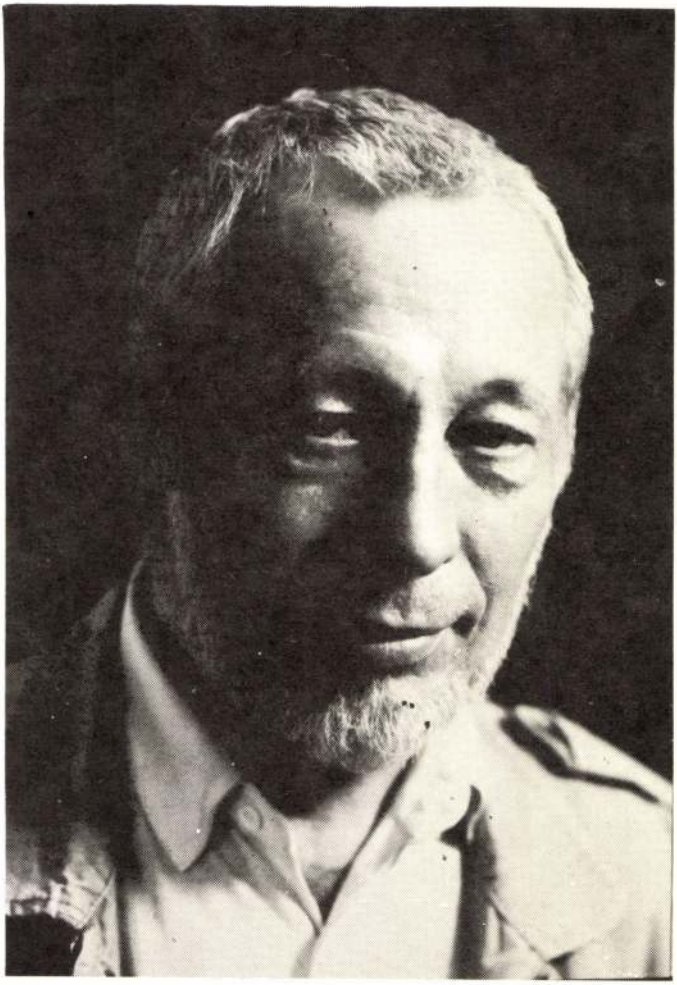

FÜRTÖS György
Pécs
Anna u. 31.
H–7621
Telefon: (72) 28-140

1939-ben Pécsett született. A Budapesti Iparművészeti Főiskolán végezte tanulmányait. Borsos Miklós és Csekovszky Árpád volt tanára. 1962-től a Zsolnay Porcelángyárban tervezőművész. Tanulmányúton járt az NSZK-ban, Franciaországban, Angliában, Jugoszláviában, Lengyelországban, Szovjetunióban, Dániában, Finnországban és Törökországban.

Színes, mázas kerámiáit és pirogránitból készült plasztikáit igényes dekoratívitással párosult finom humor jellemzi. Munkásságát számos elismerés és díj értékeli: 1962-ben és 1963-ban „Az év legszebb terméke" pályázaton díjat nyert, 1964-ben Pécsett Nívódíjat, 1972-ben a III. országos kerámia-biennálén III. díjat nyert. 1980-ban Munkácsy-díjat kapott.

Rendszeresen szerepel külföldi és hazai kiállításokon, pályázatokon. Számos egyéni kiállítása volt. Több műve van múzeumok, közintézmények tulajdonában. Falképei, kút és térplasztikái, belsőépítészeti tárgyai készültek hazai és külföldi városok számára.

Born in Pécs, 1939. He graduated from the Budapest College of Industrial Art, the student of Miklós Borsos and Árpád Csekovszky. Since 1962 he has been an art designer at the Zsolnay Porcelain Company. He has been awarded scholarships in West Germany, France, England, Yugoslavia, Poland, the USSR, Denmark, Finland and Turkey.

His colourful glazed ceramics and plastic art, produced from pyrogranite, reflect his attention to high-quality decoration compined with a delicate humour. The standard of his work is made further evident through the prizes that he has received: in 1962 and 1963 for the „Product of the Year"; in 1964 in Pécs the „Nivo Prize" (for outstanding work in one's special field); a third prize at the 1972 Third National Ceramics Biennale; and in 1980 the much coveted Munkácsy Award.

György Fürtös participates regularly in exhibitions and competitions both at home and abroad. He has held a number of individual exhibitions. Several of his works have been purchased by museums and institutions. He has designed murals, fountains and plastic objets d'art for open spaces or as interior design for Hungarian and foreign towns.

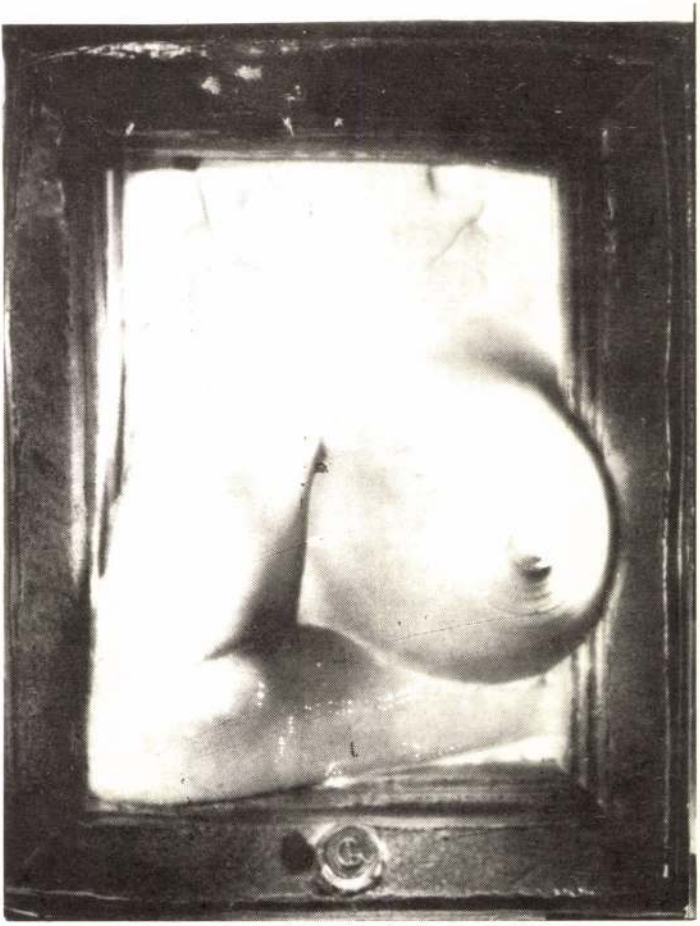

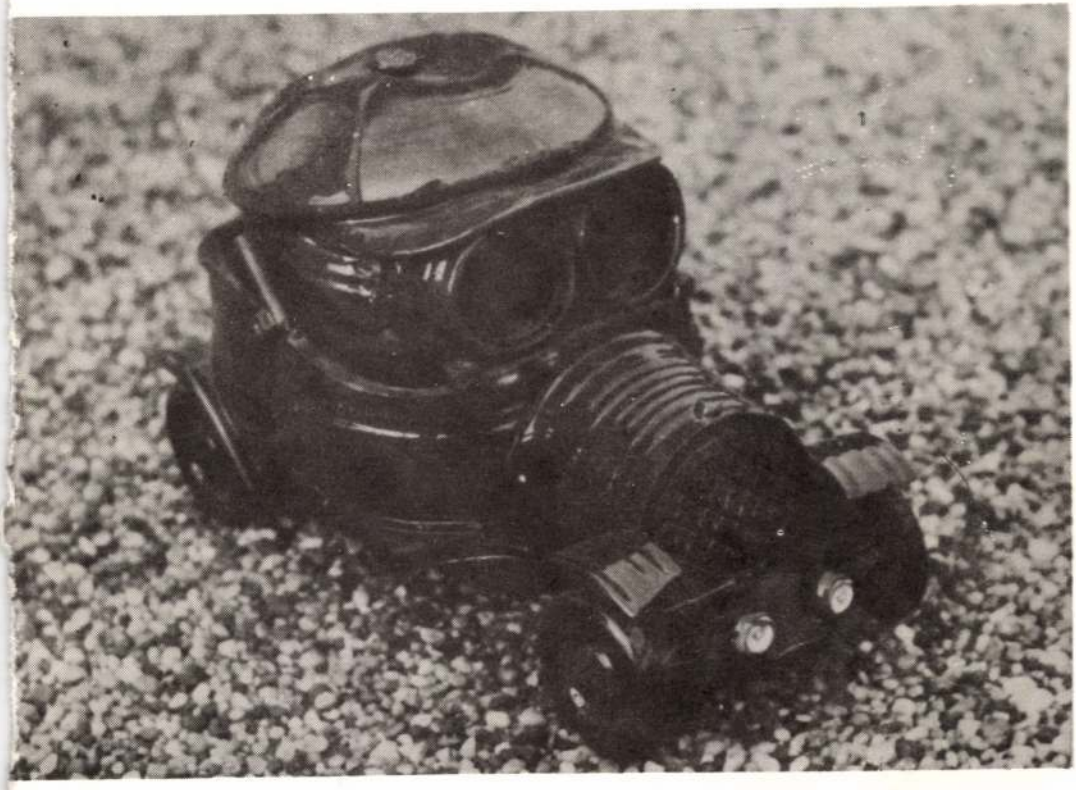

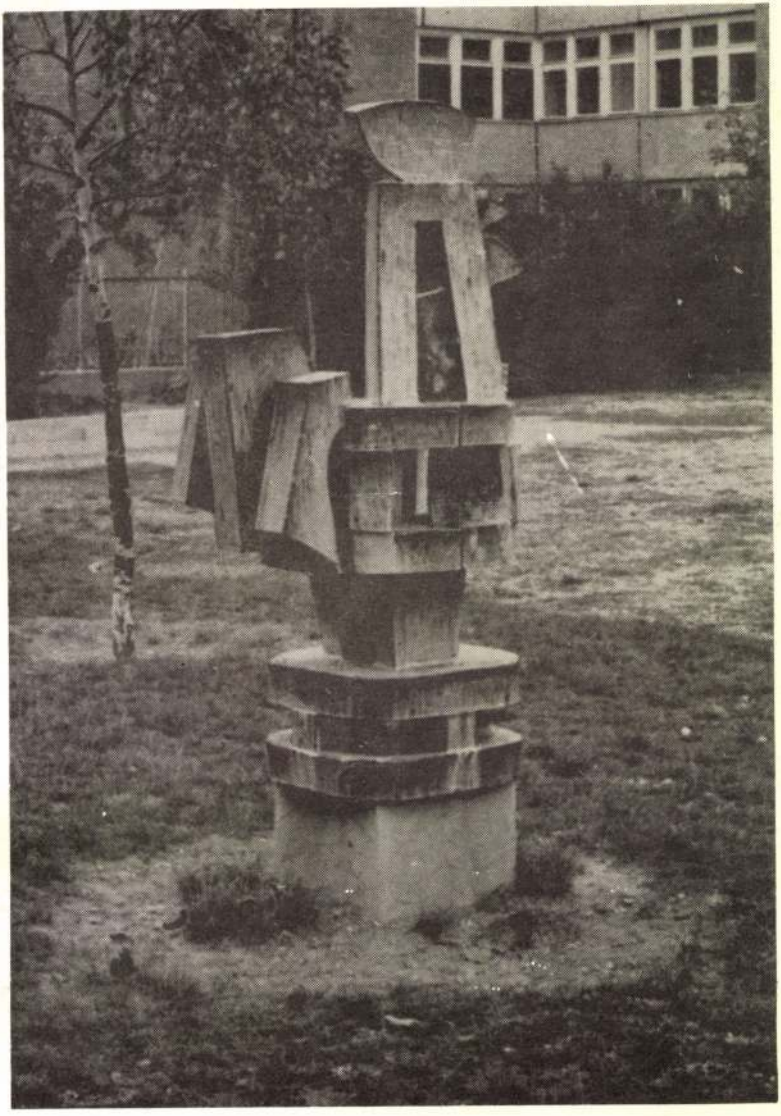

Közművelődési Nyomda

1021

1980.X.8.URH 20.30 Dné
A "Zsolnai" kerámikusa

Fürtös György Munkácsy-díjas kerámikus

- Mit jelent Fürtös György Munkácsy-díjas kerámikus művésznek ez alo,emeleti művész lakás, amelyet azt hiszem teljes joggal, amelylyel teljes joggal a város ajándékozta meg, nem tudom hány éve.

- 6 évvel ezelőtt kaptam ezt a műtermet, itt a Szalay András uton lévő ugynevezett pizsama ház tetején, hogy közbeszurja egy érdekes eset volt. Külföldről kaptam egy levelet, nem ismerték a címemet az illető csak annyit tudott a boritékra irni, hogy Lanizon ala pizsama és a Posta megtalált. Na ezt csak ugy közbevetettem. Egyébként én igy magamnak soha nem fogalmaztam meg, ahogy te most ezt igy kijelentetted, hogy menekülés talán valahonnan, valamiért de kissé hizelgő is talán. Valóban arról van szó, hogy az ember a mindennapjaiba a naponta elvárt feladatok végzése közben, aminek bizonyos gyári mechanizmusa van, amit viselni kell, hordozni kell, tekintettel kell azokra a tényezőkre lenni. Amellett ide eljönni valóban egy kiszabadulás egy kikapcsolódás, talán nemcsak azért, mert ez egy ilyen égbetörő magasság és kiszakadva érezheti magát az ember, ha kinéz az ember az ablakon, vagy a teraszon, hogy egy kicsit elkülönül a körzet a környezetétől, hanem valóbanaz itt magamnak megteremtett körülmények másfajta munkára adnak lehetőséget, elengedhetem magam, fantáziámat, gondolataimat és amit itt megpróbálok megcsinálni az tényleg sokszor, ezt sokszor szemenre is vetik a szakma sokszor szélsőséges lehetőségeivel próbálok itt játszadozni, önkéntelenül.

- Maga a lakás egy kicsit vegyes berendezésü, ahogy mondják butor innen, szék onnan, heverő amonnan, iróasztal talán még távolabbról, s a fő helyen a korong, azt hiszem az a legbecsesebb butor és munkatárs itt a lakásban.

- Hát valóban igy van, a mesterségnek talán a leges legfontosabb eszköze a korong, hiszen a kerámia, hogyha történetét vetületében nézzük, a használati edény készitéséhez ez volt az első komolyabb gépi berendezése. Nagyon szeretem a korongot, mert a szakmánnak a legősibb müvi csinálási lehetőségei innen indulnak, itt kezdődik a funkcionális kerámia, öblös áru, tehát köcsögök, vázák, annak laposabb változataia tányérféleségek. Aztán itt van a kemence. Kisméretü dolgok, itt kényelmesen készithetők, mondjuk egy szobrász nem irigyelné ezt a műtermet, de neken ez nagyon megfelel, azokhoz a vázlatokhoz bizonyos értelembe intim kis plasztikákhoz, vagy agyagba megfogalmazott munkáihoz ez a hely, ez a tér megfelel.

- Gondolom gyakorta van itt társaság, vidám hangulat. Egyáltalán kikkel tartod a kapcsolatot, kik jönnek ide össze beszélgetésre, szakmai vitákra.

- Hát furcsa dolog, de szorosan kerámikussal, szakmabélivel itt helyben Pécsett nem tartok olyan baráti kapcsolatot, a szakmai kapcsolatom is inkább csak a gyáron belüli. Iró barátom van, hogy eldicsekedjek vele egy nagyon tehetségesnek tartom, Pálinkás Gyurka. Az épitészekkel munka kapcsolatom van, de ez nagyon fontos és nagyon lényegesnek tartom a szakmámhoz, főleg a gyári tevékenységemhez. Talán a velem egykoruak, vagy nálam fiatalabbakkal tartok baráti kapcsolatot. Keresnek meg, vagy én keresem fel őket. Ez a kapcsolat nem is annyira munkakapcsolat, de végülis a munkára jó hatással lévő, mert olyan közéleti problémákról, a várossal kapcsolatos ügyekről, bajokról, nehézségekről, vagy elképzelésekről

tervekről beszélgetünk, vitatkozunk is néha, ami hasznosnak mondható és azt hiszem sokszor a munkában ez valamilyen formában csak csak ott van, vagy megjelenik. És az, hogy én ott a gyárban dolgozom ugy érzem, hogy közösségi dolgokat, feladatokat szeretnék a magam ráérzése szerint megoldani, megvalósitani.

- Sokat emlitetted már a gyárat, a gyárban.Fürtös György hosszu évek óta, most már nyugodtan mondhatom a pécsi Zsolnay Kerámia és Porcelán gyár egyik vezető szakembere, vezető tervezője. Na most annak idején Pécsről indulva sokat tanultál és visszajöttél a Zsolnay gyárba. Mit sikerült ott összehozni, egyáltalán hogyan fogadták a fiatalt ebben a gyárban, ahol század tapasztalata összegeződött, igen csak rangos fokon. Mit jelentett akkor belépni ennek a patinás gyárnak a kapuján.

- Középiskolás koromban üzemgyakorlatra kezdtem ide járni a Zsolnay gyárba, tekintettel arra, hogy pécsi vagyok és kivánosivá is tett a gyár hirneve és egyáltalán, hogy a gyárban mi történik. A gyárral való ismeretségem az azokban az években technikai, szakmai ismeretek szerzésére nagyon jó volt. Hát nyilvánvalóvá vált, hogy én idefogok jönni dolgozni, nem is volt más elképzelésem, az ipar vonzott, nekem tetszett az már középiskolás koromba, hogy olyan terméket tervezni, illetve csinálni, ami sokszorositható, amiből több lesz, ami ide is eljut, oda is eljut. Másrészt az épület kerámia, ami a gyárnak egy nagyon komoly hagyománya, hiszen már a századfordulót megelőző években Zsolnay ezt a tartós homlokzat diszitésre alkalmas pirogránitot fölfedezte, és alkalmazta, Lechner Ödön épitésszel. Egy olyan vágyam volt, hogy ennek egy mai kifejezési formáját megtalálni ennek az anyagnak, s a mai épitészetünkben ugyan ugy rangot teremteni, hasznosságot teremteni, hiszen a kerámia anyag egy nemes anyag, ebben a változatában ahogy Zsolnay ezt kialakitotta alkalmas a mi éghajlatunk alatt is arra, hogy tartós burkolata legyen az épületeknek, még akkor is, hogyha ez látszólag a beruházás pillanatában soknak is tünik, hiszen erre is példa van, a mai napig is. A századforduló alatt a pirogránittal diszitett épületeinket javitgatjuk, de a háborus károkat. Az utóbbi években eljutottam odáig, hogy megismerték annyira ezt az anyagot, rólam is tudnak és nagyon sok esetben kérnek tőlem ilyen tervezési feladatokat.

- Hol állnak ilyen boritások. Olyanokra gondolok, amire magad is ugy büszke vagy. Tehát hol nész el jó érzéssel, hogy ezt én csináltam.

- Mondhatnám azt, hogy az első ilyen komolyabb külső és belső épitészeti feladatként Győrbe készült pirogránit munkám, ott egy épitész Lőrincz Józseffel sikerült olyan ismeretségbe kerülni, mondhatnám azt is, hogy barátságba, hogy az elsőt következő feladatok is követték. Győrbe készült a Vaskakas étteremnek homlokzati kiképzése,,diszitése részben és sok belső berendezési tárgy. Nagyon tetszett ez a feladat, mert az épitész szándékaival sikerült gondolatilag, szellemiségben azonosulni, ugy érzem, és olyan munkák készültek oda, amik a belső tér egyéb berendezéseivel is harmónikusak. A Vaskakason kivül 2 évvel ezelőtt készült a Dunakapu ételbár szintén együttműködésünk szülemenye, ami azt hiszem szintén sajátos. Megkeresnek bennünket, várnak tőlünk valamit, an-

nak a feladatnak eleget kell tenni, de a feladatnak ugy kell eleget tenni, hogy figyelemmel lenni arra, hogy az technikai, müszaki felszereltségünkkel gyártható is legen, kivitelezhető is legyen, ugyanakkor valami olyan formai, vagy esztétikai sajátosságot is hordozzon az a dolog, amire én azt mondhatom, vagy más is fölfedezhesse azt, hogy na hát ezt a Fürtös György készitette. Ez hiuság, de azt hiszem természetes.

- Ettől függetlenül mégis csak az a vágya és hát minden alkotó embernek, hogy közösségivé váljon az a dolog, amit ő letett, hiszen mért is csinálná és mire is lennének ezek a dolgok, hogyha nem azért, hogy másokat is megpróbáljak gyönyörködtetni, esetleg másoknak is ez tetszen, vagy együtt tudjam érezni,

- Mi a véleményed a játékról, a humorról és a humor és az anyag, ezuttal a kerámia kapcsolatáról.

- Nekem furcsa, hogy ismerősök, barátok, akár ki te is játékosságot emlegetsz. Én azt hiszem minden emberbenlétezik ez és ez valamilyen formában megnyilvánul. Hát neken ez a legkönnyebb, neken ez a szakmám, ez neken a kezemben van, ha nincs valaki a közelembe akkor születik valami kis marhaság.

- Hát ezt egy kicsit a hallgatóknak jellemezd ezt a furcsa autót, amelynek tulajdonképpen a szélvédője az egy autós szemüveg, ha jól sejtem, a tetején meg egy ilyen réginódi autós sapka. Milyen ötlet szülte ezt a furcsa kerámia kompoziciót. Egyébként egyik sikeres tárgya nemrégiben megrendezett kiállitásodnak.

- Onnan köszön vissza. Nagyon kedves, nem vagyok hive a cimeknek, de azért mégis csak a megszületett cimre utalva Urvezető 914 ez a cime a kis plasztikának. Egyrészt történelmileg annak a kornak az autó fazonját, autó divatját utánozza, másrészt az akkori vezetőknek a viseletét, hasonló a mostani autós szemüvegekre és sportos sapka van az illető fején. De egyfajta olyan mára is utaló azonositást is próbáltam kifejezni , hogy mennyire a technika a mobilizáció bolondjai vagyunk, hogy ez a vezető ez szinte összenőtt a járművével. Mindez manapság is gyakran tapasztalható.

-De egyébként érdekes, hogy a járművekkel jó barátságban vagy, hiszen van itt kisplasztikában repülőgép kettő is az egyik milyen furcsa pocakos, az a zöld propelleres és lehet, hogy az a harmadik ott hátul az a lyukacsos az a három fölső propellerrel engem valami furcsa habókos helikopterre emlékeztet.

- Az én elképzelésem szerint ez az Uffo-2, azért 2, mert az Uffo-1-ről már irtak. Hát ez bennem igy fogamzott. Hát a szakma nyelvén előadva korongozott lábak, tapogatók, többlencsés szemimitáció, fuvókák, ami a rakétára emlékeztet és hát mondjuk propellerek a oeereszkedéshez, vagy a landoláshoz.

- Na most ki szülte azt a nagy fehér tubust, amelyből piros festék nyomódik ki, végén egy bütyökkel.

- És csomóra kötve. Volt bennem egy olyan gondolat, hogy sokszor idegesit engem a mai festészetnek bizonyos technikai bravurjai,

amik nem mindig a gondolat javára, hanem elsősorban a technika magas fokára akarnak utalni. Egyrészt egy ilyen kis frioskának szántam, hogy lehet, hogy már a festék a tubusból is ugy jön ki.

- Visszatérve erre a nagysikerü legutóbbi pécsi kiállitásodra. Mit összegezett ez a látogatók bejegyzései, véleményei alapján. Hozzáteszem, hogy ez egy sikeres kiállitás volt, sőt ha évadot tekintünk, akkor az akkori pécsi müvészeti évadnak egyik rangos eseménye.

- Hát a legutóbbi kiállitáson mondjuk az elmult 6-8 év összegezése, én legalább is annak tekintem. A kiállitás anyagának egy része az iparban született, részben egyedi részben épületekkelkapcsolatos homlokzatok, belső terekkel, vagy azok környezetével, másik része pedig azok a játékos dolgok, amikről itt most beszélgettünk is, hát a vendégkönyv alapján, de hát én sokszor ott tartózkodtam a kiállitáson, általában azt láttam az emberek arcán, hogy tetszett nekik a kiállitás, a kiállitott munkák, sokszor együtt tudtak mosolyogni a játékos dolgokkal és ennek nagyon örültem, mégis ugy vagyok már ezekkel a játékos dolgokkal, hogy magánügy. Ahogy bennem született, és tudtam nevetni akár a osinálása közben is, ugyan ugy jó érzéssel tölt el, hasonló gondolatra reagáló látogatónak az öröme, megnyert engem is, mégis ugy vagyok, hogy a munkának a komolyabb része az, amit fontosnak tartok, jelenben is jövőben is, és hát nagyon szeretném, ha még hasonló feladatokat kapnék.

- Sokféle Fürtöst, ahogy mondják össze is lehet törni. Gondolok a köztéren felállitott diszkerámiákra. Java részében diszkutakra. Néhány még áll,belőle, néha javitani kell. Nem sajnálja-e az ember, amikor egy ilyen szép mázas kerámia kerül a köztérre és esetleg nem olyan becsben tartják, mint amilyen becsel készitette, amilyen szándékkal készitette a müvész és kollektivája.

- Örülök ennek a kérdésnek, mert valóban mikor először tudomásomra jutott ilyen durva beavatkozás éskártevés munkámmal kapcsolatban

- Ez nem Fürtösnek szólt.

- Az első pillanatba azjutott eszembe, hogy lehet, hogy neken ez a munka tetszett, de ugy látszik másoknak nem tetszik. Hát persze aztán vannak barátok, kollégák, jó rossz szándékkal megerősitenek abba a hitbe, netán, hogy itt az emberi rosszaság kerekedett felül ebben az esetben. Sajnálatos, hogy ilyen van és ilyenkor tényleg az bánt, hogy a kerámia anyag egy tulajdonképpen egy törékeny anyag milyen kár.

- Emlitetted még mielőtt bekapcsoltam a magnót, hogy ezért vagy nagyonkényes arra, amikor kiállitásra mennek különböző müveid, és még a csomagolásnál is bábáskodsz és azt hiszem a legnagyobb örön, amikor minden vissza is jön-

- Hát az igazság az, hogy hát ezt már mások is mondták, szóval minden munkám kedves, mindegyik olyan, mint a saját gyermeken lenne. Mondják mások is. Valóbanénis igy érzem, mert nem is le-

het másképp érezni.

- Zárva ezt a beszélgetést, amit megköszönök Fürtös Györgynek.Kanyarodjunk csak vissza ahhoz a bizonyos fehér tubushoz és a belőle kinyomott piros festékhez a végén a bütyökkel. Gondolom, hogy ez nem egyfajta ... varázspálca, már arra gondolok, hogy a varázspálca eltőrve, itt pedig valaki bütyköt kötött a festék végére. Uraim bevégeztem, im itt a vége, a festék végén a bütyök. A folytatásra gondolva, a sok munkára, meg az egyéni tervekre, elképzelésekre, a következő időszakot hogyan látod, hogyan tervezed életedben, művész pályádon.Itt Pécsett, mert azt hiszem a gyökerek most már olyan mélyek és olyan jól kapaszkodnak, hogy mondhatom, hogy itt Pécsett.

- Mindig is olyan erősek voltak a gyökerek, itt is születtem Pécsett ilyesmi egyáltalán nem jut eszembe, nincs is szándékomban, sőt a Zsolnay Porcelángyár olyan lehetőségeket nyujt technikailag is és feladatokban is ami számomra pontosanolyanok, amit a legszivesebben csinálok. A jövő évben is arra gondolok, hogy épület munkákat kapok, vagy azok környezetébe kivánkozó feladatokkal látnak el, és az utóbbi időbe hát szép számmal előfordulnak ilyen felkérések. Az egyik legutóbbi munkám a Margit szigeti Thermál Szálló belső terében készült ivókut, egy bárpult ülő alkalmatosságokkal, a fedett medence mentén pihenő padsor, ami ipari feladat volt, de mint formaterfezési feladat izgalmasnak látszott is és azt hiszem sikerült a belső épitésszel közös hangvételben megoldani, megfogalmazni. Szeretnék minél több ilyen feladatot kapni. És én a nyugdijig kitartok a Zsolnay gyárba.

- Fürtös György Munkácsy-díjas kerámikus művésszel beszélgetett Kaós Imre. A pécsi Körzeti Studió riportja hangzott el.

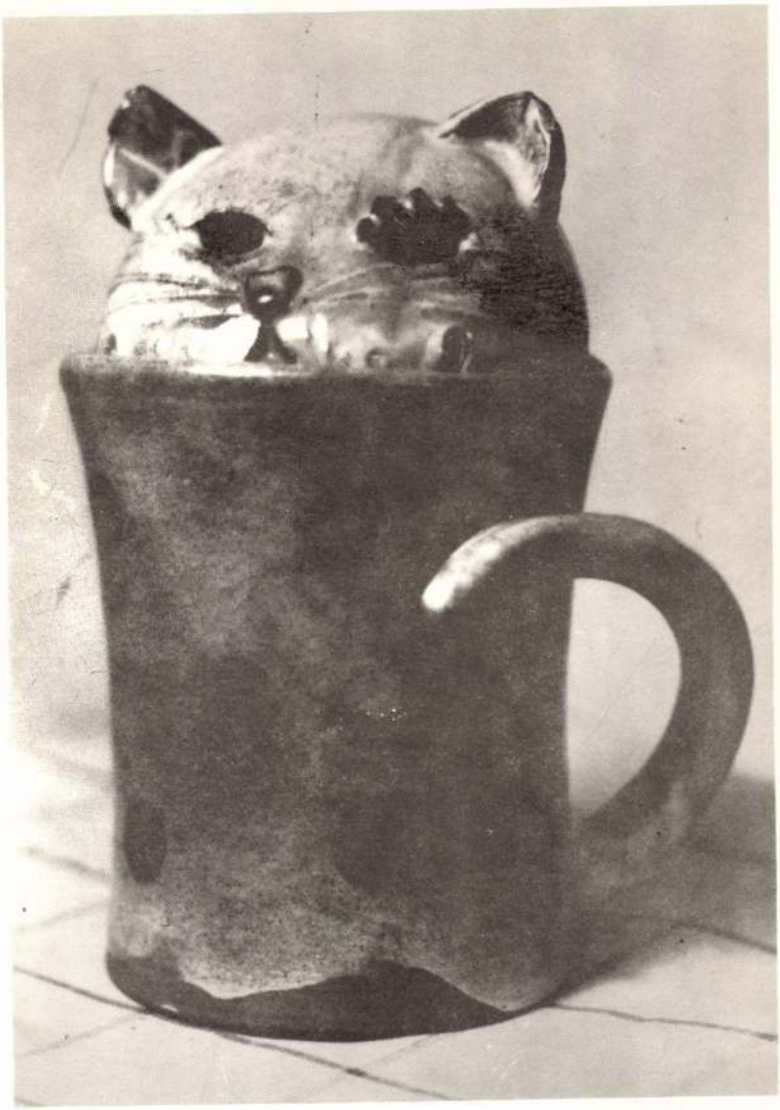

FÜRTÖS GYÖRGY

PÉCSI KISGALÉRIA

1990. JÚLIUS 8 – AUGUSZTUS 5.

FÜRTÖS György
Pécs
Anna u. 31.
H–7621
Telefon: (72) 28-140

1939-ben Pécsett született. A Budapesti Iparművészeti Főiskolán végezte tanulmányait. Borsos Miklós és Csekovszky Árpád volt tanára. 1962-től a Zsolnay Porcelángyárban tervezőművész. Tanulmányúton járt az NSZK-ban, Franciaországban, Angliában, Jugoszláviában, Lengyelországban, Szovjetunióban, Dániában, Finnországban és Törökországban.

Színes, mázas kerámiáit és pirogránitból készült plasztikáit igényes dekoratívitással párosult finom humor jellemzi. Munkásságát számos elismerés és díj értékeli: 1962-ben és 1963-ban „Az év legszebb terméke" pályázaton díjat nyert, 1964-ben Pécsett Nívódíjat, 1972-ben a III. országos kerámia-biennálén III. díjat nyert. 1980-ban Munkácsy-díjat kapott.

Rendszeresen szerepel külföldi és hazai kiállításokon, pályázatokon. Számos egyéni kiállítása volt. Több műve van múzeumok, közintézmények tulajdonában. Falképei, kút és térplasztikái, belsőépítészeti tárgyai készültek hazai és külföldi városok számára.

Born in Pécs, 1939. He graduated from the Budapest College of Industrial Art, the student of Miklós Borsos and Árpád Csekovszky. Since 1962 he has been an art designer at the Zsolnay Porcelain Company. He has been awarded scholarships in West Germany, France, England, Yugoslavia, Poland, the USSR, Denmark, Finland and Turkey.

His colourful glazed ceramics and plastic art, produced from pyrogranite, reflect his attention to high-quality decoration compined with a delicate humour. The standard of his work is made further evident through the prizes that he has received: in 1962 and 1963 for the „Product of the Year"; in 1964 in Pécs the „Nivo Prize" (for outstanding work in one's special field); a third prize at the 1972 Third National Ceramics Biennale; and in 1980 the much coveted Munkácsy Award.

György Fürtös participates regularly in exhibitions and competitions both at home and abroad. He has held a number of individual exhibitions. Several of his works have been purchased by museums and institutions. He has designed murals, fountains and plastic objets d'art for open spaces or as interior design for Hungarian and foreign towns.

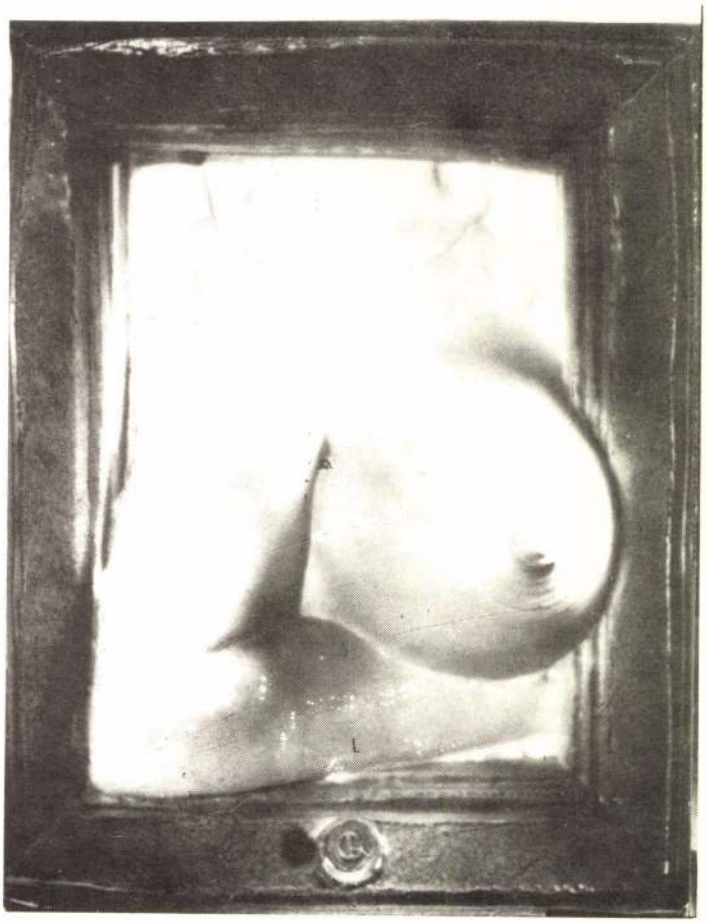

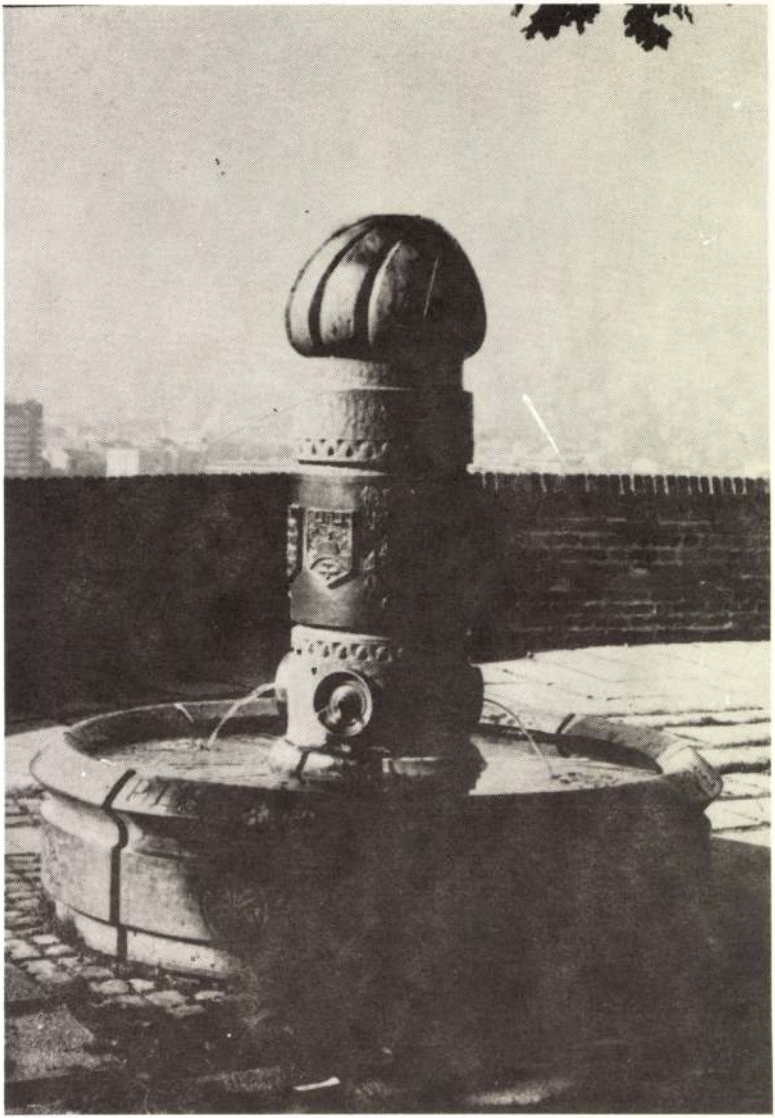

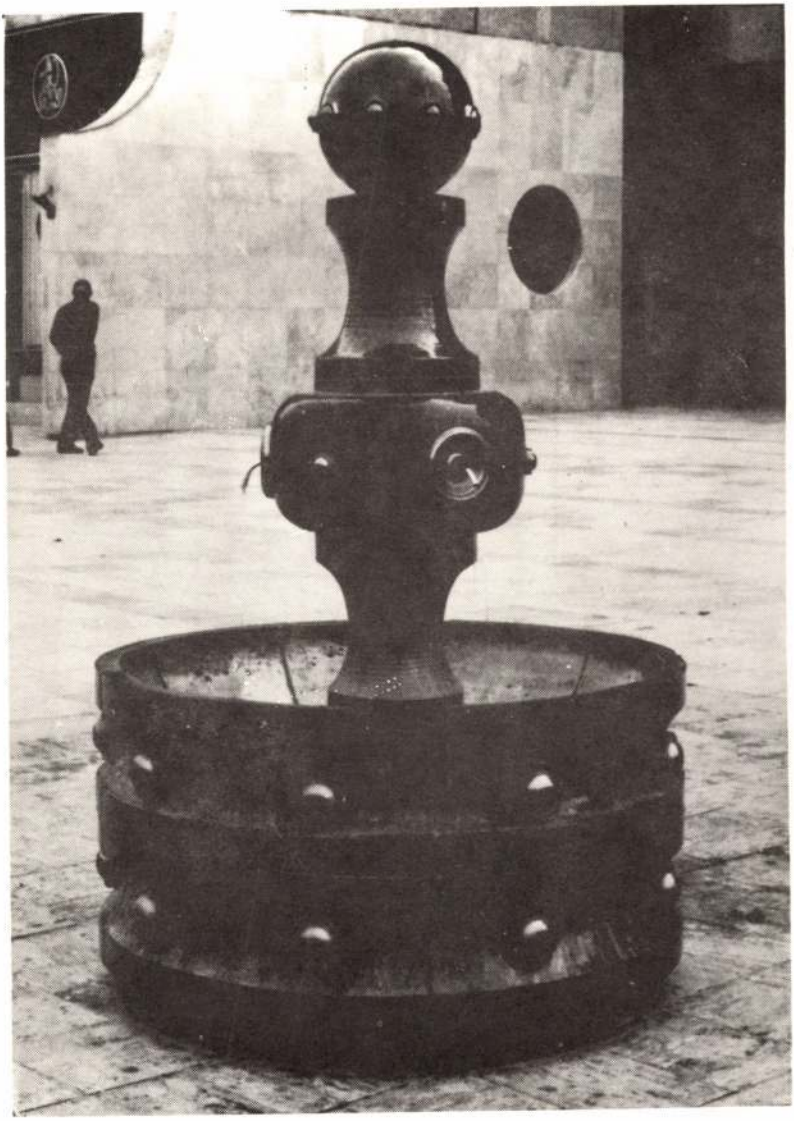

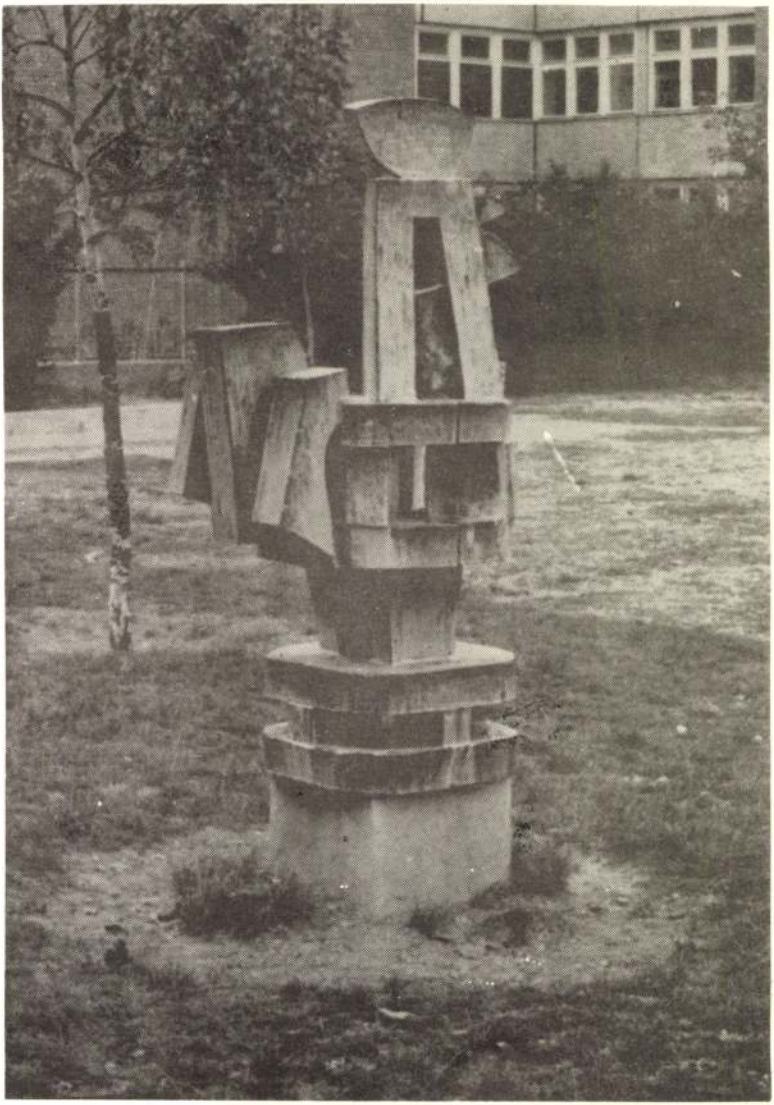

Közművelődési Nyomda

FÜRTÖS GYÖRGY

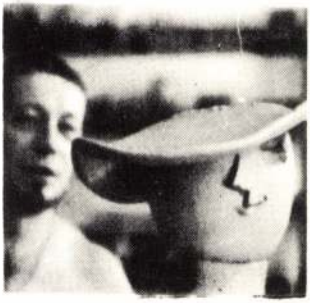

FÜRTÖS GYÖRGY

KERAMIKUSMŰVÉSZ KIÁLLÍTÁSA

PÉCSI GALÉRIA (SZÍNHÁZ TÉR 1.) 1979. OKT. 26.—NOV. 26.

A Zsolnay gyár alapítóját, Zsolnay Vilmost a művészettörténészek állandóan újatkeresőnek, kutatónak ismerik el. Sohasem elégedett meg az egyszeri sikerrel, mindig újabbra vágyott.

Felfedezései — a porcelán-fajansz és az eozin — világhírűvé tették a gyárat.

A századfordulón a romantikus építészeti stílus díszítéséül fagyálló kerámiát alkalmazott.

Neki köszönhető, hogy Közép-Európában — ebben az időben — sok középület pirogránittal készült.

Ez a kerámia korunknak is nélkülözhetetlen építészeti anyaga.

1962-ben fiatal iparművészként került a gyárba Fürtös György.

Felismerte a pirogránitban rejlő lehetőségeket, s a kor igényét.

Műhelyéből olyan alkotások kerülnek ki, melyek középületeinket, környezetünket és otthonainkat díszítik.

Ezek az alkotások hűen fejezik ki életünk szépségét és néha fonákságát is.

Ez a hagyományszeretet és tisztelet jellemzi mindannyiunk munkáját.

Bosnyák János,
a FIM „Zsolnay" Porcelángyára
igazgatója

Kerti ülőgarnitúra, 1978 ⟶

FURTOS GYÖRGY

1939-ben Pécsett született. A Budapesti Iparművészeti Főiskolán végezte tanulmányait, Borsos Miklós és Csekovszky Árpád volt tanára. 1962-től a FIM „Zsolnay" Porcelángyárának tervezőművésze. Tanulmányúton járt az NSZK-ban, Franciaországban, Angliában, Jugoszláviában, Lengyelországban, a Szovjetunióban, Dániában és Finnországban. 1962-ben és 1963-ban „Az év legszebb terméke" pályázaton díjat nyert, 1964-ben Pécsett Nívó-díjat, 1972-ben a III. országos kerámia biennálén III. díjat kapott. Rendszeresen szerepel a Képzőművész Szövetség Dél-Dunántúli Szervezetének tárlatain, részt vett a siklósi „Modern magyar kerámia", a budapesti „Mai magyar iparművészet", a pécsi „Országos kerámia kiállítás", a mohácsi „Zsolnay Porcelángyár művészei" című kiállításokon, az országos kerámia biennálékon és a siklósi kerámia symposionon. Egyéni kiállítása volt Pécsett 1964, 1965, 1969, 1971, 1975-ben és Budapesten 1973-ban. Külföldön Szófiában, Varsóban, Sao Paolóban, Faenzában, Eszéken, Rothenburgban, Ankarában, Szabadkán, Torontóban szerepeltek munkái. Több műve van múzeumok, közintézmények tulajdonában. Falképei, kút- és térplasztikái belsőépítészeti tárgyai készültek Tiszaszederkény, Zalaegerszeg, Harkány, Mohács, Kecskemét, Kaposvár, Debrecen, Szigetvár, Győr, Budapest, Székesfehérvár, Villány, Hajdúszoboszló, Pécs, Sao Paolo, Svájc, Csongrád, Túrkeve, Balatonfüred, Balatonmária, Barcs számára.

Budapest, Thermal gyógyszálló, 1979 →

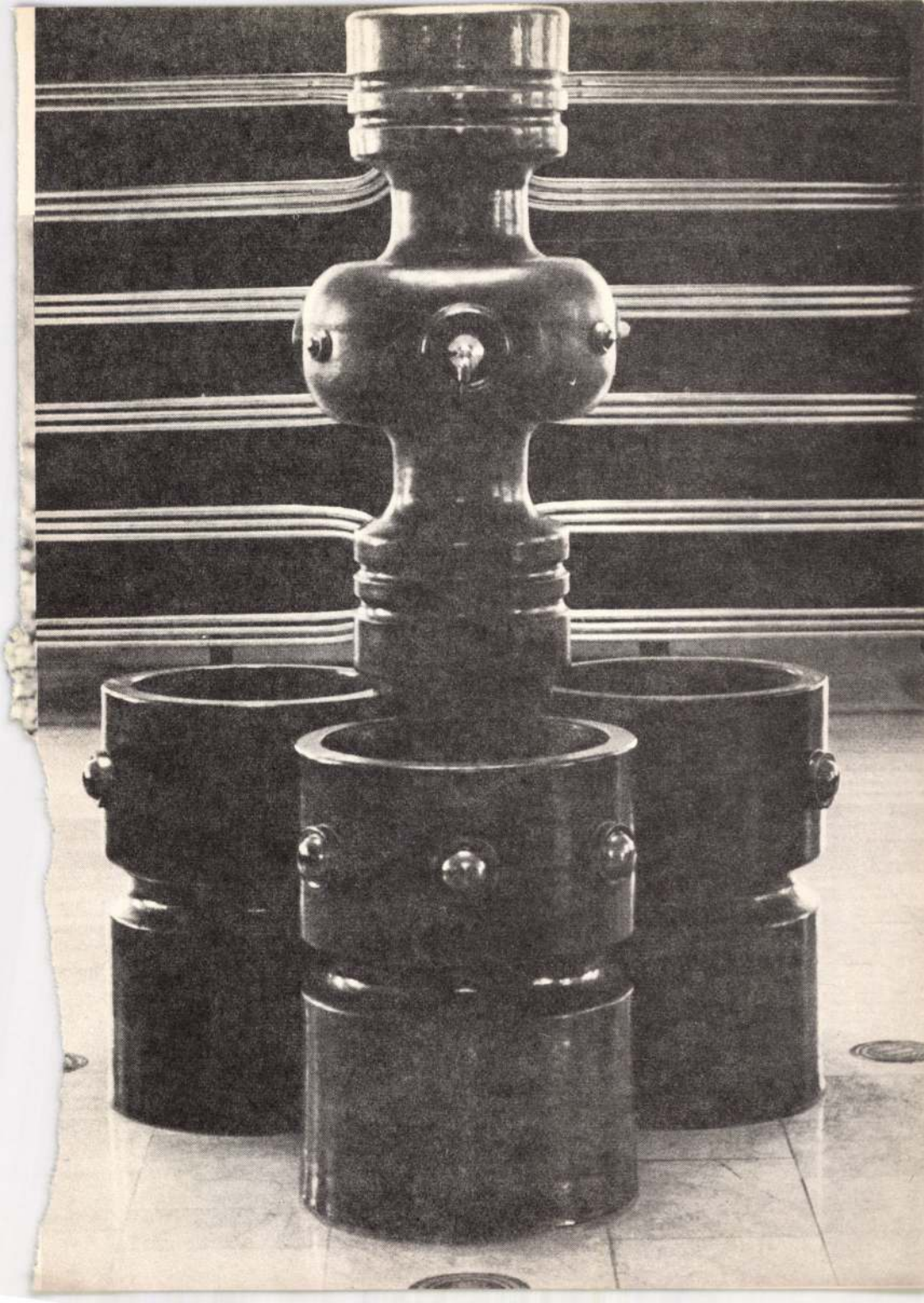

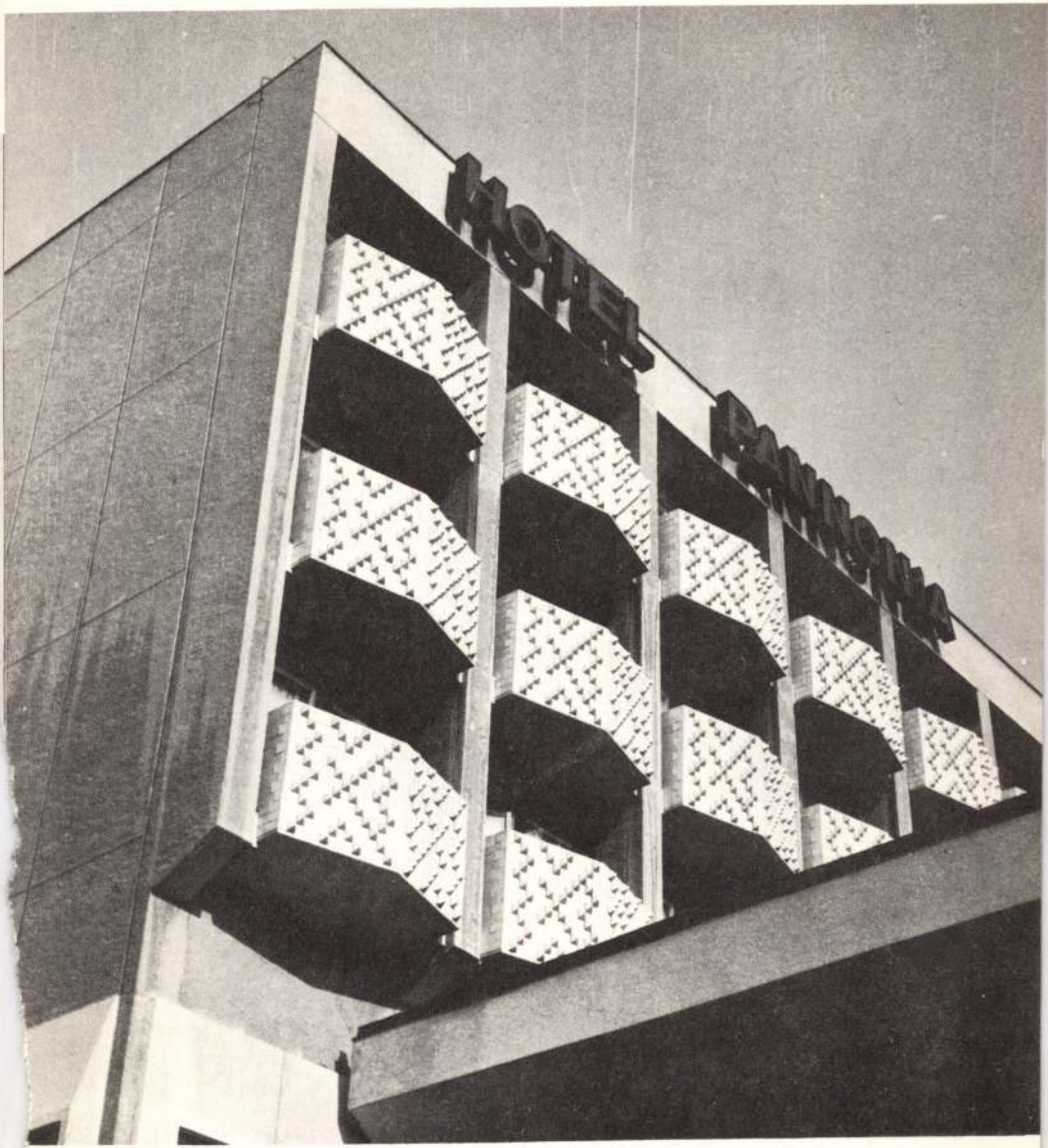

Pécs, Hotel Pannonia, pirogránit burkolat, 1975

← Pécs, Ivókutak, 1964—77

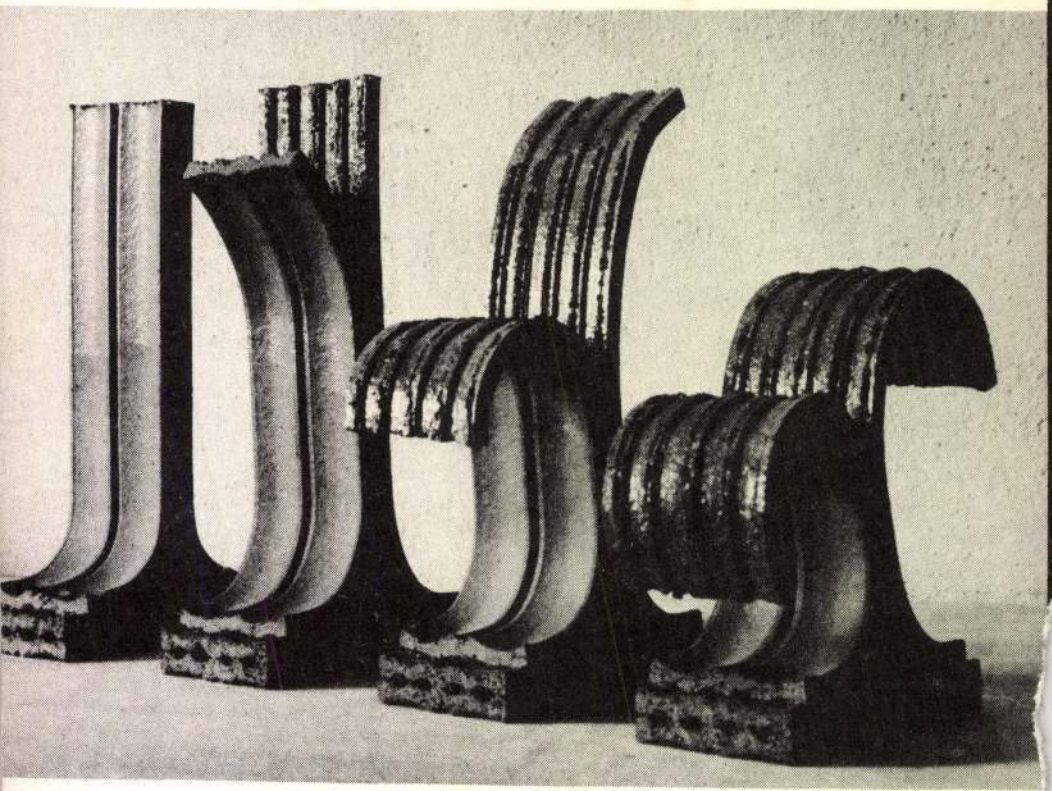

Hullámtaréj ipari módra, 1975

Kompozíció, 1969—70 →

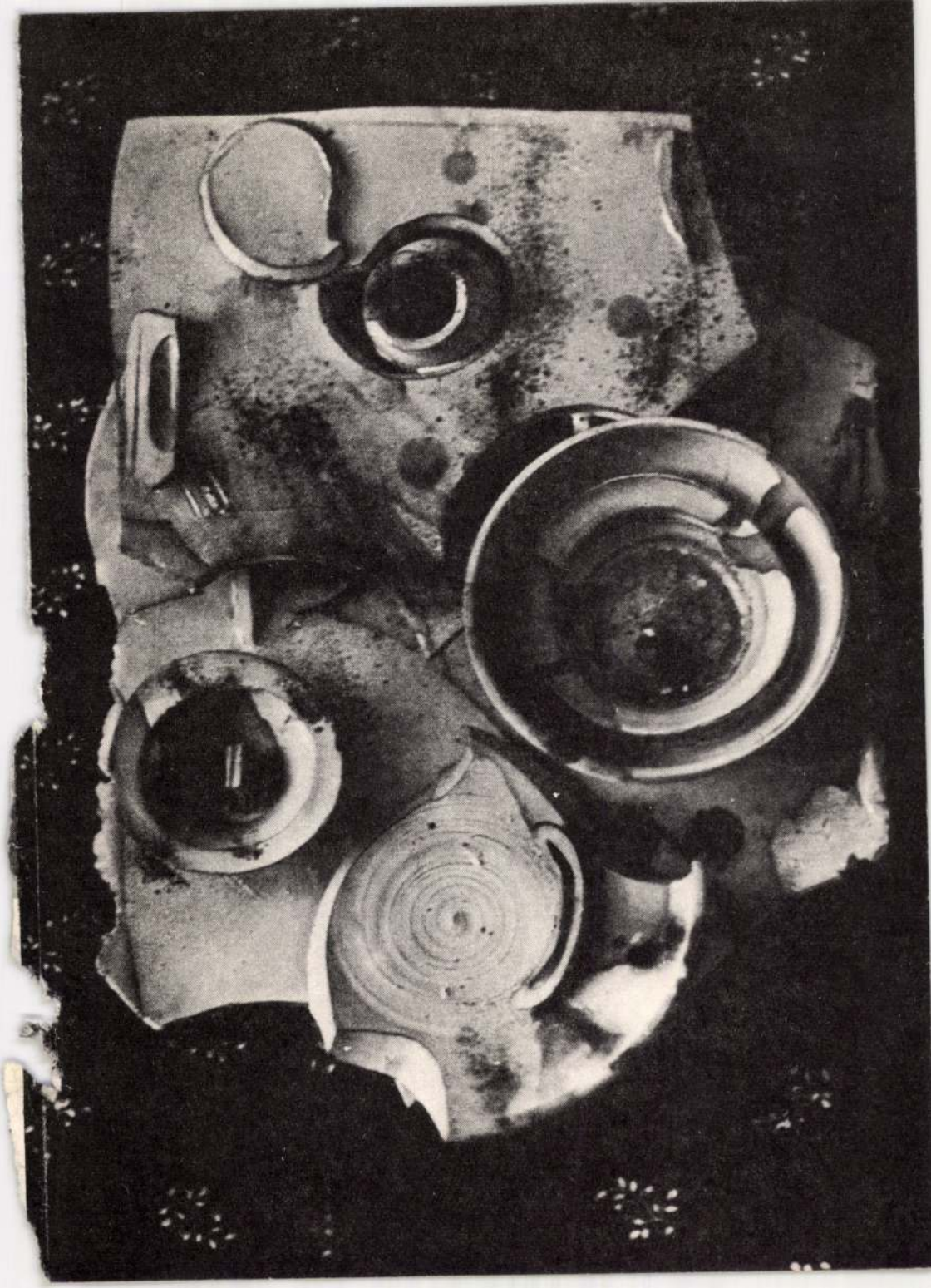

Felszínen maradni, 1978

Kakas, 1974 →

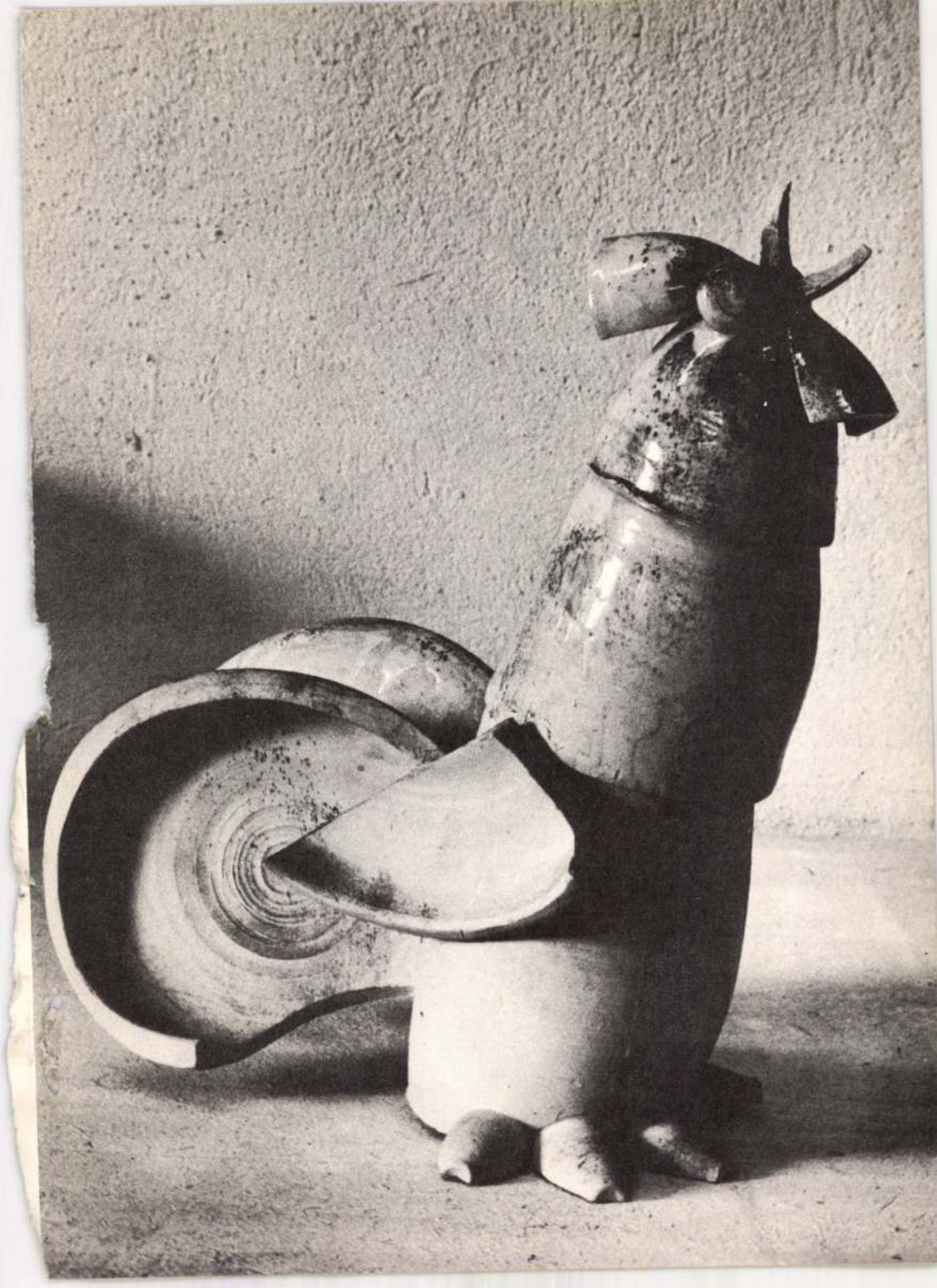

Úrvezető 1914, 1976

Polgári gyermekkor, 1979 →

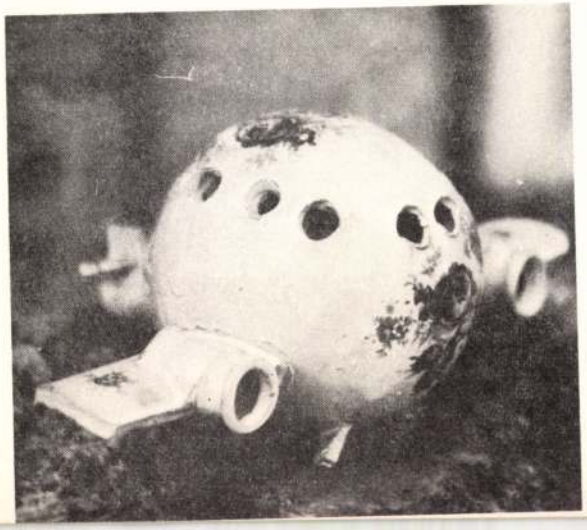

Gyerek, 1979 →

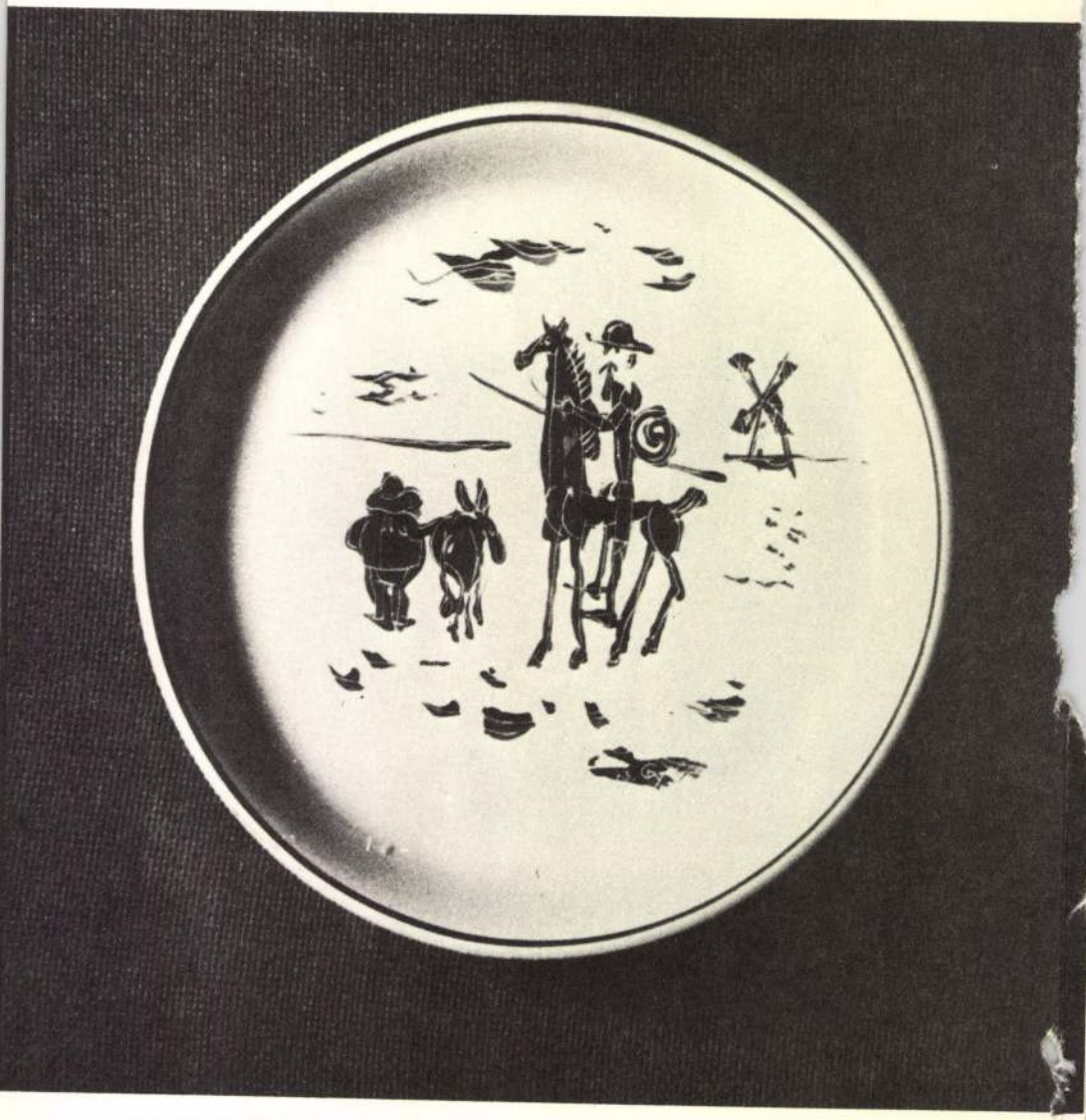

Falitál, 1974

Macskaálom II, 1979 →

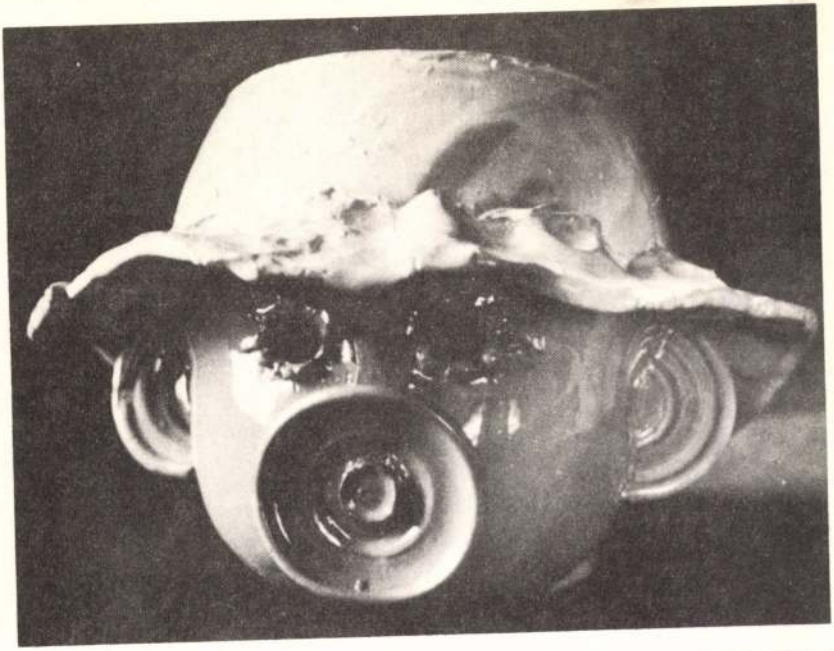

A kiállítás
a Magyar Képző- és Iparművészek Szövetsége
Dél-dunántúli Területi Szervezete,
a FIM Zsolnay Porcelángyára
és a Pécsi Galéria
szervezésében és anyagi támogatásával jött létre.

Az építészeti és kerti kerámiák kivitelezésében
munkatárs: Deák József („Guriga").

A fotókat F. Murányi Zsófia, Nádor Katalin és Rozs Miklós készítették.
A kiállítást rendezte, a katalógust tervezte: Pinczehelyi Sándor.

F. k.: Pinczehelyi Sándor

79-4454 Pécsi Szikra Nyomda

